

महाराष्ट्र विधानपरिषद

जून-जुलै, २०१९ मध्ये झालेल्या

द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनातील कामकाजाचा

संक्षिप्त अहवाल

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

विधान भवन, मुंबई ४०० ०३२

२०१९

महाराष्ट्र विधानपरिषद

जून-जुलै, २०१९ मध्ये झालेल्या

द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनातील कामकाजाचा

संक्षिप्त अहवाल

(कार्यालयीन उपयोगासाठी)

(तीन)

प्रस्तावना

महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २०१९ च्या द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनातील कामकाजाचा हा संक्षिप्त अहवाल आहे.

अधिवेशनामध्ये झालेल्या कामकाजाच्या विविध बाबींसंबंधीची वर्णनात्मक माहिती या अहवालात थोडक्यात दिली असून शक्य तेथे विस्तृत व सांगिष्ठकीय माहिती दाखविणारी विवरणेही समाविष्ट केली आहेत.

या अहवालातील माहिती या विधानमंडळाच्या सर्व सन्माननीय सदस्यांना तसेच या सचिवालयातील कार्यालयीन वापरासाठी देखील अत्यंत उपयुक्त ठरेल या दृष्टीने संकलित करण्यात आली आहे.

या संदर्भात सन्माननीय सदस्यांकडून येणाऱ्या सूचना स्वागतार्ह असून त्या निश्चितच विचारात घेतल्या जातील.

विधान भवन :

मुंबई,
दिनांक डिसेंबर, २०१९.

श्री. जितेंद्र भोळे,
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

(पाच)

अनुक्रमणिका

अनु- क्रमांक	विवरण क्रमांक	तपशील	पृष्ठ क्रमांक
(१)	(२)	(३)	(४)
(१)	.. राज्य मंत्रीमंडळाची यादी		१
	.. विधानपरिषद सदस्यांची यादी		७
	.. बैठकींची दिनदर्शिका		३१
	.. आवाहनपत्र व अधिसूचना		३४
(२)	.. अधिवेशनातील कामकाजाची संक्षिप्त माहिती.		३८
(३)	.. विविध अधिनियमान्वये सभागृहासमोर ठेवण्यात आलेले अहवाल.		४८
(४)	.. महाराष्ट्र विधानमंडळ समित्यांचे सभागृहास सादर करण्यात आलेले अहवाल.		५१
(५)	विवरण क्रमांक १ .. बैठकींचा दिनांक व वेळ		५५
(६)	विवरण क्रमांक २ .. अ) भारताच्या संविधानाशी एकनिष्ठ राहण्याची शपथ किंवा प्रतिज्ञा ग्रहण करणारे सदस्य.		५७
	ब) सभागृह नेता संदर्भातील घोषणा		
	क) नवनिर्वाचित सदस्यांचा परिचय		
	ड) मंत्री/राज्यमंत्री यांचा परिचय.		
(७)	विवरण क्रमांक ३ .. महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सदस्यांची उपस्थिती दर्शविणारे विवरणपत्र (मा.सभापती, उप सभापती, मंत्री, राज्यमंत्री व विरोधी पक्षनेता यांच्या व्यतिरिक्त).		५९

(सहा)

(१)	(२)	(३)	(४)
(८) विवरण क्रमांक ४ ..	महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सदस्यांच्या उपस्थितीचे दिवस व बैठकींच्या एकंदर दिवसाची टक्केवारी दर्शविणारे विवरणपत्र (मा.सभापती, उप सभापती, मंत्री, राज्यमंत्री व विरोधी पक्षनेता यांच्या व्यतिरिक्त).	६०	
(९) विवरण क्रमांक ५ ..	दैनंदिन कार्यवाहीचा संक्षिप्त वृत्तांत	६४	
(१०) विवरण क्रमांक ६ ..	सभापती-तालिका	१८०	
(११) विवरण क्रमांक ७ ..	विविध विद्यापीठांवर सदस्यांची नामनियुक्ती	१८१	
(१२) विवरण क्रमांक ८ ..	विधेयकावरील संयुक्त समितीवर सदस्यांची नामनियुक्ती/समिती नियुक्त करण्याबाबतचा प्रस्ताव.	१८२	
(१३) विवरण क्रमांक ९ ..	विधेयकांवरील संयुक्त समितीचा अहवाल सादर करण्यास मुदत वाढीचा प्रस्ताव.	१८३	
(१४) विवरण क्रमांक १० ..	विविध समित्यांच्या बैठका	१८४	
(१५) विवरण क्रमांक ११ ..	मत विभाजन	१९०	
(१६) विवरण क्रमांक १२ ..	चर्चा समाप्तीचा प्रस्ताव	१९१	
(१७) विवरण क्रमांक १३ ..	महाराष्ट्र विधानपरिषद विशेष हक्कभंगासंबंधी सूचना	१९२	
(१८) विवरण क्रमांक १३(अ) ..	सत्र समाप्तीनंतर प्रलंबित असलेल्या हक्कभंग सूचनांचे विवरणपत्र.	१९३	
(१९) विवरण क्रमांक १४ ..	औचित्याचे मुद्दे	२०१	
(२०) विवरण क्रमांक १५ ..	निकडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबींची चर्चा करण्यासाठी प्रस्ताव (म.वि.प. नियम ९३ अन्वये).	२१५	

(सात)

(१)	(२)	(३)	(४)
(२१) विवरण क्रमांक १५(अ) ..	महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ९३ अन्वये प्रस्तावाची स्वीकारलेली सूचना.		२२७
(२२) विवरण क्रमांक १६ ..	उपस्थित करण्यात आलेल्या विशेष उल्लेखाच्या सूचना.		२२८
(२३) विवरण क्रमांक १७ ..	म.वि.प. नियम, २५९ व २६० अन्वये प्रस्ताव		२४८
(२४) विवरण क्रमांक १८ ..	अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना (नियम ९२ अन्वये) (सर्वसाधारण).		२६५
(२५) विवरण क्रमांक १९ ..	अर्धा-तास चर्चा (प्रश्नाच्या उत्तरातून उद्भवणाऱ्या)		२६६
(२६) विवरण क्रमांक २० ..	अल्पकालीन चर्चा (नियम ९७ अन्वये)		२६७
(२७) विवरण क्रमांक २१ ..	लक्षवेधी सूचना (नियम १०१ अन्वये)		२७१
(२८) विवरण क्रमांक २२ ..	म.वि.प. नियम १०२ अन्वये अशासकीय ठराव		४५७
(२९) विवरण क्रमांक २३ ..	शासकीय ठराव		४६०
(३०) विवरण क्रमांक २४ ..	तारांकित व अतारांकित प्रश्नांच्या सूचनांवरील तपशील.		४६४
(३१) विवरण क्रमांक २५ ..	अल्पसूचना प्रश्नांवरील तपशील		४६५
(३२) विवरण क्रमांक २६ ..	तारांकित प्रश्नांची विभागवार आकडेवारी दर्शविणारे विवरणपत्र.		४६६
(३३) विवरण क्रमांक २७ ..	अतारांकित प्रश्नांची विभागवार आकडेवारी दर्शविणारे विवरणपत्र.		४६९
(३४) विवरण क्रमांक २८ ..	प्रश्नांच्या बाबतीतील तपशील		४७१
(३५) विवरण क्रमांक २९ ..	म.वि.प. नियम २८९ अन्वये प्राप्त झालेल्या सूचना.		४७२

(आठ)

(१)	(२)	(३)	(४)
(३६) विवरण क्रमांक ३० . .	मंत्रिमहोदयांनी केलेली निवेदने (नियम ४६ अन्वये)	४७६	
(३७) विवरण क्रमांक ३१ . .	मंत्र्यांनी/सदस्यांनी केलेली वैयक्तिक निवेदने (नियम ४७ अन्वये)	४७८	
(३८) विवरण क्रमांक ३२ . .	शासकीय विधेयकांसंबंधी आकडेवारी	४७९	
(३९) विवरण क्रमांक ३३ . .	पुरःस्थापनार्थ अशासकीय विधेयके	४८९	
(४०) विवरण क्रमांक ३४ . .	विचारात घेण्यासाठी अशासकीय विधेयके	४९०	
(४१) विवरण क्रमांक ३५ . .	वैधानिक प्राधिकाराखाली विधानपरिषदेसमार ठेवलेल्या कागदपत्रांची यादी.	४९२	
(४२) विवरण क्रमांक ३५(अ). .	द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन, २०१९ च्या कार्यावलीचे पुरवणी पत्र.	४९६	
	.. अधिसूचना	५०१	

(नऊ)

मा.राज्यपाल : चे. विद्यासागर राव

पीठासीन अधिकारी

मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद : श्री.रामराजे नाईक-निंबाळकर
मा. उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद : सोमवार, दिनांक २४ जून, २०१९ रोजी
डॉ. (श्रीमती) नीलम दिवाकर गोळे,
वि.प.स. यांची नियुक्ती करण्यात
आली.
मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद : श्री. धनंजय पंडितराव मुंडे

*****

राज्य मंत्रिमंडळाची यादी

(दिनांक १६ जून २०१९ रोजीच्या शासन राजपत्राप्रमाणे)

अ.क्र.	मंत्रांची नावे	विभाग
(१)	(२)	(३)
मुख्यमंत्री		
१.	श्री. देवेंद्र फडणवीस	. सामान्य प्रशासन, नगरविकास, गृह, विधि व न्याय, बंदरे, माहिती व जनसंपर्क, आणि इतर कोणत्याही मंत्रांना विवक्षितपणे नेमून न दिलेले विभाग किंवा विषय.
मंत्री		
२.	श्री. चंद्रकांत (दादा) बच्चू पाटील	. महसूल, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून).
३.	श्री. सुधीर सच्चिदानंद मुनगंटीवार	. वित्त आणि नियोजन, वने.
४.	श्री. विनोद श्रीधर तावडे	. उच्च व तंत्र शिक्षण, मराठी भाषा, सांस्कृतिक कार्य, अल्पसंख्याक विकास व वक्फ, संसदीय कार्य.
५.	श्रीमती पंकजा गोपीनाथ मुंडे	. ग्रामविकास, महिला व बाल विकास.
६.	श्री. गिरीष दत्तात्रेय महाजन	. वैद्यकीय शिक्षण, जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास.
७.	श्री. दिवाकर नारायण रावते	. परिवहन, खारभूमी विकास.
८.	श्री. सुभाष राजाराम देसाई	. उद्योग, खनिकर्म.
९.	श्री. रामदास गंगाराम कदम	. पर्यावरण.
१०.	श्री. एकनाथ संभाजी शिंदे	. सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम), सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण.
११.	श्री. चंद्रशेखर कृष्णराव बावनकुळे	. ऊर्जा, नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा, राज्य उत्पादन शुल्क.

(१)	(२)	(३)
१२.	श्री. बबनराव दत्ताराव लोणीकर	... पाणीपुरवठा व स्वच्छता.
१३.	प्रा. राम शंकर शिंदे	... पणन व वस्त्रोद्योग.
१४.	श्री. जयकुमार जितेंद्रसिंह रावल	... अन्न आणि औषध प्रशासन, पर्यटन व राजशिष्टाचार.
१५.	श्री. सुभाष सुरेशचंद्र देशमुख	... सहकार, मदत व पुनर्वसन.
१६.	श्री. महादेव जगन्नाथ जानकर	... पशुसंवर्धन, दुग्धविकास व मत्स्यविकास.
१७.	श्री. संभाजी दिलीपराव पाटील-निलंगेकर	... अन्न व नागरी पुरवठा, ग्राहक संरक्षण, कोशल्य विकास, माजी सेनिकांचे कल्याण, भूकंप पुनर्वसन.
१८.	श्री. राधाकृष्ण एकनाथराव विखे-पाटील	... गृहनिर्माण.
१९.	श्री. जयदत्त सोनाजीराव क्षीरसागर	... रोजगार हमी आणि फलोत्पादन
२०.	अँड. आशिष बाबाजी शेलार	... शालेय शिक्षण, क्रीडा व युवक कल्याण.
२१.	डॉ. संजय श्रीराम कुटे	... कामगार, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण.
२२.	डॉ. सुरेश (भाऊ) दगडू खाडे	... सामाजिक न्याय.
२३.	डॉ. अनिल सुखदेवराव बोंडे	... कृषि.
२४.	डॉ. अशोक रामाजी उड्के	... आदिवासी विकास.
२५.	डॉ. तानाजीराव जयवंत सावंत	... जलसंधारण.
राज्यमंत्री		
१.	श्रीमती विद्या जयप्रकाश ठाकुर	... महिला व बाल विकास.
२.	श्री. विजय सिद्धामप्पा देशमुख	... सार्वजनिक आरोग्य, परिवहन, राज्य उत्पादन शुल्क.
३.	श्री. संजय दुलीचंद राठोड	... महसूल.
४.	श्री. दादाजी दगडू भुसे	... ग्रामविकास.

(१)	(२)	(३)
५.	श्री. विजय सोपानराव शिवतारे	जलसंपदा, जलसंधारण, संसदीय कार्य.
६.	श्री. दिपक वसंत केसरकर	गृह (ग्रामीण), वित्त व नियोजन.
७.	श्री. रविंद्र दत्ताराम वायकर	गृहनिर्माण, उच्च आणि तंत्र शिक्षण.
८.	डॉ. रणजित विठ्ठलराव पाटील	गृह (शहरे), विधि आणि न्याय, संसदीय कार्य, कौशल्य विकास आणि उद्योजकता, माजी सैनिक कल्याण.
९.	श्री. गुलाबराव रघुनाथ पाटील	सहकार.
१०	श्री. अर्जुन पंडितराव खोतकर	वस्त्रोद्योग, पशुसंवर्धन, दुर्घटविकास व मत्स्यविकास.
११.	श्री. मदन मधुकरराव येरावार	ऊर्जा, पर्यटन, अन्न व औषध प्रशासन, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम), विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण, सामान्य प्रशासन.
१२.	श्री. सदाशिव रामचंद्र खोत	कृषि व फलोत्पादन, पणन आणि पाणीपुरवठा व स्वच्छता.
१३.	श्री. रविंद्र दत्तात्रय चळाण	बंदरे, वैद्यकीय शिक्षण, माहिती व तंत्रज्ञान, अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण.
१४.	श्री. योगेश अमृतलाल सागर	नगरविकास.
१५.	श्री. अविनाश शरद महातेकर	सामाजिक न्याय आणि विशेष सहाय्य.
१६.	श्री. संजय (बाळा) विश्वनाथराव भेगडे	कामगार, पर्यावरण, मदत व पुनर्वसन, भूकंप पुनर्वसन.
१७.	डॉ. परिणय रमेश फुके	सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून), बने, आदिवासी विकास.
१८.	श्री. अतुल मोरेश्वर सावे	उद्योग व खनिकर्म, अल्पसंख्याक विकास आणि वक्फ.

महाराष्ट्र विधानपरिषद

सदस्यांची यादी

(पक्षनिहाय)

(जुलै, २०१९ रोजीप्रमाणे)

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

विधान भवन, मुंबई/नागपूर

२०१९

महाराष्ट्र विधानपरिषद

सदस्यांची यादी

(पक्षनिहाय)

(जुलै, २०१९)

महाराष्ट्र विधानपरिषद सदस्यांची यादी
(जुलै, २०१९)

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्यत्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
नेशनलिस्ट कॉन्ग्रेस पार्टी					
१	काळे, श्री. विक्रम वसंतराव	ओरंगाबाद विभाग	८ फेब्रुवारी २०१७.	७ फेब्रुवारी मु.पो. पळसप, शिक्षक.	ता. जि. उस्मानाबाद ४१३ ५०९. मो. ९४२२०७२९९०/ ९४२२०७२९९१, ९९६००६२४४५ ई-मेल : vvkmlc@rediffmail.com
२	गजभिये, श्री. प्रकाश सुर्यभान.	राज्यपालां- द्वारे	७ जून २०१४.	६ जून २०२०.	साईंग्रभू अपार्टमेंट, रवि नगर चोक, नागपूर ४४० ०१०. मो. ९३२६१५५८६/९६२३१५९९८८, ९८२३०१९५९७ ई-मेल : prakashgajbhiye 5555@gmail.com shriprakashgajbhiya@mls.org.in
३	चव्हाण, श्रीमती विद्या अंजित	राज्यपालां- द्वारे	७ जून २०१४.	६ जून २०२०.	“साई दर्शन”, परांजपे स्कीम, बी-३, हनुमान रोड, विलेपार्ले (पूर्व), मुंबई ४०० ०५७. मो. ९६१९९१३११३. ई-मेल smtvidyachavhan@mls.org.in
४	चव्हाण, श्री. सतीश भानुदासराव.	ओरंगाबाद विभाग	२० जुलै २०१४.	११ जुलै २०२०.	प्लॉट १०, “सुप्रिया”, ज्योतीनगर, न्यू उस्मानपूरा, ओरंगाबाद ४३१ ००५. दू. ०२४०-२३६२२७७ मो. ९८२२०३९८९८/९९३०४२४३०७. फॉक्स क्र. ०२४०-२३६२२८८ ई-मेल : satishchavan55@gmail.com वेबसाइट : www.satishchavan.org.

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्यत्वाची मुद्रा संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
५	जगताप, श्री. अरुणकाका बलभिमराव.	अहमदनगर स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	२ जानेवारी २०१६. २०२२.	१ जानेवारी २४ एप्रिल २०२०. फर्खेंट नं. ४०२, चौथा मजला, प्लॉट नं. ५४७, जेम-ई-जमशेद रोड, किंग सर्कल, माटुंगा, मुंबई ४०० ०१९.	बालवात्सल्य, भवानी नगर, मार्केट यांडव्या मार्ग, अहमदनगर-४१४ ००१. भ्र. ९४२०४३३३३३. फॅक्स क्र. ०२४२-२३२६२३७ कार्यालय ०२४२-२३४५३८९. ई-मेल : mlcarunkakajgatap@gmail.com
६	टकले, श्री. हेमंत प्रभाकर	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा.	२५ एप्रिल २०१४. २०२०.	(१) ईशान बिलिंग, फर्खेंट नं. ४०२, चौथा मजला, प्लॉट नं. ५४७, जेम-ई-जमशेद रोड, किंग सर्कल, माटुंगा, मुंबई ४०० ०१९. (२) १३६३ एम-१, “मंगल” ग्रीन व्हू कंप्याऊंड, त्रिबंक रोड, नाशिक ४२२ ००२. का. ०२२-३०२३५५५५ भ्र. ९८२२०५२४३३ ९२२५१००७९८ फॅक्स : ०२२-३०२३५५८८/५५९९ ई-मेल : hemanttakale@gmail.com	
७	ठाकुर, श्री. आनंद राजेंद्र.	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा.	२५ एप्रिल २०१४. २०२०.	श्री. शिवनिवास, मु. पो. वाणगांव, तालूका डहाणू, जिल्हा ठाणे ४०१ १०३ भ्र. ९९८७३३५३११. ई-मेल : thakuranandr@gmail.com	
८	तटकरे, श्री. अनिकेत सुनिल.	रायगड तथा १ जून रत्नागिरी तथा सिंधुदुर्ग स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	३१ मे २०१८. २०२४.	मु. सुतारवाडी, गिताबाग पो. जामगाव, तालूका रोहा, जिल्हा रायगड ४०२ ३०८. दूरध्वनी क्र. ०२१९४-२५५२५५ भ्र. ९८६७७००००६ ई-मेल : aniket.tat@gmail.com	

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्यत्वाची मुद्रा संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
९	दुर्राणी, श्री. अब्दुल्लाह खान अ. लतिफ खान ऊर्फ बाबाजानी.	महाराष्ट्र विधानसभा	२८ जुलै २०१८.	२७ जुलै २०२४. सदस्यांद्वारा.	फक्राबाद मोहल्ला, पाथरी, मु. पो. पाथरी, ता. पाथरी, जि. परभणी. नि. ०२४५१-२५५३३५ भ्र.- ९४२२१७६१७७/९५४५८७१०१० फॅक्स क्र. : ०२४५१-२५५५३५ ई-मेल : duranni.tk777@gmail.com
१०	नाईक-निबाळकर, श्री. रामराजे प्रतापसिंह.	महाराष्ट्र विधानसभा	८ जुलै २०१६.	७ जुलै २०२२. सदस्यांद्वारा.	(१) सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, विधान भवन, मुंबई ४०० ०३२. (२) २१, २२ “अंबर”, नारायण दाभोळकर मार्ग, मलवार हिल, मुंबई ४०० ००६. (३) “लक्ष्मी विलास”, लक्ष्मीनगर, फलटण, ता. फलटण, जि. सातारा ४१५ ५२३. भ्र. ९८५०८८३३८८. ई-मेल : ramrajennimbalkar@gmail.com
११	नार्वेकर, अड. राहुल एस.	राज्यपालांद्वारे	७ जून नामनियुक्त.	६ जून २०१४.	८/७, ब्रॅडीस् फ्लॅट, सोराब बरुचा रोड, कुलाबा, मुंबई ४०० ००५. भ्र. ९८११२१११६६.

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्यत्वाची मुद्रा संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१२	पावसकर, श्री. किरण जगन्नाथ.	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा.	२५ एप्रिल २४ एप्रिल २४ एप्रिल २०१४. २०२०.	एल-बिल्डिंग, कल्पीता एनकलेव्ह, कोलांगोरी, सहार रोड, अंधेरी (पूर्व), मुंबई ४०० ०६९. दूरध्वनी क्र. ०२२-२६८४१५५० भ्र. ९८२१०८२८००. फॅक्स क्र. ०२२-६६७८७५३३ ई-मेल :	(१) एल-बिल्डिंग, कल्पीता एनकलेव्ह, कोलांगोरी, सहार रोड, अंधेरी (पूर्व), मुंबई ४०० ०६९. दूरध्वनी क्र. ०२२-२६८४१५५० भ्र. ९८२१०८२८००. फॅक्स क्र. ०२२-६६७८७५३३ ई-मेल : pawaskar.kiran@gmail.com
१३	बेग, श्री. ख्वाजा	राज्यपालांद्वारे ७ जून नामनियुक्त. २०१४.	६ जून २०२०.	हसरत मंजिल, सिटीझन पार्क- जवळ, प्रभाग-१, ता. आणी, जि. यवतमाळ ४४५ १०३. भ्र. ९४२२१६७३६३	(२) १७०२, व्हिजन क्रेप्ट, डी. एस. बाब्रेकर मार्ग, टेलिफोन एक्सचेंज कार्यालयाजवळ, दादर (पश्चिम), मुंबई ४०० ०२८.
१४	भोसले, श्री. अनिल शिवाजीराव.	पुणे स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	६ डिसेंबर ५ डिसेंबर संगिता समृद्धी, १४, नरवीर २०१६. २०२२.	तानाजी वाडी, शिवाजीनगर, पुणे-५. भ्र. ९८२२०४२२३२/ ९६८९९३१०२९ दू. क्र. २५५३०५०१.	हसरत मंजिल, सिटीझन पार्क- जवळ, प्रभाग-१, ता. आणी, जि. यवतमाळ ४४५ १०३. भ्र. ९४२२१६७३६३
					ई-मेल : info@anilbhosale.com

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा	सदस्यत्वाची मुदत	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१५	मुंडे, श्री. धनंजय पंडितराव	महाराष्ट्र विधानसभा	८ जुलै २०१६. सदस्यांद्वारा.	७ जुलै २०२२.	(१) विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद, विधान भवन, मुंबई ४०० ०३२. (२) अ-५, शासकीय कुटीर, मादाम कामा रोड, मुंबई ४०० ०३२. (३) मु. नाथा, पो. कोठळी, ता. परळी -वैजनाथ, जि. बीड. भ्र. ९८५०७७७७७७. ई-मेल : dpmunde@gmail.com
१६	वडकुते, श्री. रामराव सखाराम.	राज्यपालांद्वारे	७ जून नामनियुक्त. २०१४.	६ जून २०२०.	गोविंद निवास, कल्याण नगर, परभणी. भ्र. ९४२२८७७४९१७.
१७	शिंदे, श्री. जगन्नाथ सखाराम	राज्यपालांद्वारे	७ जून नामनियुक्त. २०१४.	६ जून २०२०.	शिंदे बिलिंग, मराठा कोलशेवाडी, कल्याण (पूर्व), जि. ठाणे. भ्र. ९८२१०८१४४८. ८६९१०९१०५५.
इंडियन नॅशनल कॉंग्रेस					
१	कदम, श्री. मोहनराव श्रीपती.	सांगली- सातारा	६ डिसेंबर २०१६.	५ डिसेंबर २०२२.	मु. पो. वाजेगांव, गावठाण, चिंचणी (वांगो), ता. कडेगांव, जिल्हा सांगली. भ्र. ९८२२०९७०५० दू. क्र. ०२३४७-२३२५२५
२	खलिफे, अंड. हुस्नबानू निझामुद्दीन.	राज्यपालां- द्वारे	७ जून २०१४.	६ जून २०२०.	जवाहर चौक, अ/प. राजापूर, जि. रत्नागिरी, महाराष्ट्र ४१६ ७०२. भ्र. ९२२११०३३०९.

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्यत्वाची मुद्रा संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
३	गाडगीळ, आर्कि. अनंत विठ्ठल.	राज्यपालां- द्वारे	१६ जून २०१४.	१५ जून २०२०.	९, उषा विलिंगा, ८६, किडवाई रोड, वडाळा (पश्चिम), मुंबई ४०० ०३१. भ्र. ९८६९२५१५१५.
४	चांदूरकर, श्री. जनादन चंद्रप्पा.	राज्यपालां- द्वारे	७ जून २०१४.	६ जून २०२०.	खोली क्र. १४, फ्लॉट क्र. १११, समता को-ऑप. हौ. सोसायटी, मॉडेल टाऊन, सात बंगला, अंधेरी (प.), मुंबई. भ्र. ९३२२६४६६३९
५	जगताप, श्री. अशोक ऊर्फ भाई अर्जुनराव.	मुंबई ^{स्थानिक} प्राधिकारी संस्था.	२ जानेवारी २०१६.	१ जानेवारी २०२२.	१०१/बी, मॉन रेसपोस, बी.जे.रोड, बैंडस्टर्णेंड, बांशा (पश्चिम), मुंबई ४०० ०५०. भ्र. ९८२१६२२१११/ ८२९१७०००००. ई-मेल : aiccbhaijagtap@gmail.com
६	झांबड, श्री. सुभाष माणकचंद.	ओरंगाबाद स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	३० ऑगस्ट तथा जालना २०१३.	२९ ऑगस्ट २०१९.	फुलझान, प्लॉट क्र. २७-२८, एन-२, सिडको, स्टेडीयम कॉर्नर, ओरंगाबाद. का. ०२४०-२४८९४११ नि. ०२४०-२४७४३४३ भ्र. ९४२२५२३६७६. ई-मेल : subhashzambad@gmail.com
७	तांबे, डॉ. सुधीर भास्करराव	नाशिक विभाग पदवीधर.	८ फेब्रुवारी २०१७.	७ फेब्रुवारी २०२३.	ईदिरा नगर, गल्ली नं. १, संगमनेर, ता. संगमनेर, जि. अहमदनगर ४२२ ६०५. नि. दू. क्र. व फैक्स क्र. ०२४२५-२२५६८८ भ्र. ९८२२०६१३३२/ ९९२१४६१७७७ ई-मेल : drsudhirtambe@rediffmail.com abhaynirmal21@gmail.com

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा	सदस्यत्वाची	पत्ता
			नियुक्तीचा दिनांक	मुदत संपण्याचा दिनांक	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
८	पटेल, श्री. अमरिशभाई रासिकलाल.	धुळे तथा नंदुरबार	२ जानेवारी २०१६.	१ जानेवारी २०२२.	जि. धुळे ४२५ ४०५. भ्र. ९८२००२०९९९. का. ०२५६३-२५५३००/२५५४०० नि. ०२५६३-२५५०७० फॉक्स क्र. ०२५६३-२५६१७०. ई-मेल : mlaofficeshirpur@gmail.com
९	पाटील, श्री. आनंदराव राघोजी.	राज्यपालां- द्वारे	७ जून २०१४.	६ जून २०२०.	पर्वती, ४६७/अ, ४१, कल्याणी प्लॉट, बानपुरीकर कॉलनी, शनिवार पेठ, कराड, जि. सातारा. भ्र. ९८२२६२१७७७.
१०	पाटील श्री. सतेज ऊर्फ बंटी डी.	कोल्हापूर स्थानिक	२ जानेवारी २०१६.	१ जानेवारी २०२२.	२१२६, ई वॉर्ड, अंजिक्यतारा, ताराबाई पार्क, कोल्हापूर भ्र. ९८२३२६३०५९. ई-मेल : satejdpatil@gmail.com
११	मिझा, डॉ. वजाहत मिझा अथर.	महाराष्ट्र विधानसभा	२८ जुलै २०१८.	२७ जुलै २०२४.	५, माणिक टॉकीज परिसर, माळीपूरा परिसर, मु. पो. ता. पुसद, जि. यवतमाळ- ४४५ २०४. भ्र. ९८२२२२३७९६ ई-मेल : dr.wajahatmirza@rediffmail.com drwajahatmirza30@gmail.com
१२	रघुवंशी, श्री. चंद्रकांत बटेसिंग.	महाराष्ट्र विधानसभा	२५ एप्रिल २०१४.	२४ एप्रिल २०२०.	“राम पॅलेस”, पोलीस लाईनजवळ, बाहेरपुरा, नंदुरबार, तालुका जिल्हा नंदुरबार ४२५ ४१२. भ्र. ९४२२२८६०८६/ ९८२२५०९३८६.

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्यत्वाची मुद्रा संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१३	रणपिसे, श्री. शरद नामदेव	महाराष्ट्र विधानसभा	२८ जुलै २०१८.	२७ जुलै २०२४.	सी/२, वृंदावन पार्क, नारंगी बाग रोड, बोट क्लब एरिया, पुणे ४११ ००१. नि. ०२०-२६१६४३२२. ध्र. ९८२२०३३६८७. ई-मेल : sharadranpisemlc@gmail.com
१४	राजूरकर, श्री. अमरनाथ अनंतराव.	नांदेड स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	६ डिसेंबर २०१६.	५ डिसेंबर २०२२.	हाऊस नं. १-२-१८०, देवाशिष, शिवाजी नगर, नांदेड ४३१६०२ ध्र. ९७६९४४१३२४/ ९८८११५४०६९ दू.क्र. ०२४६२-२३५७७४
१५	राठोड, श्री. हरिसिंग नासरु.	महाराष्ट्र विधानसभा	२५ एप्रिल २०१४.	२४ एप्रिल २०२०.	अश्विन टॉवर, दारक्हा रोड, लोहारा, यवतमाळ. ध्र. ९९२०७१६९९९. ई-मेल : haribhaurathod@gmail.com
१६	रुपनवर, श्री. रामहरी गोविंदराव.	राज्य- पालांद्वारे नामनियुक्त.	७ जून २०१४.	६ जून २०२०.	पालखी मैदान, मु. पो. नातेपुते, ता. माळशिरस, जि. सोलापूर. ध्र. ९९२२९६८९२६.

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाची नियुक्तीचा दिनांक	सदस्यत्वाची मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
भारतीय जनता पार्टी					
१	अडसड, श्री. अरुणभाऊ जनार्दन	महाराष्ट्र २८ विधानसभा संघेंबर सदस्यांद्वारा. २०१८.	२४ एप्रिल २०२०.	मु.पो. धामणगाव रेल्वे, ता. धामणगाव रेल्वे, जि. अमरावती - ४४४७०९. घ. ९४२२८५५१११. ई-मेल : arunadsad@gmail.com.	
२	आंबटकर, श्री. रामदास भगवानजी.	वर्धा-चंद्रपूर- २२ जून गडचिरोली २०१८. स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	२१ जून २०२४.	अपार्टमेंट नं. २०१, दुसरा मजला, प्लॉट नं. ९६, प्रणव-१, पांडे ले-आऊट, खामला, नागपूर-४४० ०२५. घ. ९४२२११३००७, ९०९६०८९८३५. ई-मेल : dr.ramdasambatkar@gmail.com	
३	खोत, श्री. सदाशिव रामचंद्र.	महाराष्ट्र ८ जुलै विधानसभा २०१६. सदस्यांद्वारा.	७ जुलै २०२२.	(१) कृषि व फलोत्पादन, पणन, पाणीपुरवठा व स्वच्छता राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. (२) मुक्काम-मरळनाथपूर, पोस्ट-रेठरे धरण, तालुका-वाळवा, जिल्हा सांगली ४१५ ४०७. घ. ९४२२४०६०३५. ई-मेल : sadabhai123@gmail.com	
४	गिरकर, श्री. विजय ऊर्फ भाई विठ्ठल.	महाराष्ट्र २८ जुलै विधानसभा २०१८. सदस्यांद्वारा.	२७ जुलै २०२४.	अ/१५०२, मधुपुरी अपार्टमेंट गोखले रोड, डहाणूकर वाडी, कांदिवली (पश्चिम), मुंबई ४०० ०६७. नि.०२२-२८६०८४४ घ.९८२०१८०५९५. फॅक्स क्र.०२२-२८०६६२६४ ई-मेल : bhaigirkar16@gmail.com	

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्यत्वाचा संपेण्याचा दिनांक	पता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
५	ठाकूर, श्री. सुजितसिंह मानसिंह.	महाराष्ट्र विधानसभा २०१६. सदस्यांद्वारा.	८ जुलै २०२२.	७ जुलै २०२२.	"संवाद", राजापुरा गल्ली, मु. पो. ता. परंडा, जि. उस्मानाबाद ४१३ ५०२. भ्र. ९४०३४९००००. ई-मेल : thakursujitm@gmail.com
६	डावखरे, श्री. निरंजन वसंत.	कोकण विभाग पदवीधर.	८ जुलै २०१८.	७ जुलै २०२४.	२०१, गौतम दिप, वीर बाजीप्रभु देशपांडे मार्य, घंटाली, नौपाडा, ठाणे (प.)-४०० ६०१. का. ०२२-२५३०४००५ नि. ०२२-२५३९८०८० भ्र. ९८९२२५५५५. फॅक्स क्र. ०२२-२५३०४००५ ई-मेल : niranjandavkhare@gmail.com
७	दरेकर, श्री. प्रविण यशवंत	महाराष्ट्र विधानसभा २०१६. सदस्यांद्वारा	८ जुलै २०२२.	७ जुलै २०२२.	सी-७०१, ७वा मजला, श्रीकृष्ण कॉम्प्लेक्स, नॅशनल पार्क समोर, उडुणपुलाजवळ, बोरीवली (पूर्व), मुंबई ४०० ०६६. भ्र. ९८३३३२१२६३. ई-मेल : pydmlaoffice@gmail.com
८	देशमुख श्री. पृथ्वीराज सयाजीराव	महाराष्ट्र विधानसभा २०१९. सदस्यांद्वारा,	१ जून २०२०.	२४ एप्रिल २०२०.	मु. पो. कडेपूर, ता. कडेगाव, जि. सांगली, पिन नं. ४१५ ३०५. दू. क्र. ०२३४७-२४१३३१ भ्र. ९३२५२०००१०/९८८१८१७७७७ ई-मेल : bjpsanglipresident@gmail.com
९	धस, श्री. सुरेश रामचंद्र	उस्मानाबाद बीड-लातूर २०१८.	२२ जून २०२४.	२१ जून २०२४.	मु. पो. जामगाव, ता. आष्टी, जि. बीड. भ्र. ९९२०४१०००२. ई-मेल : sureshdhas2014@gmail.com

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा सदस्यत्वाची नियुक्तीचा मुदत दिनांक संपण्याचा दिनांक	पत्ता	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१०	नाईक, श्री. निलय मधुकर.	महाराष्ट्र विधानसभा	२८ जुलै २०१८. सदस्यांद्वारा.	२७ जुलै २०२४. मु. पो. गहली, ता. पुसद, जि. यवतमाळ-४४५ २०४. भ्र. ९४२२१६५५२२. ई-मेल : nilaymnaik@gmail.com	
११	पटेल, श्री. चंदुभाई विश्रामभाई.	जळगाव स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	६ डिसेंबर २०१६. पदवीधर.	५ डिसेंबर २०२२. २०१४. २०२०.	७८, शिवरामनगर, ओमकारेश्वर मंदिर, जळगाव ४२५ ००१. भ्र. ९९६०३८३३३०
१२	पाटील, श्री. चंद्रकांत (दादा) बच्चू.	पुणे विभाग पदवीधर.	२० जुलै २०१४.	११ जुलै २०२०.	(१) महसूल, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून), मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. (२) अ-१, शासकीय कुटीर, मादाम कामा रोड, मुंबई ४०० ०३२. (३) ७५९/१-३, छत्रपती संभाजी पार्क, संभाजीनगर स्टॅण्ड, कोल्हापूर. भ्र. ९४२२३०४१५०.
१३	पाटील, डॉ. रणजित विठ्ठलराव.	अमरावती विभाग पदवीधर.	८ फेब्रुवारी २०१७.	७ फेब्रुवारी २०२३.	(१) गृह (शहरे), विधि आणि न्याय, संसदीय कार्य, कोशल्य विकास आणि उद्योजकता, माजी सैनिकांचे कल्याण राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा	सदस्यत्वाची मुदत	पता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१४	पोटे-पाटील, श्री. प्रविण	अमरावती स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	२२ जून २०१८.	२१ जून २०२४.	(२) अ-५, शासकीय कुटीर, मादाम कामा रोड, मुंबई ४०० ०३२. (३) जठार पेठ, अकोला. ता. जि. अकोला. भ्र. ९४२२१६०४६१, ९८२२५७१७७७. ई-मेल : drpatilmoshome@gmail.com
१५	पाटील, रमेशदादा	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्रारा.	२८ जुलै २०१८.	२७ जुलै २०२४.	राठीनगर, तहसील अमरावती, ता. जिल्हा अमरावती. पिन कोड ४४४ ६०३. का. ०७२१-२६६४९७३ नि. ०७२१-२५५२३८७ भ्र. ९३७०१५२२०८/ ९५५२५१२५००. फॅक्स क्र. ०७२१-२५३०३४१ ई-मेल : potepravin@rediffmail.com
					पाटील हाऊस, तळवळी नाका, ठाणे-बेलापूर रोड, नवी मुंबई ४०० ७०९. भ्र. ७०४५४५१२३४/९३२४५६७३९८. ई-मेल : kolimahasangh@yahoo.com

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्यत्वाचा मुद्रा संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१६	पाटील, श्री. रामराव बालाजीराव.	महाराष्ट्र विधानसभा	२८ जुलै २०१८. सदस्यांद्वारा.	२७ जुलै २०२४.	मु.पो. गतोळी, ता. नायगाव (खेड), जि. नांवेड-४३१ ७२२. भ्र. ९९२१९०२५७९. ई-मेल : rampatil8899@gmail.com
१७	फुके, डॉ. परिणय रमेश	भंडारा- गांदिया स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	६ डिसेंबर २०१६.	५ डिसेंबर २०२२.	(१) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून), वर्ने, आदिवासी विकास राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. (२) १३, अंबाझरी, हिल टॉप, रामनगर, नागपूर-३३. भ्र. ९९२३७९८२१० ई-मेल : parinayfuke@gmail.com
१८	मेटे, श्री. विनायक तुकाराम	महाराष्ट्र विधानसभा	८ जुलै, २०१६. सदस्यांद्वारा.	७ जुलै, २०२२.	तुकाई निवास, तिरुपती नगर, वार्णा रोड, बीड. भ्र. ९८२०२९६४६४. ई-मेल : metevinayak@gmail.com
१९	लाड, श्री. प्रसाद मिनेश	महाराष्ट्र विधानसभा	८ डिसेंबर, २०१७. सदस्यांद्वारा.	७ जुलै, २०२२.	अर्थव, प्लॉट नंबर ६१, भाऊ दाजी रोड, माटुंगा (पूर्व), मुंबई ४०० ०१९. भ्र. ९८२१३८८८८८. ई-मेल : prasad_lad@outlook.com

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा नाव	सदस्यत्वाची नियुक्तीचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
२०	वाघ, श्रीमती स्मिता उदय	महाराष्ट्र विधानसभा	२३ जानेवारी, २४ एप्रिल, मु. पोर्स्ट डांगर बुदुक, २०१५. २०२०.	२४ जानेवारी, २४ एप्रिल, मु. पोर्स्ट डांगर बुदुक, तालुका अमळनेर, सदस्यांद्वारा. भ्र. ९४२२२७९३३५/ ८३७८९७९३३५	पत्ता मुदत संपण्याचा दिनांक जिल्हा जळगाव ४२५ ४०१. ई-मेल : smitataiwagh@gmail.com presidentmmbjp@rediffmail.com
२१	व्यास, श्री. गिरीशचंद्र बच्छराज.	नागपूर स्थानिक	२ जानेवारी, १ जानेवारी, बच्छराज व्यास चौक, महल २०१६.	२०२२.	२ जानेवारी, १ जानेवारी, बच्छराज व्यास चौक, महल नागपूर भ्र. ९९७५०२२२२३/९३७३२२२२१५. ई-मेल : girishvyas5327@yahoo.co.in
२२	सिंह, श्री. रामनिवास सत्यनारायण.	महाराष्ट्र विधानसभा	८ जुलै, ७ जुलै, २०१६. २०२२.	८ जुलै, ७ जुलै, २०२२.	ए-७०४/७०५, लोटस बिलिंग, हिरानंदानी गार्डन्स, पवई, मुंबई ४०० ०७६. भ्र. ९८२१०६९०७९. ई-मेल : rnsingh@bombay intelligence.com
२३	सोले, प्रा. अनिल मधूकरराव	नागपूर विभाग पदवीधर.	२० जुलै, १९ जुलै, २०१४. २०२०.	२० जुलै, १९ जुलै, २०२०.	गंगोत्री अपार्टमेंट, सिद्ध गणेश मंदिराजवळ, बूटी लेआकुट, लक्ष्मीनगर, नागपूर ४४० ०२५. भ्र. ९८२२५७८९५३/ ९९२३५९६००३.

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा सदस्यत्वाची नियुक्तीचा मुदत दिनांक संपण्याचा दिनांक	पत्ता	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
शिवसेना					
१.	कदम, श्री. रामदास गंगाराम	मुंबई स्थानिक प्राधिकारी	२ जानेवारी, १ जानेवारी, २०१६. संस्था.	(१) पर्यावरण मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. (२) 'शिवगिरी', मलबार हिल, मुंबई ४०० ००६. (३) पालखी बंगला, गोकुळ विहार, 'एच' विंग को-ऑप. सोसायटी, ठाकूर कॉम्प्लेक्स, कादिवली (पूर्व), मुंबई ४०० १०१. दू. क्र. ०२२-२८७०४५९८. भ्र. ९८२१०८३४६८/९४२२४३०५५५. ई-मेल : siddhesh_rk@hotmail.com	
२	कायंदे, डॉ. मनिषा श्यामसुंदर.	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा.	२८ जुलै, २७ जुलै, २०१८. २०२४.	५/२२-१, रुपत अपार्टमेंट्स, ९८, दादासाहेब फाळके मार्ग, दादर (पूर्व), मुंबई ४०० ०१४. दू. क्र. ०२२२४१४९५४५ भ्र. ९८२०२३६३०४. ई-मेल : manishakayande@rediffmail.com	
३	गोन्हे, डॉ. नीलम दिवाकर	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा.	२५ एप्रिल, २४ एप्रिल, २०१४. २०२०.	(१) उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, विधान भवन, मुंबई ४०० ०३२. (२) घर क्र. ११०५/१, सिल्वररॉक्स, हरे कृष्ण मंदिर पथ, मॉडेल कॉलनी, शिवाजी नगर, पुणे ४११ ०१६. दू. क्र. ९५२०-२५६५२१७२, २४२२५७४८. भ्र. ९५९५४५५८८८/ ९८२०३५१२७५/९८२२०२२१५५ ई-मेल : asmita.jagruti@gmail.com	

अ.क्र.	सदस्याचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा नियुक्तीचा दिनांक	सदस्यत्वाचा मुदत संपण्याचा दिनांक	पत्ता
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
४	दराडे, श्री. नरेंद्र भिकाजी	नाशिक स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	२२ जून, २०१८.	२१ जून, २०२४.	म. पो. बाभुळगाव, तालुका येवला, जिल्हा नाशिक ४२३ ४०१. भ. ९४२२७५७६८५. ई-मेल : narendradarade@gmail.com
५	देसाई, श्री. सुभाष राजाराम.	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा.	८ जुलै, २०१६.	७ जुलै, २०२२.	(१) उद्योग, खनिकर्म मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. (२) 'चित्रकुट', मलबार हिल, मुंबई ४०० ००६. (३) १, विद्युत सोसायटी, लोकमान्य टिळक नगर, रोड क्र. ४, एम. जी. रोड, गोरेगाव (पश्चिम), मुंबई ४०० ०६२. (४) अ/१४०२, महिंद्र एन्जेलिका, पाटकर कॉलेजजवळ, एस. व्ही. रोड, गोरेगाव (पश्चिम), मुंबई ४०० ०६२. भ. ९८२१०३७०४० दू. क्र. ०२२-२८७२२६३०. ई-मेल : subhash.desai12@gmail.com
६	परब, अंड. अनिल दत्तात्रय	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा.	२८ जुलै, २०१८.	२७ जुलै, २०२४.	बि. नं. ५८/२६२५, रविकिरण को-ऑप. हो. सो. लि., गांधीनगर, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. भ. ९८२०४१३५०५. ई-मेल : anildattatray@gmail.com

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा सदस्यत्वाची नियुक्तीचा मुदत दिनांक संपण्याचा दिनांक	पत्ता	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
७	पोतनीस, श्री. विलास विनायक.	मुंबई विभाग पदवीधर.	८ जुलै २०१८.	७ जुलै २०२४.	बी-२२, सहयोग रॉयल कॉम्प्लेक्स, एकसर रोड, बोरीवली (पश्चिम), मुंबई ४०० ०९२. भ्र. ९८६९०२१८२०. ई-मेल : vilaspotnis99@gmail.com
८	फाटक, श्री. रविंद्र सदानंद	ठाणे स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	९ जून २०१६.	८ जून २०२२.	१००१-१००२, कालाईल, रहेजा गाडन, एल. बी. एस. मार्ग, ठाणे (प.), ४०० ६०४. भ्र. ९९३००९९९९९/९८९९०८९९९९. ई-मेल : info@ravindraphatak.com
९	बाजोरिया, श्री. गोपीकिसन राधाकिसन.	अकोला तथा बुलढाणा तथा वाशिम स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	२ जानेवारी २०१६.	१ जानेवारी २०२२.	आर.टी.ओ. ऑफिसजवळ, मूर्तजापूर रोड, अकोला. (दू. क्र. ०७२४-२५४८९६७) का.०७२४-२४३०७५७ नि.०७२४-२४५७२७९ भ्र. ०९८२३२७८७८७, ९८२३३६०५५५. फॅ.क्र. ०७२४-२४५७५६७. ई-मेल : amdarbajoria@gmail.com
१०	बाजोरिया, श्री. विलब गोपीकिसन.	परभणी तथा हिंगाली स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	२२ जून २०१८.	२१ जून २०२४.	“ बाजोरिया निवास ” आर.टी.ओ. ऑफिसजवळ, मूर्तीजापूर रोड, अकोला. (दू. क्र. ०७२४-२४३०७५७) भ्र. ९९२३३६०५५५. ई-मेल : viploveb@gmail.com

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा सदस्यत्वाची नियुक्तीचा मुदत दिनांक संपण्याचा दिनांक	पत्ता	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
११	रावते, श्री. दिवाकर नारायण.	महाराष्ट्र विधानसभा	८ जुलै २०१६. सदस्यांद्वारा.	७ जुलै २०२२.	(१) परिवहन, खारभूमी विकास मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. (२) 'मेघदूत', मलबार हिल, मुंबई ४०० ००६. (३) १११/२७४-ब, ज्ञानसागर, सी. के. बोले मार्ग, ताद (पश्चिम), मुंबई ४०० ०२८. दू. क्र. (का) २४३३३७६०, ६७६६९२३५. दू. क्र. (नि) ६७६६९२४१ ध्र. ९८२११४३५७६, ९४२१४५७४५७, ९८२१६२७६०० फॅ. क्र. ६७६६९२०७. ई-मेल : diwakarnraote@gmail.com
१२	सावंत, प्रा. डॉ. तानाजी जयवंत.	यवतमाळ स्थानिक प्राधिकारी	६ २०१६. संस्था.	५ २०२२.	(१) जलसंधारण मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. (२) सळं नं. ८२/२/१३, जयवंत बालो, दूध डेअरीजवळ, कात्रज, पुणे-४६. ध्रमणध्यनी : ९८२२०९१९८३.
लोकभारती					
१	पाटील, श्री. कपिल हरिशचंद्र	मुंबई विभाग शिक्षक.	८ जुलै २०१८. शिक्षक.	७ जुलै २०२४.	निवासस्थानाचा पत्ता : ए/७०२, वेदान्त, प्लॉट नं. १८/१९, उन्नत नगर नं. २, गोरेगाव (पश्चिम), मुंबई ४०० ०६२. का.०२२-२४१५०५७६ नि.०२२-२८७९२००२ ध्र.९८११८७०५५५/९९६७९६६५५५ फॅ.क्र. ०२२-२४१५०५७६. ई-मेल : kapilpatil@gmail.com

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा सदस्यत्वाची नियुक्तीचा मुदत दिनांक संपण्याचा दिनांक	पत्ता	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)

कार्यालयीन पत्ता :

शिक्षक भारती, तळमजला,
पोयवावडी म्हू. स्कूल, केईएम
हॉस्पिटल समार, कामगार
मैदानाजवळ, परळ,
मुंबई ४०० ०१२.

पीडांट्स अँन्ड वर्कस पार्टी ऑफ इंडिया

१ पाटील, श्री. जयंत प्रभाकर.	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा.	२८ जुलै २०१८.	२७ जुलै २०२४.	सूर्णिला सदन, आबेपूर पेंझारी, पा. पोयनाड, ता. आँलबाग, जि. रायगड. दू. क्र. ९५२१४१-२२४५५६. भ्र. ९८५०६६६४४४ ई-मेल : jayantpwp@gmail.com
---------------------------------	--	------------------	------------------	---

पीपल्स रिपब्लिकन पार्टी

१ कवाडे, प्रा. जोगेन्द्र लक्ष्मणराव.	राज्यपालांद्वारे नार्यनियुक्त.	१६ जून २०१४.	१५ जून २०२०.	टी-८, फ्लैट नं. १०३, अधिनव स्मृती अपाटमेंट, लक्ष्मीनगर (वॉटर टैक जवळ), नागपूर ४४० ०२२. भ्र. ९४२२११४८९८.
---	-----------------------------------	-----------------	-----------------	---

राष्ट्रीय समाज पक्ष

१ जानकर, श्री. महादेव जगन्नाथ.	महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा.	२८ जुलै २०१८.	२७ जुलै २०२४.	(१) पशुसंवर्धन, दुग्धविकास व मत्स्यविकास मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. (२) मु. पो. पळसावडे, ता. माण, जि. सातारा ४१५ ५०९. भ्र. ९८३३२०९९९९. ई-मेल : rashtriyasamaj@gmail.com भ्र. ९०२२३३२९९/९८३३२०९९९९. ई-मेल : rashtriyasamaj@gmail.com (३) राष्ट्रीय समाज पक्ष कार्यालय १/ब/३५, हमाल स्ट्रीट, अंबालाल दोशी मार्ग, फोर्ट, मुंबई ४०० ००९. दू. क्र. ०२२-२२६१८६१०.
-----------------------------------	--	------------------	------------------	--

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	मतदारसंघ	सदस्यत्वाचा सदस्यत्वाची नियुक्तीचा मुदत दिनांक संपण्याचा दिनांक	पत्ता	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
अपेक्षा					
१	गाणार, श्री. नागोराव पुंडलिक नागपूर विभाग शिक्षक.	८ फेब्रुवारी २०१७.	७ फेब्रुवारी २०२३.	प्राथमिक शाळेच्या मागे, सिरसपेठ, मट्टीपुरा, नागपूर ४४० ००९. का. ९२७१५६५२३८ नि. ०७१२-२०४४२६० घ. ९७६४११७०१४ कॅक्स क्र. ०७१२/२७२७१२७/२७२७१४५ ई-मेल : nagoganar@gmail.com	
२	दराडे, श्री. किशोर भिकाजी नाशिक विभाग शिक्षक.	८ जुलै २०१८.	७ जुलै २०२४.	घर नं. ३४२६, जुनी माळी गल्ली, येवला, ता. येवला, जि. नाशिक, पिन. ४२३ ४०९. घ. ९८२२६५१८५०. ई-मेल : kbdarade1965@gmail.com	
३	देशपांडे, श्री. श्रीकांत गोविंद.	अमरावती विभाग शिक्षक.	२० जुलै २०१४.	१९ जुलै २०२०.	९, सुभाष कॉलनी, छत्री तलाव रोड, अमरावती. घ. ९४२२८७०६२०/९३२६१५११९९/९९२३६००३९१.
४	परिचारक, श्री. प्रशांत प्रभाकर.	सोलापूर स्थानिक प्राधिकारी संस्था.	२ जानेवारी २०१६.	१ जानेवारी २०२२.	प्लॉट नं-३२३५, विजापूर गल्ली, पंढरपूर, सोलापूर ४१३ ३०४. घ. ९४२२०६८५०९. ई-मेल : prashantparicharak@gmail.com
५	पाटील, श्री. बालाराम दत्तात्रेय.	कोकण विभाग शिक्षक.	८ फेब्रुवारी, २०१७.	७ फेब्रुवारी २०२३.	मु. पो. नावडे, ता. पनवेल, जि. रायगड. घ. ९९२०५९६७६७. ई-मेल : balaramdpatal@gmail.com
६	सावंत, श्री. दत्तात्रेय अच्युतराव.	पुणे विभाग शिक्षक.	२० जुलै २०१४.	१९ जुलै २०२०.	मु.अंबे, ता. पंढरपूर, जि. सोलापूर. घ. ९९२२०९४०९९.

विवरण

अनु- क्रमांक (१)	मतदारसंघाचे नाव (२)	एकूण (३)	भरलेली जागा (४)	रिक्त जागा (५)
१.	विधानसभा सदस्यांद्वारा निर्वाचित	३०	३०	..
२.	स्थानिक प्राधिकारी संस्थांद्वारा निर्वाचित	२२	२२	..
३.	पदवीधरांद्वारा निर्वाचित	०७	०७	..
४.	शिक्षकांद्वारा निर्वाचित	०७	०७	..
५.	नामनियुक्त	१२	१२	..
एकूण ..		७८	७८	..

पक्षनिहाय सदस्य संख्या				
१.	नॅशनॅलिस्ट कॉंग्रेस पार्टी	..	..	१७
२.	इंडियन नॅशनल कॉंग्रेस	..	..	१६
३.	भारतीय जनता पार्टी	..	..	२३
४.	शिवसेना	..	..	१२
५.	लोकभारती	..	..	०१
६.	पीझंट्स ॲण्ड वर्कर्स पार्टी ऑफ इंडिया	..	..	०१
७.	पीपल्स रिपब्लिकन पार्टी	..	..	०१
८.	राष्ट्रीय समाज पक्ष	..	..	०१
९.	अपक्ष	..	..	०६
एकूण ..		७८		

विधान भवन :

मुंबई/नागपूर,
दिनांक जुलै, २०१९.

जितेंद्र भोळे,
सचिव (का.),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

महाराष्ट्र विधानपरिषद

बैठकींची दिनदर्शिका

सन २०१९ चे
द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन
(जून-जुलै, २०१९)

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, मुंबई ४०० ०३२

गट क्रमांक एक, दोन, तीन, चार व पाचमध्ये समाविष्ट असलेले मंत्री

गट क्रमांक	* गटामध्ये समाविष्ट असलेले मंत्री
(१)	(२)
एक	(१) वित्त व नियोजन, वने मंत्री. (२) ग्रामविकास, महिला व बाल विकास मंत्री. (३) वैद्यकीय शिक्षण, जलसंसंपदा व लाभक्षेत्र विकास मंत्री. (४) परिवहन, खारभूमी विकास मंत्री. (५) जलसंधारण, राजशिष्टाचार, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण मंत्री. (६) रोजगार हमी, पर्यटन मंत्री.
दोन	(१) महसूल, मदत व पुनर्वसन, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वाळून), कृषी व फलोत्पादन मंत्री. (२) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम), सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री. (३) पशुसंवर्धन, दुग्धविकास व मत्स्यविकास मंत्री.
तीन	(१) मुख्यमंत्री. (२) गृहनिर्माण मंत्री. (३) कामगार, भूकंप पुनर्वसन, कौशल्य विकास, माजी सैनिकांचे कल्याण मंत्री.
चार	(१) शालेय शिक्षण, क्रीडा व युवक कल्याण, उच्च व तंत्र शिक्षण, मराठी भाषा, सांस्कृतिक कार्य, अल्पसंख्याक विकास व वक्फ मंत्री. (२) अन्न व नागरी पुरवठा, ग्राहक संरक्षण, अन्न व औषध प्रशासन, संसदीय कार्य मंत्री. (३) पर्यावरण मंत्री. (४) पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री.
पाच	(१) आदिवासी विकास मंत्री. (२) उद्योग व खनिकर्म मंत्री. (३) ऊर्जा, नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा, राज्य उत्पादन शुल्क मंत्री. (४) सामाजिक न्याय आणि विशेष सहाय्य मंत्री. (५) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग मंत्री.

महाराष्ट्र विधानपरिषद

बैठकींची दिनदर्शिका

द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन, जून-जुलै, २०१९

जून, २०१९

*** प्रश्नाकरीता
गट क्रमांक**

सोमवार, दिनांक १७	(१) अध्यादेश सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे. (२) शोक प्रस्ताव	
मंगळवार, दिनांक १८	(१) शासकीय कामकाज (२) सत्तारुढ पक्षाचा प्रस्ताव (३) सन २०१९-२०२० चा अतिरिक्त अर्थसंकल्प सादर करणे. (दुपारी २.०० वा)	दोन
बुधवार, दिनांक १९	(१) राज्यपालांच्या अभिभाषणावर चर्चा (पहिला दिवस) (२) शासकीय कामकाज	तीन
गुरुवार, दिनांक २०	(१) राज्यपालांच्या अभिभाषणावर चर्चा (दुसरा व शेवटचा दिवस) (२) शासकीय कामकाज (३) विरोधी पक्षाचा प्रस्ताव	चार
शुक्रवार, दिनांक २१	(१) सन २०१९-२०२० च्या अतिरिक्त अर्थसंकल्पावर सर्वसाधारण चर्चा (पहिला दिवस) (२) अशासकीय कामकाज (ठराव)	पाच
शनिवार, दिनांक २२	सुट्टी	

जून, २०१९

* प्रश्नाकरीता
गट क्रमांक

रविवार, दिनांक २३	सुट्टी	
सोमवार, दिनांक २४	(१) सन २०१९-२०२० च्या अतिरिक्त अर्थसंकल्पावर सर्वसाधारण चर्चा (दुसरा व शेवटचा दिवस) (२) शासकीय कामकाज	एक
मंगळवार, दिनांक २५	(१) शासकीय कामकाज (२) सत्तारुढ पक्षाचा प्रस्ताव	दोन
बुधवार, दिनांक २६	(१) विनियोजन विधेयक (२) सन २०१९-२०२० च्या पुरवणी मागण्या सादर करणे. (३) शासकीय कामकाज	तीन
गुरुवार, दिनांक २७	(१) पुरवणी मागण्यांवर चर्चा (पहिला दिवस) (२) शासकीय कामकाज (३) विरोधी पक्षाचा प्रस्ताव	चार
शुक्रवार, दिनांक २८	(१) पुरवणी मागण्यांवर चर्चा (दुसरा व शेवटचा दिवस) (२) पुरवणी विनियोजन विधेयक (३) अशासकीय कामकाज (विधेयके)	पाच
शनिवार, दिनांक २९	बैठक होणार नाही	
रविवार, दिनांक ३० जुलै, २०१९	सुट्टी	
सोमवार, दिनांक १	(१) शासकीय कामकाज (२) अंतिम आठवडा प्रस्ताव	एक

जून, २०१९	* प्रश्नाकरीता गट क्रमांक
मंगळवार, दिनांक २	शासकीय कामकाज दोन

विधान भवन,
मुंबई.
दिनांक : २९ मे, २०१९.

जितेंद्र भोले,
सचिव (का.),
महाराष्ट्र विधानपरिषद

- टीप : (१) सदर दिनदर्शिकेतील कार्यक्रम, दिवसाच्या कामकाजाच्या कार्यक्रम पत्रिकेमध्ये आवश्यकतेनुसार होणाऱ्या बदलांच्या अधीन राहतील.
- (२) अधिवेशन कालावधीत उप सभापती पदाची निवडणूक घेण्यात यावी, असा कामकाज सल्लागार समितीच्या बैठकीत निर्णय घेण्यात आला.
- (३) * गट क्रमांक एक, दोन, तीन, चार व पाच मध्ये समाविष्ट असलेल्या मंत्रांची यादी कृपया पृष्ठ क्रमांक २ वर पहावी.

महाराष्ट्र विधानपरिषद

पत्रक भाग दोन

गुरुवार, दिनांक २० जून, २०१९/ज्येष्ठ ३०, १९४१ (शके)

५७. सर्व सदस्यांना कळविण्यात येते की, शुक्रवार, दिनांक २१ जून, २०१९ ते मंगळवार, दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजीपर्यंतच्या खालील कामकाजास विधानपरिषद सभागृहाने गुरुवार, दिनांक २० जून, २०१९ रोजी मान्यता दिली आहे. त्यानुसार उपरोक्त दिवसांची बैठकीची सुधारित दिनदर्शिका खालीलप्रमाणे राहील :-

जून, २०१९		*प्रश्नाकरीता गट क्रमांक
शुक्रवार, दिनांक २१	अशासकीय कामकाज (ठराव)	पाच
शनिवार, दिनांक २२	सुट्टी	
रविवार, दिनांक २३	सुट्टी	
सोमवार, दिनांक २४	(१) सन २०१९-२०२० च्या अतिरिक्त अर्थसंकल्पावर सर्वसाधारण चर्चा (पहिला दिवस) (२) शासकीय कामकाज	एक
मंगळवार, दिनांक २५	(१) सन २०१९-२०२० च्या अतिरिक्त अर्थसंकल्पावर सर्वसाधारण चर्चा (दुसरा व शेवटचा दिवस) (२) शासकीय कामकाज (३) सत्तारुढ पक्षाचा प्रस्ताव	दोन
बुधवार, दिनांक २६	शासकीय कामकाज	तीन
गुरुवार, दिनांक २७	(१) विनियोजन विधेयक (२) सन २०१९-२०२० च्या पुरवणी मागण्या सादर करणे. (३) विरोधी पक्षाचा प्रस्ताव (४) शासकीय कामकाज	चार

जून, २०१९		*प्रश्नाकरीता गट क्रमांक
शुक्रवार, दिनांक २८	(१) पुरवणी मागण्यावर चर्चा (पहिला दिवस) (२) अशासकीय कामकाज (विधेयके)	पाच
शनिवार, दिनांक २९	बैठक होणार नाही	
रविवार, दिनांक ३०	सुद्धी	
जुलै, २०१९		
सोमवार, दिनांक १	(१) पुरवणी मागण्यावर चर्चा (दुसरा व शेवटचा दिवस) (२) पुरवणी विनियोजन विधेयक (३) शासकीय कामकाज (४) अंतिम आठवडा प्रस्ताव	एक
मंगळवार, दिनांक २	शासकीय कामकाज	दोन

विधान भवन,
मुंबई.
दिनांक : २० जून, २०१९.

जितेंद्र भोळे,
सचिव (का.),
महाराष्ट्र विधानपरिषद

प्रति :

१. महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे सर्व सदस्य.
२. महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयातील सर्व अधिकारी व सर्व कक्ष.
३. संगणक कक्ष, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय.

महाराष्ट्र विधानपरिषद

आवाहनपत्र

क्रमांक ८५६१/इ-२,
महाराष्ट्र विधानसंडळ सचिवालय
विधान भवन, बैंकबे रेकलमेशन,
मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : ७ मे २०१९
वेशाख १७, १९४१ (शक)

प्रति,

महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे सर्व सदस्य
(मंत्री व राज्यमंत्री यांसह).

महोदय/महोदया,

कलविण्यात येत आहे की, महाराष्ट्र राज्याच्या राज्यपालांनी भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४ अन्वये त्यांना प्रदान केलेले अधिकार वापरकृत महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे अधिवेशन, सोमवार, दिनांक १७ जून २०१९ रोजी दुपारी १२.०० वाजता मुंबई येथील विधान भवनात भरविण्याचे ठरविले आहे (महाराष्ट्र विधानसंडळ सचिवालय, अधिसूचना क्रमांक ८५५७/इ-२, दिनांकित ७ मे २०१९ पहा). म्हणून, महाराष्ट्र विधानपरिषद नियमांतील नियम ३ अन्वये यांचे आपणांस विनंती करतो की, आपण तर नमृद केलेल्या वेळी मुंबई येथील विधान भवनात विधानपरिषदेच्या अधिवेशनासाठी उपस्थित रहावे.

आपला स्नेहांकित,

(जिल्हाराज्यालय)
सचिव (का.),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग एक—मध्य उप-विभाग

तर्फ ५, अंक १०। मंगळवार, मे ७, २०११/वैशाख १७, शके १९४१। [पृष्ठ ८, किंमत : रुपये ४.००]

असाधारण क्रमांक ४३

प्राधिकृत प्रकाशन

आविस्तरण

महाराष्ट्र विधानसभा
विधान भवन, बंकोडे रोडमध्येश्वर, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांकित ७ मे २०११।

भारताचे सर्विधान,

क्रमांक ८५५६/अ.—महाराष्ट्राचे राज्यकालीन खालील आदेश
सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे :—
“गो. चं. विधानसभा राव, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताचा
सर्विधानसभा अनुच्छेद १७४, खंड (१) इतर मत्त प्रदान
करण्यात आलेला अधिकाराचा वापर करून, याचे महाराष्ट्र
विधानसभेचे बैठक, विधान भवन, मुंबई येथे समवाय,
दिनांक १० जून २०११ येती सकाळी ११.०० वाजता अभिनवित
करून आहे.

चं. विधानसभा राव,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.”

विलेन्द्र भोके,
सचिव (आ.),
महाराष्ट्र विधानसभा.

महाराष्ट्र विधानसभा
विधान भवन, बंकोडे रोडमध्येश्वर, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांकित ७ मे २०११।

भारताचे सर्विधान,

क्रमांक ८५५७/इ-२.—महाराष्ट्राचा गन्धारालेला खालील आदेश
सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात नेत आहे :—
“गो. चं. विधानसभा राव, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताचा
सर्विधानसभा अनुच्छेद १०४, खंड (१) इतर मत्त प्रदान
करण्यात आलेला अधिकाराचा वापर करून, याचे महाराष्ट्र
विधानसभेचे बैठक, विधान भवन, मुंबई येथे समवाय,
दिनांक १० जून २०११ रोजी दुपारी १२.०० वाजता
अभिनवित करून आहे.

चं. विधानसभा राव,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.”

विलेन्द्र भोके,
सचिव (आ.),
महाराष्ट्र विधानसभा.

**महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या जून-जुलै, २०१९ मध्ये झालेल्या द्वितीय (पावसाळी)
अधिवेशनातील कामकाजाचा संक्षिप्त अहवाल**

महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन विधान भवन, मुंबई येथे सोमवार,
दिनांक १७ जून, २०१९ रोजी सुरु झाले व मंगळवार, दिनांक ०२ जुलै, २०१९ रोजी समाप्त झाले.
एकूण १२ बैठका घेण्यात आल्या. त्या सर्व बैठका मिळून ६६ तास २८ मिनिटे कामकाज चालले.
(विवरण क्रमांक १)

नामनियुक्ती

दिनांक १७ जून, २०१९ रोजी मा.सभापतींनी सभापती तालिकेवर ४ सदस्य नामनिर्देशित
केले. (विवरण क्रमांक ६)

सोमवार, दिनांक २४ जून २०१९ रोजी डॉ. (श्रीमती) निलम दिवाकर गोळे यांची नियक्ती
उप सभापती महाराष्ट्र विधानपरिषद या पदावर करण्यात आली.

शासकीय विधेयके

विधानसभेने संमत केलेली २० विधेयके विधानपरिषदेत संमत करण्यात आली. विधानपरिषदेने
कोणतीही शिफारस न करता ०५ विधेयके विधानसभेकडे परत पाठविली. (विवरण क्रमांक ३२)

राज्यपालांचे अभिभाषण

सोमवार, दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०१९ रोजी सकाळी ११.०० वाजता राज्यपालांनी भारतीय
संविधानाच्या अनुच्छेद १७६(१) अन्वये मध्यवर्ती सभागृहात एकत्रित जमलेल्या विधानमंडळाच्या
दोन्ही सभागृहांच्या सदस्यांसमोर भाषण केले. त्यानंतर राज्यपालांच्या अभिभाषणाची प्रत
विधानपरिषदेच्या पटलावर ठेवण्यात आली. श्री.प्रविण दरेकर, वि.प.स. यांनी राज्यपालांच्या
अभिभाषणाबद्दल आभार प्रदर्शनाचा प्रस्ताव मांडला व ॲड.अनिल परब, वि.प.स. यांनी प्रस्तावास
दुजोरा दिला.

सोमवार, दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०१९ रोजी राज्यपालांनी केलेल्या अभिभाषणाच्या आभार
प्रदर्शन प्रस्तावास एकूण ३० सुधारणा प्राप्त झाल्या. बुधवार, दिनांक १९ व गुरुवार, दिनांक
२० जून, २०१९ रोजी राज्यपालांच्या अभिभाषणाबद्दल आभार प्रदर्शनाच्या प्रस्तावावर चर्चा झाली.
शुक्रवार, दिनांक २१ जून, २०१९ रोजी मा.मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

अर्थसंकल्पीय कामकाज

वित्त राज्यमंत्र्यांनी महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी सन २०१८-२०१९ हे प्रकाशन सोमवार दिनांक १७ जून, २०१९ रोजी सभागृहात सादर केले.

सन २०१९-२०२० च्या पुरवणी मागण्यां शुक्रवार, दिनांक २८ जून, २०१९ रोजी सभागृहात सादर करण्यात आल्या. सन २०१९-२०२० च्या पुरवणी मागण्यावर सोमवार, दिनांक ०१ जुलै, २०१९ रोजी मंत्रीनिहाय चर्चा झाली.

वित्त राज्यमंत्र्यांनी सन २०१९-२०२० चा अतिरिक्त अर्थसंकल्प मंगळवार, दिनांक १८ जून, २०१९ रोजी सभागृहाला सादर केला. सन २०१९-२०२० च्या अतिरिक्त अर्थसंकल्पावर सर्वसाधारण चर्चा दिनांक २५ व २६ जून, २०१९ रोजी झाली.

अशासकीय ठराव

अशासकीय ठरावाच्या एकूण १६१ सूचना प्राप्त झाल्या होत्या. त्यापैकी १२७ सूचना स्वीकृत करण्यात आल्या. स्वीकृत सूचनापैकी एकही अशासकीय ठरावावर चर्चा झाली नाही. (विवरण क्रमांक २२)

अशासकीय विधेयके

अशासकीय कामाकाजांकरीता एक दिवस नेमून देण्यात आला होता. अशासकीय विधेयके एकूण ०७ सूचना प्राप्त झाल्या होत्या. त्यापैकी ०४ सूचना मान्य करण्यात आल्या.

०२ अशासकीय विधेयके पुरःस्थापित झाली.

एकूण ०४ अशासकीय विधेयके विचारार्थ दर्शविण्यात आली होती. शुक्रवार, दिनांक २८ जून, २०१९ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात विचारार्थ दाखविण्यात आले होते परंतु चर्चेला घेण्यात आली नाहीत. (विवरण क्रमांक ३३ व ३४)

अर्धा-तास चर्चा (नियम १२ अन्वये)

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम १२ अन्वये सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबींवर सर्वसाधारण अर्धा-तास चर्चेच्या ४३ सूचना व प्रश्नांच्या उत्तरातून उद्भवणाऱ्या बाबींवर २९ अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना अशा एकूण ७२ सूचना प्राप्त झाल्या आहेत. त्यापैकी एकूण २० सूचना अस्वीकृत झाल्या आहेत व एकूण ५२ सूचना स्वीकृत झाल्या आहेत. उक्त स्वीकृत सूचनापैकी ०६ अर्धा-तास चर्चेच्या सूचनावर चर्चा झाली. (विवरण क्रमांक १८ व १९)

एचबी १७५८-४

तारांकित प्रश्न व मूळ अतारांकित प्रश्न

एकूण २८२५ तारांकित/एकूण ०४ मूळ अतारांकित प्रश्नांच्या सूचना आल्या होत्या.
प्रश्नांची माहिती खालीलप्रमाणे आहे:-

क्रमांक (१)	प्रश्न (२)	तारांकित		मूळ अतारांकित (३) (४)	एकूण (५)
		मूळ	अतारांकित		
१	एकूण प्राप्त सूचना (तारांकित)	२८२५	०४	२८२९	
२	कार्यवाहीत घेतलेल्या सूचना	२२४०	०४	२२४४	
३	स्वीकृत	१७२	०३	१७५	
४	अस्वीकृत	१००	—	१००	
५	सदस्य/विभाग निर्देशित	—	—	—	
६	अतारांकित म्हणून स्वीकृत	२५६	—	२५६	
७	सम्मिलीत	१७७७	—	१७७७	
८	व्यपगत	१३५	०१	१३६	
९	तोंडी उत्तरीत झालेले	३७	—	३७	
१०	वेळे अभावी/सदस्य अनुपस्थित असल्याने अतारांकित (वेळे अभावी अतारांकित.... सदस्य अनुपस्थित असल्याने अतारांकित.....)	—	—	—	
११	अतारांकित उत्तरित झालेल्या प्रश्नांची संख्या (मागील सत्रातील स्वीकृत प्रश्नांसह)	—	—	—	
१२	जादा प्रश्न	५८५	—	५८५	

(विवरण क्रमांक २६ व २७)

**निकडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबींवर चर्चा करण्याचा प्रस्ताव
(म.वि.प. नियम १३)**

निकडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबींची चर्चा करण्यासाठी एकूण १३१ सूचना प्राप्त झाल्या व ८१ सूचना स्वीकृत असून १४ सूचनांवर सभागृहात चर्चा झाली. तसेच ८१ सूचनांवर शासनाने निवेदने करावे असे मा.सभापर्टीनी निदेश दिले व त्यापैकी २४ सूचनांची निवेदने सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आली. (विवरण क्रमांक १५)

अल्पकालीन चर्चा (नियम १७)

तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबींवरील अल्पकालीन चर्चेसाठी एकूण ०९ सूचना प्राप्त झाल्या. त्यापैकी ०९ सूचना मान्य करण्यात आल्या व ०३ सूचनांवर सभागृहात चर्चा झाली. चर्चा झालेल्या ०३ सूचनापैकी ०१ सूचनेवरील चर्चा अपुर्ण आहे. (विवरण क्रमांक २०)

लक्षवेधी सूचना (नियम १०१)

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम १०१ अन्वये तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबींकडे शासनाचे लक्ष वेधण्यासाठी एकूण ७७२ सूचना आल्या. त्यापैकी २०५ सूचना स्वीकृत झाल्या ४७ सूचनांवर सभागृहात चर्चा झाली. (विवरण क्रमांक २१)

म.वि.प. नियम १०१-अ अन्वये विशेष उल्लेखाबाबत सूचना

म.वि.प. नियम १०१-अ अन्वये विशेष उल्लेखाबाबत एकूण २५६ सूचना प्राप्त झाल्या, त्यापैकी एकूण १५९ सूचना सभागृहात उपस्थित करण्यात आल्या. (विवरण क्रमांक १६)

औचित्याचे मुद्दे

महाराष्ट्र विधानपरिषदेमध्ये औचित्याचे मुद्दे एकूण ९५ प्राप्त झाले असून, त्यापैकी एकूण ८४ मुद्दे सभागृहात उपस्थित करण्यात आल्या. (विवरण क्रमांक १४)

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम २५९ व २६० अन्वये प्राप्त झालेले प्रस्ताव

प्रस्तावाच्या एकूण ०४ सूचना प्राप्त झाल्या, त्यापैकी ०४ सूचना स्वीकृत झाल्या असून एकही सूचनावर सभागृहात चर्चा झाली नाही. (विवरण क्रमांक १७).

एचबी १७५८-४अ

मंत्रांनी केलेली निवेदने

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ४६ अन्वये १० निवेदन सभागृहात मांडण्यांत आले आहे.
(विवरण क्रमांक ३०)

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ४७ अन्वये एकही निवेदन सभागृहात मांडण्यात आले नाही.
(विवरण क्रमांक ३१)

अध्यादेश

१. सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ४	- “सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक ४ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९”
२. सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ५	- “सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक ५ - महाराष्ट्र कर, व्याज, शास्ती किंवा विलंब शुल्क यांच्या थकबाकीची तडजोड करण्याबाबत अध्यादेश, २०१९”
३. सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ६	- “सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक ६ - महाराष्ट्र करविषयक कायदे (सुधारणा व विधिग्राहीकरण) अध्यादेश, २०१९”
४. सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ७	- “सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक ७ - महाराष्ट्र मुद्रांक (सुधारणा व विधिग्राहीकरण) (पुढे चालू ठेवणे) अध्यादेश, २०१९”
५. सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ८	- “सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक ८ - महाराष्ट्र महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९”
६. सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ९	- “सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक ९ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९”

७. सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १० - “सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १० - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०१९”
८. सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ११ - “सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक ११ - मुंबई महानगरपालिका (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९”
९. सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १२ - “सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १२ - स्पायसर अँडवेनटिस्ट विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश, २०१९”
१०. सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १३ - “सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १३ - महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गाकरिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरिता जागांचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे आणि पदांचे) आरक्षण (सुधारणा व विधिग्राहीकरण) अध्यादेश, २०१९”
११. सन २०१९ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १४ - “सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १४ - महाराष्ट्र कृषि विद्यापीठ आणि महाराष्ट्र पशु आणि मत्स्यव्यवसाय विज्ञान विद्यापीठ (सुधारणा व विधिग्राहीकरण) अध्यादेश, २०१९”

शोक प्रस्ताव

सन २०१९ मधील महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या वितीय (पावसाळी) अधिवेशनातील सोमवार, दिनांक १७ जून, २०१९ रोजी झालेल्या महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या बैठकीत ‘सर्वश्री तुकाराम

नारायण माताडे, पांडुरंग जयरामजी हजारे, माजी वि.प.स. यांच्या दुःखद निधनाबद्दल शोकप्रस्ताव सर्वानुमते संमत करण्यात आला. मा.सभागृह नेते, मा.विरोधी पक्ष नेते, मा.गटनेते, सन्माननीय सदस्य व मा.सभापती यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्यानंतर सर्व सन्माननीय सदस्यांनी थोडा वेळ स्तब्ध उभे राहून दिवंगतांच्या स्मृतीस आदरांजली वाहिली.

सन २०१९ मधील महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या वितीय (पावसाळी) अधिवेशनातील मंगळवार, दिनांक १८ जून, २०१९ रोजी झालेल्या महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या बैठकीत श्री. विलासराव भाऊसाहेब शिंदे, माजी वि.प.स. यांच्या दुःखद निधनाबद्दल शोकप्रस्ताव सर्वानुमते संमत करण्यात आला. मा.सभागृह नेते, मा.विरोधी पक्ष नेते, मा.गटनेते, सन्माननीय सदस्य व मा.सभापती यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्यानंतर सर्व सन्माननीय सदस्यांनी थोडा वेळ स्तब्ध उभे राहून दिवंगतांच्या स्मृतीस आदरांजली वाहिली.

मा.मुख्यमंत्री यांचा शासकीय ठराव

सन २०१९ मधील विधानपरिषदेच्या द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनातील गुरुवार, दिनांक २० जून, २०१९ रोजी झालेल्या बैठकीत मा.मुख्यमंत्री यांनी सभागृहाच्यावतीने पुढीलप्रमाणे ठराव मांडला :-

ज्याअर्थी, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण अधिनियम, १९७४ (१९७५ चा महा.४) (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “उक्त अधिनियम” असा करण्यात आला आहे) खाली मुंबई महानगर प्रदेशातील क्षेत्रांचा योग्य, सुव्यवस्थित आणि जलद विकासाचे नियोजन करणे, त्याचा समन्वय साधणे व त्यावर देखरेख ठेवणे यांच्या प्रयोजनार्थ, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (यात यापुढे ज्याचा निर्देश ‘उक्त प्राधिकरण’ असा करण्यात आला आहे) स्थापन करण्यात आले आहे;

आणि ज्याअर्थी, उक्त अधिनियमाला जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये मुंबई महानगर प्रदेशाचे (यात यापुढे ज्याचा निर्देश ‘उक्त प्रदेश’ असा करण्यात आला आहे) क्षेत्र विनिर्दिष्ट केलेले आहे;

आणि ज्याअर्थी, उक्त प्राधिकरणाने उक्त अधिनियमाला जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये, सुधारणा करण्यासाठी, माननीय राष्ट्रपतींनी अनुसूचित क्षेत्रे म्हणून वेळोवेळी घोषित केलेली क्षेत्रे उक्त प्रदेशातून वगळून, पालघर जिल्ह्याचा संपूर्ण पालघर तालुका व वसई तालुक्याचा उर्वरित भाग आणि रायगड जिल्ह्याचा अलिबाग, पेण, पनवेल व खालापूर तालुक्यांचे उर्वरित भाग (यात

यापुढे ज्याचा निर्देश “उक्त क्षेत्र” असा करण्यात आला आहे) यांचा उक्त प्रदेशामध्ये समावेश करून उक्त क्षेत्राचा विस्तार करण्याचा ठराव राज्य शासनाला सादर केलेला आहे ;

आणि ज्याअर्थी, उक्त क्षेत्रांमध्ये पायाभूत सुविधांचा विकास साध्य करण्याच्या उद्देशाने, उक्त अधिनियमास जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये नमूद केलेल्या मुंबई महानगर प्रदेश क्षेत्रामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करणे ; आणि उक्त अधिसूचना महाराष्ट्र शासन राजपत्रात प्रसिद्ध करण्यापूर्वी, त्या प्रयोजनार्थ राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची मान्यता मिळवल्यानंतर राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे, उक्त प्रदेशामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करून त्या प्रदेशाच्या क्षेत्रात वाढ करणे, इष्ट आहे ;

त्याअर्थी, आता, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण अधिनियम, १९७४ (१९७५ चा महा.४) याच्या कलम २ च्या खंड (ब) च्या परंतुकाद्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा आणि याबाबतीत त्यास समर्थ करणाऱ्या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र विधानपरिषद याद्वारे, यापुढे जोडलेल्या अधिसूचनेच्या मसुद्यामध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणांतर्गत मुंबई महानगर प्रदेशाच्या क्षेत्रामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करण्याकरिता आणि त्यामुळे, मुंबई महानगर प्रदेश क्षेत्राच्या क्षेत्रांमध्ये वाढ करण्याकरिता, उक्त अधिसूचनेचा खालील मसुदा निर्गमित करण्यास मान्यता देत आहे :—

अधिसूचनेचा मसुदा

ज्याअर्थी, मुंबई महानगर प्रदेशातील क्षेत्रांचा योग्य, सुव्यवस्थित आणि जलद विकासाचे नियोजन, समन्वय व पर्यवेक्षण यांच्या प्रयोजनार्थ, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण अधिनियम, १९७४ (१९७५ चा महा.४) (यात यापुढे ज्याचा निर्देश ‘उक्त अधिनियम’ असा करण्यात आला आहे) या अन्वये मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (यात यापुढे ज्याचा निर्देश ‘उक्त प्राधिकरण’ असा करण्यात आला आहे) स्थापन करण्यात आला आहे ;

आणि ज्याअर्थी, उक्त अधिनियमाला जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये मुंबई महानगर प्रदेशाची (यात यापुढे ज्याचा निर्देश ‘उक्त प्रदेश’ असा करण्यात आला आहे) क्षेत्र विनिर्दिष्ट केलेले आहे;

आणि ज्याअर्थी, उक्त प्राधिकरणाने, उक्त अधिनियमाला जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये सुधारणा करण्यासाठी, माननीय राष्ट्रपतींनी अनुसूचित क्षेत्रे म्हणून वेळोवेळी घोषित केलेली क्षेत्रे उक्त प्रदेशातून वगळून, पालघर जिल्ह्याचा संपूर्ण पालघर तालुका व वसई तालुक्याचा उर्वरित भाग आणि रायगड जिल्ह्याचा अलिबाग, पेण, पनवेल व खालापूर तालुक्यांचे उर्वरित भाग (यात

यापुढे ज्याचा निर्देश ‘उक्त क्षेत्र’ असा करण्यात आला आहे) यांचा उक्त प्रदेशामध्ये समावेश करून उक्त क्षेत्राचा विस्तार करण्याचा ठराव राज्य शासनाला सादर केलेला आहे ;

आणि ज्याअर्थी, उक्त क्षेत्रांमध्ये पायाभूत सुविधांचा विकास साध्य करण्याच्या उद्देशाने, उक्त अधिनियमास जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये नमूद केलेल्या मुंबई महानगर प्रदेश क्षेत्रामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करणे; आणि उक्त अधिसूचना महाराष्ट्र शासन राजपत्रात प्रसिद्ध करण्यापूर्वी, त्या प्रयोजनार्थ राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची मान्यता मिळवल्यानंतर, राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे, उक्त प्रदेशामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करून त्या प्रदेशाच्या क्षेत्रात वाढ करणे, इष्ट आहे ;

आणि ज्याअर्थी, या प्रयोजनाकरीता, महाराष्ट्र विधानसभा आणि महाराष्ट्र विधानपरिषद्देने उक्त अधिनियमाच्या कलम २ च्या खंड (ब) च्या परंतुकानुसार, त्यांच्या, अनुक्रमे ** आणि ** रोजी घेण्यात आलेल्या बैठकीमध्ये ठराव संमत करून अधिसूचनेचा मसुदा प्रसिद्ध करण्यासाठी मान्यता दिली आहे ;

त्याअर्थी, आता, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण अधिनियम, १९७४ (१९७५ चा महा.४) याच्या कलम २ च्या खंड (ब) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा आणि याबाबतीत त्यास समर्थ करणाऱ्या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र शासन याद्वारे, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणांतर्गत मुंबई महानगर प्रदेशाच्या क्षेत्रामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करण्याकरिता आणि मुंबई महानगर प्रदेश क्षेत्राच्या क्षेत्रांमध्ये वाढ करीत आहे आणि या प्रयोजनाकरिता, उक्त अनुसूचीमध्ये पुढीलप्रमाणे सुधारणा करीत आहे :—

उक्त अधिनियमामध्ये, अनुसूची एक ऐवजी, पुढील अनुसूची दाखल करण्यात येईल:-

अनुसूची एक

[कलम २ चा खंड (ब) पहा]

मुंबई महानगर प्रदेश हा पुढील सीमा समाविष्ट असलेले बृहन्मुंबईचे संपूर्ण क्षेत्र आणि पालघर, ठाणे व रायगड या जिल्ह्यांचे भाग मिळून होईल :—

पश्चिम : अरबी समुद्र

उत्तर : पालघर तालुक्याची उत्तर व पूर्व सीमा, आणि नंतर वसई तालुक्याची तानसा नदीपर्यंत पूर्व सीमा, आणि नंतर तानसा नदी

पूर्व : कल्याण, भिवंडी व अंबरनाथ या तालुक्यांच्या पूर्व सीमा, आणि नंतर कर्जत तालुक्यातील सह्याद्रीच्या पायथ्याशी असलेली पुढील गावे : शेलू ते कळंबोली तर्फ वरेडी आणि ताकवे, भालीवडी, सावेळे, हेदवली, मांडवणे, भिवपूरी (कॅम्प), हुमगाव, साईडोंबर, ढाक, साल्पे, खरवंडी ते चोची गावापर्यंत, आणि नंतर खालापूर तालुक्याची पूर्व सीमा.

दक्षिण : खालापूर, पेण आणि अलिबाग तालुक्यांची दक्षिण सीमा.

उपरोक्त मा. मुख्यमंत्री यांचा ठराव गुरुवार दिनांक २० जून २०१९ रोजी सभागृहाने एकमताने ठराव संमत करण्यात आला.

(विवरण क्रमांक २३)

सन २०१९ द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन
विविध अधिनियमान्वये सभागृहासमोर ठेवण्यात आलेले अहवाल

अ.क्र.	विषय	विधानपरिषदेत ठेवण्यात आलेल्या अहवालाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
१.	महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा हक्क आयोग यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा पहिला वार्षिक अहवाल	१९ जून, २०१९
२.	श्री विठ्ठल रुक्मिणी मंदिर समिती, पंढरपूर यांचे सन १९८५-१९८६ ते सन २०१२-२०१३ या वर्षाचे लेखापरिक्षण अहवाल	२० जून, २०१९
३.	श्री साईबाबा संस्थान विश्वस्तव्यवस्था, शिर्डी यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२० जून, २०१९
४.	महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांचा सन २०१५-२०१६ व सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा लेखापरिक्षण अहवाल	२० जून, २०१९
५.	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे	२४ जून, २०१९
६.	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती, यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे	२४ जून, २०१९
७.	गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे अहवाल	२४ जून, २०१९
८.	महाराष्ट्र लघु उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा चौपन्नावा वार्षिक अहवाल	२४ जून, २०१९
९.	महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा तेरावा वार्षिक अहवाल	२४ जून, २०१९
१०.	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा अडतीसावा वार्षिक अहवाल	२४ जून, २०१९
११.	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे (अंकेक्षण अहवालासह)	२५ जून, २०१९

(१)	(२)	(३)
१२. स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड यांचा दिनांक १ एप्रिल २०१७ २५ जून, २०१९ ते ३१ मार्च २०१८ या कालावधीचा वार्षिक अंकेक्षण अहवाल		
१३. श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई यांचा दिनांक १ एप्रिल २०१४ ते ३१ मार्च २०१५ या कालावधीचा अंकेक्षण अहवाल	२५ जून, २०१९	
१४. महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ, नागपूर यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२५ जून, २०१९	
१५. मँफको महामंडळाचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा सत्तेचाळीसावा वार्षिक अहवाल	२७ जून, २०१९	
१६. महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांचा सन २०१४-२०१५ या वर्षाचा त्रेपनावा वार्षिक अहवाल	२७ जून, २०१९	
१७. महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेण कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा तेरावा वार्षिक अहवाल	२७ जून, २०१९	
१८. महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळ, मुंबई यांचा सन २०१४-२०१५ व सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२७ जून, २०१९	
१९. महाराष्ट्र राज्य महिला आयोग यांचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा तेवीसावा वार्षिक अहवाल	२८ जून, २०१९	
२०. महिला आर्थिक विकास महामंडळ यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा त्रेचाळीसावा वार्षिक अहवाल	२८ जून, २०१९	
२१. महाराष्ट्र पेट्रोकेमिकल्स महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा सदतीसावा वार्षिक अहवाल	२८ जून, २०१९	
२२. महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना - महाराष्ट्र व राज्य रोजगार हमी योजना या योजनांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२८ जून, २०१९	
२३. शबरी आदिवासी वित्त व विकास महामंडळ मर्यादित, नाशिक यांचा सन २०१५-२०१६, २०१६-२०१७ व २०१७-२०१८ या वर्षांचे अनुक्रमे सतरावा, अठरावा व एकोणीसावा वार्षिक अहवाल	२८ जून, २०१९	
२४. मुंबई विद्यापीठ, मुंबई यांचा सन २०११-२०१२, सन २०१२-२०१३ व सन २०१३-२०१४ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	१ जुलै, २०१९	

(१)	(२)	(३)
२५. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे-रायगड यांचा सन २०१६- १ जुलै, २०१९ २०१७ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल		
२६. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर यांचा सन २०१७-२०१८ १ जुलै, २०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल		
२७. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक १ जुलै, २०१९ अहवाल		
२८. शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा चौपन्नावा वार्षिक अहवाल १ जुलै, २०१९		
२९. शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचे सन २०१६-२०१७ व सन २०१७-२०१८ १ जुलै, २०१९ या वर्षाचे वार्षिक लेखे		
३०. कवयित्री बहिणबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा अद्वाविसावा वार्षिक अहवाल १ जुलै, २०१९		
३१. महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा पंचावन्नावा वार्षिक अहवाल २ जुलै, २०१९		
३२. महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोग, मुंबई यांचा सन २०१५-२०१६ व सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल २ जुलै, २०१९		
३३. महाराष्ट्र लघु उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा पंचावन्नावा वार्षिक अहवाल २ जुलै, २०१९		
३४. महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ सूत्रधारी कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा तेरावा वार्षिक अहवाल २ जुलै, २०१९		
३५. महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळ मर्यादित, नवी मुंबई यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा सेहेचाळिसावा वार्षिक अहवाल २ जुलै, २०१९		
३६. महाराष्ट्र स्थावर संपदा नियामक प्राधिकरण, मुंबई प्राधिकरणाचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे २ जुलै, २०१९		

सन २०१९ द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन

महाराष्ट्र विधानमंडळ समित्यांचे सभागृहास सादर करण्यात आलेले अहवाल

अ.क्र.	विषय	विधानपरिषदेत ठेवण्यात आलेला दिनांक
(१)	(२)	(३)
(१) लोकलेखा समिती -		
(१)	लोकलेखा समितीचा बावत्रावा (सन २०१४-२०१५ सामान्य आणि सामाजिक क्षेत्र), त्रेपत्रावा (सन २०१४-२०१५ महसुली क्षेत्र), चौपत्रावा (सन २०१४-२०१५ महसुली क्षेत्र), पंचावत्रावा (सन २०१५-२०१६ स्थानिक संस्था) व छप्पत्रावा (सन २०१५-२०१६ महसुली क्षेत्र) अहवाल	दिनांक १९ जून, २०१९
(२)	लोकलेखा समितीचा सत्तावत्रावा (सन २०१४-२०१५ सामान्य आणि सामाजिक क्षेत्र) अहवाल	दिनांक २६ जून, २०१९
(३)	लोकलेखा समितीचा अडूवत्रावा (सन २०१६-२०१७ सामान्य आणि सामाजिक क्षेत्र) अहवाल	दिनांक २७ जून, २०१९
(४)	लोकलेखा समितीचा एकोणसाठावा (सन २०१६-२०१७ सामान्य आणि सामाजिक क्षेत्र) अहवाल	दिनांक २८ जून, २०१९
(५)	लोकलेखा समितीचा साठावा (सन २०१२-२०१३ आर्थिक क्षेत्र) व एकसष्ठावा (सन २०१४-२०१५ आर्थिक क्षेत्र) अहवाल	दिनांक १ जुलै, २०१९
(६)	लोकलेखा समितीचा बासष्ठावा (सन २०१५-२०१६ स्थानिक संस्था), त्रेसष्ठावा (सन २०१६-२०१७ विनियोजन लेखे) व चौसष्ठावा (सन २०१४ च्या पाटबंधारे प्रकल्पाच्या व्यवस्थापन अहवाल (चक्रमुद्रित स्वरूपात)	दिनांक २ जुलै, २०१९
(२) पंचायती राज समिती -		
(१)	परभणी जिल्हा परिषदेसंदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २००८-२००९ व सन २०११-२०१२ च्या लेख्यांवरील लेखा परीक्षा पुनर्विलोकन अहवालातील परिच्छेदांबाबत बाविसावा अहवाल	दिनांक २१ जून, २०१९
(२)	परभणी जिल्हा परिषदेसंदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१२-२०१३ च्या वार्षिक प्रशासन अहवालाच्या संदर्भातील तेविसावा अहवाल	दिनांक २१ जून, २०१९

(१)	(२)	(३)
(३) वाशिम जिल्हा परिषदेसंदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१२-२०१३ च्या लेख्यांवरील लेखा परीक्षा पुनर्विलोकन अहवालातील परिच्छेदांबाबत चोविसावा अहवाल		दिनांक २१ जून, २०१९
(४) वाशिम जिल्हा परिषदेसंदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१३-२०१४ च्या वार्षिक प्रशासन अहवालाच्या संदर्भातील पंचविसावा अहवाल		दिनांक २१ जून, २०१९
(५) सोलापूर जिल्हा परिषदेसंदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१२-२०१३ च्या लेख्यांवरील लेखा परीक्षा पुनर्विलोकन अहवालातील परिच्छेदांबाबत सचिविसावा अहवाल		दिनांक २७ जून, २०१९
(६) सोलापूर जिल्हा परिषदेसंदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१३-२०१४ च्या वार्षिक प्रशासन अहवालाच्या संदर्भातील सत्ताविसावा अहवाल		दिनांक २७ जून, २०१९
(७) सातारा जिल्हा परिषदेसंदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१२-२०१३च्या लेख्यांवरील लेखा परीक्षा पुनर्विलोकन अहवालातील परिच्छेदांबाबत अट्टुविसावा अहवाल		दिनांक २७ जून, २०१९
(८) सातारा जिल्हा परिषदेसंदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१३-२०१४ च्या वार्षिक प्रशासन अहवालाच्या संदर्भातील एकोणतिसावा अहवाल		दिनांक २७ जून, २०१९
(९) बीड जिल्हा परिषदेसंदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१२-२०१३ च्या लेख्यांवरील लेखा परीक्षा पुनर्विलोकन अहवालातील परिच्छेदांबाबत तिसावा अहवाल		दिनांक १ जुलै, २०१९
(१०) बीड जिल्हा परिषदेसंदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१३-२०१४ च्या वार्षिक प्रशासन अहवालाच्या संदर्भातील एकतिसावा अहवाल		दिनांक १ जुलै, २०१९
(११) जळगांव जिल्हा परिषदेसंदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २००८-२००९ व सन २०११-२०१२ च्या लेख्यांवरील लेखा परीक्षा पुनर्विलोकन अहवालातील परिच्छेदांबाबत बत्तिसावा अहवाल		दिनांक १ जुलै, २०१९
(१२) जळगांव जिल्हा परिषदेसंदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१२-२०१३ च्या वार्षिक प्रशासन अहवालाच्या संदर्भातील तेहतिसावा अहवाल		दिनांक १ जुलै, २०१९

(१)	(२)	(३)
(३) अनुसूचित जमाती कल्याण समिती-		
अनुसूचित जमाती कल्याण समितीचा दहावा व अकरावा अहवाल (२०१७-२०१८)		दिनांक २८ जून, २०१९
(४) विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समिती -		
जिल्हा परिषद औरंगाबाद व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद संदर्भातील बारावा अहवाल (२०१५-२०१६)		दिनांक २५ जून, २०१९
(५) उप विधान समिती -उप विधान समितीचा सहावा अहवाल		दिनांक १ जुलै, २०१९
(६) विधानपरिषद आश्वासन समिती -		
(१) विधानपरिषद आश्वासन समितीचा एकशे अठठाणणववा अहवाल (२) विधानपरिषद सन २०१९ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनात	दिनांक २८ जून, २०१९	दिनांक १९ जून, २०१९
दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०१९ ते २८ फेब्रुवारी २०१९ या कालावधीतील मा. मंत्री/मा. राज्यमंत्री महोदयांनी विधानपरिषद सभागृहात दिलेल्या एकूण ०६ आश्वासनांची यादी, तसेच सन २०१९ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन संस्थागित झाल्यानंतर, पूर्तता करण्यात आलेल्या एकूण २८० आश्वासनांच्या पूर्ततेची विवरणपत्रे यादीसह.		
(७) विधानपरिषद सदस्य अनुपस्थित समिती -		
(१) विधानपरिषद सदस्य अनुपस्थिती समिती (२०१७-२०१८) चा आठवा अहवाल सादर व त्यावर विचार करणे	दिनांक १ जुलै, २०१९	
(८) विधानपरिषद विनंतीअर्ज समिती -		
(१) “ उल्हासनगर, जि. ठाणे येथील अनधिकृत बांधकाम नियमित करण्यासाठी मा. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्देशानुसार राज्य शासनाने आदेश देऊनही सदरची बांधकामे नियमित न झाल्याबाबत ” या विषयावरील श्री. रामहरी रुपनवर, वि.प.स. यांच्या विनंती अर्जावरील विधानपरिषद विनंती अर्ज.	दिनांक २० जून, २०१९	
(२) “ अकोला, महानगरपालिकेच्या अनागोंदी कारभाराबाबत कार्यवाही होण्याकरिता ” या विषयावरील श्री. गोपीकिसन बाजेरिया, वि.प.स. यांच्या विनंती अर्जावरील विधानपरिषद विनंती अर्ज.		दिनांक १ जुलै, २०१९
(३) “ श्री मार्टण्ड देव संस्थान (खंडोबा) जेजुरी, ता. पुरंदर, जि. पुणे या देवस्थानातील गैरकारभाराबाबत ” या विषयावरील श्री. नरेंद्र दराडे, वि.प.स. यांच्या विनंती अर्जावरील विधानपरिषद विनंती अर्ज.		दिनांक १ जुलै, २०१९

(१)	(२)	(३)
(४) “ राहेरा, (ता. मोताळा, जि. बुलढाणा) येथील साठवण तलाव व रोहिनखेड गावामध्ये वाहणाऱ्या नलगंगा नदीवर सिमेंट बंधारा व विविध जलसंधारणाची कामे होत नसल्याबाबत ” या विषयावरील श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स. यांच्या विनंती अर्जावरील विधानपरिषद विनंती अर्ज.		दिनांक २ जुलै २०१९
(९) महिला व बालकांचे हक्क आणि कल्याण समिती -		
(१) महिला व बालकांचे हक्क आणि कल्याण समितीचा अहवाल क्र. ११ मंगळवार, दि. २६ फेब्रुवारी २०१९ रोजीच्या बैठकीमध्ये विचार विनिमय करून संमत करण्यात आला		दिनांक २५ जून, २०१९
(२) महिला व बालकांचे हक्क आणि कल्याण समितीचा अहवाल क्र. १२ व १३ गुरुवार, दि. २० जून २०१९ रोजीच्या बैठकीमध्ये विचार विनिमय करून संमत करण्यात आला.		दिनांक २५ जून, २०१९
(१०) इतर मागासवर्ग कल्याण समिती -		
इतर मागासवर्ग कल्याण समितीचा तिसरा अहवाल (सन २०१८-२०१९)		दिनांक २८ जून, २०१९
(११) अल्पसंख्याक कल्याण समिती -		
अल्पसंख्याक कल्याण समितीचा अनुपालन अहवाल (सन २०१७-२०१८)		दिनांक १ जुलै, २०१९

महाराष्ट्र विधानपरिषद

विवरण क्रमांक - १

बैठकींचे दिनांक व वेळ

अ. क्र.	बैठकीचा दिनांक	बैठकीची वेळ पासून पर्यंत	एकूण वेळ तास मिनिटे
(१)	(२)	(३)	(४)
१. सोमवार, दिनांक १७ जून, २०१९		दुपारी १२-०० ते दुपारी १२-३९	००-३९
२. मंगळवार, दिनांक १८ जून, २०१९		दुपारी १२-०० ते दुपारी १२-०३ दुपारी १२-१३ ते दुपारी ०१-१३ दुपारी ०१-१८ ते दुपारी ०१-३६ दुपारी ०२-०० ते दुपारी ०२-४८ दुपारी ०२-५८ ते दुपारी ०३-५१	००-०३ ०१-०० ००-१८ ००-४८ ००-५३
३. बुधवार, दिनांक १९ जून, २०१९		सकाळी १०-०० ते दुपारी १२-१२ दुपारी १२-२२ ते दुपारी ०२-११ दुपारी ०३-०० ते दुपारी ०३-०६ दुपारी ०३-२१ ते सायं. ०५-२०	०२-१२ ०१-४९ ००-०६ ०१-५९
४. गुरुवार, दिनांक २० जून, २०१९		सकाळी १०-०० ते दुपारी १२-१७ दुपारी १२-३० ते दुपारी ०२-३५ दुपारी ०३-३० ते दुपारी ०३-४२ दुपारी ०३-४७ ते रात्री ०९-११	०२-१७ ०२-०५ ००-१२ ०५-२४
५. शुक्रवार, दिनांक २१ जून, २०१९		सकाळी १०-०० ते सकाळी ११-३३ सकाळी ११-३४ ते सकाळी ११-४६ दुपारी १२-०० ते दुपारी ०१-०० दुपारी ०१-१० ते दुपारी २-३७ दुपारी ३-३० ते सायं. ०५-०४	०१-३३ ००-१२ ०१-०० ०१-२७ ०१-३४
६. सोमवार, दिनांक २४ जून, २०१९		दुपारी १२-०० ते दुपारी ०२-१५ दुपारी ०३-०० ते सायं. ०५-०१	०२-१५ ०२-०१

एचबी १७५८-५

(१)	(२)	(३)	(४)
७. मंगळवार, दिनांक २५ जून, २०१९	सकाळी १०-०० ते सकाळी ११-५३ दुपारी १२-०० ते दुपारी १२-५४ दुपारी ०१-०४ ते दुपारी ०१-४५ दुपारी ०२-३० ते रात्री ०९-५४	०१-५३ ००-५४ ००-४१ ०७-२४	
८. बुधवार, दिनांक २६ जून, २०१९	सकाळी १०-०० ते सकाळी १०-४२ सकाळी ११-०० ते दुपारी १२-५८ दुपारी ०१-१५ ते दुपारी ०२-३४ दुपारी ०३-१५ ते सायं. ०५-३१	००-४२ ०१-५८ ०१-११ ०२-१६	
९. गुरुवार, दिनांक २७ जून, २०१९	सकाळी १०.०० ते सकाळी ११-२३ सकाळी ११-३३ ते सकाळी ११-४१ सकाळी ११-५१ ते सकाळी ११-५५ दुपारी ०१-०० ते दुपारी ०१-०२ दुपारी ०१-३० ते दुपारी ०२-०३	०१-२३ ००-०८ ००-०४ ००-०२ ००-३३	
१०. शुक्रवार, दिनांक २८ जून, २०१९	सकाळी १०-०० ते दुपारी १२-५५ दुपारी ०१-०० ते दुपारी ०१-०३ दुपारी ०२-०० ते दुपारी ०२-११	०२-५५ ००-०३ ००-११	
११. सोमवार, दिनांक १ जुलै, २०१९	सकाळी १०-०० ते सकाळी १०-४० सकाळी ११-०० ते दुपारी १२-५८ दुपारी ०१-०५ ते दुपारी ०१-३६ दुपारी ०१-४६ ते दुपारी ०२-५६ दुपारी ०३.०० ते सायं. ०७-०५	००-४० ०१-५८ ००-३१ ०१-१० ०४-०५	
१२. मंगळवार, दिनांक २ जुलै, २०१९	सकाळी ०९-३० ते सकाळी ११-४२ सकाळी ११-४७ ते सकाळी ११-५१ दुपारी १२-०१ ते दुपारी ०३-३६	०२-१२ ००-०४ ०३-३५	
एकूण : ६६ तास २८ मिनिटे फक्त		६६-२८	

विवरण क्रमांक - २

सन २०१९ द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन

(अ) नवनिर्वाचित सदस्यांची शपथ / प्रतिज्ञा ग्रहण करणारे सदस्य

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	शपथ घेतल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
	श्री. पृथ्वीराज सयाजीराव देशमुख	१७ जून, २०१९

(ब) सभागृह नेता संदर्भातील घोषणा - म. वि. प. २ (जे-१)

अ.क्र.	नेत्यांचे नाव	दिनांक
(१)	(२)	(३)
निरंक		

(क) नवनिर्वाचित सदस्यांचा परिचय

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	परिचयाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
निरंक		

(ड) मंत्री / राज्यमंत्री यांचा परिचय

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	परिचयाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
मंत्री		

१.	श्री. राधाकृष्ण विखे-पाटील	१७ जून, २०१९
२.	श्री. जयदत्त क्षीरसागर	१७ जून, २०१९
३.	श्री. आशिष शेलार	१७ जून, २०१९
४.	श्री. संजय श्रीराम कुटे	१७ जून, २०१९

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	परिचयाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
५.	श्री. सुरेश खाडे	१७ जून, २०१९
६.	श्री. अनिल सुखदेवराव बोंडे	१७ जून, २०१९
७.	श्री. अशोक उडिके	१७ जून, २०१९
८.	श्री. तानाजी सावंत	१७ जून, २०१९

राज्यमंत्री

१.	श्री. योगेश सागर	१७ जून, २०१९
२.	श्री. अविनाश महातेकर	१७ जून, २०१९
३.	श्री. संजय ऊर्फ (बाळा) विश्वनाथराव भेगडे	१७ जून, २०१९
४.	श्री. परिणय फुके	१७ जून, २०१९
५.	श्री. अतुल मोरेश्वर सावे	१७ जून, २०१९

विवरण क्रमांक - ३

विधानपरिषद द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन, २०१९

दिनांक १७ जून ते २ जुलै, २०१९

(मा. सभापती, मा. उप सभापती, मा. मंत्री, राज्यमंत्री व विरोधी पक्ष नेता यांच्या व्यतिरिक्त)

एकूण बैठकांची संख्या-१२

अ.क्र.	वार व दिनांक	एकूण सदस्य संख्या	उपस्थिती	अनुपस्थितीची
			(४)	(५)
(१)	(२)	(३)		
१.	सोमवार, दिनांक १७ जून, २०१९	६७	५२	१५
२.	मंगळवार, दिनांक १८ जून, २०१९	६७	५७	१०
३.	बुधवार, दिनांक १९ जून, २०१९	६७	५६	११
४.	गुरुवार, दिनांक २० जून, २०१९	६७	५९	८
५.	शुक्रवार, दिनांक २१ जून, २०१९	६७	५७	१०
६.	सोमवार, दिनांक २४ जून, २०१९	६७	६३	४
७.	मंगळवार, दिनांक २५ जून, २०१९	६६	५८	८
८.	बुधवार, दिनांक २६ जून, २०१९	६६	५६	१०
९.	गुरुवार, दिनांक २७ जून, २०१९	६६	५२	१४
१०.	शुक्रवार, दिनांक २८ जून, २०१९	६६	५३	१३
११.	सोमवार, दिनांक १ जुलै, २०१९	६६	५५	११
१२.	मंगळवार, दिनांक २ जुलै, २०१९	६६	५५	११

विवरण क्रमांक ४

विधानपरिषद द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन, २०१९

दिनांक १७ जून ते २ जुलै, २०१९

**महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सदस्यांच्या उपस्थितीचे दिवस व बैठकींच्या एकंदर
दिवसाची टक्केवारी दर्शविणारे विवरणपत्र**

**(मा. सभापती, मा. उप सभापती मा. मंत्री, राज्यमंत्री व विरोधी पक्ष नेता
यांच्या व्यतिरिक्त)**

एकूण बैठकांची संख्या - १२

एकूण सदस्य ६७

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	उपस्थिती	अनुपस्थिती	उपस्थितीची टक्केवारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१	अडसड, श्री. अरुणभाऊ जनार्दन	१०	०२	८३.३३%
२	आंबटकर, डॉ.रामदास भगवानजी	०७	०५	५८.३३%
३	कदम, श्री. मोहनराव श्रीपती	११	०१	९१.६६%
४	कवाढे, प्रा. जोगेंद्र लक्ष्मणराव	१२	००	१००%
५	कायदे, डॉ.मनोजा शामसुंदर	११	०१	९१.६६%
६	काळे, श्री. विक्रम वसंतराव	१२	००	१००%
७	खलिफे, अंडे. हुस्नबानू निझामदीन	१२	००	१००%
८	गजभिये, श्री. प्रकाश सुर्यभान	११	०१	९१.६६%
९	गाडगीळ, श्री. अनंत विठ्ठल	१२	००	१००%
१०	गाणार, श्री. नागोराव पुंडलिक	१२	००	१००%
११	पिरकर, श्री. विजय ऊर्फ भाई विठ्ठल	१२	००	१००%
१२	गोन्हे, डॉ. नीलम दिवाकर (दि. १७ जून ते २४ जून, २०१९)	६	०	१००%
१३	चव्हाण, श्रीमती विद्या अंजित	१२	०	१००%
१४	चव्हाण, श्री. सतीश भानुदासराव	११	१	९१.६६%

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	उपस्थिती	अनुपस्थिती	उपस्थितीची टक्केवारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१५	चांदूरकर, श्री. जनार्दन चंद्रप्पा	४	८	३३.३३%
१६	जगताप, श्री. अरुणकाका बलभिमराव	०	०	०
१७	जगताप, श्री. अशोक ऊर्फ भाई अर्जुनराव	९	३	७५%
१८	झांबड, श्री. सुभाष माणकचंद	७	५	५८.३३%
१९	टकले, श्री. हेमंत प्रभाकर	१२	०	१००%
२०	ठाकूर, श्री. आनंद राजेंद्र	११	१	९१.६६%
२१	ठाकूर, श्री. सुजितसिंह मानसिंह	१२	०	१००%
२२	डावखरे, श्री. निरंजन वसंत	१०	२	८३.३३%
२३	तटकरे, श्री. अनिकेत सुनिल	७	५	५८.३३%
२४	तांबे, डॉ. सुधीर भास्करराव	१०	२	८३.३३%
२५	दराडे, श्री. किशोर भिकाजी	१०	२	८३.३३%
२६	दराडे, श्री. नरेंद्र भिकाजी	१२	०	१००%
२७	दरेकर, श्री. प्रविण यशवंत	११	१	९१.६६%
२८	दुराणी, श्री. अब्दुल्ला खान ए. लतिफ खान	१२	०	१००%
२९	देशपांडे, प्रा. श्रीकांत गोविंद	११	१	९१.६६%
३०	श्री. पृथ्वीराज सयाजीराव देशमुख	९	३	७५%
३१	धस, श्री. सुरेश रामचंद्र	११	१	९१.६६%
३२	नाईक, श्री. नीलय मधुकर	५	७	४१.६६%
३३	नावेकर, अँड. राहुल एस.	१२	०	१००%
३४	पटेल, श्री. अमरीशभाई रसिकलाल	१	११	८.३३%
३५	पटेल, श्री. चंदुलाल विश्वामभाई	१२	०	१००%
३६	परब, श्री. अनिल दत्तत्रय	१२	०	१००%
३७	परिचारक, श्री. प्रशांत प्रभाकर	६	६	५०%
३८	पाटील, श्री. आनंदराव राघोजी	११	१	९१.६०%

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	उपस्थिती	अनुपस्थिती	उपस्थितीची टक्केवारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
३९	पाटील, श्री. कपिल हरिशचंद्र	१२	०	१००%
४०	पाटील, श्री. जयंत प्रभाकर	१२	०	१००%
४१	पाटील, श्री. बालाराम दत्तात्रेय	१२	०	१००%
४२	पाटील, श्री. रमेश नारायण	१२	०	१००%
४३	पाटील, श्री. रामराव बालाजीराव	१०	२	८३.३३%
४४	पाटील, श्री. सतेज ऊर्फ बंटी डी.	४	८	३३.३३%
४५	पावसकर, श्री. किरण जगन्नाथ	११	१	९१.६६%
४६	पोटे-पाटील, श्री. प्रविण रामचंद्रजी	८	४	६६.६६%
४७	पोतनिस, श्री. विलास विनायक	१२	०	१००%
४८	फाटक, श्री. रविंद्र सदानंद	१२	०	१००%
४९	बाजोरीया, श्री. गोपीकिसन राधाकिसन	९	३	७५%
५०	बाजोरीया, श्री. विज्ञव गोपीकिसन	७	५	५८.३३%
५१	बेग, श्री. ख्वाजा बेग मस्तान	११	१	९१.६६%
५२	भोसले, श्री. अनिल शिवाजीराव	०	०	०
५३	मिझां, डॉ.वजाहत मिझां अथर	१२	०	१००%
५४	मेटे, श्री. विनायक तुकाराम	१२	०	१००%
५५	रघुवंशी, श्री. चंद्रकांत बटेसिंग	११	१	९१.६६%
५६	रणपिसे, श्री. शरद नामदेव	१२	०	१००%
५७	राजूरकर, श्री. अमरनाथ अनंतराव	१०	२	८३.३३%
५८	राठोड, श्री. हरिसिंग नासरू	१२	०	१००%
५९	रुपनवर, श्री. रामहरी गोविंदराव	१२	०	१००%
६०	लाड, श्री. प्रसाद मिनेश	१२	०	१००%
६१	वडकुते, श्री. रामराव सखाराम	१२	०	१००%
६२	वाघ, श्रीमती स्मिता उदय	१२	०	१००%

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	उपस्थिती	अनुपस्थिती	उपस्थितीची टक्केवारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
६३	व्यास, श्री. गिरीशचंद्र बच्छराज	११	१	९९.६६%
६४	शिंदे, श्री. जगन्नाथ सखाराम	१२	०	१००%
६५	सावंत, श्री. दत्तात्रेय अच्युतराव	१२	०	१००%
६६	सिंह, श्री. रामनिवास सत्यनारायण	१२	०	१००%
६७	सोले, प्रा. अनिल मधुकर	१२	०	१००%

* डॉ. नीलम दिवाकर गोळे, वि.प.स. यांची महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या उप सभापती म्हणून दिनांक २४ जून, २०१९ रोजी मध्यान्होत्तर निवड झाली.

विवरण क्रमांक ५

**महाराष्ट्र विधानपरिषदेच्या सन २०१९ च्या दुसऱ्या पावसाळी अधिवेशनातील
(जून-जुलै, २०१९) दैनंदिन कार्यवाहीचा संक्षिप्त अहवाल**

सोमवार, दिनांक १७ जून, २०१९

विधानपरिषदेची बैठक मुंबई येथील विधानपरिषदेच्या सभागृहात दुपारी १२-०० वाजता मानवीय सभापती श्री. रामराजे नाईक-निबाळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरु झाली.

अधिवेशनाचा शुभारंभ “वंदे मातरम्” या गीताच्या समूह गायनाने झाला.

१. भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद १८८ अन्वये नवनिर्वाचित सदस्य श्री. पृथ्वीराज सयाजीराव देशमुख यांनी शपथ घेतली व दृढकथन केले.

महसूल मंत्रांनी, सभागृहाला खालील मंत्री/राज्यमंत्री यांचा परिचय करून दिला.

मंत्री

- (१) श्री. राधाकृष्ण एकनाथराव विखे-पाटील - गृहनिर्माण मंत्री
- (२) श्री. जयदत्त सोनाजीराव क्षीरसागर - रोजगार हमी व फलोत्पादन मंत्री
- (३) ॲड. आशिष बाबाजी शेलार - शालेय शिक्षण, क्रीडा व युवक कल्याण मंत्री
- (४) डॉ. संजय श्रीराम कुटे - कामगार, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण मंत्री
- (५) डॉ. सुरेश ऊर्फ भाऊ दगडू खाडे - सामाजिक न्याय मंत्री
- (६) डॉ. अनिल सुखदेवराव बोंडे - कृषी मंत्री
- (७) प्रा. डॉ. अशोक रामाजी उर्झे - आदिवासी विकास मंत्री
- (८) प्रा. डॉ. तानाजी जयवंत सावंत - जलसंधारण मंत्री

राज्यमंत्री

- (१) श्री. योगेश अमृतलाल सागर - नगरविकास राज्यमंत्री
- (२) श्री. अविनाश शरद महातेकर - सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य राज्यमंत्री
- (३) श्री. संजय ऊर्फ बाळा विश्वनाथराव भेगडे - कामगार, पर्यावरण, मदत व पुनर्वसन, भूकंप पुनर्वसन राज्यमंत्री
- (४) डॉ. परिणय रमेश फुके - सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून), वने, आदिवासी विकास राज्यमंत्री.

(५) श्री. अतुल मोरेश्वर सावे - उद्योग व खनिकर्म, अल्पसंख्याक विकास व वक्फ राज्यमंत्री.

३. (१) नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी, (अ) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक ८— महाराष्ट्र महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (सुधारणा) अध्यादेश आणि (ब) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक-११- मुंबई महानगरपालिका (सुधारणा) अध्यादेश सभागृहासमोर ठेवले.

(२) सामान्य प्रशासन राज्यमंत्र्यांनी, सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १३— महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गाकरिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरिता जागांचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे आणि पदांचे) आरक्षण (सुधारणा व विधिग्राहीकरण) अध्यादेश सभागृहासमोर ठेवला.

(३) विधि व न्याय राज्यमंत्र्यांनी, सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक ७— महाराष्ट्र मुद्रांक (सुधारणा व विधिग्राहीकरण) (पुढे चालू ठेवणे) अध्यादेश सभागृहासमोर ठेवला.

(४) पशुसंवर्धन मंत्र्यांनी, सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १४— महाराष्ट्र कृषि विद्यापीठ आणि महाराष्ट्र पशु आणि मत्स्यव्यवसाय विज्ञान विद्यापीठ (सुधारणा व विधिग्राहीकरण) अध्यादेश सभागृहासमोर ठेवला.

(५) वित्त व नियोजन राज्यमंत्र्यांनी, (अ) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक ५— महाराष्ट्र कर, व्याज, शास्ती किंवा विलंब शुल्क यांच्या थकबाकीची तडजोड करण्याबाबत अध्यादेश आणि (ब) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक ६ महाराष्ट्र करविषयक कायदे (सुधारणा व विधिग्राहीकरण) अध्यादेश सभागृहासमोर ठेवले.

(६) उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांनी, (अ) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक ४— महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश आणि (ब) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १२ स्पायसर ॲडवेन्टिस्ट विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश सभागृहासमोर ठेवले.

(७) सहकार मंत्र्यांनी, (अ) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक ९ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) अध्यादेश आणि (ब) सन २०१९ चा अध्यादेश क्रमांक १० - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश सभागृहासमोर ठेवले.

श्री. धनंजय मुडे, विरोधी पक्ष नेता यांनी सभागृहासमोर ठेवण्यात यावयाच्या महाराष्ट्राचा आर्थिक पाहणी अहवाल.— सन २०१८-२०१९ संदर्भात आपले म्हणणे मांडले. तसेच या अहवालातील आकडेवारी तपासून पाहण्याकरिता दोन्ही सभागृहांच्या सर्वपक्षीय सन्माननीय सदस्यांची समिती नेमण्यात यावी, अशी विनंती सभागृहास केली.

सदर प्रकरणासंदर्भातील निर्णय नंतर घेण्यात येईल, असे माननीय सभापतीनी सांगितले.

४. वित्त व नियोजन राज्यमंत्र्यांनी, सन २०१८-२०१९ चा महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

वित्त व नियोजन राज्यमंत्र्यांनी आर्थिक पाहणीसंदर्भातील आकडेवारीबाबत स्पष्टीकरण केले.

आर्थिक पाहणी अहवालावरील म्हणणे अर्थसंकल्पाच्या वेळी मांडता येऊ शकेल, असे माननीय सभापतीनी सांगितले.

५. माननीय सभापतीनी, महाराष्ट्र विधानपरिषद नियमांतील नियम ८ (१) अन्वये खालील सदस्यांना सभापती तालिकेवर नामनिर्देशित केले :—

- (१) श्री. प्रवीण दरेकर, वि. प. स.
- (२) डॉ. नीलम गोळे, वि. प. स.
- (३) श्री. रामराव वडकुते, वि. प. स.
- (४) अॅड. हुस्नबानू खलिफे, वि. प. स.

६. महसूल मंत्री यांचा प्रस्ताव (म. वि. प. नियम १४९ अन्वये)—

माननीय सभापतीनी, “महाराष्ट्र विधानसभेने संमत केलेले सन २०१९ चे वि. स. वि. क्रमांक १- महाराष्ट्र मुद्रांक (सुधारणा व विधिग्राहीकरण) विधेयक, २०१९ मागे घेण्यास अनुमती द्यावी ” असा प्रस्ताव सभागृहापुढे मांडला.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक १.— महाराष्ट्र मुद्रांक (सुधारणा व विधिग्राहीकरण) विधेयक, २०१९ सभागृहाच्या अनुमतीने मागे घेण्यात आले.

७. श्री. चंद्रकांत पाटील(सभागृह नेते) यांनी, सर्वश्री तुकाराम नारायण माताडे, पांडुरंग जयरामजी हजारे माजी विधानपरिषद सदस्य, यांच्या निधनाबद्दल शोक प्रस्ताव मांडला व आपल्या भावना व्यक्त केल्या.

खालील सन्माननीय सदस्यांनी आपापल्या भावना व्यक्त केल्या :—

- (१) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेते (२) डॉ. नीलम गोळे
- (३) श्री. संजय भेगडे, कामगार राज्यमंत्री.

माननीय सभापतीनीही आपल्या भावना व्यक्त केल्या.

माननीय सदस्यांनी दोन मिनिटे स्तब्ध उभे राहून दिवंगतांना श्रद्धांजली अर्पण केली.

शोक प्रस्ताव संमत करण्यात आला.

शोक प्रस्तावाची एक प्रत दिवंगत सदस्यांच्या शोकाकूल कुटुंबीयांकडे पाठविण्यात येईल, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

मंगळवार, दिनांक १८ जून, २०१९

श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्षनेते, यांनी, “राज्यात पडलेला भयंकर दुष्काळ”, इ. बाबत विरोधी पक्षांनी नियम २८९ अन्वये दिलेली सूचना स्वीकारण्याबाबत आपले म्हणणे मांडले.

‘सदर विषयावर सत्ताधारी पक्षाने नियम २६० अन्वये दिलेला प्रस्ताव चर्चेस येईल तेव्हा त्यात सहभागी होता येईल’ तसेच आजच्या नियम २८९ अन्वये दिलेल्या सर्व सूचना नाकारीत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

१. (१) माननीय सभापतींनी तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील एक प्रश्न पुकारला.

सभागृहात गोंधळाचे वातावरण निर्माण झाल्यामुळे सभागृहाचे कामकाज १० मिनिटांसाठी स्थगित करीत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी १२ वाजून ३ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १२ वाजून १३ मिनिटांनी सुरु झाली.

(२) तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील दोन प्रश्नांची उत्तरे देण्यात आली.

(३) तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील बाहतर प्रश्न हे वेळेअभावी अतारांकित झाले.

“विरोधी पक्षांनी नियम २८९ अन्वये प्रस्तावाची सूचना दिली असून सदर प्रस्ताव नियम २८९ च्या निकषात कसा बसतो याबाबत त्यांनी आपले म्हणणे मांडावे.” असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्षनेते यांनी उपरोक्त प्रस्तावाच्या सूचनेबाबत आपले म्हणणे मांडले.

माननीय सभापतींनी, ‘सदर नियम २८९ अन्वयेच्या प्रस्तावाची सूचना अगोदरच अमान्य केलेली असून आजच्या कामकाज पत्रिकेतील कामकाज पुढे ढकलण्यात येत असल्याचे घोषित केले.’

सभागृहात गोंधळाचे वातावरण निर्माण झाल्यामुळे सभागृहाचे कामकाज ५ मिनिटांसाठी स्थगित करीत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून १३ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून १८ मिनिटांनी सुरु झाली.

२. महसूल मंत्र्यांनी माजी आमदार विलासराव शिंदे यांच्या निधनाबद्दल शोक प्रस्ताव मांडला.

सदर शोक प्रस्तावावर पुढील सदस्यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्या :—

(१) श्री. धनंजय मुंडे (विरोधी पक्षनेते) (२) श्री. सदाभाऊ खोत (कृषी राज्यमंत्री)

(३) श्री. शरद रणपिसे (४) श्री. हेमंत टकले.

माननीय सभापतींनीदेखील आपल्या भावना व्यक्त केल्या.

सन्माननीय सदस्यांनी दोन मिनिटे स्तब्ध उधेरे राहून दिवंगताना श्रद्धांजली अर्पण केली.

शोक प्रस्ताव संपत करण्यात आला.

शोक प्रस्तावाची एक प्रत शोकाकुल कुटुंबीयांकडे पाठविण्यात येईल, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ३६ मिनिटांनी दुपारी २-०० वाजेपर्यंत स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी २-०० वाजता पुन्हा सुरु झाली.

३. वित्त राज्यमंत्र्यांनी सन २०१९-२०२० चा अतिरिक्त अर्थसंकल्प सादर केला.

(माननीय वित्त राज्यमंत्र्यांचे अर्थसंकल्पीय भाषण अपूर्ण)

वित्त मंत्र्यांच्या भाषणादरम्यान सभागृहात गोंधळाचे वातावरण निर्माण झाल्यामुळे सभागृहाचे कामकाज १० मिनिटांसाठी स्थगित करीत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी २ वाजून ४८ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी २ वाजून ५८ मिनिटांनी सुरु झाली.

माननीय वित्त राज्यमंत्र्यांनी अर्थसंकल्पीय भाषण पूर्ण केले.

बुधवार, दिनांक १९ जून, २०१९

(१) सर्वश्री शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, जनार्दन चांदूरकर, रामहरी रुपनवर, आनंदराव पाटील, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, डॉ. सुधीर तांबे, आर्कि. अनंत गाडगीळ, सर्वश्री हरिसिंग राठोड, चंद्रकांत रघुवंशी, अमरनाथ राजूरकर, सुभाष झांबड, डॉ. वजाहत मिश्रा, श्री. मोहनराव कदम, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, श्री. विलास पोतनीस, वि. प. स. यांची लक्ष्यवेधी सूचना-

श्री. शरद रणपिसे वि. प. स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“मुंबईच्या विविध भागात मेट्रो प्रकल्पाच्या सुरु असलेल्या बांधकामामुळे नरीमन पॉइंट भागापासून दूरवर पडलेल्या खड्ड्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणात साचत असलेले गढूळ पाणी, या गढूळ व गलिच्छ पाण्यामुळे मलेरिया, डेंगू इत्यादी आजार पसरविणाऱ्या डासांची मोठ्या प्रमाणात होत असलेली निर्मिती, त्यामुळे मुंबईतील बन्याच भागात मलेरिया, डेंगू इत्यादी रोगांची नागरिकांना झालेली लागण, मोठ्या प्रमाणात या आजाराच्या रुग्णांना रुग्णालयात दाखल करावे लागत असणे, काहींची चिंताजनक झालेली अवस्था, सदर बाबी शासनाच्या व मुंबई महानगरपालिका प्रशासनाच्या निर्दर्शनास आलेल्या असणे, मात्र त्याकडे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, यावर प्रतिबंधात्मक उपाय करणाऱ्या यंत्रणांमध्ये समन्वयाचा असलेला अभाव, परिणामी नागरिकांच्या आरोग्याचा निर्माण झालेला गंभीर प्रश्न, यात तातडीने लक्ष घालून आवश्यक ती कार्यवाही करण्याची गरज, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.”

नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) श्री. रामदास आंबटकर, प्रा. अनिल सोले, श्री. नागोराव गाणार, डॉ. नीलम गोळ्हे, सर्वश्री शरद रणपिसे, रामहरी रुपनवर, अमरनाथ राजूरकर, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री अशोक ऊर्फ भाई जगताप, चंद्रकांत रघुवंशी, विलास पोतनीस, वि. प. स. यांची लक्ष्यवेधी सूचना.

प्रा. अनिल सोले वि. प. स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“चंद्रपूर जिल्ह्यातील राजुरा येथील इन्फट जिजस इंग्लिश स्कूलद्वारे संचालित आदिवासी मुर्लींच्या वसतीगृहात ७ अल्पवयीन मुर्लींवर लैंगिक अत्याचार झाल्याचा प्रकार वैद्यकीय

अहवालावरून दिनांक ६ एप्रिल, २०१९ रोजी निदर्शनास येणे, सदर आश्रम शाळेतील मुलींच्या पोटात दुखत असल्याने सदर मुलींना दवाखान्यात उपचार करण्याकरिता भरती केले असता सदर लैंगिक शोषणाचा प्रकार दिसून आल्याने याची तक्रार मुलींनी व पालकांनी राजुरा पोलीस स्टेशन येथे करणे, त्यातच बाबूपेठ येथील स्नेहदिप बालगृहात एका अल्पवयीन मुलीवर बलात्कार केल्याची दिनांक १२ सप्टेंबर, २०१८ ला घडलेली घटना, सांगली जि. कूरवळ वारणा-मोरणा शिक्षण संस्थेच्या आश्रमशाळेतील ८ अल्पवयीन मुलीवर संस्थापकाकडून झालेले लैंगिक शोषण, राज्यात मोठ्या प्रमाणात आदिवासी अल्पवयीन मुलीवर वांरवार लैंगिक शोषण, बलात्कार व अत्याचाराच्या घडणाऱ्या घटना, मुलीच्या वसतीगृहात पुरुष कर्मचाऱ्यांना रात्रीच्या वेळी नेमण्यात येणे, वसतीगृहात सतत होणाऱ्या लैंगिक शोषणाच्या घटना, त्यामुळे आदिवासी मुलींच्या शिक्षणावर व त्यांच्या बौद्धिक विकासावर होत असलेला विपरीत परिणाम, पीडित मुलींना न्याय मिळण्याकरिता अत्याचार करणाऱ्यांवर कठोर कार्यवाही करण्याची विविध संघटना स्तरावरून व महिलांकडून होत असलेली मागणी, शासनाने पीडित मुलींना न्याय मिळण्याकरिता कठोर कायदे व दोर्षीवर कार्यवाही करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

गृह (ग्रामीण) राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(३) सर्वश्री गोपीकिसन बाजोरीया, विष्वव बाजोरीया, ॲड. अनिल परब, वि. प. स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री गोपीकिसन बाजोरीया वि. प. स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“आयुक्त, अकोला महानगरपालिका, अकोला यांनी दिनांक १ एप्रिल, २०१३ ते दिनांक ३१ मार्च, २०१७ रोजी पर्यंतच्या दिलेल्या ऑडिट अहवालात अनेक त्रुट्या आढळून येणे, सदर ऑडिट मध्ये नमूद केलेल्या योजनेमध्ये अनियमित खर्च, चुका, गैरकारभार झाल्याचे स्पष्ट होणे, अकोला महानगरपालिकेकडून राबविण्यात आलेल्या भुमिगत गटार योजनामध्ये अनियमित वायफळ खर्च करण्यात आल्याचे तर स्वच्छता भारत अभियानामध्ये अनुदानाचा गैरवापर, पालिकेतील अधिकाऱ्यांची रिक्त पदे भरण्यासंदर्भात समन्वय नसणे, पंतप्रधान आवास योजनेमध्ये समन्वयाभावी मंदगतीने कामे सुरू असणे, आयुक्तांच्या निवासस्थानाकरिता जागा शोधण्याकरिता अतिरिक्त/वायफळ खर्च करणे, पर्यटन विकसित निधीमध्ये तसेच १२ व १३ व्या वित्त

आयोगाच्या निधीमध्ये अनियमितता आढळून येणे, अंतर्गत लेखापरिक्षक यांना अनेक बाबीमध्ये त्रुटी आढळून आलेल्या असून यासंदर्भात सादर केलेल्या ऑडीट अहवालात नमूद असणे, सदर नमूद त्रुटीबाबत अद्यापी खुलासा करण्यात आलेला नसणे, सदर अहवालातील त्रुटी, चुका व गैरप्रकार यासंदर्भात शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालून यास जबाबदार असणाऱ्यांविरुद्ध कठोर कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(४) श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री किरण पावसकर, धनंजय मुंडे, ॲड. हुम्बानू खलिफे, ॲड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री जयंत पाटील, खाजा बेग, अनिकेत टटकरे, हेमंत टकले, वि. प. स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्रीमती विद्या चव्हाण वि. प. स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

मुंबई शहरात पालिकेची चार वैद्यकीय महाविद्यालये आणि संलग्न रुग्णालये १७ उपनगरीय रुग्णालये आणि १७५ रुग्णालये असतानाही मोडकळीस आलेल्या इमारती, अपुरी यंत्रसामुग्री, विशेष डॉक्टरांची कमतरता आणि सरकारी उदासीनता यामुळे शहरातील आरोग्य व्यवस्थेचा गैरकारभार सातात्याने समोर येत असणे, शस्त्रक्रियेसाठी आवश्यक कपडे धुतले नसल्याने शस्त्रक्रिया पुढे ढकलणे, परिचारिकांच्या मुजोरपणामुळे बाल क्षय रुग्णांना रुग्णालयाबाहेर काढणे, खाजगी प्रयोगशाळांमध्ये चाचण्या करण्यास पाठवून रुग्णांना आर्थिक अडचणीत आणणे, पुरेश्या कर्मचाऱ्यांची कमतरता, शस्त्रक्रियांसाठी आवश्यक साधनांचे निर्जतुकीकरण प्रशिक्षणाचा अभाव, व्यवस्थापनातील असमन्वय, मार्गदर्शक तत्वाच्या अमंलबजावणीतील अनास्था, अशा अनेक व्याधींनी सरकारी रुग्णालयेच आजारी असणे, जोगेश्वरी येथील बाळासाहेब ठाकरे ट्रॉमा रुग्णालयातील सात रुग्णांवर मोतीबिंदू शस्त्रक्रियेनंतर ओढवलेला दुर्धर प्रसंग हा शस्त्रक्रिया साधने निर्जतुक न केल्याने जंतुसंसर्ग झाल्याचे चौकशी दरम्यान निर्दर्शनास आलेले असणे, यामुळे सरकारी रुग्णालयात उपचार घेणाऱ्या रुग्णांच्या बाबतीत प्रशासन उदासीन असणे, यामुळे सर्वसामान्य नागरिकांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष व असुरक्षिततेचे वातावरण, याप्रकरणी शासनाने केलेली वा करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.”

नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(५) सर्वश्री हेमंत टकले, धनंजय मुंडे, किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, ॲड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री विक्रम काळे, सतिश चक्काण, श्रीमती विद्या चक्काण, सर्वश्री अनिकेत तटकरे, प्रकाश गजभिये, जगन्नाथ शिंदे, रामराव वडकुते, अरुणकाका जगताप, खाजा बेग, अब्दुल्लाखान दुर्राणी, अनिल भोसले, शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रामहरी रुपनवर, आनंदराव पाटील, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, डॉ. सुधीर तांबे, सर्वश्री अमरनाथ राजूरकर, सुभाष झांबड, हरिसिंग राठोड, मोहनराव कदम, जनार्दन चांदूरकर, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, डॉ. वजाहत मिर्जां, आर्कि. अनंत गाडगीळ, सर्वश्री चंद्रकांत रघुवंशी, नागोराव गाणाराव, प्रा. अनिल सोले, सर्वश्री गिरीशचंद्र व्यास, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, रामदास आंबटकर, वि. प. स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. हेमंत टकले वि. प. स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांनी वैद्यकीय पदव्युत्तर प्रवेश प्रक्रियेस आरक्षण लागू करण्यासाठी माहे मे, २०१९ पासून सुरु केलेले आंदोलन, मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांना वैद्यकीय पदव्युत्तर परिक्षेसाठी शासनाने माहे नोव्हेंबर, २०१८ मध्ये राज्यात कायदा लागू करण्यात येणे, परंतु याविरुद्ध काही सामाजिक संस्थांनी न्यायालयात याचिका दाखल केली असता मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांना वैद्यकीय पदव्युत्तर प्रवेश प्रक्रियेस आरक्षण लागू होत नसल्याचा मा. उच्च न्यायालयाने दिलेला निर्णय, केंद्र शासनाने जाहीर केलेले १० टक्के सवर्ण आरक्षण विधेयक, महाराष्ट्र शासनाच्या १६ टक्के आर्थिक व सामाजिक मागासवर्गीयांसाठीच्या आरक्षण विधेयकानंतर आलेले असणे, मात्र तरीही केंद्राच्या कायद्यानुसार प्रवेश प्रक्रिया होत असणे, राज्याच्या १६ आरक्षण विधेयकानुसार प्रवेश प्रक्रिया रद्द झालेली असणे, १६ टक्के देण्यात आलेले अतिरिक्त आरक्षण कायदेशीर दृष्ट्या सुरक्षित नसतानाही पूर्व तयारीशिवाय घाईघाईने लागू केल्याचे स्पष्ट झालेले असणे, याबाबतीत सरकारने अध्यादेश काढलेला असला तरी न्यायालयीन प्रक्रिया चालू असल्याने प्रवेश प्रक्रियेबाबत गोंधळाचे वातावरण कायम असणे, याप्रकरणी मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांनी त्याविरुद्ध सुरु केलेले आंदोलन, सदर आंदोलक विद्यार्थ्यांसोबत शासनाने चर्चा केली असता लेखी आश्वासन दिल्याशिवाय आंदोलन मागे घेत नसल्याचा घेतलेला निर्णय, या आंदोलनाला राज्यातील सर्व भागांतून प्रतिसाद मिळत असून मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांना वैद्यकीय पदव्युत्तर प्रक्रियेस आरक्षण देण्याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही उपाययोजना व शासनाची भूमिका.”

वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(६) सर्वश्री बाळाराम पाटील, प्रसाद लाड, वि. प. स. यांची लक्ष्यवेधी सूचना.

श्री. प्रसाद लाड वि. प. स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“फासेपारधी मुले शिक्षणाच्या मुख्य प्रवाहात यावीत यासाठी सतत संघर्ष करून सन १९१६ मध्ये दैनिक लोकसत्ताच्या ‘सर्वकार्येशु सर्वदा’ या उपक्रमाच्या माध्यमातून मिळालेल्या निधीतून नांदगांव खंडेश्वर तालुक्यातील (जि. अमरावती) मंगळूर चव्हाळा येथे सुमारे ३ एकर परिसरात कोणत्याही सरकारी मदतीविना श्री. मतीन भोसले आणि त्यांच्या सहकाऱ्यांनी निवासी आश्रमशाळा उभारणे, या निवासी आश्रमशाळेत सद्यःस्थितीत फासेपारधी समुहातील ४५० विद्यार्थी शिक्षण घेत असतानाही समृद्धी महामार्गासाठी दिनांक ५ जून, २०१९ रोजी बुलडोझरच्या सहाय्याने आश्रमशाळा उद्घवस्त केल्यामुळे सदरहू निवासी आश्रमशाळेत शिक्षण घेणाऱ्या गोरगरीब फासेपारधी समाजातील मुलांना नाहक शिक्षणापासून वंचित होण्याची आलेली पाळी, दिनांक ६ मार्च, २०१९ रोजी श्री. मतीन भोसले यांनी अन्य कार्यकर्त्यांसह सदरहू शाळा वाचविण्यासाठी विभागीय आयुक्त कार्यालयासमोर बेमुदत उपोषण सुरू केले असताना तसेच, मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांची भेट घेतली असता मुख्यमंत्र्यांनीही सकारात्मक संकेत देत शाळा उभारून दिली जाईल अशी स्पष्ट गवाही देवूनही त्याकडे शासनाचे जाणीवपूर्वक झालेले व होत असलेले दुर्लक्ष, विनाविलंब निवासी आश्रमशाळा उभारून देण्याची आवश्यकता, याप्रकरणी शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

सभागृहाची विशेष बैठक दुपारी १२ वाजून १२ मिनिटांनी, दुपारी १२ वाजून २२ मिनिटांपर्यंत स्थगित झाली.

सभागृहाची नियमित बैठक दुपारी १२ वाजून २२ मिनिटांनी माननीय सभापती श्री. रामराजे नाईक-निबाळकर यांच्या अध्यक्षतेखीली सुरू झाली.

१. (१) चार तारांकित प्रश्नांची उत्तरे देण्यात आली.

(२) आजच्या दिवसाच्या तारांकित प्रश्नोत्तराच्या यादीतील चौ-याहत्तर प्रश्न वेळेअभावी अतारांकित झाले.

एचबी १७५८—६४

२. सेवानिवृत्त सचिव (एम) यांनी, सोमवार, दिनांक १७ जून, २०१९ रोजीची तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

३. संसदीय कार्य राज्यमंत्रांनी, (१) महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा हक्क आयोग यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा पहिला वार्षिक अहवाल, (२) विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये विधि व न्याय विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र, (३) विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये सामान्य प्रशासन विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र, (४) विधानपरिषदेच्या सन २०१९ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनात दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०१९ ते २८ फेब्रुवारी, २०१९ या कालावधीतील मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री महोदयांनी विधानपरिषद सभागृहात दिलेल्या एकूण ६ आश्वासनांची यादी, तसेच सन २०१९ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन संस्थगित झाल्यानंतर पूर्तता करण्यात आलेल्या एकूण २८० आश्वासनांच्या पूर्ततेची विवरणपत्रे यादीसह (५) विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र, (६) विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये मराठी भाषा विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र (७) विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र, (८) विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये अल्पसंख्याक विकास विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र, (९) विदर्भ, मराठवाडा

आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये संसदीय कायं विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र, (१०) माननीय राज्यपाल महोदयांनी पाटबंधारे विकास क्षेत्रासंदर्भात दिलेल्या निदेशांच्या अनुषंगाने सन २०१९-२०२० च्या वार्षिक आखणीच्या नियोजनाबाबतचा तपशील, (११) विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कायरक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र, सभागृहासमोर ठेवले.

४. श्री. भाई जगताप, समिती सदस्य यांनी, लोकलेखा समितीचे अनुक्रमे बाबतावा, त्रेपत्रावा, चौपत्रावा, पंचावत्रावा, छपत्रावा अहवाल सभागृहास सादर केले.

मंगळवार, दिनांक १८ जून, २०१९ व बुधवार दिनांक १९ जून, २०१९ रोजी मान्य केलेल्या नियम ९३ अन्वये सूचना सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आल्या असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्षनेता यांनी, राज्यातील भीषण दुष्काळाच्या संदर्भात आजचे सर्व कामकाज बाजूला ठेऊन दुष्काळाच्या प्रश्नावर सदनामध्ये चर्चा होणे आवश्यक आहे, अशी विनंती केली.

आजच्या कामकाज पत्रिकेमध्ये दुष्काळाचा प्रस्ताव समाविष्ट असल्यामुळे म. वि. प. नियम, २६० अन्वये उद्या प्रस्ताव चर्चेला येईल त्यावेळी आपल्याला मुद्दे उपस्थित करता येतील. आता सदरहू सूचना नाकारीत असून इतर म.वि.प. नियम, २८९ अन्वये आलेल्या सूचना क्रमांक १,२,३,४,५,६, आणि सूचना क्रमांक ७ दालनात नाकारल्या असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

५. (१) श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि. प. स. यांनी, “ राज्यात प्लॉस्टिक बंदी जाहीर झालेली असताना त्याची अद्यापपणे कठोर अंमलबजावणी झालेली नसणे ” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने निवेदन करावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(२) श्री. दत्तात्रेय सावंत, वि. प. स. यांनी, “ राज्यात खाजगी व्यवस्थापनाच्या शाळेत सुधारित आकृतीबंध निर्माण करीत असताना प्रयोग शाळा सहायक व पूर्ण वेळ ग्रंथपालाची पदे भरती करीत असताना विद्यार्थ्यांच्या निकषामध्ये अन्याय केलेला असणे ” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने निवेदन करावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(३) डॉ. वजाहत मिर्जा, वि. प. स. यांनी, “अल्पसंख्याक शाळांमध्ये पायाभूत सोयी सुविधा पुरविण्याच्या योजनेतील पाच वर्षांची अट वगळण्यात येऊन ती १० वर्षांसाठी करण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने निवेदन करावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(४) श्री. रविंद्र फाटक, वि. प. स. यांनी, “ठाण्यातील पूर्वोपार असलेल्या तलावांचा गंभीर प्रश्न निर्माण झाला असून त्यांच्या संवर्धनाच्या दृष्टीने शासनाने तातडीने मोहीम राबवून तलावांचे संवर्धन/सुशोभीकरण करण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने यासंदर्भात लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(५) श्री. हेमंत टकले, वि. प. स. यांनी, “शालेय शिक्षण विभागाने इयत्ता दुसरीच्या गणित विषयाच्या पुस्तकात संख्या वाचन करताना एकवीस ऐवजी ‘वीस-एक’, आहत्तर ऐवजी ‘सत्तर-तीन’, आणणव ऐवजी ‘नव्वद-तीन’, अशा सूचना महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळाला दिलेल्या असणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने याबाबत लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(६) श्री. जयंत प्र. पाटील, वि. प. स. यांनी, “मौजे वेश्वी, ता. अलिबाग, जि. रायगड येथील फळरोप वाटिका केंद्र परिसरात संरक्षक भिंत बांधण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने याबाबत लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(७) श्रीमती विद्या चव्हाण, वि. प. स. यांनी, “महाराष्ट्र राज्यातील अवैध पैथॉलॉजी लॅबचे प्रमाण वाढत असणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने याबाबत लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(८) श्री. किरण पावसकर, वि. प. स. यांनी, “संगमेश्वर तालुक्यातील (जि. रत्नागिरी) महत्त्वाचे ठिकाण असलेल्या आणि सतत प्रवाशांनी गजबजलेल्या साखुरपा बसस्थानकात एस. टी. प्रशासनाचा मनमानी कारभार सुरु असून, बसस्थानकाची मूलभूत सोयी-सुविधांअभावी झालेली दूरवस्था” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(९) डॉ. नीलम गोळे, वि. प. स. यांनी, राज्यातील महिला वकिलांना न्यायालयात बसण्यासाठी जागा तसेच इतर सोयीसुविधांचा अभाव असणे, इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(१०) अऱ्ड हुस्नबानू खलिफे, वि. प. स. यांनी, “राजापूर तालुक्यातील (जि. रत्नागिरी) येथील अर्जुना मध्यम प्रकल्पग्रस्तांचे सुयोग्य पुनर्वर्सन झाल्याचा प्रशासन दावा करीत असणे, मात्र येथील प्रकल्पग्रस्त ग्रामस्थांना अपुन्या सुविधांमुळे अनेक समस्या व अडचणींना तोंड द्यावे लागत असणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(११) श्री. प्रकाश गजभिये, वि. प. स. यांनी, “सन २०२१ च्या जनगणनेमध्ये ओबीर्सोंची स्वतंत्र जनगणना करण्यात यावी” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(१२) श्री. प्रसाद लाड, वि. प. स. यांनी, “सिंधुदुर्ग व रत्नागिरी जिल्ह्यातील अनेक गावांमध्ये तीव्र पाण्याची टंचाई निर्माण होणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(१३) श्री. प्रवीण दरेकर, वि. प. स. यांनी, “गोरेगाव आरे वसाहतीत आदिवासी पाड्यांच्या घरांचा प्रश्न प्रलंबित असणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

(१४) श्री. आनंद ठाकूर, वि. प. स. यांनी, “नवघर (जि. पालघर) येथील औद्योगिक क्षेत्र व ग्रामपंचायत पोमणच्या हड्डीतील रॉयल इंडस्ट्रीजमध्ये लहान-मोठ्या कारखान्यांनी अतिरिक्त शेडचे अनधिकृतपणे केलेले बांधकाम” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

मंगळवार, दिनांक १८ जून, २०१९ रोजी आलेल्या नियम १०१ अन्वयेच्या विशेष उल्लेखाच्या सूचना पटलावर ठेवत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

६. (१) श्री. विनायक मेटे, वि. प. स. यांनी, “राज्यात ४२ मराठा तरुणांनी आत्महत्या केली असून त्यांच्या कुटुंबीयांना मदत व नोकरी देण्याबाबत कार्यवाही करण्याची आवश्यकता” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

(२) डॉ. नीलम गोन्हे, वि. प. स. यांनी, “ महिला कलाकार श्रीमती केतकी चितळे यांच्या संदर्भात फेक अकाउंट तयार करून ट्रोल करणे ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

उक्त विषय महत्वाचा असून यामध्ये शासनाने लक्ष द्यावे असे माननीय सभापतींनी निदेश दिले.

(३) श्री. हेमंत टकले, वि. प. स. यांनी, “मुंबई न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश श्री. प्रदीप नांदराजोग यांनी कोस्टल रोडमुळे पर्यावरणावर होणारे परिणाम व दुष्परिणामांची सर्व माहिती एका कार्टूनमध्ये काढली असणे” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

शासनाने योग्य ती कार्यवाही करावी असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(४) श्री. ख्वाजा बेग, वि. प. स. यांनी, “ यवतमाळ जिल्ह्यासह राज्यातील पदवीधर/अंशकालीन कर्मचाऱ्यांना कंत्राटी तत्वावर नोकरी देण्याचे मान्य करूनही त्यावर कोणतीही अंमलबजावणी झालेली नसणे ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

मध्यंतरासाठी सभागृहाची बैठक दुपारी २ वाजून ११ मिनिटांनी स्थगित झाली.

मध्यंतरानंतर सभागृहाची बैठक दुपारी ३. ०० वाजता पुन्हा सुरु झाली.

७. “राज्यपालांच्या अभिभाषणाबद्दल आभार प्रदर्शनाचा प्रस्ताव”

(प्रस्ताव पुन्हा प्रस्तुत झाला.)

श्री. धनंजय मुंडे (विरोधी पक्षनेते) यांनी, सभागृहात प्रस्ताव मांडणारे सन्माननीय सदस्य उपस्थित नसल्यामुळे संबंधित सन्माननीय सदस्य सभागृहात येईपर्यंत सभागृहाचे कामाकज तहकूब करावे, अशी विनंती केली.

सभागृहाची बैठक १५ मिनिटांकरीता स्थगित करीत असल्याचे माननीय तालिका सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी ३ वाजून ६ मिनिटांनी स्थगित झाली.

सभागृहाची बैठक दुपारी ३ वाजून २१ मिनिटांनी पुन्हा सुरु झाली.

“राज्यपालांच्या अभिभाषणाबद्दल आभार प्रदर्शनाचा प्रस्ताव”

(प्रस्ताव पुन्हा प्रस्तुत झाला.)

प्रस्तावावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

- (१) ॲड अनिल परब (२) श्री. हेमंत टकले
  - (३) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्षनेते (४) श्री. शरद रणपिसे
  - (५) श्री. सुरेश धस (भाषण अपूर्ण. .)
- (चर्चा अपूर्ण.)

गुरुवार, दिनांक २० जून, २०१९

मंत्रिमहोदयांनी केलेल्या विनंतीनुसार लक्षवेधी सूचना क्रमांक ३ चर्चेला घेण्यात आली.

(१) श्री. विनायक मेटे, वि. प. स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

मराठवाड्यात मागील काही वर्षांपासून सतत दुष्काळ पडत असणे, नदी पात्रात होत असलेला वैध व अवैध वाढू उपसा दुष्काळाला मोठ्या प्रमाणात कारणीभूत असणे, जालना व बीड जिल्ह्याच्या हड्डीवर गोदावरी नदी वाहत असणे, या नदीचा फायदा दोन्ही जिल्ह्याला होत असणे, जालना जिल्ह्यातील अंबड व घनसांगवी तालुक्यातील गोदा, हसनपूर व कोठा आदी गावात वाढूचा लिलाव शासन काढत असणे, वाढू उपसा करतेवेळी निविदेमध्ये सी. सी. टी. व्ही. कॅमेरे बसविणे आवश्यक असणे, पावती प्रमाणे केलेला वाढू उपसा व प्रत्यक्षात गोदावरी पात्रातील निविदेच्या कार्यक्षेत्रातील वाढू उपसा हे तंतोतंत येणे बंधनकारक असणे, परंतु येथील तहसीलदार उपजिल्हाधिकारी, पोलीस निरीक्षक यांनी निविदा व सी. सी. टी. व्ही. पावती प्रमाणे वाढू उपसा, निविदेपेक्षा जास्त वाढू उपसा, निविदा कार्यक्षेत्राच्या बाहेर अवैध वाढू उपसा, इत्यादी सर्व नियमबाबृथ ठेकेदारांच्या सोबत आर्थिक संगनमत करून शासनाची करोडो रुपयांची फसवणूक करत असणे, याबाबत तत्काळ येथील महसूल व पोलीस प्रशासनातील अधिकाऱ्यांवर विभागीय चौकशी करून निलंबनाची कार्यवाही करणे आवश्यक असणे, याकारणास्तव शासनाबद्दल पसरलेला तीव्र असंतोष व शासनाची प्रतिक्रिया.

महसूल मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) अंड. राहुल नावेकर, वि. प. स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

कुलाबा हा मुंबईतील सर्वसामान्यांसह उच्चभू वस्ती, बाजारपेठ व झोपडपट्टी असलेला भाग असून, महापालिकेच्या “अ” विभागातील गीतानगर, गणेशमूर्तीनगर, आंबेडकरनगर, संक्रमण शिवीर, शिवशक्तीनगर, शिवसृष्टीनगर, मच्छीमारनगर १, २, ३, ४ व ५ महात्मा फुले नगर, गरीब जनता नगर, सुदामनगर, दर्यानगर, कुलाबा मार्केट या संपूर्ण भागात जाणवत असलेली पाण्याची तीव्र टंचाई, तसेच गढूळ व कमी पाणी, जुन्या जलवाहिन्या आणि नागरीकांना पाणी विकत घेण्याची आलेली वेळ, कुलाबा परिसरात रोज १० ते १२ हजार लिटर होत असलेली पाणी चोरी, परिणामी स्थानिक नागरिकांमध्ये शासनाप्रती निर्माण झालेली तीव्र चीड, संतापाची भावना, पाणी वितरणाच्या भोंगळ कारभाराची सखोल चौकशी करून त्यावर तत्काळ कार्यवाही करण्याची गरज, यावर शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची उपाययोजना.”

नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(३) डॉ. नीलम गोळे, डॉ. मनिषा कायंदे, अंड. अनिल परब, सर्वश्री रवोंद्र फाटक, विलास पोतनीस, वि. प. स. यांची लक्षवेधी सूचना

डॉ. नीलम गोळे, वि. प. स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ भिंवडी तालुक्यातील वडेश्वरी मंदिरात सशस्त्र दरोडा पडल्याचे व मंदिरातील दानपेटीतील १२ लाख रुपये लुटण्याचा धक्कादायक प्रकार दिनांक १० मे, २०१९ रोजी वा त्या सुमारास उघडकीस येणे, तसेच महाराष्ट्राची कुलस्वामीनी तुळजाभवानी देवीच्या खजिन्यातील अनेक मौल्यवान दागदागिने, वाहिलेल्या वस्तू आणि पुरातन नाणी गायब झाल्याची धक्कादायक बाब पदभार हस्तांतरणादरम्यान निर्दर्शनास येणे, या प्रकरणी गुन्हा दाखल करण्याची जिल्हाधिकाऱ्यांकडे कारवाई करण्याची कारवाईत आलेली मागणी, राज्यातील चोर आता देवांची चोरी करीत असल्याने या चोरांना देवांचेही भय न उरणे, या प्रकरणी शासनाने तातडीने तपास करून चोरांना अटक करून कडक कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.”

गृह (ग्रामीण) राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(४) सर्वश्री जगन्नाथ शिंदे, किरण पावसकर, ॲड. राहुल नारेकर, सर्वश्री अनिकेत टटकरे, हेमंत टकले, ॲड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री बाळाराम पाटील, प्रसाद लाड, वि. प. स. यांची लक्षवेधी सूचना—

श्री जगन्नाथ शिंदे, वि. प. स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे कौशल्य विकास व उद्योजकता मंत्रांचे लक्ष वेधले :—

“औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांचा (आयटीआय) विस्तार आराखडा लालफितीत अडकल्याने यंदाही हजारो विद्यार्थ्यांना प्रवेशापासून वंचित रहावे लागणार असल्याची परिस्थिती सदरहू आराखडयानुसार आयटीआयमध्ये सुमारे ५० हजार प्रवेश क्षमता वाढ प्रस्तावित असणे, याउलट यावर्षी नवी दिल्ली येथील प्रशिक्षण संचालनालयाने आयटीआयचा अभ्यासक्रम, प्रवेश क्षमतेच्या नियमामध्ये बदल केल्याने शासकीय आयटीआय मधील सुमारे साडेतीन हजार जागा कमी होण्याची निर्माण झालेली परिस्थिती, राज्यात सध्या एकूण ४१७ शासकीय व ५०२ खाजगी आयटीआय असून त्यामध्ये सुमारे १ लाख ४० हजार प्रवेश क्षमता असून या जागांसाठी जवळपास ३ लाख अर्ज येत असतात मात्र प्रवेश क्षमता कमी असल्याने हजारो विद्यार्थ्यांना प्रवेशापासून वंचित राहण्याची आलेली पाळी, या पार्श्वभूमीवर व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाने (डीव्हीइटी) २ वर्षांपूर्वी शासकीय आयटीआयचा आराखडा तयार करण्याचे काम हाती घेतले असून त्यानुसार ५० हजाराहून अधिक प्रवेश क्षमता शासकीय आयटीआयमध्ये वाढण्याची शक्यता असतानाही याकडे शासनाचे जाणीवपूर्वक होत असलेले अक्षम्य दुलक्ष व टाळाटाळ, सबव सदरहू विस्तार आराखड्यास विनाविलंब मान्यता देवून त्याची तत्काळ अंमलबजावणी करण्याची आवश्यकता याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

कौशल्य विकास व उद्योजकता राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(५) सर्वश्री चंद्रकांत रघुवंशी, शरद रणपिसे, रामहरी रुपनवर, वि. प. स. यांची लक्षवेधी सूचना —

श्री चंद्रकांत रघुवंशी, वि. प. स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे आदिवासी विकास मंत्रांचे लक्ष वेधले :—

“साक्री तालुक्यातील पेसा कायद्यामध्ये सन १९८५ मध्ये शेड्युल एरिया जाहीर करून ८०

गावांचा समावेश करण्यात आला असणे, या गावातून विभाजित झालेल्या ६४ गावांना पेसा कायद्यात समावेश करणे आवश्यक असणे परंतु या गावांचा पेसामध्ये अद्यापही समावेश न झाल्यामुळे या ६४ गावातील तरुणांना नोकरीसाठी अर्ज करता येत नसल्याने या गावातील होतकरु तरुणांना नोकरीपासून वंचित रहावे लागत असल्याचे माहे जून, २०१९ च्या मध्ये वा त्या दरम्यान निर्दशनास येणे, या ६४ गावांना पेसामध्ये समाविष्ट करून घेण्याबाबतचा प्रस्ताव मार्च, २०१९ पासून संबंधित आदिवासी विभागाकडे मंजुरीसाठी पडून असणे, सदरहू ६४ गावातील तरुण या कारणास्तव शासकीय योजनांच्या लाभापासून वंचित रहात असणे, परंतु ६४ गावांचा पेसा कायद्यान्वये समावेश करण्याबाबत शासन कोणतीही कार्यवाही करण्यात न आल्याने या आदिवासी गावांतील नागरीकांमध्ये प्रामुख्याने या आदिवासी गावातील तरुणांमध्ये निर्माण झालेली तीव्र असंतोषाची भावना लक्षात घेता शासनाने त्वरित याबाबत करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.

वने राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

सभागृहाची विशेष बैठक दुपारी १२ वाजून १७ मिनिटांनी दुपारी १२. ३० वाजेपर्यंत स्थगित झाली.

सभागृहाची नियमित बैठक दुपारी १२ वाजून ३० मिनिटांनी माननीय सभापती श्री. रामराजे नाईक-निंबाळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरु झाली.

१. (१) चार तारांकित प्रश्नांची उत्तरे देण्यात आली.

(२) आजच्या दिवसाच्या तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील पंच्याण्णव प्रश्न हे वेळेअभावी अतारांकित झाले.

२. (१) नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी, (क) श्री विठ्ठल रुक्मणी मंदिर समिती, पंढरपूर यांचे सन १९८५-१९८६ ते सन २०१२-२०१३ या वर्षाचे लेखापरीक्षण अहवाल व (ख) श्री साईबाबा संस्थान विश्वनस्तव्यवस्था, शिर्डी यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवले.

(२) महिला व बाल विकास राज्यमंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये महिला व बाल विकास विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

(३) जलसंपदा मंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये जलसंपदा विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

(४) संसदीय कार्य राज्यमंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

(५) पर्यावरण राज्यमंत्र्यांनी, (क) महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांचा सन २०१५-२०१६ व सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा लेखापरिक्षण अहवाल व (ख) विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये पर्यावरण विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

(६) गृहनिर्माण राज्यमंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये गृहनिर्माण विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

३. अॅड. अनिल परब, समिती सदस्य यांनी, शुक्रवार, दिनांक २१ जून, २०१९ रोजीच्या कामकाजाच्या क्रमात दाखविण्यात येणाऱ्या अशासकीय विधेयकांना वेळ नेमून देण्यासंबंधीचे अशासकीय विधेयके व ठराव समितीचे प्रतिवृत्त सभागृहाला सादर केले व ते संमत करावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

प्रतिवृत्त संमत झाले.

४. श्री. रामहरी रूपनवर, वि. प. स. यांनी, “उल्हासनगर, जि. ठाणे येथील अनधिकृत बांधकामे नियमित करण्यासाठी मा. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्देशानुसार राज्य शासनाने आदेश देऊनही सदरची बांधकामे नियमित न झाल्याबाबत” या विषयावरील विनंती अर्ज सभागृहास सादर केला.

सदर विनंती अर्ज सभागृहास सादर झाला असून हा विनंती अर्ज प्रतिवृत्त सादर करण्याकरिता विनंती अर्ज समितीकडे सोपविण्यात येत असल्याचे माननीय सभापर्टीनी सांगितले.

आज गुरुवार, दिनांक २० जून, २०१९ रोजी म. वि. प. नियम २८९ अन्वये प्राप्त झालेल्या सूचना दालनात नाकारल्या असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

आज गुरुवार, दिनांक २० जून, २०१९ रोजी म. वि. प. नियम ९३ अन्वये प्राप्त झालेल्या सूचनांपैकी मान्य करण्यात आलेल्या व त्यावरील निर्णय सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आला असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

५. मुख्यमंत्र्यांनी, म. वि. प. नियम १०६ अन्वये पुढील शासकीय ठराव मांडला व भाषण केले :—

ज्याअर्थी, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण अधिनियम, १९७४ (१९७५ चा महा.४) (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “ उक्त अधिनियम ” असा करण्यात आला आहे) खाली मुंबई महानगर प्रदेशातील क्षेत्रांचा योग्य, सव्यवस्थित आणि जलद विकासाचे नियोजन करणे, त्याचा समन्वय साधणे व त्यावर देखरेख ठेवणे यांच्या प्रयोजनार्थ, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “ उक्त प्राधिकरण ” असा करण्यात आला आहे) स्थापन करण्यात आले आहे ;

आणि ज्याअर्थी, उक्त अधिनियमाला जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये मुंबई महानगर प्रदेशाचे (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “ उक्त प्रदेश ” असा करण्यात आला आहे) क्षेत्र विनिर्दिष्ट केलेले आहे;

आणि ज्याअर्थी, उक्त प्राधिकरणाने उक्त अधिनियमाला जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये, सुधारणा करण्यासाठी, माननीय राष्ट्रपतींनी अनुसूचित क्षेत्रे म्हणून वेळोवेळी घोषित केलेली क्षेत्रे उक्त प्रदेशातून वगळून, पालघर जिल्ह्याचा संपूर्ण पालघर तालुका व वसई तालुक्याचा उर्वरित भाग आणि रायगड जिल्ह्याचा अलिबाग, पेण, पनवेल व खालापूर तालुक्यांचे उर्वरित भाग (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “ उक्त क्षेत्रे ” असा करण्यात आला आहे) यांचा उक्त प्रदेशामध्ये समावेश करून उक्त क्षेत्राचा विस्तार करण्याचा ठराव राज्य शासनाला सादर केलेला आहे;

आणि ज्याअर्थी, उक्त क्षेत्रांमध्ये पायाभूत सुविधांचा विकास साध्य करण्याच्या उद्देशाने, उक्त अधिनियमास जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये नमूद केलेल्या मुंबई महानगर प्रदेश क्षेत्रामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करणे; आणि उक्त अधिसूचना महाराष्ट्र शासन राजपत्रात प्रसिद्ध करण्यापूर्वी, त्या प्रयोजनार्थ राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची मान्यता मिळवल्यानंतर राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे, उक्त प्रदेशामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करून त्या प्रदेशाच्या क्षेत्रात वाढ करणे, इष्ट आहे;

त्याअर्थी, आता, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण अधिनियम, १९७४ (१९७५ चा महा.४) याच्या कलम २ च्या खंड (ब) च्या परंतुकाढारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा आणि याबाबतीत त्यास समर्थ करणाऱ्या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र विधानपरिषद याढारे, यापुढे जोडलेल्या अधिसूचनेच्या मसुद्यामध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणांतर्गत मुंबई महानगर प्रदेशाच्या क्षेत्रामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करण्याकरिता आणि त्यामुळे, मुंबई महानगर प्रदेश क्षेत्राच्या क्षेत्रांमध्ये वाढ करण्याकरिता, उक्त अधिसूचनेचा खालील मसुदा निर्गमित करण्यास मान्यता देत आहे :-

“ अधिसूचनेचा मसुदा ”

ज्याअर्थी, मुंबई महानगर प्रदेशातील क्षेत्रांचा योग्य, सुव्यवस्थित आणि जलद विकासाचे नियोजन, समन्वय व पर्यवेक्षण यांच्या प्रयोजनार्थ, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण अधिनियम, १९७४ (१९७५ चा महा.४) (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “ उक्त अधिनियम ” असा करण्यात आला आहे) या अन्वये मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “ उक्त प्राधिकरण ” असा करण्यात आला आहे) स्थापन करण्यात आला आहे;

आणि ज्याअर्थी, उक्त अधिनियमाला जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये मुंबई महानगर प्रदेशाची (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “ उक्त प्रदेश ” असा करण्यात आला आहे) क्षेत्र विनिर्दिष्ट केलेले आहे;

आणि ज्याअर्थी, उक्त प्राधिकरणाने, उक्त अधिनियमाला जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये सुधारणा करण्यासाठी, माननीय राष्ट्रपतींनी अनुसूचित क्षेत्रे म्हणून वेळोवेळी घोषित केलेली क्षेत्रे उक्त प्रदेशातून वगळून, पालघर जिल्ह्याचा संपूर्ण पालघर तालुका व वसई तालुक्याचा उर्वरित भाग आणि रायगड जिल्ह्याचा अलिबाग, पेण, पनवेल व खालापूर तालुक्यांचे उर्वरित भाग (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “ उक्त क्षेत्रे ” असा करण्यात आला आहे) यांचा उक्त प्रदेशामध्ये समावेश करून उक्त क्षेत्राचा विस्तार करण्याचा ठराव राज्य शासनाला सादर केलेला आहे;

आणि ज्याअर्थी, उक्त क्षेत्रांमध्ये पायाभूत सुविधांचा विकास साध्य करण्याच्या उद्देशाने, उक्त अधिनियमास जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये नमूद केलेल्या मुंबई महानगर प्रदेश क्षेत्रामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करणे; आणि उक्त अधिसूचना महाराष्ट्र शासन राजपत्रात प्रसिद्ध करण्यापूर्वी, त्या प्रयोजनार्थ राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची मान्यता मिळवल्यानंतर, राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे, उक्त प्रदेशामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करून त्या प्रदेशाच्या क्षेत्रात वाढ करणे, इष्ट आहे;

आणि ज्याअर्थी, या प्रयोजनाकरीता, महाराष्ट्र विधानसभा आणि महाराष्ट्र विधानपरिषदेने उक्त अधिनियमाच्या कलम २ च्या खंड (ब) च्या परंतुकानुसार, त्यांच्या, अनुक्रमे ** आणि ** रोजी घेण्यात आलेल्या बैठकीमध्ये ठराव संमत करून अधिसूचनेच्या मसुदा प्रसिद्ध करण्यासाठी मान्यता दिली आहे;

त्याअर्थी, आता, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण अधिनियम, १९७४ (१९७५ चा महा. ४) याच्या कलम २ च्या खंड (ब) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा आणि याबाबतीत त्यास समर्थ करणाऱ्या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र शासन याद्वारे, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणांतर्गत मुंबई महानगर प्रदेशाच्या क्षेत्रामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करण्याकरिता आणि मुंबई महानगर प्रदेश क्षेत्राच्या क्षेत्रांमध्ये वाढ करीत आहे आणि या प्रयोजनाकरिता, उक्त अनुसूचीमध्ये पुढीलप्रमाणे सुधारणा करीत आहे :—

उक्त अधिनियमामध्ये, अनुसूची एक ऐवजी, पुढील अनुसूची दाखल करण्यात येईल :—

“ अनुसूची एक

(कलम २ चा खंड (ब) पहा)

मुंबई महानगर प्रदेश हा पुढील सीमा समाविष्ट असलेले बृहन्मुंबईचे संपूर्ण क्षेत्र आणि पालघर, ठाणे व रायगड या जिल्ह्यांचे भाग मिळून होईल:-

पश्चिम : अरबी समुद्र

उत्तर : पालघर तालुक्याची उत्तर व पूर्व सीमा, आणि नंतर वसई तालुक्याची तानसा नदीपर्यंत पूर्व सीमा, आणि नंतर तानसा नदी

पूर्व : कल्याण, भिवंडी व अंबरनाथ या तालुक्यांच्या पूर्व सीमा, आणि नंतर कर्जत तालुक्यातील सह्याद्रीच्या पायथ्याशी असलेली पुढील गावे : शेलू ते कळंबोली तरफ वरेडी आणि ताकवे, भालीवडी, सावेळे, हेदवली, मांडवणे, भिवपूरी (कॅम्प), हुमगाव, साईडोंबर, ढाक, साल्पे, खरवंडी ते चोची गावापर्यंत, आणि नंतर खालापूर तालुक्याची पूर्व सीमा

दक्षिण : खालापूर, पेण आणि अलिबाग तालुक्यांची दक्षिण सीमा.

ठराव प्रस्तुत झाला.

उपरोक्त शासकीय ठरावासंदर्भात श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेते, सर्वश्री जयंत प्र. पाटील, कपिल पाटील, शरद रणपिसे, ॲड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री राहुल नार्वेकर, अमरनाथ राजूरकर, किरण पावसकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. हेमंत टकले, प्रा.जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स. यांनी आपले म्हणणे मांडले.

उपरोक्त ठरावावरील चर्चेस मुख्यमंत्र्यांनी उत्तर दिले.

ठराव एकमताने संमत झाला.

(१) श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. यांनी, “ ठाणे, घोडबंदर येथे वेब सिरीजचे चित्रीकरण सूरु असताना कलाकारांना करण्यात आलेली मारहाण ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

उपरोक्त मुद्दासंदर्भात मुख्यमंत्र्यांनी सविस्तर स्पष्टीकरण केले.

आज प्राप्त झालेल्या विशेष उल्लेखाच्या सूचना उद्या घेण्यात येतील असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(२) श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स. यांनी, “ दिनांक १० जून, २०१९ रोजी मौजे कोडीत, तालुका पुरंदर येथे १३ वर्षाच्या मुलीवर बलात्कार करण्यात येणे ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

सदर घटना गंभीर असून पीडित कुटुंबाला निश्चितपणे मदत केली जाईल. सदर प्रकरणी व्यवस्थितपणे वकिल नेमून वेळेत दोषारोप पत्र दाखल करण्यासाठी व हा खटला वेगाने चालण्याकरिता व्यवस्था केली जाईल असे मुख्यमंत्र्यांनी सांगितले.

(३) डॉ. नीलम गोळ्हे, वि.प.स. यांनी, “ महाराष्ट्र राज्यामध्ये इंग्रजी व अन्य माध्यमांच्या शाळांमध्ये मराठी भाषा सक्तीची करण्यात यावी ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

उपरोक्त मुद्दासंदर्भात हेमंत टकले, वि.प.स. यांनी आपले म्हणणे मांडले.

उपरोक्त मुद्दासंदर्भात मुख्यमंत्र्यांनी सविस्तर स्पष्टीकरण केले.

श्री. रवींद्र फाटक, ॲड. निरंजन डावखरे तसेच श्रीमती स्मिता वाघ यांनी दिलेले औचित्याचे मुद्दे उद्या घेण्यात येतील असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

माननीय सभापतींनी सभागृहाची बैठक दुपारी २ वाजून ३५ मिनिटांनी स्थगित केली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी ३ वाजून ३० मिनिटांनी पुन्हा सुरु झाली.

६. राज्यपालांच्या अभिभाषणाबद्दलचा आभार प्रदर्शनाचा प्रस्ताव पुनः प्रस्तुत झाला.

उपरोक्त प्रस्तावावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला :—

(१) श्री. सुरेश धस (भाषण अपूर्ण)

(चर्चा अपूर्ण)

गोंधळसदृश परिस्थितीत सभागृहाचे कामकाज चालविणे शक्य नसल्यामुळे सभागृहाची बैठक दुपारी ३ वाजून ४२ मिनिटांनी पाच मिनिटांकरिता स्थगित करीत असल्याचे माननीय तालिका सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी ३ वाजून ४७ मिनिटांनी पुन्हा सुरु झाली.

राज्यपालांच्या अभिभाषणावर चर्चा (दुसरा व शेवटचा दिवस) स चर्चा पुढे सुरु

उपरोक्त प्रस्तावावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला :—

श्री. सुरेश धस (भाषण पूर्ण)

(२) श्री. नरेंद्र दराडे

(३) श्री. किरण पावसकर

(चर्चा अपूर्ण)

माननीय सभापतींनी, “ श्री. प्रशांत परिचारक, वि.प.स. यांनी माफीनामा दिला आहे व महाराष्ट्रातील सर्व सैनिकांची व त्यांच्या कुटुंबीयांची माफी मागितलेली आहे. याचा साकल्याने विचार करून त्यांना या सभागृहात पुन: बसण्यास परवानगी देण्यात यावी असा निर्णय घेतला आहे. या निर्णयावर चर्चा होणार नाही तसेच मतदान होणार नाही ” इ. बाबत घोषणा केली.

राज्यपालांच्या अभिभाषणावर चर्चा (दुसरा व शेवटचा दिवस) — चर्चा पुढे सुरु

उपरोक्त प्रस्तावावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला -

श्री. किरण पावसकर (भाषण पूर्ण)

(४) श्री. रामहरी रुपनवर

(५) श्री. जयंत प्र.पाटील

(६) श्री. प्रवीण दरेकर

(७) श्री. हेमंत टकले

(८) श्री. रवींद्र फाटक

(९) प्रा. जोगेंद्र कवाडे

(१०) श्री. दत्तात्रेय सावंत

(११) डॉ. नीलम गोळे

(१२) श्री. खाजा बेग

(१३) श्री. हरिसिंग राठोड

(१४) श्री. विद्या चक्राण

(१५) अॅड. हुसनबानू खलिफे

(१६) श्री. प्रसाद लाड

(१७) श्री. प्रकाश गजभिये (भाषण पूर्ण)

(चर्चा अपूर्ण)

शुक्रवार, दिनांक २१ जून, २०१९

(१) सर्वश्री प्रकाश गजभिये, किरण पावसकर, हेमंत टकले, आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्री. खाजा बेग, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री धनंजय मुंडे, विक्रम काळे, सतिश चव्हाण, अनिकेत तटकरे, जगन्नाथ शिंदे, रामराव वडकुते, अरुणकाका जगताप, अब्दुल्लाखान दुर्गाणी, अनिल भोसले, शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रामहरी रुपनवर, आनंदराव पाटील, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, श्री. हरिसिंग राठोड, प्रा. जोगेन्द्र कवाढे, सर्वश्री सुभाष झांबड, अमरनाथ राजूरकर, डॉ. सुधीर तांबे, श्री. जनार्दन चांदूरकर, डॉ. वजाहत मिर्जा, डॉ. नीलम गोळे, श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. यांची लक्ष्यवेधी सूचना.

श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ दिनांक १ मे, २०१९ रोजी महाराष्ट्र दिनाच्या दिवशी गडचिरोली जिल्ह्यातील कुरखेडा तालुक्यात नक्षलवाद्यांनी भुसूरुंग स्फोट घडवून आणला असून सदर स्फोटामध्ये १५ पोलीस जवान शहीद झाले असून त्यात वाहन चालकांच्या मृत्यूचाही समावेश असणे, तत्पूर्वी याच तालुक्यात राष्ट्रीय महामार्गाच्या कामावरील कंत्राटदारांची सुमारे २७ वाहने व डांबर प्लांट जाळून नक्षलवाद्यांनी केलेले नुकसान, कुरखेडा तालुक्यातील दादापूर येथे ठेवलेली राष्ट्रीय महामार्गाच्या कामांवरील २७ वाहने नक्षलवाद्यांनी जाळली असता कुरखेड्यांचे एसडीपीओ यांच्या नेतृत्वाखाली शीघ्र प्रतिसाद पथकाला पाचारण करून पोलिसांचे वाहन उपलब्ध नसल्याने १५ पोलीस जवान एका खाजगी मालवाहक वाहनाने रवाना झाले असता ६ कि.मी. अंतरावर जांभूळखेडा जवळील छोट्या पुलांखाली लपून बसलेल्या नक्षलवाद्यांनी बॉम्ब स्फोट घडविणे, या दुर्घटनेत मृत्युमुखी पडलेल्या पोलीस जवानांच्या कुटुंबीयांना आर्थिक मदत देण्याची तसेच गडचिरोली जिल्ह्यात नक्षलवाद्यांचे वाढत असलेले प्रस्थ रोखण्यासाठी शासनाने कडक उपाययोजना करण्याची होत असलेली मागणी, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची उपाययोजना.“

गृह (ग्रामीण) राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) डॉ. मनिषा कायंदे, अॅड. अनिल परब, सर्वश्री विलास पोतनीस, रवींद्र फाटक, वि.प.स. यांची लक्ष्यवेधी सूचना.

डॉ. मनिषा कायंदे, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

एचबी १७५८—७अ

“ राज्यात अनुदानित महाविद्यालयात सुरु असलेल्या प्राध्यापकांच्या भरतीमध्ये एका जागेसाठी उमेदवारांकडून सुमारे ४० ते ४५ लाख रूपयांची मागणी होत असल्याचे नुकतेच माहे जून, २०१९ मध्ये उघडकीस येणे, राज्य शासनाने काही रिक्त पदांच्या जागा भरण्यासाठी बिंदुनामावली मंजूर करणे, सदर बिंदुनामावलीच्या आधारे राज्यात अनुदानित महाविद्यालयात प्राध्यापकांची भरती प्रक्रिया सुरु होणे, सदर भरती प्रक्रियेमध्ये मोठ्या प्रमाणात आर्थिक उलाढाल होत असल्याचे निर्दर्शनास येणे, अनुदानित महाविद्यालयातील रिक्त पदांची भरती करण्यासाठी काही संस्थांनी जाहिराती दिल्या असून मुलाखतीकरिता उमेदवारांना निमंत्रणे पाठविण्यात येणे, अकोल्या येथील एका संस्थेने अर्ज केलेल्या उमेदवारांना अर्थशास्त्र तसेच गृहविज्ञान या विषयासाठी संस्थाचालकांनी ४५ लाख रूपयांची मागणी केल्याचेही उघडकीस येणे, तसेच खुल्या गटातील जागा असेल तर तब्बल अर्धा कोटी रूपयांची मागणी होत असल्याचे उघडकीस येणे, प्राध्यापकांच्या भरती प्रक्रियेमधून तब्बल एक हजार ५०० कोटी रूपयांची उलाढाल होण्याची शक्यता व्यक्त होत असणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी संस्थाकडून भरती प्रक्रियेतील होत असलेल्या गैरव्यवहाराची सखोल चौकशी करण्याची नितांत आवश्यकता, यात दोषी आढळून आलेल्या संस्था चालकांविरुद्ध कडक कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया. ”

उच्च व तंत्रशिक्षण राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(३) डॉ. वजाहत मिझा, सर्वश्री शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, ॲड. रामहरी रुपनवर, आनंदराव पाटील, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री हरिसिंग राठोड, सुभाष झांबड, प्रा. जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स यांची लक्ष्यवेधी सूचना.

डॉ. वजाहत मिझा, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे अल्पसंख्याक विकास व वक्फ मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ राज्यातील मुस्लिम समाजातील बहुतांश वर्ग हा अद्यापही मागास स्थितीत असणे, शैक्षणिक, आर्थिक तसेच सामाजिकदृष्ट्या हा समाज अद्यापपर्यंत इतर अल्पसंख्याक समाजाच्या दृष्टीने पिछाडीवर असणे, शासनाच्या अनेक योजनांचा लाभ या समाजाला योग्य प्रकारे मिळालेला नसणे, या समाजातील विद्यार्थी शिष्यवृत्ती, वसतिगृह सारखी आवश्यक साधने उपलब्ध होत नसल्यामुळे शिक्षणाच्या मुख्य प्रवाहातून बाहेर फेकले जात असणे, रोजगाराच्या

व स्वयंरोजगाराच्या संघी मिळत नसल्याने या समाजातील तरुण निराश व वैफल्यग्रस्त झालेला असणे, अनेक प्रकारच्या सामाजिक अवहेलनांना या समाजातील तरुण-तरुणीना सामोरे जावे लागत असणे, या समाजाच्या सर्वांगीण विकासासाठी मुस्लिम समाजातील अनेक संघटनांनी राज्य शासनाकडे रोजगार व शिक्षण क्षेत्रात आरक्षण मिळावे यासाठी मागील काही वर्षांपासून पाठपुरावा केलेला असणे, अनेक मोर्चे, निर्दर्शने या समाजाने शासनाचे लक्ष वेधण्यासाठी केलेले असणे, राज्यातील मुस्लिम समाजातील अनेक संघटनांनी मुस्लिम समाजाला आरक्षण मिळावे यासाठी पुणे येथे दिनांक ९ सप्टेंबर, २०१८ रोजी महारोचा काढलेला असणे, या समाजातील महिलांचा मोठ्या प्रमाणात सहभाग या मोर्चामध्ये असणे, माहे १६ जुलै २०१४ मध्ये तत्कालीन सरकारने मराठा समाजाला १६ टक्के तर मुस्लिम समाजातील आर्थिक, सामाजिक व शैक्षणिक मागासलेल्या ५० पोटजातीना शैक्षणिक व नोकरीत ५ टक्के आरक्षण दिलेले असणे, या निर्णयाविरोधात करण्यात आलेल्या जनहित याचिकेच्या निर्णयात उच्च न्यायालयाने मराठा समाजाचे आरक्षण रद्द करून मुस्लिम समाजाला शैक्षणिक क्षेत्रात पाच टक्के आरक्षण कायम ठेवलेले असणे, सध्याच्या सरकारने राज्याच्या दोन्ही विधिमंडळ सभागृहांमध्ये विधेयक न मांडल्यामुळे या आरक्षणाची अंमलबजावणी झालेली नसून त्याचा कोणताही लाभ मुस्लिम समाजाला मिळालेला नसणे, राज्य मागासर्वग आयोगाने दिनांक १५ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी मराठा समाजाच्या आरक्षणाबाबतचा अहवाल राज्य शासनाला सुरूद केलेला असणे, त्यानुसार मराठा समाजाला १६ टक्के आरक्षणाचा मार्ग मोकळा होणार असणे, परंतु मा. उच्च न्यायालयाने निर्णय दिलेले मुस्लिम आरक्षण अद्यापपर्यंत राज्य सरकारने अंमलात न आणून मुस्लिम समाजाबाबत दुटप्पी धोरण घेतलेले असणे, शासनाच्या या भूमिकेमुळे मुस्लिम समाजात शासनाप्रती संताप व निराशेची भावना निर्माण झालेली असणे, मुस्लिम समाजाच्या हक्काचे शैक्षणिक व रोजगारातील पाच टक्के आरक्षणाची अंमलबजावणी करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची भूमिका.“

अल्पसंख्याक विकास व वक्फ राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली. (चर्चा अपूर्ण)

सभागृहात गोंधळसदृश परिस्थिती निर्माण झाल्यामुळे सभागृहाची विशेष बैठक सकाळी ११ वाजून ३३ मिनिटांनी स्थगित झाली.

सभागृहाची विशेष बैठक सकाळी ११ वाजून ३४ मिनिटांनी पुन्हा सुरु झाली.

‘ राज्यातील मुस्लिम समाजातील बहुतांश वर्ग अद्यापि मागास स्थितीत असणे ’ या लक्षवधी सूचनेवरील चर्चा पूर्ण झाली.

सभागृहाची विशेष बैठक सकाळी ११ वाजून ४६ मिनिटांनी, दुपारी १२.०० वाजेपर्यंत स्थगित झाली.

सभागृहाची नियमित बैठक दुपारी १२.०० वाजता माननीय सभापती श्री.रामराजे नाईक-निंबाळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरु झाली.

१. (१) तीन तारांकित प्रश्नांची उत्तरे देण्यात आली.

(२) तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील अनुक्रमांक एक वरील तारांकित प्रश्न क्रमांक ४६९३९ हा सामाजिक न्याय मंत्रांच्या विशेष विनंतीच्या अनुषंगाने राखून ठेवण्यात आला.

(३) तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील त्राहतर प्रश्न वेळेअभावी अतारांकित झाले.

सभागृहात गोंधळसदूश परिस्थिती निर्माण झाल्यामुळे माननीय सभापतींनी सभागृहाची बैठक दुपारी १.०० वाजता, १० मिनिटांकरिता स्थगित केली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक पुन्हा दुपारी १ वाजून १० मिनिटांनी सुरु झाली.

(१) परिवहन मंत्रांनी सभागृहाच्या अनुमतीने, ‘ एस.टी.महामंडळातर्फ दुष्काळग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांना मासिक पासाच्या रकमेत सवलत देणे तसेच दुष्काळग्रस्त गावांना दत्तक घेऊन त्यांना पाणी पुरवठा करणे, दुष्काळग्रस्त भागातील चालक तथा वाहक पदांची सरळसेवेने भरती करणे, वृक्षारोपण करण्याचा निर्णय घेणे.’ इ. बाबत नियम ४६ अन्वये निवेदन केले.

(२) शालेय शिक्षण मंत्रांनी सभागृहाच्या अनुमतीने, ‘मुंबई, पुणे व नागपूर शहरातील ऑनलाईन प्रवेशाकरिता विद्यार्थ्यांचा कल असलेल्या क्षेत्रातील महाविद्यालयांमध्ये जागा वाढवून देण्याचा निर्णय घेण्यात येणे ’ इ. बाबत नियम ४६ अन्वये निवेदन केले.

२. (१) संसदीय कार्य राज्यमंत्रानी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये गृह विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्य व प्रत्यक्ष खचाचे विवरणपत्र सभागृहासमार ठेवले.

(२) कृषी राज्यमंत्रानी, महाराष्ट्रातील जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्यांचे सन २०१४-२०१५ चे वार्षिक एकत्रित वितीय व महसुली लेखे सभागृहासमार ठेवले.

(३) पाणीपुरवठा व स्वच्छता राज्यमंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरण पत्र सभागृहासमोर ठेवले.

(४) शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

३. श्री. प्रवीण दरेकर, समिती सदस्य यांनी, पंचायती राज समितीचा बावीसावा, तेविसावा, चोविसावा व पंचविसावा अहवाल सभागृहास सादर केला.

माननीय सभापतीनी, आज शुक्रवार, दिनांक २१ जून, २०१९ रोजी नियम ९३ अन्वये प्राप्त झालेल्या सूचना व त्यावरील निर्णय सभागृहाच्या पटलावर ठेवत असल्याचे सांगितले.

माननीय सभापतीनी, आज शुक्रवार, दिनांक २१ जून, २०१९ रोजी प्राप्त झालेली म.वि.प. नियम २८९ अन्वये प्रस्तावाची सूचना क्रमांक १ दालनात नाकारली असल्याचे सांगितले.

४. विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे विचार, खंडशः विचार व संमत करणे—

विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण राज्यमंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि.क्रमांक २१—महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गाकरिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरिता जागांचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे आणि पदांचे) आरक्षण (सुधारणा व विधिग्राहीकरण) विधेयक, २०१९ विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीच्या प्रश्नावर चर्चा सुरु झाली.

उपरोक्त विधेयकावरील चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला :—

(१) श्री. शरद रणपिसे   (२) श्री. विक्रम काळे

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

५. (१) डॉ. वजाहत मिझार्ना, वि.प.स. यांनी, “यवतमाळ जिल्ह्यातील पुसद तालुक्यात कृषी कार्यालयाच्या मनमानी कारभारामुळे शेतकरी हिताच्या योजनांचा बोजवारा उडाला असून जलयुक्त शिवार योजनेतून शेतकऱ्यांना कवडीचाही लाभ झालेला नसणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(२) श्री. दत्तात्रेय सावंत, वि.प.स. यांनी, “राज्यातील शासकीय आयआयटीच्या माध्यमातून स्वयंरोजगाराच्या संधी मिळणाऱ्या विद्यार्थ्यांना दिल्या जाणाऱ्या विद्यावेतनात कमीत कमी १,००० रूपये वाढ करणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(३) श्री. रामदास आंबटकर, वि.प.स. यांनी, “नागपूर जिल्हा परिषद सर्व शिक्षा अभियान अंतर्गत सन २०१८-१९ या वर्षात शिक्षण विभागाकडे ४ कोटी ३८ लक्ष रूपये निधी प्राप्त होऊनही जिल्हा परिषद शाळांमध्ये विद्यार्थी पट संख्येअभावी २४ लक्ष रूपयांचा निधी शासनास परत करण्याची वेळ येणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(४) श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. यांनी, “मुंबई महानगरपालिका नागरिकांना मूलभूत सेवा देण्यामध्ये अपयशी ठरत असून महापालिकेच्या सेवांशी संबंधित नागरी समस्यांच्या तक्रारीचे प्रमाण वाढल्याचे प्रजा फाऊंडेशनने तयार केलेल्या अहवालातून उघड होणे ” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(५) ॲड. हुसनबानू खलिफे, वि.प.स. यांनी, “मुंबईतील वरछी-सी लिंकच्या धर्तीवर रायगड जिल्ह्यातील बागमांडला आणि रत्नागिरीतील वेश्वी दरम्यानच्या बाणकोट खाडीवर बांधण्यात येणाऱ्या पुलाचे काम गेल्या ८ महिन्यांपासून बंद असणे ” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(६) श्री. रमेशदादा पाटील, वि.प.स. यांनी, “बुलडाणा जिल्ह्यातील महादु वाघ यांनी कोळी समाजाच्या जातीचे प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी शासनाकडे वारंवार विनंती करूनही यासंदर्भात कोणतीही कार्यवाही न झाल्यामुळे त्यांनी दिनांक १० ऑगस्ट, २०१८ रोजी आत्महत्या करणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(७) श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. यांनी, “राज्यातील विद्यार्थ्यांचे नुकसान टाळण्यासाठी महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या पूर्व परीक्षेतील सी-सेंटचा पेपर वगळण्याबाबत किंवा या पेपरमध्ये विद्यार्थ्यांना केवळ पात्रता गुण मिळविण्याची अट ठेवण्याबाबत तातडीने कार्यवाही करण्याचे शासनास निर्देश देण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निर्देश माननीय सभापतींनी दिले.

(८) श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स. यांनी, “राज्यातील शासकीय शाळांची दुरवस्था होऊन पावसाळ्यात संभाव्य दुर्घटना घडण्याची भीती” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निर्देश माननीय सभापतींनी दिले.

(९) श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांनी, “नागपूर येथे पाली बौद्ध विद्यापीठाची स्थापना करण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

(१०) श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. यांनी “भिंवडी-कल्याण शिळ मार्गावरील पत्रीपूल जीर्ण झाल्याने तोडण्यात आलेला असल्याने या मार्गावारून मोठ्या प्रमाणावर वाहतूक कोंडी होणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निर्देश माननीय सभापतींनी दिले.

(११) डॉ. नीलम गोळे, वि.प.स. यांनी “राज्यातील बालकामगारांची समस्या दूर करण्याकरिता शासनाने १५ जिल्ह्यांमध्ये विशेष प्रशिक्षण केंद्र सुरू करून सुमारे ६० हजार बालकामगारांना प्रशिक्षण देण्यात येत असूनही वर्धा येथील एक बालकामगाराला तापलेल्या तव्यावर बसण्याची शिक्षा देण्यात येणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निर्देश माननीय सभापतींनी दिले.

(१२) श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स. यांनी “राज्य शासनाने उच्च शिक्षण विभागाचा दि. २४ ऑगस्ट २०१५ चा विषयनिहाय आरक्षण प्रदान करण्याचा शासन निर्णय रद्द करून सामाजिक न्यायाच्या राज्य पातळीवर संवर्गनिहाय (ग्रेड वाईज) आरक्षण निश्चित करून भरती प्रक्रिया सुरू करण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

(१३) श्री. प्रसाद लाड, वि.प.स. यांनी “राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक ६६ ला भारतरत्न अटलबिहारी वाजपेयी यांचे नाव देण्याबाबत सिंधुदुर्ग व रत्नागिरी जिल्ह्यातील अनेक सामाजिक संस्थांनी एकमताने ठराव मंजूर करून केंद्र सरकारकडे पुढील कार्यवाहीसाठी २६ ऑगस्ट २०१८ रोजी पाठविलेला असणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निर्देश माननीय सभापतींनी दिले.

(१४) श्री. दत्तात्रेय सावंत, वि.प.स. यांनी, “शालेय शिक्षण विभागाच्या दिनांक २८ जून २०१६ च्या आदेशातील अतिरिक्त शिक्षक समायोजन ही अट कमी करावे व विनाअनुदानित शिक्षकांना अनुदानित पदावरील बदलीस मान्यता देण्यात येण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(१५) ॲड. रामहरी रूपनवर, वि.प.स. यांनी, “सोलापूर जिल्ह्यातील माळशिरस तालुक्यामध्ये एकात्मिक बालविकास सेवा योजनेतर्गत सन २०१७-१८ व २०१८-१९ या कालावधीमध्ये खंडित व मुदतबाबू आहार पुरवठा करण्यात येणे.” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(१६) प्रा. जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स. यांनी, “उल्हासनगर महानगरपालिकेचे तत्कालीन आयुक्त श्री.अच्युत डांगे यांनी आयुक्तपदाचा कार्यभार सांभाळल्यानंतर ५.२.२ अंतर्गत आजपर्यंत अनेक प्रकारचा अनावश्यक आणि वायफळ खर्च केलेला असणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(१७) श्री. प्रवीण दरेकर, वि.प.स. यांनी, “जिल्हा रायगड, महाड तालुक्यातील दासगाव, तुडील, चांडवे, कोंडिवडे, मुमुर्षी, कुंबळे अशा अनेक गावांमधील हजारो दरडग्रस्त कुटुंबांना महाडच्या महसूल विभागाने स्थलांतराच्या नोटिसा दिलेल्या असणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(१८) प्रा. अनिल सोले, वि.प.स. यांनी, “वर्धा जिल्ह्यातील कारंजा-गाडगीळ तालुक्यातील ग्रामविकास मंडलद्वारा संचालित श्री भाक्रेमहाराज या बंद केलेल्या शाळेचे श्री हंसक्रीडा प्रसारक मंडळ, पिंपळखुटा, ता. बार्शीटाकळी, जि. अकोला या शाळेला केलेले हस्तांतरण रद्द करण्याची आवश्यकता.” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(१९) श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. यांनी, “मुंबईतील उंच इमारतीमध्ये आग लागून जीवित व वित्त हानी होण्याच्या घटना वारंवार घडत असणे.” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

(२०) अंड. राहुल नावेकर, वि.प.स. यांनी, “अंधेरीतील एमआयडीसीतील अनेक कारखाने, कंपन्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर अनधिकृत पोटमाळ्यांचे बांधकाम करण्यात आलेले असून अनेक गाठ्यांमध्ये अग्निविरोधक यंत्रणा बसविण्याकडे पूर्णपणे दुर्लक्ष करण्यात येणे.” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(२१) श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स. यांनी, “राज्यात नवीन ओबीसी मागासवर्गीय वस्तिगृह प्रत्यक्षात चालू होईपर्यंत दिनांक १६ मे, १९८४ च्या शासन आदेशप्रमाणे प्रवेश देणे.” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(२२) श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांनी, “लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे यांचे आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे स्मारक शासनाच्या अनास्थेमुळे प्रत्यक्षात येण्यापूर्वीच अडचणीत आलेले असणे.” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(२३) डॉ. नीलम गोळे, वि.प.स. यांनी, “विठ्ठल-रूक्मिणी मंदिराचा मूळ आराखडा व पुरातत्व विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी त्यात बदल करण्याबाबत तयार केलेला आराखडा यांच्यासंदर्भात योग्य तो निर्णय घेण्याची आवश्यकता.” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(२४) श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स. यांनी, “राज्यातील नगरपालिका व महानगरपालिका कार्यक्षेत्रात कार्यरत असणाऱ्या खाजगी व्यवस्थापनातील शाळेतील कर्मचाऱ्यांना १०० टक्के वेद्यकाऱ्य प्रतिपूर्ती योजना शालेय शिक्षण विभागाकडून लागू करण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(२५) श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स. यांनी, “चोपडा (जि.जळगांव) येथे तत्कालीन पोलीस निरीक्षक किसनराव पाटील व इतर पोलीस कर्मचारी यांच्याद्वारा एका राजकीय पक्षाच्या पदाधिकाऱ्याला पोलीस निरीक्षक किसनराव पाटील यांच्या कार्यक्षेत्रात चालणाऱ्या अवैध धंद्याविरोधात तक्रार केल्याच्या कारणास्तव दिनांक ६ डिसेंबर २०१८ रोजी भर रस्त्यात मारहाण केलेली असणे.” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(२६) श्री. अब्दुल्लाह खान दुर्गणी, वि.प.स. यांनी, “परभणी जिल्ह्यातून जाणाऱ्या सर्व महागमार्गाची कामे सार्वजनिक बांधकामाच्या दुर्लक्षामुळे ठप्प झाल्याने जिल्ह्याचा विकास ठप्प झालेला असणे.” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(२७) श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. यांनी, “संपूर्ण ठाणे जिल्ह्यातील पोलीस वसाहतींची पुनर्बाधणी व दुरुस्ती करण्याबाबत तातडीने ठोस कार्यवाही करण्याची आवश्यकता.” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(२८) अॅड. निरंजन डावखरे, वि.प.स. यांनी, “डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोलीच्या कृषी विज्ञान केंद्राकरिता शहापूर येथील सदरहू जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत लोकप्रतिनिधींनी माननीय पालकमंत्री यांना दिनांक २० एप्रिल, २०१८ रोजी दिलेल्या निवेदनानुसार शासनाने ताबडतोब निर्णय घेण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(२९) श्री. रवींद्र फाटक, वि.प.स. यांनी, “ठाण्यातील सामान्य रुग्णालयाशेजारी असलेल्या पोलीस लाईन वसाहतीतील अनेक इमारती अत्यंत धोकादायक झालेल्या असणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबतीत शासनाने लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

६. (१) डॉ. नीलम गोळे, वि.प.स. यांनी, “ग्लायफोसेट तणाशकामुळे कर्करोग होत असूनही राज्यात कापसाचे मोठ्या प्रमाणावर उत्पादन करणारे शेतकरी या ग्लायफोसेट या तण नाशकाचा वापर करीत असणे.” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

याबाबत शासनाने उचित कार्यवाही करावी, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(२) प्रा. जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स. यांनी, “सामाजिक न्याय विभागाच्या वतीने राज्यातील अनुसूचित जाती प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना दरवर्षी दिल्या जाणाऱ्या मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्तीबाबतच्या कार्यवाहीत महाविद्यालयांच्या दुर्लक्षामुळे होत असलेली दिरंगाई” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

याबाबत शासनाने उचित कार्यवाही करावी असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

- (३) श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स. यांनी, “अंमळनेर (जि. जळगाव) तालुक्यातील पांजरामळण नदीजोड प्रकल्प राबविण्यासाठी शासनाने निधी उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता.”
इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

याबाबत शासनाने उचित कार्यवाही करावी, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

- (४) श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स. यांनी, “पालघर जिल्ह्यामध्ये अतिरिक्त शिक्षक समायोजन प्रक्रियेमध्ये मोठ्या प्रमाणामध्ये गैरव्यवहार झाल्याचे आरोप शिक्षकांकडून करण्यात येणे.”
इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

याबाबत शासनाने उचित कार्यवाही करावी, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

- (५) श्री. दत्तात्रय सावंत, वि.प.स. यांनी, “अकृषी विद्यापीठ त्याचप्रमाणे विद्यापीठ संलग्न महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचारी यांना सातवा वेतन आयोग लागू करण्याची आवश्यकता.”
इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

याबाबत शासनाने उचित कार्यवाही करावी, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

- (६) श्री. प्रवीण दरेकर, वि.प.स. यांनी, “पोलादपूर तालुक्यातील कुडपण गावात कडे कोसळण्याच्या दुर्घटनांबाबत करावयाची उपाययोजना.” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

याबाबत शासनाने उचित कार्यवाही करावी, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

- (७) श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स. यांनी, “जिल्हा परिषदेच्या खाजगी अनुदानित मराठी शाळांमध्ये शिपाई व चपरासी पदे भरण्याची आवश्यकता.” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

- (८) श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. यांनी, “कल्याण-डोऱ्यावली महानगरपालिकेने वडवली गेट नंबर ४७ येथे मागील ८ वर्षांपासून उड्डाणपुलाच्या दुरुस्तीचे काम पूर्ण न झाल्याने महानगरपालिकेच्या ढिसाळ कारभारामुळे या मार्गावर प्रचंड वाहतूक कोंडी होणे.” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

याबाबत शासनाने उचित कार्यवाही करावी, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

- (९) श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. यांनी, “नागपूर शाहराच्या परिसरात सौंदर्यात भर घालणाऱ्या डोबी तलावाच्या परिसरात भूजल साठा नैसर्गिकरित्या संतुलित ठेवणे शक्य असतानाही आज डोबी तलाव मरणासन्न अवस्थेत पोहोचलेला असणे” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता, यांनी महाराष्ट्र विधिमंडळाचे विद्यमान अधिवेशन सुरु असताना मंत्रालय आणि विधानमंडळ येथे आपली कैफियत मांडायला येणाऱ्या शेतकऱ्यांना पोलिसांनी अटक करणे, याबाबतचा मुद्दा उपस्थित केला.

सदर शेतकऱ्यांची तत्काळ सुटका करण्यात येईल असे उद्योग मंत्र्यांनी सांगितले. अटक झालेल्या व्यक्तींना ताबडतोब सोडण्यात येऊन ज्यांनी अटक केली आहे, त्यांच्या निलंबनाची कारवाई करण्यात यावी, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

औचित्याचे मुद्दे-(पुढे सुरु) —

(१०) श्रीमती विद्या चक्राण, वि.प.स. यांनी, “मुंबई शहरात भटक्या कुत्र्याद्वारे नागरिकांवर होणाऱ्या हल्ल्यांचे प्रमाण वाढलेले असणे” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

याबाबत शासनाने उचित कार्यवाही करावी, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(११) श्री. भाई गिरकर, वि.प.स. यांनी, “मुंबईतील नागपाडा भागातील बीआयटी चार्ड्सच्या इमारतींची दुरुस्ती व त्यांचा पुनर्विकास तातडीने करण्याची आवश्यकता” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

याबाबत शासनाने उचित कार्यवाही करावी, असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

(१२) ॲड. निरंजन डावखरे, वि.प.स. यांनी, “मुंबई विद्यापीठाच्या ठाणे उपकेंद्राचा गैरकारभार” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

दिनांक २० जून, २०१९ रोजीचे औचित्याचे मुद्दे पटलावर ठेवल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

७. पुरःस्थापनार्थ—

(१) श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स. यांनी, सन २०१९ चे वि.प.वि. क्रमांक २—महाराष्ट्र शैक्षणिक परिसंस्था (व्यवस्थापन) (सुधारणा) विधेयक, २०१९ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(२) श्री. शरद रणपिसे, वि.प.स. यांनी, सन २०१९ चे वि.प.वि. क्रमांक ३—महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१९ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

सभागृहाची बैठक दुपारी २ वाजून ३७ मिनिटांनी दुपारी ३ वाजून ३० मिनिटांपर्यंत स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक पुन्हा दुपारी ३ वाजून ३० मिनिटांनी सुरु झाली.

शासकीय विधेयके-(पुढे सुरु)—

विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

(२) उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ६—सोमव्या विद्याविहार विद्यापीठ, मुंबई विधेयक, २०१९ विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता व श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव मांडण्यात आला नाही.

सदर विधेयकाला श्री. शरद रणपिसे, वि.प.स. यांनी सुचविलेल्या सुधारणा मांडण्यात आल्या नाहीत.

विधेयक विचारात घेण्याविषयीच्या प्रश्नावरील चर्चेत कोणीही भाग घेतला नाही.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(३) उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि.क्रमांक ७—डी. वाय.पाटील विद्यापीठ, पुणे विधेयक, २०१९ विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री धनंजय मुंडे, प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव मांडण्यात आला नाही.

सदर विधेयकाला श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता, वि.प.स. यांनी सुचविलेल्या सुधारणा मांडण्यात आल्या नाहीत.

विधेयक विचारात घेण्याविषयीच्या प्रश्नावरील चर्चेत कोणीही भाग घेतला नाही.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(३) संसदीय कार्य राज्यमंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि.क्रमांक ४—महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्तव्यवस्था (सुधारणा) विधेयक, २०१९ विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव मांडण्यात आला नाही.

उपरोक्त विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याचा व ते विचारात घेण्याबाबतच्या प्रश्न यावरील एकत्रित चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला :—

(१) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता	(२) श्री. शरद रणपिसे
(३) श्री. कपिल पाटील	(४) श्री. प्रवीण दरेकर
(५) श्रीमती विद्या चळाण	(६) श्री. प्रसाद लाड
(७) श्री. गिरीशचंद्र व्यास	(८) श्री. किरण पावसकर.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडश: विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता यांनी, मंत्रालयातील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना दूषित पाण्यामुळे उलट्या आणि जुलाबाचा त्रास होत असल्याबाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

माननीय सभागृह नेत्यांनी याविषयी माहिती घेऊन सभागृहाला अवगत करावे, असे निदेश माननीय तालिका सभापतींनी दिले.

महसूल मंत्र्यांनी, ‘मुद्रांक शुल्क निश्चित करणे’ इ. बाबत नियम ४६ अन्वये निवेदन केले.

c. राज्यपालांच्या अभिभाषणाबद्दलच्या आभार प्रदर्शनाचा प्रस्ताव पुनः प्रस्तुत झाला.

उपरोक्त प्रस्तावावरील चर्चेस महसूल मंत्र्यांनी उत्तर दिले.

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. यांनी, ‘शिक्षकांचे प्रतिनिधी आझाद मैदानावर आमरण उपोषणास बसलेले असणे.’ इ. बाबत मुद्दा उपस्थित केला व आपले म्हणणे मांडले.

शासनाने याची नोंद घ्यावी, असे माननीय तालिका सभापतींनी सांगितले.

महसूल व सार्वजनिक बाधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्र्यांनी, मंत्रालयातील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना दूषित पाण्यामुळे उलट्या आणि जुलाबाचा त्रास होत असल्याबाबत श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता यांनी उपस्थित केलेल्या मुद्याच्या अनुषंगाने सभागृहात आपले म्हणणे मांडले.

श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्षनेता यांनी, 'मंत्रालय आणि विधानमंडळ येथे आपली कैफियत मांडायला येणाऱ्या शेतकऱ्याला पोलिसांनी अटक करण्यात येणे' इ. बाबतचा मुद्दा पुन्हा उपस्थित केला.

महसूल मंत्र्यांनी, 'सदर प्रकरणी माहिती घेण्यात येईल तसेच या प्रकरणी तातडीने चौकशी करून शेतकऱ्याला सोडून देण्यात येईल', असे सांगितले.

श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. यांनी, 'खाजगी शिक्षण संस्थांकडून शालेय साहित्य विकत घेण्यासाठी पालकांवर टाकण्यात येत असलेला दबाव' इ. बाबत गंभीर मुद्याकडे सभागृहाचे लक्ष वेधले व आपले म्हणणे मांडले.

शासनाने यासंबंधी लक्ष घालावे, असे निदेश माननीय तालिका सभापतींनी दिले.

सोमवार, दिनांक २४ जून, २०१९

१. माननीय सभापतींनी, महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे उपसभापती हे पद दिनांक २८ जुलै, २०१८ पासून रिक्त असून महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ७ मधील तरतुदीस अनुसरुन उपसभापती पदाच्या निवडणुकीसाठी आज दिनांक २४ जून, २०१९ रोजीचा दिवस निश्चित केला आहे असे सांगून माननीय संसदीय कार्यमंत्र्यांना प्रस्ताव मांडण्याची सूचना केली.

२. संसदीय कार्य मंत्र्यांनी म.वि.प. नियम २८९ अन्वये पुढील प्रस्ताव मांडला—

"उपसभापतींच्या निवडणुकीच्या संदर्भात महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम २८९ अन्वये, म.वि.प. नियम ६ व ७ मधील उपसभापतींच्या निवडणुकीसंदर्भात मांडावयाच्या प्रस्तावाची सूचना सभापतींनी म.वि.प. नियम ७ अन्वये उपसभापतींची निवडणूक घेण्यासाठी निश्चित केलेल्या तारखेच्या अगोदरच्या दिवशी मध्याह्नपूर्वी दाखल करण्याबाबतची तरतूद स्थगित करण्यात यावी."

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

३. माननीय सभापतींनी, उपसभापतींच्या निवडणुकीच्या कार्यक्रमाची पुढीलप्रमाणे घोषणा केली—

"महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ६ व ७ अन्वये सदस्यांनी मांडावयाच्या प्रस्तावाची लेखी सूचना श्री. जितेंद्र भोळे, सचिव (कार्यभार), महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय यांच्याकडे कक्ष क्रमांक ०२१, तळ मजला, विधान भवन, मुंबई येथे आज सोमवार, दिनांक २४ जून, २०१९ रोजी दुपारी २.०० वाजेपर्यंत पोहोचेल अशा प्रकारे देणे आवश्यक आहे.

सदस्यांनी मांडावयाचे प्रस्तावाचे मसुदे टपालखणाद्वारे सर्व सन्माननीय सदस्यांना वितरित करण्यात येत आहेत. प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांच्या सूचनांच्या नामनिर्देशनपत्रांची छाननी दुपारी तीन वाजता होईल. उपसभापतींची निवडणुक मध्यंतरानंतर दुपारी चार वाजता होईल.”

४. (क) (१) सात तारांकित प्रश्नांची उत्तरे देण्यात आली.

(२) तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील एक तारांकित प्रश्न माननीय सभापतींच्या निदेशानुसार राखून ठेवण्यात आला.

(३) आजच्या दिवसाच्या तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील पंच्याएँशी प्रश्न हे वेळेअभावी अतारांकित झाले.

(ख) रोजगार हमी आणि फलोत्पादन मंत्रांनी,—

(१) “वाडा व मोखाडा तालुक्यात (जि. पालघर) रोजगार हमी योजनेसाठी आवश्यक जॉबकार्ड मिळण्याबाबत” या विषयावरील श्रीमती विद्या चव्हाण, वि.प.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक २९३२८ ला दिनांक ६ एप्रिल, २०१७ रोजी अनुपूरक प्रश्नोत्तराच्या वेळी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती व,

(२) “हिंगोली जिल्ह्यात रोजगार हमी योजनेतर्गत जेसीबीने केलेल्या कामावर बनावट नावे टाकून मजुरी घेतल्याबाबत” या विषयावरील श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ३५१८७ ला दिनांक १८ डिसेंबर, २०१७ रोजी अनुपूरक प्रश्नोत्तराच्या वेळी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

५. (१) वित्त राज्यमंत्रांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकास मंडळे आदेश, २०११ मधील खंड C अन्वये वित्त व नियोजन विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

(२) उच्च व तंत्र शिक्षण राज्यमंत्रांनी,—

(क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे,

(ख) संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे व

(ग) गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे अहवाल सभागृहासमोर ठेवले.

(३) ग्रामविकास राज्यमंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकास मंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये ग्रामविकास व जलसंधारण विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

(४) उद्योग व खनिकर्म राज्यमंत्र्यांनी, महाराष्ट्र लघु उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा चौपत्रावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

(५) ऊर्जा राज्यमंत्र्यांनी, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा तेरावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

(६) पशुसंवर्धन दुग्धविकास व मत्स्यव्यवसाय विकास राज्यमंत्र्यांनी, पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा अडतीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

सर्वश्री. धनंजय मुंडे व कपिल पाटील, वि.प.स. यांनी, “मराठी भाषा साहित्य व संस्कृतीसाठी काम करणाऱ्या राज्यातील २० संस्थांनी एकत्र येऊन मराठीच्या भल्यासाठी दिनांक २४ जून, २०१९ रोजी मराठीच्या संदर्भात विविध मागण्यांसह मुंबईतील आझाद मैदानात धरणे आंदोलन करण्याचा घेतलेला निर्णय” इ. बाबत म.वि.प. नियम २८९ अन्वये प्रस्तावाची सूचना दिली असून सन्माननीय सदस्य श्री. हेमंत टकले यांनी या विषयी थोडक्यात आपले म्हणणे मांडावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

उपरोक्त सूचनेसंदर्भात सर्वश्री. हेमंत टकले, कपिल पाटील, वि.प.स. यांनी आपले म्हणणे मांडले.

“वरील विषय आजच्या कार्यक्रमपत्रिकेमध्ये समाविष्ट नसल्यामुळे ही सूचना अमान्य करण्यात येत असली तरी सन्माननीय सदस्य सर्वश्री हेमंत टकले व कपिल पाटील यांनी अतिशय संवेदनशील प्रश्न मांडला असल्यामुळे दोन-तीन दिवसांमध्ये संख्या वाचन आणि मराठी भाषा यावर नियम ९७ अन्वये चर्चा करण्यासाठी अनुमती देत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेते यांच्या नियम २८९ अन्वयेच्या सूचना क्रमांक २ व ४ तसेच श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांच्या नियम २८९ अन्वयेच्या सूचना क्रमांक ३ व ५ या दालनात नाकारल्या असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

आज सोमवार, दिनांक २४ जून, २०१९ रोजी म.वि.प. नियम ९३ अन्वये प्राप्त झालेल्या सूचनांपैकी मान्य करण्यात आलेल्या सूचना व त्यावरील निर्णय सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले असल्याचे माननीय सभापतींनी घोषित केले.

६. (१) श्री. सतीश चक्राण, वि.प.स. यांनी, “औरंगाबाद मनपाच्या आरोग्य केंद्रात आवश्यक त्या सोयो-सुविधा उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता” इ. बाबत दिलेल्या म.वि.प. नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींच्या निदेशानुसार नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. यांनी, “अलिबाग तालुक्यातील (जि. रायगड) ग्राम पंचायत सुडकोली येथील भोनंग येथील गट नं. २६९ व ३६६ या सरकारी पडजमिनीवर शेती करत असलेल्या शेतकऱ्यांवर होणारा अन्याय” इ. बाबत दिलेल्या म.वि.प. नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींच्या निदेशानुसार महसूल मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(३) श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. यांनी, “कल्याण पश्चिम (जि. ठाणे) येथील आयटीआयची इमारत बांधून पूर्ण झाली असून तिचा शैक्षणिक वापर होत नसल्याने समाजकंटकांकडून होत असलेला गैरवापर” इ. बाबत दिलेल्या म.वि.प. नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींच्या निदेशानुसार सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(४) श्री. खावाजा बेग, वि.प.स. यांनी, “राज्यातील अल्पसंख्याक समाजाकरिता स्वतंत्र अल्पसंख्याक संचालनालय स्थापन करण्याची वारंवार होत असलेली मागणी” इ. बाबत दिलेल्या म.वि.प. नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय अल्पसंख्याक विकास मंत्र्यांनी केलेले निवेदन माननीय सभापतींनी सभागृहाच्या पटलावर ठेवले.

(१) उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांनी, “प्रवेश परीक्षा अर्ज नोंदणी तपासणी केंद्र व सुविधा केंद्र उभारणी” इ. बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने नियम ४६ अन्वये निवेदन केले.

(२) सार्वजनिक बांधकाम मंत्र्यांनी, “मंत्रालयातील दूषित पाणीपुरवठा” इ. बाबत सभागृहाच्या अनुमतीने नियम ४६ अन्वये निवेदन केले.

(१) श्री. सतीश चव्हाण, वि.प.स. यांनी, “राज्य शासनाने आयुश विभागांतर्गत आरोग्य विभागाच्या वेबसाईटवर कम्युनिटी हेल्थ ऑफिसर या पदाकरिता आयुर्वेदिक, युनानी डॉक्टरांसह बीएससी नर्सिंग या विद्यार्थ्यांनाही पात्र ठरविले असून होमिओपथी डॉक्टरांना डावलले असणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याबाबत शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(२) ॲड. निरंजन डावखरे, वि.प.स. यांनी, “राज्यातील सर्व मान्यताप्राप्त प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक तसेच अध्यापक मुख्यालयातील उपमुख्याध्यापक, मुख्याध्यापक यांना पदोन्तीपूर्वी बंधनकारक असलेली शालेय व्यवस्थापन पदविका अभ्यासक्रमाचा मूळ उद्देश लक्षात घेऊन अंमलबजावणी करण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

यासंदर्भात शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(३) श्री. आनंदराव पाटील, वि.प.स. यांनी, “महाराष्ट्र नागरी सेवाशर्ती (निवृत्ती वेतन) १९८२ नियम ४ अन्वये नियम शिथित करून १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वी नियुक्त झालेल्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना जुनी पेन्शन योजना लागू करण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

यासंदर्भात शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(४) डॉ. वजाहत मिर्जा, वि.प.स. यांनी, “शासनाने यवतमाळ जिल्ह्यातील शाळांमध्ये सफाई कर्मचाऱ्यांची पदे निर्माण करून ती ताबडतोब भरण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

यासंदर्भात शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(५) श्री. जयंत प्र. पाटील, वि.प.स. यांनी, “बुलढाणा जिल्ह्यात शेतकऱ्यांना छापौल किंमतीपेक्षा जास्त दराने रासायनिक खते, बी-बियाण्यांची विक्री करण्यात येत असणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

यासंदर्भात शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(६) श्री. जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स. यांनी, “ठाणे येथील मुंब्रा, कौसा परिसरातील देवारीपाडा येथील हसन शाळेच्या पाठीमागे कचन्याच्या ढिगाच्यात शेकडो आधार कार्ड बेवारस पडल्याचे आढळून येणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

यासंदर्भात शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(७) श्री. अब्दुल्ला खान दुर्राणी, वि.प.स. यांनी, “परभणी जिल्ह्यात जात-पडताळणी समितीचे अध्यक्ष, सदस्य व दलाल यांनी केलेला गैरप्रकार” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

यासंदर्भात शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(८) प्रा.अनिल सोले, वि.प.स. यांनी, “नागपूर राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विद्यापीठाने पदव्युत्तर विभागातील १६७ रिक्त पदांच्या भरतीचा शासनाकडे सादर केलेला प्रस्ताव तसेच राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विद्यापीठ अधीनस्त एल.आय.टी अंतर्गत ३४ प्राध्यापकांच्या पदांना तातडीने मंजुरी देण्याचे मुंबई उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठाने दिलेले आदेश याच्या पार्श्वभूमीवर सदर रिक्त पदांच्या प्रस्तावास शासनाने तातडीने मंजुरी देण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

यासंदर्भात शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(९) श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स. यांनी, “नगरपालिका, नगरपंचायत, महानगरपालिका यामध्ये कार्यरत कर्मचाऱ्यांना तत्काळ सातवा वेतन आयोग लागू करण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

यासंदर्भात शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(१०) श्री. रमेशदादा पाटील, वि.प.स. यांनी, “राज्य शासनाने, महाराष्ट्र अनुसुचित जाती, अनुसुचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गाच्या जात प्रमाणपत्राची वैधता मिळविण्यासाठी येत असलेल्या अडचणींचा अभ्यास करून त्यावर उपाययोजना सुचविण्यासाठी शासनाने गठीत केलेल्या पी. व्ही. हरदास समितीचा अहवाल सभागृहात सादर करण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

यासंदर्भात शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(११) श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. यांनी, “नागपूर येथील पांडव कॉलेजच्या वसतिगृहातून परिचारिकेचे प्रशिक्षण घेणाऱ्या २५ विद्यार्थींना रात्री अन्नातून विषबाधा झालेली असणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

यासंदर्भात शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(१२) श्री. दत्तत्रय सावंत, वि.प.स. यांनी, “राज्यात १ एप्रिल, २००८ नंतर अनुदानावर आलेल्या शाळा आजही वेतनेतर अनुदानापासून वंचित राहत असून या खाजगी शाळांना मिळणारे वेतनेतर अनुदान सातव्या वेतन आयोगाप्रमाणे वाढवून मिळण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

यासंदर्भात शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(१३) श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स. यांनी, “महाराष्ट्र शासनाच्या शालेय शिक्षण विभागामार्फत धुळे, पुसेगाव, सातारा, औरंगाबाद, अमरावती केळापूर (यवतमाळ) या ठिकाणी कार्यरत असलेल्या शासकीय विद्या निकेतन या निवासी शाळांमधील आहार खर्च मर्यादा दरमहा रुपये ५०० रुपये वरून तातडीने किमान रुपये १८०० रुपये करण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

यासंदर्भात शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(१४) श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. यांनी, “सिंधुदुर्ग आणि रत्नागिरी जिल्ह्यातील भूमी अभिलेख कार्यालयातील रिक्त पदे तातडीने भरण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

या प्रकरणी शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(१५) श्रीमती विद्या चहाण, वि.प.स. यांनी, “कांदिवली ते दादर या लोकल प्रवासादरम्यान जन्मलेल्या मुलीस मीरा-भाईंदर महापालिका मुलीच्या जन्माची नोंदणी करून घेण्यास नकार देत असणे” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

या प्रकरणी शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(१६) श्री. रामदास आंबटकर, वि.प.स. यांनी, “राज्यात गेल्या १५ वर्षाहून अधिक काळ दुर्गम भागात प्राथमिक आरोग्य केंद्रात सेवा देत असणाऱ्या ७३८ वैद्यकीय अधिकाऱ्यांना नियुक्तीचे आदेश त्वारित देण्याची आवश्यकता” इ. बाबत विशेष उल्लेखाची सूचना मांडली.

याप्रकरणी शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(१) श्री. भाई जगताप, वि.प.स. यांनी, “मुंबईतील श्री चंदूलाल नानावटी विद्या मंदिर, वल्लभभाई रोड विलेपालै या शाळेच्या मुख्याध्यापिका व व्यवस्थापकांचा गैरकारभार” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

यासंदर्भात शासनाने उचित कार्यवाही करावी असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(२) प्रा. जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स. यांनी, “चंद्रपूर जिल्ह्यातील कोरपना तालुक्यातील कोडशी घाटावर हजारो ब्रास रेतीचे अवैध उत्खनन सुरु असणे” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

यासंदर्भात शासनाने उचित कार्यवाही करावी असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(३) श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. यांनी, “देशात सध्या वायू परिवर्तनामुळे उष्णतेचा भीषण आघात सुरु असल्यामुळे आगामी पावसाळ्यातील पावसाची गंभीर स्थिती लक्षात घेता महत्त्वाची उपाययोजना व कार्यवाही करण्याचे निदेश देण्याची आवश्यकता” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

यासंदर्भात शासनाने उचित कार्यवाही करावी असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(४) श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स. यांनी, “राज्यात मुर्लीच्या आरोग्याच्या दृष्टिकोनातून स्वच्छतागृहांची स्वच्छता ठेवण्याची आवश्यकता” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

यासंदर्भात शासनाने उचित कार्यवाही करावी असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(५) श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांनी, “लग्न समारंभ व इतर कार्यक्रमांमध्ये मिनरल वॉटरच्या नावाखाली केवळ थंड पाण्याची विक्री करण्याचा गैरधंदा राज्यात सुरु असणे” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

यासंदर्भात शासनाने उचित कार्यवाही करावी असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(६) श्री. रवींद्र फाटक, वि.प.स. यांनी, “ठाणे जिल्ह्यातील अंबरनाथ (पूर्व) येथील सर्व नं. ३८ वर वसलेल्या मोहन पूरम को. ऑ. सोसायटी, स्वामी देवप्रकाश गार्डन सोसायटी, मोहन ज्योत सोसायटी, शिवगंगा सोसायटी, विश्वेश्वर सोसायटी, रामेश्वर दर्शन, रामेश्वर कृष्ण सोसायटी, अनाहिता गृहनिर्माण संस्था यांच्या जमिनीच्या सात-बारा उताऱ्यावर वन विभाग अशी नोंद केल्यामुळे सोसायट्यांमधील सर्व सदनिकांचा खरेदी-विक्री व्यवहार तसेच इमारतीचा पुनर्विकास बंद करण्यात येणे” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

यासंदर्भात शासनाने उचित कार्यवाही करावी असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक मध्यंतरासाठी दुपारी २ वाजून १५ मिनिटांनी

दुपारी ३ वाजेपर्यंत स्थगित झाली.

मध्यंतरानंतर सभागृहाची बैठक दुपारी ३-०० वाजता पुढा सुरु झाली.

७. (१) सर्वश्री रमेशदादा पाटील, विजय ऊर्फे भाई गिरकर, अंड. निरंजन डावखरे, प्रवीण दरेकर, नीलय नाईक, नागोराव गाणार, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना—

श्री रमेशदादा पाटील, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले—

“नवी मुंबईतील उरण येथील जे.एन.पी.टी. प्रकल्प सन १९८८ ते १९९० या दरम्यान पूर्ण झालेला असणे, मात्र सदर प्रकल्पामध्ये बाधित झालेल्या हनुमान कोळी वाड्याचे पुनर्वसन राज्य शासनाने अद्यापही केलेले नसणे, याप्रकरणी स्थानिक प्रकल्पलग्स्त व लोकप्रतिनिधीनी अनेक तक्रारी करूनही राज्य शासनाने कोणतीही दखल घेतली नसणे, त्यामुळे प्रकल्पग्रस्तांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष व चिंडीची भावना, याबाबत शासनाने केलेली उपाययोजना व शासनाची भूमिका.”

नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) अंड. निरंजन डावखरे, श्री. विलास पोतनीस, अंड. हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना—

अंड. हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे पर्यटन मंत्र्यांचे लक्ष वेधले—

“कोकण हे राज्यातील पर्यटनाच्या दृष्टीने अत्यंत महत्वाचे असे ठिकाण असणे, कोकणाला ७२० कि.मी. चा समुद्रकिनारा लाभलेला असणे, त्यामुळे या भागात राज्यातून तसेच परदेशातून लाखो पर्यटक भेट देत असणे, सदरहू समुद्रकिनाऱ्यावर अनेक प्रकारचे वॉटर स्पोर्ट्स तसेच साहसी क्रीडा खेळ सुरु असणे, यामध्ये कोट्यवर्धीची उलाढाल होणे, परंतु सुरक्षेच्या दृष्टीने येथे कोणतीही उपाययोजना केलेली नसणे, माहे मे, २०१९ मध्ये पॅरासेलिंग करताना रायगड जिल्ह्यातील मुरुड मध्ये दोर तुटून ५० फुटांवरून पडून १५ वर्षीय मुलाचा मृत्यू झाल्याची घटना घडणे, त्यामुळे कोकण किनारपट्टीवर सुरु असलेल्या साहसी खेळांबाबत प्रश्नचिह्न निर्माण होणे, या साहसी खेळांबाबत शासनाकडून कठोर व एक समान नियमावली आखण्याची गरज असणे, सुरक्षेच्या दृष्टीकोनातून खेळांसंदर्भात ऑडीट होण्याची मागणी करण्यात येणे, तसेच समुद्र किनारपट्टीवर पोहण्यासाठी येणाऱ्या पर्यटकांच्या सुरक्षेबाबतही कोणतीच उपाययोजना केलेली नसणे, अनेक समुद्रकिनाऱ्यावर सुरक्षा रक्षक नियुक्त केलेले नसणे, ज्या ठिकाणी सुरक्षा रक्षक नियुक्त करण्यात आले आहेत तेथे सुरक्षा रक्षकांचे मानधन प्रलंबित नसणे,

पर्यटकांच्या सुरक्षेच्या दृष्टीकोनातून कोकणातील सर्व समुद्रकिनाऱ्यांवर सुरक्षा रक्षकांची नियुक्ती करून साहसी क्रीडा प्रकारांवर नियंत्रण आणून सुरक्षित क्रीडा प्रकार सुरु करण्याबाबत निधीची तरतूद करणे, याबाबत शासनाने गंभीर दग्धल घेऊन करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

नगरविकास राज्यमंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(३) सर्वश्री विक्रम काळे, नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, सर्वश्री गिरीशचंद्र व्यास, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, ॲड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री अरुणकाका जगताप, दत्तात्रय सावंत, श्रीकांत देशपांडे, बाळाराम पाटील, किशोर दराडे, डॉ. सुधीर तांबे, सर्वश्री शरद रणपिसे, रामहरी रुपनवर, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री सतिश चव्हाण, कपिल पाटील, वि.प.स. यांची लक्ष्यवेधी सूचना—

श्री विक्रम काळे, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले—

“ राज्यातील सर्व अनुदानित, विनाअनुदानित, अंशतः अनुदानित व तुकड्यांवर दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वी नियुक्त झालेल्या सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना जुनी पेन्शन योजना लागू करण्याबाबत राज्यातील शिक्षकांगी वेळोवेळी शासनाकडे केलेली मागणी, या शिक्षकांना त्यांच्या वेतन देयकातून भविष्य निर्वाह निधीची नियमित कपात आज सुध्दा सुरु असून दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वी विनाअनुदानित तसेच अंशतः अनुदानित व दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ नंतर अनुदानावर आलेल्या शिक्षकांना जुनी पेन्शन द्यावयाची की नवीन यासंदर्भात कोणताही खुलासा वा सूचना शासनाकडून स्पष्ट न होणे, या संदर्भात शिक्षकांनी मा. उच्च न्यायालयात दाद मागितली असता मा. न्यायमूर्तीनी सन २००५ पूर्वी नियुक्त झालेल्या सर्व शिक्षकांना सेवा शर्थी लागू होतात फक्त जुनी पेन्शन योजनाच का लागू करण्यात का येत नाही असा प्रश्न उपस्थित करणे, विनाअनुदानित शाळेवर शिक्षक व कर्मचारी अत्यंत कमी पगारात शिक्षणाचे पवित्र कार्य करीत असताना निवृत्ती नंतरही त्यांना अत्यंत कमी निवृत्ती वेतन मिळाले तर त्यांच्यावर व त्यांच्या कुटुंबीयांवर अन्याय होणार असल्यामुळे या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना जुनी पेन्शन योजना लागू करण्याबाबत शिक्षक प्रतिनिधींनी मा. राज्यपाल व शासनाकडे बन्याचदा अर्ज-विनंत्या करून सुध्दा त्यावर शासनाने कोणताही निर्णय घेतला नसल्यामुळे शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांत पसरलेला तीव्र असंतोष, राज्यातील सन २००५ पूर्वी निवृत्त झालेल्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना जुनी पेन्शन योजना लागू करण्याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.”

शालेय शिक्षण मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

माननीय सभापतींनी पुढील घोषणा केली—

‘ उपसभापतींच्या निवडणुकीसंबंधात सदस्यांना विदित करावयाचे आहे की, विधानपरिषदेच्या उप सभापतींच्या निवडणुकीसाठी सोमवार, दिनांक २४ जून, २०१९ रोजी मध्यान्हापूर्वी दोन नामनिर्देशन पत्रे आलेली आहेत.

सदस्याचे नाव	सूचकाचे नाव	अनुमोदन देणाऱ्याचे नाव
डॉ. नीलम गोळे	श्री. दिवाकर रावते	श्री. महादेव जानकर
प्रा. जोगेंद्र कवाडे	श्री. शरद रणपिसे	श्री. रामहरी रुपनवर
डॉ. नीलम गोळे	श्री. चंद्रकांत पाटील	श्री. सुभाष देसाई
डॉ. नीलम गोळे	अॅड. अनिल परब	श्री. भाई गिरकर

श्री. शरद रणपिसे, वि.प.स. यांनी आपले म्हणणे मांडले व सन्माननीय सदस्य श्री.जोगेंद्र कवाडे, यांची महाराष्ट्र विधानपरिषद, उपसभापतीकरिता उमेदवारीला सूचक म्हणून पाठींबा देण्याकरिता केलेली सूचना सभागृहाच्या अनुमतीने मागे घेतली.

प्रा.जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स. यांनी आपली उमेदवारी सभागृहाच्या अनुमतीने मागे घेतली.

उपरोक्त उमेदवारांपैकी प्रा. जोगेंद्र कवाडे यांनी आपली उमेदवारी मागे घेतली असल्यामुळे व डॉ. नीलम गोळे एकच उमेदवार असल्यामुळे त्या विधानपरिषदेच्या उपसभापती म्हणून रीतसर निवडून आल्याचे माननीय सभापतींनी जाहीर केले व सन्माननीय सदस्या डॉ. नीलम गोळे यांनी उपसभापती पदाचे स्थान स्वीकारावे असे सांगितले.

यानंतर सन्माननीय सदस्या डॉ. नीलम गोळे यांनी उपसभापती स्थान ग्रहण केले.

तदनंतर मुख्यमंत्री, श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेते, श्री. शरद रणपिसे, वि.प.स., श्री.सुभाष देसाई, उद्योग मंत्री, श्री. जयंत प्र. पाटील, वि.प.स. यांनी माननीय उपसभापतींच्या निवडीबद्दल अभिनंदनपर भाषण केले.

माननीय उपसभापतींनी आभार प्रदर्शनपर भाषण केले.

माननीय सभापतींनी देखील माननीय उपसभापतींच्या निवडीबद्दल अभिनंदनपर भाषण केले.

सभागृहाची बैठक आता स्थगित होत असून सभागृहाची बैठक उद्या मंगळवार, दिनांक २५ जून,

२०१९ रोजी सकाळी १०-०० वाजता पुन्हा भरेल; तसेच सकाळी १०-०० ते ११-४५ वाजेपर्यंत विशेष बैठक होऊन उक्त बैठकीत लक्षवेधी सूचना घेण्यात येतील व त्यानंतर दुपारी १२-०० वाजता सभागृहाची नियमित बैठक भरेल असे माननीय सभापर्तीनी घोषित केले.

मंगळवार, दिनांक २५ जून, २०१९

लक्षवेधी सूचना क्रमांक १ नंतर घेण्याबाबत माननीय विरोधी पक्ष नेत्यांनी विनंती केलेली आहे. तसेच लक्षवेधी क्रमांक २ बाबतचे संबंधित सन्माननीय सदस्य सभागृहात उपस्थित नसल्यामुळे लक्षवेधी सूचना क्रमांक ३ चर्चेला घेण्यात येईल असे माननीय तालिका सभापर्तीनी सांगितले.

(१) श्री. सतीश चव्हाण, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. विक्रम काळे, श्री. अब्दुल्लाखान दुर्राणी, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. सतीश चव्हाण वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे जलसंपदा मंत्रांचे लक्ष वेधले :—

“ पैठण तालुक्यातील जायकवाडी धरणाखालील दुष्काळी गावांना पाणीपुरवठा करण्याच्या उद्देशाने ब्रह्मगव्हाण जलउपसा सिंचन योजना हाती घेण्यात आलेली असणे, सदर योजनेस दिनांक २१ ऑक्टोबर १९८० अन्वये (दरसूची १९७८-७९) नुसार १२५.०० कोटी रुपयांची मूळ प्रशासकीय मान्यता असून दिनांक १८ जुलै, २००९ अन्वये २२२.२४ कोटी रुपयांची सुधारित प्रशासकीय मान्यता मिळालेली असणे, फेब्रुवारी, २०१५ पर्यंत सदर योजनेवर ११०.३८ कोटी खर्च झालेला असणे, सदर योजनेचे पंपगृह/यांत्रिकीकामे मुख्य कालवा व वितरिकेची कामे पूर्ण झालेली असणे व भाग १ टप्पा १ ची योजना कार्यान्वित झाली असून ३२०० हे. सिंचन निर्मिती झालेली असणे, भाग १ टप्पा २ चे काम पूर्ण झाल्यावर १८७८७ हेक्टर सिंचन निर्मिती होऊन ५५ गावांचा पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न सुटणार असणे, सदर प्रकल्पासाठी आर्थिक तरतूद नसल्याने काही प्रमाणात भूसंपादन व स्थापत्य कामे बंद झालेली असणे, सदर प्रकल्प पूर्ण करून कार्यान्वित करण्यासाठी २५०.०० कोटी रुपयांची तातडीची गरज लक्षात घेऊन विभागाने शासनाकडे प्रस्ताव दिलेला असणे, परंतु त्यावर अद्याप कार्यवाही झालेली नसणे, तरी सदर प्रकल्पासाठी २५०.०० कोटी रुपये उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”

जलसंपदा राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) श्री. अशोक ऊर्फे भाई जगताप, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ मुंबईतील कुलाबा विभागातील सविता चंद्रशेखर हे खेळाचे मैदान विभागातील मुलांकरिता एकमेव मैदान उपलब्ध असणे, या मैदानात संपूर्ण कुलाबा विभागातील वॉर्ड क्र.२२५, २२६ व २२७ येथील खेळाडू व शाळकरी मुले खेळासाठी येत असणे, परंतु सदर ठिकाणी या खेळाडूंकरिता अथवा शाळकरी मुलांकरीता अत्यावश्यक सोयी-सुविधा म्हणजेच पिण्याचे पाणी व शौचालयाची कोणतीच व्यवस्था नसणे, या येणाऱ्या शाळकरी मुलांमध्ये मुलांचा सुध्दा समावेश असणे, त्यामुळे अशा शाळकरी मुलांची शौचालयाकरीता गैरसोय होणे, पिण्याच्या पाण्याकरीता लहान मुलांना रिगल सिनेमा येथील रस्ता ओलांडून खाजगी हॉटेल अथवा रस्त्यावरील दूषित पाणी प्यावे लागत असणे, त्यामुळे अनेक वेळा लहान मुलांचे अपघात घडून जीवितहानी झालेली असणे, त्यामुळे या मैदानात शौचालयाची व पिण्याच्या पाण्याची सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबतची मागणी असतानाही शासन करीत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष त्यामुळे येथील विभागातील खेळाडू व शाळकरी मुलांमध्ये पसरलेली गैरसोयीची व असंतोषाची भावना, त्यामुळे शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(३) श्री. रविंद्र फाटक, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे गृहनिर्माण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ मुंबईतील साधु टी. एल. वासवानी मार्ग, कफ परेड, कुलाबा येथील भूमापन क्रमांक ५९९ व ६५८ या भूखंडावर अस्तित्वात असलेल्या ७००० झोपडपट्टीधारकांना कोणतीही पूर्वसूचना न देता किंवा नोटिसा न पाठविता परिशिष्ट-२ करण्यात आल्याचे नुकतेच माहे जून, २०१९ मध्ये उघडकीस येणे, सदर परिशिष्ट-२ करताना स्थापन करण्यात आलेल्या २२ गृहनिर्माण संस्थेच्या महासंघानी आपल्या मर्जीतील लोकांना परिशिष्ट-२ मध्ये समाविष्ट करून घेऊन परिशिष्ट-२ मध्ये ७००० पैकी २५०० लोकांना पात्र ठरवून उर्वरित लोकांना अपात्र ठरविण्यात येणे, अपात्र ठरविण्यात आलेल्या झोपडीधारकांना आधी पात्रता सिद्ध करण्याकरिता मुदत न देता त्यांना अपात्र ठरवून उक्त २२ गृहनिर्माण संस्थांनी उर्वरित झोपडीधारकांना विश्वासात न घेता परस्पर एस.आर.ए. योजनेतर्गत पुनर्वसनाचा प्रस्ताव झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणास सादर करणे,

सदर प्रस्ताव सादर करण्यापूर्वी गृहनिर्माण संस्थेच्या महासंघाची एकही सर्वसाधारण बैठक घेण्यात न येणे, सदर प्रस्तावास ७० टक्क्यांनी संमती असणे बंधनकारक असतानाही झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या परिपत्रकाचे उल्लंघन करून एस.आर.ए. योजनेतर्गत प्रस्तावास मान्यता देण्यात येणे, चुकीच्या पद्धतीने प्रस्ताव सादर केला असतानाही सदर प्रस्तावास प्राधिकरणाने तीन दिवसात एल.ओ.आय. ला दिलेली मंजुरी नंतर रद्द करण्यात येणे, यासंदर्भात अपात्र झोपडीधारकांनी मा.मुख्यमंत्री, मुख्यसचिव तसेच संबंधित विभागाकडे लेखी तक्रारी नोव्हेंबर, २०१७ मध्ये वा त्या सुमारास करूनही अद्याप कोणतीच कार्यवाही न होणे, सदर प्रकरणांत झोपुंप्रा प्राधिकरणाचे परिपत्रक क्रमांक १६९ नुसार विकासकाची नियुक्ती झालेली नसल्यामुळे सदर परिपत्रकानुसार नवीन विकासक नियुक्ती करण्याबाबतची कार्यवाही करणे, तसेच सन २०१८ चे द्वितीय अधिवेशनात दिनांक १८ जुलै, २०१८ रोजी मा.गृहनिर्माण राज्यमंत्री महोदयांनी विधानपरिषद सभागृहामध्ये विचारलेल्या लक्षवेदी सूचनेला उत्तर देताना शिखर निवारण तक्रार समितीकडे प्रलंबित असलेल्या प्रकरणात एक महिन्याच्या आत निर्णय घेण्याबाबतचे आदेश देण्यात येतील असे आश्वासन देण्यात येणे, परंतु अद्याप या प्रकरणात १० महिने उलटल्यानंतर देखील कोणतीच कार्यवाही न होणे, वास्तविक अपात्र झोपडीधारकांची छाननी होणे गरजेचे असतानाही विरोध करण्यान्यांना जाणीवपूवक डावलून प्रस्ताव मंजूर करण्यास देण्यात आलेले प्राधान्य, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, सदर प्रकरणाची शासनाने सक्षम अधिकाऱ्यामार्फत सखोल चौकशी करून पुनःश्च झोपडीधारकांचे सर्वेक्षण करण्याची आवश्यकता, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपुंप्रा यांच्याकडे एल.ओ.आय. रद्द करण्याबाबत होत असलेली मागणी, तसेच या प्रकरणी प्राधिकरणातील अधिकाऱ्यांनी केलेल्या अनियमित कार्यपद्धतीबाबत सखोल चौकशी करून संबंधित जबाबदार अधिकाऱ्यांच्या विरोधात कठोर कारवाई करण्याची होत असलेली मागणी, तसेच उक्त प्रकल्पाकरिता नेमण्यात आलेला विकासक रद्द करून नवीन विकासक नेमण्याबाबत शासन स्तरावर करावयाची कार्यवाही, याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपायोजना, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”

गृहनिर्माण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(४) सर्वश्री किरण पावसकर, धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, आनंद ठाकूर, ॲड. राहुल नावेकर, श्रीमती विद्या चक्राण, श्री. खाजा बेग, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. किरण पावसकर वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सर्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे कामगार मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ जेट एअरवेज (इं) लि. या आर्थिक संकटातील विमान कंपनीची विमानसेवा दिनांक १७ एप्रिल, २०१९ रोजी पासून पूर्णतः स्थगित करण्यात येणे, आर्थिक संकटांनी घेरलेल्या जेट एअरवेज कंपनीला १५०० कोटी रुपयांची वित्तीय संस्थांकडून मदत मिळू न शकल्याने सदर निर्णय घेण्यात आलेला असणे असे कंपनीच्या व्यवस्थापनाकडून स्पष्ट करणे, परिणामी व्यवस्थापनाच्या या अनास्थेमुळे १६ हजार स्थायी आणि ६ हजार अस्थायी (कंत्राटी) असे एकूण २२ हजार कर्मचारी बेरोजगारीच्या खाईत लोटले गेलेले असणे, तसेच या कर्मचाऱ्यांवर अवलंबून असलेला परिवार अशा लाखो लोकांवर याचा परिणाम झाला असून माहे मार्च, २०१९ पासून कर्मचाऱ्यांना वेतनही दिलेली नसणे, त्याचप्रमाणे पीएफ, ग्रॅच्युइटी व इतर वेतन भत्ते याचीही मिळण्याची शाश्वती राहिलेली नसून, कर्मचाऱ्यांवर उपासमारीची पाढी आली असणे, कर्मचाऱ्यांच्या रोजगाराचा मोठा प्रश्न उपस्थित झालेला असून हजारो कुटुंबे उध्वस्त होण्याच्या मार्गावर असणे, याबाबत मा.पंतप्रधान व एक्षीष्णन मंत्रालय, यांना निवेदनाद्वारे अवगत करण्यात आलेले असणे, तसेच जेट एअरवेज ही महाराष्ट्र आणि मुंबई स्थापित असल्याने याबाबत मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांनाही कंपनी सुरु होण्यासंदर्भात निवेदनाद्वारे अवगत करण्यात आलेले असणे, केंद्र शासनाकडून व राज्य शासनाकडून स्टार्ट अप इंडिया, मेक इन इंडिया चा मोठा गाजावाजा करून डांगोरा पिटला जात असताना मात्र देशांतर्गत उद्योग बंद पडत असल्याचे वास्तव समोर येत असून मोठ्या प्रमाणात बेरोजगारी वाढत असल्यामुळे उद्योग क्षेत्रासाठी मोठा धोका निर्माण होणे, परिणामी उद्योग क्षेत्रात गुंतवणुकीसाठी धोक्याची घंटा असून तसेच देशात दरवर्षी अडीच कोटी रोजगार उपलब्ध करण्याची घोषणाही फसवी ठरल्याने कामगारांमध्ये तीव्र नाराजी व संतापाची भावना निर्माण होणे तसेच सद्यःस्थितीत कामगारांची असलेली प्रलंबित देणी देण्याचे आमिष दाखविले जात आहे मात्र ती मिळण्याबाबत स्पष्टता दिसून येत नसणे, त्यामुळे कामगारांकडून तातडीने कंपनी सुरु करण्यासंदर्भात होत असलेली मागणी, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

कामगार मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(५) सर्वश्री धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री ख्वाजा बेग, विक्रम काळे, सतीश चव्हाण, जगन्नाथ शिंदे, किरण पावसकर, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री धनंजय मुंडे वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांना शिक्षणात समान संधी उपलब्ध क्वावी, या उदात्त हेतूने राज्याने कायद्यानुसार काही महाविद्यालयांना अल्पसंख्याक महाविद्यालयांचा दर्जा बहाल केला असणे, मुंबईतील जयहिंद महाविद्यालय, के. सी. महाविद्यालय आणि एच. आर. महाविद्यालय या तिन्ही महाविद्यालयांना अल्पसंख्याक दर्जा असणे, या महाविद्यालयांमध्ये प्रथम वर्ष पदवी अभ्यासक्रमासाठी (इयत्ता अकरावी) सिंधी समाजातील विद्यार्थ्यांसाठी ५० टक्के जागा आरक्षित असणे, कायद्यानुसार इयत्ता अकरावी प्रवेशासाठी अल्पसंख्याकांसाठी राखीव असलेल्या जागा सिंधी समाजातील विद्यार्थ्यांमधून व उर्वरित जागा ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेद्वारे भरणे बंधनकारक असणे, तसेच, उपलब्ध राखीव जागांपैकी काही जागा शिल्लक राहिल्यास त्या जागा पुन्हा ऑनलाईनसाठी उपलब्ध करून सर्व विद्यार्थ्यांना प्रवेश मिळण्याची संधी देणोही बंधनकारक असणे, कायद्यातील तरतुदीनुसार प्रवेश प्रक्रिया राबविल्याबाबतची तपासणी करण्याची जबाबदारी संबंधित शिक्षण उपसंचालकांवर असणे, तथापि, सन २०१६ ते २०१८ या वर्षात या तिन्ही महाविद्यालयांमध्ये अल्पसंख्याक सिंधी समाजासाठी आरक्षित असलेल्या जागांवर सिंधी समाजातील विद्यार्थ्यांव्यतिरिक्त अन्य विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात आला असणे, यामुळे सर्व विद्यार्थ्यांना समान संधी आणि प्रवेशातील पारदर्शकता या कायद्यातील मूळ तत्वाची पायमल्ली झाली असणे, शिक्षण उपसंचालक, महाविद्यालये आणि एजेंट यांच्या परस्पर संगनमताने कोट्यवधी रुपयांचा आर्थिक गैरव्यवहार करून या तिन्ही महाविद्यालयांमध्ये अल्पसंख्याकांसाठी आरक्षित जागांवर प्रवेश देण्यात आले असल्यामुळे या आर्थिक घोटाळ्याची उच्चस्तरीय चौकशी करण्याची मागणी विरोधी पक्ष नेते, विधानपरिषद यांनी त्यांच्या दिनांक ४ जून, २०१९ रोजीच्या पत्रान्वये मुख्यमंत्री महोदयांकडे केली असणे, तथापि, अद्याप याबाबत सरकारकडून कोणतीही कार्यवाही झालेली नसणे, यामुळे राज्यातील विद्यार्थ्यांमध्ये व पालकांमध्ये तीव्र असंतोष निर्माण झालेला असणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

सभागृहाची विशेष बैठक सकाळी ११ वाजून ५३ मिनिटांनी स्थगित झाली.

सभागृहाची नियमित बैठक दुपारी १२-०० वाजता माननीय सभापती श्री. रामराजे नाईक-निंबाळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरु झाली.

१. (१) पाच तारांकित प्रश्नांची उत्तरे देण्यात आली.
- (२) आजच्या दिवसाच्या तारांकित प्रश्नोत्तराच्या यादीतील अनुक्रमांक एकक्यांशी वरील प्रश्न वेळेअभावी अतारांकित झाले.

(विरोधी पक्षाचे अनेक सन्माननीय सदस्य घोषणा देत असतात.)

गोंधळसदृश परिस्थितीत सभागृहाचे कामकाज चालविणे शक्य होत नसल्यामुळे सभागृहाची बैठक १० मिनिटांकिरिता तहकूब करीत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी १२ वाजून ५४ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ४ मिनिटांनी पुन्हा सुरु झाली.

२. (१) नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये नगरविकास विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

(२) महसूल राज्यमंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये महसूल व बन विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

(३) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) राज्यमंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

(४) उच्च व तंत्र शिक्षण राज्यमंत्र्यांनी, (अ) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ यांचे २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे (अंकेक्षण अहवालासह) (ब) स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड यांचा दिनांक १ एप्रिल, २०१७ ते ३१ मार्च, २०१८ या कालावधीचा वार्षिक अंकेक्षण अहवाल, (क) श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई यांचा दिनांक १ एप्रिल, २०१४ ते ३१ मार्च, २०१५ या कालावधीचा अंकेक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवले.

(५) सार्वजनिक आरोग्य राज्यमंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये सार्वजनिक आरोग्य विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

(६) पशुसंवर्धन, दुग्धविकास व मत्स्य व्यवसाय विकास राज्यमंत्र्यांनी, महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ, नागपूर यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

(७) अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण राज्यमंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

(८) सामाजिक न्याय राज्यमंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

(९) कृषि राज्यमंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

(१०) आदिवासी विकास राज्यमंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये आदिवासी विकास विभागाचे सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

(११) जलसंधारण राज्यमंत्र्यांनी, दिनांक ७ एप्रिल, २०१७ रोजी श्री. सुजितसिंह ठाकूर व इतर वि.प.स. यांनी म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्तावावरील चर्चेच्यावेळी सभागृहात उपस्थित केलेल्या मुद्यांची माहिती सभागृहासमोर ठेवली.

३. श्री. हरिसिंग राठोड समिती सदस्य यांनी, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती कल्याण समितीचा बारावा अहवाल सभागृहाला सादर केला.

४. श्रीमती स्पिता वाघ, समिती सदस्या यांनी, महिला व बालकांचे हक्क आणि कल्याण समितीचा अकरावा, बारावा व तेरावा अहवाल सभागृहाला सादर केला.

५. आज दिनांक २५ जून २०१९ रोजी प्राप्त झालेल्या सूचनांपैकी मान्य केलेल्या सूचना व त्यावरील माझे निर्णय सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात येत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

६. (१) श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स. यांनी, “हिंगोली जिल्हा रुग्णालयात सुरु असलेला अनियमितपणा व रुग्णांचे होत असलेले हाल” इ. बाबत दिलेल्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींनी दिलेल्या निदेशानुसार सार्वजनिक आरोग्य राज्य मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) श्री. कपिल पाटील, वि.प.स. यांनी, “घाटकोपर (प.) येथील साईनाथ शिक्षण संस्थेच्या माध्यमिक विद्यालयातील संस्थाचालक श्री. नामदेव घाडगे हे शाळेतील शिक्षक/शिक्षकेतर यांच्याकडे पैशांची मागणी करून दमदाटी व छळ करत असणे” इ. बाबत दिलेल्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींनी दिलेल्या निदेशानुसार गृह राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(३) श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. यांनी, “कल्याण (जि.ठाणे) बस आगाराची झालेली दुरवस्था” इ. बाबत दिलेल्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींनी दिलेल्या निदेशानुसार परिवहन मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(४) श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांनी, “लोकनेते गोपीनाथरावजी मुंडे मागासवर्गीय सूतगिरणी केज, जि. बीड या संस्थेतील गैरव्यवहार” इ. बाबत दिलेल्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींनी दिलेल्या निदेशानुसार पणन व वस्त्रोद्योग मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

आजच्या कार्यक्रमपत्रिकेवर दर्शविण्यात आलेल्या सूचना क्रमांक ७ व ९ मंत्री महोदयांनी विनंती केल्यानुसार नंतर घेण्यात येतील असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(५) श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स. यांनी, “मु. पो. सालेगाव ता. धर्माबाद जि. नांदेड येथील श्री. गोविंद गोपीराज भुतावळे यांनी बँकेचे कर्ज व नापिकी यामुळे केलेली आत्महत्या” इ. बाबत दिलेल्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींनी दिलेल्या निदेशानुसार मदत व पुनर्वसन राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(६) श्री.जयंत प्र.पाटील यांनी, “एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्पांतर्गत झालेला भ्रष्टाचार” इ. बाबत दिलेल्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींनी दिलेल्या निदेशानुसार आदिवासी विकास मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

वने राज्यमंत्र्यांनी, “नगरपालिका, नगरपंचायती, महानगरपालिका व शहर विकास प्राधिकरणे यांच्या क्षेत्रात आणि ग्रामीण भागात “अटल आनंदवन घन वन प्रकल्प” कार्यान्वित करणे” इ. बाबत नियम, ४६ अन्वये निवेदन केले.

(१) आज दिनांक २५ जून, २०१९ रोजी सर्वश्री धनंजय मुंडे, अनिकेत तटकरे, जयंत प्र.पाटील वि.प.स. यांनी, “माहिती तंत्रज्ञान विभागामार्फत महानेट प्रकल्पात होत असलेला गैरव्यवहार” इ. बाबत नियम, २८९ अन्वये दिलेल्या प्रस्तावाच्या सूचनेतील विषय महत्त्वाचा असल्यामुळे सन्माननीय सदस्यांनी यासंदर्भात थोडक्यात आपले म्हणणे मांडावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेते यांनी उपरोक्त सूचनेच्या संदर्भात आपले मत मांडले.

उक्त विषय आजच्या कामकाज पत्रिकेमध्ये समाविष्ट नसल्यामुळे ही सूचना अमान्य करीत आहे. परंतु या विषयाचे गांभीर्य लक्षात घेऊन अन्य कोणत्याही आयुधांतर्गत विशेषतः नियम, ९७ अन्वये ही चर्चा उपस्थित करावी असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(२) श्री. प्रकाश गजभिये वि.प.स. यांनी, “कर्ज न देताच अपंग व वित्त विकास महामंडळाने राज्यातील १०९ अपंग शेतकऱ्यांच्या सात बारा उताऱ्यावर कर्ज घेतल्याची नोंद करणे” इ. बाबत नियम, २८९ अन्वये दिलेल्या प्रस्तावाच्या सूचनेतील विषय महत्त्वाचा असल्यामुळे सन्माननीय सदस्यांनी यासंदर्भात थोडक्यात आपले म्हणणे मांडावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांनी उपरोक्त सूचनेच्या संदर्भात आपले मत मांडले.

कोणत्याही सदस्यास माननीय सभापतींच्या अनुमतीने कोणताही नियम स्थगित करण्यासंदर्भात सूचना देता येईल. प्रश्नोत्तराचा तास किंवा इतर सगळे कामकाज स्थगित करण्यासाठी त्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात असे काम किंवा असा एखादा विशिष्ट प्रस्ताव सभागृहासमोर असणे आवश्यक आहे. परंतु उक्त विषय आजच्या कामकाज पत्रिकेमध्ये समाविष्ट नसल्यामुळे सदर सूचना अमान्य करीत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

७. आज मंगळवार, दिनांक २५ जून, २०१९ रोजी अनुमती देण्यात आलेल्या एकूण २४ विशेष उल्लेखाच्या सूचना सभागृहाच्या पटलावर ठेवत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

मध्यंतरासाठी सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ४५ मिनिटांनी स्थगित झाली.

मध्यंतरानंतर सभागृहाची बैठक दुपारी २ वाजून ३० मिनिटांनी पुन्हा सुरु झाली.

८. वित्त राज्यमंत्र्यांनी, “महाराष्ट्र विधानपरिषद नियमावलीतील नियम, २२८(१) मधील सात दिवसांच्या कालावधीबाबतची तरतूद सन २०१९-२०२० च्या अतिरिक्त अर्थसंकल्पावरील सर्वसाधारण चर्चेच्या संदर्भात स्थगित करण्यात यावी” असा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

९. सन २०१९-२०२० च्या अतिरिक्त अर्थसंकल्पावर सर्वसाधारण चर्चा सुरु झाली.

चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. धनंजय मुंडे (विरोधी पक्ष नेता)

(चर्चा अपूर्ण...)

परिवहन मंत्र्यांनी, अर्थसंकल्प मांडत असताना सन्माननीय विरोधी पक्ष नेत्यांनी अर्थसंकल्प फुटल्यासंबंधी केलेल्या आक्षेपाबाबत आपले मत मांडले.

सन २०१९-२०२० च्या अतिरिक्त अर्थसंकल्पावर सर्वसाधारण पुढे चर्चा सुरु झाली.

चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(२) श्री. प्रवीण दरेकर

(३) श्री. शरद रणपिसे

(४) श्री. जयंत प्र.पाटील

(५) डॉ. मनिषा कायंदे

(६) श्री. प्रसाद लाड

(७) श्री. जगन्नाथ शिंदे

(चर्चा अपूर्ण...)

परिवहन मंत्रांनी, “परिवहन विभागाने सामाजिक बाधिलकी व उत्तरदायित्व लक्षात घेऊन विविध घटकातील लोकांसाठी निर्माण केलेली रोजगाराची संधी” इ. बाबत नियम ४६ अन्वये निवेदन केले.

सन २०१९-२०२० च्या अतिरिक्त अर्थसंकल्पावर सर्वसाधारण पुढे चर्चा सुरु झाली.

चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(८) डॉ. सुधीर तांबे	(९) श्री. विलास पोतनीस
(१०) श्री. दत्तात्रेय सावंत	(११) श्री. आनंद ठाकूर
(१२) प्रा. अनिल सोले	(१३) अँड रामहरी रूपनवर
(१४) श्रीमती विद्या चव्हाण	(१५) श्री. नरेंद्र दराडे
(१६) श्री. गिरीशचंद्र व्यास	(१७) श्री. बाळाराम पाटील
(१८) प्रा. जोगेंद्र कवाडे	(१९) अँड हुस्नबानू खलिफे
(२०) श्री. हेमंत टकले	(२१) श्री. प्रकाश गजभिये

(चर्चा अपूर्ण...)

बुधवार, दिनांक २६ जून, २०१९

(१) अँड. अनिल परब, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मत्स्य व्यवसाय विकास मंत्रांचे लक्ष वेधले :—

“ वेसावा मच्छीमार विविध कार्यकारी सहकारी सोसायटी लिमिटेड या संस्थेमार्फत संस्थेच्या सभासदांना मच्छीमार नौकांकरिता करण्यात येणाऱ्या १९ महिन्यांचा म्हणजेच माहे ऑगस्ट, २०१७ ते एप्रिल, २०१९ या कालावधीतील डिझेलवरील परताव्याची प्रतिपूर्ती रूपये १२,५६,७९,९४७/- आजतागायत मिळालेली नसल्याचे नुकतेच माहे मे, २०१९ मध्ये उघडकीस येणे, प्रतिपूर्तीसंदर्भातील प्रस्ताव आवश्यक त्या कागदप्रार्थना शासनाच्या मत्स्यव्यवसाय विभागाकडे सादर करून प्रतिपूर्ती मिळालेली नसणे, मच्छीमारांना डिझेलवरील प्रतिपूर्ती अद्याप मिळालेली नसल्याने मच्छीमार आर्थिक संकटात सापडलेले असून बहुसंख्य मच्छीमारी नौका मच्छीमारीसाठी होणारा खर्च परवडत नसल्यामुळे बंद होत असणे, याकडे शासनाचे जाणीवपूर्वक होत असलेले दुर्लक्ष, परिणामी मच्छी मारामध्ये प्रचंड असंतोष पसरणे, सदर संस्थेने प्रलंबित डिझेल प्रतिपूर्ती परतावा तातडीने मिळावा तसेच डिझेल तेलावरील मूल्यवर्धित कराची

प्रतिपूर्ती/परतावा रक्कम ६० टक्के व ४० टक्के प्रमाणात वाटप करणेसंदर्भातील नियम रद्द करणे आदिबाबत शासनाकडे केलेली मागणी, याबाबत शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालून मच्छीमारांना देय असलेल्या प्रलंबित डिझेल परताव्याची प्रतिपूर्ती करणे गरजेचे असणे, त्यांना तात्काळ आर्थिक मदत करून आर्थिक संकटातून वाचविण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”

मत्स्यव्यवसाय विकास मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) ॲड. हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री अशोक जगताप, शरद रणपिसे, ॲड. रामहरी रुपनवर, सर्वश्री आनंदराव पाटील, डॉ. सुधीर तांबे, आर्कि. अनंत गाडगीळ, प्रा. जनार्दन चांदूरकर, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

ॲड. हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मदत व पुनर्वसन मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“राजापूर तालुक्यातील (जि. रत्नागिरी) अर्जुना मध्यम प्रकल्पग्रस्तांचे सुयोग्य पुनर्वसन झाल्याचा प्रशासन दावा करीत असणे, मात्र येथील प्रकल्पग्रस्त ग्रामस्थांना अपुन्या सुविधांमुळे अनेक समस्या व अडचणींना तोंड द्यावे लागत असल्याचे माहे जून, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास उघडकीस येणे, गेली अनेक वर्ष प्रकल्पग्रस्तांच्या पुनर्वसनामधील एकूण १८ नागरी सुविधांची पूर्तता करण्याची मागणी असणे, त्यासाठी येथील ग्रामस्थांनी अनेकवेळा शासनास विनंती अर्ज, निवेदने, आंदोलने करणे, वास्तविक जिल्हाधिकारी यांनी या पुनर्वसन गावठाणाची ग्रामस्थांसोबत क्षेत्रीय पहाणी करण्याचे आदेश उप जिल्हाधिकारी यांना देणे, त्यानुसार ग्रामस्थांसमवेत अपुन्या नागरी सुविधांची प्रत्यक्ष पाहणी करून हा अहवाल प्रशासनाला सादर करणे, मात्र या अहवालावर अद्यापही ठोस कार्यवाही करण्याबाबत शासन दाखवीत असलेली अनास्था, परिणामी या पुनर्वसित गावठाणांमधील ग्रामस्थांत तीव्र असंतोषाचे वातावरण पसरले असणे व त्यांनी लोकशाही मार्गाने या प्रकल्पाचे काम बंद पाढण्याचा निर्णय घेतला असणे, करिता शासनाने या संदर्भातील प्रत्यक्ष पाहणी अहवालाचा आधार घेऊन या पुनर्वसित गावठाणात १८ नागरी सुविधा तातडीने उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

मदत व पुनर्वसन राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

३) श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“नागपूर महानगर हे होलसेल वस्तूंचा व्यापार करणारी बाजारपेठ असणे, व्यापारी बाजारपेठ म्हणून सुपारी-मसाले, धान्य व अन्य वस्तूंचा साठा अनेक खाजगी व शासकीय गोदामांमध्ये साठे व एअर कंडिशनर बसवून साठवलेला असणे, येथे नियमाप्रमाणे अग्निशमन विभागाच्या परवानग्या तसेच बांधकाम विभागाची परवानगी घेऊन व अग्निशमन मानक यंत्रे, पाण्याचा मुबलक साठा, योग्य ती पाईपलाईन, अधिकृत-पंजीकृत ठेकेदाराकडून ते काम पूर्ण केल्यावरच गोदामे सुरु करणे अपेक्षित असणे, परंतु नागपूरमध्ये या गोदामांना परवानाया नसणे, मानक पूर्ण केलेले नसणे, असे अनेक गोडाऊन वेअर हाऊस व्यापाऱ्यांचा माल ठेवणे व भाडे घेण्याचे काम अंडर इन्शुरन्स नोंदवतात असे निर्दर्शनास येणे, गेल्या काही वर्षांत अनेक मोठ्या गोदामांना भीषण आगी लागणे, त्यामध्ये कोट्यवधी रुपयांच्या मालाचे नुकसान होणे, अनेक व्यापाऱ्यांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान होणे, काम करणारे मजूर मृत्यूमुखी पडणे, गोदाम मालकांविरुद्ध एफआयआर दाखल होऊनही आजपर्यंत कार्यवाही न होणे, मृतकांना मोबदला व न्यायही मिळालेला नसणे, एकूण ४ हजारच्या वर एनओसी मधून केवळ ६२५ एनओसी मिळाल्या असणे, परंतु बाकीच्यांचे काय याबाबत प्रश्नचिन्ह उपस्थित होणे, सुरुची मसाले यांचे गोडाऊनला आग लागणे, नागपूर शहरात कापसी महालगाव मध्ये सॉ मिलला आग लागणे तसेच एकाच दिवशी व्यंकटेश ले-आऊटमधील तीन सॉ मिलला आग लागणे, गांधीबाग येथील सेंटर ॲक्हेन्यू रोडवर दवाई मार्केटला मोठ्या प्रमाणात आग लागणे, नागपूरत अग्निशमन विभागाकडे एनओसीसाठी ३६४८ कर्मर्शिअल आणि रेसीडेंशीयल इमारतीसाठी अर्ज येणे, त्यापैकी ६७५ इमारतीना एनओसी दिल्याचे समजणे, या ठिकाणी २०२५ इमारत संचालकांना नोटीसा देण्यात आलेल्या असणे, यामध्ये १०४५ इमारती असुरक्षित घोषित केलेल्या असतानाही या इमारतीच्या संचालकांवर कोणतीच कारवाई करण्यात आलेली नसणे, गेल्या मे महिन्यात एकूण ३०४ आगीच्या घटना नागपूर शहरात घडलेल्या असणे, याचप्रमाणे नागपूर शहरात मोबाईलचे ८०० अवैध मोबाईल टॉवर सुद्धा उभारलेले असणे, त्यामुळे नागपूर शहरात आगीचे प्रमाण वाढणे, अनधिकृत इमारत, अग्निशमन दल व मोबाईल टॉवर मालक यांच्या संगनमताने शहरात मोठ्या प्रमाणात अनधिकृत बांधकामे वाढणे, याबाबत शासनाने करावयाची कारवाई व प्रतिक्रिया.”

नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

सभागृहाची बैठक सकाळी १० वाजून ४२ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक सकाळी ११.०० वाजता सुरु झाली.

(४) सर्वश्री ख्वाजा बेग, हेमंत टकले, किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, ॲड. राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चहाण, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. ख्वाजा बेग, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे वने मंत्रांचे लक्ष वेधले :—

“नागपूर-बोरी-तुळजापूर (जि. यवतमाळ) महामार्ग ३६१ चे बांधकाम करण्यासाठी विनापरवाना लाखो सागवान वृक्षांची बेसुमार झालेली वृक्षतोड, यामध्ये वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी चौकशी केली असता यामध्ये हिवरी वनपरिक्षेत्र तसेच दक्षिण आर्णा वनपरिक्षेत्र अधिकारी दोषी आढळून येणे, या राष्ट्रीय महामार्गाला ३६ हजार चौ.मी. ३.६ हेक्टर्स वनजमिनी या केन्द्र सरकारच्या पूर्व परवानगी शिवाय वापर करण्यात येणे, तसेच त्यावर एन्युमरेशन डेटानुसार उभी झाडे मोजणे गरजेचे असताना तशी कार्यवाही न करणे त्यामुळे करोडो रुपयांचा भ्रष्टाचार होणे, महामार्ग बांधकाम करताना तब्बल १,५०० सागवान वृक्ष चोरीला जाणे ही बाब गंभीर असणे, त्याची चौकशी सुद्धा दडपण्यात आलेली असणे, १,५०० सागवान वृक्षांच्या कत्तलीबाबतची माहिती विभागीय आयुक्त यांना देण्यात न येणे किंवा आढावा बैठकीत अहवालही दाखल न करणे, यावरुन वनविभागाचेच अधिकारी चोरी करीत असल्याची धक्कादायक बाब उघड होणे, या प्रकरणाची सखोल चौकशी करून या प्रकरणात दोषी असलेल्या अधिकाऱ्यांजवर तातडीने कारवाई करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने केलेली व करावयाची कारवाई.”

वने राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(५) सर्वश्री अमरनाथ राजूरकर, शरद रणपिसे, रामहरी रुपनवर, धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. अमरनाथ राजूरकर, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सहकार मंत्रांचे लक्ष वेधले :—

“नांदेड जिल्ह्यासह राज्यातील काही शेतकऱ्यांनी उस तोडणी यंत्र खरेदी करणे, सदर ऊसतोडणी यंत्र खरेदी करणाऱ्या शेतकऱ्यांना आर्थिक अडचणी येवू नयेत यासाठी शासनाने आजपर्यंत अनुदान देणे, तसेच शासनाने वेळोवेळी ऊसतोड यंत्रास अनुदान देण्याच्या घोषणा

करणे, त्यामुळे या शेतकऱ्यांचे अनुदानाचे प्रस्ताव साखर आयुक्त स्वीकारत नसणे, वास्तविक सदरील अनुदान मिळेल हे गृहीत धरून वित्तीय संस्थाकडून सदरील यंत्र खरेदी केले असणे, अनुदान न मिळाल्यास घेतलेल्या कर्जाची परतफेड करणे शक्य होणार नसणे, सदर व्यवसाय निसर्गावर अवलंबून असल्यामुळे शासनाने मदत केल्याशिवाय या शेतकऱ्यांना व्यवसाय करणे कठीण होऊन ते कर्जबाजारी होणे व त्यांच्या उदर निर्वाहाचा गंभीर प्रश्न निर्माण होणार असतानाही त्याकडे शासन करीत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी या यंत्रधारक शेतकऱ्यांत पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व नाराजीची भावना, त्यामुळे शासनाने जाहीर केल्याप्रमाणे निर्णय घेऊन या अनुदानापासून वंचित राहिलेल्या शेतकऱ्यांना त्यांच्या ऊसतोड यंत्रासाठी अनुदान देण्याबाबत करण्याची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

सहकार, मदत व पुनर्वसन मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(६) सर्वश्री आनंद ठाकूर, हेमंत टकले, श्रीमती विद्या चक्राण, ॲड. राहुल नार्वेकर, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. आनंद ठाकूर, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मदत व पुनर्वसन मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“दिनांक ११ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी पासून डहाणू, धुंदलवाडी भागात भूकंपाचा पहिला धक्का बसला, त्यानंतर दिनांक २४ नोव्हेंबर, दिनांक २, ४ व ८ डिसेंबर, २०१८ रोजी २.९ ते ३.३ रिश्टर स्केल इतक्या तीव्रतेचे धक्के या भागात बसणे, तसेच या संपूर्ण परिसरात अनेक सौम्य स्वरुपाचे भूकंपाचे धक्के वारंवार बसल्याने डहाणू तालुक्यातील बहुतांश रहिवाशांनी स्थलांतर करणे, धुंदलवाडी आश्रमशाळेतील ७०० निवासी विद्यार्थी, तसेच चिंचले आश्रमशाळेतील ४०० विद्यार्थी भूकंपाच्या भीतीपोटी शाळेत जात नसणे, डहाणू तालुक्यासह पालघर, वसई तालुक्यात मोठ्या प्रमाणात रहिवासी वसाहती व संकुले असून २०१० पासून इमारतीची रचना भूकंपप्रवण क्षेत्र-३ अनुषंगाने करण्यात आलेली असणे, परिसरात भूकंपाच्या मोठ्या व मध्यम धक्क्याने सुरक्षिततेचा निर्माण झालेला प्रश्न, परिणामी स्थानिक नागरिकांमध्ये पसरलेले भीतीचे व चिंतेचे वातावरण, परिसरात गावपातळीवर जाऊन नागरिकांमध्ये भीतीचे वातावरण पसरु नये यासाठी जनजागृती करून आपत्कालीन कार्यवाहीचे प्रशिक्षण देण्याची गरज, यावर शासनाने तातडीने केलेली कार्यवाही व करावयाची उपाययोजना”

मदत व पुनर्वसन राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली. (प्रश्नोत्तरे अपूर्ण)

श्री. सतीश चव्हाण, वि.प.स. यांनी, “एसईबीसी प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशाचा अर्ज भरतानाच जात पडताळणीची राज्य सरकारने टाकलेली जाचक अट” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्र्यांनी उपरोक्त मुद्दाच्या अनुषंगाने खुलासा केला.

(६) “पालघर जिल्ह्यातील डहाणू, धुंदलवाडी आणि परिसरात भूकंपाचे धक्के बसणे” इ. बाबत लक्षवेधी सूचना (पुढे सुरु)

प्रश्नोत्तरे पूर्ण झाली.

(७) श्री. प्रसाद लाड, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या विषयाकडे जलसंधारण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले—

“शासनाने सन १९९२ मध्ये वागदे (ता. कणकवली, जि. सिंधुदुर्ग) येथील लघु पाटबंधारे धरण प्रकल्पाच्या अंदाजित १६ कोटी रुपये खर्चास मंजूरी देऊन कामास प्रत्यक्षात सुरुवात केल्यानंतर मागील अनेक वर्षांपासून काम संपूर्णतः ठप झालेले असणे, या धरण प्रकल्पामुळे बाधित झालेल्या शेतकऱ्यांना आजमितीस नुकसान भरपाई देण्यात आलेली नसणे, धरणाचे काम अर्धवट स्थितीत बंद असल्याने एकीकडे तेथील ग्रामस्थ तसेच शेतकऱ्यांना नाहक सिंचनापासून वंचित होण्याची आलेली पाढी तर दुसरीकडे धरणाच्या बांधकामास विलंब होत असल्याने दिवसेदिवस धरणाच्या अंदाजित खर्चास प्रचंड प्रमाणात झालेली वाढ, धरणाचे काम विनाविलंब हाती घेऊन पूर्ण करण्यात यावे तसेच धरणग्रस्त शेतकऱ्यांना नव्या भूसंपादन कायद्यान्वये नुकसान भरपाई मिळावी म्हणून वागदे धरण संघर्ष समिती कसवण मार्फत मा. मुख्यमंत्री. मा. जलसंपदा मंत्री, मा. पालकमंत्री सिंधुदुर्ग जिल्हा, प्रधान सचिव जलसंपदा विभाग, कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग सिंधुदुर्ग आर्द्धकडे सातत्याने लेखी निवेदनाद्वारे केलेली मागणी, त्याकडे शासनाचे जाणीवपूर्वक झालेले व होत असलेले दुर्लक्ष, परिणामतः तेथील जनतेत शासनाच्या उदासीनतेच्या धोरणामुळे निर्माण झालेला असंतोष, शासनाने अलीकडे च २०२० पर्यंत सर्व अपूर्ण धरणांची कामे पूर्ण करण्याबाबत जाहीररीत्या धोरण जाहीर केल्याप्रमाणे वागदे लघु पाटबंधारे धरणाचे काम विनाविलंब हाती घेऊन तसेच सर्व प्रकल्पग्रस्तांना नव्या भूसंपादन कायद्यान्वये नुकसान भरपाई देण्याची आवश्यकता, याप्रकरणी शासनाने केलेली कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”

जलसंधारण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

वित्त राज्यमंत्र्यांनी सन २०१९-२०२० च्या अतिरिक्त अर्थसंकल्पावरील चर्चेस उत्तर दिले.

श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेते यांनी उत्तरादाखल भाषण केले.

सन २०१९-२०२० च्या अतिरिक्त अर्थसंकल्पावरील सर्वसाधारण चर्चा संपल्याचे माननीय तालिका सभापतींनी घोषित केले.

सभागृहाची विशेष बैठक दुपारी १२ वाजून ५८ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची नियमित बैठक दुपारी १ वाजून १५ मिनिटांनी सुरु झाली.

१. (१) पाच तारांकित प्रश्नांची उत्तरे देण्यात आली.

(२) तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील एकक्याणेशी प्रश्न हे वेळेअभावी अतारांकित झाले.

२. संसदीय कार्य राज्यमंत्र्यांनी, २३ डिसेंबर, २०१५ रोजी श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स. यांच्या म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्तावावरील चर्चेच्या वेळी सभागृहात दिलेल्या आघ्यासनाच्या अनुषंगाने चौकशी अहवाल व त्यावरील कार्यवाही अहवाल सभागृहाला सादर केले.

३. श्री. भाई गिरकर, समिती सदस्य, यांनी सन २०१४-२०१५ या वर्षाचा सामान्य सामाजिक क्षेत्र अहवालावरील लोकलेखा समितीचा ५७ वा अहवाल सभागृहाला सादर केला.

४. श्री. गिरीशचंद्र व्यास, समिती सदस्य, यांनी “सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री.हेमंत टकले यांनी न्यूज १८-लोकमत” या मराठी वृत्त वाहिनीचे मालक, संपादक, वृत्तसंपादक, संबंधित वार्ताहर व श्री. प्रमोद पुरंदरे, व्यवस्थापकीय संचालक, एचडीआयएल कंपनी यांच्याविरुद्ध दिनांक १ मार्च, २०१८ रोजी उपस्थित केलेले विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण या विषयावरील विशेषाधिकार समितीचा अहवाल सभागृहाला सादर केला.

५. आज प्राप्त झालेल्या नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनांपैकी मान्य सूचनावरील निर्णय सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात येत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(१) श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. तसेच सर्वश्री जयंत प्र. पाटील व इतर वि.प.स. यांनी, “नेवासे तालुक्यातील वरखेड येथे अंगणवाडीच्या कार्यक्षेत्रात टीएचआर म्हणून वाटप केलेल्या पोषण आहाराच्या धान्यात रासायनिक खत युरिया आढळून येणे” इ. बाबत म.वि.प. नियम २८९ अन्वये सूचना दिली आहे. यासंदर्भात सन्माननीय सदस्यांनी त्यांचे म्हणणे थोडक्यात मांडावे, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांनी उपरोक्त मुद्यावर आपले म्हणणे मांडले.

श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेते यांनीही उक्त मुद्यावर आपले म्हणणे मांडले.

सदरचा विषय आजच्या कामकाज पत्रिकेमध्ये समाविष्ट नसल्यामुळे ही सूचना अमान्य करीत आहे; तथापि शासनाने सदर प्रकरण गांभीर्याने घ्यावे असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

२) श्री. जयंत प्र. पाटील, वि.प.स. यांनी म.वि.प. नियम २८९ अन्वये दिलेली सूचना म.वि.प. नियम १७ अन्वयेच्या सूचनेत परिवर्तित करून समायोजित करण्याचा प्रयत्न करण्यात येईल असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

५. १) श्रीमती विद्या चळाण, वि.प.स. यांनी, “मौजे अंधेरी, ता. अंधेरी न.भू.क्र. १९५ पैकी या मिळकतीवरती शिवनगर, लोकनायकनगर, न्युकपासवाडी, शितलादेवी व शिवाजीनगर येथे विकासकाने ७० सदनिका बोगस लाभार्थ्यांना पात्र करून सदनिका वाटप करणे” इ. बाबत दिलेल्या नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींनी दिलेल्या निदेशानुसार गृहनिर्माण राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

२) सर्वश्री दत्तात्रेय सावंत, बाळाराम पाटील, श्रीकांत देशपांडे, वि.प.स. यांनी, “खाजगी व्यवस्थापनाच्या शाळेतील सर्व कर्मचाऱ्यांना सुधारित सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजना लागू करणे” इ. बाबत दिलेल्या नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींनी दिलेल्या निदेशानुसार शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

३) श्री अब्दुल्लाह खान दुर्गाणी, वि.प.स. यांनी, “गंगाखेड, जि. परभणी येथे पुणे – नांदेड या महारांगावर होत असलेल्या वाहतुकीच्या खोळंब्यामुळे रुग्णांना जीव गमावण्याच्या घडलेल्या घटना” इ. बाबत दिलेल्या नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनेस अनुलक्षून सार्वजनिक बांधकाम मंत्र्यांनी केलेले निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आल्याचे माननीय सभापतींनी घोषित केले.

१) श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. यांनी, “जेट एअरवेज कर्मचारी को.ऑ.क्रे. सोसायटीची थकबाकी,” इ. बाबत नियम ९३ अन्वये दिलेल्या सूचना क्रमांक २९ वरील निवेदन पुढे ढकलण्याची विनंती सहकार मंत्र्यांनी केली असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

२) डॉ. सुधीर तांबे, वि.प.स. यांनी, “राज्यातील १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वी विनाअनुदानित अंशत अनुदानित शाळेत नियुक्त झालेल्या व १ नोव्हेंबर, २००५ नंतर शंभर टक्के अनुदान मिळालेल्या

शाळेतील किंवा तुकडी वरील सेवक असलेल्या सेवकांना नवीन परिभाषित अंशदायी पेन्शन योजना लागू न करता जुनीच पेन्शन योजना लागू करणे,” इ. बाबत नियम १३ अन्वये दिलेल्या सूचनेवरील निवेदन अप्राप्त असून सदरहू निवेदन प्राप्त झाले नाही तर ते सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात येईल, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

६. आज दिनांक २६ जून, २०१९ रोजी अनुमती देण्यात आलेल्या एकूण २३ विशेष उल्लेखाच्या सूचना सभागृहाच्या पटलावर ठेवत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी २ वाजून ३४ मिनिटांनी मध्यंतरासाठी स्थगित झाली.

मध्यंतरानंतर सभागृहाची बैठक दुपारी ३ वाजून १५ मिनिटांनी सुरू झाली.

७. (अ) (१) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्रांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक २५ - श्री बालाजी विद्यापीठ, पुणे विधेयक, २०१९ - मांडले व ते विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबतचा प्रस्ताव सदस्य अनुपस्थितीमुळे मांडण्यात आला नाही.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीच्या प्रश्नावरील चर्चेत कोणाही सदस्यांनी भाग घेतला नाही.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडश: विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(२) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्रांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक २८ - रामदेवबाबा विद्यापीठ, नागपूर विधेयक, २०१९ - मांडले व ते विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबतचा प्रस्ताव सदस्य अनुपस्थितीमुळे मांडण्यात आला नाही.

खंड ५, १४ व २१ ला सन्माननीय सदस्य श्री. शरद रणपिसे, वि.प.स. यांनी सुधारणा सुचिली आहे, त्यांनी ती मांडावी, असे माननीय उप सभापतींनी सांगितले.

श्री. शरद रणपिसे, वि.प.स. यांनी पुढील सुधारणा मांडली :—

विद्यापीठाचे अधिकार व कार्य

खंड ५

पृष्ठ क्रमांक ५, ओळ क्रमांक २२

“पाठ्यक्रमांसाठी वेळोवेळी फीची संरचना” या मजकुरानंतर “शासन मान्यतेने” हा मजकूर दाखल करण्यात यावा.

कुलगुरु

खंड १४

(अ) पृष्ठ क्रमांक ८, ओळ क्रमांक १२

“तीन वर्षाच्या मुदतीसाठी पुनर्नियुक्तीसाठी पात्र” या मजकुराएवजी “एक वर्षाच्या मुदतीसाठी पुनर्नियुक्तीसाठी पात्र” हा मजकूर दाखल करण्यात यावा.

(ब)) पृष्ठ क्रमांक ८, ओळ क्रमांक १५

“एक वर्षाहून अधिक असणार नाही” या मजकुराएवजी “सहा महिन्यांहून अधिक असणार नाही.” हा मजकूर दाखल करण्यात यावा.

नियामक मंडळ

खंड २१

पृष्ठ क्रमांक १०, ओळ क्रमांक २३

“प्रायोजक मंडळाकडून नामनिर्देशित केलेल्या” या मजकुरानंतर “शिक्षण क्षेत्राशी संबंधित” हा मजकूर दाखल करण्यात यावा.

सुधारणा प्रस्तुत झाल्या.

विधेयकास सुचवण्यात आलेल्या सुधारणा व विधेयक विचारात घेण्याबाबतचा प्रश्न यावरील एकत्रित चर्चेत प्रा. जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स. यांनी भाग घेतला.

सभागृहाच्या अनुमतीने सुधारणा मागे घेण्यात आली.

विधेयक विचारात घेण्याचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी, सन २०१३ चे वि.स.वि. क्रमांक २८ सुधारल्याप्रमाणे संमत करण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

सन २०१३ चे वि.स.वि. क्रमांक २८ “सुधारणा केल्याप्रमाणे” संमत झाले.

(४) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक १५ सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०१९ - विधेयक मांडले व ते विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्याबाबतच्या प्रश्नावरील चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. सतीश चव्हाण

(२) श्री. शरद रणपिसे

(३) प्रा. जोगेंद्र कवाडे

(४) श्री. हेमंत टकले

(५) श्री. नरेंद्र दराडे

(६) श्री. प्रकाश गजभिये

पशुसंवर्धन मंत्री तसेच उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(५) पशु संवर्धन व मत्स्यव्यवसाय विकास मंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक २४-कृषी विद्यापीठ आणि पशु आणि मत्स्य व्यवसाय विज्ञान विद्यापीठ (सुधारणा व विधिग्राहीकरण) विधेयक, २०१९ - विधेयक मांडले व ते विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्याबाबतच्या प्रश्नावरील चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला :—

(१) श्री. धनंजय मुंडे (विरोधी पक्ष नेते)	(२) प्रा. जोगेंद्र कवाडे
(३) अॅड. निरंजन डावखरे	(४) श्री. प्रकाश गजभिये
(५) श्री. किरण पावसकर	(६) श्री. अनिकेत तटकरे
(७) श्री. जयंत प्र. पाटील	(८) श्री. भाई जगताप
(९) श्री. प्रसाद लाड	(१०) अॅड. हुस्नबानू खलिफे

पशु संवर्धन व मत्स्यव्यवसाय विकास मंत्र्यांनी चर्चेला उत्तर दिले.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

गुरुवार, दिनांक २७ जून, २०१९

(१) सर्वश्री कपिल पाटील, धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, जयंत पाटील, वि.प.स. यांनी उपस्थित केलेली अल्पकालीन चर्चा.

श्री. हेमंत टकले, वि.प.स. यांनी पुढील विषयावर अल्पकालीन चर्चा उपस्थित केली व भाषण केले.

“ मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा देण्याची मागणी बरीच जुनी असून शासनाकडे पाठपुरावा करून सुध्दा शासनाने अद्यापही मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा मिळवून देण्याबाबत कोणतेही प्रयत्न न करणे, राज्यात उत्तम इंग्रजीसह उत्तम मराठी असे धोरण शासनाने स्वीकारून इंग्रजी व अन्य माध्यमांच्या शाळांमध्ये पहिली ते बारावी पर्यंत सक्तीने मराठी भाषा शिकविण्याचा कायदा करावा अशी मागणी करण्यात येत असून त्या मागणीकडे शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, यामध्ये शासनाचा मराठी भाषेकडे पाहण्याचा दृष्टीकोन उदासीन असल्याचे आढळून येणे, मा. शिक्षण मंत्र्यांनी राज्यात मराठीची कायद्याने सक्ती करता येणार नाही असे विधान सभागृहात केल्याने मराठी प्रेमी नागरीकांत पसरलेली निराशेची भावना, मा. शिक्षण मंत्र्यांनी केलेल्या विधानामुळे मुंबई शहरासह राज्यात इतरत्रही मोठ्या संख्येने मराठी एचबी १७५८—१०

शाळा बंद पडत असून इंग्रजी शाळांना सुलभ मंजुरी महाराष्ट्र सेल्फ फायनान्स स्कूल अँकट, २०१२ अंतर्गत मिळत असल्यामुळे खेड्यापाड्यात सुधा इंग्रजीत शाळा मोठ्या प्रमाणात सुरु असणे, इंग्रजी भाषेचा आपल्या राज्य भाषेवर होणारा धोका लक्षात घेऊन तामिळनाडू, तेलंगणा, गुजरात व पश्चिम बंगाल या राज्यात त्यांची भाषा सकतीने शिकविण्याचा निर्णय जाहीर केला जात असणे, अभिजात भाषेचा दर्जा देण्यासाठी काही कसोट्या निश्चित करण्यात आलेल्या आहेत, या कसोट्या मराठी भाषा निश्चितपणे पूर्ण करीत असणे, मराठी भाषेबाबत सर्व प्रक्रिया पूर्ण झालेली असून केंद्र शासनाने नियुक्त केलेल्या भाषा तज्ज्ञांच्या समितीने या विषयावर सखोल अभ्यास करत अनेक पुरावे व संदर्भाचा आधार घेतला असून मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा देण्यासाठी शिफारस एकमताने केंद्र शासनाकडे करून सुधा सुमारे साडेचार वर्ष उलटूनही यावर अद्याप कोणताही निर्णय न घेणे, मराठी भाषा साहित्य व संस्कृतीसाठी काम करणाऱ्या राज्यातील २० संस्थांनी एकत्र येऊन मराठीच्या संदर्भात विविध मागण्यांसह मुंबईतील आझाद मैदानात धरणे आंदोलन करण्याचा घेतलेला निर्णय, मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा देण्याचा उद्देश, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी.”

उपरोक्त अल्पकालीन चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. कपिल पाटील

उपरोक्त अल्पकालीन चर्चेच्या माध्यमातून शासनाला चांगल्या सूचना आवश्यक असून या सूचनांच्या दृष्टीने सविस्तर व चांगली चर्चा व्हावी म्हणून ही अल्पकालीन चर्चा नंतर ठेवण्यात यावी, असे मराठी भाषा विभागाच्या मंत्र्यांनी सांगितले.

याबाबत, श्री. भाई जगताप, श्री. जयंत प्र.पाटील, श्री.भाई गिरकर, वि.प.स. यांनी आपले मत व्यक्त केले.

सदरहू अल्पकालीन चर्चा राखून ठेवण्यात येत असून, ती कधी चर्चेला घ्यावी याबाबत माननीय सभापतींशी चर्चा करून निर्णय घेण्यात येईल, असे माननीय तालिका सभापतींनी सांगितले.

(२) अँड. रामहरी रुपनवर, श्री. भाई जगताप, डॉ. सुधीर तांबे, सर्वश्री अमरनाथ राजूरकर, जयंत पाटील, रामराव वडकुते, श्रीकांत देशपांडे, बाळाग्राम पाटील, विनायक मेटे, वि.प.स. यांनी उपस्थित केलेली अल्पकालीन चर्चा.

अँड. रामहरी रुपनवर, वि.प.स. यांनी पुढील अल्पकालीन चर्चा उपस्थित केली व भाषण केले.

“ महाराष्ट्रामध्ये मोठ्या संख्येने धनगर समाज असून घटनेमध्ये धनगर समाजाला एस.टी. प्रवर्गाचे आरक्षण दिलेले असणे, परंतु सध्या धनगर समाजास महाराष्ट्रामध्ये एन.टी. प्रवर्गाचे आरक्षण असणे, तर देशामध्ये ओबीसी प्रवर्गाचे आरक्षण दिले जाते आणि प्रत्यक्षात धनगर समाजाला एस.टी. प्रवर्गाचे आरक्षण दिलेले असणे, गेले अनेकवर्षे कायदेशीर व घटनेप्रमाणे दिलेले एस.टी. प्रवर्गाचे आरक्षण मिळावे अशी मागणी धनगर समाज करत असणे, त्यासाठी बारामती येथे सन २०१४ साली मोठे आंदोलन करणे, त्यावेळेस सध्याचे मुख्यमंत्री हे बारामती येथे जाऊन माझे सरकार आल्यास पहिल्याच दिवशी धनगर समाजास एस.टी.चे आरक्षण दिले जाईल, अशी घोषणा करणे, त्यानंतर महाराष्ट्रातील सध्याचे सरकार निवडून आले, परंतु आजतागायथ धनगर समाजाचे आरक्षणाबाबत मुख्यमंत्री व शासनाने काहीही केलेले नसणे, त्या समाजाची मोठी व घोर फसवणूक झालेली असणे, सध्या टाटा इन्स्टिट्यूटचा अहवाल आला असून तसेच दुसरी निवडणूकही आलेली असूनही शासन त्याबाबत काहीही बोलण्यास तयार नसणे, शासनाने दिलेल्या वचनाप्रमाणे धनगर समाजास त्वरित एस.टी. प्रवर्गाचे आरक्षण देणेबाबत करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी.”

उपरोक्त अल्पकालीन चर्चेत पृष्ठील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला :—

(१) श्री. रामराव वडकुते	(२) श्री. प्रवीण दरेकर
(३) डॉ. सधीर तांबे	(४) श्री. भाई जगताप

सभागृहात गोंधळसदृश परिस्थिती निर्माण झाल्यामुळे सभागृहाची बेठक सकाळी ११ वाजून २३ मिनिटांनी १० मिनिटांसाठी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक सकाळी ११ वाजन ३३ मिनिटांनी पुढा सरू झाली.

श्री. विनायक मेटे, श्री. सुरेश धस, श्री. प्रवीण दरेकर वि.प.स. यांनी यावेळी 'धनगर समाजाला आरक्षण देणे' या मद्यावर आपले मळणे मांडले.

सभागृहात गोंधळसदृश परिस्थिती निर्माण झाल्यामुळे सभागृहाची बैठक सकाळी ११ वाजून ४१ मिनिटांनी १० मिनिटांसाठी स्थगित झाली

स्थगितीनंतर सभागहाची बैठक सकाळी ११ वाजन ५१ मिनिटांनी पक्का सरु झाली.

श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्षनेता यांनी उपरोक्त ‘धनगर समाजाला आरक्षण देणे’ या मुद्यावर आपले मुण्णणे मांडले

सभागृहात गोंधळसदृश परिस्थिती निर्माण झाल्यामुळे सभागृहाची बैठक सकाळी ११ वाजून
५५ मिनिटांनी दुपारी १.०० वाजेपर्यंत स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची नियमित बैठक माननीय सभापती श्री.रामराजे नाईक-निंबाळकर
यांच्या अध्यक्षतेखाली दुपारी १.०० वाजता सुरु झाली.

श्री. प्रसाद लाड, वि.प.स. यांनी, म.वि.प. नियम १७ अन्वये ‘धनगर समाजाला आरक्षण देणे’
इ. बाबत उपस्थित केलेल्या अल्पकालीन चर्चेदरम्यान श्री. भाई जगताप यांनी केलेल्या वक्तव्याबाबत
म्हणणे मांडले.

सभागृहाच्या विशेष बैठकीत श्री.भाई जगताप यांनी केलेले वक्तव्य तपासून घेण्यात येईल, असे
माननीय सभापतींनी सांगितले.

सभागृहात गोंधळसदृश परिस्थिती निर्माण झाल्यामुळे सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून २
मिनिटांनी दुपारी १.३० वाजेपर्यंत स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ३० मिनिटांनी पुन्हा सुरु झाली.

(विरोधी पक्षातील अनेक सन्माननीय सदस्य घोषणा देत असतात)

श्री. सुरेश धस व अऱ्ड. अनिल परब, वि.प.स. यांनी , “ नियम १७ अन्वये उपस्थित केलेल्या
अल्पकालीन चर्चेदरम्यान माननीय मुख्यमंत्र्यांबाबत करण्यात आलेले वक्तव्य ” इ. बाबत मुद्दा
उपस्थित केला.

१. आजच्या तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील एकोणऐंशी प्रश्न वेळेअभावी अतारांकित झाले.

सभागृहात गोंधळसदृश परिस्थिती निर्माण झाल्यामुळे सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ३१
मिनिटांनी दुपारी २.०० वाजेपर्यंत स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी २.०० वाजता पुन्हा सुरु झाली.

श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता यांनी, ‘ शिवप्रिया रियलट्स पुणे येथील बालेवाडी संदर्भातील
सर्वे क्रमांक १८/२ वगैरे मधील जमिनीबाबतच्या प्रकरणातील घोटाळा ’ या विषयावर म.वि.प.नियम
२८९ अन्वये प्रस्तावाची सूचना दिली असल्याचे सांगितले.

याबाबत उद्याच्या कामकाजात म.वि.प.नियम २८९ च्या विषयावर किंवा म.वि.प.नियम २६०
च्या प्रस्तावावर आपले म्हणणे मांडता येईल, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

माननीय सभापतींनी, आजच्या कामकाजपत्रिकेत अ) “ अनुक्रमांक – दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे ” या शीर्षकांतर्गत दर्शविण्यात आलेले माननीय वित्तमंत्री, उद्योगमंत्री, ऊर्जा मंत्री व कामगार मंत्री यांच्याशी संबंधित असलेले अहवाल, ब) अनुक्रमांक – तीन अंतर्गत दर्शविण्यात आलेला लोकलेखा समितीचा अड्डाविनावा अहवाल आणि क) अनुक्रमांक – चार अंतर्गत दर्शविण्यात आलेला पंचायती राज समितीचा सव्यसावा, सत्ताविसावा, अड्डाविसावा व एकोणतीसावा अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहेत, असे घोषित केले.

२. शुक्रवार, दिनांक २८ जून, २०१९ रोजीच्या कामकाजाच्या क्रमात दाखविण्यात येणाऱ्या अशासकीय विधेयकांना वेळ नेमून देणारे अशासकीय विधेयके व ठराव समितीचे प्रतिवृत्त सभागृहास सादर झाले आहे, असे माननीय सभापतींनी घोषित केले.

माननीय सभापतींनी, गुरुवार दिनांक २७ जून, २०१९ रोजी म.वि.प.नियम ९३ अन्वये प्राप्त झालेल्या सूचनांपैकी मान्य करण्यात आलेल्या सूचना व त्यावरील निर्णय सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आल्याचे घोषित केले.

माननीय सभापतींनी, अ) आजच्या कामकाज पत्रिकेत अनुक्रमांक-सहा (ख) अंतर्गत दर्शविण्यात आलेली म.वि.प.नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने, ब) अनुक्रमांक-सात अंतर्गत दर्शविण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचना, क) अनुक्रमांक- आठ अंतर्गत दर्शविण्यात आलेल्या म.वि.प.नियम १०१-अ अन्वये विशेष उल्लेख आणि ड) अनुक्रमांक-नऊ अंतर्गत दर्शविण्यात आलेले शासकीय विधेयक व अनुक्रमांक-दहा अंतर्गत दर्शविण्यात आलेल्या सन २०१९-२०२० च्या पुरवणी मागण्या सादर करणे या बाबी पुढे ढकलण्यात येत आहेत, असे घोषित केले.

३. विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे-विधेयक विचारात घेणे-

वित्त राज्यमंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि.क्रमांक २०- महाराष्ट्र करविषयक कायदे (सुधारणा व विधिग्राहीकरण) विधेयक, २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंड २ ते ८, खंड १, संपूर्ण शीषक व हेतुवाक्य हे एका पाठीमागून एक याप्रमाणे विचारात घेण्यात आले. त्यांच्या बाबतीत कोणतीही शिफारस करण्यात आली नाही.

ज्याअर्थी, परिषदेस कोणतीही शिफारस करावयाची नाही, त्याअर्थी, कोणत्याही शिफारशीशिवाय हे विधेयक विधानसभेकडे परत पाठविण्यात येईल, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

शुक्रवार, दिनांक २८ जून, २०१९

(क) (१) श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स. यांनी, “ शालेय शिक्षण विभागाने तयार केलेल्या सेवाज्येष्ठतेत संभ्रम निर्माण झाल्याबाबत“ या विषयावरील श्री.नागोराव गाणार व इतर वि.प.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ४४६८२ ला दिनांक २७ नोव्हेंबर २०१८ रोजी दिलेल्या उत्तरातून उद्भवणाऱ्या बाबींवर चर्चा उपस्थित केली व भाषण केले.

शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) श्री. हेमंत टकले, वि.प.स. यांनी पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित केली व भाषण केले :—

“राज्यात वाढत्या ताणतणावामुळे विद्यार्थ्यांपासून वृद्धांपर्यंत मानसिक आरोग्याचा प्रश्न गंभीर बनणे, राज्यातील २३ जिल्हा रुग्णालये आणि चार मनोरुग्णालयांत मानसिक विकारतज्ज्ञ डॉक्टरांची पदे भरलेली नसणे, तसेच मनोरुग्णांसाठी आवश्यक असलेली क्लिनिक, सायकॉलॉजिस्टची पदे रद्द करण्यात आल्यामुळे एकाही जिल्हा रुग्णालयात क्लिनिकल सायकॉलॉजिस्ट उपलब्ध नसणे, परिणामी मनोरुग्णांना पुरेशा प्रमाणात आरोग्यसेवा मिळत नसणे, परिचारिकांची पदे रिक्त असून रुग्णालय अधिक्षकांची पदेही रिक्त असणे, त्यातील तीन पदांचा कारभार हंगामी अधीक्षकांमार्फत चालविण्यात येणे, राज्यातील मनोरुग्णालयांत क्षमतेपेक्षा जास्त रुग्णांना ठेवण्यात येणे, त्यामुळे रुग्णांच्या आरोग्यावर विपरीत परिणाम होणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(३) आजच्या कामकाजपत्रिकेवरील अनुक्रमांक ३ वर दर्शविण्यात आलेली अर्धा-तास चर्चेची सूचना माननीय महसूल मंत्री यांनी दिलेल्या पत्रान्वये पुढे ढकलण्यात येत असल्याचे माननीय तालिका सभापतीनी सांगितले.

(४) प्रा. अनिल सोले, वि.प.स. यांनी पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित केली व भाषण केले :—

“ राज्यात रात्रशाळा व कनिष्ठ महाविद्यालयांतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना दिनांक १७ मे, २०१७ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार अंमलबजावणी होत नसल्याने महाराष्ट्र राज्य शिक्षक परिषद समर्थीत रात्रशाळा कृती समिती, नागपूर यांनी मा. मुख्यमंत्री महोदयांना दिनांक ५ मे, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निवेदन देणे, रात्रशाळेतील कर्मचाऱ्यांच्या सेवा नियमित करण्याबाबत व सेवा संरक्षणाबाबत दिनांक १७ मे, २०१७ च्या शासन निर्णयात तरतूद नमूद असून मागील दोन वर्षांपासून निर्णयाची अंमलबजावणी न झाल्याने रात्रशाळेतील कर्मचारी शासनाच्या सोयो-सुविधांपासून वंचित असणे, त्यामुळे रात्रशाळा कर्मचाऱ्यांवर होत असलेला अन्याय दूर करून दिनांक १७ मे, २०१७ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार कर्मचाऱ्यांना लाभ देण्यात यावे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

शालेय शिक्षण मंत्रांनी चर्चेस उत्तर दिले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(५) श्री. रामदास अंबटकर, वि.प.स. यांनी पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित केली व भाषण केले :—

“ वर्धा नदीवर (जि.वर्धा) आजनसरा गावाजवळ आजनसरा बॅरेज नदीच्या पात्रात दगडी बांधकामास सन १९९६-९७ मध्ये शासनाने मंजुरी देऊन दिनांक १३ एप्रिल, २००० रोजी शासन निर्णयान्वये सन १९९६-९७ च्या दरसूचीनुसार रुपये १५८.२२ कोटीची प्रशासकीय मान्यता प्रदान करून मान्यतेनंतर ५ वर्षे सदर प्रकल्पास निधी प्राप्त न झाल्याने मान्यता रद्द होऊन सन २००६ च्या दरसूचीनुसार रुपये २०८.४२ कोटी नव्याने प्रशासकीय मान्यता प्रदान केली जाणे, प्रकल्पाचा प्रादेशिक आराखडा तयार करून ३१.५६ हेक्टर वनजमीन प्रकल्पांतर्गत बाधित होत असल्याने तेथील निर्वाणीकरण प्रस्ताव केंद्र शासनाकडून सन २००८ मध्ये तत्वतः मान्यता घेऊन त्यानुसार ६३.१२ हेक्टर आर जमीन वन विभागाचे नावाने वर्ग होऊन त्याबाबत ४८४.३६ लक्ष रुपयाचा भरणा वन विभागाच्या CAMPA खात्यामध्ये सन २०१६ पर्यंत करण्यात येऊनही भूसंपादन व पूनर्वसनबाबतची प्रक्रिया राबविण्यात न येणे, तसेच कॅट

प्लॅनकरिता आवश्यक रु. ३६८.२८ लक्ष वनखात्यास माहे मार्च, २०१९ मध्ये भरण्यात आले असून सदर प्रकल्पाच्या धरण पाळीच्या कामासाठी ४२.८२ हेक्टर आर खाजगी जमीन संपादनाचा प्रस्ताव राजस्व विभागाकडे पाठविण्यात येऊनही संयुक्त मोजणीचे काम पूर्ण न होणे, या प्रकल्पामुळे १०४४.६३ हेक्टर आर जमीन सिंचनाखाली येणार असणे, केंद्रीय जल आयोग व पर्यावरण विभागाची मान्यता न मिळाल्यामुळे प्रकल्पाचे काम पूर्ण झालेले नसणे, त्यामुळे स्थानिक शेतकऱ्यांमध्ये प्रकल्पाच्या पुरतेबाबत प्रश्न निर्माण होणे, आजनसरा बँरेजचे काम पूर्ण करणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

जलसंपदा राज्यमंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(६) श्री. प्रवीण दरेकर, वि.प.स. यांनी पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित केली व भाषण केले :—

“ कांदिवली, मुंबई येथील शताब्दी रुग्णालयातील रक्तपेढीतील रात्रपाळी पुन्हा बंद करण्यात आल्याचे माहे मे, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निर्दशनास येणे, त्यामुळे परिसरातील गरजू रुग्णांना तातडीने रक्त मिळण्यास येत असलेल्या अडचणी, परिणामी रुग्णांच्या नातेवाईकांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(७) श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स. यांनी पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींवर चर्चा उपस्थित केली व भाषण केले :—

“ माजी मुख्यमंत्री स्व.वसंतराव नाईक यांनी राज्यात राबविलेल्या विविध कल्याणकारी योजनांचे योगदान पाहता शासनाने दिनांक १ जुलै, २०१२ ते दिनांक ३० जून, २०१३ हे वर्ष जन्मशताब्दी वर्ष म्हणून साजरे करण्याचे ठरविले असणे, उक्त जन्मशताब्दी वर्ष साजरे करण्यासाठी सन २०१३-१४ मध्ये १०० कोटी रुपये मंजूर करण्यात आले असणे, उपरोक्त जन्मशताब्दी वर्षासंदर्भात सामान्य प्रशासन विभागाने दिनांक २ नोव्हेंबर, २०१२ अन्वये योजना आणि कामे प्रस्तावित केली असताना यामधील बरीचशी कामे अपूर्णच असल्याचे निर्दशनास येणे, एकूण १५ कामांपैकी ८ कामेचे पूर्ण झालेली असणे, बांधकामाशी निगडीत उर्वरित कामांचा शासनस्तरावर आढावा घेऊन राहिलेल्या बाबी पूर्ण करणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

सामान्य प्रशासन राज्यमंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(८) डॉ. सुधीर तांबे, वि.प.स. यांनी पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीवर चर्चा उपस्थित केली व भाषण केले :—

“ राज्यात गत काही वर्षात बेरोजगारीचे प्रमाण सातत्याने वाढत असणे, त्यातच नोटबंदीमुळे लहान उद्योजक व किरकोळ व्यापाऱ्यांचे उदयोगधंडे बंद पडणे, त्यामुळे राज्यात सुमारे ५० लाख शिक्षित तरुण बेरोजगार होणे, तसेच शासनाने उद्योगधंडे वाढावेत यासाठी स्टार्टअप धोरण ठरविणे, त्यामध्ये निवडलेल्या १०० उद्योगांपैकी फक्त १८ कंपन्यांनी महाराष्ट्रात नोंदणी करणे, अन्य उद्योग परराज्यात गेल्यामुळे राज्यात बेरोजगारीचे प्रमाण वाढलेले असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

उद्योग मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

सदर अर्धा तास चर्चेची सूचना राखून ठेवण्यात येत असल्याचे माननीय तालिका सभापतींनी सांगितले.

(छ) सर्वश्री कपिल पाटील व इतर वि.प.स. यांनी, “ मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा मिळणे ” इ. बाबत उपस्थित केलेली अल्पकालीन चर्चा – पुढे सुरु

चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला -

(१) श्री. जयंत प्र. पाटील

(२) श्री. प्रवीण दरेकर (भाषण अपूर्ण)

सदर अल्पकालीन चर्चेवर सन्माननीय सदस्य श्री. प्रवीण दरेकर हे ऑनलेंग राहतील. आता सभागृहाची बैठक दुपारी १-०० वाजेपर्यंत स्थगित होत असल्याचे माननीय उपसभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी १२ वाजून ५५ मिनिटांनी स्थगित झाली.

सभागृहाची बैठक दुपारी १.०० वाजता पुन्हा सुरु झाली.

गोंधळसदृश परिस्थितीत सभागृहाचे कामकाज चालविणे शक्य नसल्यामुळे सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ३० मिनिटांपर्यंत स्थगित करीत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ३ मिनिटांनी स्थगित झाली.

सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ३० मिनिटांनी पुन्हा सुरु झाली.

गोंधळसदृश परिस्थितीत सभागृहाचे कामकाज चालविणे शक्य नसल्यामुळे सभागृहाची बैठक अर्ध्या तासाकरिता स्थगित करीत असल्याचे माननीय उपसभापतीनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी ०१ वाजून ३० मिनिटांनी स्थगित झाली.

सभागृहाची बैठक दुपारी ०२.०० वाजता पुन्हा सुरु झाली.

२. वित्त राज्यमंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ३४ - महाराष्ट्र विनियोजन विधेयक, २०१९ मांडले व भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २०७, खंड (१) द्वारे महाराष्ट्राच्या राज्यपालांना प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तीचा वापर करून त्यांनी हे विधेयक महाराष्ट्र विधानपरिषदेसमोर मांडण्यासाठी शिफारस केली आहे असे सांगून सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंड २ व ३, अनुसूची, खंड १, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य हे एका पाठीमागून एक याप्रमाणे विचारात घेण्यात आले. त्यांच्याबाबतीत कोणतीही शिफारस करण्यात आली नाही.

ज्याअर्थी, परिषदेस कोणतीही शिफारस करावयाची नाही, त्याअर्थी, परिषदेला कोणतीही शिफारस करावयाची नाही, अशा शिफारशीसह हे विधेयक विधानसभेकडे परत पाठविण्यात येईल असे माननीय सभापतीनी सांगितले.

३. वित्त राज्यमंत्र्यांनी, सन २०१९-२०२० च्या खर्चाच्या पुरवणी मागण्या सभागृहास सादर केल्या.

४. वित्त राज्यमंत्र्यांनी खालील प्रस्ताव मांडला :—

“महाराष्ट्र विधानपरिषद नियमांतील नियम २८९ अन्वये पुरवणी मागण्यांवरील चर्चेच्या संदर्भात, विधानपरिषद नियमांतील नियम २३० (२) मधील तीन दिवसांच्या कालावधीची जी तरतूद आहे ती स्थगित करण्यात यावी”

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

५. (क) वित्त राज्यमंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ३३ - महाराष्ट्र कर, व्याज, शास्ती किंवा विलंब शुल्क यांच्या थकबाकीची तडजोड करण्याबाबत विधेयक, २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंड २ ते २१ (दोन्ही सम्मिलित), अनुसूची, खंड १, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य हे एकापाठीमागून एक याप्रमाणे विचारात घेण्यात आले. त्यांच्या बाबतीत कोणतीही शिफारस करण्यात आली नाही.

ज्याअर्थी, विधापरिषदेस कोणतीही शिफारस करावयाची नाही, त्याअर्थी, कोणत्याही शिफारशीशिवाय हे विधेयक विधानसभेकडे परत पाठविण्यात येईल असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

सभागृहातील एकंदरीत गोंधळसदृश परिस्थितीत सभागृहाचे कामकाज चालविणे अशक्य असल्यामुळे सभागृहाचे पुढील कामकाज पुढीलप्रमाणे घोषित करीत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले :—

आजच्या कामकाजपत्रिकेतील अनुक्रमांक चार अंतर्गत “ कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे“ या शीषकांतर्गत दर्शविण्यात आलेले माननीय महिला व बाल विकास मंत्री, उद्योग मंत्री, कौशल्य विकास मंत्री, रोजगार हमी मंत्री, आदिवासी विकास मंत्री यांच्याशी संबंधित असलेले अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले.

तसेच अनुक्रमांक पाच अंतर्गत दर्शविण्यात आलेला लोकलेखा समितीचा एकोणसाठावा अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आला

अनुक्रमांक सहा अंतर्गत दर्शविण्यात आलेला अनुसूचित जमाती कल्याण समितीचा दहावा व अकरावा अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आला.

अनुक्रमांक सात अंतर्गत दर्शविण्यात आलेला इतर मागासवर्ग कल्याण समितीचा तिसरा अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आला.

अनुक्रमांक आठ अंतर्गत दर्शविण्यात आलेला विधानपरिषद आश्वासन समितीचा एकशे अडूच्याणववा अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आला.

अनुक्रमांक नऊ अंतर्गत दर्शविण्यात आलेला विधानपरिषद सदस्य अनुपस्थिती समिती (२०१७-२०१८) चा आठवा अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आला.

अनुक्रमांक दहावर दर्शविण्यात आलेली म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची सर्व निवेदने सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आली.

अनुक्रमांक बारावर दर्शविण्यात आलेले म.वि.प.नियम १०१-अ अन्वये विशेष उल्लेखाच्या सूचना सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आल्या तसेच आजच्या कामकाजपत्रिकेतील लक्षवेधी सूचना व उर्वरित कामकाज पुढे ढकलण्यात आले.

सोमवार, दिनांक १ जुलै, २०१९

क. सर्वश्री कपिल पाटील, धनंजय मुंडे, हेमंत टकळे, जयंत प्र. पाटील, वि.प.स. यांनी, “मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा मिळणे” या विषयावर उपस्थित केलेली अल्पकालीन चर्चा - (चर्चा पुढे सुरु.)

चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. प्रवीण दरेकर	(२) श्री. भाई जगताप
(३) श्री. भाई गिरकर	(४) श्री. विलास पोतनीस
(५) ॲड. हुस्नबानू खलिफे	(६) श्री. दत्तात्रय सावंत

(चर्चा अपूर्ण...)

महाराष्ट्राचे माजी मुख्यमंत्री स्वर्गीय वसंतराव नाईक यांच्या जयंतीनिमित्त आज सकाळी १०.४५ वाजता विधान भवन, मुंबई येथील मुख्य प्रवेशद्वाराजवळील त्यांच्या प्रतिमेस पुण्यहार अर्पण करण्याचा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला असून यांच्या घोषित केल्याप्रमाणे आता सदनाची विशेष बैठक स्थगित होत असून सभागृहाची विशेष बैठक सकाळी ११.०० वाजता पुन्हा भरेल. सदर बैठकीत लक्षवेधी सूचनांवर चर्चा होईल. या चर्चेच्या संदर्भात माननीय सभापती यांच्या निर्देशानुसार पुढील निर्णय होईल असे माननीय उपसभापतीनी सांगितले.

सभागृहाची विशेष बैठक सकाळी १० वाजून ४० मिनिटांनी स्थगित झाली.

सभागृहाची नियमित बैठक सकाळी ११.०० वाजता माननीय उपसभापती डॉ. नीलम गोळे यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरु झाली.

ख. (१) आर्कि. अनंत गाडगीळ, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ पुणे शहर हे विद्येचे माहेरघर म्हणून ओळखले जाणे “ॲक्सफर्ड ऑफ ईस्ट म्हणून संबोधले जाणे, पुण्यातील स्थानिक तरुणांना शिक्षणाची संधी उपलब्ध होण्यासाठी ७० वर्षांपूर्वी

पुणे विद्यापीठाची म्हणजेच आताच्या सावित्रीबाई फुले विद्यापीठाची स्थापना होणे, यामध्ये स्थानिक विद्यार्थ्यांकरिता प्रत्येक विभागामध्ये ७० टक्के जागा राखीव ठेवण्याचा नियम अनेक वर्षे अस्तित्वात असणे, अचानकपणे कुणासही थांगपत्ता लागू न देता सदर नियम विद्यापीठाकडून रद्द करणे, म्हणजेच राज्याबाहेरील विद्यार्थ्यांच्या सोयीकरिता सदर निर्णय घेणे, याशिवाय अनेक शिक्षण संस्थानी पुण्यात जमिनी विकत घेऊन संस्था / विद्यापीठ उभारणे, यामध्ये राज्याबाहेरील विद्यार्थ्यांकडून लाखो रुपयांचे डोनेशन घेऊन प्रवेश देणे, यामुळे स्थानिक व राज्यातील विद्यार्थ्यांचे नुकसान होणे, पुण्यातील व राज्यातील संपूर्ण तरुणवर्गांमध्ये यामुळे नाराजी पसरून शासनाप्रति तीव्र असंतोष निर्माण होणे, याप्रकरणी शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

उच्च व तंत्रशिक्षण राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) सर्वश्री विष्णव बाजोरिया, गोपीकिसन बाजोरिया, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. गोपीकिसन बाजोरिया वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ नवी मुंबई, तुर्भे येथील सेक्टर क्र. २४ मधील बँक ऑफ इंडियाच्या मागे असलेल्या व १९९५ पूर्वीच्या संरक्षित २७ झोपड्यां सिडकोने दिनांक २७ डिसेंबर, २०१८ रोजी बळजबरीने व बेकायदेशीरपणे तोडणे, सदर झोपड्या या गेल्या ३५ वर्षांपासून अस्तित्वात असणे, सिडकोने झोपड्या तोडण्याअगोदर फक्त एकाच झोपडपट्टीधारकाला दिनांक २ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी नोटिस दिलेली असणे, उर्वरित सगळ्या झोपडपट्टीधारकांना नोटीस न देता त्यांची घरे सिडकोने बेकायदेशीरपणे तोडणे, नवी मुंबई महानगरपालिकेने त्यांना स्वतंत्रपणे झोपडी क्रमांकही दिलेले असणे, शासनाने त्यांना संरक्षित केलेले असून सदर जागेच्या वापराबद्दल ते महानगरपालिकेला मालमत्ता कर सुद्धा भरत असणे, अधिकृत पाणी आणि विजेची जोडणी असल्यामुळे ते बिलेही नियमितपणे भरत असणे, सदर झोपडीच्या पत्त्यांचा उल्लेख हा आधार व रेशनकार्डवरही नमूद केलेला असणे, स्लम ॲक्ट तसेच महाराष्ट्र शासनाने वेळोवेळी काढलेल्या अधिसूचनेनुसार संदर्भीय झोपड्या ह्या अधिकृत व पूर्णपणे संरक्षित असल्याने सिडकोचे हे कृत्य बेकायदेशीर असणे, नागरी स्थानिक स्वराज संस्थांच्या क्षेत्रात असलेल्या शासकीय जमिनीवरील अतिक्रमण नियमानुकूल करण्याबाबत महाराष्ट्र शासनाने दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०१८ निर्णय घेतलेला असणे, त्यात दिनांक १ जानेवारी, २०१९ किंवा त्यापूर्वी निवास प्रयोजनासाठी अतिक्रमण करण्यात आलेले भूखंड नियमानुकूल करण्यात येतील असे नमूद केलेले असणे, सदर

झोपडपट्टी धारकांना आपले सरकार या संकेत स्थळावर या घटनेसंदर्भात न्याय मिळावा म्हणून दिनांक १ जानेवारी, २०१९ रोजी केलेल्या अर्जाला सिडकोने आजपावेतो कुठलाही न्याय दिलेला नसून सदर अर्ज आजमितीस सिडकोकडे पढून असणे, दिनांक १ जानेवारी, १९९५ च्या मतदार यादीत नावे असलेल्या पात्र झोपडपट्टीवासियांना त्यांच्या भोगवट्याखालील जमिनी भाडेपट्यावर देऊन किंवा त्यांना पर्यायी भूखंड देऊन त्यांचे पुनर्वसन करण्याबाबतचे महाराष्ट्र शासनाने दिनांक ३ जानेवारी, २०१७ रोजी सुधारित धोरण तयार केलेले असणे, पावसाळा सुरु झालेला आहे, त्यामुळे बेघर झालेली कुटुंबे ताडपत्री टाकून राहत असून त्यांच्या मुलांचा शिक्षणाचा आणि आरोग्याचा प्रश्नही फार बिकट झालेला असणे, अनेक मान्यवरांना आजपावेतो न्याय मिळावा म्हणून सदर झोपडीधारकांनी विनंती अर्ज केलेले आहेत, सदर झोपडीधारक अत्यल्प उत्पन्न गटामधील असून त्यांचे हक्क अबाधित राखण्यासाठी त्यांना न्याय मिळवून देण्याकरिता शासन स्तरावर कार्यवाही करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”

नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(३) ॲड. रामहरी रुपनवर, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे जलसंपदा मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ शासनाच्या जलसंपदा विभागाकरिता कनिष्ठ लिपिक सेवा प्रवेशोत्तर वर्ग मुंबईतील वरळी येथे दिनांक १ फेब्रुवारी, २०१६ ते दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१६ पर्यंत तीन सत्रात घेण्यात येणे, मात्र सदर प्रशिक्षण सत्रातील उपस्थित असलेल्या कर्मचारी यांनी केलेल्या आर्थिक भ्रष्टाचारामुळे शासनाचे ९० लाखांचे नुकसान झाले असणे, या प्रशिक्षण सत्रासाठी १२६ कर्मचारी असणे, परंतु या कर्मचाऱ्यांनी प्रशिक्षण कालावधीत प्रवास भत्ता/दैनिक भत्ता हे दुसरा शनिवार व चौथा शनिवार, रविवार व शासकीय सणानिमित्त सुड्या अशा दिवसांचे सुद्धा प्रवास भत्ते, दैनिक भत्ते राहण्यासाठी लॉजचे भाडे शासनास सादर करून शासनाचे ९० लाखांचे नुकसान करणे, यासंदर्भात शासनाकडे काही व्यक्तींच्या दिनांक २८ ऑगस्ट, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास तक्रारी प्राप्त झाल्या असतानाही शासन त्याकडे करीत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी जनतेत पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व नाराजीची भावना, त्यामुळे शासनाने याप्रकरणी सखोल चौकशी करून दोषीवर कठोर कार्यवाही करण्यासोबतच या भ्रष्टाचाराची संबंधितांकडून वसूली करण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

जलसंपदा मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(४) श्री. विजय ऊर्फे भाई गिरकर, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे गृहनिर्माण मंत्रांचे लक्ष वेधले :-

“ मुंबईतील कुर्ला येथील कुर्ला महानंदानगर सहकारी गृहनिर्माण संस्थेचा प्रकल्प मे. गगनगिरी इंटरप्रायझेस या बोगस भागीदारी संस्थेमार्फत राबविण्यात येत असल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, या संस्थेच्या दिनांक १ ऑगस्ट, २००४ रोजीच्या सर्वसाधारण सभेत श्री. नारायण जानू पवार या व्यक्तीला विकासक म्हणून नेमण्यात येणे, श्री. नारायण जानू पवार या व्यक्ती ने बोगस जात प्रमाणपत्र दिले असल्याची तक्रार दाखल झाल्यानंतर पोलीस चौकशीत सदर इसम हा नारायण जानू पवार नसून गंगाराम जानू पवार असल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, नारायण जानू पवार यांच्या मृत्यू दिनांक २० मार्च, २००२ रोजी झाल्याची बाब ही निर्दर्शनास येणे, प्रस्तृत प्रकरण सन २०१३, २०१४ च्या अधिवेशनात विधानपरिषदेत तारांकित प्रश्नाच्या माध्यमातून उपस्थित करण्यात आले असताना झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने दिलेल्या उत्तरात सदर योजनेत ११५ झोपडपट्टीधारक असून त्यापैकी १०९ सभासद पात्र असल्यांची बाब निर्दर्शनास येणे, या संस्थेच्या परिशिष्ट-२ मध्ये सन १९९२ ते २००४ पर्यंत मृत पावलेल्या व्यक्तींना जिवंत दाखविण्यात आले असल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, झो.पु.प्रा. कडून दिनांक १८ जानेवारी, २०१३ रोजी सदर संस्थेस भोगवटा प्रमाणे घेताना बांधकामाचा दर्जा घेताना तसेच, महानगरपालिकेच्या विविध विभागांच्या अटी व शर्तीचे उल्लंघन करून केलेल्या बांधकामाची माहिती लपविण्यात आल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, झो.पु.प्रा. ने त्यांच्या दिनांक ८ सप्टेंबर, २०१७, दिनांक ६ नोव्हेंबर, २०१७, दिनांक १० ऑक्टोबर, २०१८ तसेच दिनांक २६ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या पत्रान्वये सदर इमारतीचे बांधकाम निकृष्ट असल्याची बाब मान्य केली असणे, तसेच, उप अभियंता, झो.पु.प्रा. यांनी त्यांच्या दिनांक १० ऑक्टोबर, २०१८ रोजीच्या पत्रान्वये निकृष्ट बांधकाम ४५ दिवसात दुरुस्त केले नाही तर दिवसाला रु. १०,००० चा दंड विकासकाकडून घेण्याचे निर्देश दिले असणे, सदर संस्थेस भोगवटा प्रमाणपत्र देण्यापूर्वी उपमुख्य अभियंता यांचे ना-हरकत प्रमाणपत्र घेतले नसल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, सदर संस्थेतील भूमिगत टाकीतील पाण्याची तपासणी महानगरपालिकेच्या प्रयोगशाळेत केली असता इकोलाय नावाचा विषाणू व शौचाचा अंश सापडला असल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, भोगवटा प्रमाणपत्र देण्यापूर्वी वृक्ष प्राधिकरणाचे ना-हरकत प्रमाणपत्र घेतले नसल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, सदरहू संस्थेतील भ्रष्टाचाराची सखोल चौकशी करून दोषीवर कायदेशीर कारवाई करण्यासाठी दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०१४ रोजी मा. मुख्यमंत्री महोदयांना विधानपरिषद सदस्यांकडून लेखी

पत्रान्वये कळविण्यात आले असल्याचे निर्दर्शनास येणे, सदर संस्थेमार्फत बांधण्यात आलेली पुनर्वसित इमारत संक्रमण शिबिर घोषित करून त्या बाजूच्या जागेत शासनाच्या नियमाप्रमाणे राहण्याजोगी सुरक्षित इमारत बांधून देण्याबाबत त्या संस्थेतील रहिवाशांकडून होत असलेली मागणी, त्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

गृहनिर्माण राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(५) सर्वश्री शरद रणपिसे, रामहरी रुपनवर, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. शरद रणपिसे वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ चंद्रपूर जिल्ह्यातील राजूरा नर्सिंग स्कुलमध्ये शिकत असलेल्या एका मुलीला हाताशी घेऊन एका जुन्या रिपोर्टच्या आधारावर माजी लोकप्रतिनिधी व नगराध्यक्ष तथा संस्था सचिव यांच्या विरोधात बळजबरीने तक्रार देऊन खोट्या गुन्ह्यात फसविण्यात येणे, कोणतीही पूर्व चौकशी न करता भा.दं.वि. च्या कलम ३५४, ३५४ (अ), ३५४ (ड), ५०४, ५०६, ३४ इत्यादी गंभीर गुन्हे दाखल करून माजी लोकप्रतिनिधी व नगराध्यक्ष अरुण धोटे यांना बिनाचौकशी राजकीय सुडाने अटक करण्यात येणे, या प्रकरणातील फिर्यादीला काही राजकीय व्यक्तींनी दडपशाही करून व माजी आमदार व नगराध्यक्षांना खोट्या, गुन्ह्यात अडकविण्यासाठी पाच लाख रुपयांचे अमिष दिल्याची बाब फिर्यादीने कबूल करणे, तशी साक्ष तिने शपथपत्र न्यायालयात सादर करणे, यावरून चंद्रपूरचे पोलीस अधीक्षक, उप विभागीय पोलीस अधिकारी व राजूरा पोलिस ठाण्याचे ठाणेदार यांनी अशा प्रकारे माजी आमदार व नगराध्यक्षांवर खोटे गुन्हे दाखल करून अटक करण्याचा प्रकार आर्थिक गैरव्यवहार करून केल्याचे निर्दर्शनास आले असून, त्यामुळे स्थानिक जनतेत पसरलेले तीव्र असंतोषाचे वातावरण व नाराजीची भावना, याबाबत राज्यशासनाने तातडीने पोलीस अधीक्षक, उप विभागीय अधिकारी यांची सखोल चौकशी करण्याची व खोटे गुन्हे दाखल करणाऱ्या राजूरा पोलीस ठाणेदाराला निलंबित करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

गृह राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

आजच्या कामकाज पत्रिकेवरील दुसऱ्या, पाचव्या, सहाव्या, सातव्या, आठव्या, नवव्या व बाराव्या क्रमांकावरील लक्षवेधी सूचना पुढे ढकलण्यात येत असल्याचे माननीय उपसभापतींनी सांगितले.

(६) सर्वश्री किरण पावसकर, धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, आनंद ठाकूर, ॲड. राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चक्राण, श्री. खाजा बेग, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. किरण पावसकर वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे गृहनिर्माण मंत्रांचे लक्ष वेधले :—

“ मुंबई कफपरेड (कुलाबा) येथील जाधवजी मेन्शन इमारतीच्या पुनर्विकासात म्हाडा आणि मुंबई महानगरपालिका इमारत प्रस्ताव विभाग यांच्याकडून नियमांचे उल्लंघन झाल्याचे स्पष्ट झालेले असणे, याबाबत तारांकित प्रश्न दिनांक १४ मार्च, २०१८ रोजी उपस्थित करण्यात येणे, त्या अनुषंगाने मा. सभापती महोदयांनी दिलेल्या निर्देशानुसार दिनांक २० मार्च, २०१८ रोजी मा.सभापती महोदयांच्या दालनात बैठक घेण्यात येणे, मा. सभापती, मा. राज्यमंत्री गृहनिर्माण व संबंधित अधिकारी यांच्या उपस्थितीत झालेल्या चर्चेच्या अनुषंगाने जाधवजी मेन्शन पुनर्विकासात नियमांचे उल्लंघन झाल्याचे स्पष्ट होणे, याबाबत वारंवार मा.सभापती यांच्या दालनात बैठकीचे आयोजन करण्यात आलेले असणे, तसेच मा. राज्यमंत्री गृहनिर्माण, मुख्य सचिव, गृहनिर्माण विभाग यांना पत्राद्वारे अवगत करण्यात आलेले असणे, दिनांक २५ जानेवारी, २०१९ रोजी मा. सभापती महोदयांच्या दालनात मा. सभापती व संबंधित नगरविकास, म्हाडा, गृहनिर्माण विभाग, विधि व न्याय विभाग, मुंबई महानगरपालिका इमारत प्रस्ताव विभाग यांच्या सोबत बैठक आयोजित करण्यात येणे, सदर बैठकीत मा. सभापती विधानपरिषद यांनी सदर प्रकरणी प्रधान सचिव, नगरविकास विभाग यांनी तिन्ही विभागांशी चर्चा करून त्याबाबत अभिप्राय घेण्यासाठी ती फाईल विधि व न्याय विभागाकडे पाठवावी व तोपर्यंत बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या इमारत प्रस्ताव विभागाकडून हे बांधकाम थांबवावे असे निर्देश संबंधित अधिकारी यांनी देण्यात येणे, मात्र कार्यकारी अभियंता, इमारत प्रस्ताव विभाग यांच्याकडून निर्देशांचे पालन न होणे, सदर आदेश लिखित स्वरूपात दिल्यास आम्ही काम थांबवू असे सांगण्यात येत असणे, मा.सभापती यांच्या निर्देशानुसार इमारतीच्या बांधकामास स्थगिती देण्याचे निर्देश मुंबई महानगरपालिकेच्या अधिकाऱ्यांना देवूनही अधिकाऱ्यांकडून कार्यवाहीत दिरंगाई होत असून हा सभागृहाचा अवमान असणे,याबाबत जनतेमध्ये तीव्र नाराजी व संतापाचे वातावरण निर्माण होणे, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

गृहनिर्माण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(७) श्री. नरेंद्र दराडे वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सर्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उर्जा, नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ नाशिक शहरात महाराष्ट्र राज्य विद्युत महावितरणने पावसाळयात वीज पुरवठा खंडीत होऊ नये यासाठी केलेली कामे, परंतु नाशिक शहरात सुरुवातीच्या पावसाच्या काळात पडलेल्या पावसामुळे शहरातील विद्युत पुरवठा सातत्याने खंडीत होणे, महावितरणने विद्युत पुरवठा खंडीत होऊ नये यासाठी केलेली निकृष्ट दर्जाची उपाययोजना, परिणामी विद्युत पुरवठा खंडीत झाल्याने शहरातील नागरिक, व्यावसायिक तसेच घरगुती वीज ग्राहक यांना भयंकर उकाऱ्यामुळे झालेला नाहक त्रास, तसेच रुग्णालयांचीही वीज वारंवार खंडीत झाल्याने रुग्णांचे झालेले हाल व शस्त्रक्रिये अभावी रुग्णांच्या जीवितास निर्माण झालेला धोका, वीज खंडीत झाल्यानंतर महावितरणच्या कार्यालयातील कर्मचारी आणि वरिष्ठ अधिकारी यांच्याशी कोणत्याही प्रकारचा संपर्क होऊ न शकणे, या सर्व अधिकारी व कर्मचाऱ्यांचे मोबाईल बंद ठेवण्यात आलेले असणे, नाशिक शहरातील विशेषतः राजूनगर व इंदिरानगर या भागात पावसाळा सुरु होण्यापूर्वीपासूनच वीज खंडीत होण्याच्या वारंवार घडलेल्या घटना, महावितरणच्या कर्मचारी व अधिकाऱ्यांचा कामचुकारपणा व हलगर्जीपणाचा फटका मोठ्या प्रमाणात शहरातील नागरिकांना बसत असल्यामुळे नागरिकांमध्ये वाढती असुरक्षितता व असंतोष, याप्रकरणी शासनाने तातडीने महावितरणच्या सर्व कर्मचाऱ्यांची चौकशी करून शासनाने करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.”

ऊर्जा राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

सर्वश्री कपिल पाटील, धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, जयंत पाटील, वि.प.स. यांनी, “मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा मिळणे” या विषयावर उपस्थित केलेली अल्पकालीन चर्चा - (चर्चा पुढे सुरु)

मराठी भाषा मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

अल्पकालीन चर्चा संपली असल्याचे माननीय उपसभापतींनी सांगितले.

मध्यंतरासाठी सभागृहाची बैठक दुपारी १२ वाजून ५८ मिनिटांनी स्थगित झाली.

मध्यंतरानंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ५ मिनिटांनी पुन्हा सुरू.

श्री. जयंत प्र. पाटील वि.प.स. यांनी, “ मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा देण्याकरिता अध्यादेश काढण्याची आवश्यकता ” इ. बाबत मुद्दा उपस्थित केला.

सर्वश्री हेमंत टकले, कपिल पाटील, वि.प.स. यांनी याबाबत आपले म्हणणे मांडले.

यासंदर्भात मुख्यमंत्र्यांसोबत बैठक घेण्यात यावी व सदरहू बैठकीस सन्माननीय सदस्यांना बोलाविण्यात यावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

१. (१) शुक्रवार, दिनांक २१ जून, २०१९ रोजी माननीय सभापतींनी राखून ठेवलेल्या अँड अनिल परब व इतर वि.प.स. यांच्या एका तारांकित प्रश्नाचे उत्तर देण्यात आले.

(२) सोमवार, दिनांक २४ जून, २०१९ रोजी माननीय सभापतींनी राखून ठेवलेला श्रीमती विद्या चहाण व इतर वि.प.स. यांच्या एका तारांकित प्रश्नाचे उत्तर देण्यात आले. (उत्तर अपूर्ण)

(दोन्ही पक्षाचे अनेक सन्माननीय सदस्य एकाच वेळी बोलण्याचा प्रयत्न करतात.)

गोंधळसदृश परिस्थितीत सभागृहाचे कामकाज करणे शक्य होत नसल्यामुळे सभागृहाची बैठक १० मिनिटांकरिता स्थगित करीत असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ३६ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ४६ मिनिटांनी पुन्हा सुरू झाली.

राखून ठेवलेल्या एका तारांकित प्रश्नाचे उत्तर देण्यात आले.

(३) चार तारांकित प्रश्नांची उत्तरे देण्यात आली.

(४) आजच्या दिवसाच्या तारांकित प्रश्नोत्तराच्या यादीतील सत्तावन्न प्रश्न वेळेअभावी अतारांकित झाले.

२. (१) संसदीय कार्य राज्यमंत्र्यांनी, (अ) सन २०१२-२०१३ चा नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या लेखावरील लेखापरीक्षण पुनर्विलोकन द्वितीय अहवाल, (ब) उरण तालुक्यातील (जि.रायगड) जेएनपीटी, सिंगापूर पोर्ट व इतर बंदरामध्ये नोकर भरतीमध्ये प्रकल्पग्रस्त व स्थानिकांना न्याय देण्याची आवश्यकता या विषयावरील श्री. जयंत पाटील व इतर वि.प.स. यांनी उपस्थित केलेल्या नियम १०१ अन्वये लक्षवेधी सूचना क्रमांक ५५१ बाबत दिनांक ७ मार्च, २०१८ रोजी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

(२) संसदीय कार्य मंत्र्यांनी, (क) मुंबई विद्यापीठ, मुंबई यांचा सन २०११-२०१२, सन २०१२-२०१३ व सन २०१३-२०१४ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल, (ख) डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे-रायगड यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल, (ग) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल, (घ) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल, (ङ) शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचा २०१६-२०१७ या वर्षाचा चोपन्नावा वार्षिक अहवाल, (च) शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचे सन २०१६-२०१७ व सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे, (छ) कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा अड्डावीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवले.

३. श्री. भाई जगताप, समिती सदस्य यांनी, लोकलेखा समितीचा साठावा व एकसष्टावा अहवाल सभागृहास सादर केला.

४. श्री. श्रीकांत देशपांडे, समिती सदस्य यांनी, पंचायती राज समितीचा तिसावा, एकतीसावा, बत्तीसावा व तेहतीसावा अहवाल सभागृहास सादर केला.

५. श्री. नागोराव गाणार, समिती सदस्य यांनी, उप विधान समितीचा सहावा अहवाल सभागृहाला सादर केला.

६. अॅड. हुसनबानू खलिफे, समिती सदस्या यांनी अल्पसंख्याक समितीचा अनुपालन अहवाल सभागृहाला सादर केला.

७. श्री. रवींद्र फाटक, समिती सदस्य यांनी, सदस्य अनुपस्थिती समितीचा आठवा अहवाल सभागृहाला सादर केला.

समितीने सादर केलेल्या अहवालात सर्वश्री चंद्रकांत रघुवंशी, अनिल भोसले व जनार्दन चांदूरकर वि.प.स. यांना अहवालात उल्लेखिलेल्या कालावधीकरिता अनुपस्थित राहण्याची अनुमती देण्यात यावी, अशी शिफारस केली आहे, तरी त्यांना अनुपस्थित राहण्यास अनुमती देण्यात येत आहे, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

८. (१) श्री. गोपीकिसन बाजोरिया, वि.प.स. यांनी, “अकोला महागरपालिकेच्या अनागोदी कारभाराबाबत कार्यवाही होणे” या विषयासंबंधीचा विनंती अर्ज सभागृहास सादर केला.

(२) श्री. नरेंद्र दराडे, वि.प.स. यांनी, “श्री मार्तण्ड देव संस्थान (खंडोबा) जेजुरी, ता. पुरंदर, जि. पुणे या देवस्थानातील गैरकारभार” या विषयावरील विनंती अर्ज सभागृहास सादर केला.

आज दिनांक १ जुलै, २०१९ रोजी सन्माननीय सदस्य श्री. शरद रणपिसे, वि.प.स., आर्कि. अनंत गाडगीळ, श्री भाई जगताप, ॲड. रामहरी रुपनवर, सर्वश्री. आनंदराव पाटील, हरिसिंग राठोड, वि.प.स., श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स., सर्वश्री हेमंत टकले, किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, ॲड. राहूल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, वि.प.स., सर्वश्री धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, अनिकेत तटकरे, किरण पावसकर व श्रीमती विद्या चव्हाण, वि.प.स. यांनी, “कोंडावा (जि.पुणे) येथील अल्कॉन स्टायलस या इमारतीजवळ सुरु असलेल्या बांधकामाच्या ठिकाणी उभारलेल्या तात्पुरत्या पत्राशेडवर दिनांक २८ जून, २०१९ रोजी मध्यरात्री इमारतीची संरक्षक भिंत कोसळून १५ जणांचा जागीच झालेला दुर्दृशी मृत्यू व मुंबई, नागपूर येथे मान्सूनपूर्व तयारी न केल्यामुळे झालेली गैरसोय” या विषयावर म.वि.प. नियम २८९ अन्वये सूचना दिलेली असून सूचनेतील विषयाचे गांभीर्य पाहता सन्माननीय सदस्यांनी सूचनेतील विषय नियम २८९ अन्वयेचा कसा होतो याबाबत थोडक्यात आपले म्हणणे मांडावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

श्री. शरद रणपिसे वि.प.स. यांनी याबाबत आपले म्हणणे मांडले.

सर्वश्री. हेमंत टकले, भाई जगताप वि.प.स. यांनी उपरोक्त सूचनेच्या संदर्भात आपले म्हणणे मांडले.

उक्त विषय आजच्या कामकाज पत्रिकेमध्ये समाविष्ट नसल्यामुळे सदरहू सूचना अमान्य केली. तथापि, विषयाचे गांभीर्य लक्षात घेता शासनाने या विषयी निवेदन करावे असे निदेश माननीय सभापतींनी दिले.

महसूल मंत्र्यांनी, “कोंडावा (जि. पुणे) येथे कामगारांच्या तात्पुरत्या शेडवर इमारतीची संरक्षक भिंत कोसळून १५ कामगारांचा मृत्यू होणे” इ. बाबत नियम ४६ अन्वये निवेदन केले.

९. (१) श्री. जयंत प्र. पाटील, वि.प.स. यांनी, “मुरबाड तालुक्यातील १८ गावांना केमिकलच्या टँकरमधून पाणीपुरवठा होत असणे” इ. बाबत दिलेल्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींनी दिलेल्या निदेशानुसार पाणीपुरवठा व स्वच्छता राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

(२) सर्वश्री सतीश चव्हाण, विक्रम काळे, वि.प.स. यांनी, “राज्यात रिडीम प्रणालीमुळे ८५००० विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती मिळाली नसणे,” इ. बाबत दिलेल्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींनी दिलेल्या निदेशानुसार सामाजिक न्याय आणि विशेष सहाय्य राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(१) श्री. जयंत प्र. पाटील, वि.प.स. यांनी, “राज्यात बैलगाडी चालविण्यास राज्य शासन बंदी घालत असणे” इ. बाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

शासनाने या विषयात लक्ष घालून सन्माननीय सदस्य यांच्याबरोबर बैठक लावावी असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(२) श्री. जयंत प्र. पाटील, वि.प.स. यांनी, “महाराष्ट्र शासनाने धारावीचा पुनर्विकास करण्याच्या संदर्भात मागविलेली निविदा कायम ठेवण्याची आवश्यकता” इ. बाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

यासंदर्भात शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(३) श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. यांनी, “आरटीओ कडून देण्यात येत असलेले ई-चलन” इ. बाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

माननीय सभापतींनी, रोजगार हमी योजना मंत्र्यांनी हा विषय परिवहन मंत्री महोदयांच्या निर्दर्शनास आणून द्यावा. परिवहन मंत्र्यांनी यामध्ये लक्ष घालून सन्माननीय सदस्य श्री.किरण पावसकर व इतर सन्माननीय सदस्यांच्या तक्रारी असतील तर त्यांना बोलावून घ्यावे आणि यातून मार्ग काढण्याचा प्रयत्न करावा असे सांगितले.

(४) श्रीमती विद्या चळाण, वि.प.स. यांनी, “वीज पुरवठा करण्यासाठी अदानी कंपनीकडून वन विभागाची एनओसी मागण्यात येणे” इ. बाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

याबाबत शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(५) प्रा. जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स. यांनी, “गोवारी समाजातील आदिवासी विद्यार्थ्यांकडे जात वैधता प्रमाणपत्राची मागणी करण्यात येणे” इ. बाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

याबाबत शासनाने लक्ष घालावे असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

आजच्या कामकाज पत्रिकेतील अनुक्रमांक दहा वर दर्शविण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचना उद्या चर्चेला घेण्यात येतील असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक मध्यंतरासाठी दुपारी २ वाजून ५६ मिनिटांनी स्थगित झाली.

मध्यंतरानंतर सभागृहाची बैठक दुपारी ३.०० वाजता पुन्हा सुरु झाली.

आजच्या कामकाज पत्रिकेतील लक्षवेधी सूचना क्रमांक १ सदस्य अनुपस्थितीमुळे पुढे ढकलण्यात आली असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(५) श्री. विनायक मंटे, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले—

“ राज्यातील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकातील मराठा व मुस्लीम समाजाच्या मुला-मुलीना OBC प्रमाणेच शिक्षण व नोकरीत आरक्षण मिळण्याची मागणी असणे, तसेच धनगर समाजाचा अनुसूचित जमातीत समावेश करावा अशी मागणी असणे, मराठा, मुस्लिम व धनगर समाजाच्या आरक्षणाकरिता राज्यभरात लाखोंच्या संख्येने मोर्चे काढण्यात येणे, मागण्या मान्य होत नाहीत असे दिसत असल्यामुळे काही तरुणांनी भावनिक होऊन आत्महत्यासारखे टोकाचे पाऊल उचलणे, ही समाजाच्या व राज्याच्या दृष्टीने अतिशय गंभीर बाब असणे, मोर्चा व आंदोलना दरम्यान राज्यात मराठा आंदोलकांवर गंभीर गुन्हे दाखल केलेले असणे यामुळे अनेक तरुणांच्या भवितव्यावर प्रश्नचिन्ह निर्माण होणे, याकरिता मराठा आंदोलकांवरील गुन्हे तत्काळ मागे घेणे गरजेचे असणे, आण्णासाहेब पाटील आर्थिक विकास मागास महामंडळाची कर्ज योजना राबवत असताना थेट कर्ज मंजूर करण्याचे अधिकार महामंडळास देण्यात यावे, याप्रमाणेच मुस्लिम समाजातील बेरोजगार तरुणांना मौलाना आझाद महामंडळातून कर्ज देऊन त्यांना स्वतःच्या पायावर उभे करणे गरजेचे असणे, या सर्व बाबतीत मराठा, मुस्लिम व धनगर समाजाच्या आरक्षणाबाबत शासनाने तत्काळ ठोस भूमिका मांडली नाही तर या सर्व समाजातील तरुण-तरुणी अतिशय उग्ररूपे दाखवतील अशी भूमिका समाजाने मांडणे, याबाबत शासनाने गंभीर्यपूर्वक निर्णय घेऊन सकारात्मकरित्या आरक्षण जाहीर करण्याकरिता ठोस पावले उचलण्याची गरज असणे, यावर शासनाने करावयाची तत्काळ उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.”

इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण राज्य मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(६) प्रा. अनिल सोले, सर्वश्री नागोराव गाणार, रामदास आंबटकर, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

प्रा. अनिल सोले वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ राज्यातील मराठी शाळेतील २० पेक्षा कमी पटसंख्या असलेल्या शाळा बंद करण्याचा शासनाकडून होत असलेला विचार, आज नागपूर जिल्ह्यात ३८७ शाळांमधील विद्यार्थ्यांची

संख्या २० पेक्षा कमी असल्याचे निष्पत्र होणे, त्यामुळे जिल्ह्यातील मराठी शाळांचा दर्जा कमी होण्याची निर्माण झालेली परिस्थिती, परिणामी गरीब व आदिवासी दुर्गम भागातील विद्यार्थ्यांचे होत असलेले नुकसान, शासनाने विद्यार्थ्यांची संख्या वाढीसाठी गणवेश वाटप, पाठ्यपुस्तक व मध्यान्ह भोजन, यासारखे विविध सकारात्मक कार्यक्रम राबवूनही शिक्षण विभागास येत असलेले अपयश, त्यामुळे गरिब व ग्रामीण आदिवासी विद्यार्थ्यांचे होणारे नुकसान, शासनाने शिक्षणाचा दर्जा उंचावण्याकरीता योग्य उपाययोजना करण्याची आवश्यकता, शासनाने यावर योग्य विचार करून निर्णय घेण्याची आवश्यकता, शासनाने यावर तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.“

शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(६) ॲड. अनिल परब, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :-

“ वांद्रे (पूर्व) येथील शासकीय वसाहतीचा पुनर्विकासाचा प्रश्न अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असणे, शासकीय वसाहतीचा पुनर्विकासाच्या अनुषंगाने प्रकल्पाचा सुसाध्यता अहवाल शासनास प्राप्त होणे, बाह्य अर्थसहाय्याद्वारे कर्ज उभारून अस्तित्वातील इमारतीच्या जागी बहुमजली इमारती बांधण्याचे प्रस्तावित असल्याने सुसाध्यता अहवालाची अंमलबजावणी होण्यास होत असलेला विलंब, तसेच कर्ज उभारणे प्रक्रिया व पुनर्विकासाचा खर्च व कालावधी याबाबत असलेली अनिश्चितता, सद्यःस्थितीमध्ये शासकीय वसाहत इमारतींची झालेली अत्यंत दुरवस्था, सदर वसाहतीमध्ये सातत्याने अपघाताचे घडत असलेल्या घटना, वसाहतीमध्ये संरचनात्मक परिक्षणानुसार संरचनात्मक दुरुस्तीकरिता तुटपुंजा निधी उपलब्ध न होणे, परिणामी राहिवाशांमध्ये पसरलेला असंतोष, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, शासकीय वसाहतीच्या अनेक वर्षांपासून शासन दरबारी रेंगाळत असलेला ज्वलंत प्रश्नाकडे शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालून शासन स्तरावर तातडीने करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”

सार्वजनिक बांधकाम मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(८) सर्वश्री दत्तात्रय सावंत, श्रीकांत देशपांडे, बाळाराम पाटील, किशोर दराडे, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. दत्तात्रय सावंत, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ राज्यात विद्यार्थी संख्यावाढीमुळे उच्च माध्यमिक विभागातील वाढीव पदे निर्माण झालेली असणे, सन २००३ ते २०११ या कालावधीतील पदांना शासनाने मान्यता दिलेली असणे, या मान्यता दिलेल्या पदांपैकी ३६० पदे शासनाने व्यपगत करून बाकीच्या पदांना वेतन अनुदान मंजूर करणे, व्यपगत केलेल्या पदावर आजही शिक्षक कर्मचारी कार्यरत असणे, त्यामुळे व्यपगत केलेली पदे पुनर्जिवित करून या पदांना वेतन अनुदान मंजूर करण्याची मागणी करण्यात येणे, सन २०१०-११ ते २०१७ पर्यंत निर्माण झालेली पदांची माहिती शासनास प्राप्त झालेली असणे, या पदांना मान्यता देऊन अनुदान देणेबाबत, शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(९) श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे कृषी मंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

“ बीड जिल्ह्यातील वडवणी तालुक्यात सन २०१३ ते २०१७ या कालावधीत उर्ध्व कुंडलिका प्रकल्पांतर्गत तत्कालीन तालुका कृषी अधिकारी व कृषी पर्यवेक्षक यांनी फळबाग लागवडीचा कार्यक्रम हाती घेणे, या योजनेत सुमारे ६५ कोटी रुपयाचा गैरव्यवहार झाल्याची बाब नुकतीच उघडकीस येणे, तत्कालीन कृषी अधिकारी व कृषी पर्यवेक्षक यांनी बनावट लाभार्थी दाखवून केलेला आर्थिक गैरव्यवहार, वडवणी तालुक्यातील रुई, रुझिंगळा, सोनाखोटा येथील शेतकरी या योजनेसाठी पात्र नसतानाही या शेतकऱ्यांना निधी मंजूर करून केलेला गैरव्यवहार, या संदर्भात माहिती अधिकाराखाली माहिती विचारली असता ही माहिती कार्यालयात उपलब्ध नसल्याचे सांगण्यात येणे, यासंदर्भात सविस्तर चौकशी करून संबंधितांविरुद्ध कारवाई करण्याची होत असलेली मागणी, यावर शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही.”

अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(१०) श्री. जयंत प्र. पाटील, अँड.अनिल परब, सर्वश्री शरद रणपिसे, प्रवीण दरेकर, अँड.राहुल नारेकर, वि.प.स. यांची लक्ष्यवेधी सूचना.

श्री. जयंत प्र. पाटील, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ मुंबईत स्वहक्काचे घर मिळावे म्हणून भुमिपुत्रांनी एकत्र येवून गजानन सहकारी गृहनिर्माण संस्था (नियोजित) स्थापन करणे, संस्थेस सन २००४ मध्ये जमीन वाटपाकरीता शासनाने हेतुपत्र निर्गमित करणे, काही अपरिहार्य कारणास्तव विहित वेळेत म्हणजेच दोन महिन्यांच्या आत हेतुपत्रातील अटी शर्ती पूर्ण न केल्यापुढे संस्थेचे हेतुपत्र सन २००८ मध्ये रद्दबादल करणे, मधील काळात संस्थेतर्फे वारंवार पाठपुरावा करूनही जिल्हाधिकारी कार्यालय, मुंबई उपनगर यांच्याकडून त्यांच्या प्रस्तावावर सकारात्मक विचार न होणे, मुळातच दिनांक २६ जुलै, २००४ चे सर्व सभासदांची अटी व शर्ती पूर्ण करण्याकरीता पत्र व त्याची नोंद महसूल दफ्तरी असताना त्याची दखल न घेता प्रशासनाने सदर हेतुपत्र रद्द करण्याची केलेली अतिधाई, सलग १४ वर्षे संस्थेने वारंवार पाठपुरावा पत्रव्यवहार करूनही प्रशासनाची नकारात्मक भूमिका, सन २०१५ व सन २०१६ मध्ये दोन वेळा सुनावणी होऊनही न्यायतत्वावर संस्थेस हेतुपत्र पुनर्जिवित करण्यास शासनास होत असलेली अडचण तसेच सन २०१६ मध्ये नकारात्मक आदेशाविरुद्ध मा.उच्च न्यायालयाने अपिल फेटाळताना संस्थेस जमीन वाटपाकरीता पुन्हा अर्ज करण्याचे दिलेले मुक्त स्वातंत्र्य, त्यानुसार संस्थेतर्फे केलेल्या अर्जावर शासनाकडून धोरण निश्चितीनंतर निर्णय घेण्याची घेतलेली वेळखाऊ भुमिका, उलटपक्षी मेडिनोक्हा सहगृह संस्था (नियोजित) या टाटा मेमोरियल हॉस्पिटलच्या डॉक्टरांच्या संस्थेस सन २००३ साली दिलेल्या हेतुपत्रातील अटी शर्तीनुसार प्रस्ताव नसल्याचे निर्दर्शनास येऊनही अद्यापपर्यंत पाच वेळा त्यांचे हेतुपत्र जीवित ठेवणे, त्याकरीता मा. सर्वोच्च न्यायालयापर्यंत प्रशासनाने दिलेला लढा, एका बाजूस केवळ विलंबामुळे गजानन संस्थेस वारंवार हेतुपत्र पुनर्जिवित होण्यापासून वंचित ठेवताना दुसरीकडे मेडीनोक्हा संस्थेचे हेतुपत्र पाच वेळा जिवित ठेवून केलेला दुटपीपणा, त्यामुळे संस्थेचे होत असलेले नुकसान व मानसिक त्रास, मेडिनोक्हा संस्थेप्रमाणे गजानन सहकारी संस्थेस निदान एकवेळा पुन्हा संधी देण्याची गरज, जुनी संस्था असून हेतुपत्रदेखील १५ वर्षांपूर्वी निर्गमित झाले असल्याने नव्याने धोरण ठरविण्याच्या प्रस्तावांमध्ये गजानन संस्था विनाकारण भरडली जात असल्याचे उघड होणे, म्हणून नैसर्गिक न्याय तत्वावर तसेच मेडिनोक्हा संस्थेस संधी देताना लावलेल्या निकषाप्रमाणे गजानन संस्थेचे हेतुपत्र तात्काळ पुनर्जिवित करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

महसूल मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

७. माननीय सभापतींनी पुरवणी मागण्यावरील चर्चेची कार्यपद्धती विशद केली.

खालील मंत्रांच्या विभागांच्या पुरवणी मागण्या एकत्रितपणे चर्चेस घेण्यात येतील असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

१. मुख्यमंत्री ए-४, ए-५, ए-६, ए-७, बी-१, बी-३, बी-६, बी-७, बी-१०, एफ-२, एफ-३, एफ-५, एफ-७, जे-१
२. महसूल, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री, सी-१, एच-७, एच-८
३. वित्त व नियोजन, वने मंत्री, सी-७, सी-१०, जी-५, जी-७, ओ-१, ओ-७, ओ-९, ओ-१०, ओ-२४, ओ-२६, ओ-३२, ओ-३३, ओ-३८, ओ-४४, ओ-४६, ओ-४७, ओ-५६, ओ-६२, ओ-६८, ओ-८२, ओ-८३
४. उच्च व तंत्र शिक्षण, मराठी भाषा, सांस्कृतिक कार्य, अल्पसंख्याक विकास व वक्फ, संसदीय कार्य मंत्री, डब्ल्यू-२, डब्ल्यू-३, डब्ल्यू-४, डब्ल्यू-७, झेडडी-१, झेडडी-२, झेडडी-१, झेडडी-२
५. ग्रामविकास, महिला व बालविकास मंत्री, एल-२, एल-३, एक्स-१
६. वैद्यकीय शिक्षण, जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास मंत्री, आय-५, एस-१
७. परिवहन, खारभूमी विकास मंत्री, बी-३, आय-५
८. उद्योग, खनिकर्म मंत्री, के-३, के-७
९. सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम), सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री, आर-१
१०. ऊर्जा, नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा, राज्य उत्पादन शुल्क मंत्री, बी-२, के-६
११. पणन व वस्त्रोद्योग मंत्री, व्ही-२
१२. अन्न व औषध प्रशासन, पर्यटन व राजशिष्टाचार मंत्री, झेडडी-४
१३. सहकार, मदत व पुनर्वसन मंत्री, सी-५, सी-६, सी-९, व्ही-२, व्ही-३
१४. पशुसंवर्धन, दुर्घटविकास व मत्स्यव्यवसाय विकास मंत्री, डी-३, डी-४, डी-५, डी-६, डी-९

१५. अन्न व नागरी पुरवठा, ग्राहक संरक्षण, कौशल्य विकास, माजी सेनिकांचे कल्याण मंत्री, ए-५, एम-२, झेडए-२

१६. शालेय शिक्षण, क्रीडा व युवक कल्याण मंत्री, ई-२, ई-२, ई-४

१७. कामगार, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण मंत्री, के-३, झेडजी-३, झेडजी-४

१८. सामाजिक न्याय मंत्री, एन-३

१९. कृषि मंत्री, डी-३

२०. आदिवासी विकास मंत्री, टी-५, टी-६

२१. जलसंधारण मंत्री, झेडएच-४, झेडएच-५

सभागृहाने सन २०१९-२०२० च्या पुरवणी मागण्यांवर विचार केला असल्याचे माननीय सभापतीनी सांगितले.

१०. (१) उद्योग मंत्रांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ३६ - महाराष्ट्र औद्योगिक विकास (सुधारणा) विधेयक, २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव सदस्य अनुपस्थितीमुळे मांडण्यात आला नाही.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडश: विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(२) उच्च व तंत्रीशक्षण मंत्रांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ३२ - एमजीएम विद्यापीठ, औरंगाबाद विधेयक, २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. शरद रणपिसे, श्री.धनंजय मुंडे, प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव मांडण्यात आला नाही.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकन संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानन्तर उपरोक्त विधेयक समूह स्थाले.

(३) उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्रालयी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक १६ - स्पायसर अँडवेनटिस्ट विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, प्रकाश गजभिये वि.प.स. यांचा प्रस्ताव मांडल्यात आला नाही.

उपरोक्त विधेयकावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सुदस्यांनी भाग घेतला.

उच्च व तंत्रशिक्षण मन्त्रांनी चर्चेस उत्तर दिले.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतासु टाकन संमत झाला.

વિધેયક વિચારાત ઘેણ્યાત આલો

रुबंडशः विचारान्तर उपरोक्त विधेयक संसत द्वाले

विधानसभेकडन आलेला संदेश सचिव तो वाचन दाखवतील असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

सुचिव (एम.) यांनी, पढील संदेश सुभागहात वाचन दाखविला.

प्रसाद

सन २०१९ वि.स.वि. क्रमांक २९- महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम आणि महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ यांमध्ये आणाखी सुधारणा करण्याकरिता विधेयक, विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहातील २९ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त पुढील अधिवेशनाच्या अखेरपर्यंत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे.

संसदीय कार्यमंत्रांनी, दिनांक २८ जून, २०१९ रोजी झालेल्या सभेत विधानसभेने संमत केलेल्या पृष्ठील प्रस्तावास सभाग्रहाने सहमती द्यावी, असा प्रस्ताव मांडला.

“ सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक २९- महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम आणि महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ यांमध्ये आणांखी सुधारणा करण्याकरिता विधेयक विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहातील २९ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त पुढील अधिवेशनाच्या अखेरपर्यंत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे.“

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

(४) महसूल मंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक २ - महाराष्ट्र शेतजमीन (जमीनधारणेची कमाल मर्यादा) (सुधारणा) विधेयक, २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

उपरोक्त विधेयकावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) अॅड. राहुल नार्वकर (२) श्री. शरद रणपिसे (३) श्री. प्रकाश गजभिये

महसूल मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(५) महसूल मंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ३ - महाराष्ट्र जमीन महसूल व विशेष आकारणी यामध्ये वाढ करण्याबाबत (सुधारणा) विधेयक, २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, प्रकाश गजभिये वि.प.स. यांचा प्रस्ताव मांडण्यात आला नाही.

उपरोक्त विधेयकावरील चर्चेत अॅड. राहुल नार्वकर भाग घेतला.

महसूल मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(६) महसूल मंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक १४ - महाराष्ट्र मुद्रांक (सुधारणा व विधिग्राहीकरण) (पुढे चालू ठेवणे) विधेयक, २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

उपरोक्त विधेयकावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. शरद रणपिसे   (२) श्री. हेमंत टकले

महसूल मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(७) महसूल मंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ३५- भूमिसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत करताना उचित भरपाईचा आणि पारदर्शकतेचा हक्क (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव सदस्य अनुपस्थितीमुळे मांडण्यात आला नाही.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीच्या प्रश्नावर चर्चा होईल, त्यानंतर माननीय मंत्र्यांचे उत्तर झाल्यानंतर विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकला जाईल. आता सन्माननीय सदस्यांनी विधेयकावरील भाषणास सुरुवात करावी असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

उपरोक्त विधेयकावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) ॲड अनिल परब   (२) श्री. किरण पावसकर (३) श्री. भाई गिरकर

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(ख) (१) वित्त राज्यमंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ३९ - महाराष्ट्र (द्वितीय पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०१९ मांडले व भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २०७, खंड (१) द्वारे महाराष्ट्राच्या राज्यपालांना प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तींचा वापर करून त्यांनी हे विधेयक महाराष्ट्र विधानपरिषदेसमोर मांडण्यासाठी शिफारस केली आहे, असे सांगितले.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

विधेयक खंडशः सभागृहास सादर करण्यात आले.

खंड २ व ३, अनुसूची, खंड १, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य हे एका पाठीमागून एक याप्रमाणे विचारात घेण्यात आले. त्यांच्या बाबतीत कोणतीही शिफारस करण्यात आली नाही.

ज्याअर्थी, परिषदेस कोणतीही शिफारस करावयाची नाही, त्याअर्थी, परिषदेला कोणतीही शिफारस करावयाची नाही, अशा शिफारशीसह हे विधेयक विधानसभेकडे परत पाठविण्यात येईल असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(८) वित्त राज्य मंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ३७ - महाराष्ट्र करविषयक कायदे (दुसरी सुधारणा व विधिग्राहीकरण) विधेयक, २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

विधेयक खंडशः सभागृहाला सादर करण्यात आले.

शिफारशी करावयाच्या असल्यास सदस्यांनी मांडाव्यात. परंतु यावर शिफारशी नाहीत असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

खंड २ ते ७ (दोन्ही सम्मिलित), खंड १, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य हे एका पाठीमागून एक याप्रमाणे विचारात घेण्यात आले. त्यांच्या बाबतीत कोणतीही शिफारस करण्यात आली नाही.

ज्याअर्थी, परिषदेस कोणतीही शिफारस करावयाची नाही, त्याअर्थी, परिषदला कोणतीही शिफारस करावयाची नाही, अशा शिफारशींसह हे विधेयक विधानसभेकडे परत पाठविण्यात येईल असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

(९) मुख्यमंत्रांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि.क्रमांक-४०, राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गाकरिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरिता जागांचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे आणि पदांचे) आरक्षण (सुधारणा) विधेयक २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडश: विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(१०) नगरविकास राज्यमंत्रांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक २२-मुंबई महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री शरद रणपिसे, श्री.धनंजय मुंडे, प्रकाश गजभिये, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव मांडण्यात आला नाही.

उपरोक्त विधेयकावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री शरद रणपिसे

(२) ॲड अनिल परब

(३) श्री. किरण पावसकर

(४) श्री. हेमंत टकले

(५) ॲड राहूल नार्वकर

(६) श्रीमती विद्या चढ्हाण

(७) श्री. प्रकाश गजभिये

मुख्यमंत्रांनी चर्चेस उत्तर दिले.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानन्तर उपरोक्त विधेयक समत झाले.

(११) नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ३० - मुंबई महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तृत झाला.

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव सदस्य अनुपस्थितीमध्ले मांडण्यात आला नाही.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकन संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानन्तर उपरोक्त विधेयक समूह संमत झाले.

(ड) (१) सहकार मंत्र्यांनी, “ सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक १७ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (दुसरी सुधारणा) विधेयक २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

उपरोक्त विधेयकावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

सहकार मंत्रालयी चर्चेस उत्तर दिले.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकन संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानन्तर उपरोक्त विधेयक सम्मत झाले.

(२) विधि व न्याय राज्यमन्त्र्यांनी, सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ३१ - पंढरपूर मंदिर (सुधारणा) विधेयक, २०१९ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

श्री. प्रसाद लाड, वि.प.स. यांनी, “ महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे माजी सभापती डॉगरी विभागाचे शिल्पकार स्व. शिवाजीराव देशमुख यांचे कोकरुड, ता. शिराळा, जिल्हा सांगली येथे शासनामार्फत स्मारक बांधणे, ” इ. बाबत मुद्दा मांडला.

मुख्यमंत्र्यांनी याबाबत नोंद घेतली असल्याचे सांगितले.

अंड रामहरी रुपनवर, वि.प.स. यांनी, “ पुणे येथील राज्यमंत्री यांचेकरिता राखीव असलेले विश्रामगृह आमदारांकरिता आरक्षित करणे, ” इ. बाबत मुद्दा उपस्थित केला.

मुख्यमंत्र्यांनी याबाबत नोंद घेतली असल्याचे सांगितले.

(१) परिवहन मंत्र्यांनी, “ वाहन मालकाच्या हयातीत वाहनाच्या मालकीचे नामनिर्देशनाची नोंद घेणे ” इ. बाबत नियम ४६ अन्वये निवेदन केले.

(२) परिवहन मंत्र्यांनी, “ शिकाऊ अनुजप्तीकरिता महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची संगणकीय चाचणी महाविद्यालयात शिबिर आयोजित करून घेणे ” इ. बाबत नियम ४६ अन्वये निवेदन केले.

(३) वने राज्यमंत्र्यांनी, “ अटल बांबू समृद्धी योजना ” इ. बाबत नियम ४६ अन्वये निवेदन केले.

११. अंड. हुस्नबानू खलिफे व इतर वि.प.स. यांनी, “ कोकण मत्स्यविद्यापीठ ” इ. बाबत दिलेल्या नियम ९३ अन्वयेच्या सूचनेस अनुलक्षून माननीय सभापतींनी दिलेल्या निदेशानुसार मत्स्यव्यवसाय विकास मंत्र्यांनी निवेदन केले.

मंगळवार, दिनांक २ जुलै, २०१९

१) डॉ. सुधीर तांबे, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले—

“राज्यातील वरिष्ठ महाविद्यालयांना “कायम” विनाअनुदान तत्वावर परवानगी देण्यात येणे, राज्य शासनाने प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाठांचा कायम शब्द काढण्याचा धोरणात्मक निर्णय घेणे, त्याप्रमाणे राज्यात कायम विनाअनुदान तत्वावर देण्यात आलेल्या वरिष्ठ महाविद्यालयांचा “कायम” शब्द काढावा, यासाठी शिक्षक लोकप्रतिनिधी व प्राध्यापक संघटनांनी शासनाकडे वारंवार पाठपुरावा करणे, आझाद मैदान, मुंबई येथे या प्रश्नासाठी धरणे आंदोलन सुरू असणे, तसेच उच्च व तंत्रशिक्षण अखत्यारीतील चित्रकला व फार्मसी महाविद्यालयांना ९० टक्के वेतन अनुदान सुरू असणे, उर्वरित १० टक्के अनुदान देऊन ते १०० टक्के करावे, एचबी १७५८—१२अ०

यासाठी वारंवार शासनाकडे मागणी करणे, यासाठी संबंधित संचालकांनी शासनाकडे तसा प्रस्तावही पाठविणे, परंतु त्यावरती अद्याप कोणताही निर्णय न होणे, तसेच वरिष्ठ महाविद्यालयीन प्राध्यापकांना ७ वा वेतन आयोग लागू करणे, लागू करत असताना केंद्राप्रमाणे लागू केलेल्या शिफारशी न लावता राज्य शासनाने उच्च शिक्षण खात्यांतर्गत नेमलेल्या समितीच्या शिफारशी लागू करणे, त्यानुसार प्राध्यापकांवर अन्याय होणे, त्यामध्ये मोठ्या त्रुटी असणे, याबाबत राज्यातील प्राध्यापकांनी आंदोलन करणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही.”

उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) सर्वश्री हेमंत टकले, धनंजय मुंडे, किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, ॲड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री विक्रम काळे, सतीश चव्हाण, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री अनिकेत तटकरे, प्रकाश गजभिये, जगन्नाथ शिंदे, रामराव वडकुते, अरुणकाका जगताप, खाजा बेग, अब्दुल्लाखान दुर्राणी, अनिल भोसले, वि.प.स. यांची लक्ष्यवेधी सूचना.

श्री. हेमंत टकले, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे ग्राम विकास मंत्रांचे लक्ष वेधले—

“शासनाने मेगाभरती अंतर्गत राज्यातील ३४ जिल्हा परिषदांमध्ये शेकडो पदांसाठी पद भरती करण्याचा निर्णय घेतला असून पद भरतीसाठी अर्ज करणाऱ्या उमेदवाराला ३४ जिल्हापरिषदेतील एकाच पदासाठी ३४ प्राधान्यक्रम द्यायचे असल्यास त्या उमेदवाराला १७ हजार रुपये भरावे लागत असल्याची गंभीर बाब नुकतीच उघडकीस येणे, शासनाच्या निर्णयात प्राधान्य किंवा पसंती क्रमासाठी पैसे आकारू नये असे नमूद केले असतानादेखील महापरीक्षा पोर्टल करून उमेदवारांची आर्थिक लूट सुरू केल्याची तक्रार उमेदवारांनी करणे, आधीच बेरोजगार असलेल्या गरीब उमेदवारांनी सरकारी नोकरी मिळेल या आशेपोटी अनेक उमेदवारांनी पाच ते दहा हजार रुपये खर्च करून अर्ज भरल्याची गंभीर बाब पुढे येणे, शासनाच्या दिनांक २४ ऑगस्ट, २०१७ मध्ये घेतलेल्या निर्णयानुसार प्रत्येक पदाचा केवळ एकच अर्ज भरता येईल व एकदाच परीक्षा शुल्क भरून ३४ जिल्हा परिषदेच्या पदांसाठी पसंती क्रम देता येणार असल्याची नमूद असल्याचे नमूद असतानासुध्दा प्रत्येक पदासाठी स्वतंत्र शुल्क भरावे लागत असल्यामुळे गरीब बेकार तरुणांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, यासंदर्भात चौकशी करून बेरोजगार तरुणांना न्याय मिळवून देण्याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

ग्रामविकास राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

उपरोक्त लक्षवेधी सूचना राखून ठेवण्यात येत असल्याचे माननीय तालिका सभापतींनी सांगितले.

(३) श्री. नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, सर्वश्री गिरीशचंद्र व्यास, रामदास आंबटकर, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे कौशल्य विकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“राज्य शासनाच्या व्यवसाय प्रशिक्षण संचालनालयामध्ये (आयटीआय) सन २०१२-१५ या दरम्याडन १०० कोटी रुपयांपेक्षा जास्ता रकमेचा भ्रष्टाचार झाल्याची बाब तत्कालीन संचालक श्री. भुतांगे यांनी तक्रार केल्याचे निर्दर्शनास येणे, या तक्रारीच्या अनुषंगाने शासनाने दिनांक २९ नोव्हेंबर, २०१७ रोजी उद्योग विभागाचे तत्कालीन अतिरिक्त मुख्य सचिव यांची चौकशी समिती नेमल्याचे निर्दर्शनास येणे, सन २०१४ च्या पावसाळी अधिवेशनात ही बाब लक्षवेधीच्या माध्यमातून उपस्थित केली असल्याचे निर्दर्शनास येणे, विद्यमान वित मंत्री महोदयांनी तत्कालीन उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्र्यांकडे तक्रार केली असल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, १०० कोटीच्या भ्रष्टाचारात संशयित प्रमुख आरोपी असलेली व्यक्ती सध्या संबंधित विभागाचे प्रभारी संचालक असल्याचे निर्दर्शनास येणे, उक्त प्रकरणाची निपक्षपाती चौकशी होण्याच्या उद्देशाने तत्कालीन कामगार मंत्री महोदयांनी त्यांच्या दिनांक २८ ऑगस्ट, २०१८ रोजीच्या पत्रान्वये सध्याच्या प्रभारी संचालकांना दिनांक २ एप्रिल, २०१८ पासून त्या पदावरून दूर करण्यात आल्याचे आदेश निर्गमित केले असणे, तथापि पुन्हा चार महिन्यांनंतर चौकशी अपूर्णावस्थेत असताना संचालक पदाचा कार्यभार देण्यात आल्याचे निर्दर्शनास येणे, सन २०१९ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात सदर बाब प्रश्नांच्या माध्यमातून सभागृहात उपस्थित करण्या त आली असताना प्रभारी राज्यमंत्र्यानी सभागृहात लेखी उत्तर देवू असे आश्वासित केले असल्याचे निर्दर्शनास येणे, सदरहू भ्रष्टाचारी संचालकांनी २०१७ ते २०१८ या कालावधीत ५० कोटीचे टुळ्स बन्याच आयटीआयमध्ये आवश्यकता नसतानाही संबंधित प्राचार्यांकडून जबरदस्तीने मागणीपत्रक मागवून खरेदी केली असल्याची बाब व त्यामध्ये १० कोटींचा भ्रष्टाचार केला असल्याचे निर्दर्शनास येणे, संबंधित मंत्री महोदयांचे खासगी सचिव आणि संबंधित विभागाचे सचिव, संशयित भ्रष्टाचारी अधिकाऱ्यांना पाठीशी घालत असल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, आयटीआयच्या ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेत करोडो रुपयांचा भ्रष्टाचार झाला असल्याचा अहवाल रायते समितीने दिनांक २८ डिसेंबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास दिला असताना व त्या प्रकरणात उपसंचालक

श्री. योगेश पाटील हे दोषी असल्याचे सकृत दर्शनी सिध्द झाले असताना त्याच्यावर कोणतीही कार्यवाही न करता अथवा गुन्हा दाखल न करता त्यांना पाठीशी घालण्याचा विभागीय सचिव व संचालकांचा डाव, प्रस्तृत प्रकरणी आयटीआयचे संचालक, संबंधित विभागाचे सचिव, आयटीआयचे उपसंचालक व संबंधित तत्कालीन मंत्री महोदयांचे खासगी सचिव यांची चौकशी करून त्यांच्याविरुद्ध कारवाई करण्याची व या मोठ्या प्रमाणावरील भ्रष्टाचारास उघड करण्याची आवश्यकता व त्याबाबत करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

कौशल्य विकास मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(चर्चा अपूर्ण)

श्री. प्रवीण दरेकर, वि.प.स. यांनी, “मालाड येथे भिंत कोसळून १६ जणांचा झालेला मृत्यू” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

शासनाने लक्ष घालून त्वरित उपाययोजना कराव्यात, अशा सूचना माननीय तालिका सभापतींनी दिल्या.

(३) “राज्य शासनाच्या व्यवसाय प्रशिक्षण संचालनालयामध्ये सन २०१२ ते २०१५ दरम्यान १०० कोटी रुपयांपेक्षा जास्त भ्रष्टाचार होणे.”

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(४) सर्वश्री धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री विक्रम काळे, सतीश चव्हाण, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री अनिकेत तटकरे, प्रकाश गजभिये, जगन्नाथ शिंदे, रामराव वडकुते, अरुणकाका जगताप, खाजा बेग, अब्दुल्लाखान दुर्गाणी, वि.प.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्षनेते यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यांचे लक्ष वेधले :—

“सातारा जिल्ह्यातील कोरेगांव नगरपंचायतीमधील शांतीनगरमधील अंतर्गत बंदिस्त गटाराचे काम निकृष्ट दर्जाचे झाले असून या कामाची चौकशी करण्याबाबत तेथील संबंधित नागरिकांनी जिल्हाधिकारी, सातारा यांचेकडे तक्रार करणे, यासंदर्भात जिल्हाधिकारी यांनी कार्यकारी अभियंता महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, जलव्यवस्थापन विभाग, सातारा, कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक

बांधकाम विभाग, सातारा व उपविभागीय अधिकारी, कोरेगांव उपविभाग, कोरेगांव यांचेकडून दिनांक १५ मे, २०१९ रोजी मागविणे, या कामावर तांत्रिक देखरेख करण्याची जबाबदारी कोरेगांव नगरपंचायतीची असताना त्यांनी कोणत्याही कामाची तपासणी करण्यात न येणे, अशा प्रकारच्या अनेक त्रुटी झाल्याचे आढळून येणे, तसेच गेल्यावर्षभारामध्ये स्वच्छता अभियान व इतर कामामध्ये झालेली चुकीची कामे, चुकीची बिले काढणे, अधिकारी, ठेकेदार व काहीचे असलेले संगनमत याबाबत जनतेत असलेली नाराजी, या कामाची पुन्हा एकदा चौकशी करून संबंधितांविरुद्ध कारवाई करण्याची होत असलेली मागणी, यावर शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.”

नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(५) सर्वश्री सतीश चव्हाण, विक्रम काळे, वि.प.स. यांची लक्ष्यवेधी सूचना.

श्री. सतीश चव्हाण, वि.प.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“राज्यात वैद्यकीय प्रवेशासाठी जात आणि प्रवर्ग आरक्षण असतानाही पुन्हा प्रादेशिक आरक्षण लादत्यामुळे मराठवाडा आणि विदर्भ विभागातील विद्यार्थ्यांवर मोठा अन्याय होत असणे, वैद्यकीय प्रवेशातील नियमबाबृ ७०:३० धोरणामुळे मराठवाडा व विदर्भातील गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांवर होत असलेल्या अन्यायाविरोधात विविध संघटना, सामाजिक संस्था व लोकप्रतिनिधी यांनी आंदोलनाचा इशारा देणे, मराठवाडा, विदर्भ व उर्वरित महाराष्ट्रातील वैद्यकीय महाविद्यालयांच्या संख्येमध्ये प्रचंड तफावत असणे, वैद्यकीय महाविद्यालयात एमबीबीएस प्रवेशासाठी संपूर्ण महाराष्ट्रासाठी एकच गुणवत्ता यादी तयार करण्याची आवश्यकता, नीट परीक्षेत गुणवत्ता यादीत येऊन केवळ कोठाच्या प्रादेशिक विभाजनामुळे गुणवंत विद्यार्थ्यांवर होत असलेला अन्याय, वैद्यकीय महाविद्यालयांची संख्या उर्वरित महाराष्ट्रात २५, विदर्भात ९ तर मराठवाड्यातील फक्त ६ असल्याने जागांमध्ये सुधा मोठ्या प्रमाणात तफावत असणे, सन २०१५ पासूनच्या नीट परीक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थी आणि प्रवेशित जागा यांचे गुणोत्तर पाहिले तर मराठवाडा आणि विदर्भ विभागातील विद्यार्थ्यांवर अन्याय झाल्याचे स्पष्ट होणे, वैद्यकीय प्रवेशाच्या मराठवाड्यात ७५०, पश्चिम महाराष्ट्रात ३३३० व विदर्भात ११५० जागा असून मराठवाड्यातील ७५० जागांपैकी १५ टक्के जागा केंद्रासाठी राखीव व ३० टक्के जागा मराठवाड्याबाहेरील राज्यातील विद्यार्थ्यांसाठी राखीव असून मराठवाड्याच्या वाट्याला ७५० पैकी केवळ ४४६

जागा येणे, हा विषय मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत घेण्यात येऊनसुधा शासनाने याबाबत कोणताही निर्णय न घेणे, मराठवाड्यावर सतत अन्याय होत असल्याने विद्यार्थी व पालकांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, या बाबतीत दिनांक १७ जुलै, २०१८ च्या अधिवेशनात चर्चा होऊन नवीन वैद्यकीय महाविद्यालये उघडताना सुधा मराठवाड्यावर अन्याय होणे, मा. वैद्यकीय शिक्षण मंत्री, महोदय यांनी उस्मानाबाद येथे नवीन वैद्यकीय महाविद्यालय सुरू करण्याबाबत आश्वासन दिले असणे, परंतु त्यावर अद्याप कार्यवाही झाली नसणे, याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”

वैद्यकीय शिक्षण राज्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

सभागृहात गोंधळसदृश परिस्थिती निर्माण झाल्यामुळे माननीय उपसभापतींनी सभागृहाची बैठक सकाळी ११ वाजून ४२ मिनिटांनी ५ मिनिटांसाठी स्थगित केली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक सकाळी ११ वाजून ४७ मिनिटांनी सुरू झाली.

सभागृहात गोंधळसदृश परिस्थिती निर्माण झाल्यामुळे माननीय उपसभापतींनी सभागृहाची बैठक सकाळी ११ वाजून ५१ मिनिटांसाठी १० मिनिटांसाठी स्थगित केली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १२ वाजून ०१ मिनिटांनी सुरू झाली.

ॲड. अनिल परब, श्री. जयंत प्र. पाटील व श्री. प्रवीण दरेकर, वि.प.स. यांच्या लक्षवेधी सूचना अद्याप राहिल्या असून कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवताना लक्षवेधी सूचनाही पटलावर ठेवल्या जातील, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

उर्वरित लक्षवेधी सूचना पटलावर मांडल्या जातील, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

“श्री. किरण पावसकर, श्री धनंजय मुंडे, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. हेमंत टकले, श्री. आनंद ठाकूर, ॲड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री कपिल पाटील, जयंत पाटील, वि.प.स. यांनी दिनांक १ जुलै, २०१९ रोजी मध्यरात्री झालेल्या अतिवृष्टीमुळे राज्यातील पुणेसह मुंबईतील मालाड, कल्याण या ठिकाणी भिंत कोसळून झालेल्या दुर्घटनेत २२ पेक्षा जास्त व्यक्तींचा झालेला मृत्यू, मुंबईत मुसळधार पावसामुळे वाहतूक व संपूर्ण जनजीवन विस्कळीत झाल्याने मुंबईकरांचे झालेले अतोनात हाल, या विषयाबाबत नियम २८९ अन्वये सूचना दिली आहे. या प्रकरणाचे गांभीर्य लक्षात घेऊन म.वि.प. नियम २८९ अन्वये सूचना मान्य करीत आहे. ही सूचना नियम ९३ मध्ये रुपांतरीत करून चर्चेला सुरुवात करू, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

श्री. किरण पावसकर, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. हेमंत टकले, श्री. आनंद ठाकूर, ॲड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री कपिल पाटील, जयंत पाटील, वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम १७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा—

श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्षनेते यांनी नियम १७ अन्वये पुढील विषयावर अल्पकालीन चर्चा उपस्थित केली व भाषण केले :—

“मुंबई व परिसरात मागील चार दिवसांपासून सुरु असलेल्या मुसळधार पावसामुळे संपूर्ण जनजीवन विस्कळीत होणे, रेल्वेची लोकलसेवा टप्प होणे, रस्त्यावर मोठ्या प्रमाणावर पाणी साचल्याने रस्ते वाहतूकही विस्कळीत झालेली असणे, मुंबई, ठाणे व उपनगरात सार्वजनिक सुट्टी जाहीर करण्याची बेळ शासनावर येणे, मालाड भागात झोपडपड्यांवर भिंत कोसळून १६ जणांना आपले प्राण गमवावे लागणे, अनेकजण जखमी असणे, अनेक ठिकाणी झाडे कोसळणे, फांद्या तुटणे, मोठ्या प्रमाणावर घरांची पडऱ्याड होणे, पुणे येथील कात्रज भागात सिंहगड शिक्षण संस्थेची संरक्षण भिंत कोसळून ६ मजुरांचा जागीच मृत्यु होणे, ५ गंभीर जखमी असणे, दोन दिवसापूर्वीच कोंठवा भागात अशीच घटना घडून १३ बांधकाम मजुरांचा मृत्यू झालेला असणे, कल्याण येथेही शाळेची भिंत कोसळून ३ जणांचा मृत्यू झालेला असणे, १ महिला गंभीर जखमी असणे, एकंदरीत सर्वत्र पावसाचा हाहाकार माजलेला असताना प्रशासन मात्र ढिम्म असणे, नालेसफाई, रस्तेसफाईच्या कामांवर कोट्यवधी रुपयांचा खर्च होऊनही ही कामे व्यवस्थित न झाल्याने मुंबईकरांचे अतोनात हाल होणे, मुंबईकरांच्या दृष्टीने या अतिशय महत्वाच्या जिव्हाळ्याच्या विषयावर चर्चा करण्यासाठी आजचे दिवसभराचे कामकाज थांबवून चर्चा व्हावी, ही विनंती.”

उपरोक्त चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला :—

(१) श्री. शरद रणपिसे	(२) ॲड. अनिल परब
(३) श्री. प्रवीण दरेकर	(४) श्रीमती विद्या चव्हाण
(५) श्री. भाई जगताप	(६) श्री. भाई गिरकर
(७) श्री. कपिल पाटील	(८) डॉ. मनिषा कायंदे
(९) श्री. किरण पावसकर	

मुख्यमंत्र्यांनी चर्चेला उत्तर दिले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

अल्पकालीन चर्चा संपली असल्याचे माननीय सभापतींनी सांगितले.

१. (क) नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी “मुंबईतील सफाई कर्मचाऱ्यांच्या आरोग्याकडे महानगरपालिकेत होत असलेले दुर्लक्ष” या विषयावरील श्री. विजय गिरकर व इतर वि.प.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ३७९२ ला दिनांक १८ मार्च, २०१५ रोजी अनुपूरक प्रश्नोत्तराच्या वेळी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

(ख) नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी, “बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या विविध कामांमध्ये झालेल्या गैरव्यवहाराबाबत” या विषयावरील श्री. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक १५३४४ ला दिनांक १६ मार्च, २०१६ रोजी अनुपूरक प्रश्नोत्तराच्या वेळी दिलेल्या आश्वासन क्र. १०३नुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

(ग) संसदीय कार्य मंत्र्यांनी, “राज्यात इंदिरा आवास योजनेची अंमलबजावणी करण्याबाबत” या विषयावरील प्रा. जोगेंद्र कवाडे व इतर वि.प.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक १६२३४ ला दिनांक १ एप्रिल, २०१६ रोजी अनुपूरक प्रश्नोत्तराच्या वेळी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

२. (१) नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी, “मुंबई शहरातील जुन्या पाईपलाईनमुळे होणारी पाण्याची गळती” या विषयावरील श्री. विजय ऊर्फे भाई गिरकर व इतर वि.प.स. यांनी उपस्थित केलेल्या म.वि.प. नियम १०१ अन्वये लक्षवेधी सूचना क्रमांक १५९ बाबत दिनांक १४ मार्च, २०१६ रोजी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

(२) नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी, “मुंबई महानगरपालिकेकडून करण्यात येणाऱ्या रस्त्यांच्या कामात घोटाळा झाल्याची बाब उघडकीस येणे या विषयावरील श्री. नारायण राणे, माजी वि.प.स. व इतर वि.प.स. यांनी उपस्थित केलेल्या म.वि.प. नियम १०१ अन्वये लक्षवेधी सूचना क्रमांक १३८ बाबत दिनांक २८ जुलै, २०१६ रोजी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

(३) नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी, “कांदिवली (पश्चिम) येथील महावीर नगर येथे मुंबई महानगरपालिकेमार्फत उभारण्यात आलेल्या मंडळीची दुरवस्था होणे” या विषयावरील श्री. विजय ऊर्फे भाई गिरकर व इतर वि.प.स. यांनी उपस्थित केलेल्या म.वि.प. नियम १०१ अन्वये लक्षवेधी सूचना क्रमांक ८२६ बाबत दिनांक १ ऑगस्ट, २०१७ रोजी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

(४) नगरविकास राज्यमंत्र्यांनी, “मुंबईच्या घाटकोपर भागात ‘सिध्दीसाई’ ही इमारत कोसळून १२ नागरिक मृत्युमुखी पडणे” या विषयावरील श्री. धनंजय मुंडे व इतर वि.प.स. यांनी उपस्थित

केलेल्या म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चेच्या संदर्भात दिनांक २६ जुलै, २०१७ रोजी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

(५) संसदीय कार्य राज्यमंत्र्यांनी, महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा पंचावन्नावा वार्षिक अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवला.

(६) वित्त राज्यमंत्र्यांनी, भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्या सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षाचे (१) सामान्य आणि सामाजिक क्षेत्र अहवाल (२) आर्थिक क्षेत्रावर अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवला.

(७) वित्त राज्यमंत्र्यांनी, शासनाच्या सहकार, पण व वस्त्रोद्योग विभाग व सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागांतर्गत संस्थांनी दिनांक १ एप्रिल, २०१८ ते दिनांक ३१ मार्च, २०१९ या कालावधीत घेतलेले कर्ज व त्यावरील व्याजास देण्यात आलेल्या हमी विषयीचे विवरणपत्र सभागृहाच्या पटलावर ठेवले.

(८) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्र्यांनी,

(क) महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था [व्यावसायिक पदवी व पदव्युत्तर शिक्षक प्रशिक्षण अध्ययनक्रमांना (शिक्षणशास्त्र पदवी, शारीरिक शिक्षण पदवी, शिक्षणशास्त्र पदव्युत्तर पदवी, शारीरिक शिक्षण पदव्युत्तर पदवी) द्यावयाच्या प्रवेशाचे विनियमन] (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीएड-४६१९ /प्र.क्र.७८/मशि-२, दिनांकित १४ जून, २०१९ आणि

(ख) महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक विधि पदवीपूर्व पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक विधि-२०१९/प्र.क्र.७९/ मशि-२, दिनांकित १४ जून, २०१९ सभागृहाच्या पटलावर ठेवल्या.

(९) कृषी राज्यमंत्र्यांनी, महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोग, मुंबई यांचा सन २०१५-२०१६ व सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवला.

(१०) संसदीय कार्य राज्यमंत्र्यांनी, महाराष्ट्र लघु उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा पंचावन्नावा वार्षिक अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवला.

(११) संसदीय कार्य राज्यमंत्र्यांनी, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ सूत्रधारी कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा तेरावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

(१२) वस्त्रोद्योग राज्यमंत्र्यांनी, महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळ मर्यादित, नवी मुंबई यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा सेहेचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवला.

(१३) संसदीय कार्य राज्यमंत्र्यांनी, महाराष्ट्र स्थावर संपदा नियामक प्राधिकरण, मुंबई प्राधिकरणाचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवले.

३. श्री. भाई गिरकर, समिती सदस्य, यांनी लोकलेखा समितीचा ६२, ६३ आणि ६४ वा अहवाल सभागृहाला सादर केला.

४. सचिवांनी, आजच्या दिवसाच्या कामकाजपत्रिकेतील बाब क्र. चार अंतर्गत दर्शविण्यात आलेल्या क्रमांक १ ते १५२ या लक्षवेधी सूचनांसंबंधीची निवेदने सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

५. सचिवांनी, विधानसभेने कोणत्याही सुधारणेशिवाय संमत केलेले एक वि.प. विधेयक आणि दोन्ही सभागृहांनी संमत केलेल्या विधेयकांना राज्यपालांची अधिसंमती प्राप्त झालेल्या तीन वि.स. विधेयकाची नावे सभागृहास वाचून दाखविली.

६. श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स. यांचा “राहेरा (ता. मोताळा, जि. बुलढाणा) येथील साठवण तलाव व रोहिनखेड गावामध्ये वाहणाऱ्या नलगंगा नदीवर सिमेंट बंधारा व विविध जलसंधारणाची कामे होत नसणे” या विषयावरील विनंती अर्ज समितीचा अहवाल सभागृहाला सादर झाला असल्याचे माननीय सभापतीनी सांगितले.

७. आजच्या कामकाजपत्रिकेत अनुक्रमांक सात (क) आणि (ख) अंतर्गत दर्शविलेली तसेच सत्र समाप्तीपर्यंत प्राप्त होणारी म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आल्याचे माननीय सभापतीनी सांगितले.

विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण मंत्र्यांनी, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गासाठी सारथीच्या धर्तीवर एक स्वायत्त संस्था स्थापन करणे यासंबंधी निवेदन केले.

दिनांक २५, २६, २८ जून, २०१९ तसेच १, २ जुलै, २०१९ रोजी मान्य करण्यात आलेले औचित्याचे मुद्दे सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आल्याचे माननीय सभापतीनी घोषित केले.

माननीय सभापतीनी, म.वि.प. नियम २३ (१) अन्वये विरोधी पक्ष नेते श्री. धनंजय मुंडे यांनी, “महाराष्ट्र राज्याची येणाऱ्या विधानसभेची निवडणूक एक्षीएम यंत्राएवजी बॅलेट पेपरवर घेण्यात यावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद केंद्र शासनास करीत आहे.” इ. बाबत प्रस्तावाची सूचना दिली असल्याचे सांगितले व म.वि.प. नियम २३ (१) अन्वये करण्यात आलेल्या तरतुदीची सविस्तर माहिती दिली.

प्रस्तावाची सूचना सुधारित स्वरूपात अशासकीय ठरावाची सूचना म्हणून मान्य करण्यात येत असून अशासकीय ठरावाच्या तदतुदीप्रमाणे पुढील कार्यवाही करण्यात येईल, असे माननीय सभापतींनी सांगितले.

दिनांक १, २ जुलै, २०१९ रोजी मान्य करण्यात आलेल्या विशेष उल्लेखाच्या सूचना सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आल्याचे माननीय सभापतींनी घोषित केले.

अंतिम आठवडा प्रस्तावावर चर्चा होणार नाही. अंतिम आठवडा प्रस्तावावरील सन्माननीय सदस्यांची भाषणे पटलावर ठेवता येत नाहीत. माझ्याकडे आपण ती भाषणे आणून द्यावीत. ही सर्व भाषणे शासनाकडे पाठवितो. आपण आपली भाषणे प्रश्नरूपाने जरी पाठवून दिली तरी शासनाडून एक महिन्याच्या आत याची उत्तरे मिळतील. धोरणात्मक बाबबोत सूचविलेल्या सर्व विधायक सूचनांचा विचार करावा, असे निर्देश माननीय सभापतींनी दिले.

श्री. कपिल पाटील, वि.प.स. यांनी, “इतर मंडळांच्या शाळा व मुंबई महानगरपालिकेच्या कारभारात मराठी भाषेची सक्ती करणे,” इ. बाबतचा मुद्दा उपस्थित केला.

श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्षनेते, “जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीच्या अधिकाऱ्यांना निलंबित करणे,” इ. बाबत मुद्दा उपस्थित केला.

माननीय सभापतींनी चालू अधिवेशनातील कामकाजाचा आढावा घेणारा गोषवारा वाचून दाखविला व या अधिवेशनात केलेल्या सहकार्यबद्दल सर्वांचे आभार मानले.

c. माननीय सभापतींनी, सत्र समाप्तीसंबंधीचा माननीय राज्यपालांचा पुढील संदेश वाचून दाखविला.

“भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (२) उपखंड (क) अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तींचा वापर करून मी चे. विद्यासागर राव, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याव्हारे महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे सत्र संस्थगित करीत आहे.”

यानंतर राष्ट्रगीत म्हणण्यात आले.

विधानपरिषदेचे सत्र दुपारी ३ वाजून ३६ मिनिटांनी संस्थगित झाले.

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक २ जुलै, २०१९.

जितेंद्र भोळे,
सचिव (का.),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

विवरण क्रमांक ६

**महाराष्ट्र विधानपरिषद नियमातील नियम ८(१) अन्वये, माननीय सभापतींनी
नामनिर्देशात केलेली सभापती तालिका-**

दिनांक १७ जून, २०१९ ते २१ जून, २०१९ रोजी

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव
१.	श्री. प्रविण दरेकर, वि.प.स.
२.	डॉ. (श्रीमती) नीलम दिवाकर रावते, वि.प.स.
३.	श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स.
४.	अँड. हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स.

तसेच

दिनांक २४ जून, २०१९ ते २ जुलै, २०१९ रोजीपर्यंत

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव
१.	श्री. प्रविण दरेकर, वि.प.स.
२.	श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स.
३.	अँड. हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स.
४.	रिक्त

सन २०१९ चे द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन

विवरण क्रमांक ७

विविध विद्यापीठांवर सदस्यांची नामनियुक्ती

निरंक

विवरण क्रमांक ८

विधेयकावरील संयुक्त समितीवर सदस्यांची नामनियुक्ती/
समिती नियुक्ती करण्याबाबतचा प्रस्ताव

निरंक

विवरण क्रमांक ९

विधेयकावरील संयुक्त समितीचा अहवाल सादर करण्यासाठी
मुदतवाढीचा प्रस्ताव

निरंक

विवरण क्रमांक १०

सन २०१९ द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन विविध समित्यांच्या बैठका

अ.क्र.	समितीचे नाव	बैठकीचा दिनांक	बैठकीत झालेले कामकाज
(१)	(२)	(३)	(४)
(१)	विधानपरिषद कामकाज सल्लागार समिती	दिनांक २८ मे, २०१९	(१) समितीने सन २०१९ च्या द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनासंबंधात विचार-विनिमय करून सोमवार दिनांक १७ जून, २०१९ ते मंगळवार, दिनांक २ जुलै, २०१९ पर्यंतचे सभागृहाचे कामकाज निश्चित केले.
		दिनांक २० जून, २०१९	(२) समितीने सन २०१९ च्या द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनासंबंधात विचार-विनिमय करून शुक्रवार, दिनांक २१ जून, २०१९ ते मंगळवार, दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजीपर्यंत सभागृहाचे सुधारित कामकाज निश्चित केले.
(२)	लोकलेखा समिती	दिनांक २० मे, २०१९	(१) समितीने आपल्या बाबनाव्या (सन २०१४-२०१५ सामान्य आणि सामाजिक क्षेत्र) अहवालाच्या प्रारूपावर विचार करून ते संमत केले.
		दिनांक २१ मे, २०१९	(२) समितीने आपल्या त्रेपनाव्या (सन २०१४-२०१५ महसूली क्षेत्र) अहवालाच्या प्रारूपावर विचार करून ते संमत केले.
		दिनांक २२ मे, २०१९	(३) समितीने आपल्या चोपनाव्या (सन २०१४-२०१५ महसूली क्षेत्र) अहवालाच्या प्रारूपावर विचार करून ते संमत केले.
		दिनांक ०३ जून, २०१९	(४) समितीने आपल्या पंचावनाव्या (सन २०१५-२०१६ स्थानिक संस्था) अहवालाच्या प्रारूपावर विचार करून ते संमत केले.

(१)	(२)	(३)	(४)
दिनांक १३ जून, २०१९	(५) समितीने आपल्या छपनाव्या (सन २०१५-२०१६ महसूली क्षेत्र) अहवालाच्या प्रारुपावर विचार करून ते संमत केले.		
दिनांक १८ जून, २०१९	(६) समितीने आपल्या सत्तावनाव्या (सन २०१४-२०१५ सामान्य आणि सामाजिक क्षेत्र) अहवालाच्या प्रारुपावर विचार करून ते संमत केले.		
दिनांक १९ जून, २०१९	(७) समितीने आपल्या अडुवनाव्या (सन २०१६-२०१७ सामान्य आणि सामाजिक क्षेत्र) अहवालाच्या प्रारुपावर विचार करून ते संमत केले.		
दिनांक २६ जून, २०१९	(८) समितीने आपल्या एकोणसाठाव्या (सन २०१६-२०१७ सामान्य आणि सामाजिक क्षेत्र) अहवालाच्या प्रारुपावर विचार करून ते संमत केले.		
दिनांक २८ जून, २०१९	(९) समितीने आपल्या साठाव्या (सन २०१२-२०१३ आर्थिक क्षेत्र) अहवालाच्या प्रारुपावर विचार करून ते संमत केले.		
दिनांक २८ जून, २०१९	(१०) समितीने आपल्या एकसष्टाव्या (सन २०१४-२०१५ आर्थिक क्षेत्र) अहवालाच्या प्रारुपावर विचार करून ते संमत केले.		
दिनांक २८ जून, २०१९	(११) समितीने आपल्या बासष्टाव्या (सन २०१५-२०१६ स्थानिक संस्था) अहवालाच्या प्रारुपावर विचार करून ते संमत केले.		
दिनांक २८ जून, २०१९	(१२) समितीने आपल्या त्रेसष्टाव्या (सन २०१६-२०१७ विनियोजन लोगे) अहवालाच्या प्रारुपावर विचार करून ते संमत केले.		

(१)	(२)	(३)	(४)
		दिनांक ०१ जुलै, २०१९	(१३) समितीने आपल्या चौसष्टाव्या (सन २०१४ च्या पाटबंधारे प्रकल्पाच्या व्यवस्थापन यावरील अहवाल (चक्रमुद्रित स्वरूपात) अहवालाच्या प्रारुपावर विचार करून ते संमत केले.
(३) पंचायती राज समिती	दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०१९		(१) समितीने परभणी जिल्हा परिषदे-संदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २००८-२००९ व सन २०११-२०१२ च्या लेख्यांवरील लेखा परिक्षा पुनर्विलोकन अहवालातील परिच्छेदांबाबत चावीसावा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला. (२) समितीने परभणी जिल्हा परिषदे-संदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१२-२०१३ च्या वार्षिक प्रशासन अहवालाच्या संदर्भातील तेविसावा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला. (३) समितीने वाशिम जिल्हा परिषदे-संदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१२-२०१३ च्या लेख्यांवरील लेखा परिक्षा पुनर्विलोकन अहवालातील परिच्छेदांबाबत चोविसावा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला.
		दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०१९	(४) समितीने वाशिम जिल्हा परिषदे-संदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१३-२०१४ च्या वार्षिक प्रशासन अहवालाच्या संदर्भातील पंचविसावा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला.

(१)	(२)	(३)	(४)
दिनांक ४ जून २०१९	(५) समितीने सोलापूर जिल्हा परिषदे-संदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१२-२०१३ च्या लेख्यांवरील लेखा परिक्षा पुनर्विळोकन अहवालातील परिच्छेदांबाबत सव्वीसावा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला.		
दिनांक ४ जून २०१९	(६) समितीने सोलापूर जिल्हा परिषदे-संदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१३-२०१४ च्या वार्षिक प्रशासन अहवालाच्या संदर्भातील सत्ताविसावा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला.		
दिनांक २० जून २०१९	(७) समितीने सातारा जिल्हा परिषदे-संदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१२-२०१३ च्या लेख्यांवरील लेखा परिक्षा पुनर्विळोकन अहवालातील परिच्छेदांबाबत अडुविसावा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला.		
दिनांक २० जून २०१९	(८) समितीने सातारा जिल्हा परिषदे-संदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१३-२०१४ च्या वार्षिक प्रशासन अहवालाच्या संदर्भातील एकोणतीसावा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला.		
दिनांक २७ जून २०१९	(९) समितीने बीड जिल्हा परिषदे संदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१२-२०१३ च्या लेख्यांवरील लेखा परिक्षा पुनर्विळोकन अहवालातील परिच्छेदांबाबत तीसावा अहवालाच्या		

(१)	(२)	(३)	(४)
		प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला.	
	दिनांक २७ जून २०१९	(१०) समितीने बीड जिल्हा परिषदे संदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१३-२०१४ च्या वार्षिक प्रशासन अहवालाच्या संदर्भातील एकतीसावा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला.	(१०) समितीने बीड जिल्हा परिषदे संदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१३-२०१४ च्या वार्षिक प्रशासन अहवालाच्या संदर्भातील एकतीसावा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला.
	दिनांक २७ जून २०१९	(११) समितीने जळगांव जिल्हा परिषदे-संदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २००८-२००९ व सन २०११-२०१२ च्या लेख्यांवरील लेखा परिक्षा पुनर्विलोकन अहवालातील परिच्छेदांबाबत बत्तीसावा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला.	(११) समितीने जळगांव जिल्हा परिषदे-संदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २००८-२००९ व सन २०११-२०१२ च्या लेख्यांवरील लेखा परिक्षा पुनर्विलोकन अहवालातील परिच्छेदांबाबत बत्तीसावा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला.
	दिनांक २७ जून २०१९	(१२) समितीने जळगांव जिल्हा परिषदे-संदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१२-२०१३ च्या वार्षिक प्रशासन अहवालाच्या संदर्भातील तेहतीसावा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला.	(१२) समितीने जळगांव जिल्हा परिषदे-संदर्भातील पंचायती राज समितीचा सन २०१२-२०१३ च्या वार्षिक प्रशासन अहवालाच्या संदर्भातील तेहतीसावा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला.
४) अनुसूचित जमाती कल्याण समिती	दिनांक ११ जून, २०१९	समितीने आपल्या दहावा व अकरावा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून आवश्यक त्या सुधारणांसह अहवाल संमत करण्यात आला.	समितीने आपल्या दहावा व अकरावा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून आवश्यक त्या सुधारणांसह अहवाल संमत करण्यात आला.
(५) विमुक्त जाती व भटक्या दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०१९ जमाती कल्याण समिती			

(१)	(२)	(३)	(४)
६) उप विधान समिती	दिनांक २६ जून, २०१९	समितीने आपल्या सहावा अहवालाच्या प्रारुपावर विचार विनिमय करून संमत करण्यात आला.	
(७) विधानपरिषद आश्वासन समिती	दिनांक २५ जून, २०१९	समितीने एकशे अङ्ग्यानववा अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला.	
(८) विधानपरिषद सदस्य अनुपस्थिती समिती	दिनांक २५ जून, २०१९	समितीने दिनांक २५ जून, २०१९ रोजीच्या बैठकीत सर्वश्री. चंद्रकांत रघुवंशी, अनिल भोसले, जनार्दन चांदुरकर, वि.प.स. यांचे रजेचे अर्ज विचारात घेण्यात आले आहे.	
(९) महिला व बालकांचे हक्क आणि कल्याण समिती	दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०१९	(१) समितीने आपल्या अकरावा अहवालाच्या प्रारुपावर विचार विनिमय करून संमत करण्यात आला. (२) समितीने आपल्या बारावा व तेरावा अहवालाच्या प्रारुपावर विचार विनिमय करून संमत करण्यात आला.	
(१०) इतर मागासवर्ग कल्याण समिती	दिनांक २५ जून, २०१९	समितीने आपल्या तिसऱ्या (सन २०१८-२०१९) अहवालाच्या प्रारुपावर चर्चा करून अहवाल संमत करण्यात आला.	
(११) अल्पसंख्याक कल्याण समिती	दिनांक २८ जून, २०१९	समितीने अनुपालन (२०१७-२०१८) अहवालाच्या प्रारुपावर विचार विनिमय करून संमत करण्यात आले.	

विवरण क्रमांक ११

मत विभाजन

(म.वि.प.नियम ४१)

दिनांक व प्रभारी सदस्य	प्रस्ताव/ सुधारणा	प्रस्तावाला/ सुधारणेला मत	प्रस्तावाला/ सुधारणेला प्रतिकूल मत	तटस्थ	प्रस्ताव/ सुधारणा संमत की असंमत
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)

निरंक

विवरण क्रमांक १२

चर्चा समाप्तीचा प्रस्ताव
(म.वि.प.नियम ३८)

निरंक

विवरण क्रमांक १३

महाराष्ट्र विधानपरिषद विशेषाधिकार भंगासंबंधी सूचना (म.वि.प. नियम २४० अन्वये)

दिनांक ०१ नोव्हेंबर २०१४ ते १५ जुलै २०१९ रोजीपर्यंत प्राप्त झालेल्या सूचनांचे विवरण.

सूचनांची संख्या	अनुमती नाकारलेल्या सूचना	अनुमती नाकारून मा. मुख्य सचिव यांच्याकडे पुढील कायवाही करीता पाठविण्यात आलेल्या सूचना.	विशेषाधिकार समितीकडे अहवाल सादर करण्यासाठी सुपूर्द केलेल्या एकूण सूचनांची संख्या	व्यपगत झालेल्या/ प्रकरण संपवण्यात आलेल्या सूचना सुपूर्द केलेल्या एकूण सूचनांची संख्या	विशेषाधिकार समितीकडे सुपूर्द केलेल्या एकूण सूचनां/प्रकरणापेकी सभागृहास अहवाल सादर करण्यात आलेल्या सूचना/ प्रकरण/व्यपगत झालेले प्रकरण	प्रलंबित सूचनांची संख्या
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)
८९	४८	२६	५	५	४ अहवाल सादर (१-एक प्रकरण व्यपगत)	५

विवरण क्रमांक १३ (अ)
महाराष्ट्र विधानपरिषद् विशेषाधिकारभंग सूचना
(म.वि.प. नियम २४० अन्वये)
प्रलंबित असलेल्या विशेषाधिकारभंग सूचनांचे विवरणपत्र.

अ.क्र.	सूचना क्रमांक	सदस्यांचे नाव	विषय	सद्यस्थिती / निर्णय
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१	११५	श्री. अनंत गाडगीळ, वि.प.स. दिनांक २६ नोव्हेंबर २०१४.	रिलायन्स इन्फ्रास्ट्रक्चर लिमिटेड, रोड्स डीझीजन, यांच्याविरुद्ध या सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, “दिनांक २० सप्टेंबर, २०१४ रोजी काही कामानिमित्त सन्माननीय सदस्य प्रवास करीत असताना पुणे ते कोल्हापूर या मार्गावरील आनेवाडी येथील टोल नाक्यावर सन्माननीय सदस्यांची गाडी थांबताच व गाडीत स्वतः सन्माननीय सदस्य प्रवास करीत असल्याचे त्यांचे ड्रायवरने सांगूनसुद्धा बुथ वरील ऑपरेटरने गाडी पुढे सोडण्यास मनाई केली व एका सुपरवायझरला बोलावले त्याला सन्माननीय सदस्यांचे ओळखपत्र दाखवले. तथापी हा टोल नाका रिलायन्स कंपनीचा असून त्याने आमदार वगेरे आम्ही काही मानत नाही असे उत्तर दिले तसेच आचारसंहिता आहे का? विचारताच ते ही कारण नसल्याचे कर्मचाऱ्यांनी सांगितले आमदारांना टोल मधून सूट असतानाही सन्माननीय सदस्यांची गाडी अडवून व त्यांच्याकडून टोल वसूली करून टोलनाक्यावरील कर्मचाऱ्यांनी सन्माननीय सदस्यांचा व सार्वभौम सभागृहाचा केलेला अवमान व विशेषाधिकार भंग, हा होय.	मा. सभापती यांच्या निदेशानुसार सूचना प्रलंबित ठेवण्यात ^{द्व०} आली आहे.

विवरण क्रमांक १३ (अ) — चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
माहे जुलै, २०१७ पावसाळी अधिवेशन व त्यानंतर प्राप्त झालेल्या सूचना				
२	१७१	अंड अनिल परब, वि.प.स. दिनांक १ ऑगस्ट २०१७.	मा.ना.श्री.विनोद तावडे, शालेय शिक्षण, उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री, यांच्याविरुद्ध खुलासा सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, सन २०१६-१७ या शैक्षणिक वर्षात मुंबई अप्राप्त. विद्यापीठाने घेतलेल्या ४७७ परिक्षांच्या उत्तर पत्रिकांची तपासणी ऑनलाईन मार्किंग पद्धतीने तपासण्याचा निर्णय मुंबई विद्यापीठाने घेऊन त्यानुषंगाने एप्रिल, २०१७ मध्ये मेरिट ट्रॅक या कंपनीची निवड करणे. मात्र सदर कंपनीच्या तांत्रिक अडचणीमुळे उत्तरपत्रिका तपासताना प्राध्यापकांना अनेक समस्या उद्भवल्याने विद्यापीठाने घेतलेल्या परिक्षांचा निकाल ४५ दिवसांच्या आत लागणे आवश्यक असतानाही ३ महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधी झाल्याने मुंबई विद्यापीठाविरुद्ध विद्यार्थी व पालकांच्या मनात असंतोष निर्माण होणे व मा.राज्यपालांकडे तक्रारी दाखल करण्यात येणे. तसेच या निकालांच्या विलंबाबाबत विधानपरिषद सभागृहात दिनांक २६ जुलै, २०१७ रोजी लक्षवेधी सूचनेवर मा.उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांनी निवेदन करताना मुंबई विद्यापीठाच्या सर्व परिक्षांचे निकाल ३१ जुलै, २०१७ पर्यंत लावण्यात येतील असे आश्वासन देण्यात येऊनही अद्यापपर्यंत परिक्षांचा निकाल न लागल्याने सार्वभौम सभागृह तसेच सन्माननीय सदस्यांचा झालेला विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.	१०५

विवरण क्रमांक १३ (अ) — चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
३	१७९	श्री. धनंजय मुंडे, अप्पर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय तसेच खुलासा मा.विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानपरिषद दिनांक १३ नोव्हेंबर २०१७.	श्री.तडवी, अवर सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय अप्राप्त. यांचेविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०१७ रोजीच्या पत्रान्वये दिनांक १ नोव्हेंबर, २०१४ ते ७ ऑक्टोबर, २०१७ या कालावधीत सार्वजनिक आरोग्य विभागामार्फत नवजात बालकांकरिता खरेदी करण्यात आलेले इनक्युबेटर या संदर्भात झालेल्या सर्व बैठकांच्या इतिवृत्तांच्या छायांकित प्रती तसेच इनक्युबेटर खरेदी संदर्भातील संपूर्ण नस्तींच्या प्रती विधीमंडळ कामकाजाकरिता तात्काळ उपलब्ध करून देण्याबाबत मा. विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांनी अप्पर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय यांना कळविण्यात येऊनही त्यांनी जाणीवूर्वक पत्राला पोच तसेच उत्तर दिले नाही. तसेच मा.विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांच्या कार्यालयामार्फत सदरहू प्रकरणाची माहिती तात्काळ उपलब्ध करून देण्यास सार्वजनिक आरोग्य विभागाशी पाठपुरावा केला असता श्री. तडवी, अवर सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय यांना सदरहू प्रकरणाची माहिती उपलब्ध करून देण्यास अवगत करूनही आजपर्यंत मा. विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांना माहिती उपलब्ध करून न दिल्याने झालेला मा.विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचा विशेषाधिकारभंग व अवमान हा होय.	१३०

विवरण क्रमांक १३ (अ) — चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
माहे नोंद्वेंबर, २०१८ तृतीय (हिवाळी) अधिवेशन व त्यानंतर प्राप्त झालेल्या सूचना				
४	१९९	श्री. शारद रणपिसे, वि.प.स. दिनांक २७ नोंद्वेंबर २०१८.	श्री. चंद्रकातदादा पाटील, मा. महसूल मंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचेविरुद्ध सूचनेत खुलासा उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, 'महाराष्ट्र राज्य मागासवर्ग आयोगाने मराठा अप्राप्त. समाजाला आरक्षण देण्यासंदर्भात शासनास नुकताच सादर केलेला अहवाल शासनामार्फत सभागृहात मांडण्यात यावा अशी मागणी सन्माननीय सदस्यांनी दिनांक २७ नोंद्वेंबर, २०१८ रोजी विधानपरिषद सभागृहात केली असता, मा. महसूल मंत्री तथा सभागृह नेते श्री. चंद्रकात दादा पाटील यांनी 'राज्य मागासवर्ग आयोगाचे आतापर्यंत ५२ अहवाल आले, मराठा समाजासंबंधीचा हा ५२ वा अहवाल आहे. एकूण १४७ पैकी एकही अहवाल पटलावर ठेवला गेला नाही. अशा प्रकारे मागासवर्ग आयोगाचा आलेला अहवाल पटलावर ठेवण्याची परंपरा नाही. मागासवर्ग आयोगाने काय कामकाज केले याचा वर्षभराचा रिपोर्ट सदनाला द्यावयाचा असतो, तो रिपोर्ट सुझा आतापर्यंत सन २०१३-१४ असा एकाच वर्षां दिला अशी चुकीची व सभागृहाची दिशाभूल करणारी माहिती सभागृहास दिल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय'.	
५	२०३	ॲड. राहुल नारेकर, वि.प.स. दिनांक ६ मार्च २०१९.	श्री. दीपेंद्रसिंह कुशवाह, (भा.प्र.से) मुख्य अधिकारी मुंबई मंडळ तसेच श्री.दिनकर खुलासा जगदाळे,(भा.प्र.से) मुख्य अधिकारी, मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्वसन मंडळ यांचेविरुद्ध अप्राप्त . सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, मुंबई गृहनिर्माण व विकास मंडळ (म्हाडाचा विभागीय घटक) यांच्या विद्यमाने बुधवार दिनांक ६ मार्च, २०१९ रोजी दुपारी १२.०० वा. कुलाबा शिबिर, कफपरेड, मुंबई येथे मा. श्री. प्रकाश महेता, मंत्री	५३६

विवरण क्रमांक १३ (अ) — चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
			(गृहनिर्माण), महाराष्ट्र राज्य व श्री. आदित्य ठाकरे, मा. शिवसेना नेते व युवा सेनाप्रमुख यांच्या शुभहस्ते कुलाबा संक्रमण शिविरातील इमारतीचा भूमीपूजन समारंभ आयोजित करण्यात आला होता. त्यासंदर्भात बुधवार दिनांक ६ मार्च, २०१९ रोजीच्या लोकसत्ता वर्तमानपत्रात सदरहू कार्यक्रमाच्या जाहिरातीमध्ये सन्माननीय सदस्यांचे नाव प्रमुख उपस्थिती म्हणून छापण्यात आले होते. मात्र प्रत्यक्षात सन्माननीय सदस्यांना कार्यक्रमास आमंत्रित न केल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा अवमान व विशेषाधिकार भंग हा होय.	६९०

सन २०१९ मधील विधानपरिषदेच्या द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनात विधानपरिषद विशेषाधिकार समितीने सभागुहास सादर केलेले अहवाल.

अ.क्र.	सूचना	विषय	सूचना / प्रकरण	अहवाल	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१.	१८८	श्री. धनंजय मुंडे, मा. विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानपरिषद दिनांक १ मार्च २०१८.	“ न्यूज १८-लोकमत ” या मराठी वृत्तवाहिनीचे मालक, संपादक, वृत्तसंपादक, संबंधित वार्ताहर व श्री. प्रमोद पुरंदरे, व्यवस्थापकाय संचालक, एचडीआयएल कंपनी यांच्याविरुद्ध दिलेली विशेषाधिकार भंगाची सूचना.	दिनांक १ मार्च २०१८ रोजी अहवाल सादर करण्यासाठी समितीकडे सुपूर्द्द करण्यात आल्याचा दिनांक	दिनांक २६ जून २०१९ रोजी अहवाल सादर सभागृहास सादर करण्यात आला. केले.
१.	१८९	श्री. हेमंत टकले, वि.प.स., दिनांक १ मार्च २०१८.	‘न्यूज १८-लोकमत’ या मराठी वृत्तवाहिनीचे मालक, संपादक, वृत्तसंपादक, संबंधित वार्ताहर व श्री. प्रमोद पुरंदरे, व्यवस्थापकाय संचालक, एचडीआयएल कंपनी यांच्याविरुद्ध दिलेली विशेषाधिकार भंगाची सूचना.		

२०१६—२०१७

महाराष्ट्र विधानपरिषद विशेषाधिकार समिती.
मा. मुख्यमंत्री यांचा अहवाल स्वीकारण्याबाबतचा प्रस्ताव अप्राप्त असल्याने प्रलंबित असलेली प्रकरणे

अ.क्र.	विषय	सूचना/प्रकरण		अहवाल	सद्यःस्थिती
		समितीकडे	सभागृहास सादर	सुपूर्द केल्याचा दिनांक	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	
१.	श्री. पुरुषोत्तम खेडेकर लिहित “महाराज, माफ करा.. !!” या पुस्तकातील अवमानजनक लिखाणामुळे उद्भवलेले विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण. (स्वेच्छाधिकारे - SUO MOTU).	दिनांक ४ एप्रिल २०१२.	दिनांक १८ डिसेंबर २०१२.	मा. मुख्यमंत्री यांचा स्वीकारण्याबाबतचा प्रस्ताव अप्राप्त.	अहवाल
२.	श्री. पुरुषोत्तम खेडेकर लिहित “शिवरायांच्या बदनामीची केंद्रे” या पुस्तकातील मजकुरांवर आधारित “लोकप्रभा” अंकामधील प्रा.हरी नरके यांच्या “फॅसिस्ट शक्तींमुळे बहूजनांचे विभाजन” या लेखातील अवमानजनक लिखाणामुळे उद्भवलेले विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण. (स्वेच्छाधिकारे - SUO MOTU).	दिनांक १२ ऑगस्ट २०११.	दिनांक १७ डिसेंबर २०१५.	मा. मुख्यमंत्री यांचा स्वीकारण्याबाबतचा प्रस्ताव अप्राप्त.	अहवाल
३.	सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप व इतर सन्माननीय सदस्यांनी दिनांक २१ मार्च, २०१३ रोजी श्री. नियंत्रिल वागळे, तत्कालीन संपादक, आय.बी.एन. लोकमत व श्री. राजीव खांडेकर, संपादक, ए.बी.पी. माझा यांचेविरुद्ध उपस्थित केलेल्या विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.	दिनांक २१ मार्च २०१३	दिनांक २२ जून २०१६.	मा. मुख्यमंत्री यांचा स्वीकारण्याबाबतचा प्रस्ताव अप्राप्त.	अहवाल

महाराष्ट्र विधानपरिषद विशेषाधिकार समिती

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
४.	सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री. जयवंतराव जाधव, यांनी श्री. रत्नाकर गुडे, चेअरमन, गंगाखेड शुगर अँण्ड एनर्जी प्रा.लि., परभणी, जि.परभणी १ ऑगस्ट २०१७ यांच्याविरुद्ध उपस्थित केलेले विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.	दिनांक २८ नोव्हेंबर २०१८.	दिनांक २८ नोव्हेंबर २०१८.	मा. मुख्यमंत्री यांचा अहवाल स्वीकारण्याबाबतचा प्रस्ताव अप्राप्त.
५.	सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री. बाळाराम पाटील, यांनी श्री. एस. एस. पाटील, अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अभियंता (अतिक्रमण विभाग), सिडको व श्री. संतोष नारायण पिंपळे, पोलिस उपनिरिक्षक, कंळबोली पोलीस स्टेशन यांच्याविरुद्ध उपस्थित केलेल्या विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.	दिनांक १८ डिसेंबर २०१७.	दिनांक २८ नोव्हेंबर २०१८.	मा. मुख्यमंत्री यांचा अहवाल स्वीकारण्याबाबतचा प्रस्ताव अप्राप्त.
६.	श्री. धनंजय मुंडे, मा.विरोधी पक्षनेते, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांनी “न्यूज १८-लोकमत” या मराठी वृत्तवाहिनीचे मालक, संपादक, वृत्तसंपादक, संबंधित १ मार्च २०१८ वार्ताहर व श्री. प्रमोद पुरंदरे, व्यवस्थापकीय संचालक, एचडीआयएल कंपनी यांच्याविरुद्ध उपस्थित केलेल्या विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.	दिनांक १८ डिसेंबर २०१८.	दिनांक २६ जून २०१९	मा. मुख्यमंत्री यांचा अहवाल स्वीकारण्याबाबतचा प्रस्ताव अप्राप्त.
७.	सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य हेमंत टकले, वि.प.स. यांनी “न्यूज १८-लोकमत” या मराठी वृत्तवाहिनीचे मालक, संपादक, वृत्तसंपादक, संबंधित १ मार्च २०१८ वार्ताहर व श्री. प्रमोद पुरंदरे, व्यवस्थापकीय संचालक, एचडीआयएल कंपनी यांच्याविरुद्ध उपस्थित केलेल्या विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.	दिनांक १८ डिसेंबर २०१८.	दिनांक २६ जून २०१९	मा. मुख्यमंत्री यांचा अहवाल स्वीकारण्याबाबतचा प्रस्ताव अप्राप्त.

सन २०१९ चे दुसरे (पावसाळी) अधिवेशन
 विवरण क्रमांक - १४
 उपस्थित केलेले व पटलावर ठेवलेले औचित्याचे मुद्दे - ८४

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव व थोडक्यात विषय	मुद्दा सभागृहात उपस्थित केल्याचा तसेच पटलावर ठेवल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
१.	श्री.विनायक मेटे, वि.प.स.	१९ जून, २०१९
	संपूर्ण राज्यात मराठा समाजातील आत्महत्या केलेल्या ४२ तरुणांच्या कुटूंबियांना मदत व नोकरी देण्याबाबत.	
२.	डॉ. नीलम गोन्हे, वि.प.स.	१९ जून, २०१९
	फेसबूक, इन्स्टाग्राम, ट्रिवटर यावर संभाषण करतांना नैतिक व कायद्याचे भान ठेवण्याबाबत काही नियंत्रण आणण्यासंदर्भात.	
३.	श्री.हेमंत टकले, वि.प.स.	१९ जून, २०१९
	मुंबई महापालिकेवर कोस्टल रोड हा महत्वाकांक्षी प्रकल्प असून पर्यावरणाच्या परवानग्या न घेता विकासाच्या नावाखाली सुरु असलेल्या कामांमुळे निसर्गाची होत असलेली हानी.	
४.	श्री.खवाजा बेग, वि.प.स.	१९ जून, २०१९
	शासनाने २ मार्च, २०१९ रोजी काढलेल्या परिपत्रकाची अंमलबजावणी करावी व पदवीधर अंशकालीन कर्मचाऱ्यांना सेवेत सामादून घेण्याबाबत.	
५.	श्री.किरण पावसकर, वि.प.स.	२० जून, २०१९
	ठाणे घोडबंदर रोड येथे फिक्सर या वेब सिरीजचे चित्रीकरण चालू असताना गुंडांनी कलाकरांना मारहाण केल्याबाबत.	
६.	श्री.रामराव वडकुरे, वि.प.स.	२० जून, २०१९
	मोजे कोडीत ता.पुरंदर, जि.पुणे येथे कृ.वैष्णवी कोकरे या १३ वर्षांच्या मुलीवर राजीव बडदे या नराधमाने दिनांक १० जून, २०१९ रोजी केलेली बलात्कार करण्याची घडलेली घटना.	

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
७.	डॉ. नीलम गोन्हे, वि.प.स.	२० जून, २०१९
	५०० साहित्यिक धरणे धरून बसणार असल्याबाबत.	
८.	डॉ. नीलम गोन्हे, वि.प.स.	२१ जून, २०१९
	‘ग्लायफोसेट’ या तणनाशकामुळे कर्करोग होतो असा दावा करणारी प्रकरणे अमेरिकेतील न्यायालयात सुरु असून हे कारण देत राज्याच्या कृषि विभागाने माहे एप्रिल, २०१९ च्या सुमारास ग्लायफोसेट बंदी केला असल्याबाबत राज्यात एचटीबीटी कपाशीची अनधिकृत लागत वाढत असून एचटीबीटी वर फक्त ग्लायफोसेट हेच तणनाशक लागू पडते.	
९.	प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स.	२१ जून, २०१९
	सामाजिक न्याय विभागाच्या वतीने राज्यातील अनुसूचित जाती प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना मॅट्रीकोत्तर दिली जात असलेली शिष्यवृत्ती महाविद्यालयांच्या दुर्लक्षामुळे विद्यार्थ्यांना मिळत नसल्याबाबत.	
१०.	श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स.	२१ जून, २०१९
	जि.जळगांव येथे पांजरा-माळण नदी जोड प्रकल्प राबविण्यासाठी निधी उपलब्ध करण्याबाबत.	
११.	श्री.बालाराम पाटील, वि.प.स.	२१ जून, २०१९
	पालघर जिल्ह्यातील अतिरिक्त शिक्षकांवर लादण्यात आलेले समायोजनाबाबत.	
१२.	श्री.दत्तात्रेय सावंत, वि.प.स.	२१ जून, २०१९
	राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठातील त्याचप्रमाणे विद्यापीठ संलग्न महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना ७ वा वेतन आयोग लागू करण्याबाबत.	
१३.	श्री.प्रविण दरेकर, वि.प.स.	२१ जून, २०१९
	पोलादपूर तालुक्यातील कुडपण गावातील मातीचा कडा खाली घसरल्याने जानू शेलार यांच्या घराचे झालेले नुकसान.	

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
१४. श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स.		२१ जून, २०१९
राज्यशासन एकीकडे प्रत्येक शाळेत मराठी भाषा शिकविली जावी यासाठी आग्रही भूमिका घेत असणे, परंतु दुसरीकडे मात्र मराठी शाळेवर विविध निकष लावून मराठी शाळेचे खच्चीकरण केले जात असल्याबाबत.		
१५. श्री. जगत्राथ शिंदे, वि.प.स.		२१ जून, २०१९
कल्याण-डोँबिवली महानगरपालिकेचे अंतर्गत वडवली रेल्वे गेट क्र.४७ येथे उड्डाण पुलाचे काम अपूर्ण असल्याबाबत.		
१६. श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स.		२१ जून, २०१९
नागपूर शहरातील डोबी तलावाच्या परिसरातील सौंदर्योकरणाचा प्रस्ताव मंजूर करण्याबाबत.		
१७. श्रीमती विद्या चहाण, वि.प.स.		२१ जून, २०१९
मुंबई शहरात भटक्या कुच्यांचे नागरिकांवर हल्ले करण्याचे वाढलेले प्रमाण.		
१८. श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.		२१ जून, २०१९
मुंबईतील नागपाडा भागातील बी.आय.टी. चाळ क्र.१९ मधील खोली क्र. १०४ चे छत दि.२०.६.२०१९ रोजी दुपारी २.०० वाजण्याच्या सुमारास अचानक कोसळल्याची बाब निर्दर्शनास आल्याबाबत.		
१९. श्री. निरंजन डावखरे, वि.प.स.		२१ जून, २०१९
मुंबई विद्यापीठाच्या ठाणे उपकेंद्रा अंतर्गत सन २०१७-१८ साली उत्तीर्ण झालेल्या दोन बँचपैकी २० विद्यार्थ्यांना पदवी प्रमाणपत्र मिळालेले नसल्याबाबत.		
२०. श्री.प्रविण दरेकर, वि.प.स.		२१ जून, २०१९
मुंबई उपनगरातील संजय गांधी उद्यान मुख्य प्रवेशद्वार सुशोभिकरण करण्याकरिता निधी उपलब्ध करण्यासंदर्भात.		
२१. श्री. रविंद्र फाटक, वि.प.स.		२१ जून, २०१९
ठाण्यातील सिव्हील रुग्णलयानजीक असलेल्या पोलिस लाईन वसाहतीतील अनेक इमारती अत्यंत धोकादायक असल्याबाबत.		

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
२२. श्री. निरंजन डावखरे, वि.प.स.	२१ जून, २०१९	
ठाणे शहरातील घोडबंदर रोडवरील कावेसर येथे विजय गळॅक्सी इमारतीमधील रहिवाशांची विकासकाने केलेली फसवणूक.		
२३. श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स.	२१ जून, २०१९	
अमळनेर तालुक्याच्या पांजरा-माळण नदी प्रकल्प राबविण्यासाठी निधी उपलब्ध करण्याबाबत.		
२४. श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.	२४ जून, २०१९	
मुंबईतील श्री.चंदुलाल नानावटी विद्या मंदिर, वल्लभभाई रोड विलेपार्ल या शाळेच्या मुख्याध्यापिका व व्यवस्थापक शाळेतील शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना मानसिक त्रास देत असल्याच्या तक्रारी असल्याबाबत.		
२५. प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स.	२४ जून, २०१९	
चंद्रपूर जिल्ह्यातील कोरपना तालुक्यातील कोडशी घाटावर हजारो ब्रास रेतीचे अवैध उत्खनन सुरु असणे, अवैध उत्खननामुळे पर्यावरणाची मोठी हानी होत असल्याबाबत.		
२६. श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स.	२४ जून, २०१९	
देशात सध्या वायु परिवर्तनामुळे भीषण गर्मीचा आघात सुरु असून महाराष्ट्र राज्यात डेंगु व मलेरियामुळे अनेक जणांचा मृत्यु झाल्याबाबत.		
२७. श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स.	२४ जून, २०१९	
राज्यात स्थानिक स्वराज्य संस्थाच्या इयत्ता १ ली ते १२वी पर्यंत ६६ हजार ७५० शाळा असून त्यापैकी ६५ हजार १०३ शाळा मध्ये मुर्लीसाठी स्वच्छता गृहाची योग्य देखभाल व दुरुस्ती नसल्यामुळे स्वच्छतागृह वापरण्या योग्य नसल्याबाबत.		
२८. श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.	२४ जून, २०१९	
लग्न समारंभ व इतर कार्यक्रमांमध्ये मिनरल वाटॅरच्या नावाखाली केवळ थंड पाण्याची विक्री करण्याचा गोरखधंदा राज्यात सुरु असल्याबाबत.		

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
२९.	श्री.रविंद्र फाटक, वि.प.स.	२४ जून, २०१९
	ठाणे जिल्ह्यातील अंबरनाथ (पूर्व) येथील सर्व नंबर ३८ मधील मोहर पूरम को.ऑ. सोसायटी, स्वामी देवप्रकाश गार्डन सोसायटी, मोहन ज्योत सोसायटी शिवगंगा सोसायटी, विश्वेश्वर सोसायटी, रामेश वर दर्शन, रामेश्वर कृष्ण सोसायटी, अनिहाता गृहनिर्माण संस्था उभ्या असलेल्या जमिनीच्या सातबारा उताऱ्यावर वन विभाग अशी नोंद करून सोसायटीयातील सर्व सदनिकांनी खरेदी-विक्री व्यवहार तसेच इमारतीचा पुनर्विकास करण्याचे बंद केल्याबाबत.	
३०.	ॲड.हुसनबानू खलिफे, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	पुण्यामध्ये नाना पेठ, डोके तालमी जवळ एका अल्पवयीन मुर्लीवर झालेल्या अत्याचाराबाबत चौकशी करून संवंधित दोषी व्यक्तींवर कारवाई करण्याबाबत.	
३१.	श्री.प्रविण दरेकर, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	मुंबई उपनगरातील दहिसर जकात नाक्याच्या मोकळ्या भूखंडावर सुपर स्पेशलिटी हॉस्पिटल उभारणेबाबत.	
३२.	श्रीमती.स्मिता वाघ, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	अमळनेर (जि. जळगाव) तालुक्यातील वर्चित पात्र लाभार्थ्यांना पिक विमा योजनेचा लाभ मिळवून देण्याबाबत.	
३३.	श्री.नागोराव गाणार, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	मुंबई उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठाने शासन निर्णय दि. २४ ऑगस्ट २०१८ ला स्टेट्सको मेन्टेन्ड करण्याचा आदेश दिला आहे. त्यामुळे मा. उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठाने दिलेल्या आदेशाचा सन्मान राखवा. शासन निर्णय दि. २४.८.२०१८ अन्वये कोणत्याही शिक्षकाला सेवामुक्त केले जाणार नाही तसेच त्यांचे माहे एप्रिल, २०१९ पासूनचे वेतन बंद करण्यात येणार नाही असे आदेश निर्गमित करण्याबाबत.	

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
३४.	आर्कि.अनंत गाडगीळ, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	अनेक वर्षांपूर्वी वरिष्ठ महाविद्यालयातील विविध प्राध्यापकांची नियुक्ती होणे, त्यावेळी NET-SET परीक्षा सक्तीची नसणे, त्यानंतर हा नियम सक्तीचा करणे.	
३५.	श्रीमती विद्या चक्राण, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	आदिवासी डोंगराळ भागात माहिलांना सेनेटरी नेपकीन्स उपलब्ध होत नसल्याने संसर्गजन्य आजारांचा सामना करावा लागत असणे.	
३६.	श्री.अनिकेत तटकरे, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	रायगड जिल्ह्यात नागोठणे परिसरात ऐनघर ग्रामपंचायतीच्या हद्दीत सुकेळी (ता.रोहा, जि.रायगड) येथे जिंदाल समुहाचे महाराष्ट्र सिमलेस या कंपनीने स्थानिकांना डावलून अनेक परप्रांतीयांना रोजगार दिल्याबाबत.	
३७.	श्री.जयंत पाटील, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	राज्यातील १०९ अंग शेतकऱ्यांना कर्ज न देताच त्यांच्या सात-बारा उताऱ्यावर कर्जाचा बोजा चढवण्याचा प्रताप राज्याच्या अंग व वित विकास महामंडळाने केल्याबाबत.	
३८.	श्री.जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	कल्याण-पूर्व आणि पश्चिम भागाला जोडण्यासाठी ए.म.ए.म.आर.डी.ए.च्या माध्यमातून सॅटिस पुलाची निर्मिती करण्याबाबत लेखी निवेदन देऊन मागणी केलेली असताना, अद्याप त्याबाबत कोणतीही ठोस कारवाई झालेली नसल्याने या परिसरातील नागरिकांचे वाहतूक कोंडीमुळे होत असलेले प्रचंड हाल.	
३९.	श्री.प्रकाश गजभिये, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	राज्यात एमबीबीएस अभियांत्रिकी अभ्यासक्रमाच्या प्रवेश प्रक्रिये दरम्यान झालेल्या तांत्रिक गोंधळामुळे विद्यार्थ्यांना झालेला त्रास.	
४०.	श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	राज्य सामाईक प्रवेश प्रक्रिया सन २०१९-२० ची मुदत वाढविण्याबाबत.	

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
४१.	सर्वश्री सतीश चळ्हाण, धनंजय मुंडे, वि.प.स. B.E./B.TECH अभ्यास क्रमाच्या शै.वर्ष २०१९-२० ची प्रक्रिया सुरु झाली असून सदर नोटीफीकेशन मध्ये जात पडताळणी प्रमाणपत्राचा मुद्दा वगळला आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्याना प्रवेशसाठी अडचण येत आसल्याबाबत.	२ जुलै, २०१९
४२.	श्री.अरुणभाऊ अडसड, वि.प.स. कृषी महर्षी कृषी, तज्ज. स्व.डॉ.भाऊसाहेब पंजाबराव देशमुख यांचे जन्मगावात शासकीय कृषी महाविद्यालय सुरु करण्याबाबत.	२ जुलै, २०१९
४३.	श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स. अमळनेर (जि.जळगाव) तालुक्यातील मौजे फाफोरे बु.येथे बोरी नदीवर बंधारा बांधकामासाठी आवश्यक वाढू उपसा करण्याकरीता ठेकेदारास परवानगी देण्यात येणे, संबंधीत ठेकेदाराकडून सदर ठिकाणी विनापरवानगी गरजेपेक्षा अधिक गोण खनिज उपसा करण्यात येणे.	२ जुलै, २०१९
४४.	श्री.हेमंत टकले, वि.प.स. सध्या जून महाविद्यालयीन प्रवेशाची सुरुवात झाली असून विविध संस्था राजकीय नेत्यांच्या अधिपत्याखालील असून प्रवेशासाठी जाहिरात देण्यात काहीच हरकत नाही, परंतु ज्या संस्था मंत्रीमंडळातील सदस्यांच्या अधिपत्याखाली येत असतील त्यांना सदर जाहिरातीत स्वतःचे छायाचित्र द्यावे किंवा नाही असा प्रश्न उपस्थित होतो. कायदेशीररित्या जरी वरील बाब बरोबर असेल तर काही नैतिक बंधनाची स्वतःची म्हणून आचारसंहिता करता येईल का? त्यामुळे ध्वनित होणारा थेट संबंध टाळता येऊ शकेल व एकूण प्रवेश पारदर्शी होतील हयाबाबत विचार करावा अशी मागणी.	२ जुलै, २०१९
४५.	श्री.गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. राज्याच्या कारभारातील एक अन्य माध्यम म्हणजे विविध मंडळ/ महामंडळ प्राधिकरणांची योजना असणे, त्यांचे स्वतःचे स्वतंत्र अंदाजपत्रक असणे, त्यातील रकमेतुन नियमाप्रमाणे एक विशिष्ट टक्केवारीचा अंश वेलफेअर फंड म्हणून प्रावधानात नियोजन असणे.	२ जुलै, २०१९

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
४६.	श्री.नागोराव गाणार, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	शालार्थ प्रणालीत नवीन गाव समाविष्ट करण्याबाबतची प्रलंबित प्रकरणे निकाली निधाल्यामुळे शासन निर्णय दि.२८.२.२०१८ रोजी अन्वये गठीत केलेले विशेष कृतीदल या निर्णयान्वये संपुष्टात आणण्यात येत असणे.	
४७.	श्री.प्रकाश गजभिये, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	राज्यात स्वार्ड फ्ल्यूच्या रुग्णांची संख्या वाढत असून शासकीय रुग्णालयात औषधेपचार सामग्री नसल्याने औषधांसाठी रुग्णांना भटकंती करावी लागत असणे.	
४८.	अॅड.हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	राजापूर नगरपरिषदेच्या हृदीतील जुन्या ग्रामीण रुग्णालयाची जागा राजापूर नगरपरिषदेच्या नावे वर्ग शासनाने करण्याबाबत.	
४९.	श्री.जयंत पाटील, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	ध्वज आचारसंहिता अंमलबजावणी होत असतानाच सामान्य प्रशासन शाखेकडून निष्काळजीपणा करण्यात आलेला असून अशा प्रकारच्या ध्वज आचारसंहितेच्या उल्लंघनाच्या घटना भविष्यात घडू नये म्हणून संवंधित अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत.	
५०.	श्री.जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	कल्याण शाहरात मुंबई विद्यापीठाचे कल्याण उपकेंद्र चालू शैक्षणिक वर्षात सुरु करण्यासाठी विनाविलंब योग्य ती कार्यवाही करण्याबाबत.	
५१.	डॉ.वजाहत मिझारा, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	मराठी अल्पसंख्याक लोकसमूहातील विद्यार्थ्यांना मराठी शिकविणारे सर्व शिक्षक हे बी.ए.,बी.ए.ड. व एम.ए. असे उच्च शिक्षित असून त्यांना फक्त चार पाच हजार रुपये इतकेच मानधन मिळत असणे.	
५२.	श्री.किरण पावसकर, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	मुंबई, वांद्रे येथील कलानगर परिसरातील नाल्याची पहाणी करण्यासाठी गेलेल्या महापौरांनी जाब विचारला असता राजकीय पक्षाच्या कार्यकर्त्यांनी मुख्य अभियंता यांना केलेली मारहाण.	

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
५३.	श्री. रामदास आंबटकर, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	सामाजिक न्याय विभागातर्गत सन २०१८-१९ वर्षात राबविल्या जाणाऱ्या मॅट्रिकेटर शिष्यवृती योजनेत नागपूर जिल्ह्यातील ८२९८ विद्यार्थ्यांचा अर्जांपेकी केवळ २८६ अर्ज मंजूर होऊन ही अद्याप एकाही विद्यार्थ्यांना शिष्यवृती मिळाली नसल्याबाबत.	
५४.	श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	राज्यात मागासवर्गीय मुलांच्या वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांना परेशा सोयीसुविधा मिळण्यासाठी वसतीगृह शासकीय जागी चालू करणे.	
५५.	श्री. निरंजन डावखरे, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	राज्यामध्ये पदवीधर अंशकालीन उमेदवारांची संख्या माठ्या प्रमाणात असणे, राज्यस्तरावर विविध विभागांमध्ये कंत्राटी पद्धतीने विविध पदांची भरती होणे, अशा भरतीमध्ये अंशकालीन पदवीधर उमेदवारांना प्राधान्याने सामावून घेण्याबाबत.	
५६.	श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	महाराष्ट्र राज्यातील भुविकास बँकेच्या कर्मचाऱ्यांना वेतन/भत्ते/ग्रॅज्युइटी पेन्शन काहीच मिळत नाही. अनेक कर्मचारी दिवंगत देखील झाले, अनेकांना हृदयरोग, लकवा, काही ८ लोकांना कॅन्सर झाला पण याची दखल कोणीही घेतली नसल्याबाबत.	
५७.	श्री. किरण पावसकर, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	वाहतुकीच्या नियमांची सुस्पष्टता नसल्याने सर्वसामान्य खाजगी व वाहनधारकांना मोठ्या प्रमाणात वाहतुक पोलिसांकडून दंड आकारला जात असल्याबाबत.	
५८.	श्री. नरेंद्र दराडे, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	श्रीरामपूर कृषी उत्पन्न बाजार समितमध्ये जुलै व ऑगस्ट २०१९ मध्ये आवक झालेल्या कांदा अनुदानापोटी शेतकऱ्यांना प्रती टन १००० रुपये अदा केल्याच्या रकमेची बोगस कांदा आवक नोंदवून संचालक मंडळाच्या आप-आपसातील नातेवाईक व बनावट शेतकऱ्यांची कागदपत्र तयार करून लाखो रुपयांचे अनुदान लुटल्याबाबत.	

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
५९. प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
केंद्र पुरस्कृत प्रधानमंत्री आवास योजना व अन्य राज्य पुरस्कृत ग्रामीण घरकुल योजनेतर्गत जागेअभावी घरकुलांच्या लाभापासून वंचित असलेल्या लाभार्थ्याना ५०० चौ.फु. जागा खरेदीसाठी अर्थसहाय्य उपलब्ध करून देण्याची पंडित दिनदयाळ उपाध्याय घरकुल जागा खरेदी अर्थसहाय्य योजना राज्य शासनाने सुरु केलेली असणे.		
६०. श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
राज्याच्या पशुसंवर्धन विभागामार्फत सुरु असलेल्या ऑनलाईन पशूगणनेनुसार काही पाळीत पशुंच्या संख्येत मोठी घट झाली असून सततच्या दुष्काळ, पाणीटंचाई, चारा सोडून नगदी पिके घेण्याचे वाढलेले प्रमाण याला कारणीभूत असणे.		
६१. श्री. अनिकेत तटकरे, वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
रायगड जिल्ह्यात माणगांव परिसरात विळे-भागाड येथे असलेल्या पोस्को महाराष्ट्र लिमिटेड या कंपनीने जपीनी अधिग्रहित केलेल्या शेतकऱ्यांना कोणत्याही प्रकारच्या सोयीसुविधा दिलेल्या नसणे.		
६२. डॉ. सुधीर तांबे, वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाचा मसुदा १ जून रोजी प्रसिद्ध झाला असून त्याबाबत नगारिकांनी आपला विचार/हरकती नोंदविण्यास ३० जून पर्यंत दिलेली मुदत किमान ३ महिने वाढवावी तसेच इंग्रजी व हिंदी भाषेत असलेला शैक्षणिक धोरणाचा मसुदा मराठी व अन्य भाषेत प्रसिद्ध करणेबाबत.		
६३. श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
कल्याण-डॉबिली महानगरपालिका क्षेत्रातील कचरा उचलणाऱ्या ठेकेदारकडून कचऱ्याचे वजन वाढवण्यासाठी शहरातील डेब्रिज आधारवाडी डॅंपिंग ग्राउंडवर उत्तरवले जात असल्यास या प्रकारणाची आर्थिक गुन्हे विभागामार्फत दखल घेऊन सर्व संबंधितांवर कारवाई करण्याबाबत.		

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
६४.	श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	रायगड जिल्ह्यातील ४०६ शाळांची वीज महावितरणने बंद केल्यामुळे डिजिटल प्रणाली व ई-लर्निंग शिक्षण योजना बंद झाल्याने हजारे विद्यार्थ्यांचे भवितव्य अंधारात सापडले असल्याबाबत.	
६५.	डॉ. मनिषा कायंदे, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	मिरा-भाईदर महापलिकेचे आयुक्त बालाजी खतगावकर यांनी रवी डेक्हलपर्सवर मेहरनजर दाखवून तब्बल ९० इमारतीच्या बांधकामांना सुधारित मंजुरी दिल्याबाबत.	
६६.	श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	जिल्हा अंतर्गत बदलीमध्ये प्राथमिक शिक्षकांवर झालेल्या अन्यायाबाबत.	
६७.	श्री. दत्तात्रेय सावंत, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	उच्च माध्यमिक शाळेतील शिक्षकांचे वरीष्ठ व निवड श्रेणीचे प्रशिक्षण अवितर प्रणाली प्रमाणे प्रशिक्षण आयोजित करण्याबाबत.	
६८.	श्री. खाजा बेग, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	यंदा खाजा खरीप हंगामात शेतकऱ्यांना दर्जदार बी-बियाणे खते मिळावीत म्हणून राज्याच्या कृषी आयुक्तांनी राज्यातील सर्व जिल्हा अधिकाऱ्यांना सतर्क राहण्याचे आदेश देण्यात आले होते परंतु कृषी खात्यातील भ्रष्ट कारभारामुळे सध्या यवतमाळ जिल्ह्यात हजारो शेतकरी बोगस बिटी बियाणांचे शिकार होत असल्याने शेतकरी हवालादिल झाल्याचे माहे जूनच्या शेवटच्या सप्ताहात निर्दर्शनास आले आहे.	
६९.	श्रीमती विद्या चढ्हाण, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	मा.उच्च न्यायालयात रिट याचिका क्र.१४६५/७५ मध्ये दिनांक ३/ १२/१९७९ रोजी समझोता करार नुसार १४८८ एकर क्षेत्रापैकी वन विभागास वर्ग करण्यात आलेल्या ८४८ एकर २० गुंठे १२ आणे क्षेत्राव्यातिरिक्त उर्वरित क्षेत्रात शासन आपला हक्क सांगु शकत नसण्याबाबत.	

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
७०.	श्री.जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका क्षेत्रात धोकादायक आणि अतिधोकादायक इमारती खाली करणे वा तोडण्याच्या प्रक्रियेवरुन सदनिकाधारक, गाळेधारक आणि मनपा प्रशासनातील वाद न्यायालयापर्यंत पोहोचलेला असल्याबाबत.	२ जुलै, २०१९
७१.	श्री.अनिकेत टटकरे, वि.प.स. रायगड जिल्ह्यात मुरुड हे पर्यटनदृष्ट्या महत्त्वाचे शहर असणे, वर्षाकाठी लाखो पर्यटक मुरुडला भेट देत असणे, पर्यटनदृष्ट्या विकसीत होत असलेल्या मुरुड शहराला अनेक सोइंसुविधा होणे गरजेचे असण्याबाबत.	२ जुलै, २०१९
७२.	श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स. राज्यात मराठा आरक्षण लागु झालेले असणे, कालच या आरक्षणावर मा.उच्च न्यायालयाने शिक्कामोर्तब केलेले असणे, याच धर्तीवर राज्यात विशेष मागास प्रवर्गासाठी २ टक्के स्वतंत्र आरक्षण मिळणेबाबत स्पष्ट खुलासा होण्याची आवश्यकता.	२ जुलै, २०१९
७३.	श्री.नागोराव गाणार, वि.प.स. राज्यातील १४ अकृषिक विद्यापीठांमधील हजारो शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना प्रलीबित मागण्यांकडे उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाकडून दुर्लक्ष होत असल्याने महाराष्ट्र विद्यापीठातील कर्मचाऱ्यांनी १५ जुलै, २०१९ पासून बेमुदत बंदचा इशारा देण्यात आल्याबाबत.	२ जुलै, २०१९
७४.	श्री.विलास पोतनीस, वि.प.स. राज्यात महिलांवर अत्याचारांच्या गुन्ह्यांमध्ये दिवर्सेंदिवस वाढ होत असल्याने महिला सक्षम व सबल करण्याकरिता शासकीय यंत्रणा अपुरी पडत असल्याबाबत.	२ जुलै, २०१९
७५.	श्री.हेमंत टकले, वि.प.स. Project on Climate Resilient Agriculture येणाऱ्या भविष्यात Climate change मुळे कृषि क्षेत्रावर फार मोठे संकट येणार असून या विषयासाठी एक विधीमंडळ सदस्यांची समिती स्थापन करण्याबाबत.	२ जुलै, २०१९

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
७६. श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
जानेवारी महिन्यात विकल्प समायोपनेत पालघर जिल्ह्यातून बदली होऊन ठाणे जिल्ह्यात आलेल्या १३ शिक्षकांना जिल्हा परिषदेच्या शिक्षण विभागाने आजमितीस कोणत्याही शाळेवर नेमणूक दिली नाही तसेच त्यांना पगारही देण्यात आलेला नसल्यामुळे शिक्षकांवर आलेली उपासमारीची वेळ.		
७७. प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
विष्णु नगर ठाणे येथील श्री.संतोष शेलार यांचे त्रिमुर्ती नावाचे सोन्या,चांदीच्या दागिन्यांचे दुकान असून त्यांनी अनेक ग्राहकांची फसवणूक केल्याबाबत.		
७८. श्री.प्रविण दरेकर,वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
कोतवाल खुर्द व कॉंहवी , ता.पोलादपूर जि.रायगड गावांमध्ये सन २००५ मध्ये झालेल्या अतिवृष्टीमध्ये दरड कोसळून जीवित हानी व वित हानी झाल्यानंतर दरड प्रतिबंधक उपाययोजना करण्याबाबत लेखी निवेदन देऊनही अद्यापर्यंत कोणतीच कार्यवाही झालेली नसणे.		
७९. श्री.जगन्नाथ शिंदे,वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
कल्याण (जि.ठाणे) पूर्व परिसरात लाखो मराठी समाजबांधव वास्तव्य करत असून या समाजातील विद्यार्थ्यांसाठी व समाजबांधवांसाठी एक बहुदेशीय सभागृह उभारण्यासाठी शासकीय भूखंड उपलब्ध करण्याबाबत.		
८०. श्री.नागोराव गाणार,वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
वर्धा जिल्ह्यात आदिवासी समाज मोठ्या प्रमाणात असून शासनाच्या विविध योजनांचा लाभ घेण्याकरिता वर्धा येथे एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालय सुरू करण्याबाबत.		
८१. श्री.श्रीकांत देशपांडे,वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
नंदकुमार वसंत पाटील व कमलाकर तुकाराम किणी, रा.विरार, ता. वसई यांनी कन्स्ट्रक्शन व्यवसाय वाढविण्याचा सल्ला देऊन लोअरपरेल, मुंबई येथील लजीस्टीक व बिल्डिंग व्यवसायीक श्री.संदीप बाळकृष्ण तावडे यांची आर्थिक फसवणूक केल्याबाबत.		

विवरण क्रमांक - १४—चालू

(१)	(२)	(३)
८२.	श्री.प्रकाश गजभिये,वि.प.स. राज्यातील दुर्गम तसेच आदिवासी व नक्षलग्रस्त भागात वर्षानुवर्षे अस्थायी म्हणून काम करणाऱ्या ७३८ बीएमएस डॉक्टर यांना सेवेत कायम करून घेण्याबाबत.	२ जुलै, २०१९
८३.	श्री.रामराव वडकुते,वि.प.स. मोजे आष्टी, ता.मोहोळ, जि.सोलापूर येथील आठमाही तलावावर मच्छिमार संघ नोंदणीकरीता प्रशासनाची दिशाभुल केल्याचे उघडकीस आले असून या प्रकरणाची चौकशी करणेबाबत.	२ जुलै, २०१९
८४.	श्री.अनिकेत तटकरे,वि.प.स. वडशेतवावे ता.श्रीवर्धन, जि रायगड येथे जलसंपदा विभागामार्फत लघुपाटबंधारे योजनेअंतर्गत धरण प्रस्तावित असणे, या धरणामुळे साधारण ४२३ हेक्टर क्षेत्र सिंचनाखाली येत असणे, या प्रकल्पासाठीच्या कालव्यासाठी सुमारे ३६ हेक्टर जमीन अधिग्रहित करण्यात आलेली असल्याबाबत.	२ जुलै, २०१९

सन २०१९ चे दुसरे (पावसाळी) अधिवेशन

विवरण क्रमांक - १५

निकडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींची चर्चा करण्यासाठी प्रस्ताव
(म.वि.प.नियम ९३ अन्वये प्रस्ताव)

(१)	प्राप्त झालेल्या सूचनांची संख्या	:	१३१
(२)	निवेदन करण्याबाबत निदेश दिलेल्या सूचनांची संख्या	:	८१
(३)	अनुपती नाकारलेल्या सूचनांची संख्या	:	५०
(४)	निवेदनावर चर्चा झालेल्या सूचनांची संख्या	:	१४
(५)	निवेदन पटलावर ठेवलेल्या सूचनांची संख्या	:	२४

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव व थोडक्यात विषय	सभागृहात निवेदन करण्याबाबत प्राप्त झालेले मंत्रांचे पत्र व सभागृहात निवेदन झाल्याचा/पटलावर ठेवल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
१	श्री. जयंत पाटील, वि.प.स.	दिनांक २४ जून, अलिबाग तालुक्यातील (जि.रायगड) ग्रामपंचायत सुडकोली येथील मौजे २०१९ रोजी भोनंग येथील गट नं. २६९ व ३६६ या सरकारी पडजगीनवर शेती करत निवेदन झाले. असलेल्या शेतकऱ्यांवर अन्याय होत असल्याबाबत.
२	श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.	दिनांक २४ जून, कल्याण पश्चिम (जि.ठाणे) येथील आय.टी.आय.ची इमारत बांधून पूर्ण २०१९ रोजी निवेदन झालेली असून तिचा शैक्षणिक वापर होत नसल्याने समाजकंटकांकडून झाले. गैरवापर होत असल्याबाबत.
३	श्री. खाजा बेग, वि.प.स.	दिनांक २४ जून, राज्यातील अल्पसंख्यांक समाजाकरिता स्वतंत्र अल्पसंख्यांक संचालनालय २०१९ रोजी निवेदन स्थापन करण्याची वारंवार होत असलेली मागणी. पटलावर ठेवले.
४	सर्वश्री सतिश चढ्हाण, विक्रम काळे, वि.प.स.	दिनांक २४ जून, औरंगाबाद मनपाच्या आरोग्य केंद्रात आवश्यक त्या सोई-सुविधा उपलब्ध करून देणेबाबत. २०१९ रोजी निवेदन झाले.

विवरण क्रमांक - १५—चालू

(१)	(२)	(३)
५	श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स. हिंगोली जिल्हा रुग्णालयात सुरु असलेला अनियमितपणा व २०१९ रोजी निवेदन रुग्णांचे होत असलेले हाल.	दिनांक २५ जून, झाले.
६	श्री. कपिल पाटील, वि.प.स. घाटकोपर (प.) येथील साईनाथ शिक्षण संस्थेच्या माध्यमिक विद्यालयातील २०१९ रोजी निवेदन संस्थाचालक श्री.नामदेव घाडगे हे शाळेतील शिक्षक/शिक्षकेतर यांच्याकडे पैशाची मागणी करून दमदारी व छळ करत असल्याबाबत.	दिनांक २५ जून, झाले.
७	सर्वश्री दत्तात्रय सावंत, बाळाराम पाटील, श्रीकांत देशपांडे, वि.प.स. खाजगी व्यस्थापनच्या शाळेतील सर्व कर्मचाऱ्यांना सुधारित सेवांतर्गत आशासित प्रगती योजना लागू करणेबाबत.	दिनांक २६ जून, २०१९ रोजी निवेदन खाले.
८	श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स. हिंगोली जिल्हा रुग्णालयात सुरु असलेला अनियमितपणा व रुग्णांचे २०१९ रोजी निवेदन होत असलेले हाल.	दिनांक २५ जून, झाले. (सूचना क्र.५)
९	श्रीमती विद्या चढळाण, वि.प.स. मौजे अंधेरी, ता. अंधेरी न.भु.क्र १९५ पैकी या मिळकतीवरती शिवनगर, २०१९ रोजी निवेदन लोकनायकनगर, न्युकपासवाडी, शितलादेवी व शिवाजीनगर येथे विकासकाने ७० सदनिका बोगस लाभार्थ्यांना पात्र करून सदनिका वाटप केल्याबाबत.	दिनांक २६ जून, झाले.
१०	श्री. जगत्राथ शिंदे, वि.प.स. कल्याण (जि.ठाणे) बस आगाराच्या दुरावस्थेबाबत.	दिनांक २५ जून, २०१९ रोजी निवेदन झाले.
११	श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स. लोकनेते गोपीनाथरावजी मुंडे मागासवर्गीय सुतगिरणी केज, जि. बोड २०१९ रोजी निवेदन या संस्थेतील गैरव्यवहाराबाबत.	दिनांक २५ जून, झाले.

विवरण क्रमांक - १५—चालू

(१)	(२)	(३)
१२	डॉ. सुधीर तांबे, वि.प.स. राज्यातील १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वी विनाअनुदानीत अशतः अनुदानित २०१९ रोजी निवेदन शाळेत नियुक्त झालेल्या व १ नोव्हेंबर २००५ नंतर १०० टक्के अनुदान पटलावर ठेवले. मिळालेल्या शाळेतील किंवा तुकडीवरील सेवक असलेल्या सेवकांना नवीन परिभाषित अंशदायी पेन्शन योजना लागू न करता जुनीच पेन्शन योजना लागू करण्याबाबत.	दिनांक २८ जून, २०१९ रोजी निवेदन पटलावर ठेवले.
१३	श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स. यवतमाळ जिल्ह्यात यावर्षी खरीप हंगामाचे २१६१ कोर्टींचे कर्ज वाटपांचे २०१९ रोजी निवेदन उद्दिष्ट असताना फक्त १६ टक्के इतकेच कर्ज वाटप झाल्याबाबत.	दिनांक २८ जून, २०१९ रोजी निवेदन पटलावर ठेवले.
१४	श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्पांतर्गत झालेल्या भ्रष्टाचाराबाबत.	दिनांक २५ जून, २०१९ रोजी निवेदन झाले.
१५	श्री. कपिल पाटील, वि.प.स. शिवनेरी विद्यामंदिर, साकीनाका, मुंबई या शाळेच्या संस्थाचालकाकडून २०१९ रोजी निवेदन शिक्षक/शिक्षकेतरांची मानसिक व आर्थिक छळवणूक होत असल्याबाबत.	दिनांक २८ जून, २०१९ रोजी निवेदन पटलावर ठेवले.
१६	सर्वश्री दत्तात्रेय सावंत, बाळाराम पाटील, श्रीकांत देशपांडे, वि.प.स. किंशोर दराडे, वि.प.स. सुधारित सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजना खाजगी व्यवस्थापनच्या पटलावर ठेवले. शाळेतील सर्व कर्मचाऱ्यांना लागू करणे बाबत.	दिनांक २८ जून, २०१९ रोजी निवेदन पटलावर ठेवले.
१७	श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. मुंबई बी.डी.डी. चार्ल्सच्या पुनर्विकास प्रकल्पात बनावट भाडेकरु आणि दुकानांची संख्या वाढत असल्याबाबत.	दिनांक २८ जून, २०१९ रोजी निवेदन पटलावर ठेवले.
१८	श्री. कपिल पाटील, वि.प.स. सन २००७ मध्ये कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंग, पुणे यांनी संस्था स्तरावर पदभरती करून मोठया प्रमाणावर केलेली अनियमितता.	दिनांक २८ जून, २०१९ रोजी निवेदन पटलावर ठेवले.
१९	श्री. अब्दुल्लाखान दुर्गाणी, वि.प.स. गंगाखेड, जि.परभणी येथे पुणे-नांदेड या महामार्गावर होत असलेल्या २०१९ रोजी निवेदन वाहतूकीच्या खोलंब्यामुळे रुग्णांना जिव गमवण्याच्या घटना घडत पटलावर ठेवले.	दिनांक २६ जून, २०१९ रोजी निवेदन असल्याबाबत.

विवरण क्रमांक - १५—चालू

(१)	(२)	(३)
२०	सर्वश्री सतिश चव्हाण, विक्रम काळे, वि.प.स. शिवछत्रपती पुरस्कार प्राप्त खेळांडूना शैक्षणिक पात्रतेनूसार थेट नियुक्त्या २०१९ रोजी निवेदन देणेबाबत.	दिनांक २८ जून, पटलावर ठेवले.
२१	श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. अलिबाग तालुक्यातील (जि.रायगड) सुडकोली ग्रामपंचायत हड्डीतील २०१९ रोजी निवेदन मोजे ताजपूर गावाचे पोलीस पाटील श्री.अशोक कृष्णा पाटील हे गावातील पटलावर ठेवले. ग्रामस्थांना गावकीची भिती दाखवित असल्याबाबत.	दिनांक २८ जून, पटलावर ठेवले.
२२	श्री. बालाराम पाटील, वि.प.स. अप्रशिक्षित शिक्षक व कायम विना अनुदानित शाळेवर काम केलेल्या २०१९ रोजी निवेदन शिक्षकांची सेवा त्यांच्या सर्व लाभासाठी ग्राह्य धरणेबाबत.	दिनांक २८ जून, पटलावर ठेवले.
२३	श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स. जि.यवतमाळ येथील नगरपरिषदेच्या सफाई कामगारांचे वारंवार काम बंद २०१९ रोजी निवेदन आंदोलन होत असल्यामुळे जनता त्रस्त झाली असल्याबाबत.	दिनांक २ जुलै, पटलावर ठेवले.
२४	ॲड. हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स. रामहरी रूपनवर, शरद रणपिसे, आनंदराव पाटील, जनार्दन चांदूरकर, २०१९ रोजी निवेदन वि.प.स. रत्नागिरी जिल्ह्यात मत्स्य व सागरी विज्ञान विद्यापीठ स्थापन करणेबाबत.	दिनांक २ जुलै, पटलावर ठेवले.
२५	सर्वश्री दत्तात्रेय साकंत, श्रीकांत देशपांडे, बालाराम पाटील, वि.प.स. शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांच्या फंडाचे कपात झालेले पैसे विना पटलावर ठेवले. अट मिळणेबाबत.	दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी निवेदन
२६	डॉ. वजाहत मिश्रा, श्री. शरद रणपिसे, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स. मीरा-भाईंदर महानगरपालिकेत नालेसफाईच्या कामात करण्यात आलेल्या २०१९ रोजी निवेदन आर्थिक गैरव्यवहाराबाबत.	दिनांक २८ जून, पटलावर ठेवले.
२७	श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स. मु.पो.सालेगाव ता.धर्माबाद जि.नांदेड येथील श्री.गोविंद गोपीराज भुतावळे २०१९ रोजी निवेदन यांनी बँकेचे कर्ज व नापिकी यामुळे केलेली आत्महत्या.	दिनांक २५ जून, झाले.

विवरण क्रमांक - १५—चालू

(१)	(२)	(३)
२८	श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स. कोराडी औष्णिक वीज केंद्रातील युनिट क्रमांक ९ मध्ये गरम राखेच्या २०१९ रोजी निवेदन डबटलाईनचे झाकण उघडताना घडलेली दुर्घटना.	दिनांक २८ जून, पटलावर ठेवले.
२९	श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. जेट एअरवेज एम्प्लॉईज को.ओ.क्रेडीट सोसायटीच्या थकबाबीबाबत.	दिनांक २८ जून, २०१९ रोजी निवेदन पटलावर ठेवले.
३०	श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. कल्याण-डॉऱ्विली महानगरपालिकेत सामाविष्ट केलेले २७ गावे वगळून २०१९ रोजी निवेदन त्यांची स्वतंत्र नगरपरिषद स्थापित करण्यास दिरंगाई होत असल्याबाबत.	पटलावर ठेवले. दिनांक २८ जून,
३१	सर्वश्री सतिश चहाण, विक्रम काळे, वि.प.स. राज्यात रिडीम प्रणालीमुळे ८५००० विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती मिळाली २०१९ रोजी निवेदन नसल्याबाबत.	दिनांक १ जुलै, झाले.
३२	श्री. खाजा बेग, वि.प.स. यवतमाळ जिल्ह्यातील के. वसंतराव नाईक शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय २०१९ रोजी निवेदन व रुग्णालय येथे डॉक्टरांची पदे रिक्त असल्यामुळे रुग्णांना अनेक पटलावर ठेवले. अडचणीना सामोरे जावे लागत असणे.	दिनांक २८ जून,
३३	श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. मुरबाड तालुक्यातील १८ गावांना केमिकलच्या टँकरमधून पाणीपुरवठा २०१९ रोजी निवेदन होत असल्याबाबत.	दिनांक १ जुलै, झाले.
३४	श्री. बालाराम पाटील, वि.प.स. जिल्हा परिषदेच्या अंतर्गत असलेल्या शाळांमधील शिक्षकांच्या बदल्यांच्या २०१९ रोजी निवेदन ऑनलाईन प्रक्रियेत असलेल्या त्रुटीमध्ये सुधारणा करण्याबाबत.	दिनांक २ जुलै, पटलावर ठेवले.
३५	श्री. कपिल पाटील, वि.प.स. व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण विभाग, अमरावतीमध्ये अपांग कर्मचाऱ्यांच्या २०१९ रोजी निवेदन गटनिदेशक पदाच्या पदोन्नतीमध्ये शासन निर्णयाचा अवलंब न करता पटलावर ठेवले. सेवाज्येष्ठ कर्मचाऱ्यांना डावलून सेवाकनिष्ठ व अपात्र कर्मचाऱ्यांना पदोन्नत्या देण्यात आल्याबाबत.	दिनांक २ जुलै,

विवरण क्रमांक - १५—चालू

(१)	(२)	(३)
३६	श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. मुंबई-गोवा महामार्गाच्या चौपदरीकणाचे कामात मे. दिलीप बिल्टकॉन व २०१९ रोजी निवेदन के.सी.सी या ठेकेदारांनी शासनाबरोबर केलेल्या करारातील अटी व पटलावर ठेवले. शर्तीचे पालन न केल्याबाबत.	दिनांक २ जुलै, दिनांक २ जुलै,
३७	आर्कि. अनंत गाडगीळ, वि.प.स. मुंबई विद्यापीठाच्या बोगस कारभारामुळे कलिना कॅम्पसमधल्या युनिवर्सिटी २०१९ रोजी निवेदन डिपार्टमेंट ऑफ फिजिक्सच्या एमएससीच्या विद्यार्थ्यांना मार्कसिट १३ पटलावर ठेवले. महिन्यानंतर देण्यात आल्याबाबत.	दिनांक २ जुलै, दिनांक २ जुलै,
३८	श्री. शरद रणपिसे, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स. टिटवाळा (जि�.ठाणे) येथील बलाराम कापोरेशन आणि हरम्या डेव्हलपर्स २०१९ रोजी निवेदन या बांधकाम व्यावसायिकांनी गुंतवणूक केलेल्या ग्राहकांची आर्थिक फसवणूक पटलावर ठेवले. केल्याबाबत.	दिनांक २ जुलै, दिनांक २ जुलै,
३९	डॉ. सुधीर तांबे, वि.प.स. केंद्र सरकार नवे राष्ट्रीय शेक्षणिक धोरण लागु करणार असून त्याचा मसुदा १ जून, २०१९ रोजी प्रसिद्ध होणे परंतू मात्र हा मसुदा फक्त इंग्रजी व हिंदी भाषेत असून तो सर्वांना समजणे अवघड असणे, तसेच या मसुद्यावरील हरकती व सूचना देण्याचा कालावधी हा खूप कमी असल्याबाबत.	
४०	श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. अलिबाग तालुक्यातील (जि�.रायगड) मापगाव ग्रामपंचायत हढीतील मौजे २०१९ रोजी निवेदन सोगाव मधील एमआयडीसीने आरक्षित गट नं. २३१ मध्ये केलेल्या गुरचरण टपालाने वितरित जागेमध्ये स्थानिक नसलेल्या (बाहेरून आलेल्या) नागरिकांनी सदर जागेमध्ये केले. घरे बांधून अतिक्रमण केल्याबाबत.	दिनांक २७ सप्टेंबर, दिनांक २७ सप्टेंबर,
४१	श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. कल्याण-डॉंबिवली शहरातील बहुतांश शाळांकडून आर.टी.ई. कायद्याची २०१९ रोजी निवेदन पायमल्ली होत असून, आरटीई २५ टक्के प्रवेशित मुलांना शिक्षण आणि टपालाने वितरित शेक्षणिक साहित्य मोफत देणे बंधनकारक असतानाही ते देण्यास असमर्थता केले. दर्शविल्याबाबत.	दिनांक २९ जुलै, दिनांक २९ जुलै,

विवरण क्रमांक - १५—चालू

(१)	(२)	(३)
४२	सर्वश्री सतिश चद्हाण, विक्रम काळे, वि.प.स.	दिनांक २९ जुलै औरंगाबाद येथील महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठास शैक्षणिक सोई २०१९ रोजी निवेदन सुविधा सह, भौतिक सोई सुविधा उपलब्ध करून देणेबाबत.
४३	श्री. विक्रम काळे, वि.प.स.	टपालाने वितरित केले.
४४	पदव्युत्तर वैद्यकीय प्रवेशांत मराठा विद्यार्थ्यांना आरक्षण मिळण्यासाठी अध्यादेश काढण्याबाबत.	
४५	श्री. दत्तात्रेय सावंत, वि.प.स.	
	राज्यातील आश्रम शाळेतील शिक्षकांना राज्यस्तरीय आदर्श शिक्षक पुरस्कार देणेबाबत.	
४५	श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स.	
	मौजे गळ्हाण ता. पनवेल येथील सर्वे क्र.४१६, ३५६, ३५१, ३४१ एकूण क्षेत्रफळ ८४ एकर सुमारे ६०० कोटी मुल्य असलेली जमीन बनावट दस्तऐवजाच्या आधारे व खोटा करारनामा करून भूमीराज ग्रुपचे संचालक ची भुंपंद्र एम. हा या विकासाने हड्डप केल्याबाबत.	
४६	श्री. कपिल पाटील, वि.प.स.	दिनांक २९ जुलै मराठी भाषा सक्ती कायदा आणि अभिजात भाषा या मागण्यांसाठी २०१९ रोजी निवेदन साहित्यिक, कलावंत आणि २४ मराठी प्रेमी संघटना यांनी आज आज्ञाद टपालाने वितरित मैदानात धरणे आयोजित केल्याबाबत.
४७	श्री. कपिल पाटील, वि.प.स.	दिनांक २९ जुलै धर्मदाय संस्थांमार्फत सुरु असणाऱ्या शाळा, कॉलेज आणि शैक्षणिक २०१९ रोजी निवेदन संस्थांची इलेक्ट्रिसिटी ड्युटी माफ करण्याची आणि सवलतीच्या दरात टपालाने वितरित वीज पुरवठा करण्याची होत असलेली मागणी.
४८	आर्कि. अनंत गाडगीळ, वि.प.स.	दिनांक २९ जुलै पारंपारिक घोडेबाजार आणि यात्रा याला चेतक महोत्सव असे नाव देऊन २०१९ रोजी निवेदन शासनाची मंजूरी न घेता एम.टी.डी.सी.कडून करोडो रुपयांची होत टपालाने वितरित असलेली उथळपट्टी.
४९	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.	दिनांक २९ जुलै देशभरातील होमगार्डला न्याय मिळाला नसून महाराष्ट्रातील होमगार्डची २०१९ रोजी निवेदन स्थिती अद्याप दयनीय असण्याबाबत.

विवरण क्रमांक - १५—चालू

(१)	(२)	(३)
५०	श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स. यवतमाळ जिल्ह्यात महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषदेने २८ फेब्रुवारी, २०१९ २०१९ रोजी निवेदन रोजी पूर्व उच्च प्राथमिक आणि पूर्व माध्यमिक शिष्यवृत्ती परीक्षा घेणबाबत. टपालाने वितरित केले.	दिनांक २७ जुलै
५१	श्री. विक्रम काळे, वि.प.स. अभियांत्रिकी व औषध निर्माण शास्त्र पदवी अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी २०१९ रोजी निवेदन विद्यार्थ्यांना होत असलेला मनस्ताप.	दिनांक २७ जुलै २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.
५२	श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. कल्याण (जि.ठाणे) खाडी किनारी चालू असलेल्या अवैध जीन्स कारखान्यामुळे खादिपात्रातील पाणी प्रदूषित होऊन त्याचा रंग बदलून दुर्गंधी येत असल्याबाबत.	दिनांक २७ जुलै
५३	डॉ. वजाहत मिञ्चा, श्री. शरद रणपिसे, अऱ्ड. हुमबानू खलिफे, वि.प.स. नागपूर येथील उड्डाणपुलांखाली बेकायदेशीररित्या पार्किंग सुरु ठेवून २०१९ रोजी निवेदन करोडो रुपयांचा गैरव्यवहार करणाऱ्या कार्यकारी अभियंता, वाहतूक टपालाने वितरित विभाग, महानगरपालिका, नागपूर व संबंधितांवर तातडीने कारवाई केले. करण्याबाबत.	दिनांक २९ जुलै
५४	श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. पनवेल तालुक्यातील शिवकर ग्रामपंचायतीमधील सर्वे नं.१२९ व ५९ या सर्वे नंबरवर गावठाण अशी नोंद करण्यात न आल्यामुळे ग्रामस्थामध्ये संतापाचे वातावरण पसरले असणे.	दिनांक २९ जुलै २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.
५५	श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स. ग्रामपंचायत बनसारोळा, ता. केज, जि. बीड येथील सरपंच व ग्रामसेवक यांनी संगनमताने केलेल्या भ्रष्टाचार प्रकरणी कारवाई होत नसल्याबाबत.	दिनांक २९ जुलै
५६	श्री. बालाराम पाटील, वि.प.स. ऑनलाईन बदल्यांमध्ये शिक्षकांवर झालेल्या अन्यायामुळे सदर ऑनलाईन पद्धत रद्द करून त्रुटी दुरुस्त करणेबाबत.	दिनांक २९ जुलै २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.
५७	प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स. भाग्यलक्ष्मी नागरी सहकारी पतसंथा मर्या., सोयगांव, ता.मालेगांव, जि.नाशिक या संस्थेचे कामकाज व गैरव्यवहाराच्या अनेक तक्रारी प्राप्त झाल्याबाबत. टपालाने वितरित केले.	दिनांक २९ जुलै २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.

विवरण क्रमांक - १५—चालू

(१)	(२)	(३)
५८	श्री. खाजा बेग, वि.प.स. यवतमाळ जिल्ह्यातील ५०६ गावातील ४१ हजार १७८ शेतकरी दुष्काळ २०१९ रोजी निवेदन निधी शासनाने मंजूर केला नसल्याने वंचित राहिल्याबाबत.	दिनांक २९ जुलै २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.
५९	श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, डॉ. वजाहत मिर्जा, श्री. शरद रणपिसे, अॅड. हम्बानू खलिफे, वि.प.स. डॉ. वैशाली उत्तम जाधव, सहायक आरोग्य प्रमुख, पुणे मनपा यांच्या नियुक्तीपासून त्यांच्या कार्यपद्धतीबद्दल अनेक लोकप्रतिनिधी, डॉक्टर्स, मेडिकल असोसिएशन्स तसेच नगरसेवक, इंडियन रेडिओलॉजी व इमेजिंग असोसिएशन, महाराष्ट्र शाखा इत्यार्दीनी तत्कालीन आयुक्त, पुणे मनपा व सध्याचे आयुक्त, पुणे मनपा यांचकडे वारंवार विविध पुणाव्यांसह केलेल्या तक्रारीबाबत चोकशी पूर्ण होण्यास होत असलेला विलंब.	दिनांक २९ जुलै २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.
६०	श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. मे. आंकार रिअलटर्स व डेव्हलपर्स प्रा. लि. या विकासकाकडून परेल, शिवडी डिव्हीजन व दादर नायगांव येथील भूखंडावर झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेअंतर्गत २० सोसायट्यांचे एकत्रिकरण करून विकास करत असताना प्रस्तावित उद्यान, शाळा, बालवाड्या कल्याण केंद्रे, सोसायटी कार्यालये, हॉस्पीटल, स्मशानभूमी इत्यार्दीच्या आरक्षणात बदल करून नियम अटीचे उल्लंघन केल्याबाबत.	दिनांक २९ जुलै २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.
६१	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. चंद्रपूर जिल्ह्यातील गोंडपिपरी तालुक्यात असलेल्या कन्हारगांव-झरण वनक्षेत्राला अभयारण्य घोषित करण्याची प्रक्रिया सुरु असून कन्हारगांव अभयारण्य क्षेत्रात गोंडपिपरी, पोंभूरा व बल्लारशा तालुक्यातील सुमारे ५२ गावे प्रभावित होणार असणे, तर कन्हारगांव, झरण, गणपूर, चिवंडा, भटारी, केमारा, देवऱ्ह इत्यादी गावांचे पुनर्वसन करावे लागणार असणे.	
६२	श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. रायगड जिल्ह्यामधील पनवेल तालुक्यातील मोजे दापिवली, तुराडे, पोसरी, सावळे, देवऱ्होली व खालापूर तालुक्यातील पराडे, आंबिवली व वासांबे या गावांची १ हजार ६०० एकर जमीन महाराष्ट्र शासनाने भूसंपादन	

विवरण क्रमांक - १५—चालू

(१)	(२)	(३)
	कायदा १८९४ (भाग-१) प्रमाणे बेसिक केमिकल्स अंड इंटरमेडीट या केंद्र सरकारच्या प्रकल्पासाठी संपादित केल्याबाबत.	
६३	आर्कि. अनंत गाडगीळ, वि.प.स.	दिनांक २९ जुलै राज्यात मोठया संख्येने दिव्यांग बेरोजगारांचा प्रश्न प्रलंबित असल्याबाबत. २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.
६४	श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स.	दिनांक २९ जुलै रुई-गोस्ता, ता.मानोरा, जि.वाशिम येथे राहणाऱ्या कंट्राटदाराने कामाचा २०१९ रोजी निवेदन मोबदला मिळाला नसल्यामुळे बोडीओच्या कक्षातच अंगावर रॉकेल टपालाने वितरित आोतून दि. २४.६.२०१९ रोजी वा त्या सुमारास आत्महत्येचा प्रयत्न केले. केल्याबाबत.
६५	श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.	दिनांक २७ सप्टेंबर ठाणे जिल्ह्यात थळेसेमिया रुणांच्या संख्येत वाढ होत असल्याची धक्कादायक २०१९ रोजी निवेदन बाब उघडकीस आल्याबाबत.
६६	श्री. सतिश चव्हाण, सर्वश्री विक्रम काळे, वि.प.स.	दिनांक २७ सप्टेंबर औरंगाबाद विभागात प्रादेशिक मनोरुग्णालय कार्यरत करणेसाठी होत असलेली मागणी.
६७	प्रा. जोगन्न कवाडे, वि.प.स.	दिनांक २७ सप्टेंबर नागपूर शहर पोलिसांकडून सुरु करण्यात आलेली गुन्हेगार दत्तक योजना २०१९ रोजी निवेदन अनेक पोलीस ठाण्याच्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांनी बास्तानात गुंडाळून टपालाने वितरित ठेवलेली असल्याबाबत.
६८	श्रीमती विद्या चव्हाण, वि.प.स.	दिनांक २९ जुलै अदानी इलेक्ट्रिसीटी, महावितरण व टाटा पॉवर यांनी वीज दरवाढ २०१९ रोजी निवेदन केल्याबाबत.
६९	श्री. खाजा बेग, वि.प.स.	दिनांक २९ जुलै मागासवर्गीय जातीच्या यादीत ८५ अनुक्रमांक जर असलेले कच्ची ही २०१९ रोजी निवेदन जात मुस्लिम कच्चीना लागू नसून फक्त हिंदू कच्चीला लागू आहे असे टपालाने वितरित सांगितले जात असल्याबाबत.

विवरण क्रमांक - १५—चालू

(१)	(२)	(३)
७०	श्री. बालाराम पाटील, सर्वश्री कपिल पाटील, वि.प.स. महाराष्ट्रातील वरिष्ठ महाविद्यालयाच्या शिक्षकांच्या संप काळातील ७१ दिवसांचा पगार तातडीने मिळणेबाबत.	दिनांक २७ सप्टेंबर २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.
७१	श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स. महात्मा ज्योतिबा फुले सहकारी गृहनिर्माण संस्थेच्या सभासदास शिवशाही पुनर्वसन योजनेअंतर्गत सदनिका मिळणेबाबत.	दिनांक २९ जुलै २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.
७२	श्री. खालजा बेग, वि.प.स. यवतमाळ जिल्ह्यात असंघटीत क्षेत्रात काम करणाऱ्या कामगारांना त्यांच्या हक्काच्या साहित्यापासून वंचित राहवे लागत असल्याबाबत.	दिनांक २९ जुलै २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.
७३	श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. कल्याण (जि. ठाणे) पश्चिमेतील इंदिरानगर परिसरातील SUP योजनेत बाधीत झालेल्या बेघर नागरिकांना घरे देण्याबाबतची कार्यवाही पूर्ण करण्यास नगरविकास राज्यमंत्र्यांच्या आदेशाला डावलून कल्याण-डॉबिवली मनपाच्या अधिकाऱ्यांकडून जाणीवपूर्वक टाळाटाळ व दिरंगाई करण्यात येत असणे.	दिनांक २९ जुलै २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.
७४	श्री. कपिल पाटील, वि.प.स. नवी संचमान्यता रद्द करून अतिरिक्त शिक्षकांना मूळ शाळेत प्रस्थापित करण्याची आवश्यकता, मात्र शासकीय धोरणाच्या गोंधळामुळे मराठी शाळांचे आणि लक्षावधी विद्यार्थ्यांचे अतोनात नुकसान होत असणे.	दिनांक २९ जुलै २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.
७५	श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स. वसई-विरार म.न.पा.च्या प्रभाग समिती फ पेल्हारचे सभापती म्हणून कार्यरत असणारे अब्दुल हक सुलेमान पटेल यांनी मोजे गोंधिवरे येथील सर्वे नं.२३३ ब व २३३ क क आणि सर्वे नं.२८१, हिस्सा नं.१ या जमिनीवर बेकायदेशीर बांधकाम केल्याबाबत.	दिनांक २९ जुलै २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.

विवरण क्रमांक - १५—समाप्त

(१)	(२)	(३)
७६	श्री. सतिश चक्राण, सर्वश्री विक्रम काळे, वि.प.स. ज्या शेतकऱ्यांनी कोटेशन सह कागदपत्राची पूर्तता केली त्या शेतकऱ्यांना कृषी पंपासाठी विज कनेक्शन मिळण्याबाबत.	दिनांक २९ जुलै २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.
७७	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. राज्यातील पारंपारिक शिक्षण देणाऱ्या महाविद्यालयातील प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी इ.स. २००१ पासून समाजात नैतिक व राष्ट्रभिमान निर्माण करणाऱ्या कला, विज्ञान व वाणिज्य या महाविद्यालयांना कायम विनाअनुदान तत्वावर मान्यता देण्यात आली असल्यामुळे या महाविद्यालयातून गेली १८ वर्षांपासून विद्यादानाचे पवित्र काम करणारा कर्मचाऱ्यांवर उपासमारीची वेळ आली असल्याबाबत.	दिनांक २९ जुलै २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.
७८	ॲड. हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स. तुकडेबंदी-तुकडेजोड कायद्याविरुद्ध खरेदी केलेल्या जमीन मालकांना शासनाने दि. ७ सप्टेंबर, २०१७ रोजी प्रसिद्ध केलेल्या राजपत्रानुसार खरेदी केलेल्या जमिनीच्या बाजारमूल्याच्या २५ टक्के रक्कम ७ दिवसांत तातडीने संबंधित मंडळ अधिकाऱ्यांकडे भरण्याच्या नोटीसा बजावण्यात आल्याबाबत.	दिनांक २७ सप्टेंबर २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.
७९	श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स. पालघर जिल्ह्यातील अधीक्षक प्राथमिक / माध्यमिक, अधीक्षक वेतन व भविष्यनिर्वाह निरीक्षक पथक या पदांची निर्मिती करण्याबाबत.	
८०	श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. रायगड जिल्ह्यातील पेण-खोपोली रस्त्याबाबत.	दिनांक २९ जुलै २०१९ रोजी निवेदन टपालाने वितरित केले.
८१	श्री. विक्रम काळे, वि.प.स. मुंबईसह राज्यभरातील लाचखोरीला आळा घालणेबाबत.	

सन २०१९ चे दुसरे (पावसाळी) अधिवेशन

विवरण क्रमांक - १५अ

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम १३ अन्वये प्रस्तावाची स्वीकारलेली सूचना

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव व विषय	सूचना ज्या तारखेस सभागृहात घेतली ती तारीख	शेरा
--------	----------------------	---	------

निरंक

सन २०१९ चे दुसरे (पावसाळी) अधिवेशन

विवरण क्रमांक - १६

विशेष उल्लेख म्हणून उपस्थित करण्यात आलेल्या तसेच पटलावर ठेवलेल्या सूचना-१५९

अ. क्र.	सूचना देणाऱ्या सदस्यांचे नाव व थोडक्यात विषय	विषय सभागृहात उपस्थित केल्याचा तसेच पटलावर ठेवलेल्या दिनांक
१.	श्री. जगत्राथ शिंदे, वि.प.स.	१९ जून, २०१९
	राज्यात प्लास्टिक बंदी जाहीर केलेली असताना त्याची अद्याप कठोरपणे अंमलबजावणी झालेली नसणे.	
२.	श्री. दत्तात्रेय सावंत, वि.प.स.	१९ जून, २०१९
	शालेय शिक्षण विभाग शासन निर्णय दिनांक २८ जानेवारी २०१९ नुसार शिक्षकेतर आकृतिबंध लागू करत असताना ग्रंथपाल व प्रयोगशाळा सहायक विद्यार्थी निकषांमध्ये बदल करून चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी पद भरतीस मान्यता मिळणेबाबत शालेय शिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक २८ जानेवारी २०१९ नुसार शिक्षकेतर आकृतिबंध लागू करत असताना ग्रंथपाल व प्रयोगशाळा सहायक विद्यार्थी निकषांमध्ये बदल करून चतुर्थश्रेणी कर्मचारी पद भरतीस मान्यता मिळणेबाबत.	
३.	डॉ. वजाहत मिर्जा, वि.प.स.	१९ जून, २०१९
	अल्पसंख्याक शाळांमध्ये पायाभूत सोयी सुविधा पुरविण्याच्या योजनेतील पाच वर्षांची अट वगळण्याबाबत.	
४.	श्री. रविंद्र फाटक, वि.प.स.	१९ जून, २०१९
	ठाण्याचे तलाव नामशेष होण्याच्या मार्गावर असून तलावांचे संवर्धन व सुशोभिकरण करण्याबाबत.	
५.	श्री. हेमंत टकले, वि.प.स.	१९ जून, २०१९
	इयत्ता दुसरीच्या गणिताच्या पुस्तकात संख्या वाचन करताना एकवीस ऐवजी वीस एक, त्र्याहत्तर ऐवजी सत्तर तीन किंवा त्र्याणणव ऐवजी नव्वद तीन अशा सूचना महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळाने दिलेले असणे.	

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
६.	श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. मोजे वेश्वारी, ता. अलिबाग, जि. रायगढ येथील फळ रोप वाटिका केंद्र परिसरात संरक्षक भिंत बांधण्याबाबत.	१९ जून, २०१९
७.	श्रीमती विद्या चळ्हाण, वि.प.स. महाराष्ट्र राज्यातील अवेध पॅथॉलॉजी लॅबचे प्रमाण वाढत असल्याबाबत.	१९ जून, २०१९
८.	श्री. किरण पावसकर, श्रीमती विद्या चळ्हाण, वि.प.स. मोजे साखरपा (ता. संगमेश्वर, जि. रत्नागिरी) येथील एस.टी. बसस्थानकाची प्रशासनाच्या दुर्लक्षामुळे झालेली दुरावस्था.	१९ जून, २०१९
९.	डॉ. नीलम गोन्हे, वि.प.स. महिला वकिलांना न्यायालयात बसण्यास जागा उपलब्ध नाही, पक्षकार संवाद केंद्र नाही, पिण्याचे स्वच्छ पाणी व स्वच्छतागृहांची सोय नाही, महिला वकिलांना ॲडव्होकेट ॲक्टमध्ये ड्रेसमध्ये दिलेला असून चेंजिंग रूमची सुविधा नाही, स्वतंत्र बार रूम, तसेच प्राथमिक सोयीसुविधा मिळत नसल्याने त्यांना अनेक समस्यांना तोंड द्यावे लागत आहे.	१९ जून, २०१९
१०.	ॲड. हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स. राजापूर तालुक्यातील (जि. रत्नागिरी) अर्जुना मध्यम प्रकल्पग्रस्तांच्या पुनर्वसनाबाबत.	१९ जून, २०१९
११.	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. जनगणणेत ओबीर्सीची स्वतंत्र जनगणना करण्याबाबत.	१९ जून, २०१९
१२.	श्री. प्रसाद लाड, वि.प.स. सिंधुदुर्ग व रत्नागिरी जिल्ह्यामध्ये अपूर्ण स्थितीमध्ये असलेली धरणे, बंधारे यांचे काम पूर्ण करण्याबाबत.	१९ जून, २०१९
१३.	श्री. प्रविण दरेकर, वि.प.स. मुंबई उपनगरातील आरेमधील आदिवार्सीना आरे मध्येच घरे देण्याकरिता २७ आदिवासी पाड्यातील आदिवार्सीच्या घरांच्या सर्वेक्षणाच्या कामाचा खुलासा देण्याबाबत.	१९ जून, २०१९

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
१४.	श्री. आनंद ठाकूर, वि.प.स. नवघर (जि. पालघर) येथील औद्योगिक क्षेत्र व ग्रामपंचायत पोमणच्या हहीतील रॅयल इंडस्ट्रिजमध्ये लहान-मोठ्या कारखान्यांनी अतिरिक्त शेडचे केलेले अनधिकृत बांधकाम.	१९ जून, २०१९
१५.	डॉ. वजाहत मिर्जा, वि.प.स. यवतमाळ जिल्ह्यातील पुसद तालुक्यात कृषीविषयक योजनांचा बोजवारा उडाला असल्याबाबत.	१९ जून, २०१९
१६.	श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स. राज्यातील वसंतराव नाईक वि.जा.अ. जमातील आर्थिक विकास मंडळाला, मागील ३ ते ४ वर्षांपासून निधी उपलब्ध करून न देणे, परिणामी या समाजातील बेरोजगारांची संख्या दिवसेंदिवस वाढत असल्याबाबत.	१९ जून, २०१९
१७.	डॉ. नीलम गोन्हे, वि.प.स. राज्यातील महिला वकिलांची न्यायालयात होणारी गैरसोय दूर करण्याकरिता.	१९ जून, २०१९
१८.	श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. राज्यात माठ्या प्रमाणात खाजगी क्लासेस सुरू असून सदरहू क्लासेसमध्ये शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेच्यादृष्टीने कोणतीही उपाययोजना नसल्याबाबत.	१९ जून, २०१९
१९.	श्री. दत्तात्रेय सावंत, वि.प.स. विनाअनुदानित पदावस्तुन अनुदानित पदावर बदली करीत असताना शालेय शिक्षण विभाग शासन निर्णय, दि. २८ जून २०१६ च्या शासन आदेशाने अतिरिक्त शिक्षक समायोजन ही टाकलेली अट रद्द करणे बाबत.	१९ जून, २०१९
२०.	श्री. आनंद ठाकूर, वि.प.स. पालघर या आदिवासी जिल्ह्यातील मोखाडा, वसई, पालघर, वाडा, जळ्हार, तलासरी, डहाणू, विक्रमगढ या तालुक्यातील १९० शाळा बंद करण्याचे जिल्हापरिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांनी दिलेले आदेश.	१९ जून, २०१९

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
२१.	श्री. बाल्लाराम पाटील, वि.प.स. राज्यातील जिल्हापरिषदेच्या शाळांमधील तब्बल १३ हजार २२८ धोकादायक वर्गाखोल्या बंद असल्याने विद्यार्थ्यांनी ज्ञानार्जनासाठी बसायचे कुठे अशा निर्माण झालेल्या समस्यांकडे शासनाचे झालेल्या दुर्लक्षाबाबत.	१९ जून, २०१९
२२.	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. राज्य शासनाने कर्जमाफीकरिता छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजनेअंतर्गत कर्जमाफीच्या केलेल्या घोषणेची अंमलबजावणी न झाल्याबाबत.	१९ जून, २०१९
२३.	श्री. जगत्राथ शिंदे, वि.प.स. शासनाने संपूर्ण जिल्ह्यातील पोलीस वसाहतीची पुनर्बाधणी व दुरुस्ती करण्याबाबत.	१९ जून, २०१९
२४.	श्री. खाजा बेग, वि.प.स. शासनाने परिपत्रक काढून सर्व पदवीधर / अंशकालीन कर्मचाऱ्यांना सेवेत सामावून घेण्याबाबत.	१९ जून, २०१९
२५.	श्रीमती विद्या चळ्हाण, वि.प.स. श्री. चंद्रशेखर मधुकर कुलकर्णी यांच्यावर शुश्रूषा रुग्णालयात झालेल्या चुकीच्या शस्त्रक्रियेबाबत.	१९ जून, २०१९
२६.	श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स. महाराष्ट्र राज्यातील अशासकीय अनुदानित माध्यमिक शाळेतील मुख्याध्यापकांना मोठ्या सुट्टीच्या कालावधीत कराव्या लागणाऱ्या कामाच्या भरपाईबाबत.	१९ जून, २०१९
२७.	श्री. अब्दुल्लाखान दुर्राणी, वि.प.स. मानवतरोड-मानवत-पाथरी -सोनपेठ-परळी वैजनाथ या महामार्गासाठी भूसंपादन करून रेल्वे मंत्रालयाकडे जमीन हस्तांतरण करण्याबाबत.	१९ जून, २०१९
२८.	श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या पूर्वपरीक्षेतील सी-सॅट्चा पेपर वगळण्याबाबत किंवा या पेपरमध्ये विद्यार्थ्यांना केवळ पात्रता गुण मिळविण्याची अट ठेवण्याबाबत.	१९ जून, २०१९

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
२९.	डॉ. वजाहत मिर्जा, वि.प.स. यवतमाळ जिल्ह्यातील पुसद तालुक्यात कृषी कार्यालयाच्या मनमानी कारभाराबाबत.	२१ जून, २०१९
३०.	श्री. दत्तात्रेय सावंत, वि.प.स. शासकीय आयटीआय मध्ये प्रवेशित झालेल्या सर्व विद्यार्थ्यांना १००० रु. विद्यावेतन देणेबाबत.	२१ जून, २०१९
३१.	श्री. रामदास आंबटकर, वि.प.स. नागपूर जि.प. सर्व शिक्षा अभियान अंतर्गत सन २०१८-१९ या वर्षात शिक्षण विभागाकडे ४ कोटी ३८ लक्ष रुपये निधी प्राप्त होऊनही जि.प. शाळामध्ये विद्यार्थी पट संख्येअभावी २४ लक्ष रुपये निधी शासनास परत करण्याची वेळ जिल्हा प्रशासनावर आली असणे.	२१ जून, २०१९
३२.	श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. मुंबई महानगरपालिकेकडून नागरिकांना मूलभूत सेवा पुरविण्यात येत असलेले अपयश.	२१ जून, २०१९
३३.	अॅड. हुसनबानू खलिफे, वि.प.स. मुंबईतील वरळी-सी लिंकच्या धर्तीवर रायगड जिल्ह्यातील बागमांडला आणि रत्नगिरीतील वेश्वी दरम्यानच्या बाणकोट खाडीवर बांधण्यात येणाऱ्या पुलाचे काम गेल्या ८ महिन्यांपासून बंद असल्याबाबत.	२१ जून, २०१९
३४.	श्री. रमेशदादा पाटील, वि.प.स. महादेव कोळी समाजाच्या जातीचा दाखला (जात प्रमाणपत्र) मिळण्यास शासनाकडून विलंब होत असल्याबाबत.	२१ जून, २०१९
३५.	श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या पूर्वपरीक्षेतील सी-सॅटचा पेपर वगळण्याबाबत किंवा या पेपरमध्ये विद्यार्थ्यांना केवळ पात्रता गुण मिळविण्याची अट ठेवण्याबाबत.	२१ जून, २०१९
३६.	श्री. बालाराम पाटील, वि.प.स. राज्यातील जिल्हापरिषदेच्या शाळांमधील तब्बल १३ हजार २२८ धोकादायक वर्गखोल्या बंद असल्याने विद्यार्थ्यांनी ज्ञानार्जनासाठी बसायचे कुठे अशा निर्माण झालेल्या समस्यांकडे शासनाचे झालेले दुर्लक्ष.	२१ जून, २०१९

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
३७.	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. राज्यात पाली बौद्ध विद्यापीठ नसल्याने नागपुरात पाली बौद्ध विद्यापीठाची शंभर एकर असलेल्या जागेत पाली बौद्ध विद्यापीठ निर्माण करण्याची होत असलेली मागणी.	२१ जून, २०१९
३८.	श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. कल्याण शहरातील पत्रीपुलाच्या लगत पादचान्यांसाठी मार्गिका बनविण्याबाबत.	२१ जून, २०१९
३९.	डॉ. नीलम गोळे, वि.प.स. राज्यातील बालकामगारांची समस्या दूर करण्याकरिता शासनाने १५ जिल्ह्यांमध्ये विशेष प्रशिक्षण केंद्र सुरू करून सुमारे ६० हजार बालकामगारांना प्रशिक्षण देण्यात येत असल्याचे बालकामगार आयुक्तालयाकडून सांगण्यात आल्याबाबत.	२१ जून, २०१९
४०.	श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स. सामाजिक न्यायाच्या राज्य पातळीवर संवर्गनिहाय (ग्रेड वाईज) देशातील उच्च शिक्षण देणारी विद्यापीठे व संलग्न महाविद्यालयांमधील शिक्षकांच्या पदाच्या भरतीची प्रक्रिया करणेबाबत.	२१ जून, २०१९
४१.	श्री. प्रसाद लाड, वि.प.स. राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक ६६ ला भारतरत्न अटलबिहारी वाजपेयी यांचे नाव देण्याबाबत.	२१ जून, २०१९
४२.	श्री. दत्तात्रेय सावंत, वि.प.स. शालेय शिक्षण विभाग शासन निर्णय, दि. २८ जून २०१६ च्या आदेशातील अतिरिक्त शिक्षक समायोजन ही अट रद्द करण्याबाबत.	२१ जून, २०१९
४३.	श्री. रामहरी रुपनवर, वि.प.स. एकात्मिक बालविकास सेवा योजना अंतर्गत अंगणवाडीसाठीचा घरपोच आहार पुरवठा देण्यात येतो, यामध्ये सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयानुसार किमान ३०० दिवस आहार पुरवठा करणे अनिवार्य आहे. परंतु सोलापूर जिल्ह्यातील माळशिरस तालुक्यामध्ये सन २०१७-१८ व २०१८-१९ या कालावधीमध्ये खंडित व मुदतबाब्द्य आहार पुरवठा करण्यात आल्याबाबत.	२१ जून, २०१९

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
४४.	प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स. उल्हासनगर महापालिकेचे तत्कालीन आयुक्त म्हणून श्री. अच्युत डांगे यांनी आयुक्त पदाचा पदभार सांभाळल्यापासून ते सेवानिवृत्तीपर्यंत ५.२.२ अंतर्गत अनेक वायफळ खर्च केल्याबाबत.	२१ जून, २०१९
४५.	श्री. प्रविण दरेकर, वि.प.स. महाड तालुक्यातील (जि. रायगड) दासगांव, तुडील, चांदवे, कोंडीवले, मुमुर्शी, कुंबळे अशा अनेक माठ्या गावांतील हजारो दरडग्रस्त कुटुंबांना महाडच्या महसूल विभागाने स्थलांतराच्या नोटिसा दिल्याबाबत.	२१ जून, २०१९
४६.	प्रा. अनिल सोले, वि.प.स. वर्धा, जि. कारंजा घाडगे तालुक्यातील ग्रामविकास मंडळद्वारा संचालित श्री. भाकरे महाराज या बंद केलेल्या शाळेचे हस्तांतरण श्री हंस क्रीडा प्रसारक मंडळ, पिंपळखुटा, ता. बार्णोटाकळे, जि. अकोला या शाळेला केले जाणे.	२१ जून, २०१९
४७.	श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. मुंबईतील उंच इमारतीमध्ये आग लागून जीवित व वित्त हानी होण्याच्या घटना वारंवार घडत असून मागील सहा वर्षात २९ हजार १४० दुर्घटना घडून यामध्ये ३०० लोकांचा बळी गेल्याची बाब.	२१ जून, २०१९
४८.	अॅड. राहुल नार्वेकर, वि.प.स. अंधेरीतील महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळातील (एमआयडीसी) अनेक कारखान्यांमध्ये पोटमाळयांचे केलेले अनन्धिकृत बांधकाम.	२१ जून, २०१९
४९.	श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स. लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे यांचे आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे स्मारक बांधणेबाबत.	२१ जून, २०१९
५०.	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे यांचे आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे स्मारक बांधणेबाबत.	२१ जून, २०१९
५१.	डॉ. नीलम गोळे, वि.प.स. श्री विठ्ठल-रुक्मिणी मंदिरातील रंग काढून मंदिराला मूळ रूप प्राप्त होण्यासाठी पुरातन विभागाच्या सूचनेनुसार विविध बदल करण्यात येणार आहेत.	२१ जून, २०१९

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
५२.	श्री. बालाराम पाटील, वि.प.स. नगरपालिका व महानगरपालिका कार्यक्षेत्रात कार्यरत असणाऱ्या खाजगी व्यवस्थापनातील शाळेतील कर्मचाऱ्यांना इतर कर्मचाऱ्यांप्रमाणे १००% वैद्यकीय प्रतिपूर्ती योजना ही शालेय शिक्षण विभागाकडून लागू करणेबाबत.	२१ जून, २०१९
५३.	श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स. चोपडा (जि. जळगाव) येथे तत्कालीन पोलीस निरीक्षक किसनराव पाटील व इतर पोलीस कर्मचारी यांच्याद्वारा एका राजकीय पक्षाच्या पदाधिकाऱ्याला पोलीस निरीक्षक किसनराव पाटील यांच्या कार्यक्षेत्रात चालणाऱ्या अवैध धंद्याविरोधात तक्रार केल्याबाबत.	२१ जून, २०१९
५४.	श्री. अब्दुल्लाखान दुर्गाणी, वि.प.स. परभणी जिल्ह्यातून जाणाऱ्या सर्व महागामार्गाची कामे सार्वजनिक बांधकामांच्या दुर्लक्षामुळे ठप्प झाल्याने जिल्ह्याचा विकास ठप्प झाल्याबाबत.	२१ जून, २०१९
५५.	श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. ठाणे जिल्ह्यातील पोलीस वसाहतीची दुरावस्था झालेली असताना, सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे जाणीवपूर्वक होत असलेले दुर्लक्ष.	२१ जून, २०१९
५६.	श्री. निरंजन डावखरे, वि.प.स. ठाणे जिल्ह्यात कृषी विज्ञान केंद्र स्थापन करण्याबाबत.	२१ जून, २०१९
५७.	श्री. रविंद्र फाटक, वि.प.स. ठाण्यातील सिहीत रुग्णालयानजीक असलेल्या पोलीस लाइन वसाहतीतील अनेक इमारती अत्यंत धोकादायक असल्याबाबत.	२१ जून, २०१९
५८.	श्री. सतीश चव्हाण, वि.प.स. कथ्युनिटी हेल्थ ऑफीसर पदासाठी होमिओपॅथी पदवीधारकांना पात्र ठरवणेबाबत.	२४ जून, २०१९
५९.	श्री. निरंजन डावखरे, वि.प.स. राज्यातील सर्व मान्यताप्राप्त प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक, तसेच अध्यापक विद्यालयातील मुख्याध्यापक, उप मुख्याध्यापक यांना पदोन्नती करिता आवश्यक अभ्यासक्रमाबाबत.	२४ जून, २०१९

“

२३६

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
६०.	श्री. आनंदराव पाटील, वि.प.स. शासनाने १ नोव्हेंबर २००५ पासून राज्यातील शाळांमधील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना नवीन अशंदान पेन्शन योजना (डी.सी.पी.एस) सुरु करणेबाबत.	२४ जून, २०१९
६१.	डॉ. वजाहत मिर्जा, वि.प.स. राज्यातील मराठी शाळांमध्ये विद्यार्थ्यांनाच साफसफाई व शिपाईचे काम करावे लागत असल्याबाबत.	२४ जून, २०१९
६२.	श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. दुष्काळाच्या छायेत असणाऱ्या शेतकऱ्यांना योग्य दरात रासायनिक खेते व बियाणे मिळण्यासाठी तसेच शेतकऱ्यांची फसवणूक करणाऱ्या कृषी केंद्र चालकांवर कार्यवाही करण्याबाबत.	२४ जून, २०१९
६३.	प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स. ठाणे येथील मुंबा-कौसा परिसरातील देवारीपाडा येथील हसन शाळेच्या पाठीमागे टाकण्यात येणाऱ्या कचऱ्याच्या ढिगाऱ्यात शेकडो आधारकार्ड बेवारस पडल्याचे दिसून आल्याबाबत.	२४ जून, २०१९
६४.	श्री. अब्दुल्लाखान दुर्राणी, वि.प.स. परभणी जिल्ह्यात जातपडताळणी समितीचे अध्यक्ष, सदस्य व दलाल यांनी केलेल्या गैरप्रकार प्रकरणी मा. मुख्यमंत्री महोदयांनी सचिवांना आदेश देवूनही गैरप्रकार दडपण्याचा झालेला प्रयत्न.	२४ जून, २०१९
६५.	प्रा. अनिल सोले, वि.प.स. नागपूर राष्ट्रसंत तुकडेजी महाराज विद्यापीठ पदव्युत्तर विभागातील रिक्त पदाच्या भरतीबाबत.	२४ जून, २०१९
६६.	श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स. नगरपालिका, नगरपंचायत, महानगरपालिका या मध्ये कार्यरत कर्मचाऱ्यांना तात्काळ ७ वा वेतन आयोग लागू करण्याबाबत.	२४ जून, २०१९
६७.	श्री. रमेशदादा पाटील, वि.प.स. पी.व्ही.हरवास समितीच्या शिफारसी आणि अहवालाची अंमलबजावणी तातडीने करण्याबाबत.	२४ जून, २०१९

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
६८.	श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. नागपूर येथील पांडव कॉलेजच्या वसतिगृहातून परिचारिकेचे प्रशिक्षण घेणाऱ्या २५ विद्यार्थींना अनुदान विषबाधा झाल्याबाबत.	२४ जून, २०१९
६९.	श्री. दत्तात्रेय सावंत, वि.प.स. १ एप्रिल २००८ नंतर १०० टक्के अनुदानावर आलेल्या शाळांना वेतनेतर अनुदान मंजूर करून वेतनेतर अनुदान ७ व्या वेतन आयोगानुसार देणेबाबत.	२४ जून, २०१९
७०.	श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स. शासकीय विद्यानिकेतन या निवासी शाळेची आहार खर्च मर्यादा दरमहारु ५०० वरुन किमान रु १८०० करणेबाबत.	२४ जून, २०१९
७१.	श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. सिंधुदुर्ग, रत्नागिरी जिल्ह्यातील भूमि अभिलेख कार्यालयात जमिन मोजणी करीता मुंबईहून नोकरदार, जिल्ह्यातील शेतकरी, नागरीक गेले असता तालुका निरीक्षक नसणे, अपुरे कर्मचारी, सर्व्हर डाऊन होणे, त्यामुळे मोजणीसाठी पैसे भरुनही मोजणीस विलंब होणे.	२४ जून, २०१९
७२.	श्रीमती विद्या चढळाण, वि.प.स. कांदिवली ते दादर या लोकल प्रवासादरम्यान जन्मलेली मुलगी आपल्या पालिकेच्या हळीत जन्मलेली नसल्याचे सांगत मीरा-भाईंदर महापालिकेने मुलीच्या जन्माची नोंदणी करून घेण्यास दिलेल्या नकाराबाबत.	२४ जून, २०१९
७३.	श्री. रामदास आंबटकर, वि.प.स. राज्यात प्राथमिक आरोग्य सेवा देणाऱ्या वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या नियुक्तीचे आदेश देणेबाबत.	२४ जून, २०१९
७४.	डॉ. मनिषा कायंदे, वि.प.स. शुक्रवार दिनांक २१ जून २०१९ रोजी कळवा खाडीच्या (ठाणे) पुलाजवळ अनोळखी व्यक्तीने मद्याची बाटली महिलांच्या डब्याच्या दिशेने भिरकावल्यामुळे ठाण्याहून डॉंबिवलीच्या दिशेने जाणाऱ्या उपनगरीय रेल्वेच्या महिला डब्यातून प्रवास करणाऱ्या श्रीमती आशा विनोद पाटील यांच्या डोक्यावर आणि हातावर येऊन आदळल्याची घडलेली घटना.	२५ जून, २०१९

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
७५.	श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. राज्यातील इंजिनीअरिंगच्या विद्यार्थ्यांना इंटर्नशिप मिळविताना करावी लागत असलेली वणवण.	२५ जून, २०१९
७६.	श्री. निरंजन डावखरे, वि.प.स. स्पर्धा परिक्षेची तयारी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांपैकी ९० टक्के उमेदवार ग्रामीण भागातील असल्यामुळे ग्रामीण भागातील गरीब विद्यार्थ्यांसाठी शासनाच्यावतीने सर्व जिल्ह्यांमध्ये व तालुक्यांमध्ये अभ्यासिकेची व ग्रंथालयाची स्थापना करण्याची अनेक दिवसांपासून करण्यात येत असलेली मागणी.	२५ जून, २०१९
७७.	श्री. खाजा बेग, वि.प.स. राज्यातील दिव्यागांना घरकुलाचा लाभ मिळण्याबाबत.	२५ जून, २०१९
७८.	श्री. आनंद ठाकूर, वि.प.स. वसई विरार शहर महानगरपालिका प्रभाग जी व ब हड्डीत मोठया प्रमाणावर होत असलेल्या अनधिकृत बांधकामाबाबत.	२५ जून, २०१९
७९.	श्री. हेमंत टकले, वि.प.स. अवयव प्रत्यारोपणासाठी अवयवदानांच्या संख्येत झालेली वाढ.	२५ जून, २०१९
८०.	श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स. यवतमाळ जिल्ह्यातील मुकुटबन वनपरिक्षेत्रातर्गत येत असलेल्या चिलई, येडशी, भेंडाळा येथील राज्ययोजना कॅम्पा अंतर्गत रोपवन जलशिवार योजनेतील वनतळे संपूर्ण कामे, प्रशासनाच्या दुर्लक्षामुळे बोगस होत असल्याबाबत.	२५ जून, २०१९
८१.	ॲड. हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स. रत्नागिरी जिल्ह्यात प्रशासनाच्या दुर्लक्षामुळे कायदा व सुव्यवस्था ढेपाळली असल्याबाबत.	२५ जून, २०१९
८२.	डॉ. सुधीर तांबे, वि.प.स. राज्यातील पावणेदोन लाख जलस्रोत दूषित घरगुती सांडपाणी एकाच ठिकाणी केंद्रीत होत असल्याने दूषित पाण्याचा धोका वाढला असल्याबाबत.	२५ जून, २०१९

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
८३.	श्री. रमेशदादा पाटील, वि.प.स. नवी मुंबई महानगरपालिकेने सदर शास्ती कर जलद गतीने वसुल करण्यासाठी अभय योजना लागू करण्याबाबत.	२५ जून, २०१९
८४.	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. नागपूर शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रूग्णालयात डॉक्टर व कर्मचाऱ्यांची १५७ पदे रिक्त असल्याबाबत.	२५ जून, २०१९
८५.	प्रा. अनिल सोले, वि.प.स. नागपूर शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रूग्णालय (मेडीकल) अखेत्यारित ट्रामा केरार सेंटर मध्ये व्हेंटीलेटर खरेदी करण्याबाबत.	२५ जून, २०१९
८६.	श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स. आकेफा मेहरीन मोहम्मद जहीर, वय वर्ष १७, रा. आरेफ कॉलनी, औरंगाबाद या तरुणीस पोलीसांच्या भरधाव वाहनाने केलेल्या अपघातात झालेला मृत्यु.	२५ जून, २०१९
८७.	प्रा. जोगेन्द्र कवाढे, वि.प.स. नाशिक तालुक्यातील मालेगाव येथील जिल्हाधिकारी कार्यालयातील सेतू कार्यालयात होणाऱ्या कामाबाबत नागरिकांच्या होत असलेल्या तक्रारी.	२५ जून, २०१९
८८.	श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. राज्यातील मच्छिमार बंदरांच्या सुरक्षे व्यवस्थेबाबत.	२५ जून, २०१९
८९.	प्रा. जोगेन्द्र कवाढे, वि.प.स. राज्य शिक्षण मंडळाच्या काही कायम विनाअनुदानीत व अनुदानीत शाळांमध्येही आता साहित्य विक्री सुरु केलेली असून शाळांमधूनच साहित्य खरेदी करण्याबाबत सक्तीही केली जात असणे.	२५ जून, २०१९
९०.	श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स. अमळनेर (जिल्हा जळगांव) तालुक्यातील निम्न तापी प्रकल्पाचे काम निधी अभावी प्रलंबित असल्याबाबत.	२५ जून, २०१९
९१.	श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. कोकणातील ६४ खारभूमी योजनांसाठी शासनस्तरावरून निधी उपलब्धता करण्याबाबत.	२५ जून, २०१९

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
९२.	श्री. अब्दुल्लाखान दुर्राणी, वि.प.स. परभणी जिल्ह्यातील पेडगांव येथे रेल्वे विभागाच्या अंडर ब्रिजमुळे जवळपास १० ते १२ गावातील शेतकऱ्यांना शेतीकामासाठी व जनतेस दलणवळणासाठी अडचणीचा सामना करावा लागत आहे.	२५ जून, २०१९
९३.	श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. ठाणे जिल्ह्यात औद्योगिक वसाहतीमधील प्रदुषणकारी कारखान्यांची संख्या वाढल्याबाबत.	२५ जून, २०१९
९४.	श्री. रविंद्र फाटक, वि.प.स. पालघर, जिल्ह्यातील डहाणू, तलासरी तालुक्यात भूकंप झालेल्या भागाची पाहणी करून नुकसानग्रस्तांना तात्काळ आर्थिक मदत देण्याबाबत.	२५ जून, २०१९
९५.	श्री. दत्तात्रेय सावंत, वि.प.स. सन २०१२ साली अनुदानित शाळेस मिळालेल्या जादा वर्ग तुकड्यांना अनुदान मंजूर करणेबाबत.	२५ जून, २०१९
९६.	श्री. बालाराम पाटील, वि.प.स. आय.सी.टी शिक्षकांना सध्या कार्यरत असलेल्या शाळेवर शासनाकडून कायम स्वरूपी करून घेणेबाबत.	२५ जून, २०१९
९७.	श्री. अरुणभाऊ अडसड, वि.प.स. माजी केंद्रीय कृषी मंत्री डॉ. पंजाबराव उर्फ भाऊसाहेब पंजाबराव देशमुख यांचे जन्मगांव पापळ, ता. नांदगांव खंडेश्वर, जिल्हा अमरावती येथे शासकीय कृषी महाविद्यालयाची निर्मिती करण्याबाबत.	२५ जून, २०१९
९८.	श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स. बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने मान्यताप्राप्त शाळांना पहिली मान्यता प्राप्त झाल्याच्या शैक्षणिक वर्षापासून ५ वर्षांनंतर अनुदान देणे.	२६ जून, २०१९
९९.	श्रीमती विद्या चढळाण, वि.प.स. मुंबई मधील मिठी नदीच्या प्रदुषणात वाढ होत असल्याबाबत.	२६ जून, २०१९
१००.	अॅड. अनिल परब, वि.प.स. केंद्राच्या / इतर राज्याच्या धर्तीवर महाराष्ट्र राज्यातील गुणवत्तापूर्ण सेवेसाठी राष्ट्रपती पोलीस पदक प्राप्त विजेत्यांनाही या सवलती शासनाने जाहीर करण्याबाबत.	२६ जून, २०१९

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
१०१.	श्री. कपिल पाटील, वि.प.स. मागासवर्णीय विद्यार्थ्यसाठी एक हजार क्षमतेचे वसतीगृह सुरु करणेबाबत.	२६ जून, २०१९
१०२.	श्री. प्रसाद लाड, वि.प.स. कोळकेवाढी धरणातून चिपळूण शहराला ग्रॅंझीटीने पाणी आणण्याबाबत.	२६ जून, २०१९
१०३.	डॉ. सुधीर तांबे, वि.प.स. राज्यातील जात पडताळणी समितीच्या कार्यालयांतून विना विलंब जात पडताळणी प्रमाणपत्र मिळणेबाबत.	२६ जून, २०१९
१०४.	डॉ. वजाहत मिझारा, वि.प.स. इसापूर (धरण) तालुका पुसद, जिल्हा यवतमाळ येथे कब्रस्तानकडे जाणाऱ्या रस्त्यावर असलेल्या नाल्यावर पुल बांधण्याबाबत.	२६ जून, २०१९
१०५.	श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. खाजगी शिकवणी संदर्भात कायदा संमत करून खाजगी शिकवणी वर्गावर शासनाने निर्बंध आणण्याबाबत.	२६ जून, २०१९
१०६.	डॉ. मनिषा कायंदे, वि.प.स. वन्यजीवांच्या सुरक्षिततेसाठी आणि पर्यावरण सुरक्षित राखण्यासाठी केंद्र सरकारच्या धोरणात्मक निर्णयाची अंमलबजावणी होणेबाबत.	२६ जून, २०१९
१०७.	श्री. सतीश चव्हाण, वि.प.स. सिंचन प्रकल्पाचे सपाट झालेले पाट दुरुस्त करणे बाबत.	२६ जून, २०१९
१०८.	श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. राज्याच्या कारभारातील एक अन्य माध्यम म्हणजे विविध मंडळ/महामंडळ प्राधिकरणांची योजनाबाबत.	२६ जून, २०१९
१०९.	श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. राज्यातील कुपोषणाची गंभीर समस्या निर्माण झाली असून ग्राम बालविकास केंद्रे सुरु करून कुपोषित बालकांना सकस आहार देण्याबाबत.	२६ जून, २०१९
११०.	श्री. जयंत पाटील, वि.प.स. रायगड जिल्ह्यातील मच्छिमारांचे सुमारे ६ करोड रूपयांचे डिझेल परतावे शासनकडून मिळाले नसल्याबाबत.	२६ जून, २०१९

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
१११.	श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स.	२६ जून, २०१९
	सर्व विना अनुदानित द्विलक्षी अभ्यासक्रम पूर्णपणे अनुदानित करणेबाबत.	
११२.	श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स.	२६ जून, २०१९
	शिक्षक भरती दुसरा टप्पा घेण्याअगोदर शिक्षक निवड परिक्षा अभियोग्यता व बुध्दीमत्ता व चाचणी परिक्षा (कAIक) घेणेबाबत.	
११३.	श्री. दत्तात्रय सावंत, वि.प.स.	२६ जून, २०१९
	कला व क्रीडा शिक्षक यांची भरती ही पवित्र पोर्टल च्या मार्फत करणेबाबत.	
११४.	श्री. रमेशदादा पाटील, वि.प.स.	२६ जून, २०१९
	राज्यातील मच्छिमारांना आर्थिक नुकसान भरपाई देण्याबाबत.	
११५.	श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.	२६ जून, २०१९
	कल्याण-डॉविवली शहरात भटक्या कुऱ्यांची दहशत वाढत असल्याबाबत.	
११६.	श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स.	२६ जून, २०१९
	बेकायदेशीररित्या स्वस्त धान्य दुकान बंद करणाऱ्या तहसिलदार, अमळनेर यांच्यावर कारवाई करण्याबाबत.	
११७.	श्री. खाजा बेग, वि.प.स.	२६ जून, २०१९
	यवतमाळ जिल्ह्यातील पुसद तालुक्यातील इसापूर धरण परिसरात भूकंपमापक यंत्र बंद असल्याबाबत.	
११८.	प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स.	२६ जून, २०१९
	नागपूर जिल्ह्यातील अनेक जिल्हापरिषदेच्या शाळांच्या इमारती देखभाल-दुरुस्ती आणि शासन व प्रशासनाच्या अनास्थेमुळे मोडकळीस आलेल्या असणे.	
११९.	श्री. निरंजन डावखरे, वि.प.स.	२६ जून, २०१९
	राज्यातील कार्यरत अर्धवेळ ग्रंथपालांच्या विविध मागण्यांबाबत.	
१२०.	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.	२६ जून, २०१९
	धम्मचक्र प्रवर्तन दिनाच्या मुख्य सोहळ्यात लाखो लोकांच्या समोर दीक्षाभूमीच्या विकासासाठी ४० कोटी रुपयांचा धनादेश नागपूर सुधार प्रन्यासला प्रदान करण्यात आला असणे, परंतु या निधीला प्रशासकीय मंजुरीच प्रदान करण्यात आलेली नसल्याबाबत.	

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
१२१.	श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स. पोलीस उप निरिक्षक पीएसआय म्हणून सन २०१७ मध्ये निवड झालेल्या ६५० उमेदवारांना प्रशिक्षणापासून अजूनही वंचित ठेवल्याबाबत.	२८ जून, २०१९
१२२.	श्री. सतिश चव्हाण, वि.प.स. ग्रंथालय कायद्यात काळानुसार बदल करण्यासाठी शासनाने स्थापन केलेल्या व्यक्तापा पत्की समितीचा अहवाल स्वीकारला परंतु त्याची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी झालेली नसणे.	२८ जून, २०१९
१२३.	श्री. अनिकेत तटकरे, वि.प.स. गेल्यावर्षी ३० जुलै, २०१८ रोजी आंबेनळी घाटात झालेल्या अपघातात मृत्युमुखी पावलेले डॉ. बाळासाहेब सावंत कृषी विद्यापीठ येथील कर्मचाऱ्यांच्या वारसांना अनुकंपा तत्वावर नोकरी देण्याबाबत.	२८ जून, २०१९
१२४.	श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स. मुंबईतील विविध खासगी तसेच मुंबई महानगरपालिकेच्या मंडयांमध्ये मासे-विक्रीचा व्यवसाय करणाऱ्या महिलांना पात्रता यादित समाविष्ट करणेबाबत.	२८ जून, २०१९
१२५.	श्री. कपिल पाटील, वि.प.स. मुंबई विद्यापीठ व संलग्न महाविद्यालयामधील अनुदानित महाविद्यालयांमध्ये शारीरिक शिक्षण व क्रीडा संचालक पदाची नेमणूक करण्याबाबत.	२८ जून, २०१९
१२६.	डॉ. सुधीर तांबे, वि.प.स. राज्यातील अंगणवाडीमधील अंगणवाडी व मदतनिसांची रिक्त पदे तातडीने भरण्याबाबत.	२८ जून, २०१९
१२७.	श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स. २००७ पासून सुरु करण्यात आलेला महात्मा गांधी तंटामुक्त गाव अंतर्गत देण्यात येणारे पत्रकार पुरस्कार २०१६ पासून देण्यात आलेले नसल्याबाबत.	२८ जून, २०१९
१२८.	श्री. खाजा बेग, वि.प.स. यवतमाळ जिल्ह्यात खरीप हंगामात शेतकरी-शेतमजूर हा शेत शिवारात काम करीत असताना सर्पदंशामुळे मृतांच्या संख्येत वाढ होत असून	२८ जून, २०१९

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
	त्यांच्या कुटुंबियांना तातडीने अर्थसहाय्य देण्याबाबतचे प्रस्ताव जिल्हास्तरावर व शासनस्तरावर अनेक काळापासून प्रलंबित असणे.	
१२९.	श्री. श्रीकांत देशपांडे, वि.प.स. शासनाने किमान शिक्षक वेतन अनुदानाची १०० टक्के रक्कम भेदभाव न करता विदर्भातील नपा व मनपांला नियमित अदा करावी.	२८ जून, २०१९
१३०.	डॉ. वजाहत मिञ्चार्हा, वि.प.स. मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी वसंतिगृहात प्रवेश घेण्यासाठी असलेली ५ किलोमीटरची अट रह रक्खन ती पूर्ववत २० किलोमीटर वा त्याहून अधिक अंतराची ठेवण्याबाबत.	२८ जून, २०१९
१३१.	श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स. अंमळनेर (जि. जळगाव) तालुक्यातील दोषी तहसिलदार व ठेकेदार यांच्यावर कारवाई होण्याबाबत.	२८ जून, २०१९
१३२.	श्री. नागाराव गाणार, वि.प.स. ठाणे जिल्ह्यातील कल्याणच्या सेंट मेरी शाळेच्या मनमानी कारभाराबाबत.	२८ जून, २०१९
१३३.	श्री. दत्तात्रेय सावंत, वि.प.स. विमुक्त जाती भटक्या जमाती, समाज कल्याण व आदिवासी मार्फत चालविण्यात येत असलेल्या आश्रम शाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांना ७ वा वेतन आयोग लागू करणे बाबत.	२८ जून, २०१९
१३४.	श्री. अब्दुल्लाखान दुर्राणी, वि.प.स. परभणी जिल्ह्यात पर्जन्याची तूट झाल्याने शेतकऱ्यांच्या कोरडवाहू व बागायती पिकांचे मोठे नुकसान झाले असून उस व केळी पिकांच्या नुकसानीपेटी पंचनामे करण्याबाबतचे आदेश करावेत.	२८ जून, २०१९
१३५.	श्री. आनंदराव पाटील, वि.प.स. महाराष्ट्र नागरी सेवा शर्ती (निवृत्ती वेतन) १९८२ नियम ४ अन्वये नियम शिथिल करून १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वी शाळांत नियुक्त शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचऱ्यांना जूनी पेन्शन योजना लागू करणेबाबत.	२८ जून, २०१९

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
१३६. श्री. रमेशदादा पाटील, वि.प.स.		२८ जून, २०१९
फिशिंग पास परवाने व फॉर्म नं. २ मिळण्याचे कार्यालय पालघर येथून नवी मुंबईतील ऐरोली येथील मध्यवर्ती ठिकाणी स्थलांतरित करणेबाबत.		
१३७. श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.		२८ जून, २०१९
शिक्षक भरती दुसरा टप्पा घेण्याअगोदर शिक्षक निवड अभियोग्यता व बुधिमत्ता चाचणी परिक्षा टी. ए. आय. टी. घेण्याबाबत.		
१३८. श्री. बालाराम पाटील, वि.प.स.		२८ जून, २०१९
राज्यातील मुलांना सदृढ व समृद्ध बनविण्याच्या दृष्टीकोनातून शाळेतील मुलांना मध्यान्हाय शालेय पोषण आहार योजना राबविण्यात येत असून शालेय पोषण आहार योजना शिजवणारे मदतनीस यांचे मानधन वेळेवर मिळत नसण्याबाबत.		
१३९. डॉ. वजाहत मिझारा, वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
जमिनीसंदर्भातील खोटी कागदपत्रे देऊन शासनाची आर्थिक फसवणूक करणाऱ्यावर कारवाई करण्याबाबत.		
१४०. श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
पाच वर्षात मालमत्ता कराच्या थकबाकीत चार पटीने वाढ झाली असल्याचे नागपूर महापालिकेच्या आकडेवारीतून स्पष्ट झाल्याबाबत.		
१४१. श्री. सतिश चव्हाण, वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
पदवीधर अंशकालीन उमेदवारांना कंत्राटी तच्चावरील नियुक्तीबाबत.		
१४२. श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
उपनगरातील जनतेची होत असलेली ससेहेलपट तातडीने थांबविण्यासाठी भगवती रुग्णालय पूर्ण क्षमतेने चालू करण्याबाबत.		
१४३. श्री. बालाराम पाटील, वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
शिक्षकांच्या ऑनलाईन बदल्यांमध्ये झालेल्या गैरप्रकाराबाबत.		
१४४. श्रीमती स्मिता वाघ, वि.प.स.		२ जुलै, २०१९
अमळनेर, जि.जळगाव येथे रेल्वे मार्गा खालून भुयारी मार्गाची उभारणी करण्याबाबत.		

विवरण क्रमांक - १६—चालू

(१)	(२)	(३)
१४५.	श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	राज्यातील गडचिरोली जिल्ह्यातील आशा स्वयंसेविकांना १० हजार तर गटप्रवर्तकांना १५ हजार रुपये मानधन द्यावे या मागणीबाबत.	
१४६.	श्री. दत्तात्रेय सावंत, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	सोलापूर जिल्ह्यातील देवस्थान इनाम वर्ग च्या जमिनीबाबत.	
१४७.	श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	कर्करोगाच्या उपचाराच्या चुकीच्या जाहिरातीमुळे कर्करोग रुग्णांच्या मृत्यू संख्येत अडीच पतीने वाढ होत झाल्याबाबत.	
१४८.	श्री. खाजा बेग, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	राज्यातील शेतकरी कृषी पंप वीज जोडणीपासून वैचित असल्याबाबत.	
१४९.	श्री. किरण पावसकर, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	मुंबई इंडियन एज्युकेशन संस्थेच्या पाटकर गुरुजी विद्यालय, हिंदु कॉलनी, दादर, मुंबई या बृहन्मुंबई महानगरपालिका अनुदानित मराठी प्राथमिक शाळेत कार्यरत असलेल्या शिक्षकांवर झालेल्या अन्यायाबाबत.	
१५०.	श्री. रमेशदादा पाटील, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	नवी मुंबईतील सर्व विस्तारीत गावठाणाचे नव्याने सर्वेक्षण व नगरभूमापन करून गरजेपेटी बांधलेली विस्तारित घरे अधिकृत करण्याबाबत.	
१५१.	श्री. आनंद ठाकूर, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	डहाणू तालुक्याचा एकत्रित विकास आराखडा महाराष्ट्र शासनाकडे पाठविण्याबाबत.	
१५२.	अॅड. हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	राजापूर नगर परिषद हृदीतील (ता. राजापूर, जि. रत्नागिरी) येथील सर्वे नं. १४९ (०.११.० गुंठे) व सर्वे नं. ४५/० (०.०३.० गुंठे) या जुने ग्रामीण रुग्णालयाची जागा राजापूर नगरपरिषदेच्या नावे वर्ग करण्याबाबत.	
१५३.	श्री. निरंजन डावखरे, वि.प.स.	२ जुलै, २०१९
	ठाणे जिल्ह्यातील नागला किल्ल्यावर भूमाफियांनी अतिक्रमण करून किल्ला नामशेष करण्याचा प्रयत्न केल्याबाबत.	

विवरण क्रमांक - १६—समाप्त

(१)	(२)	(३)
१५४.	श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स. नवी मुंबईतील विमानतळाच्या कामाकरिता उलवा खाडीत भराव टाकण्यात आल्यामुळे पाण्याचा निचरा न झाल्यामुळे तसेच सिडकोच्या गलथान कारभारामुळे उरण-पनवेल मार्गावरील बंबाळी कोळीवाडा गाव पाण्यात बुडाले असल्याचे दिनांक १ जुलै, २०१९ रोजी वा त्या सुमारास उघडकीस येणे.	२ जुलै, २०१९
१५५.	श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. मुंबई शहर व उपनगरातील गल्ल्यांमध्ये गणेश उत्सवासाठी मंडप उभारण्यासाठी शासनाने मा. न्यायालयाच्या आदेशाचा मान राखून तातडीने स्वतंत्र नियम ठरविण्याबाबत आणि मंडळांना मंडप बांधण्यास परवानगी द्यावी.	२ जुलै, २०१९
१५६.	श्री. विनायक मेटे, वि.प.स. सामाजिक न्याय विभागाच्या विशेष घटक योजनेतर्गत सन २०११ पासून प्रलीबित अनुसूचित जातीच्या ओद्योगिक सहकारी संस्थाच्या ४४९ प्रस्तोताना मंजुरी देण्यासाठी मा.उच्च न्यायालयाने सहा महिन्यांचा अवधी देतनही शासनाकडून वर्ष होऊनसुद्धा निर्णय न होणे.	२ जुलै, २०१९
१५७.	डॉ. वजाहत मिश्रा, वि.प.स. अल्पसंख्याक विभागामार्फत सुरु असलेल्या मराठी भाषा फाउंडेशन मानसेवी शिक्षकांच्या नियुक्ती कालावधी व मानधनात वाढ करण्याबाबत.	२ जुलै, २०१९
१५८.	श्री. जगन्नाथ शिंदे, वि.प.स. औद्योगिक वसाहतीमध्ये वायुगळती आणि आगीच्या घटनांची मालिका सातत्याने सुरु असून डॉ.बिवलीच्या प्रोबेस दुर्घटनेनंतरही औद्योगिक सुरक्षिततेच्या मुद्द्यावर आवश्यक ते बदल झालेले नसणे.	२ जुलै, २०१९
१५९.	श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. मौजे कोऱगोव (ता. संगमेश्वर, जि. रत्नागिरी) येथील कोऱगांव-पुर्ये तर्फ देवळे हा पूल धोकादायक बनला असून देवळे या पुलाच्या पुनर्बांधणीबाबत तातडीने कार्यवाही करण्याबाबत.	२ जुलै, २०१९

विवरण क्रमांक १७

सन २०१९ द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम २५९ व २६० अन्वये विचारात घेण्यात आलेला प्रस्ताव

(१) म.वि.प. नियम २५९ अन्वये चर्चा झालेला प्रस्ताव	-	१
(२) म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्राप्त झालेले प्रस्ताव	-	४
(३) म.वि.प. नियम २६० अन्वये स्वीकृत झालेल्या सूचनांची संख्या	-	४
(४) म.वि.प. नियम २६० अन्वये चर्चा झालेल्या सूचनांची संख्या	-	.....

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	विषय	चर्चेचा दिनांक	शेरा	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	२४
१. श्री. धनंजय मुंडे व इतर वि.प.स.	“ राज्यातील बिघडलेली कायदा सुव्यवस्थेची स्थिती व ती हाताळण्यात	चर्चा झाली			
यांचा म.वि.प. नियम २५९ अन्वये प्रस्ताव -	सरकाराला आलेले अपयश, राज्यातील कृषि क्षेत्राच्या विकास दरात झालेली घसरण, राज्यातील दुष्काळी परिस्थिती, फसलेली कर्जमाफी, पीक विमा योजनेतल्या असंख्य त्रुटी, नवीन पीक कर्ज मिळण्यापासून वंचित राहिलेले शेतकरी, परिणामी गेल्या चार वर्षांपासून शेतकरी अस्मानी व सुलतानी संकटात सापडलेला असणे, या सर्व अडचणी दूर करून शेतकऱ्यांना मदत करण्याची आवश्यकता, भ्रष्टाचारमुक्त कारभाराचे अभिवचन देऊन सत्तेवर आल्यानंतर प्रत्यक्षात गेल्या पावणेपाच वर्षात विविध विभागांमध्ये उघडकीस आलेल्या घोटाळ्यांची सरकारकडून गांभीर्याने दखल घेतली न जाणे, काही घोटाळ्यांबाबत	नाही.			

माननीय मुख्यमंत्र्यांनी सभागृहात व सभागृहाबाहेर चौकशीचे आदेश दिले असले तरी त्या प्रकरणांमधील चौकशीत हेतुपुरस्सर विलंब लावला जात असणे, तर काही घोटाळ्यांबाबत चौकशीची तयारीही सरकारने न दाखवणे, चौकशी लावलेल्या प्रकरणी चौकशीचे अहवाल तातडीने सभागृहासमोर ठेवण्याची तसेच ज्या प्रकरणात अद्याप चौकशी लावलेली नाही त्या प्रकरणात तातडीने चौकशी लावण्याची आवश्यकता, ताडेव एम.पी.मिल एफएसआय घोटाळ्यात मा.लोकायुक्तांनी तत्कालीन गृहनिर्माण मंत्र्यांना दोषी धरल्यानंतरही सरकारकडून मा.लोकायुक्तांचा अहवाल आणि त्यावरील कृती अहवाल सभागृहाला सादर करण्यात आणि तत्कालीन गृहनिर्माण मंत्र्यांविरोधात फौजदारी गुन्हा दाखल करण्यात टाळाटाळ केली जाणे, या प्रकरणी तातडीने फौजदारी गुन्हा दाखल करण्याची आवश्यकता, नगरविकास विभाग व महसूल विभागातील उघड झालेले गैरप्रकार, महिला व बाल विकास विभागाचा उघडकीस आलेला मोबाईल खरेदी घोटाळा, आदिवासी विकास विभागाचा फर्निचर घोटाळा, सामाजिक न्याय विभागात घडलेला अपंग शाळा हस्तांतर घोटाळा, महिला व बाल कल्याण विभागाच्या टेक होम राशन योजनेत झालेला गैरब्यवहार, गृहनिर्माण व नगर विकास विभागातील घोटाळे, शासनाच्या बहुतांश योजना भ्रष्टाचारामुळे प्रभावित झाल्या असणे, लोकसभा निवडणुकीत मतदार यादीत झालेला घोळ, पुराब्याअभावी व वयोमानानुसार फोटोत पडलेल्या फरकामुळे, मतदान

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		पावत्या नसल्यामुळे अनेक मतदार मतदानापासून वंचित राहणे,आधार कार्ड आधारीत मतदार याद्या तयार करण्याची आवश्यकता, ईव्हीएम मशीनद्वारे झालेलं मतदान व मतमोजणीत आढळून आलेली तफावत, बॉलेट पेपर पद्धतीने मतदान घेण्याची होत असलेली सर्वपक्षीय मागणी, सरकारच भ्रष्टाचाराला खतपाणी घालत असून भ्रष्टाचाऱ्यांना पाठीशी घालत असल्याबाबत जनमानसात निर्माण झालेली प्रतिमा, या सर्व प्रकरणांकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी.”		

म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव

१. **श्री. सुरेश धस व इतर वि.प.स.** “राज्यातील तालुक्यांमध्ये जून ते सप्टेंबर, २०१८ या कालावधीतील . . . . पर्जन्याची तूट, उपलब्ध असलेल्या भूजलाची कमतरता, दूरसंवेदन विषयक निकष, वनस्पती निर्देशांक, मृदु आर्द्रता, पेरणी खालील क्षेत्र व पिकांची स्थिती या सर्व घटकांचा एकत्रित विचार करून या घटकांनी प्रभावित झालेल्या तालुक्यांपैकी १५१ तालुक्यांमधील १७,९८५ गावांमध्ये गंभीर/मध्यम स्वरूपाचा दुष्काळ शासनाने दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०१८ रोजीपासून घोषित केला असणे, त्यानंतरच्या कालावधीत १५१ तालुक्यांव्यतिरिक्त इतर तालुक्यांमधील ज्या महसूली मंडळामध्ये सरासरी पर्जन्यांच्या ७० टक्के पेक्षा कमी व एकूण पर्जन्यमान ७५० मि.मि. पेक्षा कमी झाले आहे अशा एकूण २६८ महसूली मंडळांतील चर्चा झाली नाही.

५,०९० गावांमध्ये शासनाने दुष्काळ घोषित केला असणे तसेच, १३१ गावांमध्ये दुष्काळ सदृश परिस्थिती जाहीर केली असणे, अशारीतीने राज्यातील एकूण ४१ हजार गावांपैकी तब्बल २९ हजार गावांमध्ये दुष्काळ असल्याचे निर्दर्शनास येणे, राज्यातील दुष्काळाचा सामना करण्यासाठी राज्याचे मदत व पुनर्वसन मंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली मंत्रिमंडळ उपसमिती गठीत करण्यात येणे, प्रत्येक जिल्हाधिकारी कार्यालयात टंचाई नियंत्रण व समन्वयासाठी स्वतंत्र कक्ष स्थापण्यात आला असणे, राज्यातील मोठे, मध्यम व लघु पाटबंधारे प्रकल्पाच्या जलाशयातील पाणीसाठा सन २०१८ च्या तुलनेत निम्मा किंवा त्याहूनही कमी असल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, दुष्काळ घोषित केलेल्या किंवा दुष्काळ सदृश परिस्थिती घोषित केलेल्या गावांतील शेतकऱ्यांना शासनाकडून जमिन महसूलात सूट, सहकारी संस्थांच्या कर्जाचे पुनर्गठण, मोठ्या प्रमाणावर शेतकऱ्यांना पिक कर्जमाफी देण्यात येणे, शेतीशी निगडित कर्जाच्या वसूलीस स्थगिती, कृषीपंपाच्या चालू विज बिलात ३३.५ टक्के सुट देऊन अंदाजे रुपये ६७३.४१ कोटीची सवलत देण्यात आली असल्याचे निर्दर्शनास येणे तसेच, शालेय/महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या परिक्षा शुल्कात माफी, रोहयो अंतर्गत कामांच्या निकषात काही प्रमाणात शिथिलता, आवश्यक तेथे पिण्याचे पाणी पुरविण्यासाठी टँकरचा वापर, टंचाई जाहीर केलेल्या गावात शेतकऱ्यांच्या शेतीच्या

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		<p>पंपाची विज जोडणी खंडीत न करणे, विज थकबाकी न भरल्याने बंद करण्यात आलेल्या ३,३२० पाणीपुरवठा योजना पुन्हा सुरु करण्यात येणे, इ. धोरणात्मक निर्णय करून दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्यांना या-ना-त्या माध्यमातून मदत करण्याचा शासनाचा प्रयत्न, राज्यात १,२६४ ठिकाणी चारा छावण्या सरू करण्यात येणे व त्यात सुमारे १० ते ११ लाख जनावरे असणे, चारा छावण्यांसाठी औरंगाबाद विभागीय आयुक्तांना १११ कोटी, पुणे विभागीय आयुक्तांना ४ कोटी व नाशिक विभागीय आयुक्तांना ४७ कोटींचा निधी वितरित करण्यात आला असल्याची बाब निदर्शनास येणे, चारा छावण्यांच्या ठिकाणी तात्पुरती स्वच्छतागृहे उभारण्यात येणे, चारा पिकाच्या लागवडीसाठी शेतकऱ्यांना २५ हजार किंवटल बियाणांचे वितरण करण्यात येणे व त्यातून ५८ हजार हेक्टर क्षेत्रावर चारा पिकाची लागवड करण्यात आल्याने एकूण ३० लाख मेट्रिक टन चाऱ्याचे उत्पादन झाले असणे, दिनांक १५ मे, २०१९ पासून चारा छावणीतील जनावरांच्या अनुदान दरामध्ये वाढ करून मोठ्या जनावरांसाठी प्रतिदिन रुपये १०० व लहान जनावरांसाठी प्रतिदिन रुपये ५० हा वाढीव दर लागू केला असणे, चारा छावणीत दाखल झालेल्या जनावरांच्या उपस्थितीसाठी आठवड्यातून स्कॅनिंग करण्याचा निर्णय घेण्यात आला असणे, टँकर मंजुरीचे अधिकार उप जिल्हाधिकारी यांना व चारा छावणी मंजुर करण्याचे अधिकार</p>		२८

जिल्हाधिकारी यांना देण्यात आले असून मागणी होताच ताबडतोब
टँकर व चारा छावणी मंजुर करण्यात येत असल्याची बाब निदर्शनास
येणे, सद्यःस्थितीत २८,५२४ गावांमध्ये दुष्काळ/दुष्काळ सदृश परिस्थिती
घोषित करण्यात आली असणे व त्याअनुषंगाने १७,९८५ गावांना
दुष्काळी अनुदान वाटप करण्यात आले असणे व उर्वरित १०,५३९
गावांना वर उल्लेखित इतर ८ सुविधा लागू करण्यात आल्या असल्याचे
निदर्शनास येणे, दुष्काळबाधित शेतकऱ्यांना कृषी विषयक मदत वाटप
करण्यासाठी केंद्र शासनाकडून रुपये ४,७१४ कोटी रुपयांची मदत
मंजूर करण्यात आली असणे, राज्यातील एकूण ६८,३०,८६५
शेतकऱ्यांना रुपये ४,५०८ कोटी रकमेच्या मदतीचे वाटप करण्यात
आले असल्याचे निदर्शनास येणे, राज्यातील शेतकऱ्यांची थकित
विद्युत देयके असल्याने बंद असलेल्या पाणीपुरवठा योजनांची विद्युत
जोडणी पुर्ववत करण्याकरिता शासनाकडून विद्युत देयके अदा करण्यात
येणे व त्यापोटी मार्च, २०१९ अखेरपर्यंत रुपये १३२.३० कोटी इतका
निधी खर्च झाला असणे, महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी
योजनेतर्गत राज्यात दिनांक ११ मे, २०१९ रोजी संपलेल्या आठवड्यामध्ये
एकूण ३६,६६० कामे चालू असून त्यावर ३,४०,९५२ इतकी मजूरांची
उपस्थिती असल्याचे निदर्शनास येणे, चारा छावण्यांमधील पशुधनाची
नोंदणी करून पशुधनाच्या संख्येची दैनंदिन नोंद ठेवण्यासाठी ॲन्ड्राईड

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		<p>मोबाईलवर आधारित प्रणालीचा वापर अनिवार्य करण्याचा निर्णय शासनाकडून घेण्यात येणे व शौर्य टेक्नोसॉफ्ट प्रा.लि., या संस्थेने तयार केलेली प्रणाली विनाशुल्क उपलब्ध करून देण्यात येणे, या संस्थेमार्फत सदर प्रणालीचा वापर करण्याबाबतचे एक दिवसीय प्रशिक्षण चारा छावणी चालकांचे पर्यवेक्षक/कर्मचारी तसेच महसूल विभागातील कर्मचारी यांना जिल्हास्तरावर उपलब्ध करून देण्यात येणे, चारा छावण्यांमध्ये दाखल होणाऱ्या पशुधनांची रोगप्रतिकारक शक्ती व उत्पादन क्षमता कायम राहण्याकरिता त्यांना देण्यात येणाऱ्या हिरवा चारा, ऊसाचे वाडे, ऊस इ. खाद्याच्या प्रमाणात वाढ करून मोठ्या जनावरांकरिता १८ कि.ग्र. याप्रमाणे व लहान जनावरांकरिता ९ कि.ग्र. याप्रमाणे खाद्याचे प्रमाण सुधारित करण्यात आले असणे, राज्यात प्रथमच शेळ्या-मेंढ्यांसाठी छावणी सुरू करण्याचा तसेच राज्यातील दुष्काळी भागात सुरू असलेल्या चारा छावण्यांमधील जनावरांसाठी टँकरने पाणी देण्याचा निर्णय मंत्रीमंडळ उप समितीने दिनांक ३० मे, २०१९ वा त्यासुमारास घेतला असणे, सद्यःस्थितीत राज्यात ६,२०९ टँकरच्या माध्यमातून ४,९२० गग्वे आणि १०,५०६ पाड्यांवर पाणी-पुरवठा केला जात असणे, राज्यात पिक विम्याच्या भरपाईपोटी आतापर्यंत ३४ लाख शेतकऱ्यांना २२ कोटी रुपयांचे वाटप करण्यात आले असल्याची बाब निदर्शनास येणे, मार्गील ४ वर्षांत ४ कोटी ७२ लाख</p>		

शेतकऱ्यांना १४,७७३ कोटी रुपये इतकी भरीव नुकसान भरपाई दिली असल्याचे निर्दर्शनास येणे, कापुस व धान पिकांवरील किडीमुळे नुकसान झालेल्या शेतकऱ्यांना पिक विमा योजनेशिवाय ३,३३६ कोटी रुपयांची भरपाई शासनाकडून दिली असल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, पालकमंत्री व जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली जवळपास सर्व जिल्ह्यांमध्ये आढावा बैठकांचे आयोजन करून दुष्काळ नियंत्रणाचे कार्य युद्ध पातळीवर सुरू असणे, जिल्हा, उपविभाग व तालुका स्तरावर क्षेत्रीय कर्मचारी प्रशिक्षणांचे व पेरणीपूर्व मशागती व तयारीबाबत विविध पिकांच्या शेतीशाळांचे आयोजन करण्यात येणे, दिनांक २४ मे ते ८ जून, २०१९ या कालावधीत उन्नत शेती, समृद्ध शेतकरी अभियान राबविण्यात येणे, कृत्रिम पाऊस निर्माण करण्याच्या दृष्टीने होत असलेला प्रयत्न, तूर्तास पेरणी न करण्याबाबत आतापर्यंत जवळपास एक लाखाच्या वर शेतकऱ्यांना एसएमएसद्वारे सूचना करून बियाणे वाया जाऊ नये म्हणून खबरदारी घेण्यात येऊन खरीपाचे नियोजन करण्याचा प्रयत्न इ. दुष्काळ निवारणार्थ शासनाकडून गांभीर्याने करण्यात आलेल्या उपरोक्त उपाययोजना व कार्यवाही विचारात घेऊन त्याअनुषंगाने करावयाची कार्यवाही.”

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
२. श्री. धनंजय मुंडे व इतर वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव -	“ संपूर्ण महाराष्ट्र, विशेषतः मराठवाडा १९७२ पेक्षाही भीषण दुष्काळात . . . भरडला गेला असणे, पहिल्या पहाणी अहवालानुसार १८० तालुक्यात गंभीर दुष्काळ असल्याचे निर्दर्शनास आल्यानंतरही केंद्रीय दुष्काळी संहितेनुसार फक्त १५१ तालुक्यात दुष्काळ जाहीर होणे, त्यानंतर राज्याच्या निकषानुसार २६८ मंडळात व ५४४९ गावात मध्यम व गंभीर दुष्काळ जाहीर केला जाणे, राज्यातील दुष्काळी परिस्थिती सर्वसाधारणपणे सारखीच असताना सरसकट आणि एकाच वेळी दुष्काळ जाहीर न केल्यामुळे दुष्काळी उपाययोजना सुरू करण्यात अक्षम्य कालापव्यय झाला असणे, मराठवाड्यात दुष्काळाची तीव्रता सर्वाधिक असणे, दुष्काळामुळे पेरणीसाठी केलेली हजारो कोटी रुपयांची गुंतवणूक वाया गेलेली असणे, दुष्काळी परिस्थितीत पिण्याच्या पाण्यासाठी शासन स्तरावरून टँकर, नादुरुस्त योजनांची दुरुस्ती, नवीन पाणी-पुरवठा योजना वा अन्य उपाययोजना वेळीच न झाल्यामुळे दुष्काळग्रस्तांना, जनावरांना आणि विशेषतः माय-भरिनीना अतोनात त्रास सहन करावा लागला असणे, दुष्काळ जाहीर झाल्यानंतर तब्बल ८ महिन्यानंतर चारा छावण्या सुरू झाल्यामुळे मधल्या कालावधीत हजारो पशुधनाची हानी झाली असणे, अद्यापही चारा छावण्यांची मागणी असणे, सुरू असलेल्या चारा छावण्यांचे अनुदान प्रलंबित असणे, चारा छावण्यात आरोग्य सुविधेच्या दुष्काळामुळे जनावरांचा जीव धोक्यात आला असणे,		चर्चा झाली नाही.	

पाणीपुरवठा, जनावरांसाठी चारा, हाताला काम, विशेष आरोग्य सेवा आणि जाहीर केलेल्या अन्य दुष्काळी उपाययोजनांचा पुरता बोजवारा वाजल्यामुळे काही दुष्काळग्रस्तांवर नक्षली होण्याची परवानगी मागण्याची वेळ सरकारने आणली असणे, जाहीर करण्यात आलेली एनडीआरएफ वा एसडीआरएफची मदत अद्याप लाखो शेतकऱ्यांना मिळालेली नसणे, राज्यातील शेतकरी आत्महत्यांचे सत्र अद्याप सुरु असणे, दुष्काळी भागात शेतमजूरांना रोजगार हमी योजनेअंतर्गत रोजगाराची व शेतीची कामे देणे आवश्यक असतांना त्यासंबंधी शासनाने कोणतेही नियोजन केले नसणे, सातत्याने गेल्या चार वर्षात अस्मानी आणि सुलतानी या दुहेरी संकटात असताना या वर्षीच्या हंगामात उत्पन्न मिळेल या एकाच आशेवर शेतकरी वर्ग असणे, बियाणे व पेरणीपूर्व मशागतीच्या अनुदानासाठी रोख मदतीची मागणी करून सुद्धा सरकारने त्याकडे जाणिवपूर्वक कानाडोळा केला असणे, दुसऱ्या बाजूला जाहीर केलेल्या कर्जमाफीपासून लाखो शेतकरी वंचित राहिल्यामुळे बँका तेरा टक्के दंडनीय व्याजाची आकारणी करत असणे, तसेच एनपीअेचा बागुलबुवा पुढे करून बँका चालू हंगामासाठी पीक कर्ज देण्यास स्पष्ट नकार देत असणे, गेल्या ३ महिन्यात अनेक वेळा सोसाठ्याच्या वाञ्यासह, गारपीट, वीज कोसळून फळबागा, इतर पिके आणि घरांचे प्रचंड नुकसान व जीवितहानी झालेली असणे, तथापि, अद्यापही शासनाने

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		<p>नुकसानभरपाई जाहीर न करणे, बोंडअळी, तुडतुडा रोगाची वर्ष-दोन वर्षांपूर्वी जाहीर केलेली नुकसानभरपाई व दूध अनुदान अद्याप शेतकऱ्यांना मिळालेले नसणे, मागील २ वर्षांपासून लाखो शेतकऱ्यांना पीक विष्याची नुकसान भरपाई मिळालेली नसणे, पीक विमा कंपन्यांचा शासकीय यंत्रणेला हाताशी धरून पीक विमा नुकसानीची रक्कम नाकारण्याकडे कल असणे, सोयाबीन पीकाला पीक विष्यातून वगळल्यामुळे लाखो शेतकऱ्यांना फटका बसलेला असणे, कोणत्याही उत्पादनांना हमीभाव मिळत नसल्यामुळे आणि उत्पादनाची शासकीय खरेदी अगदी नगण्य होत असल्यामुळे शेतकरी मेटाकुटीला आला असणे, राज्यातील मत्स्यव्यवसाय पर्सेसीन मच्छीमारीमुळे अडचणीत आला असणे, राज्यातील मत्स्यशेतीवर गेल्या वर्षभरात मत्स्य दुष्काळ व इतर संकटे आल्यानंतरही शासनाकडून मच्छीमारांना कोणतीही मदत मिळालेली नसणे, मत्स्यव्यवसाय विभागाकडून सुरु असलेल्या अनेक योजनांची अंमलबजावणी योग्य पद्धतीने होत नसणे, राज्यशासनाने तातडीने मच्छीमार बांधवांना विशेष पॅकेज देऊन मदत करण्याची निर्माण झालेली आवश्यकता, आंबा, काजू, नारळ, सुपारी, भात यासारख्या कोकण पट्ट्यातील अर्थव्यवस्थेचा कणा असलेल्या शेती व फळबाग उत्पादनांना लहरी हवामानाचा तसेच शासनाच्या शेतकरी विरोधी पणन नितीचा फटका बसलेला असणे, वारंवार मागणी करूनही शासनाने कोणतीही</p>		२८

मदत न करणे, वादळ, गारपिटीने नुकसान झालेल्या फळबागांसाठी हेक्टरी १ लाख आणि अन्य पिकांसाठी हेक्टरी ५० हजाराची केलेली मागणी, सरसकट कर्जमाफी, संपूर्ण वीज बिलाची माफी, दुष्काळातील उपाययोजना युद्धपातळीवर राबविणे, आणि बियाणे व पूर्वमशागतीच्या अदानासाठी एकरी २५ हजाराची केलेली मागणी, दुष्काळ निवारणासाठी करण्यात आलेल्या मागण्या, दुष्काळाची सद्यःस्थिती आणि शासन पातळीवरील युद्ध पातळीवर करावयाच्या उपाययोजना विचारात घेऊन करावयाची कार्यवाही.”

३. **ॲड. अनिल परब व इतर वि.प.स.**

यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये
प्रस्ताव -

“मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाच्या कार्यक्षेत्रात राज्य शासनाने . . . . पालघर जिल्ह्यातील पालघर व वसई संपूर्ण तालुके आणि रायगढ जिल्ह्यातील अलिबाग, पेण, पनवेल व खालापूर संपूर्ण तालुके यांचा समावेश करून प्राधिकरण क्षेत्राचा विस्तार करण्यात येणे, सदर निर्णयामुळे वसई-मिरा-भाईंदर दरम्यान नवीन खाडीपूल, विकास केंद्रे, वसई-विरार क्षेत्रासाठी सुर्या पाणीपुरवठा प्रकल्प, नैना प्रकल्पास चालना, ट्रॉन्स हार्बर, रेल्वे अलिबाग पर्यंत इत्यादि विविध योजना कार्यान्वित होणार असणे, मुंबईतील महत्त्वाकांक्षी सागरी किनारा रस्त्याचा (कोस्टल रोड) प्रकल्प, मुंबईतील मिठी नदी स्वच्छ करण्याच्या योजनेतर्गत शहरातील सांडपाणी प्रक्रिया करून ते पाणी मिठी नदीत पुढ्हा सोडण्याची योजना, केंद्र शासनाच्या स्मार्ट सिटी परियोजनेतर्गत राज्यातील पुणे,

चर्चा झाली
नाही.

५०

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		<p>ठाणे, नागपूर, औरंगाबाद, सोलापूर, नाशिक, पिंपरी-चिंचवड, कल्याण-डोंबिवली या ८ शहरांसाठी राज्य शासनाला फेब्रुवारी २०१९ अखेर १५६८ कोटी रुपये उपलब्ध करून देण्यात येणे, गृहनिर्माण धोरणास मान्यता देण्यास होत असलेला विलंब, मुंबईतील शिवडी, गोराई, (बोरीवली), माहिम भागातील जैवविविधतेमुळे पानथळीने व्यापलेले क्षेत्र पर्यटन क्षेत्र म्हणून जाहीर करण्याच्या जिल्हाधिकाऱ्यांना दिलेल्या सूचना, तथापि जिल्हाधिकाऱ्यांनी कोणतीच कार्यवाही न केल्यामुळे पानथळ क्षेत्रांवर दिवसेंदिवस वाढत जाणारी अनधिकृत बांधकामे, मुंबई शहर व उपनगरातील विकासक, मोठ-मोठ्या कंपन्या, मॉल्स यांनी महानगरपालिकेचा सुमारे १३३.२५ कोटी रुपयांचा थकवलेला कर, मुंबईतील अपूर्ण असलेले एसआरए प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी उपाययोजना, म्हाडाच्या ५६ वसाहतीचा रखडलेला पुर्नविकास, मुंबईतील मोडकळीस आलेल्या उपकरप्राप्त व बिगर उपकरप्राप्त सुमारे १४०० इमारती, पंतप्रधान अनुदान प्रकल्पाच्या, इमारत व पुनर्रचना मंडळाच्या व झोपडपट्टी पुर्नविकास योजनेतंगत बांधलेल्या इमारतीची दुरुस्ती, बीपीटी व बीआयटीच्या जागेवरील धोकादायक इमारती, म्हाडाच्या इमारतीमध्ये ३०० पेक्षा जास्त घुसखोर असल्याचे निष्पत्र होणे, राज्यात ६० लक्ष झाडे लावण्याची शासनाची महत्वाकांक्षी योजना, वांडे-पूर्व येथील शासकीय अधिकारी-कर्मचारी यांना दिलेल्या निवासस्थानांच्या जागेवर मालकी हक्काने निवासस्थाने बांधून देण्याची मागणी, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना. ”</p>		४०

४. श्री. अशोक ऊर्फे भाई जगताप
व इतर वि.प.स. यांचा म.वि.प.
नियम २६० अन्वये प्रस्ताव -

“भ्रष्टाचारमुक्त कारभाराचे अभिवचन देऊन सत्तेवर आलेल्या . . . .
शासनाकडून गेल्या पावणेपाच वर्षात विविध विभागामध्ये उघडकीस
आलेल्या घोटाळ्यांची व गैरव्यवहारांची गांभीर्याने दखल घेतली न
जाणे, झोपडपट्टी पर्निविकास योजनेत सुमारे ५०० कोटी रुपयाचा
गैरव्यवहार केल्याची बाब उघडकीस येणे, तत्कालिन सामाजिक न्याय
विभागाच्या राज्यमंत्र्यांविरुद्ध दासू दुकानाचा परवाना मिळवून देण्याचे
प्रलोभन दाखवून १ कोटी १२ लाख रुपयांची फसवणूक केल्याप्रकरणी
मा. न्यायालयाच्या आदेशाने त्यांचेविरुद्ध गुन्हा नोंदविण्यात येणे, ऊर्जा
राज्यमंत्री यांनी यवतमाळ शहरातील सुमारे ११ कोटी रुपये किंमतीचा
भूखंड बनावट कागदपत्रे तयार करून त्यावर बँकामधून कोट्यवधी
रुपये कर्ज घेऊन भ्रष्टाचार केल्याप्रकरणी त्यांचेविरुद्ध गुन्हा दाखल
करण्याचे मा. न्यायालयाने दिलेले आदेश, शासनाच्या महिला व
बालविकास विभागाकडून भ्रमणाध्वनी (मोबाईल) खरेदीमध्ये १०६
कोटी रुपयाचा झालेला भ्रष्टाचार उघडकीस येणे, महिला व बालविकास
विभागात पुरक पोषण आहार योजनेचे कंत्राट देताना त्यात ७५० कोटी
रुपयाचा करण्यात आलेला गैरव्यवहार, मुंबईतील गोरेगाव येथील
अरे वसाहतीत अदिवासींना सोयीसुविधा देण्याच्या नवाखाली
व्यायामशाळेचे बांधकाम केल्याचे उघडकीस येणे, एका मंत्र्याच्या
मेहुणे व अन्य नातेवाईक संचालक असलेल्या क्लिक्टोरिया फुड

चर्चा झाली
नाही.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
प्रोसेसिंग कंपनीचे थकीत कर्ज प्रकरणी झालेले गंभीर आरोप, जेएसडब्ल्यु इस्पात लिमिटेड या कंपनीचे ५९२ कोटी रुपयाचे वीज शुल्क माफी देण्याचे प्रकरणात करण्यात आलेला गैरव्यवहार, शिक्षण विभागातील अग्निशमन यंत्र घोटाळ्यातील चौकशी अहवाल गायब झाल्याची धक्कादायक बाब उघडकीस येणे, याच विभागातील राष्ट्रपुरुषांच्या तस्वीरी व अलीं रिडर बुक खरेदी प्रकरणात केंद्र शासनाने दोषी ठरवून देखील त्यांच्याविरुद्ध शासनाने कोणतीही कारवाई न करणे, सार्वजनिक आरोग्य विभागातील औषधी खरेदीत करण्यात आलेला घोटाळा, आदिवासी विभागाने साहित्य खरेदीत केलेला गैरव्यवहार, पण न विभागातील तूरडाळ, भरडाईत झालेला घोटाळा, पर्यटन महामंडळानेहे तोरणमाळ येथील जमीन हडप करण्याचे प्रकरण इत्यादी प्रकरणात चौकशी करण्याची घोषणा होऊन देखील अहवाल सादर करण्यात अक्षम्य दिरंगाई झालेली असणे, सोलापूर येथील सार्वजनिक भूखंडावर आरक्षण असतांना बेकायदेशीर बंगला बांधल्याप्रकरणी चौकशी होऊन चौकशीत गंभीर दोष आढळून आल्यानंतरही दोषीविरुद्ध अद्याप कोणतीही कार्यवाही करण्यात न येणे, कृषी विकास योजनेतर्गत लोकमंगल मल्टीस्टेट संस्थेने दूध भुक्टी अनुदानात भ्रष्टाचार करणे, सारंगखेडा चेतक महोत्सवाचे बेकायदेशीर कंत्राट दिल्याची बाब उघडकीस येणे, असाच भ्रष्टाचार मुंबई मेळा महोत्सवात झालेला असणे, आदिवासी विकास विभागात ३२५ कोटी रुपयाच्या फर्निचर खरेदीमध्ये भ्रष्टाचार	३८			

झालेला असणे, सामाजिक न्याय विभागात अपंग शाळा हस्तांतरण करताना घोटाळा होणे, राज्याच्या पोलीस दलात भ्रष्टाचार मोठ्या प्रमाणावर वाढला असून मुंबईत एका दिवसात ३ वरिष्ठ पोलीस अधिकारी लाच घेताना पकडले जाणे, ठाणे परिक्षेत्रात सन २०१९ मध्ये पाच महिन्याच्या कालावधीत लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने २४ कारवाया केलेल्या असणे, विदर्भातील समन्वयीन कृषी विकास प्रकल्पामध्ये झालेला भ्रष्टाचार, या रकमेचा अपहार करणाऱ्या अधिकाऱ्यांना पण मंत्र्यांनी पाठीशी घातलेले असणे, राज्यकर्तेच गैरव्यवहार करीत असल्यामुळे शासकीय अधिकारी / कर्मचाऱ्यात सुधा आर्थिक गैरव्यवहार व भ्रष्टाचार करण्यास मिळत असलेले बळ, आर्थिक गैरव्यवहार व भ्रष्टाचार करण्याविरुद्ध कारवाई करण्यास शासनास आलेले अपयश, त्यामुळे जनमानसात शासनाविरुद्ध निर्माण झालेला तीव्र असंतोष, निवडणुकीत राज्यातील अनेक ठिकाणी मतदार याद्यांमध्ये घोळ झाल्याचे आढळून येणे, मतदार यादीत मतदाराची नावे न येणे, १० वर्षांपूर्वी मतदार यादीत नाव नोंदणी केलेल्या मतदारांकडे पुरावा नसल्यामुळे किंवा वयामुळे फोटोत साम्य होत नसल्यामुळे मतदारांना मतदानाचा हक्क बजावता न येणे, राज्यातील झोपडपट्टीत राहणाऱ्या अल्पसंख्याक व मागासवर्गीय समाजातील मतदारांना मतदान

---

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

करण्यासाठीच्या पावत्या नसल्यामुळे हा समुदाय मतदानापासून वंचित राहिलेला असणे, त्यामुळे मतदानाची टक्केवारी कमी कमी होणे, आधारकार्ड योग्य पुरावा असल्याचे गृहीत धरून मतदार याद्या बनविण्याचे काम करण्याची आवश्यकता, निवडणुकीमध्ये ईक्षीएमद्वारा मतदान पद्धतीबाबत राजकीय पक्ष व जनतेमध्ये संशयाचे वातावरण असून ईक्षीएम मशीनद्वारे झालेलं मतदान व मतमोजणी यामध्ये तफावत असल्याचे उघड झालेले असणे, भविष्यात बॅलेट पेपर पद्धतीने मतदान घेण्यात यावे, अशी अनेक लोकप्रतिनिधी व जनतेची एकत्रित मागणी असणे, या संबंधी तीव्र भावना असणे, बॅलेट पेपरचा उपयोग कर्नाटक व इतर राज्यात करण्यात येणे, त्याला मोठ्या प्रमाणात प्रतिसाद मिळणे, हीच पद्धत राज्यात सुरू करण्याबाबत व निवडणूक प्रक्रिया सुटसुटीत करून मतदानाचा टक्का वाढविण्यासाठी राज्य शासनाने केंद्र शासनाकडे शिफारस करण्याची नितांत गरज, या संपूर्ण प्रकरणी शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी.”

विवरण क्रमांक १८

अर्धा तास चर्चेच्या सूचना (नियम ९२ अन्वये) (सर्वसाधारण)

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ९२ अन्वये सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबींवर प्राप्त झालेल्या (सर्वसाधारण)
अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना.

(१)	प्राप्त झालेल्या सूचनांची संख्या	..	..	४३
(२)	मान्य झालेल्या सूचनांची संख्या	..	..	३०
(३)	सदस्यांनी मागे घेतलेल्या सूचनांची संख्या	..	..	...
(४)	अमान्य झालेल्या सूचनांची संख्या	..	..	१३
(५)	चर्चा झालेल्या सूचनांची संख्या	..	..	०५
(६)	बॅलटमध्ये आलेल्या परंतु चर्चा न झालेल्या सूचनांची संख्या	..	..	०४
(७)	सदस्य अनुपस्थितीमुळे चर्चा झाली नाही.	..	..	...
(८)	विभाग / सदस्य निर्देशित संख्या	..	..	...
(९)	मा. सदस्यांनी दिलेल्या सुचनेनुसार कार्यवाहीत न घेतलेल्या सूचना	..	..	...
(१०)	व्यपगत झालेल्या सूचना	..	..	...

सन २०१९ च्या द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनात एकूण ४३ अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना प्राप्त झाल्या
असून त्यापैकी ३० सूचना स्वीकृत झालेल्या आहेत. स्वीकृत सूचनांपैकी बॅलटमध्ये आलेल्या ०९ सूचना
चर्चसाठी ठेवण्यात आलेल्या होत्या. त्यापैकी ०५ अर्धा-तास चर्चेच्या सूचनांवर चर्चा झाली.

विवरण क्रमांक १९

अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना (नियम १२ अन्वये) (प्रश्नातून उद्भवलेल्या)

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम १२ अन्वये सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबींवर (प्रश्नातून उद्भवणाऱ्या)
प्राप्त झालेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना.

(१)	प्राप्त झालेल्या सूचनांची संख्या	..	..	२९
(२)	मान्य झालेल्या सूचनांची संख्या	..	..	२२
(३)	सदस्यांनी मागे घेतलेल्या सूचनांची संख्या	..	..	...
(४)	अमान्य झालेल्या सूचनांची संख्या	..	..	०७
(५)	चर्चा झालेल्या सूचनांची संख्या	..	..	०१
(६)	बॅलटमध्ये आलेल्या परंतु चर्चा न झालेल्या सूचनांची संख्या	..	..	०३
(७)	सदस्य अनुपस्थितीमुळे चर्चा झाली नाही	..	..	...
(८)	विभाग/सदस्य निर्देशित संख्या	..	..	...
(९)	मा.सदस्यांनी दिलेल्या सूचनेनुसार कार्यवाहीत न घेतलेल्या सूचना	..	..	...
(१०)	व्यपगत झालेल्या सूचना	..	..	...

सन २०१९ च्या द्वितीय (पावसाठी) अधिवेशनात एकूण २९ सूचना प्राप्त झाल्या असून त्यापैकी २२ सूचना स्वीकृत झालेल्या आहेत. स्वीकृत सूचनापैकी बॅलटमध्ये आलेल्या ४ सूचना चर्चेसाठी ठेवण्यात आलेल्या होत्या. त्यापैकी ०१ अर्धा-तास चर्चेच्या सूचनेवर चर्चा झाली.

विवरण क्रमांक २०

सन २०१९ द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम १७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा उपस्थित करण्यासाठी आलेल्या सूचना

(१) आलेल्या सूचनांची संख्या	- ९
(२) स्वीकृत सूचनांची संख्या	- ९
(३) अस्वीकृत सूचनांची संख्या	- -
(४) सभागृहात चर्चा झालेल्या सूचना	- ३
(५) सभागृहात चर्चा न झालेल्या सूचना	- ६
(६) सम्मिलित करण्यात आलेल्या सूचना	- -

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव व विषय			ज्या तारखेस सूचना सभागृहात घेतली ती तारीख	शेरा १५ ६
		(१)	(२)	(३)	(४)
१.	सर्वश्री कपिल पाटील, धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, जयंत पाटील, वि.प.स. “मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा देण्याची मागणी बरीच जुनी असून शासनाकडे पाठपुरावा करून सुद्धा शासनाने अद्यापही मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा मिळवून देण्याबाबत कोणतेही प्रयत्न न करणे, मराठी भाषा सक्ती कायदा आणि अभिजात भाषा आदी मागण्यांसाठी साहित्यिक, कलावंत आणि विविध मराठी प्रेमी संघटना यांनी आझाद मैदानात दिनांक २४ जून, २०१९ रोजी धरणे धरणे, राज्यात उत्तम इंग्रजीसह उत्तम मराठी असे धोरण शासनाने स्विकारून इंग्रजी व अन्य माध्यमांच्या शाळांमध्ये पहिली ते बारावी पर्यंत सक्तीने मराठी भाषा (Bilingual School) शिकविण्याचा कायदा	१ जुलै २०१९	चर्चा झाली.		

---

(१)	(२)	(३)	(४)
-----	-----	-----	-----

करावा अशी मागणी करण्यात येत असून त्या मागणीकडे शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, मुंबई शहरासह राज्यात इतरत्रही मोठ्या संख्येने मराठी शाळा बंद पडत असून इंग्रजी शाळांना सुलभ मंजुरी महाराष्ट्र सेल्फ फायनान्स स्कूल ॲक्ट, २०१२ अंतर्गत मिळत असल्यामुळे या शाळांची खेरात वाटली जाणे, खेड्यापाड्यातसुद्धा इंग्रजी शाळा मोठ्या प्रमाणात सुरु असणे, इंग्रजी भाषेचा आपल्या राज्य भाषेवर होणारा धोका लक्षात घेऊन तामिळनाडू, तेलंगणा, गुजरात व पश्चिम बंगल या राज्यात त्यांची भाषा सक्तीने शिकविण्याचा निर्णय जाहीर केला जात असणे, मराठी राजभाषेत सर्व राज्यकारभार आणि शासनाशी निर्गिडत सार्वजनिक व्यवहार होणे आवश्यक असणे, मराठीसाठी कायदा करण्याची घोषणा मुख्यमंत्र्यांनी करूनही शासन, प्रशासन आणि शिक्षण विभागात याबाबत अनास्था असणे, मराठी भाषाभवन अद्यापी मुंबईत उभे न करणे, मराठी शाळांना १०० टक्के अनुदान देण्यास शासन आणि मुंबई महानगरपालिकेने जागिवपूर्वक दिरंगाई करणे, संख्यावाचन आणि संख्यानाम हास्यास्पद पद्धतीने तज्ज्ञांच्या सल्ल्याविना आणि जनमताच्या विरोधात जाऊन बदलणे, मराठी दुर्बोध, अत्यक्त करणे, असे निर्णय मराठीला मारक ठरणे, महाराष्ट्रातील प्रादेशिक भाषा आणि बोली यांचे संरक्षण आणि संवर्धन यासाठी धोरण व्यवस्था आणि निधी नसणे, पहिलीपासून दहावीपर्यंत मराठी सक्ती आणि मराठी स्कोअर्ऱिंग करण्याची आवश्यकता असणे, रोजगार निर्मिती मराठी केंद्रीत नसणे, ११वी आणि १२वीत उपयोजित रोजगारक्षम मराठी अभ्यासक्रमाची गरज, मराठीसाठी १००० कोटीची तरतूद करण्याची आवश्यकता असणे, अभिजात भाषेचा दर्जा देण्यासाठी काही कसोट्या निश्चित करण्यात आलेल्या आहेत, या कसोट्या मराठी भाषा निश्चितपणे पूर्ण करीत असणे, मराठी भाषेबाबत सर्व प्रक्रिया पुर्ण झालेली असून केंद्र शासनाने नियुक्त केलेल्या भाषा तज्ज्ञांच्या समितीने या विषयावर सखोल अभ्यास करत अनेक पुरावे व संदर्भाचा आधार घेतला असून मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा देण्यासाठी शिफारस एकमताने केंद्र शासनाकडे करूनसुद्धा सुमारे साडेचार वर्ष उलटूनही यावर अद्याप कोणताही निर्णय न घेणे, मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा देण्याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी.”

२. सर्वश्री किरण पावसकर, धनंजय मुंडे, जगन्नाथ शिंदे, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री हेमंत टकले, आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नावेंकर, सर्वश्री कपिल पाटील, जयंत पाटील, **वि.प.स.**

२ जुलै २०१९

चर्चा झाली.

दिनांक १ जुलै, २०१९ रोजी मध्यरात्री झालेल्या अतिवृष्टीत राज्यातील पुणेसह मुंबईतील मालाड, कल्याण या ठिकाणी भिंत कोसळून झालेल्या दुर्घटनेत २२ पेक्षा जास्त व्यक्तींचा मृत्यू होणे, मुंबईतील मालाड येथे कुरार व्हिलेज परिसरातील पिंप्रिपाडा वस्तीला लागून असलेली भिंत कोसळून झालेल्या दुर्घटनेत १२ जणांचा मृत्यू व १३ जण जखमी होणे, बचावकार्य सुरु असून ठिगान्याखाली आणखी काही लोक अडकले असल्याची भिती, मृतांच्या संख्येत वाढ होण्याची शक्यता, कोंडव्यात संरक्षक भिंत कोसळून १५ बांधकाम मजुरांच्या मृत्यूची घटना घडली असतानाच पुण्यातील आंबेगांव येथील सिंहगड कॉलेज आवारातील मोकळ्या जागेत सुरु असलेल्या नवीन बांधकाम करणाऱ्या ६ मजुरांचा सोमवारी मध्यरात्री झालेल्या अतिवृष्टीमुळे सीमाभिंत कोसळून मृत्यू होणे, कल्याण शहरातही मध्यरात्री नॅशनल उर्दू शाळेची भिंत कोसळून या घटनेत ३ व्यक्तींचा मृत्यू व १ जण जखमी होणे, अचानक झालेल्या या घटनांमुळे जनमानसात पसरली असून या संपूर्ण दुर्घटनेमुळे स्थानिक प्रशासनविषयी नागरीकांत पसरलेली असुरक्षिततेची भावना, प्रशासनाने योग्य उपाययोजना न केल्यानेच या दुर्घटना घडल्या असल्याचे नागरीकांकडून केले जाणारे आरोप, या अतिशय गंभीर व तातडीच्या विषयाबाबत चर्चा करण्यासाठी म.वि.प.नियम २८९ अन्वये सभागृहाचे सर्व कामकाज स्थगित करून या विषयावर चर्चा करण्यात यावी.

३. सर्वश्री रामहरी रुपनवर, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, डॉ. सुधीर तांबे, सर्वश्री अमरनाथ राजूरकर, जयंत पाटील, रामराव बडकुते, श्रीकांत देशपांडे, बाळाराम पाटील, विनायक मेटे, **वि.प.स.**

२ जुलै २०१९

चर्चा अपूर्ण.

“महाराष्ट्रामध्ये मोठ्या संख्येने धनगर समाज असून घटनेमध्ये धनगर समाजाला एस.टी. प्रवर्गाचे आरक्षण दिलेले असणे, परंतु सध्या धनगर समाजास महाराष्ट्रामध्ये एन.टी. प्रवर्गाचे आरक्षण असणे,

---

(१)	(२)	(३)	(४)
-----	-----	-----	-----

तर देशामध्ये ओबीसी प्रवर्गाचे आरक्षण दिले जाते आणि प्रत्यक्षात धनगर समाजाला एस.टी.प्रवर्गाचे आरक्षण दिलेले असणे, गेले अनेकवर्षे कायदेशीर व घटनेप्रमाणे दिलेले एस.टी. प्रवर्गाचे आरक्षण मिळावे अशी मागणी धनगर समाज करत असणे, त्यासाठी बारामती येथे सन २०१४ साली मोठे आंदोलन करणे, त्यावेळेस सध्याचे मुख्यमंत्री हे बारामती येथे जाऊन माझे सरकार आल्यास पहिल्याच दिवशी धनगर समाजास एस.टी.चे आरक्षण दिले जाईल, अशी घोषणा करणे, त्यानंतर महाराष्ट्रातील सध्याचे सरकार निवडून आले, परंतु आजतागायत धनगर समाजाचे आरक्षणाबाबत मुख्यमंत्री व शासनाने काहीही केलेले नसणे, त्या समाजाची मोठी व घोर फसवणूक झालेली असणे, सध्या टाटा इन्स्टीट्यूटचा अहवाल आला असून तसेच दुसरी निवडणूकही आलेली असूनही शासन त्याबाबत काहीही बोलण्यास तयार नसणे, शासनाने दिलेल्या वचनाप्रमाणे धनगर समाजास त्वरित एस.टी. प्रवर्गाचे आरक्षण देणेबाबत करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी.”

विवरण क्रमांक २१

सन २०१९ चे द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम १०१ अन्वये तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मंत्र्यांचे लक्ष वेधण्यासाठी आलेल्या लक्षवेधी सूचना

(१) प्राप्त झालेल्या एकूण लक्षवेधी सूचना	... ७७२
(२) स्वीकृत करण्यात आलेल्या एकूण लक्षवेधी सूचना	... १९९
(३) सभागृहात चर्चा झालेल्या एकूण लक्षवेधी सूचना	... ४७
(४) सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या एकूण स्वीकृत लक्षवेधी सूचनांचे जोडपत्र	... १५२
(५) शेवटच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या सूचना	... १४

अ.क्र.	लक्षवेधी सूचना क्रमांक (१)	सदस्यांचे नाव व विषय सूचना सभागृहात घेतली ती तारीख (२)	ज्या तारखेस सूचना सभागृहात घेतली ती तारीख (३)	शेरा	८६
१.	१८७	सर्वश्री शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फे भाई जगताप, जनार्दन चांदूरकर, रामहरी रुपनवर, आनंदराव पाटील, अँड. हुसनबानू खलिफे, डॉ. सुधीर तांबे, आर्कि. अनंत गाडगीळ, सर्वश्री हरिसिंग राठोड, चंद्रकांत रघुवंशी, अमरनाथ राजूरकर, सुभाष झांबड, डॉ. वजाहत मिझारा, श्री. मोहनराव कदम, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. मुंबईच्या विविध भागात मेर्टो प्रकल्पाच्या सुरु असलेल्या बांधकामामुळे नरीमन पॉइंट भागापासून दूरवर पडलेल्या खड्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणात साचत असलेले गढूळ पाणी, या	(४)	(५)	दिनांक ११ जून, चर्चा झाली २०१९

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	
		गढूळ व गलिच्छ पाण्यामुळे मलेरिया, डेंगू इत्यादी आजार पसरविणाऱ्या डासांची मोठ्या प्रमाणात होत असलेली निर्मिती, त्यामुळे मुंबईतील बन्याच भागात मलेरिया, डेंगू इत्यादी रोगांची नागरिकांना झालेली लागण, मोठ्या प्रमाणात या आजाराच्या रुणांना रुणालयात दाखल करावे लागत असणे, काहीची चिताजनक झालेली अवस्था, सदर बाबी शासनाच्या व मुंबई महानगरपालिका प्रशासनाच्या निर्दर्शनास आलेल्या असणे, मात्र त्याकडे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, यावर प्रतिबंधात्मक उपाय करणाऱ्या यंत्रणांमध्ये समन्वयाचा असलेला अभाव, परिणामी नागरिकांच्या आरोग्याचा निर्माण झालेला गंभीर प्रश्न, यात तातडीने लक्ष घालून आवश्यक ती कार्यवाही करण्याची गरज, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही, उपायोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.			
२.	३००	श्री. रामदास आंबटकर, प्रा. अनिल सोले, श्री. नागोराव गाणार, डॉ. (श्रीमती) नीलम गोन्हे, सर्वश्री शरद रणपिसे, रामहरी रुपनवर, अमरनाथ राजूरकर, अॅड. हुम्नबानू खलिफे, सर्वश्री अशोक ऊर्फ भाई जगताप, चंद्रकांत रघुवंशी, विलास पोतनीस, वि.प.स. चंद्रपूर जिल्ह्यातील राजुरा येथील इफ्ट जिजस इंगिलिश स्कूलद्वारे संचालित आदिवासी मुर्लींच्या वसतीगृहात ७ अल्पवयीन मुर्लींवर लैंगिक अत्याचार झाल्याचा प्रकार वैद्यकीय अहवालावरून दिनांक ६ एप्रिल, २०१९ रोजी निर्दर्शनास येणे, सदर आश्रम शाळेतील मुर्लींच्या पोटात दुखत असल्याने सदर मुर्लींना दवाखान्यात उपचार करण्याकरीता भरती केले असता सदर लैंगिक शोषणाचा प्रकार दिसून आल्याने याची तक्रार मुर्लींनी व पालकांनी राजुरा पोलीस स्टेशन येथे करणे, त्यातच बाबूपेठ येथील स्नेहदिप बालगृहात एका अल्पवयीन मुर्लींवर बलात्कार केल्याची दिनांक १२ सप्टेंबर, २०१८ ला घडलेली घटना, सांगली जि. कूरवळ वारणा-मोरणा शिक्षण संस्थेच्या आश्रमशाळेतील ८ अल्पवयीन मुर्लींवर संस्थापकांकडून झालेले लैंगिक शोषण, राज्यात मोठ्या प्रमाणात आदिवासी	दिनांक ११ जून, २०१९	चर्चा झाली	६५

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	
३.	६०८	<p>अल्पवयीन मुलींवर वांगवार लैंगिक शोषण, बलात्कार व अत्याचाराच्या घडणाऱ्या घटना, मुलीच्या वसतीगृहात पुरुष कर्मचाऱ्यांना रात्रीच्या वेळी नेमण्यात येणे, वसतीगृहात सतत होणाऱ्या लैंगिक शोषणाच्या घटना, त्यामुळे आदिवासी मुलींच्या शिक्षणावर व त्यांच्या बौद्धिक विकासावर होत असलेला विपरीत परिणाम, पिडीत मुलींना न्याय मिळण्याकरीता अत्याचार करणाऱ्यावर कठोर कार्यवाही करण्याची विविध संघटना स्तरावरून व महिलांकडून होत असलेली मागणी, शासनाने पिडीत मुलींना न्याय मिळण्याकरीता कठोर कायदे व दोषींवर कार्यवाही करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.</p> <p>सर्वश्री गोपीकिसन बाजोरीया, विष्लव बाजोरीया, अॅड. अनिल परब, वि.प.स.</p> <p>आयुक्त, अकोला महानगरपालिका, अकोला यांनी दिनांक १ एप्रिल, २०१३ ते दिनांक ३१ मार्च, २०१७ रोजी पर्यंतच्या दिलेल्या अॅडिट अहवालात अनेक त्रुट्या आढळून येणे, सदर अॅडिट मध्ये नमुद केलेल्या योजनेमध्ये अनियमित खर्च, चुका, गैरकारभार झाल्याचे स्पष्ट होणे, अकोला महानगरपालिकेकडून राबविण्यात आलेल्या भुमिगत गटार योजनामध्ये अनियमित वायफळ खर्च करण्यात आल्याचे तर स्वच्छता भारत अभियानामध्ये अनुदानाचा गैरवापर, पालिकेतील अधिकाऱ्यांची रिक्त पदे भरण्यासंदर्भात समन्वय नसणे, पंतप्रधान आवास योजनेमध्ये समन्वयाभावी मंदगतीने कामे सुरू असणे, आयुक्तांच्या निवासस्थानाकरिता जागा शोधण्याकरिता अतिरिक्त/वायफळ खर्च करणे, पर्यटन विकासित निधीमध्ये तसेच १२ व १३ व्या वित्त आयोगाच्या निधीमध्ये अनियमितता आढळून येणे, अंतर्गत लेखापरिक्षक यांना अनेक बाबीमध्ये त्रुटी आढळून आलेल्या असून यासंदर्भात</p>	दिनांक ११ जून, २०१९	चर्चा झाली	४६

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
४.	३२७	<p>सादर केलेल्या ऑडिट अहवालात नमूद असणे, सदर नमूद त्रुटीबाबत अद्यापी खुलासा करण्यात आलेला नसणे, सदर अहवालातील त्रुटी, चुका व गैरप्रकार यासंदर्भात शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालून यास जबाबदार असणाऱ्यांविरुद्ध कठोर कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.</p> <p>श्रीमती विद्या चळ्हाणा, सर्वश्री किरण पावसकर, धनंजय मुंडे, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, ॲड. राहुल नारेंकर, सर्वश्री जयंत पाटील, खाजा बेग, अनिकेत तटकरे, हेमंत टकले, वि.प.स.</p> <p>मुंबई शहरात पालिकेची चार वैद्यकीय महाविद्यालये आणि संलग्न रुग्णालये १७ उपनगरीय रुग्णालये आणि १७५ रुग्णालये असतानाही मोडकळीस आलेल्या इमारती, अपुरी यंत्रसामुग्री, विशेष डॉक्टरांची कमतरता आणि सरकारी उदासीनता यामुळे शहरातील आरोग्य व्यवस्थेचा गैरकारभार सातत्याने समोर येत असणे, शस्त्रक्रियेसाठी आवश्यक कपडे धुतले नसल्याने शस्त्रक्रिया पुढे ढकलणे, परिचारिकांच्या मुजोरपणामुळे बाल क्षय रुग्णांना रुग्णालयाबाहेर काढणे, खाजगी प्रयोगशाळांमध्ये चाचण्या करण्यास पाठवून रुग्णांना आर्थिक अडचणीत आणणे, पुरेश्या कर्मचाऱ्यांची कमतरता, शस्त्रक्रियांसाठी आवश्यक साधनांचे निर्जतुकीकरण प्रशिक्षणाचा अभाव, व्यवस्थापनातील असमन्वय, मार्गदर्शक तत्वाच्या अमंलबजावणीतील अनास्था, अशा अनेक व्याधींनी सरकारी रुग्णालयेच आजारी असणे, जोगेश्वरी येथील बाळासाहेब ठाकरे ट्रॉमा रुग्णालयातील सात रुग्णांवर मोतीबिंदू शस्त्रक्रियेनंतर ओढवलेला दुर्धर प्रसंग हा शस्त्रक्रिया साधने निर्जतुक न केल्याने जंतुसंसर्ग झाल्याचे चौकशी दरम्यान निदर्शनास आलेले असणे, यामुळे सरकारी रुग्णालयात उपचार घेणाऱ्या रुग्णांच्या बाबतीत प्रशासन उदासीन असणे, यामुळे सर्वसामान्य नागरिकांमध्ये</p>	दिनांक ११ जून, चर्चा झाली २०१९	२६८

पसरलेला तीव्र असंतोष व असुरक्षिततेचे वातावरण, याप्रकरणी शासनाने केलेली वा करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.

५. ४९ सर्वश्री हेमंत टकले, धनंजय मुंडे, किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, ॲड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री विक्रम काळे, सतिश चव्हाण, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री अनिकेत तटकरे, प्रकाश गजभिये, जगन्नाथ शिंदे, रामराव वडकुते, अरुणकाका जगताप, खाजा बेग, अब्दुल्लाखान दुर्राणी, अनिल भोसले, शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फे भाई जगताप, रामहरी रूपनवर, आनंदराव पाटील, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, डॉ. सुधीर तांबे, सर्वश्री अमरनाथ राजूरकर, सुभाष झांबळ, हरिसिंग राठोड, मोहनराव कदम, जनार्दन चांदूरकर, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, डॉ. वजाहत मिर्जा, आर्कि. अनंत गाडगीळ, सर्वश्री चंद्रकांत रघुवंशी, नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, सर्वश्री गिरीशचंद्र व्यास, विजय ऊर्फे भाई गिरकर, रामदास आंबटकर, वि.प.स.

मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांनी वैद्यकीय पदव्युत्तर प्रवेश प्रक्रियेस आरक्षण लागू करण्यासाठी माहे मे, २०१९ पासून सुरु केलेले आंदोलन, मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांना वैद्यकीय पदव्युत्तर परिक्षेसाठी शासनाने माहे नोव्हेंबर, २०१८ मध्ये राज्यात कायदा लागू करण्यात येणे, परंतु याविरुद्ध काही सामाजिक संस्थांनी न्यायालयात याचिका दाखल केली असता मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांना वैद्यकीय पदव्युत्तर प्रवेश प्रक्रियेस आरक्षण लागू होत नसल्याचा मा. उच्च न्यायालयाने दिलेला निर्णय, केंद्र शासनाने जाहीर केलेले १० टक्के सर्वण आरक्षण विधेयक, महाराष्ट्र शासनाच्या १६ टक्के आर्थिक व सामाजिक मागासवर्गीयांसाठीच्या आरक्षण विधेयकानंतर आलेले असणे, मात्र तरीही केंद्राच्या

४९

दिनांक ११ जून, चर्चा झाली
२०१९

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	
६.	४४२	<p>कायद्यानुसार प्रवेश प्रक्रिया होत असणे, राज्याच्या १६ आरक्षण विधेयकानुसार प्रवेश प्रक्रिया रद्द झालेली असणे, १६ टक्के देण्यात आलेले अतिरिक्त आरक्षण कायदेशीर दृष्ट्या सुरक्षित नसतानाही पुर्व तयारीशिवाय घाईद्याईने लागू केल्याचे स्पष्ट झालेले असणे, याबाबतीत सरकारने अध्यादेश काढलेला असला तरी न्यायालयीन प्रक्रिया चालू असल्याने प्रवेश प्रक्रियेबाबत गोंधळाचे वातावरण कायम असणे, याप्रकरणी मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांनी त्याविरुद्ध सुरु केलेले आंदोलन, सदर आंदोलक विद्यार्थ्यांसोबत शासनाने चर्चा केली असता लेखी आश्वासन दिल्याशिवाय आंदोलन मागे घेत नसल्याचा घेतलेला निर्णय, या आंदोलनाला राज्यातील सर्व भागांतून प्रतिसाद मिळत असून मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांना वैद्यकीय पदव्युत्तर प्रक्रियेस आरक्षण देण्याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही उपाययोजना व शासनाची भूमिका.</p> <p>सर्वश्री बाळाराम पाटील, प्रसाद लाड, वि.प.स.</p> <p>फासेपारधी मुले शिक्षणाच्या मुख्य प्रवाहात यावीत यासाठी सतत संघर्ष करून सन २०१६ मध्ये दैनिक लोकसत्ताच्या ‘सर्वकार्यशु सर्वदा’ या उपक्रमाच्या माध्यमातून मिळालेल्या निधीतून नांदगांव खंडेश्वर तालुक्यातील (जि.अमरावती) मंगळूर चक्काळा येथे सुमारे ३ एकर परिसरात कोणत्याही सरकारी मदती विना श्री.मतीन भोसले आणि त्यांच्या सहकाऱ्यांनी निवासी आश्रमशाळा उभारणे, या निवासी आश्रमशाळेत सद्यःस्थितीत फासेपारधी समुहातील ४५० विद्यार्थी शिक्षण घेत असतानाही समृद्धी महामार्गासाठी दिनांक ५ जून, २०१९ रोजी बुलडोझरच्या सहाय्याने आश्रमशाळा उध्वस्त केल्यामुळे सदरहू निवासी आश्रमशाळेत शिक्षण घेणाऱ्या गोरगरीब फासेपारधी समाजातील मुलांना नाहक शिक्षणापासून वंचित होण्याची आलेली पाळी, दिनांक ६ मार्च, २०१९ रोजी श्री.मतीन भोसले यांनी अन्य कार्यकर्त्यांसह सदरहू शाळा वाचविण्यासाठी विभागीय आयुक्त कार्यालयासमोर बेमुदत</p>	२६	दिनांक ११ जून, चर्चा झाली २०१९	

उपोषण सुरू केले असताना तसेच, मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांची भेट घेतली असता
मुख्यमंत्र्यांनीही सकारात्मक संकेत देत शाळा उभारून दिली जाईल अशी स्पष्ट गवाही
देऊनही त्याकडे शासनाचे जाणीवपूर्वक झालेले व होत असलेले दुर्लक्ष, विनाविलंब
निवासी आश्रमशाळा उभारून देण्याची आवश्यकता, याप्रकरणी शासनाने करावयाची
कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.

७. ४६८ **ॲड. राहुल नार्वेकर, वि.प.स.**
 कुलाबा हा मुंबईतील सर्वसामान्यांसह उच्चभू वस्ती, बाजारपेठ व झोपडपट्टी असलेला
 भाग असून, महापालिकेच्या “अ विभागातील गीतानगर, गणेशमूर्तीनगर, आंबेडकरनगर,
 संक्रमण शिवीर, शिवशक्तीनगर, शिवसृष्टीनगर, मच्छिमारनगर १, २, ३, ४ व ५
 महात्मा फुले नगर, गरीब जनता नगर, सुदामनगर, दर्यानगर, कुलाबा मार्केट या संपूर्ण
 भागात जाणवत असलेली पाण्याची तीव्र टंचाई, तसेच गढूळ व कमी पाणी, जुन्या
 जलवाहिन्या आणि नागरीकांना पाणी विकत घेण्याची आलेली वेळ, कुलाबा परिसरात
 रोज १० ते १२ हजार लिटर होत असलेली पाणी चोरी, परिणामी स्थानिक नागरिकांमध्ये
 शासनाप्रती निर्माण झालेली तीव्र चीड, संतापाची भावना, पाणी वितरणच्या भोगळ
 कारभाराची सखोल चौकशी करून त्यावर तात्काळ कार्यवाही करण्याची गरज, यावर
 शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची उपाययोजना.”
८. १०४ **डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, डॉ.मनिषा कायदे, ॲड.अनिल परब, सर्वश्री रविंद्र फाटक,**
विलास पोतनीस, वि.प.स.
 भिवंडी तालुक्यातील वज्रेश्वरी मंदिरात सशस्त्र दरोडा पडल्याचे व मंदिरातील दानपेटीतील
 १२ लाख रुपये लुटण्याचा धक्कादायक प्रकार दिनांक १० मे, २०१९ रोजी वा त्या सुमारास दिनांक २० जून, चर्चा झाली
 २०१९.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	
		उघडकीस येणे, तसेच महाराष्ट्राची कुलस्वामीनी तुळजाभवानी देवीच्या खंजिन्यातील अनेक मौल्यवान दागदागिने, वाहिलेल्या वस्तू आणि पुरातन नाणी गायब झाल्याची धक्कादायक बाब पदभार हस्तांतरणादरम्यान निर्दर्शनास येणे, या प्रकरणी गुन्हा दाखल करण्याची जिल्हाधिकाऱ्यांकडे कारवाई करण्याची करण्यात आलेली मागणी, राज्यातील चोर आता देवांची चोरी करीत असल्याने या चोरांना देवांचेही भय न उरणे, या प्रकरणी शासनाने तातडीने तपास करून चोरांना अटक करून कडक कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली व कारवायाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.			
९.	६३८	श्री. विनायक मेटे, वि.प.स.	मराठवाड्यात मागील काही वर्षांपासून सतत दुष्काळ पडत असणे, नदी पात्रात होत असलेला वैध व अवैध वाढू उपसा दुष्काळाला मोठ्या प्रमाणात कारणीभूत असणे, जालना व बीड जिल्ह्याच्या हड्डीवर गोदावरी नदी वाहत असणे, या नदीचा फायदा दोन्ही जिल्ह्याला होत असणे, जालना जिल्ह्यातील अंबड व घनसांगवी तालुक्यातील गोदा, हसनापूर व कोठा आदी गावात वाढूचा लिलाव शासन काढत असणे, वाढू उपसा करतेवेळी निविदेमध्ये सी.सी.टी.व्ही. कॅमरे बसविणे आवश्यक असणे, पावती प्रमाणे केलेला वाढू उपसा व प्रत्यक्षात गोदावरी पात्रातील निविदेच्या कार्यक्षेत्रातील वाढू उपसा हे तंतोतंत येणे बंधनकारक असणे, परंतु येथील तहसीलदार उप जिल्हाधिकारी, पोलीस निरीक्षक यांनी निविदा व सी.सी.टी.व्ही. पावती प्रमाणे वाढू उपसा, निविदेपेक्षा जास्त वाढू उपसा, निविदा कार्यक्षेत्राच्या बाहेर अवैध वाढू उपसा, इत्यादी सर्व नियमबाब्द्य ठेंकेदारांच्या सोबत आर्थिक संगनमत करून शासनाची करोडो रुपयांची फसवणूक करत असणे, याबाबत तात्काळ येथील महसूल व पोलीस प्रशासनातील अधिकाऱ्यांवर विभागीय चौकशी करून निलंबनाची कार्यवाही करणे आवश्यक असणे, या कारणास्तव शासनाबद्दल पसरलेला तीव्र असंतोष व शासनाची प्रतिक्रिया.	दिनांक २० जून, चर्चा झाली २०१९	२६८

सर्वश्री जगन्नाथ शिंदे, किरण पावसकर, ॲड. राहुल नार्वकर, सर्वश्री अनिकेत तटकरे,
हेमंत टकले, ॲड. निरंजन डावखेरे, सर्वश्री बाळाराम पाटील, प्रसाद लाड, **वि.प.स.**

ओद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांचा (आयटीआय) विस्तार आराखडा लाल फितीत अडकल्याने
यंदाही हजारो विद्यार्थ्यांना प्रवेशापासून वंचित रहावे लागणार असल्याची परिस्थिती सदरहू
आराखड्यानुसार आयटीआय मध्ये सुमारे ५० हजार प्रवेश क्षमता वाढ प्रस्तावित असणे,
याउलट यावर्षी नवी दिल्ली येथील प्रशिक्षण संचालनालयाने आयटीआयचा अभ्यासक्रम,
प्रवेश क्षमतेच्या नियमामध्ये बदल केल्याने शासकीय आयटीआय मधील सुमारे साडेतीन
हजार जागा कमी होण्याची निर्माण झालेली परिस्थिती, राज्यात सध्या एकूण ४१७
शासकीय व ५०२ खाजगी आयटीआय असून त्यामध्ये सुमारे १ लाख ४० हजार प्रवेश
क्षमता असून या जागांसाठी जबळपास ३ लाख अर्ज येत असतात मात्र प्रवेश क्षमता कमी
असल्याने हजारो विद्यार्थ्यांना प्रवेशापासून वंचित राहण्याची आलेली पाळी, या पार्श्वभूमीवर
व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाने (डीव्हीइटी) २ वर्षांपूर्वी शासकीय आयटीआयचा
आराखडा तयार करण्याचे काम हाती घेतले असून त्यानुसार ५० हजाराहून अधिक प्रवेश
क्षमता शासकीय आयटीआयमध्ये वाढण्याची शक्यता असतानाही याकडे शासनाचे
जाणीवपूर्वक होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष व टाळाटाळ, सबव सदरहू विस्तार आराखड्यास
विनाविलंब मान्यता देऊन त्याची तात्काळ अंमलबजावणी करण्याची आवश्यकता यावाबत
शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.

सर्वश्री चंद्रकांत रघुवंशी, शरद रणपिसे, रामहरी रुपनवर, **वि.प.स.**

साक्री तालुक्यातील पेसा कायद्यामध्ये सन १९८५ मध्ये शेड्युल एरिया जाहीर करून ८०
गावांचा समावेश करण्यात आला असणे, या गावातून विभाजित झालेल्या ६४ गावांना

दिनांक २० जून, चर्चा झाली
२०१९

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	
१२.	१	<p>पेसा कायद्यात समावेश करणे आवश्यक असणे परंतु या गावांचा पेसामध्ये अद्यापही समावेश न झाल्यामुळे या ६४ गावातील तरुणांना नोकरीसाठी अर्ज करता येत नसल्याने या गावातील होतकरु तरुणांना नोकरीपासून वंचित रहावे लागत असल्याचे माहे जून, २०१९ च्या मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास येणे, या ६४ गावांना पेसामध्ये समाविष्ट करून घेण्याबाबतचा प्रस्ताव मार्च, २०१९ पासून संबंधित आदिवासी विभागाकडे मंजुरीसाठी पडून असणे, सदरदू ६४ गावातील तरुण या कारणास्तव शासकीय योजनांच्या लाभापासून वंचित रहात असणे, परंतु ६४ गावांचा पेसा कायद्यान्वये समावेश करण्याबाबत शासन कोणतीही कार्यवाही करण्यात न आल्याने या आदिवासी गावातील नागरीकांमध्ये प्रामुख्याने या आदिवासी गावातील तरुणांमध्ये निर्माण झालेली तीव्र असंतोषाची भावना लक्षात घेता शासनाने त्वरीत याबाबत करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.</p> <p>सर्वश्री प्रकाश गजभिये, किरण पावसकर, हेमंत टकले, आनंद ठाकूर, डॉ. राहुल नार्वकर, श्री. ख्वाजा बेग, श्रीमती विद्या चक्राण, सर्वश्री धनंजय मुंदे, विक्रम काळे, सतीश चक्राण, अनिकेत टटकरे, जगन्नाथ शिंदे, रामराव वडकुते, अरुणकाका जगताप, अब्दुल्लाखान दुर्गांणी, अनिल भोसले, शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रामहरी रुपनवर, आनंदराव पाटील, डॉ. हुसनबानू खलिफे, श्री. हरिसिंग राठोड, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री सुभाष झांबड, अमरनाथ राजूरकर, डॉ. सुधीर तांबे, श्री. जनार्दन चांदूरकर, डॉ. वजाहत मिझां, डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, श्री.विलास पोतनीस, वि.प.स.</p> <p>दिनांक १ मे, २०१९ रोजी महाराष्ट्र दिनाच्या दिवशी गडचिरोली जिल्ह्यातील कुरखेडा तालुक्यात नक्षलवाद्यांनी भुसूरंग स्फोट घडवून आणला असून सदर स्फोटामध्ये १५ पोलीस जवान शहिद झाले असून त्यात वाहन चालकांच्या मृत्यूचाही समावेश असणे, तत्पूर्वी याच तालुक्यात राष्ट्रीय महामार्गाच्या कामावरील कंत्राटदारांची सुमारे २७ वाहने</p>	८०	दिनांक २१ जून, चर्चा झाली २०१९	दिनांक २१ जून चर्चा झाली २०१९

व डांबर प्लांट जाळून नक्षलवाद्यांनी केलेले नुकसान, कुरखेडा तालुक्यातील दादापूर येथे ठेवलेली राष्ट्रीय महामार्गाच्या कामावरील २७ वाहने नक्षलवाद्यांनी जाळली असता कुरखेड्यांचे एसडीपीओ यांच्या नेतृत्वाखाली शीघ्र प्रतिसाद पथकाला पाचारण करून पोलिसांचे वाहन उपलब्ध नसल्याने १५ पोलीस जवान एका खाजगी मालवाहक वाहनाने रवाना झाले असता ६ कि.मी. अंतरावर जांभूळखेडाजवळील छोट्या पुलांखाली लपून बसलेल्या नक्षलवाद्यांनी बॉम्ब स्फोट घडविणे, या दुर्घटनेत मृत्युमुखी पडलेल्या पोलीस जवानांच्या कुटुंबियांना आर्थिक मदत देण्याची तसेच गडचिरोली जिल्ह्यात नक्षलवाद्यांचे वाढत असलेले प्रस्थ रोखण्यासाठी शासनाने कडक उपाययोजना करण्याची होत असलेली मागणी, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची उपाययोजना.

१३. १८

डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, अॅ. अनिल परब, सर्वश्री विलास पोतनीस, रविंद्र फाटक, वि.प.स.

राज्यात अनुदानित महाविद्यालयात सुरु असलेल्या प्राध्यापकांच्या भरतीमध्ये एका जागेसाठी उमेदवारांकडून सुमारे ४० ते ४५ लाख रूपयांची मागणी होत असल्याचे नुकतेच माहे जून, २०१९ मध्ये उघडकीस येणे, राज्य शासनाने काही रिक्त पदांच्या जागा भरण्यासाठी बिंदुनामावली मंजूर करणे, सदर बिंदुनामावलीच्या आधारे राज्यात अनुदानित महाविद्यालयात प्राध्यापकांची भरती प्रक्रिया सुरु होणे, सदर भरती प्रक्रियेमध्ये मोठ्या प्रमाणात आर्थिक उलाढाल होत असल्याचे निर्दर्शनास येणे, अनुदानित महाविद्यालयातील रिक्त पदांची भरती करण्यासाठी काही संस्थांनी जाहिराती दिल्या असून मुलाखतीकरिता उमेदवारांना निमंत्रणे पाठविण्यात येणे, अकोला येथील एका संस्थेने अर्ज केलेल्या उमेदवारांना अर्थशास्त्र तसेच गृहविज्ञान या विषयांसाठी संस्थाचालकांनी ४५ लाख रूपयांची मागणी

२८१

दिनांक २१ जून, चर्चा झाली
२०१९

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		केल्याचेही उघडकीस येणे, तसेच खुल्या गटातील जागा असेल तर तब्बल अर्धा कोटी रूपयांची मागणी होत असल्याचे उघडकीस येणे, प्राध्यापकांच्या भरती प्रक्रियेमधून तब्बल एक हजार ५०० कोटी रूपयांची उलाढाल होण्याची शक्यता व्यक्त होत असणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी संस्थाकडून भरती प्रक्रियेतील होत असलेल्या गैरव्यवहाराची सखोल चौकशी करण्याची नितांत आवश्यकता, यात दोषी आढळून आलेल्या संस्था चालकांविरुद्ध कडक कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.		
१४.	१३२	डॉ. वजाहत मिझारा, सर्वश्री शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रामहरी रुपनवर, आनंदराव पाटील, ऑड. हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री हरिसिंग राठोड, सुभाष झांबड, प्रा.जोरेंद्र कवाडे, वि.प.स.	दिनांक २१ जून, २०१९ चर्चा झाली	२८

संघटनांनी मुस्लिम समाजाला आरक्षण मिळावे यासाठी पुणे येथे दिनांक ९ सप्टेंबर २०१८ रोजी महामोर्चा काढलेला असणे, या समाजातील महिलांचा मोठ्या प्रमाणात सहभाग या मोर्चामध्ये असणे, माहे १६ जुलै २०१४ मध्ये तत्कालीन सरकारने मराठा समाजाला १६ टक्के तर मुस्लिम समाजातील आर्थिक, सामाजिक व शैक्षणिक मागासलेल्या ५० पोटजार्तीना शैक्षणिक व नोकरीत ५ टक्के आरक्षण दिलेले असणे, या निर्णयाविरोधात करण्यात आलेल्या जनहित याचिकेच्या निर्णयात उच्च न्यायालयाने मराठा समाजाचे आरक्षण रद्द करून मुस्लिम समाजाला शैक्षणिक क्षेत्रात पाच टक्के आरक्षण कायम ठेवलेले असणे, सध्याच्या सरकारने राज्याच्या दोन्ही विधिमंडळ सभागृहांमध्ये विधेयक न मांडल्यामुळे या आरक्षणाची अंमलबजावणी झालेली नसून त्याचा कोणताही लाभ मुस्लिम समाजाला मिळालेला नसणे, राज्य मागासवर्ग आयोगाने दिनांक १५ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी मराठा समाजाच्या आरक्षणाबाबतचा अहवाल राज्य शासनाला सुपूर्त केलेला असणे, त्यानुसार मराठा समाजाला १६ टक्के आरक्षणाचा मार्ग मोकळा होणार असणे, परंतु मा. उच्च न्यायालयाने निर्णय दिलेले मुस्लिम आरक्षण अद्याप पर्यंत राज्य सरकारने अंमलात न आणून मुस्लिम समाजाबाबत दुटप्पी धोरण घेतलेले असणे, शासनाच्या या भूमिकेमुळे मुस्लिम समाजात शासनाप्रती संताप व निराशेची भावना निर्माण झालेली असणे, मुस्लिम समाजाच्या हक्काचे शैक्षणिक व रोजगारातील पाच टक्के आरक्षणाची अंमलबजावणी करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची भूमिका.

---

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१५.	२७८	सर्वश्री रमेशदादा पाटील, विजय ऊर्फ भाई पिरकर, ॲड. निरंजन डावखरे, प्रविण दरेकर, निलय नाईक, नागोराव गाणार, वि.प.स.	दिनांक २४ जून, चर्चा झाली २०१९	
		नवी मुंबईतील उरण येथील जे.एन.पी.टी. प्रकल्प सन १९८८ ते १९९० या दरम्यान पुर्ण झालेला असणे, मात्र सदर प्रकल्पामध्ये बाधित झालेल्या हनुमान कोळी वाड्याचे पुनर्वसन राज्य शासनाने अद्यापही केलेले नसणे, या प्रकरणी स्थानिक प्रकल्पग्रस्त व लोकप्रतिनिधींनी अनेक तक्रारी करूनही राज्य शासनाने कोणतीही दखल घेतली नसणे, त्यामुळे प्रकल्पग्रस्तांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष व चिंडीची भावना, याबाबत शासनाने केलेली उपाययोजना व शासनाची भुमिका.		
१६.	३४१	ॲड. निरंजन डावखरे, श्री. विलास पोतांनीस, ॲड. हुसनबानू खलिफे, वि.प.स.	दिनांक २४ जून, चर्चा झाली २०१९	२८
		कोकण हे राज्यातील पर्यटनाच्या दृष्टीने अत्यंत महत्वाचे असे ठिकाण असणे, कोकणाला ७२० कि.मी. चा समुद्रकिनारा लाभलेला असणे, त्यामुळे या भागात राज्यातून तसेच परदेशातून लाखो पर्यटक भेट देत असणे, सदरहू समुद्रकिनाऱ्यावर अनेक प्रकारचे वॉटर स्पोर्ट्स तसेच साहसी क्रीडा खेळ सुरु असणे, यामध्ये कोट्यवर्धीची उलाढाल होणे, परंतु सुरक्षेच्या दृष्टीने येथे कोणतीही उपाययोजना केलेली नसणे, माहे मे, २०१९ मध्ये पॅरासेलिंग करताना रायगड जिल्ह्यातील मुरुड मध्ये दोर तुटून ५० फुटांवरून पडून १५ वर्षीय मुलाचा मृत्यु झाल्याची घटना घडणे, त्यामुळे कोकण किनारपट्टीवर सुरु असलेल्या साहसी खेळांबाबत प्रश्नचिन्ह निर्माण होणे, या साहसी खेळांबाबत शासनाकडून कठोर व एकसमान नियमावली आखण्याची गरज असणे, सुरक्षेच्या दृष्टीकोनातून खेळांसंदर्भात ऑडीट होण्याची मागणी करण्यात येणे, तसेच समुद्र किनारपट्टीवर पोहण्यासाठी येणाऱ्या		

- पर्यटकांच्या सुरक्षेबाबतही कोणतीच उपाययोजना केलेली नसणे, अनेक समुद्रकिनाऱ्यांवर सुरक्षा रक्षक नियुक्त केलेली नसणे, ज्या ठिकाणी सुरक्षा रक्षक नियुक्त करण्यात आले आहेत तेथे सुरक्षा रक्षकांचे मानधन प्रलंबित नसणे, पर्यटकांच्या सुरक्षेच्या दृष्टीकोनातून कोकणातील सर्व समुद्र किनाऱ्यांवर सुरक्षा रक्षकांची नियुक्ती करून साहसी क्रीडा प्रकारांवर नियंत्रण आणून सुरक्षित क्रीडा प्रकार सुरु करण्याबाबत निधीची तरतूद करणे, याबाबत शासनाने गंभीर दखल घेऊन करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.
- १७. २२४ सर्वश्री विक्रम काळे**, नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, सर्वश्री गिरीशचंद्र व्यास, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, ॲड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री अरुणकाका जगताप, दत्तात्रेय सावंत, श्रीकांत देशपांडे, बाळाराम पाटील, किशोर दराडे, डॉ. सुधीर तांबे, सर्वश्री शरद रणपिसे, रामहरी रुपनवर, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री सतिश चक्राण, कपिल पाटील, **वि.प.स.** दिनांक २४ जून, चर्चा झाली
२०१९
- राज्यातील सर्व अनुदानित, विनाअनुदानित, अंशतः अनुदानित व तुकड्यांवर दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वी नियुक्त झालेल्या सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना जुनी पेन्शन योजना लागू करण्याबाबत राज्यातील शिक्षकांनी वेळोवेळी शासनाकडे केलेली मागणी, या शिक्षकांना त्यांच्या वेतन देयकातून भविष्य निर्वाह निधीची नियमित कपात आजसुद्धा सुरु असून दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वी विनाअनुदानित तसेच अंशतः अनुदानित व दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ नंतर अनुदानावर आलेल्या शिक्षकांना जुनी पेन्शन द्यावयाची की नवीन यासंदर्भात कोणताही खुलासा वा सूचना शासनाकडून स्पष्ट न होणे, या संदर्भात शिक्षकांनी मा. उच्च न्यायालयात दाद मागितली असता मा. न्यायमुर्तीनी सन २००५ पूर्वी नियुक्त झालेल्या सर्व शिक्षकांना सेवा शर्थी लागू होतात

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		फक्त जूनी पेन्शन योजनाच का लागू करण्यात का येत नाही असा प्रश्न उपस्थित करणे, विनाअनुदानित शाळेवर शिक्षक व कर्मचारी अत्यंत कमी पगारात शिक्षणाचे पवित्र कार्य करीत असताना निवृत्तीनंतरही त्यांना अत्यंत कमी निवृत्ती वेतन मिळाले तर त्यांच्यावर व त्यांच्या कुटूंबियांवर अन्याय होणार असल्यामुळे या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना जुनी पेन्शन योजना लागू करण्याबाबत शिक्षक प्रतिनिधींनी मा. राज्यपाल व शासनाकडे बन्याचदा अर्ज-विनंत्या करून सुद्धा त्यावर शासनाने कोणताही निर्णय घेतला नसल्यामुळे शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांत पसरलेला तीव्र असंतोष, राज्यातील सन २००५ पूर्वी निवृत झालेल्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना जूनी पेन्शन योजना लागू करण्याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.		
१८.	१४४	सर्वश्री धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, अनिकेत टटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री खाजा बेग, विक्रम काळे, सतिश चव्हाण, जगन्नाथ शिंदे, किरण पावसकर, वि.प.स. अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांना शिक्षणात समान संधी उपलब्ध व्हावी, या उदात्त हेतूने राज्याने कायद्यानुसार काही महाविद्यालयांना अल्पसंख्याक महाविद्यालयांचा दर्जा बहाल केला असणे, मुंबईतील जयहिंद महाविद्यालय, के.सी.महाविद्यालय आणि एच.आर.महाविद्यालय या तिन्ही महाविद्यालयांना अल्पसंख्याक दर्जा असणे, या महाविद्यालयांमध्ये प्रथम वर्ष पदवी अभ्यासक्रमासाठी (इयत्ता अकरावी) सिंधी समाजातील विद्यार्थीसाठी ५० टक्के जागा आरक्षित असणे, कायद्यानुसार इयत्ता अकरावी प्रवेशासाठी अल्पसंख्याकांसाठी राखीव असलोल्या जागा सिंधी समाजातील विद्यार्थ्यांमधून व उर्वरित जागा ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियद्वारे भरणे बंधनकारक असणे, तसेच, उपलब्ध राखीव जागापैकी काही जागा शिल्लक राहिल्यास त्या जागा पुन्हा ऑनलाईनसाठी उपलब्ध करून सर्व विद्यार्थ्यांना प्रवेश मिळण्याची संधी देणेही बंधनकारक असणे, कायद्यातील	दिनांक २५ जून, चर्चा झाली २०१९	३२८

तरतुदीनुसार प्रवेश प्रक्रिया राबविल्याबाबतची तपासणी करण्याची जबाबदारी संबंधित शिक्षण उपसंचालकांवर असणे, तथापि, सन २०१६ ते २०१८ या वर्षात या तिन्ही महाविद्यालयांमध्ये अल्पसंख्याक सिंधी समाजासाठी आरक्षित असलेल्या जागांवर सिंधी समाजातील विद्यार्थ्यांव्यतिरिक्त अन्य विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात आला असणे, यामुळे सर्व विद्यार्थ्यांना समान संधी आणि प्रवेशातील पारदर्शकता या कायद्यातील मूळ तत्वाची पायमल्ली झाली असणे, शिक्षण उपसंचालक, महाविद्यालये आणि एजंट यांच्या परस्पर संगनमताने कोठवधी रुपयांचा आर्थिक गैरव्यवहार करून या तिन्ही महाविद्यालयांमध्ये अल्पसंख्याकांसाठी आरक्षित जागांवर प्रवेश देण्यात आले असल्यामुळे या आर्थिक घोटाळ्याची उच्चस्तरीय चौकशी करण्याची मागणी विरोधी पक्ष नेते, विधान परिषद यांनी त्यांच्या दिनांक ४ जून, २०१९ रोजीच्या पत्रान्वये मुख्यमंत्री महोदयांकडे केली असणे, तथापि, अद्याप याबाबत सरकारकडून कोणतीही कार्यवाही झालेली नसणे, यामुळे राज्यातील विद्यार्थ्यांमध्ये व पालकांमध्ये तीव्र असंतोष निर्माण झालेला असणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.

१९. ६६३ श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.

मुंबईतील कुलाबा विभागातील सविता चंद्रशेखर हे खेळाचे मैदान विभागातील मुलांकरिता एकमेव मैदान उपलब्ध असणे, या मैदानात संपूर्ण कुलाबा विभागातील वॉर्ड क्र.२२५, २२६ व २२७ येथील खेळाडू व शाळकरी मुळे खेळासाठी येत असणे, परंतु सदर ठिकाणी या खेळाडूकरिता अथवा शाळकरी मुलांकरीता अत्यावश्यक सोई-सुविधा म्हणजेच पिण्याचे पाणी व शौचालयाची कोणतीच व्यवस्था नसणे, या येणाऱ्या शाळकरी

दिनांक २५ जून, चर्चा झाली
२०१९

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	
२०.	१२३	<p>मुलांमध्ये मुलीसुद्धा समावेश असणे त्यामुळे अशा शाळकरी मुलींचे शौचालयाकरिता गैरसोय होणे, पिण्याच्या पाण्याकरिता लहान मुलांना रिगल सिनेमा येथील रस्ता ओलांडून खाजगी हॉटेल अथवा रस्त्यावरील दूषित पाणी प्यावे लागत असणे, त्यामुळे अनेक वेळा लहान मुलांचे अपघात घडून जीवित हानी झालेली असणे, त्यामुळे या मैदानात शौचालयाची व पिण्याच्या पाण्याची सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबतची मागणी असतानाही शासन करीत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष त्यामुळे येथील विभागातील खेळाडू व शाळकरी मुलांमध्ये पसरलेली गैरसोईची व असंतोषाची भावना, त्यामुळे शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.</p> <p>श्री. सतिश चक्राण, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. विक्रम काळे, श्री. अब्दुल्लाखान दुर्राणी, वि.प.स.</p> <p>पैठण तालुक्यातील जायकवाडी धरणाखालील दुष्काळी गावांना पाणीपुरवठा करण्याचे उद्देशाने ब्रम्हगळान जलउपसा सिंचन योजना हाती घेण्यात आलेली असणे, सदर योजनेस दिनांक २१ ऑक्टोबर १९८० अन्वये (दरसूची १९७८-७९) नुसार १२५.०० कोटी रुपयांची मूळ प्रशासकीय मान्यता असून दिनांक १८ जुलै २००९ अन्वये २२२.२४ कोटी रुपयाची सुधारीत प्रशासकीय मान्यता मिळालेली असणे, फेब्रुवारी, २०१५ पर्यंत सदर योजनेवर ११०.३८ कोटी खर्च झालेला असणे, सदर योजनेचे पंपगृह/यांत्रिकी कामे मुख्य कालवा व वितरीकेची कामे पूर्ण झालेली असणे व भाग १ टप्पा १ ची योजना कार्यान्वित झाली असून ३२० हे. सिंचन निर्मिती झालेली असणे, भाग १ टप्पा २ चे काम पूर्ण झाल्यावर १८७८७ हेक्टर सिंचन निर्मिती होऊन ५५ गावांचा पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न सुटणार असणे, सदर प्रकल्पासाठी आर्थिक तरतूद नसल्याने काही प्रमाणात भूसंपादन व स्थापत्य कामे बंद झालेली असणे, सदर प्रकल्प पूर्ण करून कार्यान्वित करण्यासाठी २५०.००</p>		दिनांक २५ जून, चर्चा झाली २०१९.	२८

कोटी रुपयांची तातडीची गरज लक्षात घेऊन विभागाने शासनाकडे प्रस्ताव दिलेला
असणे, परंतु त्यावर अद्याप कार्यवाही झालेली नसणे, तरी सदर प्रकल्पासाठी २५०.००
कोटी रुपये उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व
प्रतिक्रिया.

२१.	६६०	श्री. रविंद्र फाटक, वि.प.स.	मुंबईतील साधु टी.एल. वासवानी मार्ग, कफ परेड, कुलाबा येथील भूमापन क्रमांक ५९९ व ६५८ या भूखंडावर अस्तित्वात असलेल्या ७००० झोपडपट्टीधारकांना कोणतीही पूर्वसूचना न देता किंवा नोंटिसा न पाठविता परिशिष्ट-२ करण्यात आल्याचे नुकतेच माहे जून, २०१९ मध्ये उघडकीस येणे, सदर परिशिष्ट-२ करताना स्थापन करण्यात आलेल्या २२ गृहनिर्माण संस्थेच्या महासंघानी आपल्या मर्जीतील लोकांना परिशिष्ट-२ मध्ये समाविष्ट करून घेऊन परिशिष्ट-२ मध्ये ७००० पैकी २५०० लोकांना पात्र ठरवून उर्वरित लोकांना अपात्र ठरविण्यात येणे, अपात्र ठरविण्यात आलेल्या झोपडीधारकांना आधी पात्रता सिद्ध करण्याकरिता मुदत न देता त्यांना अपात्र ठरवून उक्त २२ गृहनिर्माण संस्थांनी उर्वरित झोपडीधारकांना विश्वासात न घेता परस्पर एस.आर.ए. योजनेतंर्गत पुनर्वसनाचा प्रस्ताव झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणास सादर करणे, सदर प्रस्ताव सादर करण्यापूर्वी गृहनिर्माण संस्थेच्या महासंघाची एकही सर्वसाधारण बैठक घेण्यात न येणे, सदर प्रस्तावास ७० टक्क्यांनी संमती असणे बंधनकारक असतानाही झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या परिपत्रकाचे उल्लंघन करून एस.आर.ए. योजनेतंर्गत प्रस्तावास मान्यता देण्यात येणे, चुकीच्या पद्धतीने प्रस्ताव सादर केला असतानाही सदर प्रस्तावास प्राधिकरणाने	दिनांक २५ जून, चर्चा झाली २०१९
-----	-----	------------------------------------	---	-----------------------------------

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

तीन दिवसात एल.ओ.आय. ला दिलेली मंजुरी नंतर रद्द करण्यात येणे, यासंदर्भात अपात्र झोपडीधारकांनी मा. मुख्यमंत्री, मुख्य सचिव तसेच संबंधित विभागाकडे लेखी तक्रारी नोव्हेंबर, २०१७ मध्ये वा त्या सुमारास करूनही अद्याप कोणतीच कार्यवाही न होणे, सदर प्रकरणात झोपुप्रा प्राधिकरणाचे परिपत्रक क्रमांक १६९ नुसार विकासकाची नियुक्ती झालेली नसल्यामुळे सदर परिपत्रकानुसार नवीन विकासक नियुक्ती करण्याबाबतची कार्यवाही करणे, तसेच सन २०१८ चे द्वितीय अधिवेशनात दिनांक १८ जुलै, २०१८ रोजी मा. गृहनिर्माण राज्यमंत्री महोदयांनी विधानपरिषद सभागृहामध्ये विचारलेल्या लक्ष्यवेधी सूचनेला उत्तर देताना शिखर निवारण तक्रार समितीकडे प्रलंबित असलेल्या प्रकरणात एक महिन्याच्या आत निर्णय घेण्याबाबतचे आदेश देण्यात येतील असे आश्वासन देण्यात येणे, परंतु अद्याप या प्रकरणात १० महिने उलटल्यानंतरदेखील कोणतीच कार्यवाही न होणे, वास्तविक अपात्र झोपडीधारकांची छाननी होणे गरजेचे असतानाही विरोध करणाऱ्यांना जाणीवपूर्वक डावलून प्रस्ताव मंजूर करण्यास देण्यात आलेले प्राधान्य, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, सदर प्रकरणाची शासनाने सक्षम अधिकाऱ्यामार्फत सखोल चौकशी करून पुनर्श झोपडीधारकांचे सर्वेक्षण करण्याची आवश्यकता, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपुप्रा यांच्याकडे एलओआय रद्द करण्याबाबत होत असलेली मागणी, तसेच या प्रकरणी प्राधिकरणातील अधिकाऱ्यांनी केलेल्या अनियमित कार्यपद्धतीबाबत सखोल चौकशी करून संबंधित जबाबदार अधिकाऱ्यांच्या विरोधात कठोर कारवाई करण्याची होत असलेली मागणी, तसेच उक्त प्रकल्पाकरिता नेमण्यात आलेला विकासक रद्द करून नवीन विकासक नेमण्याबाबत शासन स्तरावर करावयाची कार्यवाही, याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कारवाई व उपायोजना, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.

२२. ४

सर्वश्री किरण पावसकर, धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, आनंद ठाकूर, ॲड. राहुल नार्वेकर,
श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. खाजा बेग, वि.प.स.

जेट एअरवेज (इं) तिं. या आर्थिक संकटातील विमान कंपनीची विमानसेवा दिनांक १७ एप्रिल, २०१९ रोजी पासून पूर्णतः स्थगित करण्यात येणे, आर्थिक संकटानी घेरलेल्या जेट एअरवेज कंपनीला १५०० कोटी रुपयांची वित्तीय संस्थाकडून मदत मिळू न शकल्याने सदर निर्णय घेण्यात आलेला असणे असे कंपनीच्या व्यवस्थापनाकडून स्पष्ट करणे, परिणामी व्यवस्थापनाच्या या अनास्थेमुळे १६ हजार स्थायी आणि ६ हजार अस्थायी (कंत्राटी) असे एकूण २२ हजार कर्मचारी बेरोजगारीच्या खार्डित लोटले गेलेले असणे, तसेच या कर्मचाऱ्यांवर अवलंबून असलेला परिवार अशा लाखो लोकांवर याचा परिणाम झाला असून माहे मार्च, २०१९ पासून कर्मचाऱ्यांना वेतनही दिलेली नसणे, त्याचप्रमाणे पीएफ, ग्रॅन्चुइटी व इतर वेतन भत्ते याचीही मिळण्याची शाश्वती राहिलेली नसून, कर्मचाऱ्यांवर उपासमारीची पाळी आली असणे, कर्मचाऱ्यांच्या रोजगाराचा मोठा प्रश्न उपस्थित झालेला असून हजारो कुटुंबे उद्ध्वस्त होण्याच्या मार्गावर असणे, याबाबत मा. पंतप्रधान व एकीएशन मंत्रालय, यांना निवेदनाद्वारे अवगत करण्यात आलेले असणे, तसेच जेट एअरवेज ही महाराष्ट्र आणि मुंबई स्थापित असल्याने याबाबत मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांनाही कंपनी सुरु होण्यासंदर्भात निवेदनाद्वारे अवगत करण्यात आलेले असणे, केंद्र शासनाकडून व राज्य शासनाकडून स्टार्ट अप इंडिया, मेक इन इंडिया चा मोठा गाजावाजा करून डांगोरा पिटला जात असताना मात्र देशांतर्गत उद्योग बंद पडत असल्याचे वास्तव समोर येत असून मोठ्या प्रमाणात बेरोजगारी वाढत असल्यामुळे उद्योग क्षेत्रासाठी मोठा धोका निर्माण होणे, परिणामी उद्योग क्षेत्रात गुंतवणुकीसाठी धोक्याची घंटा असून तसेच देशात

दिनांक २५ जून, चर्चा झाली.
२०१९

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
२३.	२६७	<p>दरवर्षी अडीच कोटी रोजगार उपलब्ध करण्याची घोषणाही फसवी ठरल्याने कामगारांमध्ये तीव्र नाराजी व संतापाची भावना निर्माण होणे तसेच सद्वितीय कामगारांची असलेली प्रलंबित देणी देण्याचे आमिष दाखविले जात आहे मात्र ती मिळण्याबाबत स्पष्टता दिसून येत नसणे, त्यामुळे कामगारांकडून तातडीने कंपनी सुरु करण्यासंदर्भात होत असलेली मागणी, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.</p> <p>ॲड. अनिल परब, वि.प.स.</p> <p>वेसावा मच्छिमार विविध कार्यकारी सहकारी सोसायटी लिमिटेड या संस्थेमार्फत संस्थेच्या सभासदांना मच्छिमार नौकाकरिता करण्यात येणाऱ्या १९ महिन्यांचा म्हणजेच माहे ऑगस्ट, २०१७ ते एप्रिल, २०१९ या कालावधीतील डिझेलवरील प्रतिपूर्ती परतावा रुपये १२,५६, ७९, ९४७ आजतागायत मिळालेला नसल्याचे नुकतेच माहे मे, २०१९ मध्ये उघडकीस येणे, प्रतिपुर्तीसंदर्भातील प्रस्ताव आवश्यक त्या कागदपत्रांसह शासनाच्या मत्स्यव्यवसाय विभागाकडे सादर करून प्रतिपूर्ती मिळालेली नसणे, मच्छिमारांना डिझेलवरील प्रतिपूर्ती अद्याप मिळालेली नसल्याने मच्छिमार आर्थिक संकटात सापडलेले असून बहुसंख्य मच्छिमारी नौका मच्छिमारीसाठी होणारा खर्च परवडत नसल्यामुळे बंद होत असणे, याकडे शासनाचे जाणीवपूर्वक होत असलेले दुरुक्ष, परिणामी मच्छिमारामध्ये प्रचंड असंतोष पसरणे, सदर संस्थेने प्रलंबित डिझेल प्रतिपूर्ती परतावा तातडीने मिळावा तसेच डिझेल तेलावरील मूल्यवर्धित कराची प्रतिपूर्ती/परतावा रक्कम ६० टक्के व ४० टक्के प्रमाणात वाटप करणेसंदर्भातील नियम रद्द करणे आदि बाबत शासनाकडे केलेली मागणी, याबाबत शासनाने गंभीराने लक्ष घालून मच्छिमारांना प्रलंबित असलेल्या डिझेल प्रतिपूर्ती परतावा करणे गरजेचे असणे, त्यांना तात्काळ आर्थिक मदत करून आर्थिक संकटातून वाचविण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.</p>	दिनांक २६ जून, चर्चा झाली २०१९	४४

२४.	४८५	<p>ॲड. हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री. अशोक ऊर्फे भाई जगताप, शरद रणपिसे, रामहरी रुपनवर, आनंदराव पाटील, डॉ. सुधीर तांबे, आर्कि. अनंत गाडगीळ, श्री. जनार्दन चांदूरकर, वि.प.स.</p> <p>राजापूर तालुक्यातील (जि.रत्नागिरी) अर्जुना मध्यम प्रकल्पग्रस्तांचे सुयोग्य पुनर्वसन झाल्याचा प्रशासन दावा करीत असणे, मात्र येथील प्रकल्पग्रस्त ग्रामस्थांना अपुन्या सुविधांमुळे अनेक समस्या व अडचणींना तोंड द्यावे लागत असल्याचे माहे जून, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास उघडकीस येणे, गेली अनेक वर्षे प्रकल्पग्रस्तांच्या पुनर्वसनामधील एकूण १८ नागरी सुविधांची पूर्तता करण्याची मागणी असणे, त्यासाठी येथील ग्रामस्थांनी अनेकवेळा शासनास विनंती अर्ज, निवेदने, आंदोलने करणे, वास्तविक जिल्हाधिकारी यांनी या पुनर्वसन गावठाणाची ग्रामस्थांसोबत क्षेत्रीय पहाणी करण्याचे आदेश उप जिल्हाधिकारी यांना देणे, त्यानुसार ग्रामस्थांसमवेत अपुन्या नागरी सुविधांची प्रत्यक्ष पहाणी करून हा अहवाल प्रशासनाला सादर करणे, मात्र या अहवालावर अद्यापही ठोस कार्यवाही करण्याबाबत शासन दाखवित असलेली अनास्था, परिणामी या पुनर्वसित गावठाणामधील ग्रामस्थांत तीव्र असंतोषाचे वातावरण पसरले असणे व त्यांनी लोकशाही मार्गाने या प्रकल्पाचे काम बंद पाडण्याचा निर्णय घेतला असणे, करीता शासनाने या संदर्भातील प्रत्यक्ष पहाणी अहवालाचा आधार घेऊन या पुनर्वसित गावठाण्यात १८ नागरी सुविधा तातडीने उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.</p>	दिनांक २६ जून, चर्चा झाली २०१९
२५.	६०४	<p>श्री. प्रसाद लाड, वि.प.स.</p> <p>शासनाने सन १९९२ मध्ये वागदे (ता. कणकवली, जि. सिंधुदुर्ग) येथील लघुपाटबंधारे धरण प्रकल्पाच्या अंदाजित १६ कोटी रुपये खर्चास मंजूरी देऊन कामास प्रत्यक्षात</p>	दिनांक २६ जून, चर्चा झाली २०१९

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		सुरुवात केल्यानंतर मागील अनेक वर्षांपासून काम संपूर्णतः ठप्प झालेले असणे, या धरण प्रकल्पामुळे बाधित झालेल्या शेतकऱ्यांना आजमितीस नुकसान भरपाई देण्यात आलेली नसणे, धरणाचे काम अर्धवट स्थितीत बंद असल्याने एकीकडे तेथील ग्रामस्थ तसेच शेतकऱ्यांना नाहक सिंचनापासून वंचित होण्याची आलेली पाळी तर दुसरीकडे धरणाच्या बांधकामास विलंब होत असल्याने दिवसेदिवस धरणाच्या अंदाजित खर्चास प्रचंड प्रमाणात झालेली वाढ, धरणाचे काम विनाविलंब हाती घेऊन पूर्ण करण्यात यावे तसेच धरणग्रस्त शेतकऱ्यांना नव्या भूसंपादन कायद्यान्वये नुकसान भरपाई मिळावी म्हणून वागदे धरण संघर्ष समिती कसवण मार्फत मा. मुख्यमंत्री. मा. जलसंपदा मंत्री, मा. पालकमंत्री सिधुर्दग जिल्हा, प्रधान सचिव जलसंपदा विभाग, कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधरे विभाग सिधुर्दग आर्दंकडे सातत्याने लेखी निवेदनाद्वारे केलेली मागणी, त्याकडे शासनाचे जाणीवपूर्वक झालेले व होत असलेले दुर्लक्ष, परिणामतः तेथील जनतेत शासनाच्या उदासीनतेच्या धोरणामुळे निर्माण झालेला असंतोष, शासनाने अलीकडेच २०२० पर्यंत सर्व अपूर्ण धरणांची कामे पूर्ण करण्याबाबत जाहीररीत्या धोरण जाहीर केल्याप्रमाणे वागदे लघुपाटबंधरे धरणाचे काम विनाविलंब हाती घेऊन तसेच सर्व प्रकल्पग्रस्तांना नव्या भूसंपादन कायद्यानव्ये नुकसानभरपाई देण्याची आवश्यकता, याप्रकरणी शासनाने केलेली कायवाही व प्रतिक्रिया.	२४	
२६.	६९०	श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स.	नागपूर महानगर हे होलसेल वस्तुचा व्यापार करणारी ही एक बाजारपेठ असणे, व्यापारी बाजारपेठ म्हणून सुपारी-मसाले, धान्य व अन्य वस्तुचासाठा अनेक खाजगी व शासकीय गोदामांमध्ये साठे व एअर कंडिशनर साठवलेला असणे, येथे नियमाप्रमाणे अग्निशमन विभागाच्या परवानग्या तसेच बांधकाम विभागाची परवानगी घेऊन व अग्निशमन मानक	दिनांक २६ जून, चर्चा झाली २०१९.

यंत्रे, पाण्याचा मुबलक साठा, योग्य ती पाईपलाईन, अधिकृत-पंजीकृत ठेकेदाराकडून ते काम पूर्ण केल्यावरच गोदामे सुरु करणे अपेक्षित असणे, परंतु नागपूरमध्ये या गोदामांना परवानग्या नसणे, मानक पूर्ण केलेले नसणे, असे अनेक गोडाऊन वेअर हाऊस व्यापाऱ्यांचा माल ठेवणे, भाडे घेणे, अंडर इन्शुरन्स नोंदवतात असे निर्दर्शनास येणे, गेल्या काही वर्षात अनेक मोठ्या गोदामांना भिषण आगी लागणे, त्यामध्ये कोट्यवधी रुपयांच्या मालाचे नुकसान होणे, अनेक व्यापाऱ्यांचे मोठ्याप्रमाणात नुकसान होणे, काम करणारे मजूर मृत्युमुखी पडणे, गोदाम मालकांविरुद्ध एफआयआर दाखल होऊनही आजपर्यंत कायवाही न होणे, मृतकांना मोबदला व न्यायही मिळाला नसणे, एकूण ४ हजारच्या वर एनओसी मधून केवळ ६२५ एनओसी मिळाल्या असणे, परंतु बाकीच्यांचे काय याबाबत प्रश्नचिन्ह उपस्थित होणे, सुरुची मसाले याचे गोडाऊनला आग लागणे, नागपूर शहरात कापसी महालगाव मध्ये सॉ मिलला आग लागणे तसेच एकाच दिवशी व्यंकटेश ले-आऊटमधील तीन सॉ मिलला आग लागणे, गांधीबाग येथील सेंटर अँग्हीन्यू रोडवर दवाई मार्केटला मोठ्या प्रमाणात आग लागणे, नागपूरात अग्निशमन विभागाकडे एनओसीसाठी ३६४८ कर्मशिअल आणि रेसीडेंशीयल इमारतीसाठी अर्ज येणे, त्यापैकी ६७५ इमारतीना एनओसी दिल्याचे समजणे, या ठिकाणी २०२५ इमारत संचालकांना नोटीसा देण्यात आलेल्या असणे, यामध्ये १०४५ इमारती असुरक्षित घोषित केलेल्या असतानाही या इमारतीच्या संचालकांवर कोणतीच कारवाई करण्यात आलेली नसणे, गेल्या मे महिन्यात एकूण ३०४ आगीच्या घटना नागपूर शहरात घडलेल्या असणे, याचप्रमाणे नागपूर शहरात मोबाईलचे ८०० अवैध मोबाईल टॉवर सुद्धा उभारलेले असणे,

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
२७.	३५१	<p>त्यामुळे नागपूर शहरात आगीचे प्रमाण वाढणे, अनधिकृत इमारत, अग्निशमन दल व मोबाईल टॉवर मालक यांच्या संगनमताने शहरात मोठ्याप्रमाणात अनधिकृत बांधकामे वाढणे, याबाबत शासनाने करावयाची कारवाई व प्रतिक्रिया.</p> <p>सर्वश्री खाजा बेग, हेमंत टकले, किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, ॲड. राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, वि.प.स.</p> <p>नागपूर-बोरी-तुळजापूर (जि.यवतमाळ) महामार्ग ३६१ चे बांधकाम करण्यासाठी विनापरवाना लाखो सागवान वृक्षांची बेसुमार झालेली वृक्षतोड, यामध्ये वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी चौकशी केली असता यामध्ये हिवरी वनपरिक्षेत्र तसेच दक्षिण आर्णा वनपरिक्षेत्र अधिकारी दोषी आढळूण येणे, या राष्ट्रीय महामार्गाला ३६ हजार चौ.मी. ३.६ हेक्टर्स वनजमिनी या केन्द्र सरकारच्या पूर्व परवानगी शिवाय वापर करण्यात येणे, तसेच त्यावर इन्युमरेशन डाटानुसार उभी झाडे मोजणे गरजेचे असताना तशी कार्यवाही न करणे त्यामुळे करोडो रुपयांचा भ्रष्टाचार होणे, महामार्ग बांधकाम करताना तब्बल १५०० सागवान वृक्ष चोरीला जाणे ही बाब गंभीर असणे, त्याची चौकशी सुद्धा दडपविण्यात आलेली असणे, १५०० सागवान वृक्षांच्या कत्तलीबाबतची माहिती विभागीय आयुक्त यांना देण्यात न येणे, किंवा आढावा बैठकीत अहवालही दाखल न करणे, यावरून वनविभागाचेच अधिकारी चोरी करीत असल्याची धक्कादायक बाब उघड होणे, याप्रकरणाची सखोल चौकशी कस्तूर याप्रकरणात दोषी असलेल्या अधिकाऱ्यांवर तातडीने कारवाई करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने केलेली व करावयाची कारवाई.</p>	दिनांक २६ जून, चर्चा झाली २०१९	
२८.	४६२	<p>सर्वश्री अमरनाथ राजूरकर, शरद रणपिसे, रामहरी रुपनवर, धनंजय मुंडे, वि.प.स.</p> <p>नांदेड जिल्ह्यासह राज्यातील काही शेतकऱ्यांनी उस तोडणी यंत्र खरेदी करणे, सदरील ऊसतोडणी यंत्र खरेदी करणाऱ्या शेतकऱ्यांना आर्थिक अडचणी येऊ नयेत यासाठी</p>	दिनांक २६ जून, चर्चा झाली २०१९	२९

दिनांक २६ जून, चर्चा झाली
२०१९

शासनाने आजपर्यंत अनुदान देणे, तसेच शासनाने वेळोवेळी ऊस्तोड यंत्रास अनुदान देण्याच्या घोषणा करणे, त्यामुळे या शेतकऱ्यांचे अनुदानाचे प्रस्ताव साखर आयुक्त स्विकारात नसणे, वास्तविक सदरील अनुदान मिळेल हे गृहीत धरून वित्तीय संस्थाकडून सदरील यंत्र खरेदी केले असणे, अनुदान न मिळाल्यास घेतलेल्या कर्जाची परतफेड करणे शक्य होणार नसणे, सदरील व्यवसाय निसर्गावर अवलंबून असल्यामुळे शासनाने मदत केल्याशिवाय या शेतकऱ्यांना व्यवसाय करणे कठीण होऊन ते कर्जबाजारी होणे व त्यांच्या उदर निर्वाहाचा गंभीर प्रश्न निर्माण होणार असतानाही त्याकडे शासन करीत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी या यंत्रधारक शेतकऱ्यांत पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व नाराजीची भावना, त्यामुळे शासनाने जाहीर केल्याप्रमाणे निर्णय घेऊन या अनुदानापासून वंचित राहिलेल्या शेतकऱ्यांना त्यांच्या ऊस्तोड यंत्रास अनुदान देण्याबाबत करण्याची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.

२९. ४२३ सर्वश्री आनंद ठाकूर, हेमंत टकले, श्रीमती विद्या चव्हाण, ॲड. राहुल नार्वेकर, वि.प.स.
दिनांक ११ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी पासून डहाणू, धुंदलवाडी भागात भूकंपाचा पहिला धक्का
बसला, त्यानंतर दिनांक २४ नोव्हेंबर, दिनांक २, ४ व ८ डिसेंबर, २०१८ रोजी २.९ ते
३.३ रिश्टर स्केल इतक्या तीव्रतेचे धक्के या भागात बसणे, तसेच या संपूर्ण परिसरात
अनेक सौम्य स्वरूपाचे भूकंपाचे धक्के वारंवार बसल्याने डहाणू तालुक्यातील बहुतांश
राहिवाशांनी स्थलांतर करणे, धुंदलवाडी आश्रमशाळेतील ७०० निवासी विद्यार्थी, तसेच
चिंचले आश्रमशाळेतील ४०० विद्यार्थी भूकंपाच्या भितीपोटी शाळेत जात नसणे, डहाणू
तालुक्यासह पालघर, वसई तालुक्यात मोठ्या प्रमाणात राहिवासी वसाहती व संकुले असून
२०१० पासून इमारतीची रचना भूकंपप्रवण क्षेत्र-३ अनुषंगाने करण्यात आलेली असणे,

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		परिसरात भूकपाच्या मोठ्या व मध्यम धक्क्याने सुरक्षिततेचा निर्माण झालेला प्रश्न, परिणामी स्थानिक नागरिकांमध्ये पसरलेले भीतीचे व चिंतेचे वातावरण, परिसरात गावपातळीवर जाऊन नागरिकांमध्ये भीतीचे वातावरण पसरु नये यासाठी जनजागृती करून आपत्कालीन कार्यवाहीचे प्रशिक्षण देण्याची गरज, यावर शासनाने तातडीने केलेली कार्यवाही व करावयाची उपाययोजना.		
३०.	५७४	श्री. विनायक मेटे, वि.प.स.	दिनांक १ जुलै, चर्चा झाली २०१९	२९
		राज्यातील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकातील मराठा व मुस्लीम समाजाच्या मुला-मुलींना OBC#E प्रमाणेच शिक्षण व नोकरीत आरक्षण मिळण्याची मागणी असणे, तसेच धनगर समाजाचा अनुसूचित जमातीत समावेश करावा अशी मागणी असणे, मराठा, मुस्लीम व धनगर समाजाच्या आरक्षणाकरिता राज्यभरात लाखोंच्या संख्येने मोर्चे काढण्यात येणे, मागण्या मान्य होत नाही असे दिसत असल्यामुळे काही तरुणांनी भावनिक होऊन आत्महत्यासारखे टोकाचे पाऊल उचलणे, ही समाजाच्या व राज्याच्या दृष्टीने अतिशय गंभीर बाब असणे, मोर्चा व आंदोलना दरम्यान राज्यात मराठा आंदोलकांवर गंभीर गुन्हे दाखल केलेले असणे यामुळे अनेक तरुणांच्या भवितव्यावर प्रश्नचिन्ह निर्माण होणे, याकरिता मराठा आंदोलकांवरील गुन्हे तात्काळ मागे घेणे गरजेचे असणे, आण्णासाहेब पाटील आर्थिक विकास मागास महामंडळाची कर्ज योजना राबवत असताना थेट कर्ज मंजूर करण्याचे अधिकार महामंडळास देण्यात यावे, याप्रमाणेच मुस्लीम समाजातील बेरोजगार तरुणांना मौलाना आझाद महामंडळातून कर्ज देऊन त्यांना स्वतःच्या पायावर उभे करणे गरजेचे असणे, या सर्व बाबतीत मराठा, मुस्लीम व धनगर समाजाच्या आरक्षणाबाबत शासनाने तात्काळ ठोस भूमिका मांडली नाही तर या सर्व समाजातील तरुण-तरुणी अतिशय उग्रस्फै दाखवतील अशी भूमिका समाजाने मांडणे, याबाबत		

शासनाने गांभीर्यपूर्वक निर्णय घेऊन सकारात्मकरित्या आरक्षण जाहीर करण्याकरिता ठोस पावले उचलण्याची गरज असणे, यावर शासनाने करावयाची तात्काळ उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.

३१.	७१२	आर्कि. अनंत गाडगीळ, वि.प.स. पुणे शहर हे विद्येचे माहेरघर म्हणून ओळखले जाणे “ऑक्सफर्ड ऑफ ईस्ट” म्हणून संबोधले जाणे, पुण्यातील स्थानिक तरुणांना शिक्षणाची संधी उपलब्ध होण्यासाठी ७० वर्षापूर्वी पुणे विद्यापीठाची म्हणजेच आताच्या सावित्रीबाई फुले विद्यापीठाची स्थापना होणे, यामध्ये स्थानिक विद्यार्थ्यांकरिता प्रत्येक विभागामध्ये ७० टक्के जागा राखीव ठेवण्याचा नियम अनेक वर्षे अस्तित्वात असणे, अचानकपणे कुणासही थांगपत्ता लागू न देता सदर नियम विद्यापीठाकडून रद्द करणे, म्हणजेच राज्याबाहेरील विद्यार्थ्यांच्या सोईकरिता सदर निर्णय घेणे, याशिवाय अनेक शिक्षण संस्थानी पुण्यात जमिनी विकत घेऊन संस्था/ विद्यापीठ उभारणे, यामध्ये राज्याबाहेरील विद्यार्थ्यांकडून लाखो रुपयांचे डोनेशन घेऊन प्रवेश देणे, यामुळे स्थानिक व राज्यातील विद्यार्थ्यांचे नुकसान होणे, पुण्यातील व राज्यातील संपूर्ण तरुणवर्गामध्ये यामुळे नाराजी पसरून शासनाप्रति तीव्र असंतोष निर्माण होणे, याप्रकरणी शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.	दिनांक १ जुलै, चर्चा झाली २०१९
३२.	७२०	श्री. रामहरी रुपनवर, वि.प.स. शासनाच्या जलसंपदा विभागाकरिता कनिष्ठ लिपिक सेवा प्रवेशोत्तर वर्ग मुंबईतील वरळी येथे दिनांक १ फेब्रुवारी, २०१६ ते दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१६ पर्यंत तीन सत्रात घेण्यात येणे, मात्र सदर प्रशिक्षण सत्रातील उपस्थित असलेल्या कर्मचारी यांनी केलेल्या आर्थिक भ्रष्टाचारामुळे शासनाचे ९० लाखांचे नुकसान झाले असणे, या प्रशिक्षण सत्रासाठी १२६	दिनांक १ जुलै, चर्चा झाली २०१९

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		कर्मचारी असणे, परंतु या कर्मचाऱ्यांनी प्रशिक्षण कालावधीत प्रवास भत्ता/दैनिक भत्ता हे दुसरा शनिवार व चौथा शनिवार, रविवार व शासकीय सणानिमित्त सुट्ट्या अशा दिवसांचे सुट्टा प्रवास भत्ते, दैनिक भत्ते राहण्यासाठी लॉजचे भाडे शासनास सादर करून शासनाचे ९० लाखांचे नुकसान करणे, यासंदर्भात शासनाकडे काही व्यक्तींच्या दिनांक २८ ऑगस्ट, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास तक्रारी प्राप्त झाल्या असतानाही शासन त्याकडे करीत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी जनतेत पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व नाराजीची भावना, त्यामुळे शासनाने याप्रकरणी सखोल चौकशी करून दोषीवर कठोर कार्यवाही करण्यासोबतच या भ्रष्टाचाराची संबंधितांकडून वसूली करण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.		
३३.	३९९	श्री. नरेंद्र दराडे वि.प.स.	दिनांक १ जुलै, २०१९	४० चर्चा झाली
		नाशिक शहरात महाराष्ट्र राज्य विद्युत महावितरणने पावसाळ्यात वीज पुरवठा खंडीत होऊ नये यासाठी केलेली कामे, परंतु नाशिक शहरात सुरुवातीच्या पावसाच्या काळात पडलेल्या पावसामुळे शहरातील विद्युत पुरवठा सातत्याने खंडीत होणे, महावितरणने विद्युत पुरवठा खंडीत होऊ नये यासाठी केलेली निकृष्ट दर्जाची उपाययोजना, परिणामी विद्युत पुरवठा खंडीत झाल्याने शहरातील नागरीक, व्यावसायिक तसेच घरगुती वीज ग्राहक यांना भयंकर उकाड्यामुळे झालेला नाहक त्रास, तसेच रुग्णालयांचीही वीज वारंवार खंडीत झाल्याने रुग्णांचे झालेले हाल व शस्त्रक्रिये अभावी रुग्णांच्या जीवितास निर्माण झालेला धोका, वीज खंडीत झाल्यानंतर महावितरणच्या कार्यालयातील कर्मचारी आणि वरिष्ठ अधिकारी यांच्याशी कोणत्याही प्रकारचा संपर्क होऊन शकणे, या सर्व अधिकारी व कर्मचाऱ्यांचे मोबाईल बंद ठेवण्यात आलेले असणे, नाशिक शहरातील विशेषत: राजूनगर व इंदिरानगर या भागात पावसाळा सुरु होण्यापूर्वीपासूनच वीज खंडीत		

होण्याच्या वारंवार घडलेल्या घटना, महावितरणच्या कर्मचारी व अधिकाऱ्यांचा कामचुकारपणा व हलगर्जीपणाचा फटका मोठ्या प्रमाणात शहरातील नागरीकांना बसत असल्यामुळे नागरीकांमध्ये वाढती असुरक्षितता व असंतोष, याप्रकरणी शासनाने तातडीने महावितरणच्या सर्व कर्मचाऱ्यांची चौकशी करून शासनाने करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.

३४.	२५५	प्रा. अनिल सोले, सर्वश्री नागोराव गाणार, रामदास आंबटकर, वि.प.स.	दिनांक १ जुलै, २०१९	चर्चा झाली
		राज्यातील मराठी शाळेतील २० पेक्षा कमी पटसंख्या असलेल्या शाळा बंद करण्याचा शासनाकडून होत असलेला विचार, आज नागपूर जिल्ह्यात ३८७ शाळांमधील विद्यार्थ्यांची संख्या २० पेक्षा कमी असल्याचे निष्पत्र होणे, त्यामुळे जिल्ह्यातील मराठी शाळांचा दर्जा कमी होण्याची निर्माण झालेली परिस्थिती, परिणामी गरीब व आदिवासी दुर्गम भागातील विद्यार्थ्यांचे होत असलेले नुकसान, शासनाने विद्यार्थ्यांची संख्या वाढीसाठी गणवेश वाटप, पाठ्यपुस्तक व मध्यान्ह भोजन, यासारखे विविध सकारात्मक कार्यक्रम राबवूनही शिक्षण विभागास येत असलेले अपयश, त्यामुळे गरिब व ग्रामीण आदिवासी विद्यार्थ्यांचे होणारे नुकसान, शासनाने शिक्षणाचा दर्जा उंचावण्याकरीता योग्य उपाययोजना करण्याची आवश्यकता, शासनाने यावर योग्य विचार करून निर्णय घेण्याची आवश्यकता, शासनाने यावर तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.	२०१९	४४
३५.	५०८	सर्वश्री दत्तात्रय सावंत, श्रीकांत देशपांडे, बाळाराम पाटील, किशोर दराडे, वि.प.स.	दिनांक १ जुलै, २०१९	चर्चा झाली
		राज्यात विद्यार्थी संख्यावाढीमुळे उच्च माध्यमिक विभागातील वाढीव पदे निर्माण झालेली असणे, सन २००३ ते २०११ या कालावधीतील पदांना शासनाने मान्यता दिलेली असणे, या मान्यता दिलेल्या पदांपैकी ३६० पदे शासनाने व्यपगत करून बाकीच्या पदांना वेतन	२०१९	

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
३६.	६७६	<p>अनुदान मंजूर करणे, व्यपगत केलेल्या पदावर आजही शिक्षक कर्मचारी कार्यरत असणे, त्यामुळे व्यपगत केलेली पदे पुनर्जिवित करून या पदांना वेतन अनुदान मंजूर करण्याची मागणी करण्यात येणे, सन २०१०-११ ते २०१७ पर्यंत निर्माण झालेली पदांची माहिती शासनास प्राप्त झालेली असणे, या पदांना मान्यता देऊन अनुदान देणेबाबत, शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.</p> <p>श्री. रामराव वडकुते, वि.प.स.</p> <p>बीड जिल्ह्यातील वडवणी तालुक्यात सन २०१३ ते २०१७ या कालावधीत उर्ध्व कुंडलिका प्रकल्पांतर्गत तत्कालीन तालुका कृषी अधिकारी व कृषी पर्यवेक्षक यांनी फळबाग लागवडीचा कार्यक्रम हाती घेण्यात येणे, या योजनेत सुमारे ६५ कोटी रुपयाचा गैरव्यवहार झाल्याची बाब नुकतीच उघडकीस येणे, तत्कालीन कृषी अधिकारी व कृषी पर्यवेक्षक यांनी बनावट लाभार्थी दाखवून केलेला आर्थिक गैरव्यवहार, वडवणी तालुक्यातील रुई, रुईपिंगळा, सोनाखोटा येथील शेतकरी या योजनेसाठी पात्र नसतानाही या शेतकऱ्यांना निधी मंजूर करून केलेला गैरव्यवहार, या संदर्भात माहिती अधिकाराखाली माहिती विचारली असता ही माहिती कार्यालयात उपलब्ध नसल्याचे सांगण्यात येणे, यासंदर्भात सविस्तर चौकशी करून संबंधितांविरुद्ध कारवाई करण्याची होत असलेली मागणी, यावर शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही.</p>	दिनांक १ जुलै, चर्चा झाली २०१९	४४
३७.	६६७	<p>ऑड. अनिल परब, वि.प.स.</p> <p>वांद्रे (पूर्व) येथील शासकीय वसाहतीचा पुर्निविकासाचा प्रश्न अनेक वर्षांपासून प्रलीबित असणे, शासकीय वसाहतीचा पुर्निविकासाच्या अनुषंगाने प्रकल्पाचा सुसाध्यता अहवात शासनास प्राप्त होणे, बाब्य अर्थसहाय्याद्वारे कर्ज उभारून अस्तित्वातील इमारतीच्या जागी बहुमजली इमारती बांधण्याचे प्रस्तावित असल्याने सुसाध्यता अहवालाची अंमलबजावणी</p>	दिनांक १ जुलै, चर्चा झाली २०१९	

होत असलेला विलंब, तसेच कर्ज उभारणे प्रक्रिया व पुनर्विकासाचा खर्च व कालावधी याबाबत असलेली अनिश्चितता, सद्यःस्थितीमध्ये शासकीय वसाहत इमारतीची झालेली अत्यंत दुरवस्था, सदर वसाहतीमध्ये सातत्याने अपघाताचे घडत असलेल्या घटना, वसाहतीमध्ये संरचनात्मक परिक्षणानुसार संरचनात्मक दुरुस्तीकरिता तुटपूंजा निधी उपलब्ध न होणे, परिणामी रहिवाशांमध्ये पसरलेला असंतोष, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, शासकीय वसाहतीच्या अनेक वर्षांपासून शासन दरबारी रेंगाळत असलेला ज्वलंत प्रश्नाकडे शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालून शासन स्तरावर तातडीने करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.

३८.	६४४	सर्वश्री शरद रणपिसे, रामहरी रुपनवर, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स. चंद्रपूर जिल्ह्यातील राजूरा नर्सिंग स्कुलमध्ये शिकत असलेल्या एका मुलीला हाताशी घेऊन एका जुन्या रिपोर्टच्या आधारावर माजी लोकप्रतिनिधी व नगराध्यक्ष तथा संस्था सचिव यांच्या विरोधात बळजबरीने तक्रार देऊन खोट्या गुन्ह्यात फसविण्यात येणे, कोणतीही पुर्व चौकशी न करता भा.द.वि. च्या कलम ३५४, ३५४ (अ), ३५४ (ड), ५०४, ५०६, ३४ इत्यादी गंभीर गुन्हे दाखल करून माजी लोकप्रतिनिधी व नगराध्यक्ष अरुण धोटे यांना बिनाचौकशी राजकीय सुडाने अटक करण्यात येणे, या प्रकरणातील फिर्यादीला काही राजकीय व्यक्तींनी दडपशाही करून व माजी आमदार व नगराध्यक्षांना खोट्या, गुन्ह्यात अडकविण्यासाठी पाच लाख रुपयांचे अमिष दिल्याची बाब फिर्यादीने कबूल करणे, तशी साक्ष तीने शपथपत्र न्यायालयात सादर करणे, यावरुन चंद्रपूरचे पोलीस अधीक्षक, उप विभागीय पोलीस अधिकारी व राजूरा पोलीस ठाण्याचे ठाणेदार	दिनांक १ जुलै, २०१९ चर्चा झाली
-----	-----	---	-----------------------------------

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		यांनी अशा प्रकारे माजी आमदार व नगराध्यक्षांवर खोटे गुन्हे दाखल करून अटक करण्याचा प्रकार आर्थिक गैरव्यवहार करून केल्याचे निर्दर्शनास आले असून, त्यामुळे स्थानिक जनतेत पसरलेले तीव्र असंतोषाचे वातावरण व नाराजीची भावना, याबाबत राज्यशासनाने तातडीने पोलीस अधिक्षक, उप विभागीय अधिकारी यांची सखोल चौकशी करण्याची व खोटे गुन्हे दाखल करणाऱ्या राजूरा पोलीस ठाणेदाराला निलंबित करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.		
३९.	७४२	सर्वश्री विल्व बाजोरिया, गोपीकिसन बाजोरिया, वि.प.स.	दिनांक १ जुलै, २०१९ २०१९	चर्चा झाली
		नवी मुंबई, तुर्भे येथील सेक्टर क्र २४ मधील बँक ऑफ इंडियाच्या मागे असलेल्या व १९९५ पूर्वीच्या संरक्षित २७ झोपड्या सिडकोने दिनांक २७ डिसेंबर, २०१८ रोजी बळजबरीने व बेकायदेशीरपणे तोडणे, सदर झोपड्या या गेल्या ३५ वर्षांपासून अस्तित्वात असणे, सिडकोने झोपड्या तोडण्याअगोदर फक्त एकाच झोपडपट्टीधारकाला दिनांक २ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी नोटिस दिलेली असणे, उर्वरित सगळ्या झोपडपट्टीधारकांना नोटिस न देता त्यांची घरे सिडकोने बेकायदेशीरपणे तोडणे, नवी मुंबई महानगरपालिकेने त्यांना स्वतंत्रपणे झोपडी क्रमांकही दिलेले असणे, शासनाने त्यांना सरक्षित केलेले असून सदर जागेच्या वापराबद्दल ते महानगरपालिकेला मालमत्ता करसुद्धा भरत असणे, अधिकृत पाणी आणि विजेची जोडणी असल्यामुळे ते बिलेही नियमितपणे भरत असणे, सदर झोपडीच्या पत्यांचा उल्लेख हा आधार व रेशनकार्डवरही नमुद केलेला असणे, स्लम अऱ्ट तसेच महाराष्ट्र शासनाने वेळेवेळी काढलेल्या अधिसूचनेनुसार संदर्भीय झोपड्या ह्या अधिकृत व पुण्यपणे संरक्षित असल्याने सिडकोचे हे कृत्य बेकायदेशीर असणे, नागरी स्थानिक स्वराज संस्थांच्या क्षेत्रात असलेल्या शासकीय जमिनीवरील अतिक्रमणे नियमानुकूल करण्याबाबत महाराष्ट्र शासनाने दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०१८ निर्णय घेतलेला असणे,	४० २	

४०

त्यात दिनांक १ जानेवारी, २०११ किंवा त्यापूर्वी निवास प्रयोजनासाठी अतिक्रमण करण्यात आलेले भूखंड नियमानुसूल करण्यात येतील असे नमुद केलेले असणे, सदर झोपडपट्टी-धारकांना आपले सरकार या संकेत स्थळावर या घटनेसंदर्भात न्याय मिळावा म्हणून दिनांक १ जानेवारी, २०१९ रोजी केलेल्या अर्जाला सिडकोने आजपावेतो कुठलाही न्याय दिलेला नसून सदर अर्ज आजमितीस सिडकोकडे पडून असणे, दिनांक १ जानेवारी, १९९५ च्या मतदार यादीत नावे असलेल्या पात्र झोपडपट्टीवासियांना त्यांच्या भोगवट्याखालील जमीनी भाडेपट्ट्यावर देऊन किंवा त्यांना पर्यायी भूखंड देऊन त्यांचे पुनर्वसन करण्याबाबतचे महाराष्ट्र शासनाने दिनांक ३ जानेवारी २०१७ रोजी सुधारित धोरण तयार केलेले असणे, पावसाळा सुरु झालेला आहे, त्यामुळे बेघर झालेली कुटुंबे ताडपत्री टाकून राहत असून त्यांच्या मुलांचा शिक्षणाचा आणि आरोग्याचा प्रश्नही फार बिकट झालेला असणे, अनेक मान्यवरांना आजपावेतो न्याय मिळावा म्हणून सदर झोपडीधारकांनी विनंती अर्ज केलेले आहेत, सदर झोपडीधारक अत्यल्प उत्पन्न गटामधील असून त्यांचे हक्क अबाधित राखण्यासाठी त्यांना न्याय मिळवून देण्याकरीता शासन स्तरावर कार्यवाही करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.

४०. ७६२

श्री. जयंत पाटील, ॲड.अनिल परब, सर्वश्री शरद रणपिसे, प्रविण दरेकर, ॲड.राहुल नार्वेकर, वि.प.स.

मुंबईत स्वहक्काचे घर मिळावे म्हणून भुमिपुत्रांनी एकत्र येवून गजानन सहकारी गृहनिर्माण संस्था (नियोजित) स्थापन करणे, संस्थेस सन २००४ मध्ये जमीन वाटपाकरीता शासनाने हेतुपत्र निर्गमित करणे, काही अपरिहार्य कारणास्तव विहित वेळेत म्हणजेच दोन महिन्यांच्या

दिनांक १ जुलै, चर्चा झाली
२०१९

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

आत हेतुपत्रातील अटी शर्ती पूर्ण न केल्यामुळे संस्थेचे हेतुपत्र सन २००८ मध्ये रद्दबादल करणे, मधील काळात संस्थेतके वारंवार पाठपुरावा करूनही जिल्हाधिकारी कार्यालय, मुंबई उपनगर यांच्याकडून त्यांच्या प्रस्तावावर सकारात्मक विचार न होणे, मुळातच दिनांक २६ जुलै, २००४ चे सर्व सभासदांची अटी व शर्ती पूर्ण करण्याकरीता पत्र व त्याची नोंद महसूल दफतरी असताना त्याची दखल न घेता प्रशासनाने सदर हेतुपत्र रद्द करण्याची केलेली अतिधाई, सलग १४ वर्षे संस्थेने वारंवार पाठपुरावा पत्रव्यवहार करूनही प्रशासनाची नकारात्मक भुमिका, सन २०१५ व सन २०१६ मध्ये दोन वेळा सुनावणी होवूनही न्यायतत्वावर संस्थेस हेतुपत्र पुनर्जीवित करण्यास शासनास होत असलेली अडचण तसेच सन २०१६ मध्ये नकारात्मक आदेशाविरुद्ध मा.उच्च न्यायालयाने अपिल फेटाळताना संस्थेस जमीन वाटपाकरीता पुन्हा अर्ज करण्याचे दिलेले मुक्त स्वातंत्र्य, त्यानुसार संस्थेतके केलेल्या अर्जावर शासनाकडून धोरण निश्चितीनंतर निर्णय घेण्याची घेतलेली वेळग्याऊ भुमिका, उलटपक्षी मेडिनोक्हा सहगृह संस्था (नियोजित) या टाटा मेमोरियल हॉस्पिटलच्या डॉक्टरांच्या संस्थेस सन २००३ साली दिलेल्या हेतुपत्रातील अटी शर्तीनुसार प्रस्ताव नसल्याचे निर्दर्शनास येवूनही अद्यापर्यंत पाच वेळा त्यांचे हेतुपत्र जीवित ठेवणे, त्याकरीता मा.सर्वोच्च न्यायालयापर्यंत प्रशासनाने दिलेला लढा, एका बाजूस केवळ विलंबामुळे गजानन संस्थेस वारंवार हेतुपत्र पुनर्जीवित होण्यापासून वंचित ठेवताना दुसरीकडे मेडिनोक्हा संस्थेचे हेतुपत्र पाच वेळा जीवित ठेवून केलेला दुट्टप्पीपणा, त्यामुळे संस्थेचे होत असलेले नुकसान व मानसिक त्रास, मेडिनोक्हा संस्थेप्रमाणे गजानन सहकारी संस्थेस निदान एकवेळा पुन्हा संधी देण्याची गरज, जुनी संस्था असून हेतुपत्रदेखील १५ वर्षांपूर्वी निर्गमित झाले असल्याने नव्याने धोरण ठरविण्याच्या प्रस्तावांमध्ये गजानन संस्था विनाकारण भरडली जात असल्याचे उघड होणे, म्हणून नैसर्गिक न्याय तत्वावर

तसेच मेडिनोव्हा संस्थेस संधी देताना लावलेल्या निकषाप्रमाणे गजानन संस्थेचे हेतुपत्र तात्काळ पुनर्जीवित करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.

४१. ७५१ सर्वश्री किरण पावसकर, धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, आनंद ठाकूर, ॲड. राहुल नार्वकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. खाजा बेग, वि.प.स. दिनांक १ जुलै, चर्चा झाली २०१९

मुंबई कफपरेड (कुलाबा) येथील जाधवजी मेन्शन इमारतीच्या पुनर्विकासात म्हाडा आणि मुंबई महानगरपालिका इमारत प्रस्ताव विभाग यांच्याकडून नियमांचे उल्लंघन झाल्याचे स्पष्ट झालेले असणे, याबाबत तारांकित प्रश्न दिनांक १४ मार्च, २०१८ रोजी उपस्थित करण्यात येणे, त्या अनुषंगाने मा.सभापती महोदयांनी दिलेल्या निर्देशानुसार दिनांक २० मार्च, २०१८ रोजी मा.सभापती महोदयांच्या दालनात बैठक घेण्यात येणे, मा.सभापती, मा.राज्यमंत्री, गृहनिर्माण व संबंधित अधिकारी यांच्या उपस्थितीत झालेल्या चर्चेच्या अनुषंगाने जाधवजी मेन्शन पुनर्विकासात नियमांचे उल्लंघन झाल्याचे स्पष्ट होणे, याबाबत वारंवार मा.सभापती यांच्या दालनात बैठकीचे आयोजन करण्यात आलेले असणे, तसेच मा.राज्यमंत्री, गृहनिर्माण, मुख्य सचिव, गृहनिर्माण विभाग यांना पत्राद्वारे अवगत करण्यात आलेले असणे, दिनांक २५ जानेवारी, २०१९ रोजी मा.सभापती महोदयांच्या दालनात मा. सभापती व संबंधित नगरविकास, म्हाडा, गृहनिर्माण विभाग, विधी व न्याय विभाग, मुंबई महानगरपालिका इमारत प्रस्ताव विभाग यांच्यासोबत बैठक आयोजित करण्यात येणे, सदर बैठकीत मा.सभापती, विधानपरिषद यांनी सदर प्रकरणी प्रधान सचिव, नगरविकास विभाग यांनी तिन्ही विभागांशी चर्चा करून त्याबाबत अभिप्राय घेण्यासाठी ती फाईल विधी व न्याय विभागाकडे पाठवावी व तोपर्यंत वृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या इमारत प्रस्ताव विभागाकडून

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		हे बांधकाम थांबवावे असे निर्देश संबंधित अधिकारी यांनी देण्यात येणे, मात्र कार्यकारी अभियंता, इमारत प्रस्ताव विभाग यांच्याकडून निर्देशांचे पालन न होणे, सदर आदेश लिखित स्वरूपात दिल्यास आम्ही काम थांबवू असे सांगण्यात येत असणे, मा.सभापती यांच्या निर्देशानुसार इमारतीच्या बांधकामास स्थगिती देण्याचे निर्देश मुंबई महानगरपालिकेच्या अधिकाऱ्यांना देवूनही अधिकाऱ्यांकडून कार्यवाहीत दिरंगाई होत असून हा सभागृहाचा अवमान असणे, याबाबत जनतेमध्ये तीव्र नाराजी व संतापाचे वातावरण निर्माण होणे, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.		
४२.	७२६	श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.	दिनांक १ जुलै, चर्चा झाली २०१९	४४ २०

मुंबईतील कुला येथील कुला महानंदानगर सहकारी गृहनिर्माण संस्थेचा प्रकल्प मे. गगनगिरी इंटरप्रायझेस या बोगस भागीदारी संस्थेमार्फत राबविण्यात येत असल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, या संस्थेच्या दिनांक १ ऑगस्ट, २००४ रोजीच्या सर्वसाधारण सभेत श्री. नारायण जानू पवार या व्यक्तीला विकासक म्हणून नेमण्यात येणे, श्री. नारायण जानू पवार या व्यक्तीने बोगस जात प्रमाणपत्र दिले असल्याची तक्रार दाखल झाल्यानंतर पोलीस चौकशीत सदर इसम हा नारायण जानू पवार नसून गंगाराम जानू पवार असल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, नारायण जानू पवार यांच्या मृत्यू दिनांक २० मार्च, २००२ रोजी झाल्याची बाब ही निर्दर्शनास येणे, प्रस्तृत प्रकरण सन २०१३, २०१४ च्या अधिवेशनात विधानपरिषदेत तारांकित प्रश्नाच्या माध्यमातून उपस्थित करण्यात आली असताना झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने दिलेल्या उत्तरात सदर योजनेत १५ झोपडपट्टीधारक असून त्यापैकी १०९ सभासद पात्र असल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, या संस्थेच्या परिशिष्ट-२ मध्ये सन १९९२ ते २००४ पर्यंत मृत पावलेल्या व्यक्तींना जिवंत दाखविण्यात आली असल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, झो.पु. प्रा. कडून दिनांक १८ जानेवारी, २०१३ रोजी

सदर संस्थेस भोगवटा प्रमाण घेताना बांधकामाचा दर्जा घेताना तसेच, महानगरपालिकेच्या विविध विभागांच्या अटी व शर्तीचे उल्लंघन करून केलेल्या बांधकामाची माहिती लपविण्यात आल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, झो.पु.प्रा. ने त्यांच्या दिनांक ८ सप्टेंबर, २०१७, दिनांक ६ नोव्हेंबर, २०१७, दिनांक १० ऑक्टोबर, २०१८ तसेच दिनांक २६ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या पत्रान्वये सदर इमारतीचे बांधकाम निकृष्ट असल्याची बाब मान्य केली असणे, तसेच, उप अभियंता, झो.पु.प्रा. यांनी त्यांच्या दिनांक १० ऑक्टोबर, २०१८ रोजीचा पत्रान्वये निकृष्ट बांधकाम ४५ दिवसात दुरुस्त केले नाही तर दिवसाला रु. १०,००० चा दंड विकासकाकडून घेण्याचे निर्देश दिले असणे, सदर संस्थेस भोगवटा प्रमाणपत्र देण्यापूर्वी उपमुख्य अभियंता यांचे ना-हरकत प्रमाणपत्र घेतले नसल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, सदर संस्थेतील भूमिगत टाकीतील पाण्याची तपासणी महानगरपालिकेच्या प्रयोगशाळेत केली असता ‘ई कोलाय’ नावाचा विषाणू व शौचाचा अंश सापडला असल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, भोगवटा प्रमाणपत्र देण्यापूर्वी वृक्ष प्राधिकरणाचे ना-हरकत प्रमाणपत्र घेतले नसल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, सदरहू संस्थेतील भ्रष्टाचाराची सखोल चौकशी करून दोर्षीवर कायदेशीर कारवाई करण्यासाठी दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०१४ रोजी मा.मुख्यमंत्री महोदयांना विधानपरिषद सदस्यांकडून लेखी पत्रान्वये कळविण्यात आले असल्याची निर्दर्शनास येणे, सदर संस्थेमार्फत बांधण्यात आलेली पुनर्वसित इमारत संक्रमण शिबिर घोषित करून त्या बाजूच्या जागेत शासनाच्या नियमाप्रमाणे राहण्याजोगी सुरक्षित इमारत बांधून देण्याबाबत त्या संस्थेतील रहिवाशांकडून होत असलेली मागणी, त्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
४३.	३०६	<p>सर्वश्री धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, अँड. राहुल नारेकर, सर्वश्री विक्रम काळे, सतिश चव्हाण, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री अनिकेत तटकरे, प्रकाश गजभिये, जगन्नाथ शिंदे, रामराव वडकुते, अरुणकाका जगताप, खाजा बेग, अब्दुल्लाखान दुर्राणी, वि.प.स.</p> <p>सातारा जिल्ह्यातील कोरेगांव नगरपंचायतीमधील शांतीनगरमधील अंतर्गत बंदिस्त गटाराचे काम निकृष्ट दर्जाचे झाले असून या कामाची चौकशी करण्याबाबत तेथील संबंधित नागरीकांनी जिल्हाधिकारी, सातारा यांचेकडे तक्रार करणे, यासंदर्भात जिल्हाधिकारी यांनी कार्यकारी अभियंता महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, जलव्यवस्थापन विभाग, सातारा, कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सातारा व उप विभागीय अधिकारी, कोरेगांव उप विभाग, कोरेगांव यांचेकडून दिनांक १५ मे, २०१९ रोजी मागविणे, या कामावर तांत्रिक देखरेख करण्याची जबाबदारी कोरेगांव नगरपंचायतीची असताना त्यांनी कोणत्याही कामाची तपासणी करण्यात न येणे, अशा प्रकारच्या अनेक त्रुटी झाल्याचे आढळून येणे, तसेच गेल्यावर्षभरामध्ये स्वच्छता अभियान व इतर कामामध्ये झालेली चुकीची कामे, चुकीची बिले काढणे, अधिकारी, ठेकेदार व काहीचे असलेले संगनमत या बाबत जनतेत असलेली नाराजी, या कामाची पुढा एकदा चौकशी करून संबंधिताविरुद्ध कारवाई करण्याची होत असलेली मागणी, यावर शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.</p>	दिनांक २ जुलै, चर्चा झाली २०१९	૫૦
४४.	७५६	<p>सर्वश्री विक्रम काळे, सतिश चव्हाण, डॉ.सुधीर तांबे, सर्वश्री दत्तात्रय सावंत, किशोर दराडे, बालाराम पाटील, कपिल पाटील, वि.प.स.</p> <p>राज्यातील वरिष्ठ महाविद्यालयांना “कायम” विनाअनुदान तत्वावर परवानगी देण्यात येणे, राज्यशासनाने प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांचा कायम शब्द काढण्याचा</p>	दिनांक २ जुलै, चर्चा झाली २०१९	

धोरणात्मक निर्णय घेणे, त्याप्रमाणे राज्यात कायम विनाअनुदान तत्वावर देण्यात आलेल्या वरिष्ठ महाविद्यालयांचा “कायम” शब्द काढावा, यासाठी शिक्षक लोकप्रतिनिधी व प्राध्यापक संघटनांनी शासनाकडे वारंवार पाठपुरावा करणे, आझाद मैदान मुंबई येथे या प्रश्नासाठी धरणे आंदोलन सुरु असणे, तसेच उच्च व तंत्रशिक्षण अखत्यारीतील चित्रकला व फार्मसी महाविद्यालयांना ९० टक्के वेतन अनुदान सुरु असणे, उर्वरीत १० टक्के अनुदान देऊन ते १०० टक्के करावे, यासाठी वारंवार शासनाकडे मागणी करणे, यासाठी संबंधीत संचालकांनी शासनाकडे तसा प्रस्तावही पाठविणे, परंतु त्यावरती अद्याप कोणताही निर्णय न होणे, तसेच वरिष्ठ महाविद्यालयीन प्राध्यापकांना ७ वा वेतन आयोग लागू करणे, लागू करत असताना केंद्राप्रमाणे लागू केलेल्या शिफारशी न लावता राज्य शासनाने उच्च शिक्षण खात्यांतर्गत नेमलेल्या समितीच्या शिफारशी लागू करणे, त्यानूसार प्राध्यापकांवर अन्याय होणे, त्यामध्ये मोठ्या त्रूटी असणे, याबाबत राज्यातील प्राध्यापकांनी आंदोलन करणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही.

४५

४५. ३५ सर्वश्री हेमंत टकले, धनंजय मुंडे, किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, ॲड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री विक्रम काळे, सतिश चव्हाण, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री. अनिकेत तटकरे, प्रकाश गजभिये, जगन्नाथ शिंदे, रामराव वडकुते, अरुणकाका जगताप, खाजा बेग, अब्दुल्लाखान दुर्रणी, अनिल भोसले, वि.प.स.
शासनाने मेगाभरती अंतर्गत राज्यातील ३४ जिल्हा परिषदांमध्ये शेकडो पदांसाठी पद भरती करण्याचा निर्णय घेतला असून पद भरतीसाठी अर्ज करणाऱ्या उमेदवाराला ३४ जिल्हापरिषदेतील एकाच पदासाठी ३४ प्राधान्यक्रम द्यायचे असल्यास त्या उमेदवाराला १७ हजार रुपये भरावे लागत असल्याची गंभीर बाब नुकतीच उघडकीस येणे, शासनाच्या

दिनांक २ जुलै, चर्चा झाली
२०१९

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		निर्णयात प्राधान्य किंवा पसंती क्रमासाठी ऐसे आकार नये असे नमूद केले असताना देखील महापरिक्षा पोर्टल करून उमेदवारांची आर्थिक लूट सुरू केल्याची तक्रार उमेदवारांनी करणे, आधीच बेरोजगार असलेल्या गरीब उमेदवारांनी सरकारी नोकरी मिळेल या आशेपोटी अनेक उमेदवारांनी पाच ते दहा हजार रुपये खर्च करून अर्ज भरल्याची गंभीर बाब पुढे येणे, शासनाच्या दिनांक २४ ऑगस्ट, २०१७ मध्ये घेतलेल्या निर्णयानुसार प्रत्येक पदाचा केवळ एकच अर्ज भरता येईल व एकदाच परिक्षा शुल्क भरून ३४ जिल्हा परिषदेच्या पदांसाठी पसंती क्रम देता येणार असल्याची नमूद असल्याचे नमूद असतानासुद्धा प्रत्येक पदासाठी स्वतंत्र शुल्क भरावे लागत असल्यामुळे गरीब बेकार तरुणांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, यासंदर्भात चौकशी करून बेरोजगार तरुणांना न्याय मिळवून देण्याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.		
४६.	६५२	सर्वश्री सतिश चद्भाण, विक्रम काळे, वि.प.स.	दिनांक २ जुलै, चर्चा झाली २०१९	४४

राज्यात वैद्यकीय प्रवेशासाठी जात आणि प्रवर्ग आरक्षण असतानाही पुन्हा प्रादेशिक आरक्षण लादल्यामुळे मराठवाडा आणि विदर्भ विभागातील विद्यार्थ्यांवर मोठा अन्याय होत असणे, वैद्यकीय प्रवेशातील नियमबाबू ७०:३० धोरणामुळे मराठवाडा व विदर्भातील गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांवर होत असलेल्या अन्याया विरोधात विविध संघटना, सामाजिक संस्था व लोकप्रतिनिधी यांनी आंदोलनाचा इशारा देणे, मराठवाडा, विदर्भ व उर्वरीत महाराष्ट्रातील वैद्यकीय महाविद्यालयांच्या संख्येमध्ये प्रचंड तफावत असणे, वैद्यकीय महाविद्यालयात एमबीबीएस प्रवेशासाठी संपुर्ण महाराष्ट्रासाठी एकच गुणवत्ता यादी तयार करण्याची आवश्यकता, नोट परीक्षेत गुणवत्ता यादीत येऊन केवळ कोट्याच्या प्रादेशिक विभाजनामुळे गुणवंत विद्यार्थ्यांवर होत असलेला अन्याय, वैद्यकीय महाविद्यालयांची संख्या उर्वरीत महाराष्ट्रात २५, विदर्भात ९ तर मराठवाड्यातील फक्त ६ असल्याने

जागांमध्ये सुद्धा मोठ्या प्रमाणात तफावत असणे, सन २०१५ पासूनच्या नीट परीक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थी आणि प्रवेशित जागा यांचे गुणोत्तर पाहिले तर मराठवाडा आणि विदर्भ विभागातील विद्यार्थ्यावर अन्याय झाल्याचे स्पष्ट होणे, वैद्यकीय प्रवेशाच्या मराठवाड्यात ७५० पश्चिम महाराष्ट्रात ३३३० व विदर्भात ११५० जागा असून मराठवाड्याबाहेरील जागांपैकी १५ टक्के जागा केंद्रासाठी राखीव व ३० टक्के जागा मराठवाड्याबाहेरील राज्यातील विद्यार्थ्यांसाठी राखीव असून मराठवाड्याच्या वाट्याला ७५० पैकी केवळ ४४६ जागा येणे, हा विषय मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत घेण्यात येऊनसुद्धा शासनाने याबाबत कोणताही निर्णय न घेणे, मराठवाड्यावर सतत अन्याय होत असल्याने विद्यार्थी व पालकांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, या बाबतीत दिनांक १७ जुलै, २०१८ च्या अधिवेशनात चर्चा होऊन नविन वैद्यकीय महाविद्यालये उघडताना सुद्धा मराठवाड्यावर अन्याय होणे. मा.वैद्यकीय शिक्षण मंत्री, महोदय यांनी उस्मानाबाद येथे नवीन वैद्यकीय महाविद्यालय सुरू करण्याबाबत आश्वासन दिले असणे, परंतु त्यावर अद्याप कार्यवाही झाली नसणे, याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.

४७. ७५० श्री. नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, सर्वश्री. गिरीशचंद्र व्यास, रामदास आंबटकर,
वि.प.स.

राज्य शासनाच्या व्यवसाय प्रशिक्षण संचालनालयामध्ये (आयटीआय) सन २०१२-१५ या दरम्यान १०० कोटी रुपयांपेक्षा जास्त रक्कमेचा भ्रष्टाचार झाल्याची बाब तत्कालीन संचालक श्री. भुतांगे यांनी तक्रार केल्याचे निर्दर्शनास येणे, या तक्रारीच्या अनुषंगाने शासनाने दिनांक २९ नोव्हेंबर, २०१७ रोजी उद्योग विभागाचे तत्कालीन अतिरिक्त मुख्य

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
सचिव यांची चौकशी समिती नेमल्याचे निर्दर्शनास येणे, सन २०१४ च्या पावसाळी अधिवेशनात ही बाब लक्षवेधीच्या माध्यमातून उपस्थित केली असल्याचे निर्दर्शनास येणे, विद्यमान वित्त मंत्री महोदयांनी तत्कालीन उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्रांकडे तक्रार केली असल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, १०० कोटीच्या भ्रष्टाचारात संशयित प्रमुख आरोपी असलेली व्यक्ती सध्या संबंधित विभागाचे प्रभारी संचालक असल्याचे निर्दर्शनास येणे, उक्त प्रकरणाची निपक्षपाती चौकशी होण्याच्या उद्देशाने तत्कालीन कामगार मंत्री महोदयांनी त्यांच्या दिनांक २८ ऑगस्ट, २०१८ रोजीच्या पत्रान्वये सध्याच्या प्रभारी संचालकांना दिनांक २ एप्रिल, २०१८ पासून त्या पदावरुन दूर करण्यात आल्याचे आदेश निर्गमित केले असणे, तथापि पुन्हा चार महिन्यांनंतर चौकशी अपूर्णावस्थेत असताना संचालक पदाचा कार्यभार देण्यात आल्याचे निर्दर्शनास येणे, सन २०१९ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात सदर बाब प्रश्नाच्या माध्यमातून सभागृहात उपस्थित करण्यात आली असताना प्रभारी राज्यमंत्र्यानी सभागृहात लेखी उत्तर देवू असे आश्वासित केले असल्याचे निर्दर्शनास येणे, सदरहू भ्रष्टाचारी संचालकांनी २०१७ ते २०१८ या कालावधीत ५० कोटीचे टुल्स बन्याच आयटीआयमध्ये आवश्यकता नसतानाही संबंधित प्राचार्याकडून जबरदस्तीने मागणीपत्रक मागावून खरेदी केली असल्याची बाब व त्यामध्ये १० कोटीचा भ्रष्टाचार केला असल्याचे निर्दर्शनास येणे, संबंधित मंत्री महोदयांचे खासगी सचिव आणि संबंधित विभागाचे सचिव, संशयित भ्रष्टाचारी अधिकाऱ्यांना पाठीशी घालत असल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, आयटीआयच्या ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेत करोडो रुपयांचा भ्रष्टाचार झाला असल्याचा अहवाल रायते समितीने दिनांक २८ डिसेंबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास दिला असताना व त्या प्रकरणात उप संचालक श्री. योगेश पाटील हे दोषी असल्याचे सकृत दर्शनी सिद्ध झाले असताना त्याच्यावर कोणतीही कार्यवाही न करता अथवा गुन्हा दाखल न करता	२४			

त्यांना पाठीशी घालण्याचा विभागीय सचिव व संचालकांचा डाव, प्रस्तृत प्रकरणी आयटीआयचे संचालक, संबंधित विभागाचे सचिव, आयटीआयचे उप संचालक व संबंधित तत्कालीन मंत्री महोदयांचे खासगी सचिव यांची चौकशी करून त्यांच्या विरुद्ध कारवाई करण्याची व या मोठ्या प्रमाणावरील भ्रष्टाचारास उघड करण्याची आवश्यकता व त्याबाबत करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.

४८. १३७ श्री. हरिसिंग राठोड वि.प.स.

“आधुनिक महाराष्ट्राचे शिल्पकार, पंचायतराजचे जनक, शेतकरी कष्टकरी वर्गाचे दैवत व हरित क्रांतीचे जनक स्व. वसंतराव नाईक यांच्या कार्यकर्तृत्वाने आजचा आधूनिक महाराष्ट्र उभा असणे, त्यांच्या जन्मशताब्दी वर्षाचे औचित्याने राज्यशासनाने आखलेले विविध काम अद्यापही रखडलेले असणे, नागपूर येथील प्रस्तावित आंतरराष्ट्रीय दर्जाचा वसंतराव नाईक सभागृहाचे काम प्रलंबित ठेवणे, जन्मशताब्दीचा एक विषय म्हणून विदर्भ एक्सप्रेसचे वसंतराव नाईक विदर्भ एक्सप्रेस नामकरणासाठी केंद्राकडे राज्य शासनाचा पाठपुरावा नसणे, राज्याला सुजलाम सूफलाम करणारे शेतकऱ्यांचे भाग्यविधाते वसंतराव नाईकांचे प्रेरणादायी चरित्र शालेय पाठ्यपुस्तकात समावेश न करणे, प्रस्तावित प्रत्येक जिल्हा परिषदेच्या नवीन प्रशासकीय सभागृहाला वसंतराव नाईकांचे नामकरण प्रलंबित असणे, गाडगेबाबा अमरावती विद्यापिठाचे प्रस्तावित वसंतराव नाईक अध्यासन केंद्र व कृषि महाविद्यालय नागपूर येथील निर्माणधिन वसंतराव नाईक शेतकरी संवाद केंद्राची वास्तू अद्यापही अर्धवट ठेवणे, सारथी व यशदाच्या धर्तीवर वसंतराव नाईकांच्या नावाने प्रशासकीय प्रबोधीनी व प्रशिक्षण संस्था उभारली नसणे, याकरिता वसंतराव नाईक जन्मशताब्दीचा फेर आढावा घेऊन अपुर्ण असलेले कामाबाबत व वसंतराव नाईक

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
४९.	११२	<p>साहेबांच्या कार्यकर्तृत्वाला डावलण्याचा प्रयत्न होणे, त्याकडे शासन करीत असलेले अक्षम्य दूर्लक्ष, त्यामुळे शेतकऱ्यांचे भाग्यविधाते असणारे वसंतराव नाईकांना मानणारा समस्त शेतकरी कष्टकरी, वंचित बहुजनामध्ये, राज्यातील जनमाणसात प्रंचड अस्वस्थताचे, संतापाचे वातावरण पसरलेले आहे. याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दूर्लक्ष याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p> <p>श्री. शशद रणपिसे, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री. रामहरी रुपनवर, श्री. आनंद ठाकूर, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, आर्कि. अनंत गाडगीळ, डॉ. सुधीर तांबे, श्री. मोहनराव कदम, श्री. हरिसिंग राठोड, श्री. अमरनाथ राजूरकर, श्री. सुभाष झांबड, डॉ. वजाहत मिझरा, श्री. चंद्रकांत रघुवंशी, प्रा. जोगेन्द्र कवाढे वि.प.स.</p> <p>“पुणे जिल्ह्यातील पुरंदर तालुक्यात आंतरराष्ट्रीय विमानतळ बांधण्याचा घेण्यात आलेला निर्णय, राज्य शासनाच्या तसेच भारतीय विमानपत्तन प्राधिकरणाच्या अधिकाऱ्यांनी दिनांक ११ सप्टेंबर, २०१६ रोजी सदर जागा आंतरराष्ट्रीय विमानतळासाठी योग्य असल्याचा दिलेला अहवाल, केंद्र शासनाच्या संरक्षण मंत्रालयाने यासाठी ना हरकत प्रमाणपत्र दिलेले असणे, सदर प्रस्तावित विमानतळासाठी २८३२ हेक्टर क्षेत्र अधिसूचित केलेले असणे, पुरंदर हे राज्यातील १४ जिल्ह्यांचे मध्यवर्ती ठिकाण असल्यामुळे तेथे रोजगार, पायाभूत सुविधांच्या माध्यमातून एकत्रितपणे विकासाची होणारी महत्वपूर्ण कामे, राज्याच्या विकासात सदर विमानतळ महत्वाचा घटक ठरणारा असणे, यासाठी आवश्यक त्या जवळ-जवळ सर्व परवानग्या मिळालेल्या असणे, असे असताना विमानतळाच्या कामास सुरुवात करण्यास होत असलेला असमर्थनीय विलंब, त्यामुळे या महत्वाच्या प्रकल्पाबाबत शासनाची दिसून येत असलेली अनास्था, यावर शासनाची प्रतिक्रिया व तातडीने करावयाची कार्यवाही.”</p>	<p>दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवणेकरिता.</p>	४४

५०. ६०९ श्री. गोपिकिशन बाजोरीया, श्री. विप्लव बाजोरीया, ॲड. अनिल परब वि.प.स.
“विदर्भातील ७५ वर्षे जुने अकोल्यातील शिवणी विमानतळ अद्यापही उपेक्षित असणे,
अकोला (शिवणी) विमानतळाच्या विस्तारीकरणाचे अनुषंगाने कृषि विद्यापीठाची जमीन
हस्तांतरित केल्यानंतरही खासगी जमिनीमुळे विस्तारीत धावपट्टीचा प्रश्न अद्यापी प्रलंबित
असणे, सदर विमानतळाच्या धावपट्टी विस्तारीकरणाकरिता अतिरिक्त जमिनीचे भूसंपादनाची
आवश्यकता असणे, अतिरिक्त जमिनीचे भूसंपादन व इतर आवश्यक बाबीकरिता
अंदाजित मुळ्य रु. ७८९९८८ ८६८३६ ची असलेली आवश्यकता, सदर प्रकरणी
उप अधीक्षक भूमि अभिलेख, अकोला यांचेकडून दिनांक २१/१/२०१९ रोजी संयुक्त
मोजणी अहवाल प्राप्त होणे, सद्यःस्थितीमध्ये शासनाने कृषी विद्यापीठाकडून हस्तांतरित
केलेल्या जमिनीवर काम सुरू करण्याची आवश्यकता, याकडे शासनाचे होत असलेले
अक्षम्य दुर्लक्ष, उक्त विमानतळाच्या धावपट्टीचा प्रश्न तात्काळ निकाली काढण्याकरिता
शासनाने युद्धपातळीवर अतिरिक्त जमिनीचे भूसंपादन व इतर आवश्यक बाबीकरिता
अंदाजित मुळ्य रु. ७८,९९,८६,८३६ ची आवश्यक असलेली रक्कमेची तरतूद करून
अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असलेल्या विमानतळाच्या धावपट्टी विस्तारीकरणाचा मार्ग
मोकळा करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रीया.”
५१. २ श्री. शरद रणपिसे, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री. रामहरी रुपनवर,
श्री. आनंदराव पाटील, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, डॉ. सुधीर तांबे, आर्कि. अनंत
गाडगीळ, श्री. मोहनराव कदम, श्री. चंद्रकांत रघुवंशी, श्री. हरिसिंग राठोड, श्री.
सुभाष झांबड, श्री. अमरनाथ राजूरकर, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, डॉ. वजाहत मिर्जा,
डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, श्री. हेमंत टकले, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. किरण पावसकर,
श्री. आनंद ठाकूर, ॲड. राहुल नारेकर, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण,

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	
५२.	५०	<p>श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. अनिकेत तटकरे, श्री. प्रकाश गजभिये, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. रामराव वडकुते, श्री. अरुणकाका जगताप, श्री. ख्वाजा बेग, श्री. अब्दुल्लाखान दुर्राणी, श्री. अनिल भोसले, श्री. जयंत पाटील, श्री. नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, श्री. गिरीशचंद्र व्यास, श्री. विजय ऊर्फे भाई गिरकर, श्री. रामदास आंबटकर, अँड. निरंजन डावखरे, श्री. प्रविन दरेकर, श्री. रमेशदादा पाटील, श्री. नरेंद्र दराडे, श्री. प्रसाद लाड, श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स.</p> <p>“दिनांक २३ मे, २०१९ रोजी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या मुंबई सेंट्रल येथील नायर रुग्णालयात डॉ. पायल तडवी या आदिवासी डॉक्टर विद्यार्थीनीने तीन डॉक्टरांनी वर्षभर जातीवाचक शब्द वापरून रेंगिंग केल्यामुळे गळफास घेऊन केलेली आत्महत्या, रेंगिंगबाबत डॉ. पायल तडवी यांनी अनेकवेळा रुग्णालयातील वरिष्ठांकडे तकार करूनही त्याकडे वरिष्ठांनी केलेले दुर्लक्ष, रेंगिंग व जातीवाचक शब्द वापरून दिला जाणारा त्रास, याविरुद्ध वरिष्ठांनी दखल न घेता रेंगिंग करणाऱ्यांना दिलेले संरक्षण ही अतिशय गंभीर बाब असणे, दोषी डॉक्टर फरार होणे, याप्रकरणी उच्चस्तरीय चौकशी करून कारवाई करण्याची गरज, रेंगिंग कायद्यातील त्रुटी दूर करून सदर कायदा अधिक प्रभावी करण्याची आवश्यकता, राज्यातील इतरही रुग्णालयात वा वैद्यकीय महाविद्यालयात रेंगिंगच्या घटना घडत असणे, त्यामुळे याबाबत आढावा घेण्याचीही व त्याबाबत कारवाई करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p> <p>श्री. हेमंत टकले, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. किरण पावसकर, श्री. आनंद ठाकूर, अँड. राहुल नार्वेकर, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. अनिकेत तटकरे, श्री. प्रकाश गजभिये, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. रामराव वडकुते, श्री. अरुणकाका जगताप, श्री. ख्वाजा बेग, श्री. अब्दुल्लाखान दुर्राणी, श्री. अनिल भोसले वि.प.स.</p>			८८
			दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवणेकरिता.		

“ठाणे जिल्ह्यातील अंबरनाथ येथील वांद्रापाडा परिसरातील भाटवाडी येथे कंजारभाट समाजातील मोठी वस्ती असणे, या समाजात जुन्या रुढी परंपरा सुरु असून महिलांच्या कौमार्य चाचणीची प्रथा अजूनही सुरु असणे, या प्रथेला श्री. विवेक तमायचिकर यांनी विरोध दर्शवून त्यांच्या पत्नीच्या कौमार्य चाचणीला विरोध केल्यामुळे त्यांच्यावर समाजाने बहिष्कार घालून त्यांना समाजातून निष्काषित करणे, श्री. तमायचिकर यांच्या आजीचे दिनांक १३ मे, २०१९ रोजी निधन झाले असता त्यांच्या अंत्ययात्रेला न जाण्याचे आव्हान करून समाजाने त्यांवर बहिष्कार घालणे, समाजातील स्त्री शक्तीचा आदर करण्यासाठी या कौमार्य चाचणीला विरोध असून या भूमिकेवर ठाम असल्याचे श्री. तमायचिकर यांनी मत व्यक्त करणे, ही अनिष्ट प्रथा बंद करण्याबाबत संबंधितांविरुद्ध कारवाई करून जनजागृती करण्याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना.”

५३. १८२

श्री. धनंजय मुंडे, श्री. हेमंत टकले, श्री. अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, कित्ता. श्री. खवाजा बेग, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. किरण पावसकर, वि.प.स.

“कॉ.गोविंद पानसरे आणि डॉ. नरेंद्र दाभोळकर यांच्या हत्येला सुमारे ४ वर्षे उलटून गेल्यानंतरही खुन्यांचा तपास करण्यात विशेष तपास यंत्रणेला (एसआयटी) अपयश आलेले असणे, तपासाबाबत हेतुपुरस्सर टाळाटाळ केली जात असल्यामुळे डॉ.दाभोळकर कुटुंबीयांच्या मागणीनुसार दोन्ही प्रकरणांचा तपास न्यायालयाच्या देखरेखीखाली होत असणे, वारंवार तपास यंत्रणा न्यायालयाकडून तपासासाठी अधिकचा वेळ मागत असल्यामुळे व प्रत्येकवेळी तपासाचे तेच ते अहवाल न्यायालयात सादर करत असल्यामुळे “कॉ.गोविंद पानसरे यांच्या हत्येच्या तपासाला होणारा विलंब आणि मारेकज्यांना शोधण्याच्या तपास

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

४४

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		यंत्रणांच्या पद्धती हे चोषेचे विषय झाले आहेत, त्यामुळे राज्याचे हसे होत आहे, तपासाच्या विलंबाबाबत राज्याच्या अतिरिक्त मुख्य सचिवांनी न्यायालयात येऊन स्पष्टीकरण द्यावे”, अशाप्रकारचे गंभीर आक्षेप न्यायालयाने नोंदविले असणे, एवढेच नाही तर” गृहखात्यासह ११ महत्त्वाची खाती स्वतःकडे ठेवणारे राज्याचे मुख्यमंत्री एवढे व्यग्र आहेत की, त्यांना अशा प्रकरणांच्या तपासाकडे लक्ष द्यायला वेळ नाही का, ते राज्याचे नेते आहेत की, एका पक्षाचे, “अशा तीव्र शब्दात इतिहासात पहिल्यांदा माननीय न्यायालयाने थेट राज्याच्या मुख्यमंत्र्यांवर गंभीर ताशेरे ओढले असणे, तपासाबाबत माननीय न्यायालयानेच थेट राज्याच्या मुख्यमंत्र्यांबाबत संशय व्यक्त करणारे भाष्य केल्यामुळे तपासाबाबत महाराष्ट्रातील जनतेत, डॉ. दाभोळकर व कॉ. पानसरे यांच्या कुटुंबीय व चाहत्यांमध्ये पसरलेले संशयाचे व असंतोषाचे वातावरण, दोन्ही गुन्ह्यातील तपासाबाबत होत असलेल्या जाणीवपूर्वक विलंबाची गंभीर्याने दखल घेऊन राज्याच्या प्रमुखांनी जातीने लक्ष घालण्याची होत असलेली मागणी, शासनाचे याकडे होणारे दुर्लक्ष, शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”		४०
५४.	२४३	श्री. जयंत पाटील, श्री. प्रसाद लाड, वि.प.स.	“एस डी भालेराव कंस्ट्रक्शन प्रा.लि.एस डी भालेराव असेसिएट्स आणि मे.क्राउन बिल्डर अॅड डेव्हलपर्स या कंपनीचे मालक संजय आणि त्यांच्या पत्नी प्रतिभा भालेराव व त्यांच्या काही साथीदारांच्या संगनमताने इमारतीच्या बांधकामामध्ये पैसे गुंतविल्यास मोठ्या रकमेचा परतावा मिळू शकेल असे आमिष भासवून असंख्य गुंतवणूकदारांची कोट्यवधी रूपयांची केलेली फसवणूक, दादर येथील विजय अग्रवाल वय वर्षे ७१ यांनी २०११ ते दिनांक २८ मे, २०१९ या ८ वर्षांच्या काळात २८ कोटी ५९ लाख १९ हजारांची गुंतवणूक केली असून इतरही अनेक गुंतवणूकदारांनी सदरहू कंपन्यांत कोट्यवधी रूपयांची गुंतवणूक कित्ता.	

केली असताना सदरहू कंपनीने बनावट कागदपत्रे तयार करून या गुंतवणूकदारांची जाणीवूर्वक फसवणूक केल्यामुळे सदरहू बिल्डर व डेक्हलपर्स संजय व प्रतिभा भालेराव या दाम्पत्यासह इतरांविरुद्ध राबोडी पोलीस ठाण्यात दिनांक २९ मे, २०१९ रोजी दाखल केलेला गुन्हा सदरहू अपहाराच्या तक्रारीनुषंगाने विनाविलंब सखोल चौकशी करून फसवणूक झालेल्या गुंतवणूकदारांना न्याय देण्याच्या दृष्टीने व बिल्डर पती-पत्नीविरोधात विनाविलंब ठोस कारवाई होण्याच्या दृष्टीने शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

५५. ३५६ श्री. खाजा बेग, श्री. हेमंत टकले, श्री. किरण पावसकर, श्री. आनंद ठाकूर, ॲड. राहुल कित्ता, नार्वेकर, श्रीमती विद्या चक्राण, वि.प.स.

“दि. १२ जुलै, २००७ रोजी किनवट तालुक्यातील (जि. नांदेड) मौजे खंबाळा येथील व आजूबाजूच्या परिसरातील शेतकऱ्यांनी निम्न पैनगंगा प्रकल्पाबाबत केलेले आंदोलन, या आंदोलनात सहभागी असलेल्या शेतकऱ्यांविरोधात किनवट तालुक्यातील मांडवी पोलीस स्टेशन येथे दि. १२/०७/२००७ व दि. ०४/१०/२००७ रोजी गुन्हा दाखल करण्यात येणे, सुमारे १० वर्षांपासून तेथील शेतकऱ्यांना न्यायालयात तारीख असताना जावे लागत असणे, आधीच शेतकरी भीषण आर्थिक परिस्थितीत होरपळत असताना न्यायालयात वेळोवेळी हजर राहण्यासाठी जावे लागत असल्यामुळे त्यांच्यावर उद्भवलेले आर्थिक संकट, शासनाच्या निर्णय क्र. पीआरओ-११४, दि. १४ मार्च, २०१६ नुसार राजकीय व सामाजिक आंदोलनात सहभाग घेणाऱ्याविरोधात प्रलंबित असलेले खटले मागे घेण्याचा शासनाने घेतलेला निर्णय, या निर्णयात सुधारणा करून राजकीय व सामाजिक आंदोलनामध्ये

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		दि. १ नोव्हेंबर, २०१४ पूर्वी दाखल झालेले व प्रलिखित असलेले खटले मागे घेण्याचा शासनाने निर्णय घेतलेला असून निम्न पैनगंगा धरण संघर्ष समिती हे सामाजिक आंदोलन असल्यामुळे यांचेविरुद्ध असलेले खटलेसुद्धा मागे घेण्याबाबत त्यांनी जिल्हाधिकारी नांदेड सहायक संचालक, अभियोग संचालनालय, नांदेड व अतिरिक्त जिल्हा पोलीस अधीक्षक नांदेड यांच्याकडे दि. ४/०८/२०१८ पासून लेखी पत्राद्वारे मागणी केलेली असणे, या शेतकऱ्यांविरुद्ध असलेले गुन्हे परत घेण्याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना.”		
५६.	३८१	प्रा. जोगेन्द्र कवाढे, वि.प.स.	“ठाणे जिल्ह्यात ड्रग्ज तस्करांकडून पेपर बॉम्ब अर्थात एलएसडी पेपर ड्रग्ज विक्रीसाठी आणले जात असल्याची बाब माहे जून, २०१९ च्या तिसऱ्या आठवड्यात उघडकीस आलेली असणे, कोकेन, चरस, अफिंग, गांजा व इतर प्रचलित ड्रग्स विक्री, सेवनांवर भारतात कडक निर्बंध असणे, निर्बंध असल्याने ड्रग्ज माफिया आता अनेक पर्यायी अंमली पदार्थाचा वापर करीत असणे, ठाण्यात यापूर्वीही एमडी आणि एफेड्रीन या अंमली पदार्थाची सर्रास विक्री होत असणे, श्रीमंतांच्या तरुण मुला-मुलींच्या रेक्ह पाटव्यामध्ये अशा प्रकारच्या अंमली पदार्थाचा सर्रास वापर होत असणे, देशातील अनेक तरुण-तरुणी या अंमली पदार्थाच्या विळळ्यात अडकलेली असणे, यापूर्वीही एमडी आणि एफेड्रीन या अंमली पदार्थाच्या तस्करीमध्ये अडकलेल्या सिनेस्ट्रीतील नामाकित व्यक्तींना अटक करण्यात आलेले अपयश, पेपर बॉम्बसारखे नवनवीन ड्रग्ज बाजारात उपलब्ध होत असल्याने ठाणे शहर व आसपासच्या परिसरातील पालकांमध्ये निर्माण झालेले भीतीचे व संतापाचे वातावरण, या ड्रग्ज माफियांविरुद्ध कडक कारवाई करून त्यांना	कित्ता. ४४

अटक करून त्यांच्यावर फौजदारी गुन्हे दाखल करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व याबाबतची शासनाची भूमिका.”

५७. ३९७ श्री. कपिल पाटील, वि.प.स.

“मुंबईतील खाजगी, सरकारी व महानगरपालिका शाळांमध्ये वाहतूक शाखेच्या शिक्षण विभागामार्फत रस्ता सुरक्षा हा विषय शिकविण्यात येणे, रस्ता सुरक्षा दलाचा प्रचार, प्रसार व बाधांची व्हावी यासाठी स्थापन करण्यात आलेल्या रस्ता सुरक्षा दल समिती सदस्यांची वर्षानुवर्षे कोणताही बदल न करणे, कामाचा आढावा न घेणे, समिती सदस्यांनी शाळांमध्ये जाऊन रस्ता सुरक्षा दलाच्या कार्यक्रमाबाबत माहिती न देणे, रस्ता सुरक्षा हा विषय इ. ९वीच्या वर्गात शिकविण्याबाबत वाहतूक शाखेच्या शिक्षण विभागामार्फत योग्य अभ्यासक्रम तयार न करणे, शालेय विद्यार्थ्यांमध्ये रस्ते सुरक्षेबाबत जागरूकता निर्माण करण्यासाठी विविध उपक्रमांचे आयोजन न करणे, त्यामुळे मुंबईसह राज्यातील वाढते रस्ते अपघात आणि रस्ता वाहतूक कोंडीबाबत नागरिकांबाबत जागरूकता निर्माण न होणे, शासनाकडून रस्ते सुरक्षेबाबत धोरणाची अंमलबजावणी न करणे, यामुळे नागरिकांमध्ये पसरलेला असंतोष आणि संताप. याबाबत शासनाची भूमिका आणि करावयाची कार्यवाही.”

५८. ४८७ श्री. हरिसिंग राठोड, ॲड. हुसनबानू खलिफे, वि.प.स.

“महसूल विभागात अतिरिक्त आयुक्त असल्याचे भासवून सिडको प्राधिकरण व शासनाच्या विविध कार्यालयात स्वतःची मोठी ओळख असल्याचे सांगून टिटवाळा पूर्व येथे राहणारे श्री. विजय दूधवडकर यांनी अनेक पदवीधर बेरोजगार युवकांना नोकरीचे अमिष दाखवून त्यांच्याकडून लाखो रुपये घेऊन त्यांची केलेली फसवणूक, बेरोजगार युवकांनी नोकरी मिळत नसल्याने श्री. विजय दूधवडकर यांच्याकडे पैशाची मागणी केली असताना ती

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		त्यांनी धुडकावून लावणे, तसेच त्यांनी स्वतःचे भ्रमणध्वनी व दूरध्वनी बंद करणे, परिणामी आर्थिक फसवणूक झालेल्या बेरोजगार युवकांनी या प्रकरणी पोलिसांनी चौकशी करावी व त्यांचे पैसे त्यांना परत मिळवून द्यावेत अशी तक्रार पोलिसात करूनही त्याकडे पोलिसांचे झालेले दुलक्ष, हे प्रकरण पोलिसांच्या संगनमताने दडपले जाऊ नये यासाठी शासनाने तातडीने सक्षम कारवाई करण्याची आवश्यकता याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”		
५९.	७६१	श्री. प्रविण दरेकर, श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री. नागोराव गाणार, श्री. गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स.	“दिनांक २५.६.२०१९ रोजीच्या सुमारास देवरुख/साखरपा पोलीस स्टेशन, ता. संगमेश्वर, कित्ता. जि. रत्नागिरी या पोलीस स्टेशनला श्री. प्रदिप शांताराम बेर्ड, रा.देवडे, ता.संगमेश्वर, जि. रत्नागिरी हे तक्रार दाखल करण्यास सायंकाळी ४.०० वाजता गेले असता सदरील पोलीस स्टेशन आतून बंद असून पोलीस स्टेशनचा फोनही बंद असणे, पीएसआय श्री. संग्राम पाटील यांना फोन केला असता त्यांनी रत्नागिरीवरून फोन करून पोलीस चौकी उघडण्यास सांगितल्यावर ही पोलीस चौकी आतून उघडण्यात येणे, पोलीस स्टेशन उघडून श्री.बेर्ड यांनी लिहून आणलेली तक्रार दाखल न करता स्वतःच्या मनाने तक्रारीत बदल करून त्यावर स्वाक्षरी घेण्याचे प्रयत्न करणे, असे प्रकार वारंवार सदर पोलीस स्टेशन होत असल्याचे दिसून येणे, सदर पोलीस स्टेशन अंतर्गत देवडे-साखरपा रस्त्यावर अनेक अवैध प्रवासी वाहतूक चालू असताना त्यावर अनेक तक्रारी होऊनही कोणतीच कारवाई करण्यात न येणे, सदर विभागात अनेक अवैध धंदे सुरु असून स्थानिक पोलिसांकडून जाणूनबूजून दुलक्ष करणे, ए.एस.आय. श्री.उकार्ड यांच्या बाबतीतही विभागात अनेक तक्रारी असणे, यासंदर्भात वरिष्ठांकडे स्थानिकांनी लेखी निवेदन देऊनही कोणतीच कारवाई होत नसल्याने परिसरातील नागरिकांमध्ये पसरलेले तीव्र असंतोषाचे व संतापाचे	२८

वातावरण, याबाबत शासनाने तातडीने केलेली व करावयाची कारवाई, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”

६०. ७६७ श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स.

“राज्य शासनाने सन २०१६ मध्ये गृह खात्यांतर्गत पोलीस उपनिरक्षक परीक्षेतील जाहीरातील नमूद ८२८ जागांव्यतिरिक्त ६३६ अतिरिक्त उमेदवारांना पोलीस उपनिरक्षक पदी सामावून घेण्याचा निर्णय घेतलेला असणे, पोलीस उपनिरीक्षक पदांवर खात्यांतर्गत परीक्षा देऊन नियुक्ती मिळावी यासाठी खात्यातील असंख्य पोलीस शिपायांचे स्वप्न पाहत असणे, त्यासाठी ते सातत्याने महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत खात्यांतर्गत होणाऱ्या परीक्षेची तयारी करीत असणे, अशी तयारी करणाऱ्या पोलीस शिपायांची संख्या हजारोंच्या घरात असणे, मात्र शासनाने २०१६ च्या उपनिरीक्षक परीक्षेतील ६३६ अतिरिक्त उमेदवारांनाच पोलीस उपनिरीक्षक पदी सामावून घेण्याचा निर्णय घेतल्याने पोलीस उपनिरीक्षक पदाचे स्वप्न पाहणाऱ्या हजारो पोलीस शिपायांचे स्वप्न भंग होणे, ६३६ अतिरिक्त उमेदवारांना सामावून घेण्याच्या निर्णयास गृह विभाग, विधि व न्याय विभाग, सामान्य प्रशासन विभाग, पोलीस महासंचालक कार्यालय व मॅट्चा विरोध असणे, इतक्या विभागाचा विरोध असतांनाही या अतिरिक्त उमेदवारांना सामावून घेण्याचा निर्णय शासनाने घेणे, त्यामुळे या परीक्षेची तयारी करणाऱ्या हजारो पोलीस शिपायांना संधीच न मिळणे, जाहिरातीपेक्षा जास्त जागा न भरण्याबाबत सुप्रीम कोर्टाच्या आदेशाचे उल्लंघन होणे, सन २००२ पासूनचे पोलीस शिपाई पोलीस उपनिरीक्षक पदावर नियुक्ती होणेसाठी प्रतिक्षेत असून शासनाकडे अनेकदा मागणी केलेली असतांना त्यांना अद्यापही न्याय दिलेला नसणे, या सर्वच प्रकरणी मा. मुख्यमंत्री, पोलीस महासंचालक यांचेकडे दिनांक १८ जून, २०१९ पासून

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
६१.	६	<p>वारंवार मागणी करूनही सदर बाबत निर्णय होत नसल्याने पोलीस उपनिरीक्षक होण्याचे स्वप्न पाहणाऱ्या हजारो पोलिसांचे स्वप्न धुळीस मिळणार असणे, सन २०१७ मध्ये याच पदासाठी घेण्यात आलेल्या परीक्षेतील पात्र ३२२ उमेदवारांनाही अद्याप नियुक्ती आदेश मिळालेले नसणे, याच ६३६ उमेदवारांना सामावून घेण्यासाठी सन २०१७ मधील पात्र उमेदवारांच्या निवडी रद्द होण्याची शक्यता असणे, पोलीस उपनिरीक्षक पदाचे स्वप्न पाहून तयारी करणाऱ्या हजारो कर्मचाऱ्यांना संधीच मिळणार नसल्याने वयोर्मार्यादा ओलांडून त्यांना संधी मिळणार नसणे, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कारभारात शासनाकडून ढवळाढवळ केली जात असून शिफारस न केलेल्या परीक्षार्थीना थेट सामावून घेण्याचे बेकायदेशीर आदेश देणे ही अत्यंत गंभीर बाब असणे, लोकसेवा आयोग ही संस्था संवैधानिक संस्था असून या संस्थेच्या निर्णयामध्ये शासनाकडून ढवळाढवळ करणे हेसुद्धा असंवैधानिक व धक्कादायक असणे, पोलीस खात्यातील हजारो पोलीस उमेदवाराच्या भवितव्याच्या दृष्टीने महत्त्वाच्या या प्रश्नावर ६३६ उमेदवारांच्या भरतीबाबतचा निर्णय रद्द करून खात्यातील उमेदवारांना संधी देण्याची आवश्यकता, याकडे शासनाने झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही वा प्रतिक्रिया.”</p>		३४
		<p>श्री. किरण पावसकर, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. हेमंत टकले, श्री. आनंद ठाकूर, कित्ता. अॅड. राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. खवाजा बेग, वि.प.स.</p> <p>“मुंबई शहर व उपनगरात पुर्नविकास प्रकल्पामध्ये विकासकांकडून भोगवटा प्रमाणपत्र (ओसी) व इमारत पूर्णत्वाचा दाखला (बोसीसी) एकाचवेळेस न घेता इमारतीचे सर्वाधिकार स्वतःकडे ठेवून कालांतराने चटईक्षेत्र निर्देशकांत (एफ.एस.आय.) मध्ये वाढ झाल्यानंतर इमारतीमध्ये अग्निशमन उद्देशकरिता रिफ्युज परिसर व वाहनतळाच्या जागेत विकासकांकडून सदनिकांचे बिनदिक्कतपणे बांधकाम केली जात असणे, तसेच मुंबई महानगरपालिका</p>		

आयुक्त, मा.मंत्री/राज्यमंत्री, नगरविकास, विरोधी पक्षनेते, विधानपरिषद यांच्याकडे पत्राद्वारे पाठपुरावा करण्यात आलेला असणे, विकासकांकडून अग्निशमन (रिफ्युज) उद्देशाकरिता असलेल्या जागेत (फ्लॅट) बांधण्याचे मोठे बडयंत्र मुंबई शहर उपनगरातील इमारतीमध्ये चालू असणे, ओसी घेताना इमारतीच्या आराखडयात अग्निशमन दलाच्या नियमानुसार मजला राखीव असल्याचे नमूद करण्यात येणे, मात्र ५ ते ८ वर्षांनंतर नियमाना बगल देऊन मजल्याचा अर्धा भाग फक्त अग्निशमन उद्देशाकरिता सोडून उर्वरित जागेत सदनिका बांधून विकण्याचे भयंकर प्रकार सुरु असणे, अशा असंख्य घटना मुंबई शहरात निर्दशनास आलेल्या असणे, अशा प्रकारामुळे इमारतीमध्ये दुर्घटनांचे प्रमाण वाढत असणे, या विषयी राज्य सरकारचे लक्ष वेधण्यासाठी विधानपरिषद सभागृहात वारंवार विविध आयुधांच्या माध्यमातून प्रश्न उपस्थित करण्यात आलेला असणे, यावर मा.राज्यमंत्री यांनी सकारात्मक उत्तर देत अशा प्रकारे नियमांचे उल्लंघन होत असल्यास एकही वीट रचू दिली जाणार नाही असे स्पष्टपणे सांगितलेले असणे, तरीही मुंबई महानगरपालिकेच्या अधिकाऱ्यांकडून निर्देशाचे पालन केले जात नसून सर्वांसपणे असे प्रकार उघडकीस येत आहेत, परिणामी नवीन सदनिका (फ्लॅट) घेणाऱ्या व इमारतीत राहणाऱ्या लोकांची फसवणूक होत असून मुंबईत मोठ्या प्रमाणात इमारतीमध्ये आगी लागण्याच्या घटना घडल्याने जीवित व वित्तहानी झाल्याचे वास्तव असून कायद्याच्या अज्ञानाचा लाभ घेऊन विकासक वाढीव एफएसआय मिळाल्याचे भासवून महानगरपालिकेच्या इमारत प्रस्ताव विभागातून दुर्लक्ष केले जात असणे व अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने जनतेची आर्थिक फसवणूक करीत असून जनतेच्या जीविताशी खेळत असणे, या संबंधात मा.राज्यमंत्री नगरविकास यांनी दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०१९ रोजी मंत्रालयात झालेल्या बैठकीत

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
६२.	११	<p>सुरक्षेच्या उपाययोजना केल्याशिवाय बांधकाम परवाने देऊ नये असे निर्देश दिलेले असणे, मात्र महानगरपालिकेकडून याची दखल घेतली जात नसून आदेशांचे पालन होताना दिसून येत नसल्याने जनतेत तीव्र नाराजी व संतापाची भावना असणे, तरी सदर मुंबईतील जनतेला दिलासा देण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना व कार्यवाही तातडीने होणेबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p> <p>डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, ॲड. अनिल परब, श्री. विलास पोतनीस, श्री. रविंद्र फाटक, श्री. बाळाराम पाटील, श्री. शरद रणपिसे, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री. रामहरी रुपनवर, श्री. आनंदराव पाटील, ॲड. हुसनबानू खलिफे, श्री. जनार्दन चांदूरकर, श्री. रामराव वडकुते वि.प.स.</p> <p>“नवी मुंबईच्या रेल्वे स्थानकासमोरील ६०० कोटी रूपयांच्या भूखंड वाटप प्रकरणात मे. रहेजा कॉर्पोरेशनवर पुन्हा मेरहनजर असून सदर प्रकरण नगरविकास खात्याकडे मंजूरीसाठी प्रलंबित असल्याची नुकतेच माहे मे, २०१९ मध्ये उघडकीस येणे, सदर भूखंडाची बाजारभावानुसार किंमत ३ कोटी रूपयाहून अधिक असणे, सदरहू विस्तीर्ण भूखंड विनानिविदा रहेजा कॉर्पोरेशनला बाजारभावापेक्षा अगदी नाममात्र दराने देण्यात येणे, सिडको, नवी मुंबई महापालिका यांच्या अधिकाऱ्यांशी संगमत करून के. रहेजा कॉर्पोरेशनने ४१ हजार चौरस मीटर इतक्या भूखंडावर इन ॲर्बिट मॉल आणि फोर पॉइंट हॉटेल उभारणे, के. रहेजा कॉर्पोरेशनने हॉटेल, मॉल बांधताना विकास नियंत्रण नियमावलीतील अनेक नियमांचे केलेले उल्लंघन, सदर भूखंड प्रकरण उघडकीस आल्यानंतर सन २०१४ मध्ये भूखंड वाटप रद्द केल्यानंतर सदर भूखंड वाचविण्याकरिता रहेजा ग्रुपने शासनाकडे दाद मागणे, यावर तोडगा काढण्याकरिता शासनाने सन २०१७ मध्ये माजी मुख्य सचिव जयंत बांठिया याची समिती नेमणे, सदर समितीने उक्त भूखंड नियमित करायचा असेल</p>	<p>दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवणेकरिता.</p>	२४

६३. १२

तर २०१४ च्या बाजारभावाप्रमाणे रहेजा ग्रुपकडून किंमत वसुल करण्याबाबतचा दिलेला अहवाल, समितीने दिलेल्या अहवालानुसार खारघर येथील एक भूखंड प्रतिचौरस मीटरला एक लाख ८० हजार रूपये इतक्या दराने देणे, सदर बाजारभावानुसार रहेजाना दिलेल्या भूखंडाची किंमत ७४३ कोटीहून अधिक असणे, असे असतांनाही सिडकोने शंकरन समितीने सुचवलेले ५० कोटीवर समाधान मानणे, ज्यांत बांठिया समितीने सुचवलेल्या अहवालास दिलेली बगल, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, ज्यांत बांठिया समिती अहवालास केराची टोपली दाखविण्यात आल्याबाबत शासनाने सखोल चौकशी करण्याची नितांत आवश्यकता, नगरविकास विभागाकडे मंजूरीकरिता प्रतिक्षेत असलेल्या प्रस्तावाची फेरचौकशी करून यास जबाबदार असणाऱ्या दोषांविरुद्ध कडक कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”

डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, ॲड. अनिल परब, श्री. विलास पोतनीस, श्री. रविंद्र फाटक, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. हेमंत टकले, श्री. अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. खाजा बेग, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. किरण पावसकर, श्री. नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, श्री. गिरीशचंद्र व्यास, श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री. प्रविण दरेकर, श्री. रामदास आंबटकर, ॲड. निरंजन डावखरे, श्री. प्रकाश गजभिये वि.प.स.

“कल्याण-डॉबिवलीत खासगी कॉचिंग क्लासेस मोठ्या प्रमाणात सुरु असणे, जवळपास १५०० हून अधिक खासगी क्लासेस सुरु असतांनाही एकाही क्लासची नोंद पालिकेकडे नसल्याचे नुकतेच माहे मे, २०१९ मध्ये निर्दर्शनास येणे, सदर खासगी क्लासेसमध्ये फायर

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		सेप्टी कोणत्याच उपाययोजना नसणे, परिणामी विद्यार्थ्यांच्या जिवितास धोका निर्माण होण्याची शक्यता, नुकतीच सुरतमध्ये कॅचिंग क्लासच्या इमारतीला आग लागून २४ विद्यार्थ्यांचा बळी गेल्याची घटना ताजी असणे, उक्त खासगी क्लासेसमध्ये आगप्रतिबंधक उपाययोजना नसल्याने सदर इमारती व गाळयाचे फायर अॅडिट होण्याची नितांत आवश्यकता, अनेक ठिकाणी इमारतीची अंतर्गत रचना बदलून टेरेस, गॅलरीत अवैध बांधकाम करून सुरु करण्यात आलेले क्लासेस, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, सुरतसारख्ये पुनरावृत्ती होऊ नये याकरिता विद्यार्थ्यांच्या जिवाशी खेळ करण्यान्या खासगी क्लासेसची सखोल चौकीशी करून कारवाई करण्याची गरज, याबाबत शासनाची प्रतिक्रीया व भूमिका.		
६४.	२८	श्री. हेमंत टकले, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. किरण पावसकर, श्री. आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वकर, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चढळाण, श्रीमती विद्या चढळाण, श्री. अनिकेत तटकरे, श्री. प्रकाश गजभिये, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. रामराव वडकुते, श्री. अरुणकाका जगताप, श्री. ख्वाजा बेग, श्री. अब्दुल्लाखान दुर्गाणी, श्री. अनिल भोसले, वि.प.स.	कित्ता.	४५

“वसई-विरार (जि.पालघर) महानगरपालिकेच्या हद्दीमधील धोकादायक व अतिधोकादायक इमारतींचा प्रश्न पावसाळ्यापूर्वी ऐरणीवर येणे, मनपाने ५८७ धोकादायक इमारतींना नोटीस पाठविल्या असून, १९८ इमारतींना अतिधोकादायक म्हणून घोषित करण्यात येणे, नोटीस धाडलेल्या इमारतींना दुरुस्ती किंवा इमारतीखाली करण्याच्या सूचना दिल्या आहेत पण मनपाकडे अद्यापर्यंत एकही ट्रान्झिट कॅम्प (संक्रमण शिबिर) नसणे किंवा रहिवाशांचे इतरत्र ठिकाणी पुनर्वसन करण्यात न येणे, नालासोपारा पूर्वकडील विभागात मोठ्या प्रमाणात धोकादायक इमारती असून, वसई-विरार मनपाने या इमारतींकडे केलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी स्थानिक रहिवाशांमध्ये पसरलेले भितीचे व चिंतेचे वातावरण, नालासोपारामध्ये

धोकादायक इमारतींचा काही भाग कोसळण्याच्या अनेक घटना घडल्या असून मनपाने या इमारतींकडे लक्ष देऊन तात्काळ कारवाई करण्याची स्थानिक जनतेकडून सातत्याने होत असलेली मागणी, यावर शासनाने केलेली व करावयाची कारवाई.”

६५. ४०

श्री. हेमंत टकले, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. किरण पावसकर, श्री. आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. अनिकेत टटकरे, श्री. प्रकाश गजभिये, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. रामराव वडकुते, श्री. अरुणकाका जगताप, श्री. खाजा बेग, श्री. अब्दुल्लाखान दुर्राणी, श्री. अनिल भोसले, श्री. शरद रणपिसे, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री. रामहरी रुपनवर, श्री. आनंदराव पाटील, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, डॉ. सुधीर तांबे, आर्कि. अनंत गाडगीळ, श्री. जनार्दन चांदूरकर, डॉ. वजाहत मिर्जा, श्री. हरिसिंग राठोड, श्री. अमरनाथ राजूरकर, श्री. सुभाष झांबड, श्री. मोहनराव कदम, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, श्री. नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, श्री. गिरीशचंद्र व्यास, श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री. रामदास अंबटकर, अॅड. निरंजन डावखरे, श्री. प्रविण दरेकर, श्री. रमेशदादा पाटील वि.प.स.

“दिनांक १४ मार्च, २०१९ रोजी मुंबईतील छत्रपती शिवाजी महाराज टर्मिनस व टाईम्स अॅफ इंडिया इमारतीला जोडणारा पुलाचा काही भाग कोसळून त्यात १८ व्यक्तींचा मृत्यू झाला असून ३४ व्यक्ती गंभीर जखमी होणे, हा पूल ब्रिटिशांच्या काळात बांधण्यात आलेला असून यापूर्वी सुद्धा दिनांक १९ सप्टेंबर, २०१७ रोजी मुंबईतील एलफिस्टन रेल्वे स्थानकांच्या पुलावर चॅगराचेंगरीची घटना घडली असून त्यात २३ व्यक्तींचा मृत्यु झालेला असून

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
६६.	१७६	<p>त्याचवेळेस मुंबईतील सर्व पुलांचे स्ट्रक्चरल ऑडीट करण्याची मागणी करूनसुद्धा याकडे दुर्लक्ष केल्यामुळे ही दुर्घटना घडली असा मुंबईतील जनतेकडून होत असलेला आरोप, यासंदर्भात उच्चस्तरीय चौकशी करून दोषी आढळणाऱ्या व्यक्तीविरुद्ध कठोर कारवाई करण्याबाबत व या दुर्घटनेत मुत्युमुखी पडलेल्या व्यक्तींच्या कुटुंबियांना आर्थिक मदत देण्याबाबत होत असलेली मागणी, यावर शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना.”</p> <p>श्री. धनंजय मुंडे, श्री. हेमंत टकले, श्री. अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, कित्ता. श्री. खाजा बेग, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. किरण पावसकर, ॲड. राहुल नार्वेकर, श्री. आनंद ठाकूर वि.प.स.</p> <p>“माहे ॲप्टोबर, २०१८ मध्ये मुंबईतील सागरी किनारा मार्ग (कोस्टल रोड) प्रकल्पाला सुरुवात झाली असणे, सदर प्रकल्पासाठी आवश्यक पर्यावरणीय परवानग्या घेण्यात आल्या नसल्याच्या, प्रकल्पबाधित कोळीबांधवांना विश्वासात घेतले नसल्याच्या तसेच या प्रकल्पामुळे बाधित होणाऱ्या १००० पेक्षा अधिक मच्छिमारांच्या पुनर्वसनाचा प्रश्न विचारात घेतला नसल्याच्या तक्रारी प्रकल्पबाधितांनी शासनाकडे केल्या असणे, पर्यावरणीय परवानग्या घेण्याएवजी महाराष्ट्र सागरी किनारा क्षेत्र व्यवस्थापन प्राधिकरणाने दिलेल्या परवानगीच्या आधारे प्रकल्प रेटण्याचे काम केले जाणे, माननीय न्यायालयाने देखील प्रकल्पबाधितांच्या पुनर्वसनाची पर्यायी योजना आखण्याचे निदेश शासनाने दिलेले असणे, मच्छिमारांचे पुनर्वसन करण्यापूर्वी वरळी कोळीवाडा, खारदांडा, चिंबईसह मरिन ड्राईव ते कांदिवली दरम्यान भराव टाकण्यात येत असल्यामुळे मच्छिमारांच्या व्यवसायावर गदा आली असणे, हजारे लोकांच्या जनजीवनावर व उपजिविकेवर तसेच समुद्रातील जैवसृष्टीवर दुष्परिणाम करणाऱ्या प्रकल्पाबाबत जनसुनावणीचा जनसामान्यांचा हक्कही सरकारकडून हिरावला जाणे, एकूणच सदर प्रकल्प सरकार कोणत्याही कायदेशीर तरतुदींचे पालन न</p>	४४	

करता नागरिकांवर, जैवसृष्टीवर व मच्छिमारांवर लादू पहात असल्याची भावना मच्छिमार, पर्यावरण तज्ज्ञ व सामान्य नागरिकांची झाली असणे, यामुळे भविष्यात कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्नही निर्माण होण्याची दाट शक्यता निर्माण झालेली असणे, सदर प्रकल्पाचे पुढील काम सुरु करण्यापूर्वी शासनाने मच्छिमार, कोळीबांधव, विधानसभा व विधान परिषद सदस्य, या क्षेत्रातील तज्ज्ञ व शासकीय प्रतिनिधी यांची समिती नियुक्त करावी, अशी मागणी विधान परिषदेचे विरोधी पक्ष नेते यांनी शासनाकडे दिनांक २० मे, २०१९ रोजीच्या पत्रान्बाब्ये केली असणे, तथापि, अद्याप शासनाने याबाबत कोणतीही कार्यवाही केलेली नसणे, परिणामी मच्छिमार, पर्यावरण तज्ज्ञ व सामान्य नागरिकांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना व प्रतिक्रिया.”

६७. २५६ ॲड. राहुल नार्वेकर वि.प.स.

“अंधेरी पश्चिम अंतर्गत वीरा देसाई रोड, आझादनगर ३, अंधेरी (प) येथील अनुप्रीता, वस्तुशिल्प व जीवनकांचन या गृहनिर्माण सोसायटीलगत असलेला रस्ता अत्यंत खराब स्थितीत असून, रस्त्यावर मोठमोठे खड्डे पडल्यामुळे लहान मोठ्या वाहनांचे सातत्याने होत असलेले अपघात, पावसाळ्यात या परिसरात पाणी साचून नागरिकांचे तसेच स्थानिक रहिवाशांचे मोठ्या प्रमाणात हाल होऊन होत असलेले नुकसान, स्थानिक गृहनिर्माण सोसायट्यांनी संबंधित महानगरपालिका अभियंता यांना वारंवार लेखी निवेदनाब्दारे कळवूनही अद्यापी याबाबत कोणतीही कार्यवाही न होणे, याकडे शासनाने केलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी स्थानिक नागरिकांत शासनाबद्दल निर्माण झालेली तीव्र चीड, संतापाची भावना स्थानिक रहिवाशांची होत असलेली गैरसोय व नुकसान पाहता सदर रस्त्याचे खडीकरण

ww

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
६८.	२७०	व काँक्रीटीकरणाचे काम पावसाळ्यापूर्वी होणेसाठी स्थानिक रहिवाशांकडून सातत्याने होत असलेली मागणी, यावर शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना.’		
६९.	२७१	<p>अंड. अनिल परब वि.प.स.</p> <p>“कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेमध्ये सहाव्या वेतन आयोगानुसार “कॉम्प्युटर ऑपरेटर” कित्ता. या पदासाठी पे बँड ९३००-३४८०० ग्रेड पे ४२०० अशी वेतन श्रेणी असतांना प्रशासनाने सदर पदास संगणक चालक हे पदनाम करून पे बँड ५२०० -२०२०० ग्रेड पे २४०० अशी चुकीची वेतन श्रेणी लागू केल्याचे नुकतेच माहे मे, २०१९ मध्ये उघडकीस येणे, संगणक विभागातीलच “प्रोग्रामर” या पदास ६ व्या वेतन आयोगानुसार वेतनश्रेणी लागू करताना प्रशासनाने या पदास सहाव्या वेतन आयोगाने प्रस्तावित केलेली वेतनश्रेणी जशीच्या तशी लागू करणे, परिणामी कॉम्प्युटर ऑपरेटर यांच्यावर झालेला अन्याय, त्यांच्यात पसरलेले असंतोषाचे वातावरण, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने तातडीने चौकशी करून “कॉम्प्युटर ऑपरेटर” या पदास अनुज्ञेय असलेली वेतनश्रेणी लागू करण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”</p> <p>अंड. अनिल परब वि.प.स.</p> <p>“कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका हृदीतील मौजे चिकणघर येथील टीडीआर वाटप घोटाळ्याप्रकरणी सन, २०१५ पासून विधानपरिषद सभागृहात प्रत्येक अधिवेशनात विविध आयुधांचा वापर करून टीडीआर वाटप घोटाळा उपस्थित होऊनही अद्याप दोर्षीविरुद्ध कोणतीच कारवाई न होणे, यासंदर्भात मा.सभापती महोदयांनी चार वेळा निर्देश देऊनही अद्यापही राज्यमंत्री महोदयाकडून चौकशी करून अहवाल सादर केला जाईल असे आश्वासन देण्यात येणे, परंतु अद्याप ठोस कारवाई अद्यापी झालेली नसणे, उक्त प्रकरणात श्री. चं. प्र. सिंग, श्री. रघुवीर शोळके आणि श्री. शमीम केदार या अधिकाऱ्यांवर दोषी</p>		४४ ४

४५

असल्याचा ठेवण्यात आलेला ठपका, यातील श्री.सोनावणे हे आयुक्त असल्याने त्यांना दोषमुक्त केलेले असणे, चौकशीमध्ये घोटाळा, अनियमितता झाल्याचे सिद्ध झालेले असतांनाही यातील दोर्षीची चौकशी पूर्ण झाली किंवा नाही याबाबतचा कोणताच अहवाल अद्यापी शासनास प्राप्त न होणे, तसेच मा.सभापती यांनी श्री. गोविंद बोडके, आयुक्त, यांना स्थळपाहणी आदेश देऊन स्थळपाहणीस होत असलेली टाळाटाळ, यासंदर्भात मा.सभापती महोद्यांच्या दालनात दिनांक १९ डिसेंबर, २०१८ रोजी बोलाविलेल्या बैठकीस नगरविकास विभागाकडून सचिव, सहसचिव किंवा उपसचिव, मंत्री यापैकी कोणीही उपस्थित नसणे, यावरून उक्त टीडीआर घोटाळाप्रकरणी दोषी आढळून आलेल्यांना नगरविकास विभागाकडून पाठिंशी घालण्याचा होत असलेला प्रयत्न, सदर प्रकरणाबाबत लोकप्रतिनिधिनी पुनश्च: अँन्टी करण्यान ब्युरोमार्फत चौकशी करण्याची केलेली मागणी, सदर प्रकरणाकडे दुर्लक्ष करण्याचा होत असलेला प्रयत्न, मा.सभापती महोदयानी अनेक वेळा आदेश/निर्देश देऊन त्यांच्या निर्देश/आदेशाला बगल देऊन दोर्षीना वाचविण्याचा होत असलेली धडपड, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, मौजे चिकणघर येथील टीडीआर वाटप घोटाळ्याप्रकरणी शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालून पुनश्च: अँन्टी करण्यान ब्युरोमार्फत तातडीने चौकशी करून यातील दोर्षीविरुद्ध कडक कारवाई करावी व बेकायदेशीररित्या मंजूर केलेला सर्व टीडीआर तात्काळ रद्द करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”

७०. ३९० श्री. प्रकाश गजभिये वि.प.स.

“२४ वर्षांपासून प्रलंबित डॉ.बाबासाहेब अंबेडकर यांचे जन्मशताब्दी भवन, नागपूर येथील पटवर्धन मैदानाजवळील यशवंत स्टेडियम समोरील जागेत बांधण्याच्या प्रश्नाबाबत मा.एकनाथ खडसे यांनी मुंबई येथील मंत्रालयात बैठक बोलावून, नागपूरच्या यशवंत

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		स्टेडियम परिसरात डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे जन्मशताब्दी भवन निर्माण कार्य तातडीने सुरु करावे व येणाऱ्या त्रुट्या दुर कराव्यात, असे आदेश संबंधीत अधिकाऱ्यांना तत्कालीन महसूल मंत्री एकनाथ खडसे यांनी दिले असणे, त्यांनी नगर विकास प्रधान सचिव श्री नितीन करीर, महसूल प्रधान सचिव श्री मनुकुमार श्रीवास्तव, विभागीय आयुक्त श्री अनुप कुमार, नागपूरचे मनपा आयुक्त श्री श्रावण हडीकर, उपजिल्हाधिकारी श्री सुभाष चैधरी या सर्व अधिकाऱ्यांना दिनांक १४ एप्रिल, २०१६ पूर्वी जागेचे हस्तांतरण महापालिकेकडे करावे असे आदेश दिले असणे, लगेच आराखडा तयार करून द्यावा व जागेचा नकाशा मंजूर करून घेऊन त्वरित कामाला सुरुवात करावी, स्टार बसेसचा डेपो मोर भवन येथे स्थळांतरीत करावा व बांधकामास आवश्यक निधींची तरतूद अर्थसंकल्पात करावी, असे आदेश दिले असणे, पण प्रत्यक्षात कुठलीही कार्यवाही आजपर्यंत न होणे, यामुळे राज्यातील समस्त आंबेडकरी जनतेत असंतोष निर्माण होत असणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करण्यात येत असलेली कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”		४४
७१.	३९१	श्री. प्रकाश गजभिये वि.प.स.	कित्ता.	
		“गेल्या १६ वर्षांपासून रखडत असलेल्या पवित्र चैत्यभूमी येथील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आंतरराष्ट्रीय स्मारकासाठी इंदूमिलची साडेबारा एकर जमीनीचे हस्तांतरण झालेले नसणे, एम.एम.आर.डी.ए.व्हरे स्मारक बांधकामाचा नकाशा मंजूर नसणे, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आंतरराष्ट्रीय स्मारकासाठी जमीन हस्तांतरीत नसताना व नकाशा मंजूर नसतांना प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते भुमीपूजन होणे, इंदूमिलची संपूर्ण जागा ४.८४ हेक्टर असून त्यापैकी २.०३ हेक्टर जागा अजूनही सी.आर.झेड.क्षेत्रामध्ये कचाट्यात आहे. कारण सी.आर.झेड. क्षेत्राची मर्यादा १०० मिटर पर्यंत बांधित असते, त्यामुळे त्या जागेस अजूनही		

मंजूरी नाही व सी.आर.झेड. क्षेत्राबाहेरील २.८३ हेक्टर क्षेत्र हे प्रस्तावित स्मारकाच्या आरक्षणाच्या निर्माणाबाबतची कलम ३७ (१अे अ) नुसार निर्गमित करण्यात आलेली असणे, जागेच्या हस्तांतरणाबाबत केंद्र शासन व राज्य शासनामध्ये झालेल्या करारानुसार जमीनीचे मुल्यांकन संचालक नगररचना महाराष्ट्र राज्य यांनी निर्धारित केल्याप्रमाणे रक्कम १४१३.४८ कोटी इतके निश्चीत करण्यात आले असून टी.डी.आर. विक्रीव्हरे राष्ट्रीय वस्त्रोद्योग महामंडळास प्राप्त होईल, जर तेवढी रक्कम टी.डी.आर. व्हरे मिळाले नाही तर महाराष्ट्र शासन वस्त्रोद्योग महामंडळाला देईल. परंतु मुर्बई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडे अजूनही जागा हस्तांतरीत झालेली नसणे, टी.डी.आर.चा निधी वस्त्रोद्योग महामंडळाला मिळालेला नसणे, त्यामुळे जागेचे हस्तांतरणाची प्रक्रिया रखडली असून जोर्यात राष्ट्रीय वस्त्रोद्योग महामंडळाकडून प्रस्ताव प्राप्त होत नाही तोर्यात हस्तांतरणाबाबतची औपचारीकता पूर्ण होऊ शकत नाही. यामुळे व आतापर्यंत जागेचे हस्तांतरण न झाल्यामुळे आंतरराष्ट्रीय स्मारकाच्या बांधकामाचा नकाशासुद्धा मंजूर झालेला नसणे, शासनाने स्मारकाच्या कामासाठी ७९० कोटी रूपयांचा निधी प्रस्तावित केलेला होता परंतु एकही रूपया निधी उपलब्ध करून दिलेला नाही तर एम.एम.आर.डी.ए.च्या अर्थसंकल्पात १५० कोटी रूपयांची तरतूद केली होती त्यापैकी फक्त २० कोटी निधी देण्यात आलेला आहे. त्यामध्ये ४.९५ कोटी हे सल्लागाराला दिले तर १५ कोटी कंत्राटदाराला दिले. ४ वर्षात डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या आंतरराष्ट्रीय स्मारकाचे काम पूर्ण करण्यास सरकार तातडीने कार्यवाही करत नसल्याचा आरोप समस्त आंबेडकरी जनतेतून होत असणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करण्यात येत असलेली कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
७२.	४३२	डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायदे वि.प.स.	दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवणेकरिता.	८८

“सिटी सर्व्हे क्र २०/७६ दादर नायगांव डिव्हीजन, शारदा मॅन्सनच्या मागे, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मार्ग व माधवदास पास्ता मार्ग, दादर (पूर्व) मुंबई-१४ या भूखंडापैकी ७७३.०० चौरस मीटर भूखंड सार्वजनिक प्रयोजनासाठी राखीव असलेल्या भूखंडावर अनधिकृतपणे इमारत उभारण्यात आल्याचे नुकतेच माहे मे, २०१९ मध्ये उघडकीस येणे, उक्त भूखंड हा महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम १२६ अन्वये सार्वजनिक प्रयोजनासाठी असतानाही या जागेवर फक्त लोखंडी आय बीमचा वापर करून निवासी क्षेत्रात अनधिकृत इमारत उभारून सदर इमारतीचा वापर पूर्णपणे व्यावसायिक वापराकरिता करण्यात येत असणे, सन १९८६ पासून पालिकेच्या एफ/दक्षिण विभागाची कोणतीही परवानगी नसतानाही केवळ विभागाच्या आशिर्वादाने आजतागायत शारदा मॅन्सन ही चार मजली इमारत उभी असणे, सदर इमारतीचा वस्तू विशारद यांना इमारतीसाठी देण्यात आलेली सि.सि, आय.ओ.डी यातील अटी व शर्टीचे उल्लंघन केल्यामुळे रद्द करण्यात आलेले असणे, सदर इमारतीच्या तळमजल्यावर बेवॉच नावाचा बेकायदेशीर बार असून सदरहू बार वरच्या मजल्याचे छत तोडून पहिल्या मजल्यापर्यंत असणे, सदरहू बारमध्ये मद्यपान, नृत्य व संगीत होत असून लोकांची दररोज वर्दळ असणे. बारमधील मुलीना छुप्या पद्धतीने आणण्यात येत असणे, त्याचबरोबर शारदा देशी बार असल्याचे निदर्शनास येणे, सदर इमारत ही निवासी क्षेत्रात येत असल्याने येथील स्थानिकांना प्रचंड त्रास होत असून याबाबत वारंवार पोलीस ठाण्यात तक्रारी देऊनही जाणीवपूर्वक दुलक्ष करण्यात येत असणे, संपूर्ण इमारत ही अनधिकृत असल्यामुळे येथे चालणारे धंदे देखील अनैतिक असून याठिकाणी सुरक्षिततेकरिता आवश्यक असलेल्या कोणत्याही उपाययोजना नसल्याने कोणत्याही क्षणी मोठी दुर्घटना घडण्याची दाट शक्यता असणे, उक्त अनधिकृत इमारतीला

पालिकेकडून पाणी, वीज या मूळभूत सुविधांचादेखील पुरवठा करण्यात आलेला असणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, उक्त सावंजनिक प्रयोजनासाठी राखीव असलेल्या भूखंडावर अनिधिकृत उभारण्यात आलेल्या इमारतीची सखोल चौकशी करून यास जबाबदार असणाऱ्याविरुद्ध कठोर कारवाई करावी तसेच अनिधिकृत इमारत तात्काळ निष्कासित करण्याबाबत शासनस्तरावर करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”

७३. ५३२ डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, ॲड. अनिल परब, श्री. रविंद्र फाटक, श्री. विलास पोतनीस वि.प.स.

“ नवी मुंबई येथे सिडकोच्या माध्यमातून शहराच्या विविध दीड लाख निर्मित करण्यात आलेल्या घरे अद्यापी विक्रिविना पडून असल्याचे नुकतेच माहे जून, २०१९ मध्ये उघडकीस येणे, फक्त कोपरखैरणे विभागात ८४३ घरे विक्रिविना असणे, सदर घरे वर्षानुवर्षे पडून असलेल्या घरांची डागडुजी करून त्याची संबंधित विभागातील अधिकारी व दलालांच्या संगनमताने विक्री होत असल्याचेही उघडकीस येणे, सध्यस्थितीमध्ये ऐरोली ते पनवेल दरम्यान सिडकोच्या चोदा नोडमध्ये घरे विक्रीचा गोरखधंदा तेजीत सुरु असणे, संबंधित विभागाचे अधिकारी व दलाल यांच्या अर्थपूर्ण होऊन सदरहू घरे विकली जात असणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने सखोल चौकशी करून यास जबाबदार असणाऱ्याविरुद्ध कठोर कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
७४.	५४२	श्री. अशोक ऊर्फे भाई जगताप वि.प.स.	कित्ता.	
		“मुंबईतील कोस्टल रोड प्रकल्प कोळी बांधवाच्या उपजिविकेच्या आणि माशांची पैदास होण्याच्या आड येतो की नाही याचा अभ्यास न करताच प्रकल्पाला सुरुवात कशी केली असा सवाल मा.उच्च न्यायालयाने शासनाला विचारला असल्याचे दिनांक २० मार्च, २०१९ रोजी वा त्या सुमारास निर्दर्शनास आली असणे, विकास आवश्यक आहे मात्र नागरिकांच्या जीवावर असे प्रकल्प नकोच असेही मा.न्यायालयाने म्हटले असणे, या प्रकल्पामुळे सागरी जेवविविधतेवर त्याचा विपरीत परिणाम होणार असणे तसेच चर्नोरोड, मुंबई येथील तारापोरवाला मत्स्यालयासमोर असलेल्या पारसी गेट या ठिकाणी या प्रकल्पासाठी भूमिगत मार्ग नियोजीत असून ही वास्तु पुरातत्व वास्तू अन्यत्र हलविण्यासाठी महापालिका प्रशासनाला पुरातन वास्तू समितीची परवानगी घेण्यात यावी लागणर असून जलदेवतेला वंदन करण्यासाठी पारसी गेट बांधण्यात आला असून शतकापूर्वी बांधण्यात आलेल्या या पुरातन वास्तूबाबत पारसी धर्मियांमध्येही प्रचंड श्रद्धा असल्याने ही वास्तू हलविण्यास त्यांनी त्यांनी नकार देण्यात आला असणे, यामुळे शासनाने या प्रकल्पाच्या संबंधित भागाचा अभ्यास करण्यासह प्रकल्पाग्रस्तांचे पुनर्वसन करण्याबाबत शासनाने आवश्यक ती कार्यवाही अद्यापही केली नसल्याने नागरिकांमध्ये प्रामुख्याने कोळी बांधवामध्ये निर्माण झालेली चिड लक्षात घेता शासनाने त्वरीत करावयाची आवश्यकता याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”	०९	
७५.	५४७	श्री. धनंजय मुंडे, श्री. अनिकेत तटकरे, वि.प.स.	कित्ता.	

“मुंबईतील माहीममधील जी नॉर्थ भागात असलेल्या बिंगबाझार मॉलला दि. २९ एप्रिल २०१९ रोजी भीषण आग लागणे, या बिंग बाझारची जागा १२ हजार मीटर पेक्षा जास्त असून या जागेवर पूर्वी इंडस्ट्रियल मिल असणे परंतु चेंज युजर न करता पोटमाळा,

पहिला माळा याचे अनधिकृत बांधकाम केलेले असून त्या ठिकाणी गोडाऊन करण्यात आले असणे व पैसेजमध्ये ही गोडाऊन केलेले असणे, या मॉलच्या मालकाने महानगरपालिकेच्या पाण्याच्या टँकसची सुमारे ६ करोड पेक्षा जास्त रक्कम भरलेली नसणे, तसेच सन २०१५ अखेरपर्यंतचा महानगरपालिकेच्या मालमत्ता कर (असेस्टमेंट टँक्स) सुमारे ८ करोड रुपये भरलेले नसणे, बिग बाझार मॉलच्या बाजूला सन २०१७ मध्ये ट्रेडर्स कपड्याचा व्यवसाय सुरू असणे, त्याठिकाणी अग्निशामक दलाची गाडी फिरू शकत नसताना ही परवानगी दिलेले असणे, पाण्याचा टँक्स थकवला असताना पाण्याची जोडणी रद्द केली असताना अग्निशमन दलाची परवानगी नसताना मॉल परवानगी दिल्याबाबत जनमानसात चर्चा असणे, दिनांक २० ऑगस्ट, २०१९ ला अग्निशमन दलाच्या कंम्प्लेट रिपोर्टमध्ये फायर एनओसी मिळेपर्यंत मॉल बंद ठेवण्यात यावा, असे आदेश असूनही या जागेचा मालक आणि महानगरपालिकेच्या अधिकाऱ्यांनी संगनमताने मॉल बिनदिकृतपणे सुरु ठेवला असणे, मुंबई महानगर पालिकेच्या इमारत प्रस्ताव विभागातील उपप्रमुख अभियंता, कार्यकारी अभियंता, सहाय्यक अभियंता व दुव्यम अभियंता यांची या प्रकरणात साथ असणे, कमला मील कंपांडमध्ये आग लागून निष्पाप नागरीकांना जीव गमवावा लागला असताना त्यामधून धडा घेऊन कामकाज सुधारणेवजी इमारत प्रस्ताव विभागातील अधिकाऱ्यांना काही फरक पडलेला नसणे, तसेच वार्डातील प्राधिकृत अधिकारी (D.O.) इमारत विभाग यांच्याकडून याप्रकरणात कारवाई करण्यात दिरंगाई होणे, मुंबईत वारंवार आगीच्या घटना घडत असून महानगरपालिकेच्या भष्ट कारभारामुळे निष्पाप नागरिकांचा बळी जात असतानाही शासनाचे याकडे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, त्यामुळे या परिसरातील

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
७६.	५९०	<p>नागरिकांमध्ये पसरलेली तीव्र संतापाची व असंतोषाची भावना, या घटनेची दखल गंभीरतेने घेऊन सर्व नियम धाव्यावर बसून महानगरपालिकेचे अधिकाऱ्यांशी संगनमत सुरु असलेला बिगबाझर मॉल चालवणाऱ्या संबंधित कंत्राटदारावर, मालकावर व महानगरपालिका अधिकाऱ्यांवर कठोर स्वरूपाची कारवाई करण्याची तसेच हा मॉल त्वारित बंद करण्याची आवश्यकता व याबाबत शासनाची करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>	दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवणेकरिता.	४४
७७.	६४०	<p>श्री. विलास पोतनीस वि.प.स. “मुंबईतील नायर रुग्णालयातील वॉर्ड क्र. ७ मधून पाच दिवसाच्या बाळाला एका महिलेने पळवून नेत्याची धक्कादायक घटना दिनांक १३ जून, २०१९ रोजी घडलेली असणे, रुग्णालयातील सीसीटीकी चित्रीकरणामुळे सदरहू धक्कादायक प्रकार उघडकीस आलेला असणे, या वॉर्डच्या आतील आणि बाहेरील बाजुलाही सुरक्षा व्यवस्था तैनात करण्यात आली असतानाही अर्भकाचे अपहरण करण्यात आले असल्याने सार्वजनिक रुग्णालयातील सुरक्षेचा प्रश्न ऐरणीवर आलेला असणे, यापूर्वीही मुंबईतील रुग्णालयातून बाळ चोरीच्या घटना घडलेल्या असणे, तरीदेखील मुंबईतील रुग्णालयांच्या सुरक्षेबाबत होत असलेली अक्षम्य दिरंगाई, त्यामुळे रुग्ण आणि त्यांच्या नातेवाईकांत पसरलेले भीतीचे वातावरण, यास्तव मुंबईतील रुग्णालयातून वारंवार होत असलेले अर्भक चोरीची प्रकरणे रोगुण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p> <p>अॅड. अनिल परब वि.प.स. “मोजे भाईदर ता. व जि.ठाणे येथील सर्व क्र.३६ हिस्सा क्र. १ क्षेत्र २.८३.३० या भूखंडावर शैलेश शेवंतीलाल शाह या विकासकास मिरा-भाईदर महानगरपालिकेकडून दिनांक ७ जून, २०१९ रोजी अवेध बांधकाम थांबविण्याबाबत नोटिस देऊनही सदरचे</p>		

बांधकाम अद्यापही निष्कासित न झाल्याची धवकादायक बाब उघडकीस येणे, एमआरटीपी अँकटनुसार गुन्हा नोंदविणे आवश्यक असताना तक्रार नोंदवूनही पोलीस प्रशासनाकडून कारवाई करण्यास होत असलेली दिरंगाई, भगवान यशवंत पाटील या शेतकऱ्यांच्या मालकीच्या शेतजमीनीबाबत मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशाचे गैरअर्थ काढून परस्पर नरेंद्र गुप्ता विकासकाचे नाव सातबारा सदरी नोंद घेतली गेल्याने विकासकांना प्रशासनाची होत असलेली मदत उघड होणे, मुळातच कुळकायद्याने मालक झालेले श्री.भगवान यशवंत पाटील यांची व त्यांच्या वारसांची कोणतीही परवानगी न घेता तसेच मृत व्यक्तींना जिवंत दाखवून खरेदी-विक्रीचे खोटे दस्तऐवज तयार करून सदरहू मिळकत बनावट कागदपत्रांच्या आधारे त्रयस्थ व्यक्तींना मध्यरस्थी ठेवून विकत घेण्याची फसवणूक केल्याबाबत सदरहू विकासकावर मिरा-भाईंदर पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल होणे, ज्या खोट्या दस्तऐवजाद्वारे खरेदी-विक्री नोंदणीकृत करण्यात आली त्यावर असलेले अंगठ्याचे ठसे मुख्य शासकीय दस्तऐवज परिक्षक, गुन्हे अन्वेशण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडील तपासणी अंती म्हणजेच बनावट असल्याचे उघड होणे, शेतकऱ्यांच्या कोणत्याही बँकेतील खात्यामध्ये व्यवहाराची कोणतीही रक्कम न आल्याचे स्पष्ट झाल्याने सदरहू मिळकत शेतकऱ्यांकडून रितसर व्यवहार करून घेतल्याचे सिद्ध करण्यास विकासकास आलेले अपयश, मा.उच्च न्यायालयाने कोणतेही विशिष्ट आदेश नसताना तहसिलदार, ठाणे यांनी फेरफार नोंदणीकरिता केलेली अतिघाई, त्यातच संबंधित तलाठी यांनी स्वतः उपविभागीय अधिकारी यांना मा.उच्च न्यायालयाचा अवमान झाल्याबाबत दिलेला लेखी खुलासा, तरीही अद्यापर्यंत शेतकऱ्यास न्याय मिळण्यास वंचित रहावे लागणे, याप्रकरणी मोठ्याप्रमाणात आर्थिक संगनमत झाल्याचा होत असलेला संशय, तसेच विकासकावर

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
७८.	६४६	<p>गुन्हा नोंदवूनही अद्यापर्यंत योग्य तो तपास करण्यास पोलीस प्रशासनाला आलेले अपयश, त्यामुळे या संपूर्ण प्रकरणाची सीआयडी अथवा न्यायालयीन चौकशी होण्याकरिता होत असलेली मागणी, यावर शासनाने करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.</p> <p>श्रीमती विद्या चक्राण, श्री. किरण पावसकर, श्री. हेमंत टकले, श्री. खाजा बेग, अॅड. राहुल नार्वेकर, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. आनंद ठाकूर वि.प.स. “मुंबई मालाड पूर्व येथील सन १९८० आणि २०३४ च्या नवीन विकास आराखडयात समाविष्ट असलेल्या मुंबई महानगर पालिका दक्षिण विभाग हड्डीतील डी. पी. रस्ता १२० फुट (रिझरवायर ते आप्पापाडा-पोपट कंपाउड) अंदाजे ८०० ते १००० मीटर रस्ताच्या विकासकामास गती मिळाली नसणे, सदरचा रस्ता काही मोजक्या ठिकाणी बनविला असणे, काम पूर्ण न झाल्याने सार्वजनिक वाहतुकीस खुला करण्यात आलेला नसणे, या रस्त्याची सुविधा नसल्याने मालाड परिसरातील आतील नागरी वस्तीच्या वाहतुकीवर मोठा ताण निर्माण होत असणे, त्यामुळे स्थानिक नागरिकांना दैनंदिन वाहतुक कोंडीस सामोरे जावे लागणे, वाहतुकदार, प्रवासी आणि स्थानिक नागरिक त्रस्त होत असणे, पश्चिम दृतगती मार्गावरील वाहतुकीवर सुद्धा वाहतुक कोंडी आणि ताण निर्माण होणे, या मार्गावरी काही मोजक्या ठिकाणी पोयसर नदी मार्गादरम्यान छेदमार्ग निर्माण झाल्याने हा रस्ता वाहतुकीस उचित नसणे, तांत्रिकदृष्ट्या छेद मार्ग निर्माण झाल्याने सार्वजनिक वाहतुकीस खुला करण्यात आलेला नसणे, सदर मार्गावर प्रंचड अंतर्गत वाहतुक कोंडीतुन बाहेर येऊन करावा लागणारा निकरीचा प्रवास सुलभ करता येणे, करिता छेद मार्गावर डीमार्केशन करून ओळ्हर ब्रिज बांधकामाची तातडी निर्माण होणे, दक्षिण विभागातील मालाड पूर्व येथील मुख्य डी. पी. रस्ता ६०-१२० फुट आप्पापाडा आनंदनगर आणि गांधीनगर परिसरातील पोयसर नदी छेद मार्ग निर्माण होण्याची आवश्यक असणे, सदर</p>	<p>दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवणेकरिता.</p>	४४

६०-१२० फुट मुख्य डी. पी. रस्त्यावर छेदमार्गावर डीमार्केशन करून ब्रीज चे बांधकाम न झाल्यामुळे तेथील नागरिकांचे होत असलेले हाल, मूलभूत सोयी सुविधा उपलब्ध करून द्याव्यात अशी नागरिकांकडून वारंवार होत असलेली मागणी, या मागणीकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामतः परिसरातील शेंकडे नागरिकांना त्रासदायक अडचणीना सामोरे लागत असणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

७९. ६७३ प्रा. जोगेन्द्र कवाडे वि.प.स.

ठाणे निल्हातील उल्हासनगर महानगरपालिकेने जी.आय.एस. वर आधारित कर निर्धारणासाठी सर्वेक्षण व कर आकारणी प्रक्रिया सुरू करण्यात आलेली असणे, महानगरपालिकेच्या संबंधित अधिकाऱ्यांनी राज्यातील अन्य महानगरपालिकांनी अवलंबिलेल्या अटी व शर्टी न ठेवता, निविदा स्पर्धा न होण्याकरिता तसेच अन्य कंपन्यांना प्रतिबंध करणाऱ्या अटी त्यात नमूद करणे, या अटी व शर्टीमुळे एकाच ठेकेदाराचा फायदा झालेला असणे, या कर आकारणीमुळे जनतेला नाहक आर्थिक भुर्ड पडणार असून जनतेच्या अंदाजे १० ते १२ कोटी रुपयांची लूट झालेली असणे, जी.आय.एस.मॅर्पिंगप्रणालीवर आधारित कर निर्धारणासाठी सर्वेक्षण व कर आकारणी कोणत्याही स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या प्रति मिळकत खर्च रु. ५००/- च्या वर गेलेली नसून फक्त उल्हासनगरमध्येचे रु. ८५५ प्रति मिळकत एवढ्या किमतीस ठेकेदारास ठेका दिलेला असणे, महानगरपालिकेच्या स्वतःच्या यापूर्वीच्या कर आकारणी प्रक्रियेबाबतच्या स्थायी समितीतील चर्चेनुसार व गोषवाऱ्यानुसार फक्त रु. ३९०/- इतका खर्च प्रति मिळकत येत असताना सन २०१८-१९ मध्ये रु. ८५५/- इतका झालेला असणे, परिणामी स्थानिक नागरिकांमध्ये

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		पसरलेला तीव्र स्वरुपाचा असंतोष व संतापाचे वातावरण, जी.आय.एस. मॅर्पिंग निविदा तातडीने रद्द करून तसेच सदर कंपनीला ठेका मिळावा याकरिता सहकार्य करणाऱ्या निविदा प्रक्रियेतील महानगरपालिकेच्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांनी त्वरीत निलंबित करण्याबाबत तसेच पूर्वोप्रमाणाचे कर आकारणी करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व याबाबतची शासनाची भूमिका.”		
८०.	६८३	श्रीमती विद्या चद्हाणा, श्री. किरण पावसकर, श्री. अनिकेत तटकरे, श्री. हेमंत टकले, श्री. खाजा बेग, ॲड. राहुल नार्वेकर, ॲड. हुसनबानू खलिफे, श्री. आनंद ठाकूर वि.प.स.	दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवणेकरिता.	४४

“राज्यात मुंबईसह विविध ठिकाणी असलेल्या औद्योगिक क्षेत्रातील हजारो हेक्टरचे भूखंड विनावापर पडून असल्याची गंभीर माहिती उघडकीस आलेली असणे, मुंबई परिसरामध्ये गोरगरीबांच्या घरांचा प्रश्न गंभीर बनलेला असणे, मुंबई उच्च न्यायालयाच्या खंडपीठाने ३ सप्टेंबर २०१४ दिलेल्या आदेशानुसार कमाल जमीन धारणा १९७६ या कायद्यातील कलम २० नुसार राज्यसरकारने खाजगी औद्योगिक क्षेत्राकडे विनावापर पडून असलेली २८०८ हेक्टरचे अतिरिक्त भूखंड ताब्यात घेणे आवश्यक असणे, हे भूखंड ताब्यात घेऊन भूखंडाचा वापर राज्यसरकारने गरीब वर्गासाठी परवडणारी घरे बांधण्यासाठी करावा असे मुंबई उच्च न्यायालयाच्या खंडपीठाने म्हटलेले असणे, जुलै २०१७ मध्ये राज्य सरकाने स्थापन केलेल्या श्रीकृष्ण समितीचा अतिरिक्त जमिन ताब्यात घेऊन विकण्याचा दिलेला अहवाल नोव्हेंबर २०१८ च्या मंत्रिमंडळ बैठकीत स्विकारला असणे, यामुळे मुंबईतील सरकारी ताब्यातील भूखंड बिल्डरांच्या ताब्यात जात असल्याचे निर्दर्शनास येणे, मुंबई गिरणी कामगार, असंघटीत कामगार, कमी उत्पन्न गटातील गरजुना निवारा देण्याची गरज निर्माण होणे, उद्दीष्ट पुर्तीसाठी सरकारकडे आपल्याच जमिनीचा डोक्यादेखत

व्यापार पाहत बघण्यासारखी स्थिती निर्माण होणे, तसेच मुंबईत गरीबांना परवडणारी घरे मिळणे अशक्यप्राय असल्याचे निदर्शनास आलेले असणे, मा.उच्च न्यायालयाचे भूखंड ताब्यात घेऊन त्यावर घरे बांधण्याचा स्पष्ट आदेश असतानाही त्याकडे दुर्लक्ष करून श्रीकृष्ण समितीचा बिल्डर धार्जिण्य अहवाल स्वीकारून गरीब सर्वसामान्य जनतेची फसवणूक होत असणे, यामुळे सर्वसामान्य नागरिकांमध्ये तीव्र असंतोष व असुरक्षिततेचे वातावरण, याप्रकरणी राज्य शासनाने केलेली व करावयाची कारवाई, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”

८१. ७०६ श्री. श्रीकांत देशपांडे वि.प.स.

“ अमरावती महानगर पालिकेत असलेले आयुक्त व त्यांचे सह अधिकारी यांच्या कार्य पद्धतीमुळे महानगर पालिका अमरावतीचे सतत नुकसान होत असणे, विधानमंडळात दिनांक २८ मार्च २०१८ रोजी लक्षवेधी क्रमांक ९१९ च्या अनुषंगाने मुद्दे उचलण्यात येणे, मा सभापती यांच्या समोर विचारलेल्या सर्व प्रश्नांचे उत्तर देण्यात आलेले नसणे, यातील नवाये मल्टिप्लेक्स प्रकरणात आयुक्त मनपा अमरावती यांची विभागीय आयुक्त द्वारा चौकशी केलेली असणे, या लक्षवेधीत मा.मुख्यमंत्रांचे निवेदन आलेले असणे त्यात स्पष्ट नमूद आहे की मनपा आयुक्तांनी नियमांचे उल्लंघन केले आहे. परंतु नगरविकास विभागानी यांच्यावर कार्यवाही न करता अध्यापर्यंत प्रकरण प्रलंबित ठेवणे, सदर प्रकरणाची चौकशी होऊन चौकशीचे अहवाल शासनास सोपविल्या नंतरही अशा दोषी अधिकाऱ्यावर कोणतीच कार्यवाही करण्यात न येणे, नगरविकास विभाग, मंत्रालय यांचे काही अधिकारी यांनी मिळून या प्रकरणाच्या बैठकीत मा राज्यमंत्री यांची दिशाभूल करून प्रकरण प्रलंबित ठेवणे, त्यामुळे अधिकाऱ्यांचे मनोबल वाढून ते स्वार्थापेटी किंवा हुकूमशाही-

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

सारखे वागून मनपा अमरावती चे नुकसान करत असणे, तसेच आयुक्त यांनी आरोग्य विभाग कडे डास निर्मूलनाकरीता वापरण्यात येणाऱ्या औषधे खरेदी प्रकरणी जनतेच्या आरोग्याशी खेळून मनपा च्या निधीचा मोठ्या प्रमाणात गैरवापर केल्याचे निर्दर्शनास आलेले असणे, अमरावती मनपा यांनी डास निर्मूलनासाठी दि.१८/२०१८ ला १००० लिटर डिव्याक्स/डायक्लोरोवास, डुम औषधी विकत घेण्याची निविदा काढण्यात येणे, सदर औषध हे मानवी आरोग्यास अपायकारक असल्याचे भारत सरकार राजपत्र दि २८ डिसेंबर २०१६ मध्ये दिलेले असणे, हे औषध फक्त शेती फवारणीसाठी वापरण्यात येणारे जंतूनाशक असणे, याचा वापर डास निर्मूलनासाठी करणे या बाबत कोठेही उल्लेख नसणे, या जंतूनाशकाची अमरावती महानगरपालिकेने संपूर्ण शहरात फवारणी केलेली असणे, याचा परिणाम डासावर कमी व मानवी आरोग्यावर झालेला असणे, यामध्ये अमरावती महानगरपालिकेचा पैसा मोठ्या प्रमाणात वाया गेलेला असणे, हे सर्व आयुक्त यांच्या संगनमताने झालेले असणे, तरी सदर प्रकरणाबाबत व नवाथे मल्टिप्लेक्स मध्ये गैरव्यवहार करणाऱ्या आयुक्त व अधिकारी यांच्याकडून नुकसान भरपाई घेऊन दोषी अधिकारी यांना तात्काळ निलंबित करणेबाबत मी ही लक्षवेधी सादर करीत आहे.”

२४६

८२. ७५३ प्रा. जोगेन्द्र कवाडे वि.प.स.

“ चेंबूर, मुंबई येथील प्रसिद्ध आर.के. स्टुडीओच्या मागील भागातील सी.टी.एस. क्र.६७६ हा भूखंड डीपी प्लॅन २०३४ अंतर्गत खेळाचे मैदान, कामगार महिलांसाठी तसेच जेष्ठ नागरिकांसाठी आरक्षित असणे, हा आरक्षित असलेल्या भूखंडावर अवतारसिंग आलाग या व्यक्तीने स्टॉक एक्सचेंज बार सुरु केलेला असणे, हा बार सुरु करण्यासाठी लागणाऱ्या सर्व परवानग्या त्यांनी संबंधित विभागातील अधिकाऱ्यांशी आर्थिक देवाणघेवाण

कित्ता.

करून घेतलेल्या असणे, या बारशेजारीच जवळपास ४० वर्षे जुनी मशिजद असून तेथे मुस्लिम समाजाचे लोक नमाज पढण्यासाठी येत असणे, या बारमुळे नमाज पढण्याच्या कालावधीत नशापान करून आलेल्या नागरिकांकडून त्यांना शिवीगाळ करण्यात येत असणे, यामुळे तेथे भविष्यात अनूचित प्रकार घडण्याची शक्यता निर्माण झालेली असणे, परिणामी स्थानिक नागरिकांमध्ये पसरलेला तीव्र स्वरुपाचा असंतोष व संतापाची भावना, शासनाने तातडीने अनधिकृतपणे उभारलेला स्टॉक एक्सचेंज बार त्वरीत निष्कासित करून ती जागा त्वरीत मोकळी करण्याबाबत शासनाने करावयाची कारवाई व याबाबतची शासनाची भूमिका.”

कित्ता

८३. ७५५ श्री. कपिल पाटील वि.प.स.

“ माहे मे २०१९ शेवटच्या आठवड्यात व त्या सुमारास मोरा-भाईदर महानगरपालिकेतील नगररचना विभागात मोठ्या प्रमाणात भ्रष्टाचार झाल्याचे उघडकीस येणे, जून २०१८ मध्ये रवी डेक्हलपर्स आणि इतर यांच्यामार्फत सल्लागार अभियंता अनिश अँड असोसिएट्स यांनी मौजे घोडबंदर मधील तब्बल ३९ इतके सर्वे क्रमांक तर मौजे नवघर मधील ३६ एवढ्या सर्वे क्रमांक यातील अनेक हीशश्याच्या जमिनीवर सुधारित बांधकाम परवानगी महापालिकेकडे माहे जून २०१८ मागितलेली असणे, या बांधकाम प्रकल्पानुसार तळ घरापासून २२ मजल्या पर्यंतच्या तब्बल ९० इमारती बांधण्याचा प्रस्ताव असणे, त्यामध्ये जुन्या बांधकाम परवानगी तील अवघ्या ३६ तर नव्या ५४ इमारतीचा समावेश असणे, इतक्या मोठ्या प्रमाणातील सदर बांधकाम प्रस्ताव सादर करताना विकासकसह सल्लागार अभियंता यांनी जमिनीच्या मालकी तसेच न्यायालयीन दावे नसल्याबाबतचे खोटे शपथपत्र त्यावेळी पालिकेस दिलेले असणे, तसेच सदर जमिनीची मालकी हक्क नसतानादेखील

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

तसेच काही जमिनीवर प्रोजेक्ट पूर्ण होऊन भोगवटा दाखला (ओ.सी) मिळालेली असतानादेखील ३० मार्च २०१९ रोजी आयुक्त, मिरा भाईदर महानगरपालिका व सहाय्यक संचालक, नगर रचनाकार श्री देशमुख, श्री भार्गवे तसेच नगर रचनाकार, श्री ठाकूर यांनी शेकडो कोटीच्या बांधकाम प्रकल्पाच्या प्रस्तावास डोळे बंद करून परवानगी दिलेली असणे, सदर परवानगी देताना विकासकाचा मालकीहक्क नसतानादेखील तब्बल २.५० कोटी चौरस फूट एफएसआय विकासकाला दिल्याबाबतची धक्कादायक माहिती समोर येणे, सदर परवानगीची माहिती मिळताच माहिती घेण्याचा प्रयत्न केलेले असताना आश्चर्याचा धक्का बसणे, सदर माहिती समोर आली असता अनेक सात-बारावर गौण खनिज दंडाच्या भाराची लाखो रुपयांची थकबाकी असल्याने त्यावर शासनाचे नाव असणे, तर अनेक सात-बारावर नागरी जमीन कमाल धारणा कायद्याअंतर्गत हस्तांतरण बंदीचा शेरा असणे, काही सातबारावर न्यायप्रविष्ट वादाची सुद्धा नोंद असणे, सदर परवानगी दर्शविलेल्या जमिनीवर तब्बल ८० पेक्षा जास्त नागरी जमीन कमाल धारणा कायद्याअंतर्गत दुर्बल घटक आर्द्दासाठी योजना मंजूर असणे, याशिवाय मूळ जमीन मालकांची नावे सातबारा नोंदी असतानाही नगररचना विभागाच्या श्री. ठाकूर व श्री भार्गवे यांच्यासह आयुक्तांनी सुधारित बांधकाम परवानगी दिलेली असणे, यासंदर्भात स्थानिक सामाजिक कार्यकर्ते तथा लोकप्रतिनिधी यांनी आयुक्तांकडे तक्रार दाखल केली असता, आयुक्तांनी सुनावणी घेऊन तक्रारदारांनी केलेल्या तक्रारी रास्त असल्याचे मान्य केलेले असणे, सबब अटी शर्तीचे उल्लंघन झाल्याचे नमूद करून सुधारित परवानगी रद्द केलेले असणे, नागरी जमीन कमाल धारणा खालील दुर्बल घटकांसाठी मंजूर योजना अनेक सातबारा नोंदावर शासनाचे नाव, जमिनीची नसलेली मालकी तसेच मालकी हक्काबाबत न्यायालयात वाद सुरू असतानाही मीरा-भाईदर महानगरपालिकेचे आयुक्त तसेच श्री भार्गवे, सहाय्यक संचालक

नगररचना व श्री ठाकूर नगर रचनाकार यांनी रवी डेवलपर्स वर मेहेरनजर दाखवून तब्बल ९० इमारतींच्या बांधकामांना सुधारित मंजुरी दिल्याने अनेकांना आश्चर्याचा धक्का बसलेला असणे तसेच स्थानिक लोकप्रतिनिधी व सामाजिक कार्यकर्त्यांच्या म्हणण्यानुसार श्री ठाकूर, नगर रचनाकार व भार्गवे सहाय्यक संचालक, नगर रचनाकार यांनी सदर विकासकांकडून तब्बल ५० कोटी रुपये इतकी मोठी रक्कम घेतली असल्याची बाब उघडकीस आणणे, याप्रकरणी तक्रार दाखल केल्यानंतर इमारतींच्या बांधकामांना दिलेली सुधारित परवानगी रद्द करण्याची नामुष्की आयुक्तांवर आलेली असणे, शासनासह खाजगी मालकांना कोट्यावधी रुपयांचा गंडा घालण्याचा हा प्रकार असणे, एकूण प्रकरणात शासनाचे जवळपास १०० कोटी रुपये बुडविल्याचे निदर्शनास येणे, यामुळे आयुक्तांसह सहाय्यक संचालक, नगररचना श्री भार्गवे, नगर रचनाकार, श्री ठाकूर व नगररचना विभागातील इतर अधिकारी तसेच विकासक यांच्यावर फौजदारी गुन्हा दाखल करून त्यांना निर्लंबित करावे तसेच सदर अधिकाऱ्यांची लाच लुचपत प्रतिबंधक विभाग यांच्यामार्फत चौकशी करावी अशी स्थानिक लोकप्रतिनिधी व समाजसेवकांची मागणी असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कारवाई प्रतिक्रिया.”

८४. १७५ श्री. शरद रणपिसे, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री. रामहरी रुपनवर, कित्ता.

श्री. आनंदराव पाटील, अॅड. हुसनबानू खलिफे, आर्कि. अनंत गाडगीळ, डॉ. सुधीर तांबे, श्री. मोहनराव कदम, श्री. हरिसिंग राठोड, श्री. सुभाष झांबड, श्री. अमरनाथ राजूरकर, डॉ. वजाहत मिझारा, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, श्री. जनार्दन चांदूरकर वि.प.स.

“दिनांक २२ मार्च १९७८ रोजी विधानसभेत अशासकीय ठरावावरील चर्चेदरम्यान पुणे विभागातील नागरीकांच्या सोयीसाठी पुणे येथे मुंबई उच्च न्यायालयाचे खंडपीठ व्हावे,

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

अशी मा.सदस्यांनी केलेली मागणी, त्या अनुषंगाने मुंबई उच्च न्यायालयाचे एक कायम बँच पुणे विभागासाठी स्थापन करण्यासंबंधी विधानसभेने शासनास केलेली शिफारस, त्यानुसार कार्यवाही करण्याकडे झालेले दुर्लक्ष, या खंडपीठासाठी वकील वर्गाची व पुणे परिसरातील जनतेची सुमारे ३८ वर्षांपूर्वीपासूनची असलेली रास्त मागणी, उच्च न्यायालयातील प्रलंबित प्रकरणापैकी २५ टक्के प्रकरणे ही पश्चिम महाराष्ट्राच्या ५ जिल्ह्यातील असून त्यातील ५० टक्के प्रकरणे पुणे येथील असल्याचे स्पष्ट झालेले असणे, पुणे येथे मुंबई उच्च न्यायालयाचे खंडपीठ स्थापन करण्याची मा. मुख्यमंत्री यांनी दिनांक २४ ऑक्टोबर २०१५ रोजीच्या दरम्यान बार कौन्सिल ऑफ महाराष्ट्र आणि गोवाच्या नवव्या राज्य वकील परिषदेचे उद्घाटन करतांना केलेली घोषणा, मात्र त्यानुसारही पुढील कार्यवाही अद्यापही न होणे, मा. उच्च न्यायालयाचे कायमस्वरूपी खंडपीठ पुणे येथे स्थापन करण्यास राज्य पुनर्रचना अधिनियम, १९५६ च्या कलम ५१(२) नुसार मा. मुख्य न्यायमूर्तीची सहमती मिळविण्यासाठी राज्य शासनाने पाठपुरावा करण्याकडे केलेले दुर्लक्ष, यात राज्य शासनाची दिसून येणारी अनास्था, त्यामुळे वकील वर्गात व पुणे परिसरातील जनतेत पसरलेले असंतोषाचे वातावरण, सदर रास्त मागणी विचारात घेता मुंबई उच्च न्यायालयाचे स्वतंत्र खंडपीठ पुणे येथे त्वरीत स्थापन करण्यासाठी मा.मुख्य न्यायमूर्तीची सहमती मिळविण्यासाठी शासनाने प्राधान्याने प्रयत्न करण्याची गरज, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

८५. ४८८ श्रीमती विद्या चद्हाण, श्री. हेमंत टकले, श्री. किरण पावसकर, श्री. आनंद ठाकूर, अॅड. कित्ता.
राहुल नार्वकर, श्री. खाजा बेग वि.प.स.

“पालघर जिल्ह्यातील नगर परिषद, पालघर येथील हुतात्मा संभाजवळील सर्वे क्र. ८३ हिस्सा क्र. पै व सर्वे क्र. ९६, हिस्सा क्र. २ या १४ गुंठे जागेत प्रसिद्ध अंबामाता मंदिर व

શ્રી ગુજરાતી સેવા મંડળ, પાલઘર યા નોંદળીકૃત સંસ્થેત સુમારે અડીચ કોટીહૂન જાસ્ત રક્કમેચા અપહાર ઝાલ્યાચી બાબ શ્રી. અશોક ચુરી, આદિવાસી સેવક પુરસ્કર્તે યાંની આવશ્યક ત્યા કાગદપત્રાંસહ મા. મુખ્યમંત્રી, મા. પાલઘર જિલ્હા પાલક મંત્રી, મા. સચિવ, વિધિ વ ન્યાય વિભાગ, તસેચ જિલ્હાધિકારી, પાલઘર કાર્યાલય, ધર્માદાય આયુક્ત, મુંબઈ વ અન્ય સંબંધિતાંકડે દિનાંક ૨૦ ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૯ રોજી વા ત્યાસુમારાસ લેખી પત્રાદ્વારે ચૌકશીચી માગણી કરણે, સન ૨૦૦૯ નંતર સોસાયટીચ્યા ટ્રસ્ટીચ્યા ફેરફારાચી નોંદળી ન કરણે, ગત ૫ વર્ષાંપાસુન દાનપેટીલ રક્કમ એકાચ ઇસમાને કાઢલ્યાચી બાબ CCTV કેંમેન્યાત કેંદ્રીત હોણે, સેવા મંડળાચ્યા શેડ્યુલ (૧) ચ્યા દપ્તરી માલમતેચ્યા નોંદી આઢ્ઢૂન ન યેણે, સન ૧૯૭૫ તે ૨૦૦૯ યા કાલાવધીત ગત ૩૪ વર્ષ સંસ્થેચ્યા કાર્યકારી મંડળાચા બેકાયદેશીર ગૈરકારભાર સુરૂ અસણે, અંબામાતા મંદિર નવરાત્રી મહોત્સવ યા સંસ્થેચ્યા નાવાતૂન મર્દિર હા શબ્દ વગ્ઢૂન કૃ F/૧૯૩૯૪/ ૨૦૦૯/ઠાણે યેથે કેલેલી નોંદળી, સંસ્થેચ્યા નિયમાવલીચ્યા કલમ (૪) અન્વયે સદર્ય નસણે, મંદિરાચે વાર્ષિક ઉત્પન્ન રૂ. ૫૦ લાખાંપેક્ષા અધિક અસતાના ત્યામધ્યે અપહાર કરુન નોંદ વહી ગાયબ કરણે, મંદિરાચ્યા દેવીચ્યા મૂર્તીકરિતા કિમાન ૧૦૦ તોળે દાન કેલેલ્યા સોન્યાચ્યા દાગિન્યાંચ્યા નોંદવહીત આજામિતીસ ૭૪૦ ગ્રેમ સોન્યાચી નોંદ અસણે, ધર્મિક વ લાગનકાર્યાચ્યા પ્રસંગી દેણગી અથવા સોન્યા-ચાંદીચ્યા ભેટ વસ્તુ યાંચી નોંદ ન કરતા યા ભેટ વસ્તુ વ સોને-ચાંદીચ્યા વસ્તુ પરસ્પર હડપલ્યા જાણે, મંદિરાચે સભાગૃહ ભાડ્યાને દિલે જાત અસતાના ત્યાચ્યા હિશોબાત જમા-ખર્ચાચી નોંદ ન હોણે, યા અપહારાચી સર્વ સંબંધિતાંવિરુદ્ધ પોલીસ સ્ટેશનમધ્યે ગુન્હે નોંદવૂન ફૌજદારી ગુન્હે દાખલ નોંદવૂન ત્યાચી ગુન્હે પ્રકટીકરણ માધ્યમાતૂન તપાસ કરણ્યાચી નિતાંત આવશ્યકતા, ગત ૯ તે ૧૦ વર્ષાંપાસુન દોન્હી મંડળાચી સંસ્થાચા

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
८६.	१६७	<p>हिशोब तपासणी व लेखा अहवाल सादर न केल्याने सखोल चौकशी करून संबंधिताविरुद्ध कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता. याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.^{२८}</p> <p>श्री. धनंजय मुंडे, श्री. हेमंत टकळे, श्री. अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. खाजा बेग, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. किरण पावसकर वि.प.स.</p> <p>“उल्हासनगर, अंबरनाथ व कल्याण परिसरातील हाजीमलंग विभागामधील शेतकऱ्यांच्या जमिनी मध्यस्थामार्फत व फसवणुकीने लोढा डेव्हलपर्स प्रा.लि. हे शासकीय यंत्रणेस हाताशी धरून बळकावत असल्याचे निर्दर्शनास येणे, मौजे उसाठणे, ता. अंबरनाथ सर्वे नं. १३८ क्षेत्र ६४ गुठे या मिळकतीचे प्रकरण न्यायालयात प्रलिंबित असतानाही सदर जागेवर मे. लोढा डेव्हलपर्स प्रा.लि. कडून कंपाऊंड व मातीचा भराव टाकण्याचे काम चालू असणे, दिवंगत सुकन्या वागल्या हिलाल हे या मिळकतीचे संरक्षित कूळ म्हणून सन १९४७ पासून कसत असणे, याबाबतची नोंद सातबारा चे कूळ आणि खंड सदरी करण्यात येणे व त्यांच्या नावाची कूट नोंद फेरफार नं. ३८५ दिनांक ४ मे १९५३ रोजी अल्पसे झालेली असणे, आतासुद्धा सदर जमीन त्यांचे वारस बादशहा भगवान हिलाल व विशाल भगवान हिलाल यांचे ताब्यात असणे, सदरचे प्रकरण न्यायप्रविष्ट असतांना तसेच सदर विकासकाविरुद्ध हिल लाईन पोलीस स्टेशन, उल्हासनगर येथे गुन्हे नोंदविलेले असतानाही मे. लोढा डेव्हलपर्स प्रा.लि. यांचेकडून अतिक्रमण करून जमीन बळकावण्याचा होत असलेला प्रयत्न, या परिसरातील शेतकऱ्यांना न्याय मिळवून देण्याची गरज, सदर मिळकतीवरील करण्यात येत असलेले अतिक्रमण काढून या ठिकाणी कोणतेही काम करण्यास परवानगी न देण्याची व स्थगिती देण्याची होत असलेली मागणी, याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”</p>	कित्ता	२८

८७.	३५२	श्री. खाजा बेग, श्री. हेमंत टकले, श्री. किरण पावसकर, श्री. आनंद ठाकूर, ॲड. राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चव्हाण वि.प.स. <p>“संपूर्ण राज्यात रेती उपसा करण्यावरील बंदी घालण्यात आलेली असणे, शासनाचा महसूल बुडत असतानाही पर्यावरण वाचवण्यासाठी शासनाने कठोर निर्णय घेण्यात येणे, असे असतानाही शासनाच्या अधिकारी-कर्मचाऱ्यांच्या संगनमताने यवतमाळ जिल्ह्यात रेती उपसा करण्यात येत असणे, अधिकारी-कर्मचारी यांच्या या भुमिकेमुळे शासनाचा महसूल बुडत असणे, त्यासोबत पर्यावरणाचा नाश ही होत असणे, त्यातच रेती वाहणाऱ्यांवर होत असलेले हल्ले, दोषी यंत्रणा या विरुद्ध कारवाई करण्यास होत असलेली मागणी, यावर शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना व शासनाची भूमिका”</p>	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी निवेदन सभागृहाच्या पटलावर </div> <p>ठेवणेकरिता.</p>
८८.	४७५	ॲड. निरंजन डावखरे वि.प.स. <p>“शासन स्तरावर तलाठी संवर्गातील आंतरजिल्हा बदल्यांची प्रकरणे दोन वर्षांपासून प्रलंबित असणे, प्राप्त प्रस्तावामधून बरेचशी प्रकरणे पात्र असणे, तलाठी संवर्गातील बदल्यांसंदर्भात संघटनांच्या माध्यमातून मा.मंत्री, महसूल यांच्या स्तरावर बैठकीचे आयोजन होणे, बैठकीमध्ये पात्र तलाठी आंतरजिल्हा प्रकरणांना तात्काळ मार्गी लावण्याचे निर्देश देणे, परंतु अद्यापपर्यंत २०१९ मध्ये नागरी सेवा मंडळाची बैठक न होणे, त्यामुळे तलाठी संवर्गातील आंतरजिल्हा बदली प्रकरणे प्रलंबित असणे, तलाठीयांच्या विविध संघटनांकडून आंतरजिल्हा बदली प्रकरणे मार्गी लावण्याबाबत निवेदने देणे, यामध्येच सामान्य प्रशासन विभाग यांचा दि.१५.५.२०१९ रोजीचा विनंतीनुसार शासकीय कर्मचारी एका नियुक्ती प्राधिकाऱ्याच्या आस्थापनेवरून दुसऱ्या नियुक्ती प्राधिकाऱ्याच्या आस्थापनेवर कायमस्वरूपी</p>	कित्ता. ४७५

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		समावेशन करण्याबाबतचे धोरणाबाबतचा शासन निर्णय निर्गमित होणे, सदरहू शासन निर्णयामध्ये जी प्रकरणे दि.३.६.२०११ च्या शासन निर्णयानुसार विनंतीवरून/संवर्ग बाह्य बदली देण्यासाठी प्रलंबित असतील ती प्रकरणे सुद्धा दि.१५.५.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार निकाली काढणे, असे नमूद असणे, यामुळे तलाठी संवर्गातील शासन स्तरावर पात्र कर्मचाऱ्यांच्या बदलीस अडचण निर्माण होणे, मार्गील २ वर्षांपासून बदली प्रक्रिया प्रलंबित असल्याने तलाठी संवर्गामध्ये नाराजी पसरणे, दि.१५.५.२०१९ च्या शासन निर्णयानुसार कार्यवाही केल्यास तलाठ्यांवर अन्याय होणार असणे, त्यामुळे १५.५.२०१९ चा शासन निर्णय निर्गमित होण्यापूर्वी शासन स्तरावर तलाठी वर्गाची जी पात्र प्रकरणे आहेत ते निकाली काढण्याकरीता शासनाने घ्यावयाची निर्णय व करावयाची कार्यवाही.”		
८९.	५९६	ॲड. निरंजन डावखरे, श्री. प्रसाद लाड वि.प.स.	“ रत्नागिरी जिल्ह्यातील दापोली व मंडणगड तहसिलदार व सेतू कार्यालय यांच्या मार्फत प्रांत अधिकारी कार्यालयात दाखले सहीकरीता येणे, शैक्षणिक वर्षाच्या पाश्वर्भूमीवर विविध दाखल्यांसाठी दापोली-मंडणगड सेतू कार्यालयात मोठ्या प्रमाणात गर्दा होणे, तब्बल तीन महिन्यात शेकडो दाखले प्रांत कार्यालयात सहीविना पढून असणे, त्यामुळे प्रांताधिकारी कार्यालयात विद्यार्थ्यांचे सर्वप्रकारचे शैक्षणिक दाखले मिळविण्यासाठी विद्यार्थी व पालकांना मानसिक त्रास सहन करावा लागणे, विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होत असल्याची तक्रार एका राजकीय पक्षाच्या पदाधिकाऱ्यांनी मा.जिल्हाधिकारी यांच्याकडे करणे, दि.१७ जून २०१९ पर्यंत दापोलीस प्रांत कार्यालयात प्राप्त झालेल्या सर्व दाखल्यांवर सहा न झाल्यास धरणे आंदोलन करण्याचा इशारा संबंधीत राजकीय पक्षाच्या पदाधिकाऱ्यांनी देणे, शैक्षणिक दाखले वेळेत न मिळाल्यास विद्यार्थ्यांचे मोठे नुकसान होणार असणे, उक्त	४५ ५३

प्रकरणी प्रांत अधिकारी यांनी जाणीवपूर्वक प्रकरणे प्रलंबित ठेवणे, कार्यालयीन कामात दिरंगाई करणे, विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक भवितव्य त्यामुळे धोक्यात आल्याने पालकांमध्ये निर्माण झालेली प्रचंड चीडेची भावना, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, शासनाने तातडीने या प्रकरणी चौकशी करून प्रांत अधिकारी यांच्यावर कारवाई करण्याची आवश्यकता, तसेच सर्व प्रकारचे दाखले लवकरात लवकर विद्यार्थ्यांना देण्याबाबत द्यावयाचे आदेश, यावर शासनाची प्रतिक्रिया.”

१०. ६९५ श्री. चंद्रभाई पटेल वि.प.स.

“भुसावळ, जि.जळगाव येथे माहे ऑगस्ट २०१७ मध्ये २६५५ बोगस शिधापत्रिका वापरात असल्याची धक्कादायक बाब समोर येणे, यानंतर शासनाने व जिल्हा प्रशासनाने तत्कालीन तहसिलदार, तत्कालीन पुरवठा तपासणी अधिकारी, तत्कालीन जिल्हा पुरवठा अधिकारी या सर्वांना वारंवार याबाबत स्मरणपत्र व त्रिस्तरीय समिती नेमणूक करून या शिधापत्रिकांची तपासणी करून अहवाल शासनाकडे सादर करण्याचे आदेश देणे, त्यानुसार अहवाल सादर होणे, सदर अहवालामध्ये बोगस शिधापत्रिका वापरात असल्याची बाब व जिल्हा पुरवठा अधिकारी, तहसिलदार, भुसावळ, पुरवठा अधिकारी, भुसावळ यांच्यावर शासनाने शिस्तभांगनुसार कारवाई करण्याची मागणी होत असल्यानुसार सदर कारवाई शासनाने करणे, तथापि तत्कालीन तहसिलदार यांची बदली भुसावळ येथून झाली असल्यामुळे त्यांचे निलंबनाचे आदेश काढून सुद्धा त्यांना निलंबित न करण्याची भूमिका शासनातल्या काही अधिकाऱ्यांनी घेणे, कालांतराने तत्कालीन तहसिलदार भुसावळ हे जळगाव तहसिलदार या पदावर रूजू होणे, त्यांची मागील कारकिद पाहता त्यांनी जळगाव शहर व परिसरामध्ये अवैध असलेले शिधापत्रिकांना मान्यता देऊन धान्याचा अपहार केल्याची बाब समोर येणे,

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		तसेच धान्य गोदामांवर मोठ्या प्रमाणात प्रत्येकी ५० किलोच्या धान्यामध्ये तीन ते चार किलो धान्य कमी जात असल्याची बाब समोर येत असताना सुद्धा तहसिलदार, जळगाव यांनी अद्याप कोणतीही कारवाई न करणे, तसेच अवैध वाकू उपसा व गौण खनिजाच्या उत्खनन करणाऱ्यांना पाठीशी घालणे व त्यांच्या सोबत आर्थिक व्यवहार होत असल्याने सदर भ्रष्टाचारी तहसिलदारास तातडीने निर्लिंबित करून या पूर्ण प्रकरणाची लाचलुचपत प्रतिवंधक खात्यामार्फत चौकशी करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”		
११.	७३७	प्रा. जोगेन्द्र कवाडे वि.प.स.	कित्ता.	८६

“ मौजे माणकादेवी, नेरु, ता.कुडाळ, जि. सिंधुदूर्ग येथील स.न.३६अ, हि.न.५७ब या जमीनीचे औद्योगिक व फळबाग यासाठीचे आरक्षण बदलण्यासाठीची कार्यवाही केली जात असणे, सदरचे प्रकरण हे सहसंचालक, नगररचना, कोकण भवन, नवी मुंबई यांच्या प्रलिंबित असणे, आरक्षण बदलामध्ये विहित अटी व नियमांचे पालन झालेले मा.जिल्हाधिकारी, सिंधुदूर्ग, निवासी जिल्हाधिकारी, सिंधुदूर्ग, नगररचनाकार, सिंधुदूर्ग, उपविभागीय अधिकारी, कुडाळ तसेच तहसिलदार, कुडाळ यांनी सदरील आरक्षण उठवू नये अशी शिफारस केलेली असणे, या सर्व अधिकाऱ्यांनी केलेल्या शिफारशी डावलून मंत्रालयीन पातळीवरील नगरविकास आणि महसूल विभागातील वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी हे आरक्षण उठविण्याबाबत दबावतंत्राचा वापर करून बेकायदेशीरपणे कार्यवाही सुरू केलेली असणे, प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, रत्नागिरी यांनी ही जागा सुधारित झोन प्लॅननुसार सदरहू जागेवर तसेच त्याच्या आजूबाजूचा परिसरवर औद्योगिक व फळबाग आरक्षण असताना फक्त स.न.३६अ वरीलच आरक्षण उठविण्याची कार्यवाही सुरू असणे, परिणामी स्थानिक जनतेमध्ये पसरलेला तीव्र स्वरुपाचा असंतोष व संतापाचे

वातावरण, मंत्रालयीन विभागाच्या अधिकाऱ्यांच्या दबावापुढे न झुकता सदरीत जागेवरील आरक्षण न बदलण्याबाबत व त्यावरील बांधकाम त्वरीत निष्कासित करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व याबाबतची शासनाची भूमिका.”

प्रा. जोगेन्द्र कवाडे वि.प.स.

“ मौजे भाईदरपाडा, घोडबंदर जि.ठाणे येथील सर्वे क्र. १८ हिस्सा क्र. १६, ३, सर्वे क्र. १०० हिस्सा क्र. ११/१, ११/२ एच, १२ ए, १२ बी, १४ ए, १४ बी, १५ ए व बी, १७ ते २४ एच, सर्वे क्र. १०१ हिस्सा क्र. ५, सर्वे क्र. १०९/३०/३ या जमिनी विकासकाने बोगस कागदपत्रांच्या आधारे गुरचरण नोंद कमी करून स्वतः च्या नावे केल्याचे निर्दर्शनास येणे, विकासकांकडून या प्रकल्पात निवासी व वाणिज्यिक बांधकामाचे क्षेत्रफळ सुमारे २०, ००० चौ.मी. पेक्षा अधिक असल्याने शासकीय नियमानुसार राष्ट्रीय उद्यानाच्या १० कि.मी. क्षेत्राचे आत येणाऱ्या कोणत्याही बांधकाम प्रकल्पास संबंधित विकासकांने पर्यावरण संरक्षण कायदा, १९८६ नुसार प्रकल्पाचे काम सुरु करण्यापूर्वी राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाची परवानगी घेणे आवश्यक असतानाही विकासकांकडून प्रकल्पास परवानगी न घेता अनधिकृतपणे शासकीय नियमांचे उल्लंघन करून इमारतीच्या फेज-१ चे ३० मजल्यांचे काम सुरु असून फेज-२ च्या बांधकामे सुरु असल्याचे निर्दर्शनास येणे, या बांधकामास परवानगी जिल्हाधिकारी, ठाणे कार्यालयाने पर्यावरण संरक्षण कायदा, १९८६ चा भंग केल्याप्रकरणी विकासकांकडून सुरु असलेल्या बांधकाम प्रकल्पावर तातडीने कार्यवाही करून बांधकाम थांबविण्याबाबतची मागणी संस्था, संघटना व लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे केलेली असणे, सदरहू निवासी प्रकल्प हे तुंगारेश्वर उद्यान व संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानापासून १० कि.मी. परिसराच्या आत सुरु असणे, तसेच शासकीय नियमानुसार

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		अशा प्रकारचे बांधकाम करावयाचे असल्यास राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाची परवानगी व प्रकल्प मुल्याच्या २% अधिमुल्य रक्कम शासनाकडे भरणे आवश्यक असणे, परंतु सद्यस्थितीत विकासकाकडून सुरु असलेल्या निवासी प्रकल्पाचे मुल्य ठरविण्याबाबत शासनाकडे कोणतीही प्रभावी यंत्रणा नसल्याने विकासक यांच्या खाजगी सनदी लेखापात्र यांनी ठरवून दिलेल्या मुल्यावर प्रकल्प मुल्य ठरवित असल्याने विकासकांस जसे अपेक्षित आहे त्याप्रमाणेच प्रकल्प मुल्य ठरवून शासनाच्या करोडो रुपयांचे महसूलाचे आर्थिक नुकसान होत असल्याचे निदर्शनास येणे, अशा प्रकारे शासनाच्या महसूलांच्या आर्थिक नुकसानीस जबाबदार असणाऱ्यां संबंधित विकासकास दिलेल्या बांधकाम परवानग्या रद्द करून निवासी प्रकल्पाच्या शासकीय परवानगीची चौकशी करून विकासकास काळ्या यादीत टाकण्याची मागणी माहे नोव्हेंबर, २०१८ मध्ये केलेली असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”		४०
१३.	३४	श्री. हेमंत टकले, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. किरण पावसकर, श्री. आनंद ठाकूर, अड. राहुल नारेकर, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. अनिकेत तटकरे, श्री. प्रकाश गजभिये, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. रामराव वडकुते, श्री. अरुणकाका जगताप, श्री. खाजा बेग, श्री. अब्दुल्लाखान दुर्राणी, श्री. अनिल भोसले वि.प.स.	कित्ता.	

“दिनांक ४ एप्रिल, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास मराठवाड्यातील परभणी, हिंगोली, बीड, लातूर व उस्मानाबाद जिल्ह्यात अवकाळी पाऊस पडल्यामुळे बीड जिल्ह्यातील धारुर व केज तालुक्यात अंगावर वीज पडून दोन व्यक्तींचा झालेला मृत्यु, या अवकाळी पाऊसामुळे निलंगा व अहमदपूर तालुक्यात आंबा व द्राक्ष तसेच भाजीपाल्यांचे झालेले लाखो रुपयांचे नुकसान, दिनांक २१ मे, २०१९ रोजी सोलापूर जिल्ह्यात अवकाळी पाऊसाने झालेला पाच

व्यक्तींचा मृत्यु, १०३ घरांची झालेली पडऱ्याड, सोलापूर शहर व जिल्ह्यात दि. २१ मे २०१९ रोजी झालेल्या अवकाळी पावसात दक्षिण सोलापूर तालुक्यातील बोरामणी येथे रोहित लिंबणा सुतार, अक्कलकोट तालुक्यातील करजगी येथील समर्थ नागनाथ गंगदे, सांगोला तालुक्यातील घेरडी येथील हौसाबाई सोमा बिचकुले तसेच घेरडी येथीलच दगडु दावा चोपडे या चार व्यक्तींचा अंगावर वीज कोसळून झालेला दुदैवी मृत्यु, वादळी वाञ्यामुळे घरांचे पत्रे व दगड डोक्यात पडून आलेगाव येथील आर्तिका दिलीप देवकत यांचा मृत्यु झाला असून सोलापूर जिल्ह्यात १० जनावरांचासुद्धा मृत्यु होणे, सुमारे १०३ घरांची झालेली पडऱ्याड, मृत्युमुखी पडलेल्या व्यक्तींच्या कुरुंबियांना व मृत्यु झालेल्या जनावरांच्या मालकांना अद्यापही मदत न मिळाल्यामुळे तेथील नागरिकांत पसरलेला तीव्र असंतोष, अनेक ठिकाणी वादळी वाञ्यामुळे अनेक घरांची झालेली पडऱ्याड, याबाबत पाहणी करून वीज कोसळून मृत्युमुखी पडलेल्या व्यक्तींच्या कुरुंबियांना व नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना तसेच घरांचे नुकसान झालेल्या व्यक्तींना आर्थिक मदत देण्याची होत असलेली मागणी, यासंदर्भात शासनाने पाहणी करून आपाद्यग्रस्तांना त्वरित मदत करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१४. ३७

श्री. हेमंत टकले, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. किरण पावसकर, श्री. आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नारेंकर, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. अनिकेत तटकरे, श्री. प्रकाश गजभिये, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. रामराव वडकुते, श्री. अरुणकाका जगताप, श्री. खाजा बेग, श्री. अब्दुल्लाखान दुर्राणी, श्री. अनिल भोसले, श्री. नरेंद्र दराडे वि.प.स.

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१५.	४२	<p>“ नाशिक जिल्ह्यातील नाशिक, सिन्नर, इगतपुरी व नांदगाव या चार तालुक्यातील शेतकऱ्यांचे खरिपाचे नुकसान झाले असून त्यांच्या नुकसान भरपाईपोटी शासनाने २४ कोटी रुपयांचे अनुदान मंजूर केले असून हे अनुदान अद्यापही शेतकऱ्यांना मिळालेले नसणे, जिल्हाधिकारी नाशिक यांनी संबंधित तहसिलदारांना या रकमेचे वाटप आपदग्रस्त शेतकऱ्यांना वितरित करण्याबाबत दिनांक १२ मे, २०१९ रोजी आदेश देऊनसुद्धा अद्यापही शेतकऱ्यांना अनुदानाचे वाटप न केल्यामुळे त्यांच्यात पसरलेला तीव्र असंतोष, राज्यात सध्या भीषण दुष्काळी परिस्थिती असल्यामुळे या शेतकऱ्यांना अनुदानाचे वाटप त्वरित करण्याबाबत शासनाने केलेली कार्यवाही व करावयाची उपाययोजना.”</p> <p>श्री. शरद रणपिसे, श्री. अशोक ऊर्फे भाई जगताप, श्री. आनंदराव पाटील, श्री. रामहरी रुपनवर, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, डॉ. सुधीर तांबे, आर्कि. अनंत गाडगीळ, डॉ. वजाहत मिझारा, श्री. जनार्दन चांदूरकर, श्री. चंद्रकांत रघुवंशी, श्री. अमरनाथ राजूरकर, श्री. सुभाष झांबड, श्री. हरिसिंग राठोड, श्री. मोहनराव कदम, प्रा. जोगेन्द्र कवाढे, श्री. नरेंद्र दराडे वि.प.स.</p> <p>“राज्यातील सुमारे २८ हजार ५२४ गावांमध्ये भीषण दुष्काळी परिस्थिती असल्याचे दिसून आलेले असणे, राज्यातील धरणांत अवघा १४ टक्के पाणी साठा शिल्लक असून औरंगाबाद विभागातील धरणांमध्ये केवळ ३ टक्केच पाणीसाठा शिल्लक असणे, राज्यात सध्या १९७२ पेक्षा गंभीर दुष्काळी परिस्थिती असणे, असे असताना राज्य सरकारच्या दुष्काळ निवारणसाठीच्या साडेचार हजार कोटी रुपये रकमेचा विनियोग न होता निधी कागदावरच असल्याचे उघड झालेले असणे, राज्यातील शेतकऱ्यांच्या सुमारे नऊ लाख पेक्षा जास्त जनावरांच्या चांव्यांचा निर्माण झालेला प्रश्न, राज्यात उद्भवणाऱ्या दुष्काळी परिस्थितीवर उपाययोजना करता यावी, यासाठी माहे फेब्रुवारी, २०१७ मध्ये सर्वोच्च</p>	कित्ता.	४८

न्यायालयाने २.२५ हेक्टरपेक्षा अधिक क्षेत्रफळ असणाऱ्या सर्व पाणथळ जागांचे सर्वेक्षण करण्याचा निर्णय दिलेला असणे, मात्र त्यानंतर माहे सप्टेंबर, २०१७ मध्ये केंद्रीय वने आणि पर्यावरण मंत्रालयाने नवीन नियमाबली लागू करून पाणथळ जागांमधून अनेक ठिकाणांना वगळण्याची केलेली कृती, परिणामी पाणथळ जागांचे सर्वेक्षण करण्याचे ठप्य झालेले काम, राज्यात उद्भवणाऱ्या दुष्काळी परिस्थितीवर मात करण्यासाठी दीर्घकालीन उपाययोजना राबविण्याची आवश्यकता असतानाही त्याकडे राज्य शासनाची दिसून येत असलेली उदासिनता, दुष्काळ निवारणार्थ राज्य शासनाकडून परिणामकारक उपाययोजना राबविण्यात येत नसल्यामुळे दुष्काळाचे संकट उग्र रूप धारण करीत असणे, राज्यातील जनतेला सर्वतोपरी मदत करून दिलासा देण्याची गरज, शासनास यात येत आलेले अपयश, यावर शासनाची प्रतिक्रिया व तातडीने करावयाच्या उपाययोजना.”

१६. १५१ श्री. धनंजय मुंडे, श्री. हेमंत टकले, श्री. अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, कित्ता

श्री. खाजा बेग, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्री. जगत्राथ शिंदे, श्री. किरण पावसकर वि.प.स.

“राज्यातील आठ जिल्ह्यांमध्ये शेळ्या मेंढळासाठी छावण्या सुरू करण्याचा आदेश मे, महिन्याच्या शेवटचा आठवडयामध्ये निर्गमित होणे, मात्र जून महिन्याचा पहिला पंधरवडा पुर्ण होऊनही शेळ्या मेंढळांसाठी छावण्या सुरू न होणे, मुळातच अशा प्रकारचा छावण्या जानेवारी, फेब्रुवारी महिन्यातच दुष्काळाची दाहकता विचारात घेवून सुरू करण्याची गरज असणे, मात्र शासनाचे याबाबतीत पुर्णतः दुर्लक्ष झालेले असणे, भीषण दुष्काळी परिस्थितीमध्ये शेळ्या, मेंढळा पालकांना सरकारने वाच्यावर सोडलेले असणे, राज्यातील सोलापूर,

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		सातारा, सांगली, बीड, उस्मानाबाद, जळगाव, पुणे, अहमदनगर या जिल्ह्यात शेळ्या मेंढऱ्यांची संख्या मोठी असून पाण्याचा व वैरणीचा प्रश्न अतिशय भयावह बनलेला असणे, एकट्या अहमदनगर जिल्ह्यात सुमारे दहा लाख शेळ्या-मेंढऱ्या असणे, आता पावसाठा तोंडावर आलेला असणे, खाद्यापाऊस झाला की सुरु होण्यापुर्वीच छावण्या बंद होण्याची शक्यता असणे, शेळ्या, मेंढऱ्या शेतकऱ्यांना खन्या अर्थाने आर्थिक आधार देणारा घटक असणे, मात्र शासनाचे हे पशुधन वाचविण्याकडे पुर्णत: झालेले दुर्लक्ष, शेतकऱ्यांचा जोडधंदा असलेला शेळ्या-मेंढऱ्यांचे जतन करून त्यांच्या व्यवसायाला नववंजीवनी देण्याची आवश्यकता, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”		
१७.	२५९	अॅड. राहुल नार्वेंकर, श्री. खाजा बेग, श्री. आनंद ठाकूर, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री. शरद रणपिसे, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, श्री. रामहरी रुपनवर वि.प.स. “नौदलाच्या आयणनएस शिक्का या तळाला कुलाब्याच्या समुद्रकिनारी वसलेल्या गीतानगर, आझादनगर आणि सुंदरनगर या तीन झोपडपट्ट्यामुळे धोका निर्माण होऊ शकतो अशी तक्रार नौदलाने राज्य सरकारला देऊन या झोपडपट्ट्या तात्काळ हटविण्याची केलेली मागणी, तसेच या झोपडपट्ट्यांचे बायोमेट्रिक नॉंद सुरु करण्याचा झालेला निर्णय, या तिनही झोपडपट्ट्या समुद्रकिनाऱ्यापासून जवळ असल्याने या जागेवर उंच इमारती बांधता येणार नसल्यामुळे रहिवाशांच्या पुनर्वसनाचा निर्माण झालेला प्रश्न, परिणामी स्थानिक रहिवाशांमध्ये पसरलेले तीव्र चितेचे वातावरण, कुलाब्यातील गीतानगर, आझादनगर आणि सुंदरनगर या झोपडपट्ट्यांचे लवकरात लवकर पुनर्वसन योग्य ठिकाणी करण्याची तेथील रहिवाशांची होत असलेली मागणी, यावर शासनाने केलेली कार्यवाही व करावयाची उपाययोजना.”	कित्ता.	२५८

९८. ४१८

श्री. धनंजय मुंडे, श्री. अनिकेत तटकरे वि.प.स.

कित्ता.

“राज्यात दिनांक १ जानेवारी, २०१९ ते दिनांक ३१ एप्रिल, २०१९ या ४ महिन्यांच्या कालावधीत तब्बल ८०८ शेतकऱ्यांनी आत्महत्या केलेली असणे, त्यापैकी २८३ आत्महत्या प्रकरणांना पात्र व १४४ प्रकरणांना अपात्र ठरविले असणे, ३८२ प्रकरणे चौकशीसाठी प्रलंबित असून केवळ २१७ पात्र प्रकरणात कुटुंबीयांना अर्थसहाय्य दिलेले असणे, या संदर्भातील कार्यपद्धतीनुसार कमाल १५ दिवस ते १ महिन्यात पात्र/अपात्रतेबाबत निर्णय घेऊन अर्थसहाय्याची रक्कम कुटुंबीयांना देणे अपेक्षित असताना मागील १८ वर्षांची आकडेवारी बघितल्यास सुमारे १२०० प्रकरणे चौकशीविना प्रलंबित असणे, त्याचप्रमाणे सुमारे १५०० आत्महत्या प्रकरणात कुटुंबीयांना अद्याप अर्थसहाय्य सरकारकडून अदा केलेले नसणे, अर्थसहाय्य मिळण्यासाठी शासनाने ठरविलेल्या अव्यावहारिक निकषांमुळे अपात्र प्रकरणांची संख्या १५०० च्या वर पोहोचली असणे, आत्महत्याग्रस्तांच्या कुटुंबीयांना द्यावयाची शासनाने निश्चित केलेली अर्थसहाय्याची रक्कम अतिशय अल्प असून सन २००६ नंतर या रकमेत वाढ करण्याचा निर्णय सरकारने घेतलेला नसणे, या सर्व परिस्थितीत आत्महत्याग्रस्त कुटुंबीयांना अदा करावयाच्या रकमेत ४ लाखांची वाढ करून ती किमान ५ लाख रुपये करण्याची, पात्र/अपात्रतेच्या निकषांचे पुनर्विलोकन करून व्यवहार्य निकष निश्चित करण्याची, पात्र/अपात्रतेचा निर्णय कमाल १ महिन्यात घेऊन अर्थसहाय्याची रक्कम कुटुंबीयांना तातडीने अदा करण्याची, प्रलंबित प्रकरणांचा निपटारा तातडीने करण्याची नितांत आवश्यकता, तथापि, शासनाचे याकडे झालेले दुर्लक्ष, परिणामी शेतकऱ्यांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
९९.	४६०	<p>श्री. प्रविण दरेकर, श्री. विजय ऊर्फे भाई गिरकर, श्री. नागोराव गाणार, श्री. कित्ता. गिरीशचंद्र व्यास वि.प.स.</p> <p>“कोतवाल खुर्द व कोंडवी, ता.पोलादपूर, जि. रायगड गावांमध्ये सन २००५ मध्ये झालेल्या अतिवृष्टीमध्ये दरड कोसळून जिवितहानी व वित हानी झाल्यानंतर दरड प्रतिबंधक उपाययोजना करण्याबाबत अप्पर मुख्य सचिव, मदत पुनर्वसन व आपत्ती व्यवस्थापन, महाराष्ट्र राज्य यांना दिनांक १ जानेवारी, २०१९ रोजी च्या सुमारास लोकप्रतिनिधीनी दिलेले लेखी निवेदन, तसेच या संदर्भात जिल्हाधिकारी तथा जिल्हादंडाधिकारी यांचे कार्यालय, रायगड-अलिबाग यांचेमार्फत माहे नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या सुमारास भारतीय भूवैज्ञानिक सर्वेक्षण विभागाच्या अहवालानुसार कार्यकारी अभियंता, सा.बां.विभाग, महाड यांनी गावांमध्ये संरक्षक भिंत बांधण्याच्या कामाची अंदाजपत्रके सादर करण्यात येणे, परंतु अद्यापही कोणतीच कार्यवाही न झाल्याने परिसरातील नागरिकांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण,, याबाबत शासनाने तातडीने निर्णय घेण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”</p>		
१००.	७२३	<p>श्री. बाळाराम पाटील वि.प.स.</p> <p>“रायगड जिल्ह्यातील कोयना धरणग्रस्तांच्या ४७ वसाहती पर्यायी जमीन व नागरी सुविधां पासून वंचित असणे, मा. मंत्री, महसूल यांचे सोबत विचारविनिमय बैठक होऊन ही सार्वजनिक बांधकाम विभाग, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, महाराष्ट्र विद्युत मंडळ यांनी पर्यायी जमिनींचे प्रस्ताव व नागरी सुविधांचे अंदाजपत्रक करण्यात सार्वजनिक बांधकाम खाते व अप्पर जिल्हाधिकारी यांनी मागील ०३ ते ०४ वर्ष दुर्लक्ष केलेले असणे, यामुळे अधिकारी वर्ग व बिल्डरांचे दलाल यांच्या संगनमताने या प्रकल्पग्रस्तांना काही ना काही</p>	कित्ता.	४४

कारणास्तव ससेहोलपट करण्यास भाग पाडणे, परिणामी प्रकल्पग्रस्तांनी कंटाळून बहुतांश प्रकल्प बाधितांनी आपल्या जमिनीचे प्रस्ताव बिल्डरांचे असलेल्या दलालांमार्फत कमी मोबदला स्विकारून बिल्डरांना दिले जात असणे. कोयना पुनर्वसन कायदा १९९९ अन्वये प्रकल्पग्रस्त खातेदाराला ०८ कि.मी.च्या अंतरावर पुनर्वसन करण्याचे निर्देश असून ही प्रकल्पग्रस्तांचे पुनर्वसन अन्य जिल्हा आणि तालुक्यात करणे, पुनर्वसन झाल्यानंतर विविध दाखले मिळण्यासाठी प्रकल्पग्रस्तांची पिळवणूक करण्यात येत असणे, त्यामुळे कोकणातील असंख्य कोयना धरण प्रकल्पग्रस्तांचे पुनर्वसन होत नसणे, बिल्डरांच्या व अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने प्रकल्पग्रस्तांच्या जमिनी बळकावणे, या कारणास्तव कोयना प्रकल्पग्रस्तांमध्ये तीव्र असंतोषाचे वातावरण निर्माण झालेले असणे, सदर प्रकरणी कोयना प्रकल्पग्रस्तांना न्याय मिळणेसाठी शासनाने केलेली कार्यवाही, करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१०१. ११६ श्री. शरद रणपिसे, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री. रामहरी रुपनवर, श्री. कित्ता आनंदराव पाटील, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, डॉ. सुधीर तांबे, आर्किं. अनंत गाडगीळ, श्री. जनार्दन चांदूरकर, श्री. चंद्रकांत रघुवंशी, श्री. सुभाष झांबड, श्री. अमरनाथ राजूरकर, श्री. मोहनराव कदम, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, डॉ. वजाहत मिझार्वा वि.प.स.
- “राज्य शासनाने मुंबई लगत अरबी समुद्रात छत्रपती शिवाजी महाराज यांचे भव्य स्मारक उभारण्याचा दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१४ रोजी घेतलेला निर्णय, मा. पंतप्रधान यांच्या हस्ते दिनांक २४ डिसेंबर, २०१६ रोजी स्मारकाच्या प्रकल्पाच्या जागेच्या ठिकाणी करण्यात आलेले जलपूजन, स्मारकाच्या कामासाठी आवश्यक असलेल्या जवळ-जवळ सर्व परवानग्या

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		मिळालेल्या असणे, असे असताना कामास प्रत्यक्षात सुरुवात झालेली नसणे, कामास विलंब होत असल्यामुळे प्रकल्पाच्या जीएसटी वगळून अंदाजित २५८१ कोटी रुपये या असलेल्या खर्चात सतत वाढ होत असणे, अद्यापी आवश्यक निधी उपलब्ध झालेला नसणे, त्यामुळे कामावर होणारा परिणाम, आता स्मारकाच्या मूळ आराखडयात व स्मारकाच्या रचनेत बदल करण्याचा शासनाच्या विचाराधीन असलेला प्रस्ताव, त्यामुळे अनिश्चित काळापर्यंत काम रखडण्यासारखी निर्माण झालेली स्थिती, परिणामी निर्माण झालेली संभ्रमावस्था, शासनाच्या या अनास्थेमुळे जनतेत पसरलेले संतापाचे वातावरण, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”		
१०२.	५४०	श्री. प्रविण दरेकर, श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री. नागोराव गाणार, श्री. गिरीशचंद्र व्यास वि.प.स.	कित्ता.	२३६
		“संगमेश्वर तालुक्यात (जि. रत्नागिरी) सन २०१६-१७ मध्ये सार्वजनिक बांधकाम विभागाने सुमारे ११ कोटीचे कामे केल्याचे कागदोपत्री दाखवून मोठ्या प्रमाणात भ्रष्टाचार केल्याचे नुकतेच उघडकीस येणे, या कामाची चौकशी करून कारवाई करण्याची मागणी तेथील नागरिकांनी मा. जिल्हाधिकारी यांच्याकडे करण्यात येणे, परंतु अद्यापही या संदर्भात कोणतीच चौकशी वा कारवाई न करणे, परिणामी सर्वसामान्य नागरिकांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कारवाई, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”		
१०३.	६५५	श्री. रामहरी रुपनवर वि.प.स.	कित्ता.	
		“शासनाच्या जलसंपदा विभागकरिता कनिष्ठ लिपीक सेवा प्रवेशोत्तर वर्ग मुंबईतील वरळी येथे दिनांक १ फेब्रुवारी, २०१६ ते दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१६ रोजी पर्यंत तीन सत्रात घेण्यात येणे, मात्र सदर प्रशिक्षण सत्रातील उपस्थित असलेल्या कर्मचारी यांनी		

केलेल्या ९० लाखांच्या आर्थिक भ्रष्टाचारामुळे शासनाचे ९० लाखांचे नुकसान झाले असणे, या प्रशिक्षण सत्रासाठी १२६ कर्मचारी असणे, परंतु या कर्मचाऱ्यांनी प्रशिक्षण कालावधीत संबोधित त्या-त्या विभागाकडून प्रवास भत्ता / दैनिक भत्ता हे दुमरा शनिवार, चौथा शनिवार व रविवार व शासकीय सणानिमित्त सुट्ट्या अशा दिवसांचेसुद्धा प्रवास भत्ते, दैनिक भत्ते राहण्यासाठी लॉजचे भाडे शासनास सादर करून शासनाचे ९० लाखांचे नुकसान करणे, यासंदर्भात शासनाकडे काही व्यक्तींच्या दिनांक २८ ऑगस्ट, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास तक्रारी प्राप्त झाल्या असतानाही शासन त्याकडे करीत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी जनतेत पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व नाराजीची भावना, त्यामुळे शासनाने याप्रकरणी सखोल चौकरी करून दोर्षीवर कठोर कार्यवाही करण्यासोबतच या भ्रष्टाचाराची त्यांच्याकडून वसूली करण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१०४. ३१२

श्री. नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, श्री. गिरीशचंद्र व्यास, श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री. रामदास अंबटकर वि.प.स.

“ राज्यात शासकीय व निमशासकीय विभागात कार्यरत लिपीक (गट-क) संवर्गातील कर्मचाऱ्यांवर शासनाने वेतनासंबंधी दुजाभाव करून अन्याय केलेला असणे, मंत्रालयात कार्यरत लिपीक कर्मचाऱ्यांना वेगळी वेतन श्रेणी देण्यात येत असणे, इतर शासकीय निमशासकीय कार्यालयात कार्यरत लिपीकांना वेगळी वेतनश्रेणी देण्यात येणे, शासनाने लिपीकांचे पदनाम, शैक्षणिक पा.ता, नियुक्ती वर्ग तसेच सेवाशर्ती नियमावली सर्वांसाठी एकच असताना दोन वेगवेगळ्या वेतनश्रेण्या देवून दुजाभाव करणे, मंत्रालयाव्यतिरिक्त इतर शासकीय निमशासकीय कार्यालयातील कर्मचाऱ्यांमध्ये झालेल्या अन्यायामुळे शासनाच्या या दुटप्पी धोरणाविरुद्ध तीव्र नाराजीचे वातावरण निर्माण झालेले असणे, या प्रकरणी दि.

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		२ सप्टेंबर २०१८ रोजी पुणे येथे एल्लार परिषद घेण्यात आली असून त्यानंतर लिपीक प्रवर्गाच्या मागण्यांच्या पुरतेबाबत संघटनेच्यावतीने मा मुख्यमंत्री महोदयांशी प्रत्यक्ष ३ वेळा भेट घेवून न्याय देण्याची मागणी करण्यात आली असणे, मा मुख्यमंत्री महोदयांनी लवकरच हक्क परिषदेसोबत बैठक घेण्यात येण्याचे आशासन देणे, परंतु अद्यापपर्यंत त्याची पुर्तता न झाल्याने २७ नोव्हेंबर २०१८ रोजी लिपीक संवर्गीय हक्क परिषदेतफै आझाद मैदान मुंबई येथे राज्यव्यापी धरणे आंदोलन करण्यात आले असणे, त्यावेळी मा. वित्तमंत्री महोदयांनी पुन्हा लवकरच बैठक घेवून मागण्यांसंबंधी विचार करण्याचे आशासन देणे, परंतु याहीवेळी आशासनाची पुर्तता न करणे, कोणतीही कार्यवाही न झाल्याने दि २२ जानेवारी २०१९ रोजी राज्यातील लिपीक संवर्गीय कर्मचाऱ्यांनी इशारा मोर्चा काढून लक्ष केंद्रीत करणे, परिणामी या महत्वाच्या विषयावर शासनाने तातडीने निर्णय घेवून करावयाची कार्यवाही आणि यावर शासनाची प्रतिक्रिया.”		४०
१०५.	४७६	अड. निरंजन डावखरे वि.प.स.	कित्ता.	
		“दि.१.८.२०१४ रोजी नवीन पालघर जिल्हा निर्माण होणे, परंतु अद्यापपर्यंत जिल्ह्यातील विविध शासकीय विभागाच्या अधिकाऱ्यांची नियुक्ती न करणे, त्यामुळे जिल्ह्यातील नागरिकांना शासकीय कामाकरीता वारंवार ठाणे जिल्ह्यामध्ये जावे लागणे, यामुळे नागरिकांचा वेळ व पैसा वाया जाणे, अधिक्षक भविष्य निर्वाह निधी पथक प्राथमिक व माध्यमिक हे पद मंजूर नसल्याने पालघर जिल्ह्यातील शिक्षकांना ठाणे जिल्ह्यातील वेतन पथक अधीक्षकाकडून काम काज करावे लागणे, शिक्षकांची अनेक प्रकरणे त्यामुळे प्रलंबित असणे, पालघर जिल्ह्याला स्वतंत्र अधीक्षक वेतन पथक प्राथमिक व माध्यमिक उपलब्ध करून देण्याबाबत लोकप्रतिनिधी (कोकण पदवीधर) यांनी मागणी करणे, परंतु अद्यापपर्यंत याबाबत कोणताही निर्णय घेण्यात आलेला नसणे, शासनाने याबाबत तातडीने निर्णय घेऊन जिल्ह्यातील		

शासकीय विभागाच्या अधिकाऱ्यांची व अधीक्षक वेतन पथक प्राथमिक व माध्यमिक उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, याकरीता करावायची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१०६. ६९६

श्री. धनंजय मुंडे, श्री. अनिकेत तटकरे वि.प.स.

“राज्य प्रशिक्षण धोरण-२०११ नुसार राज्यामध्ये यशदा, पुणे ही राज्यातील प्रशिक्षण संस्थांची शिखर प्रशिक्षण संस्था असणे, सहा प्रशासकीय विभागाच्या स्तरावर सहा विभागीय प्रशासकीय प्रशिक्षण संस्था घोषित करण्यात आलेल्या असणे, प्रशासकीय व सेवांतर्गत प्रशिक्षण देण्याचे काम प्रशासकीय विभाग स्तरावर या विभागीय प्रशिक्षण संस्थांच्या माध्यमातून करण्यात येणे, त्यासाठी सामान्य प्रशासन विभागामार्फत वेळोवेळी शासन निर्णय निर्गमित करून या संस्थासाठी पदांचा आकृतीबंध तसेच सदर पदे भरण्याची कार्यवाही विहित केलेली असणे, मात्र सदर पदे भरतांना विहित केलेली कार्यवाही न करता, आवश्यक अर्हता न तपासता राजकीय लागेबांधे वापरून स्वतःच्या कौटुंबिक व अन्य सोयीसाठी पात्र नसलेले अधिकारी पदस्थापना घेत असणे, त्यामुळे या प्रशिक्षण संस्थांचे मूळ प्रशिक्षणाच्या कार्याच्या दर्जाबाबत व उपयुक्तेबाबत प्रश्नचिन्ह निर्माण होणे, नुकतेच आचार संहिता लागू असतानाही वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक संकिर्ण २०१९/प्र.क्र.६५/यशदा-प्रशा-२, दिनांक ३ एप्रिल, २०१९ अन्वये वित्त विभागातील सहसंचालक संवर्गातील तीन महिला अधिकाऱ्यांची नियुक्ती यशदा, (पुणे) वनामती, (नागपूर) मराठवाडा प्रशासकीय प्रशिक्षण प्रबोधिनी, पैठण, (औरंगाबाद) या ठिकाणी करण्यात येणे, सदर नियुक्ती देताना कोणतीही विहित कार्यपद्धतीचा अवलंब न करता मुख्यमंत्री सचिवालयाच्या टिप्पणीच्या आधारे नियुक्ती आदेश काढणे, सदर तिन्ही अधिकारी या लेखाविषयक

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		कामकाज करणाऱ्या असून प्रशिक्षण संस्थेतील नियुक्तीसाठी त्या पात्र नसणे, तसेच सदर प्रशिक्षण संस्थेतील त्यांच्या नियुक्तीने वित्त विभागाशी संबंधित पदे मोठ्या प्रमाणात रिक्त राहत असणे, या तीन ही अधिकाऱ्यांना पदोन्नतीच्या वेळी वाटप झालेल्या प्रशासकीय विभागात हजर होण्याची अट डावलून सदर नियुक्ती दिल्याने सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन अधिसुचना दिनांक १५.६.२०१७ मधील तरतुदीचे उल्लंघन झालेले असणे, वित्त विभागाने सदर सर्व बाबी निर्दर्शनास आणूनही नियुक्त्या केल्याने मुख्यमंत्री सचिवालयाचा विभागाच्या नियमित कारभारातील हस्तक्षेप स्पष्ट होणे, यामुळे राज्यातील विभागीय प्रशिक्षण संस्थेच्या मूळ उद्देशलाच हरताळ फासला जाणे, राज्य प्रशिक्षण धोरणाच्या विरोधी सदर नियुक्त्या तात्काळ रद्द करण्याची गरज असणे, सदर प्रशिक्षण संस्थांमध्ये पात्र संचालक/प्राध्यापक वर्ग नेमून आवश्यक पायाभूत सुविधा पुरविण्याची गरज असणे, मात्र याकडे शासनाचे झालेले दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपायोजना.”		४६
१०७.	४२१	अॅड. हुस्नबानू खलिफे, श्री. शरद रणपिसे, श्री. रामहरी रुपनवर वि.प.स.	कित्ता.	

“दोडामार्ग, जि, सिंधुदूर्ग या तालुक्यात जंगली हत्तीने मोठ्या प्रमाणात धुमाकुळ घातला असून बागायतीमध्ये प्रवेश करून केली सुपारी, नारळ, पोफळी बागांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान करण्यात येत असल्याचे माहे जून, २०१९ रोजी वा त्या सुमारास आढळून येणे, यामुळे बागायतदारांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान होत असल्याचे आढळून येणे, बागायतदारांना जगणे फारच अवघड होणे, वन विभाग याबाबत ठोस निर्णय घेतांना दिसत नसल्याचे आढळून येणे, वारंवार जंगली हत्तीपासून फळबागांचे मोठ्या प्रमाणात होत असलेल्या नुकसानामुळे बागायतदारांमध्ये चिंतेचे वातावरण निर्माण होणे, सबब जंगली हत्तीपासून फळबागांचे संरक्षण करण्याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

“मुंबई शहराला शुद्ध हवा आणि पाणीपुरवठा करणाऱ्या संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानास तेथील पर्यावरण घातकी अधिकाऱ्यामुळे धोका निर्माण झाल्याच्या अनेक बातम्या मागील काही महिन्यांपासून प्रसिद्ध होत असणे, संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानातील मुख्य वनसंरक्षक अन्वद अहमद, सहाय्यक वनसंरक्षक डी.जे. सिंग, वनक्षेत्रपाल देवरे यांनी उद्यानातील वन्यजीवांच्या क्षेत्रामध्ये कॅटरप गार्डन व बांबू गार्डन बांधून वन्यजीवांच्या क्षेत्राची व पर्यायाने पर्यावरणाची नासाडी करणे, दहिसर नदीमध्ये नदीकिनाऱ्याने सिमेंट भिंती व दगडी भिंती बांधून अनावश्यक रितीने शासकीय निधीचा अपव्यय केला असणे, नदीपात्राला बंदिस्त करून नदीतील दगड फोडून पर्यावरणास बाधक कृत्य केलेले असणे, नदीतील गाळ व दगड-गोटे मॅफको परिसरामध्ये पसरवून तेथील हरणांचे खाद्य असलेला मारक ठरेल असे कृत्य केले असणे, देवरे यांनी पेट्रोकार्ड मध्ये लाखो रुपयांचा भ्रष्टाचार केल्याच्या तक्रारी असणे, मालाड येथे MMRCL च्या वृक्ष लागवडीत अनावश्यक रितीने मोठे अंदाजपत्रक बनवून कंत्राटदारांना फायदा होईल असे काम करून न केलेल्या कामाचे पैसे कंत्राटदारांना देणे, देवरे यांचे नॅशनल पार्क मध्ये १८ वर्षांची भ्रष्ट कारकिर्द असणे, डी.जे. सिंग यांचे जंगल संरक्षणाकडे असलेले दुर्लक्ष आणि N.O.C. कडे असलेले लक्ष आणि अन्वर अहमद यांनी या दोघांना अनेक तक्रारी होवून ही दिलेले अभय यामुळे नॅशनल पार्कची न भूतो न भविष्यती अशी हानी होत असणे, या गोष्टीकडे शासनाने गांभिर्याने लक्ष देवून या भ्रष्ट त्रिकुटावर तात्काळ कारवाई करून त्यांना नॅशनल पार्कमधून हटविण्याची तसेच गैरव्यवहाराची चौकशी करून त्यांच्याकडून शासकीय निधीच्या व पर्यावरणाच्या झालेल्या नुकसानीची भरपाई करण्याची निर्माण झालेली

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१०९.	२३३	<p>आवश्यकता तथापि शासनाचे याकडे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची उपाययोजना.”</p> <p>श्री. रविंद्र फाटक, श्री. नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, श्री. गिरीशचंद्र व्यास, श्री. कित्ता. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री. रामदास आंबटकर, डॉ. निरंजन डावखरे वि.प.स.</p> <p>“पालघर जिल्ह्यातील १९० अनधिकृत शाळा बंद करण्याचे आदेश जिल्हा परिषदेच्या शिक्षण विभागाने दिल्यामुळे सुमारे १८ हजार विद्यार्थ्यांचे भवितव्य ऐन शाळा सुरक्षा होण्याच्या वेळीच धोक्यात आल्याचे नुकतेच माहे जून, २०१९ मध्ये उघडकीस येणे, उक्त अनधिकृत शाळांमध्ये सर्वात जास्त १५० शाळा एकट्या वसई तालुक्यातील असणे, उक्त शाळा बंद केल्यामुळे विद्यार्थ्यांचे भवितव्य धोक्यात आल्याने पालकांमध्ये प्रवंड असंतोषाचे वातावरण असणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, विद्यार्थ्यांच्या भवितव्याच्या दृष्टीने १८ हजार विद्यार्थ्यांना अन्य शाळांमध्ये सामावून घेण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>		२६८
११०.	२७१	<p>अॅड. अनिल परब वि.प.स.</p> <p>“ मुंबईरिस्थित इंडियन एज्युकेशन सोसायटीच्या अनुदानित/विनाअनुदानित शाळेच्या संस्थेचे मुख्य कार्यालय राजा शिवाजी विद्यालय विद्यासंकुल, दादर हिंदू कॉलनी, असणे, सदर संस्थेच्या संस्था चालकांकडून मनमानी कारभार सुरु असल्याप्रकरणी मार्च, २०१८ मध्ये विधानपरिषदेमध्ये लक्षवेधी सुचना उपस्थित करण्यात येणे, उक्त संस्थेच्या विश्वस्तांनी गेली २० वर्ष शाळा प्रवेश देतांना कॅपिटेशन फी गोळा करून करोडो रूपयांची माया गोळा करून कायद्याचा भंग केला, तसेच दरवर्षी बांधकाम/दुरूस्ती आदि कामे निविदेशिवाय करून गैरव्यवहार करणे, शासनाच्या अटी व शर्तीचा भंग करून विद्यार्थ्यांकडून हजारो रूपये फी घेणे, आदि प्रकार विधानपरिषदेच्या सभागृहात उपस्थित करण्यात</p>	कित्ता.	

१११. ३११

आल्यानंतर सदर लक्षवेधीला उत्तर देतांना मा.शिक्षण मंत्री महोदयांनी सदर प्रकरणी तातडीने फॉरेन्सिक चौकशी करून संबंधित दोषीं संस्थेवरूद्ध कारवाई करण्याचे दिलेले आश्वासन, सदर आश्वासनाची अदयाप पूर्तता न होणे, परिणामी पालक व विद्यार्थ्यांमध्ये शासनाप्रती निर्माण झालेली संभ्रमाची भावना, शासनाच दोषी संस्थेला पाठिशी घालत असणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने तातडीने सखोल चौकशी करून सभागृहात दिलेल्या आश्वासनाची तातडीने कार्यवाही करणेबाबत शासन स्तरावर करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”

श्री. नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, श्री. गिरीशचंद्र व्यास, श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री. रामदास अंबटकर वि.प.स.

“ शिशुविकास एज्युकेशन सोसायटी नागपूरद्वारा संचालित १) शिशुविकास उच्च प्राथमिक शाळा किल्ला महाल, नागपूर व २) शिशू विकास माध्यमिक विद्यालय किल्ला महाल, नागपूर या दोन्ही शाळा शासनमान्य व १०० टक्के अनुदान प्राप्त असणे, या दोन्ही शाळेत वर्ग १ते १० असून एकूण विद्यार्थी संख्या सुमारे २५ असणे, या दोन्ही शाळा एकाच खोलीत सुरु असणे, डेक्स बैंच, फला, स्वच्छतागृह, पिण्याचे पाणी, प्रयोगशाळा, शिक्षक खोली ग्रंथालय नसणे, या दोन्ही शाळेचे संच निर्धारण होणे व वेतन अनुदान/वेतनेत्तर अनुदान नियमितपणे वितरीत करणे या प्रकरणात शिक्षण विभागाच्या अधिकाऱ्यांचा भ्रष्टाचार निरदर्शनास येणे, परिणामी शिक्षण विभागातील भ्रष्टाचाराबाबत तात्काळ चौकशी करणे आवश्यक असणे, शासनाने तातडीने दखल घेवून या गंभीर प्रकाराची चौकशी करण्याची आवश्यकता आणि यावर शासनाची प्रतिक्रिया.”

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
११२.	३३९	ॲड. निरंजन डावखरे वि.प.स.	कित्ता.	
		<p>“ राज्यातील सर्व ग्रंथपालांचे एकदिवसीय चर्चासत्र शिर्डी, ता.राहता, जि.अहमदनगर येथे दि.२.६.२०१९ रोजी संपन्न होणे, सदर चर्चासत्रात विविध प्रलंबित मागण्यांवर चर्चा होणे, त्यामध्ये कार्यरत अर्धवेळ ग्रंथपालांना सध्याची कार्यशाळा व नजिकची एक शाळा मिळूण पूर्णवेळ करणे, यासाठी विद्यार्थी संख्येची अट शिथील करणे, कार्यरत अर्धवेळ ग्रंथपालास त्याच शाळेत पूर्णवेळ करण्यासाठी त्या शाळेतील रिक्त तासिका वाचनतासासाठी अथवा वैकल्पिक विषयांचा कार्यभार देऊन पूर्णवेळ करणे, अर्धवेळ ग्रंथपालांना रात्रशाळांतील कर्मचाऱ्यांप्रमाणे पूर्वलक्षी प्रभावाने सेवाशर्थाचा लाभ मिळण्याबाबत मागणी करणे, आकृतीबंधात इ.५ वी ची विद्यार्थी संख्या ग्राह्य धरून पूर्णवेळ ग्रंथपालापदासाठी ५०० विद्यार्थीसंख्या निश्चित करण्याबाबत मागणी करणे, पदवीधर बी.लिब ग्रंथपालांना न्यायालयाच्या निर्णयानुसार वेतनश्रेणी व कालबद्ध वेतनश्रेणीचा लाभ मिळण्याबाबत मागणी करणे, प्रमाणपत्रधारक एल.टी.सी. ग्रंथपालांना शासन परिपत्रक दि.१४.६.२०१६ मधील वेतनश्रेणीचा लाभ अद्यापपर्यंत न मिळणे, ग्रंथपालांच्या बहुतांश मागण्या शासन स्तरावर प्रलंबित असणे, त्यामुळे ग्रंथालय कर्मचाऱ्यांमध्ये असुरक्षिततेची भावना निर्माण होणे, शासनाने सदरहू मागण्यांबाबत तातडीने निर्णय घेऊन ग्रंथपालांना दिलासा देण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>	४६ ३	
११३.	३४२	ॲड. निरंजन डावखरे वि.प.स.	कित्ता.	
		<p>“राज्यातील प्राथमिक व माध्यमिक शाळांमधील गुणवान विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठीच्या शिष्यवृत्ती परीक्षांमुळे महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषदेला मोठ्या प्रमाणात आर्थिक तोटा सहन करावा लागणे, तो भरून काढण्यासाठी परिषदेने शासनाकडे सुमारे २५ कोटी रुपयांच्या निधीची मागणी करणे, त्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाकडे पाठविण्यात येणे, परंतु</p>		

या प्रस्तावाला शासनाकडून अद्याप मान्यता मिळाली नसणे, त्यामुळे सदरहू प्रस्तावाला तातडीने मान्यता देणे आवश्यक असणे, याकरीता शासनाने तातडीने निर्णय घेऊन करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

ॲड. निरंजन डावखरे वि.प.स.

“**महाराष्ट्र शासन राजपत्र** असाधारण भाग चार ब दि.६.९.२०१६ अधिसूचना महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती), विनियमन अधिनियम १९७७ नुसार शालेय शिक्षण कर्मचाऱ्यांसाठी लागू असलेल्या वेतनश्रेण्या महाराष्ट्र खाजगी शाळा कर्मचारी सेवेच्या शर्ती नियमावली १९८१ मधील नियम ७ अनुसूची क नुसार दिल्या जाणे, सदर नियम ६.९.२०१६ रोजी निरसित करण्यात येणे व नव्याने शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी वर्ग यांना ६ व्या वेतनश्रेणी आयोगानुसार वेतनश्रेण्या लागू करण्यात येणे, सदर अधिसूचना नुसार परिपत्रकात रात्रशाळा शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी वर्ग यांना माध्यमिक शाळा शिक्षक यांच्या प्रमाणेच वेतनश्रेणी लागू करण्यात येणे, तसेच अर्धवेळ शिक्षकांसाठी दि.४.९.२००९ च्या शासन निर्णयाने रात्रशाळा शिक्षकांना सुधारित वेतनश्रेणी लागू करण्यात येणे, शासन निर्णय शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग दि.१७.५.२०१७ नुसार रात्रशाळा शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी वर्ग यांना कार्यभारानुसार १२.६.२००९ व ४.९.२००९ च्या शासन निर्णयानुसार वेतनश्रेणी लागू करण्यात यावी असे आदेश असणे, सदर निर्णयानुसार व आयुक्त, विद्याप्राधीकरण महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या अभिप्राय दिलेला असतोना सुद्धा रात्रशाळा शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी वर्ग यांना ७ व्या वेतन आयोगानुसार वेतनश्रेणीमध्ये नमूद न करता शासनाच्या वतीने त्यांच्यावर अन्याय केलेला असणे, त्यामुळे सदरहू शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांच्यामध्ये

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
११५.	३७९	<p>पसरलेला तीव्र असंतोष, शासनाने माध्यमिक शाळा शिक्षकांप्रमाणेच रात्रशाळा शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांना ७ व्या वेतन आयोगानुसार वेतनश्रेणी लागू करण्याबाबत घ्यावयाचा निर्णय व करावयाची कार्यवाही, यावर शासनाची प्रतिक्रिया.”</p> <p>श्री. धनंजय मुंडे, श्री. अनिकेत तटकरे, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री. कपिल पाटील, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, श्री. सतिश चव्हाण, श्री. विक्रम काळे, श्री. नागोराव गाणार, प्रा. अनिल सोले, श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री. गिरीशचंद्र व्यास, श्री. रामदास आंबटकर, श्री. प्रविण दरेकर, ॲड. निरंजन डावखरे, श्री. रमेशदादा पाटील, श्री. निलय नाईक, वि.प.स.</p> <p>“महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाने घेतलेल्या दहावीच्या परीक्षेचा निकाल दिनांक ८ जून, २०१९ रोजी लागला असणे, गेल्या वर्षीच्या तुलनेत या निकालात या वर्षी तब्बल साडेबारा टक्क्यांची ऐतिहासिक घट झाली असणे, १०० टक्के आणि ९० टक्क्यांपेक्षा अधिक गुण मिळवणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या संख्येतही मोठ्या प्रमाणावर घट झाली असणे, अभ्यासक्रम, कृतिपत्रिका, परीक्षा पद्धतीतील बदल आणि अंतर्गत गुण देण्याची बंद केलेली पद्धत यामुळे सदर घट झाल्याची चर्चा शिक्षण तज्ज्ञांकडून केली जात असणे, विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक वाटचालीत दहावी हा महत्त्वाचा टप्पा असणे, राज्यशासनाने दहावीसाठी कृतिपत्रिकेची नवीन पद्धत सुरु केली असली तरी विद्यार्थ्यांनी स्वमत, स्वानुभव कशाप्रकारे मांडले पाहिजेत, याबाबतचे ठोस प्रशिक्षणच शिक्षकांना दिलेले नसणे, नियोजनशून्य व पूर्वतयारीअभावी सुरु केलेल्या कृतिपत्रिकेच्या पद्धतीमुळे राज्य मंडळाच्या हजारो विद्यार्थ्यांचे फार मोठे नुकसान झाले असणे, दुसऱ्या बाजूला केंद्रीय शिक्षण मंडळ, आयसीएसई, आयजीसीएसई या मंडळांनी मात्र अंतर्गत गुणांची पद्धत बंद केलेली नसणे, यामुळे राज्य मंडळाच्या विद्यार्थ्यांपेक्षा अन्य मंडळाच्या विद्यार्थ्यांच्या</p>	कित्ता.	२६८

गुणांच्या टक्केवारीत मोठी तफावत निर्माण झाली असणे, दहावीनंतर महाविद्यालय प्रवेशासाठी राज्य मंडळातील विद्यार्थ्यांना अन्य मंडळाच्या विद्यार्थ्यांशी स्पर्धा करावी लागत असणे, परंतु, राज्य मंडळाने अंतर्गत गुण देण्याची पद्धत एकतर्फी बंद केली असल्यामुळे इतर मंडळे व राज्य मंडळाच्या विद्यार्थ्यांमध्ये दुजाभाव, असमानता निर्माण झाली असणे, परिणामी “सर्वांना समान संधी”, या नैसर्गिक न्याय तत्वाचे राज्यसरकारकडून उल्लंघन झाल्याची तीव्र भावना राज्य मंडळाच्या विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण झाली असणे, प्रवेशासाठी एकच नियम असताना गुण देण्याच्या पद्धतीत दुजाभाव निर्माण करणाऱ्या, राज्य मंडळाच्या विद्यार्थ्यांना चांगल्या महाविद्यालयांमध्ये प्रवेश मिळणे दुरापास्त करणाऱ्या राज्य मंडळाविरोधात जनतेत तीव्र चिंडीची भावना निर्माण झालेली असणे, अन्य मंडळांमध्ये अंतर्गत गुण देण्याची पद्धत बंद होईपर्यंत राज्य मंडळाला एकतर्फी व मनमानीपणे अंतर्गत गुणांची पद्धत बंद करता येणार नाही, ते नैसर्गिक न्याय तत्वाला धरून होणार नाही, त्यामुळे यामध्ये तातडीने बदल करावा व चालू वर्षी इतर मंडळांचे ८० पैकी गुण व राज्य मंडळांचे १०० पैकी गुण यांचे समानीकरण करून त्याआधारेच गुणवत्ता याद्या तयार करून प्रवेश प्रक्रिया पार पाडाव्यात, अशी मागाणी पालक व विद्यार्थ्यांकडून केली जात असणे, तथापि, शासनाचे याकडे होणारे दुर्लक्ष, परिणामी पालक, विद्यार्थी, शिक्षक, शिक्षणतज्ज्ञ यांच्यांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”

११६. ३९५

श्री. कपिल पाटील, वि.प.स.

“ राज्यातील सरकारी-निमसरकारी आणि खाजगी अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक शाळा आणि ज्युनियर आणि सीनियर कॉलेजातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची हजारो पदे रिक्त असणे, रिक्त पदांची माहिती दडवून ठेवण्यात येणे, शालेय शिक्षण विभागातील

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		मंजूर पदांना ३०टके कपात लावणे, कला- क्रीडा शिक्षकाची पदे संपुष्टात आणणे, संचमान्यतेचे निकष बदलून भाषा व गणित-विज्ञानाचे विषयनिहाय शिक्षकांची पदे संपुष्टात आणणे, समाजशास्त्र विषयाची पदे संपुष्टात आणणे, आरटीईनुसार प्राथमिक विभागासाठी मुख्याध्यापक पदांची निर्मिती न करणे, अतिथी निदेशक आणि कंत्राटी शिक्षक नावाने शिक्षकांचे शोषण करणे, आयसीटी-आयटी शिक्षकांना अनुदानित मंजूर पदांना मान्यता न देणे, मानसेवी शिक्षकांच्या नियुक्ती कालावधीत व मानधनात वाढ न करणे, आयसीटी-आयटी शिक्षकांना नाममात्र वेतन देणे, १ लाख ९२ हजार डी.एड./बी.एड./टीईटी धारक उमेदवार नोकरीच्या प्रतिक्षेत असणे, दीड लाख शिक्षक/शिक्षकेतर रिक्त पदांची भरती प्रक्रिया बंद असणे, यामुळे महाराष्ट्राच्या शैक्षणिक दर्जावर परिणाम होणे, बेरोजगार डी.एड./बी.एड. धारकांमध्ये प्रचंड असंतोष असणे, यामुळे पसरलेला असंतोष आणि संताप. याबाबत शासनाची भूमिका आणि करावयाची कार्यवाही.”	८०	
११७.	४७७	अॅड. निरंजन डावखरे वि.प.स.	कित्ता.	
		“शालेय शिक्षण विभागांतर्गत खाजगी अनुदानित प्राथमिक व माध्यमिक शाळांमध्ये अनुकंपाची बरीच प्रकरणे प्रलंबित असणे, सदर विषयाबाबत लोकप्रतिनिधी (कोकण पदवीधर) यांनी वारंवार विभागाकडे पत्रव्यवहार करून मागणी करणे, तसेच अधिवेशन कालावधी दरम्यान बैठकीचे आयोजनदेखील करणे, सदर बैठकीमध्ये १५ दिवसांत अनुकंपाबाबत धोरण निश्चित करण्याबाबत शालेय शिक्षण विभागाने सांगणे, ८ ते १० महिन्यांचा कालावधी उलटूनसुद्धा विभागाने कोणतीही कार्यवाही केलेली नसणे, इतर सर्व विभागांमध्ये अनुकंपा तत्त्वावरील भरती सुरक्षीत सुरू असणे, सन २०११ पासून शालेय शिक्षण विभागातील खाजगी अनुदानित, प्राथमिक व माध्यमिक शाळांमध्ये कोणत्याही प्रकारची अनुकंपा भरती न करणे, राज्यातील विशेषत: कोकणातील अनेक प्रकरणे		

प्रलंबित असणे, इतर विभागाप्रमाणे सामान्य प्रशासन विभागाचा शासन निर्णय शालेय शिक्षण विभागाने अंमलात न आणणे, त्यामुळे अनुकंपाधारक उमेदवारावर अन्याय होणे, शासनाने तातडीने अनुकंपा प्रकरणे निकाली काढण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

११८. ५०६

श्री. दत्तात्रय सावंत, श्री. श्रीकांत देशपांडे, श्री. बाळाराम पाटील, श्री. किशोर दराडे, वि.प.स.

“राज्यात शालेय शिक्षण विभाग शासन निर्णय दिनांक १९ सप्टेंबर २०१६ अन्वये राज्यातील पात्र ठरलेल्या शाळा व तुकड्यांना सरसकट २० टक्के अनुदान देण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, तसेच शासन निर्णय दिनांक १ जुलै, २०१६ व २ जुलै, २०१६ रोजी अनुदानास पात्र म्हणून घोषित केलेल्या शाळा व तुकड्यांना शासन निर्णय दि. ९ मे २०१८ मधील अटींची पूर्तता करण्यान्या शाळाना २० टक्के अनुदान वितरित करण्यात येणे, सदरहू शासन आदेशानुसार राज्यातील शाळांना २० टक्के अनुदान आज पर्यंत सुरु असणे, सदर शाळांना अनुदानाचा वाढीव टप्पा वाढवून मिळणेसाठी सभागृहात उपस्थित झालेल्या मुद्यांवर पुढील टप्पा देणेबाबत घोषणा करण्यात येणे, परंतु या शाळांना चालू आर्थिक वर्षात कोणताही वाढीव टप्पा देण्यात न येणे, वास्तविक पाहता या शाळेवर काम करत असताना शिक्षक हे गेली २० वर्ष विनावेतन काम करीत असणे, आता या शिक्षकांना पगार मिळत असताना तो अत्यंत तुटपुंजा दिला जात असणे, त्यामुळे या २० टक्के अनुदान घेत असलेल्या शाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांना १०० टक्के अनुदान मिळणे गरजेचे असणे, तसेच या शाळेवर करत असण्यांया शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांच्या वैद्यकीय प्रतिपूर्ती योजना लागू नसणे, २० टक्के अनुदानित शाळेवर शिक्षक

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
११९.	५३४	<p>विद्यार्थीसंख्येअभावी अतिरिक्त झाल्यास त्यांना सेवा संरक्षणाही दिले जात नसणे, यामुळे या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना शंभर टक्के वेतन अनुदान देऊन वैद्यकीय प्रतिपूर्ती योजना व सेवा संरक्षण देणेबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p> <p>डॉ. (श्रीमती) मनिषा कायंदे, ॲड. अनिल परब, श्री. रविंद्र फाटक, श्री. विलास कित्ता. पोतनीस, श्री. नरेंद्र दराडे, वि.प.स.</p> <p>“ राज्यातील जिल्हा परिषदेच्या शाळांमधील तब्बल १३ हजार २२८ धोकादायक वर्गाखोल्या बंद असल्याचे नुकतेच माहे जून, २०१९ मध्ये उघडकीस येणे, उक्त धोकादायक वर्गाखोल्या बंद असल्याने विद्यार्थ्यांनी बसायचे कुठे याबाबत निर्माण झालेला प्रश्न, धोकादायक वर्गाखोल्या बंद असल्याने पर्यायी वर्गाखोल्या आणि जागा उपलब्ध न झाल्याने अनेक ठिकाणी उघड्यावर शाळा भरविण्याची आलेली वेळ, काही ठिकाणी तर स्थानिक समाजमंदिरे किंवा ग्रामपंचयतीचा आधार घेऊन शाळा भरविण्यात येत असणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, शिक्षण खात्याच्या भोंगळ कारभाराविषयी गंभीर्याने लक्ष घालण्याची नितांत आवश्यकता, विद्यार्थ्याच्या शैक्षिणक भवितव्याच्या दृष्टीने शासन स्तरावर तातडीने निर्णय घेण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”</p>		
१२०.	६४८	<p>श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चवळण, डॉ. सुधीर तांबे, श्री. दत्तात्रेय सावंत, श्री. किशोर दराडे, श्री. बाळाराम पाटील, श्री. कपिल पाटील, वि.प.स.</p> <p>“राज्यातील प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांचा ‘कायम’ शब्द काढण्यात येणे, या सर्व शाळांना अनुदान देण्यासाठी तत्कालीन सरकारने प्रथम वर्ष २०%, ४०%, ६०%, ८०%, व पाचव्या वर्षी १००% अनुदान सूत्र ठरविणे, त्यानुसार अनुदानास पात्र ५८ शाळांना अनुदान मिळत असणे, सध्याच्या शासनाने हे सूत्र रद्द करणे, सन २०१४ पासून १६२८ शाळा व वर्ग तुकड्या तसेच १ व २ जुलै रोजी घोषित केलेल्या शाळांना</p>		४८

सरसकट २० टक्के अनुदान देण्यास सुरुवात करणे, त्याला ४.५ वर्षांचा कालावधी पूर्ण होणे, तरीसूद्धा या शाळांना पुढील १०० टक्के ने वेतन अनुदान देण्याचा निर्णय न घेणे, अनुदानास पात्र म्हणून शासन निर्णय निर्गमित केलेल्या १४५ कनिष्ठ महाविद्यालयांना वेतन अनुदानाची तरतूद न करणे, मुल्यांकन करून अनुदानास पात्र ठरलेल्या प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विद्यालयाच्या याद्या अनुदानासाठी पात्र म्हणून घोषित न करणे, सन २०१२-१३ मध्ये भौतिक सुविधा व विद्यार्थी संख्येचे निकष पूर्ण करणाऱ्या शाळांना नैसर्गिक वाढीने वर्ग तुकड्या देण्यात येणे, त्यांना आता ६ वर्षांचा कालावधी पूर्ण होणे, तरीही त्यांना वेतन अनुदान देण्याबाबत कोणतीही कार्यवाही न होणे, यासाठी विविध शिक्षक संघटनांनी वेळोवेळी आंदोलने करणे व १४ जून २०१९ पासून आझाद मैदान येथे हजारो शिक्षक-कर्मचारी आंदोलन करीत असणे, शिक्षक लोकप्रतिनिधींनी वेळोवेळी शासनाकडे पाठपुरावा करणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१२१. ७०२

ॲड. हुस्नबानू खलिफे, श्री. विलास पोतनीस वि.प.स.

“राज्यात शालेय शिक्षणाचा बोजवारा उडाला असून यंदाच्या राज्य शासनाच्या पाठ्यपुस्तक निर्मिती मंडळ ‘बालभारती’ने अऱ्यासक्रमामध्ये दुसरीच्या गणित पुस्तकांत संख्यावाचन करताना एकवीस ऐवजी वीस एक, त्र्याहतर ऐवजी सत्तर तीन, त्र्याण्णव ऐवजी नव्वद तीन असे वाचण्याच्या सूचना अभ्यास मंडळाने दिल्याचे माहे जून, २०१९ च्या दुसऱ्या आठवड्यादरम्यान निर्दर्शनास येणे, मराठी जोडाक्षरे कठीण असल्याचे सांगत बालभारतीने नवीन पद्धती अवलंबवली असल्याचे पाठपुस्तक निर्मिती मंडळाकडून सांगण्यात येणे, या पुस्तकात नवी व जुनी पद्धत अशा दोन्ही स्वरूपाची मांडणी देण्यात आली असली तरी

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

८८

कित्ता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

शिक्षकांनी नवीन पद्धतीने शिकवावे, अशा सूचना करण्यात येणे, या प्रकारामुळे मराठीतील संबंधित रुढ शब्दसंपदाच नष्ट करण्यात येत असून मराठी संस्कृती नष्ट करण्याचा प्रकार यातून निर्दर्शनास येणे, एकीकडे राज्यातील सर्व शाळांमध्ये मराठी भाषा बंधनकारक करण्याच्या घोषणा करत असताना नवीन अंक वाचनाच्या पद्धतीमुळे इंग्रजी भाषेचे होत असलेले अनुकरण व मराठी भाषेतील पारंपरिक अंक वाचन पद्धतीचा न्हास करण्याचा होत असलेला अक्षम्य प्रयत्न, अशा प्रकारे मराठी भाषेची गळचेपी करण्याच्या प्रकारामुळे शिक्षक, विद्यार्थी वर्ग व सर्वसामान्य जनमानसात पसरलेली तीव्र असंतोषाची व नाराजीची भावना, याबाबत राज्यशासनाने चौकशी करून अशा पद्धतीने मराठी भाषेसंदर्भात दुजाभाव करण्याच्या संबंधित पाठ्यपुस्तक निर्मिती मंडळावर कठोर स्वरूपाची कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१२२. ७२५

डॉ. सुधीर तांबे, श्री. शरद रणपिसे, श्री. रामहरी रुपनवर, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, डॉ. हुस्नबानू खलिफे, श्री. दत्तात्रय सावंत, श्री. विक्रम काळे, श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स.

“राज्यातील अनुदानित शाळांमधील शिक्षकांचे व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन शालार्थ प्रणालीद्वारे होत असणे, शालार्थ प्रणालीत मान्यताप्राप्त शिक्षक वा शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे नाव समाविष्ट केल्यानंतर त्यांचे वेतन सुरु होत असणे, तथापि गेल्या २ वर्षांपासून ही कार्यवाही शिक्षणाधिकारी वा शिक्षण उपसंचालक यांचे माध्यमातून होत होती तथापि शासनाने सर्व अधिकार आयुक्त वा संचालकाकडे केंद्रीत करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला नंतर एक विशेष पथक नेमले, पुन्हा संचालकाकडे सोपविला एवढे सर्व उपद्रव्याप केल्यानंतरही शिक्षकांचे नाव शालार्थ प्रणालीत समावेश न होणे, गेली ४ ते ५ वर्षांपासून मान्यता असूनही शिक्षक वेतनापासून वंचित असणे, आता पुन: ही कार्यवाही

करण्यासाठी शिक्षणाधिकारी व उपसंचालक पातळीवर देण्याचा निर्णय घेतलेला असणे, तसेच संच मान्यता निश्चितीमधील त्रुटी दुरुस्तीचा प्रशासकीय घोळ या शासनाच्या धोरणांमध्ये असलेला प्रचंड संभ्रम, गोंधळ व त्यामुळे बोकाळलेला भ्रष्टाचार यापुढे शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांमध्ये निर्माण झालेला प्रचंड असंतोष, चीड व संतापाची भावना, याबाबत राज्य शासनाने तातडीने चौकशी करून शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१२३. ७५७ श्री. श्रीकांत देशपांडे, वि.प.स.

“ शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांना संगणक अर्हता बंधनकारक करण्यात आली आहे ही जाचक अट तात्काळ रद्द करण्यात याची मुख्याध्यापकांनी शिक्षण व्यवस्थापन पदविका पूर्ण करणे बंधनकारक करण्यात आहे, अनेक शिक्षक व कर्मचारी हे सेवानिवृत्त झाले असून काही मयत झाले आहेत त्यांना सेवानिवृत्ती वेतन निश्चित करतांना तसेच कार्यरत व सेवानिवृत्तीस कमी कालावधी बाकी असलेल्या शिक्षक व कर्मचाऱ्यांचे ७ व्या वेतन आयोगानुसार वेतन निश्चिती करतांना प्रमाणपत्र सादर करण्याची अट ठाकल्याने वेतन निश्चिती रोखण्यात आली आहे ही बाब अन्यायकारक आहे त्यामुळे राज्यातील शिक्षक व कर्मचाऱ्यांना संगणक अर्हता प्राप्त करण्यासाठी २ वर्षांची मुदतवाढ आवश्यक असून जे कर्मचारी सेवानिवृत्त झाले अथवा मयत झाले तसेच ज्यांच्या सेवानिवृत्तीस २ वर्ष किंवा त्यापेक्षा कमी कालावधी बाकी आहे अशा शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना संगणक अर्हता प्रमाणपत्र सादर करण्यातून सूट देणे आवश्यक आहे, मुख्याध्यापकांनी शिक्षण व्यवस्थापन पदविका पूर्ण करणे बंधनकारक करण्यात आले हेसुद्धा चुकीचे आहे, अनेक

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

मुख्याध्यापक हे दीर्घ सेवा देऊन पदोन्नतीने मुख्याध्यापक झालेले आहेत त्यामुळे त्यांना शिक्षण व्यवस्थापनाचे ज्ञान आपसुकच आहे. तसेच सरळसेवेने मुख्याध्यापक सेवेत असलेल्या उमेदवारास मुख्याध्यापक पदाची पात्रता धारण करीत असल्याने त्यांना आवश्यक माहिती व ज्ञान आहेच त्यामुळे त्यांनी शिक्षण व्यवस्थापन पदविका सादर करण्याची अट चुकीची व जाचक आहे. शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांना संगणक अर्हता बंधनकारक करण्यात आली आहे ही जाचक अट तात्काळ रद्द करणे, मुख्याध्यापकांनी शिक्षण व्यवस्थापन पदविका पूर्ण करणे बंधनकारक न करता ७ वे वेतन आयोगानुसार वेतननिश्चिती तसेच सेवानिवृत्ती वेतन निश्चिती रोखण्याची अन्यायकारक आहे.”

१२४. ३०२ श्री. रामदास आंबटकर, प्रा. अनिल सोले, श्री. नागोराव गाणार, श्री. गिरीशचंद्र व्यास, कित्ता.
श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

“गडचिरोली गोँडवाना विद्यापीठाकरिता आरमोरी मार्गावर अडपल्ली येथील शेतकऱ्याकडून खाजगी जमीन १९३ एकर म्हणजे (७८.२७ हे.आर) जमिनीची खरेदी केली जाणे, सदर जमिनीची मूळ किमत ५८ कोटीची असताना सदर जमिनीची खरेदी ७५ कोटी रुपयात खरेदी केल्याचे उघड होणे, सदर जमिन खरेदी करताना ९ शेतकऱ्यांना जमिनीच्या खरेदी किमतीत तफावत दिसून आल्याने सदर जमीन खरेदीत मोठा गैरप्रकार, त्याबाबत निर्माण झालेला प्रश्नचिन्ह, सिनेट सदस्यानी सदर गैरप्रकाराची चौकशी करण्याची केलेली मागणी, वास्तविकता जमीन खरेदी करताना सदर जमिनीच्या जागेच्या बाजारमूल्य (रेडीनेकर दरा) प्रमाणे व दुव्याम निंबंधक यानी ठरवून दिलेल्या दराची किमत न देता जास्त भाव लावून त्यांची तिनपट किमत ९ जमीन मालकाना दिल्या जाणे, त्यामुळे सदर झालेल्या जमीन गैरप्रकाराची चौकशी करण्यासाठी समिती नेमली असता सदर समितीस झालेला जमीन गैरप्रकार व जास्त दराने आलेली खरेदी असल्याचे दिनांक ३ मे, २०१९ च्या

अहवालात नमूद असणे, सदर जमीन खरेदी गैरव्यवहारात संबंधित तत्कालीन कूलगुरु व सा.बा. विभाग यांचे असलेले लागेबांधे, शासनाच्या लाखो रुपयांचा होत असलेला चुराडा, शासनाने सदर प्रकरणाची योग्य चौकशी व कार्यवाही करण्याची सिनेट सदस्याकडून होत असलेली मागणी, शासनाने सदर प्रकरणात गैरप्रकार करणाऱ्या दोषीवर तातडीने कठोर कार्यवाही करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१२५. ३६३

श्री. श्रीकांत देशपांडे, वि.प.स.

“ दिनांक ४ फेब्रुवारी २०१३ ते दिनांक १० मे २०१३ या कालावधीत महाराष्ट्रातील महाविद्यालयीन प्राध्यापकांनी आपल्या विविध न्याय मागण्याकरिता एम. फुकटो या मान्यताप्राप्त संघटनेच्या नेतृत्वाखाली फक्त विद्यापीठीय परीक्षेच्या कामकाजावर बहिष्कार टाकला होता. खरेतर शासनाने व उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाने प्राध्यापकांना या परीक्षा बहिष्कार आंदोलनासाठी भाग पाडले होते. प्राध्यापकांचे हे बहिष्कार आंदोलन अचानक करण्यात आले नव्हते तर या आंदोलनाचे अनेक टप्पे होते. प्रत्येक टप्प्याची संपूर्ण माहिती व कायदेशीर सूचना संबंधित विभाग आणि अधिकाऱ्यांना देण्यात आली होती. त्यामध्ये प्रथमतः जिल्हास्तरीय धरणे आंदोलन, तदनंतर मा. कुलगुरु कार्यालय विद्यापीठ येथे धरणे आंदोलन, त्यानंतर एक दिवसीय सामूहिक रजा, शेवटी मा. सहसंचालक कार्यालय, मा. संचालक, उच्च शिक्षण विभाग, पुणे येथे त्यांचे कार्यालयासमोर धरणे आंदोलन, आझाद मैदान मुंबई येथे धरणे व जेलभरो आंदोलन तथापि या सर्व आंदोलनांकडे शासनाने व उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाने अक्षम्य दुर्लक्ष केले व या आंदोलनाची

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

कुठलीही दखल घेतली गेली नाही व योग्य ती कार्यवाहीसुद्धा केली नाही. विद्यापीठीय परीक्षा कामकाजांवर बहिष्कार आंदोलना दरम्यान सर्व प्राध्यापक दररोज आपआपल्या महाविद्यालयामध्ये पूर्णवेळ हजर होते. त्यांनी आपली दैनंदिन कार्य जसे - तोंडी परीक्षा, प्रात्यक्षिक परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन व इतर सर्व परीक्षा कार्ये नियमितपणे पार पाडलीत. या बहिष्कार आंदोलना दरम्यान उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाने शेवटच्या टप्प्यात दोन वेळा एम. फुक्टोच्या पदाधिकाऱ्यांना चर्चेसाठी आमंत्रित केले होते. परंतु एम. फुक्टोच्या पदाधिकाऱ्यांना प्रत्यक्ष भेट न देता तासनतास ताटकळत ठेवणे, चर्चा न करणे, वेळकाढूपणा करणे, मनस्ताप देणे अशी कामे अधिकाऱ्यांनी केलीत यावेळी तत्कालीन मा. शिक्षण मंत्रीमहोदय व प्रशासकिय अधिकाऱ्यांची संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांसोबतची वागणूक ही अतिशय द्वेशपूर्ण व आकस्पूर्ण होती. हे सर्व पाहून प्राध्यापकांचे प्रश्न त्यांना सोडवावयाचेच नाही असे स्पष्ट दिसत होते. दिनांक १० मे २०१३ रोजी इटच् द्वारे दाखल एका प्रकरणामध्ये मा. उच्च न्यायालय मुंबई यांनी विद्यार्थ्यांचे हित आणि भविष्य लक्षात घेऊन एम. फुक्टोला त्यांचे आंदोलन मागे घेऊन विद्यापीठासोबत सहकार्य करण्याचे आदेश दिले होते. तसेच विद्यापीठांनी आणि इतर संबंधितांनी बहिष्कार आंदोलन केल्याबद्दल प्राध्यापकांविरुद्ध कोणतीही कार्यवाही करू नये असे आदेश शासनाला दिल होते. मा. उच्च न्यायालयाचा आदेश मान्य करून दिनांक ११ मे २०१३ पासून एम. फुक्टोने आपले बहिष्कार आंदोलन मागे घेतले. प्राध्यापकांनी २-२ शिफ्टमध्ये काम करून परीक्षा मूल्यांकनाचे कार्य निर्धारित वेळेत पूर्ण केले. यामुळे सर्व विद्यापीठांचे निकाल योग्य वेळी घोषित करण्यात आले. अशारीतीने प्राध्यापकांनी आपले पेपर मूल्यांकनाचे कार्य १०० टक्के पार पाडले. महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठांच्या मा. कुलगुरुंनी, पेपर तपासणीची व परीक्षेसंबंधीची सर्व कार्य वेळेच्या आत पूर्ण झाल्याचे लेखी स्वरूपात शासनाला कळविलेले होते. वास्तविक

परीक्षेसंबंधित कामाचे जसे प्रश्नपत्रिका काढणे, मूल्यांकन इत्यादीकरिता प्राध्यापकांना वेगळे मानधन/मोबदला दिला जातो, प्राध्यापकांनी परीक्षेसंबंधित कामात कसुर केल्यास विद्यापीठ कायद्यामध्ये शिक्षेची विशिष्ट अशी तरतूद आहे ज्यामध्ये प्राध्यापकांच्या वेतन रोखण्याची तरतूद अंतर्भूत नाही. त्यामुळे प्राध्यापकांचे वेतन रोखणे ही पूर्णतः बेकायदेशीर असून अशा पद्धतीने वेतन रोखण्याचा अधिकार शासनाला नाहीच. मा. उच्च न्यायालयाने दिनांक १० मे २०१३ च्या आदेशामध्ये प्राध्यापकांच्या समस्या सोडविण्यासाठी तक्रार निवारण समिती स्थापन करण्याचे निर्देश दिले होते. परंतु शासनाने हम करे सो कायदा या उक्तीप्रमाणे आपल्याच खात्यातील अधिकाऱ्यांना या समितीत समाविष्ट करून घेतले. या समितीच्या किती सभा झाल्यात ? त्यात कोण कोण प्रतिनिधी होते ? झालेल्या सधेचे इतिवृत्त काय आहे याबदल काहीच माहीत नाही. सर्व प्रतिनिधी शासनाचे असल्यामुळे त्यांना प्राध्यापकांच्या समस्या सोडविण्यात बिलकुलच रस नव्हता. दिनांक २३ जाने. २०१९ रोजी मा. उच्च न्यायालय मुंबईने डब्ल्यु. पी. नं. १९१३/२०१३ अलांग वुईथ डब्ल्यु.पी.नं. २२९०/२०१५ अॅन्ड डब्ल्यू.पी.नं. २८२५/२०१४ मध्ये महाराष्ट्र शासनाच्या उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाला बहिष्कार आंदोलनाबदल बेकायदेशीरपणे रोखून ठेवलेले ७१ दिवसांचे वेतन दिनांक ३० मार्च २०१९ पर्यंत अदा करण्याचा आदेश स्पष्ट दिला आहे व या आदेशाचे पालन न केल्यास ८ टक्के दराने व्याज देण्याचा आदेशसुद्धा आहे. आणि आपले शासन या आदेशाची अवमानना करून याविरुद्ध सर्वोच्च न्यायालयात जाण्याची तयारी करीत असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

---

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१२६.	३७०	<p>प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स.</p> <p>“सैदापूर, ता. कन्हाड, जि. सातारा येथील शासकीय औषध निर्माण शास्त्र महाविद्यालयाच्या कोठवळी रुपयांचा आर्थिक गैरव्यवहार झालेला असल्याची बाब माहे जून, २०१९ च्या तिसऱ्या आठवड्यात उघडकीस आलेली असणे, या गैरव्यवहाराची सखोल चौकशी करून दोषी लोकसेवकांवर कारवाई करावी, महाविद्यालय प्रशासनाने खोटे लेखापरीक्षण केले असल्याने शासकीय विशेष लेखा परीक्षण करावे, महाविद्यालयाचे भांडार पडताळणी व विशेष लेखापरीक्षण पूर्ण करून शासनाने तज्ज्ञ लोकांची चौकशी समिती नेमावी, ३ वर्षांपेक्षा जास्त सेवा केलेल्या भांडार प्रमुख लिपिक, प्रबंधक, प्राचार्य आदीच्या तात्काळ बदल्या करून चौकशीचे कामकाज सुरू करावे या व इतर मागण्यांच्या पूर्ततेसाठी कन्हाड तालुक्यातील नागरिक आझाद मैदानावर बेमुदत धरणे अंदोलन करीत असणे, या सर्व गैरव्यवहाराची चौकशी करण्याबाबत केंद्रीय दक्षता आयोग, नवी दिल्ली, मा. मुख्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री, संचालक, तंत्र शिक्षण यांच्याकडे लेखी निवेदनाद्वारे मागणी केलेली असणे, मागणी करून कोणतीही कारवाई होत नसल्याने कन्हाडवासीयांमध्ये पसरलेला तीव्र स्वरूपाचा असंतोष व संतापाचे वातावरण, शासकीय औषधनिर्माण शास्त्र महाविद्यालयाच्या गैरव्यवहाराची तातडीने चौकशी करून दोर्पीवर कडक करवाई करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व याबाबतची शासनाची भूमिका.”</p>	<p>दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवणेकरिता.</p> <p style="text-align: right;">४०</p>	
१२७.	३८८	<p>श्री. अमरनाथ राजूरकर, वि.प.स.</p> <p>“नांदेड जिल्ह्यातील स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठाच्या आक्कान-२०१९ आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण शिबिरावेळी भोजन व्यवस्था पुरविण्यासाठी ई-निविदा मागविण्यात आल्या मात्र निविदा प्रक्रियेत घोळ घालून एका अपात्र निविदाधारकास पात्र ठरवून त्यांची निवड केल्याची बाब दिनांक १ जून, २०१९ रोजी उजेढात येणे, या प्रकरणी कुलसचिवांकडे</p>	<p>कित्ता.</p>	

१२८. ४०६

तक्रार करण्यात येणे परंतु त्या तक्रारीवर कोणतीच कारवाई करण्यात न येणे, शिविरावेळी भोजन व्यवस्था पुरविण्यासाठी विद्यापीठाने संपदा विभागामार्फत ई-निविदा मागवून घेतल्या. या ऑनलाईन निविदा प्रक्रियेत शिवपार्वती केटरिंग नांदेड, जयेश केटर्स अहमदनगर, भालावी ग्रुप औरंगाबाद, सहयोग सेवा, नांदेड, जैन भोजनालय, परभणी, दहीकर केटर्स अॅन्ड सर्विसेस, नागपूर अशा सहा निविदा प्राप्त होणे, शिवपार्वती केटरिंग नांदेडचा क्रम एल-१, दहीकर केटर्स अॅन्ड सर्विसेस नागपूरचा क्र. एल-२ व जयेश केटर्स अहमदनगरचा क्रम एल-३ नुसार भोजन व्यवस्था पुरविण्याचे कंत्राट एल क्र.३ जयेश केटर्स, अहमदनगर यांना देण्याची मोहरबानी विद्यापीठ प्रशासनाने करणे, जयेश केटर्स अहमदनगर त्यांच्या ई-निविदेसोबत दाखल केलेले प्रमाणपत्र बाद झालेले असतानाही कोणतीच कागदपत्राची शहानिशा न करता सदरील कॅटर्सला देण्यात येणे, सदरील विद्यापीठ प्रशासनाच्या ढोबळ व्यवहारामुळे निविदा प्रक्रियेत घोळ घालण्यात येणे, या प्रकरणी कुलसचिवांकडे तक्रार केली परंतु अद्याप कोणतीच कारवाई करण्यात न येणे, त्यामुळे जनमानसात असंतोष व चिंडीची भावना निर्माण होणे, शासनाने या प्रकरणी सखोल चौकशी करून या प्रकरणातील दोषींवर कडक कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची प्रतिक्रीया व शासनाची उपाययोजना.”

श्री. कपिल पाटील, वि.प.स.

“मुंबई विद्यापीठ व संलग्न महाविद्यालयांमध्ये शारीरिक शिक्षण व क्रीडा संचालक पद नसणे, मा. उच्च न्यायालयाने याचिक क्र. पीआयएल ९०/२०१४ अंतिम निकालानुसार

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		मुंबई विद्यापीठाने युजीसी रेग्युलेशन, २०१० नुसार मुंबई विद्यापीठात शारीरिक शिक्षण संचालक पदाची स्थापना करण्याबाबत दिलेल्या आदेशाचे पालन न करणे, मुंबई विद्यापीठातील आंतरमहाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धांमध्ये सहभागी खेळाडूंना शिक्षण व क्रीडा संचालक पदाअभावी योग्य मार्गदर्शन न मिळणे, महाविद्यालयीन स्तरावर विद्यार्थ्यांना खेळांबाबत प्रोत्साहन न मिळणे, महाविद्यालयातून दरवर्षी २०० ते ४०० रुपये जिमखाना फीट्रारे जमा रकमेचे योग्य उपयोजन न करणे, परिणामी राज्यातील महाविद्यालयातील खेळाडूंना खाजगी स्पोर्ट्स क्लनबमध्ये लाखो रुपये खर्च करून मार्गदर्शन घ्यावे लागणे, गरीब, मागासवर्गीय व दलित होतकरू खेळाडूंना महाविद्यालयीन काळात क्रीडा प्रोत्साहन न मिळाल्याने अनेक होतकरू खेळाडूंना संधी न मिळणे, राज्यातील खेळाडूंना राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय स्तरावर प्रतिनिधित्व न मिळणे, त्यामुळे शारीरिक शिक्षण व क्रीडा या विषयात महाराष्ट्राची पिछेहाट होत असणे, याबाबत शासनाची भूमिका आणि करावयाची कार्यवाही.”		४४
१२९.	४२५	श्री. आनंद ठाकूर, वि.प.स.	कित्ता.	
		“राज्यात पसरलेला तीव्र दुष्काळ राज्यातील विशेषत: मराठवाडा व विदर्भातील हजारो तरुण रोजगार मिळवण्यासाठी स्थलांतर करण्यात येणे, दुष्काळाची तीव्र झळा या तरुण वर्गाला सोसाव्या लागत असणे, पुणे हे शिक्षणाचे माहेरघर असल्याने साहजिकच राज्यातीलच नव्हे तर देशातील लाखो विद्यार्थी शिक्षण घेत असणे, परंतु बहुतांश विद्यार्थीचे पालक शेतकरी, शेतमजूर व शेती व्यवसायाशी निगडित असल्याने दैनंदिन खर्च त्यांना पेलवणे जिकरीचे होत असणे, ४० टक्के विद्यार्थी हा दुष्काळग्रस्त भागातील असून पुणे येथे नाइलाजाने त्याना रहावे लागत असणे, पुणे येथे शासकीय वसतिगृह कमी असल्यामुळे व खाजगी वसतिगृहात फी जास्त असल्यामुळे विद्यार्थ्यांना तिथे राहणे		

१३०. ७७२

परवडत नसल्यामुळे त्यांची होत असलेली कुचंबणा, पालकांकडून येणारे आर्थिक स्रोत बंद झाल्यामुळे विद्यार्थ्यांना मिळेल ते काम करावे लागत असणे यासाठी स्ट्रुंडंट हेलिंग हॅन्डस् ही संस्था दुष्काळग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांना आर्थिक मदत करीत असणे या संस्थेलासुद्धा आर्थिक पाठबळ देऊन शासनाने दुष्काळग्रस्त विद्यार्थ्यांना जास्तीतजास्त प्रमाणात मदत देण्यासाठी शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

श्री. दत्तात्रय सावंत, वि.प.स.

“ पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठासाठी संपादित केलेल्या ४८२ एकर जमिनीमध्ये मुख्य प्रशासकीय इमारत व परीक्षा भवन बांधणे आणि अन्य वेगवेगळ्या १० स्कूल/विभागाच्या इमारतीची बांधकामे पूर्ण करण्यासाठी अंदाजपत्रकानुसार रु. २३७,८२,०५,४५३ इतक्या रकमेची तरतूद करण्याबाबत शासनाकडे निधी मागणीचा प्रस्ताव सादर करणे, सदरील प्रस्तावानुसार मागणी केलेली रकम करण्याबाबत सोलापूर जिल्ह्याचे पालक मंत्री त्याचप्रमाणे जिल्ह्यातील इतर काही लोकप्रतिनिधींनी शासनास विनंती केली असणे, शासनाकडे मागणी करण्यात आलेल्या रकमेपैकी चालू आर्थिक वर्षामध्ये मागणी केलेल्या रकमेतील किती टक्के रक्कम सदरील कामासाठी खर्च होणार आहे. याबाबतची माहिती दिनांक १७ जून २०१९ रोजीच्या दूरध्वनीवरून विद्यापीठास विचारणा करण्यात आली असणे, त्यास अनुसरून विद्यापीठाने येथील अनुषंगाने मुख्य प्रशासकीय इमारत व परीक्षा भवन बांधणेसाठी मागणी केलेल्या रु. ५४,१९,२५,४५३ रकमेपैकी ६५ टक्के आणि वेगवेगळ्या १० स्कूल/विभागाच्या इमारतीची बांधकामे करणेसाठी मागणी केलेल्या रु. १८३,६२,८०,००० रक्कमेपैकी ३५ टक्के इतकी निधीची रक्कम खर्च होणार

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

असल्याचे दिनांक १७ जून २०१९ रोजीच्या पत्रान्वये शासनास कवळीले असणे, मुख्य प्रशासकीय इमारत व परीक्षा भवन बांधणेच्या कामाची निविदेची संपूर्ण प्रक्रिया विद्यापीठाने पूर्ण करून वर्क ऑर्डरदेखील दिली असणे, त्यामुळे सदरील कामाकरिता निधी मंजूर करणे खूप गरजेचे असणे, प्रस्तुत विद्यापीठाने शासनाकडे सादर केलेल्या आकृतिबंधाच्या प्रस्तावासंदर्भात वारंवार झालेल्या चर्चेप्रमाणे पूर्वीच्या प्रस्तावातील पदसंख्येत बदल करून करून सुधारित प्रस्ताव विद्यापीठाने तयार करून मंजुरीसाठी शासनाकडे सादर केला असणे. सदरील प्रस्तावाच्या अनुषंगाने शिक्षकेतर कर्मचारी ३८५ आणि शिक्षकीय पदे १५३ इतक्या वाढीव पदाचे सुधारित आकृतिबंधाचे प्रस्ताव शासनास सादर केला असणे. विद्यापीठाच्या विद्यार्थी संख्येत झालेली भरमसाठ वाढ विचारात घेऊन त्याआधारे वाढीव पदाची मागणी शासनाकडे करण्यात आली असणे. प्रस्तुत विद्यापीठाची स्थापना झाल्यापासून विद्यापीठास कमी मनुष्यबळ आणि निधीची कमतरता या दोन गोष्टींचा विद्यापीठ प्रशासनावर परिणाम झालेला दिसून येत असणे. नमूद केलेली परिस्थिती विचारात घेता प्रस्तुत विद्यापीठाने शासनाकडे सादर केलेल्या प्रस्तावानुसार शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी वर्गाच्या सुधारित आकृतिबंधाच्या प्रस्तावास मान्यता देणे आवश्यक असणे. प्रस्तुत विद्यापीठामध्ये वेगवेगळ्या विषयाचे एकूण २७ विभाग सुरु असून त्यापैकी १७ विभाग हे अनुदान तत्त्वावर सुरु असणे. उर्वरित १० विभागांना अनुदान अद्यापपर्यंत प्राप्त झालेले नसणे. त्यामुळे विनाअनुदानित विभागात शिक्षक असलेल्या विद्यार्थ्यांच्या उच्च शिक्षणावर परिणाम होत असून सदरील विभागातील उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीदेखील मंजूर केली जात नसत्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या मनामध्ये प्रचंड असंतोषाची भूमिका तयार होत असणे. प्रस्तुत विद्यापीठाने विनाअनुदान तत्त्वावर सुरु केलेल्या विभागांना अनुदान मंजूर व्हावे याबाबत सातत्याने राज्य शासनाशी पत्रव्यवहार सुरु असून आजतागायत सदर प्रकरणी सकारात्मक निर्णय

घेतला जात नसल्यामुळे विद्यार्थी आणि शिक्षक यांच्यावर खूप परिणाम होत असणे. पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाची स्थापना २००४ साली झाली असून विद्यापीठ स्थापनेपासून अपुरे मनुष्यबळ आणि विद्यापीठाच्या विकासाकरिता निधीचा अभाव या दोन बाबींमुळे विद्यापीठाच्या विकासाला चालना मिळत नसणे. विद्यापीठास एकूण ३७ शिक्षकीय पदे मंजूर केली असून त्यापैकी फक्त २५ शिक्षकांची पदे भरण्यात आली असून १२ पदे रिक्त असणे. त्याचप्रमाणे २१० शिक्षकेतर पदांच्या आकृतिबंधास सर्वसाधारण सन २००९ मध्ये मंजूर करण्यात आला असून त्यापैकी १७६ पदे भरण्यात आली असून ३४ पदे रिक्त असणे. सदरील रिक्त पदे भरण्यास उच्चस्तरीय सचिव समितीची मान्यता मिळणेबाबतचा प्रस्ताव प्रस्तुत विद्यापीठाने दिनांक ३१ जानेवारी २०१९ रोजी सादर केला असणे. त्यास अद्याप मान्यता मिळाली नसणे. त्यामुळे कमी मनुष्यबळाचा विद्यापीठ प्रशासनावर विपरित परिणाम होत असल्यामुळे विद्यापीठाच्या विनंतीनुसार रिक्त पदे भरण्यास मान्यता देण्याबाबत मी ही लक्षवेधी सादर करीत आहे.”

१३१. ७५

श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. हेमंत टकले, श्री. किरण पावसकर, कित्ता.
 श्री. अनिकेत तटकरे, श्री. जयंत पाटील, श्री. बाळाराम पाटील, श्री. प्रसाद लाड, **कि.प.स.**
 “अभिजात भाषा म्हणून मान्यता मिळविण्यासाठी संबंधित भाषा किमान १५०० ते २००० हजार वर्षे जुनी असल्याचा लिखित पुरावा लागत असून, देशातील संस्कृत तमिळ, कन्नड, तेलगू, उडीया, मल्ल्याळम आदी भाषांना अभिजात भाषा म्हणून यापूर्वीच मान्यता मिळाली असून मराठी भाषेचा इतिहास हा २५०० वर्षांपूर्वीचा असून जगातील १२ देशांतील तज्ज्ञांकडून मराठीच्या या प्राचीनतेचे पुरावे मान्य करण्यात आले असून

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
 निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
 ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		सन २०११ च्या जनगणनेनुसार मराठी भाषिकांची संख्या सुमारे ८ कोटी ३० लाखांहून अधिक असतानाही व तमिळ भाषिकांची संख्या सन २०११ च्या जनगणनेनुसार ७ कोटी ४० लाख असून केंद्र शासनाने तमिळ भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा देऊन आज दिनांक ६ जून, २०१९ रोजी १५ वर्षे पूर्ण होत आहेत. मराठीला हा दर्जा देण्याचा प्रस्ताव मात्र अजूनही सरकार दरबारी प्रलंबित असल्याने मराठी भाषेवर होत असलेला अन्याय तसेच मराठी भाषेला अभिजात भाषा म्हणून मान्यता मिळाल्यानंतर या भाषेच्या विकासासाठी केंद्राकडून दरवर्षी मिळणाऱ्या कोट्यवधी रुपयांच्या निधीपासून वंचित होण्याची आलेली पाळी, मराठी भाषेला अभिजात दर्जा मिळावा म्हणून राज्य शासनाकडून होत असलेले दुर्लक्ष, बेपर्वई व टाळाटाळ यांमुळे राज्यातील मराठी भाषिक जनता, लेखक, साहित्यिक यांच्यामध्ये निर्माण झालेले तीव्र असंतोषाचे वातावरण, मराठी भाषेला अभिजात दर्जा विनाविलंब मिळण्याच्या दृष्टीने शासनाने ठोस कारवाई करण्याची आवश्यकता, या प्रकरणी शासनाने केलेली कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”	३३	
१३२.	४५३	श्री. बालाराम पाटील, वि.प.स.	कित्ता.	

“अभिजात भाषा म्हणून मान्यता मिळविण्यासाठी संवंधित भाषा किमान १५०० ते २००० हजार वर्षे जुनी असल्याचा लिखित पुरावा लागत असून, देशातील संस्कृत, तमिळ, कन्नड, तेलगू, उडीया, मल्ल्याळम आदी भाषांना अभिजात भाषा म्हणून यापूर्वीच मान्यता मिळाली असून मराठी भाषेचा इतिहास हा २५०० वर्षांपूर्वीचा असून जगातील १२ देशातील तज्ज्ञांकडून मराठीच्या या प्राचीनतेचे पुरावे मान्य करण्यात आले असून सन २०११ च्या जनगणनेनुसार मराठी भाषिकांची संख्या सुमारे ८ कोटी ३० लाखांहून अधिक असतानाही व तमिळ भाषिकांची संख्या सन २०११ च्या जनगणनेनुसार ७ कोटी ४० लाख असून केंद्र शासनाने तमिळ भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा देऊन आज (दिनांक ६

जून, २०१९ रोजी) १५ वर्षे पूर्ण होत आहेत. मराठीला हा दर्जा देण्याचा प्रस्ताव मात्र अजूनही सरकार दरबारी प्रलंबित असल्याने मराठी भाषेवर होत असलेला अन्याय तसेच मराठी भाषेला अभिजात भाषा म्हणून मान्यता मिळाल्यानंतर या भाषेच्या विकासासाठी केंद्राकडून दरवर्षी मिळणाऱ्या कोट्यवधी रुपयांच्या निधीपासून वंचित होण्याची आलेली पाळी, मराठी भाषेला अभिजात दर्जा मिळावा म्हणून राज्य शासनाकडून होत असलेले दुर्लक्ष, बेपवाई व टाळाटाळ यापुढे राज्यातील मराठी भाषिक जनता, लेखक, साहित्यिक यांच्यामध्ये निर्माण झालेले तीव्र असंतोषाचे वातावरण, मराठी भाषेला अभिजात दर्जा विनाविलंब मिळण्याच्या दृष्टीने शासनाने ठोस कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१३३. ६३१

श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स.

“केंद्र शासनाच्या राजभाषा विभागाने दि. १८ जून १९७७ रोजी दिलेल्या आदेशात बिगरहिंदी राज्यांतील केंद्र सरकारी कार्यालयांत जनतेच्या माहितीसाठी लावल्या जाणाऱ्या फलकांवर भाषेच्या वापराबाबत अनुक्रम जाहीर केलेला असणे, यात प्रादेशिक भाषेला प्रथम स्थान देण्याचे आणि त्यानंतर हिंदी व इंग्रजीचा वापर करण्याचे स्पष्ट आदेश असणे, या आदेशाची स्मरण करून देणारा शासन निर्णय मराठी भाषा विभागाने दि. ०५ डिसेंबर २००७ रोजी काढलेला असणे, यात मेट्रो, मोनो, विमानसेवा इत्यादींनी त्यांच्या सेवाप्रवेश निर्णयामध्ये प्रादेशिक भाषा अनिवार्य करावी, असे नमूद केलेले असणे, तसेच या कार्यालयामार्फत जनतेला पुरविण्यात येणारे आरक्षण नमुने, जाहीर सूचना, वाहनतळे इत्यादींमध्ये मराठीचा वापर करण्याबाबत सूचना दिलेल्या असणे, सदरहू शासन निर्णयास

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

४०
६

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१३४.	६४	<p>आजतागायत दीड वर्षे लोटली, तरी त्याची अंमलबजावणी अद्यापपर्यंत राज्यातील केंद्र सरकारी कार्यालयांनी केलेली नसणे, केंद्र सरकारी कर्मचारी व अधिकारी राज्यात मराठी भाषेबाबत बेपर्वाईचे धोरण अवलंबित असणे, राज्यातील केंद्र सरकारी कार्यालयांमध्ये हिंदी- इंग्रजीसह मराठीचा वापर करण्याचे काम जिल्हाधिकाऱ्यांवर सोपविण्यात आलेले असणे, मात्र याबाबत त्यांच्याकडून सुरु असलेली उदासीनता, परिणामी, प्रादेशिक भाषा असलेल्या मराठीची राज्यातील केंद्र सरकारी कार्यालयात सुरु असलेली अवहेलना, यास्तव राज्यातील सर्व केंद्र सरकारी आस्थापनात मराठीला प्रथम स्थान मिळण्याबाबत राज्य शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया.”</p> <p>श्री. शरद रणपिसे, ॲड. हुसनबानू खलिफे, श्री. रामहरी रुपनवर, श्री. आनंदराव कित्ता, पाटील, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री. अमरनाथ राजूरकर, श्री. सुभाष झांबड, श्री. हरिसिंग राठोड, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, डॉ. वजाहत मिश्रा, वि.प.स.</p> <p>“मुस्लीम समाजाला आरक्षण मिळण्याची गेल्या अनेक वर्षांपासूनची असलेली मागणी, त्या अनुषंगाने दिनांक ३ जुलै, २०१४ रोजी तत्कालीन राज्य शासनाने मुस्लीम (विशेष मागासप्रवर्ग) समाजासाठी नोकरीमध्ये व शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशासाठी ५ टक्के आरक्षण देण्याचा घेतलेला निर्णय, त्याच्या अंमलबजावणीत निर्माण झालेल्या काही अडचणी, सदर अडचणी दूर करून मुस्लीम समाजाला आरक्षण देण्याच्या निर्णयाची अंमलबजावणी करण्याची आवश्यकता असतानाही गेल्या सुमारे साडेचार वर्षांपासून शासनाचे त्याकडे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, मुस्लीम समाजातील गरीब, गरजू लोकांना त्यांच्या विकासासाठी आरक्षण देण्याची गरज असल्यामुळे याबाबत त्वरित उपाययोजना करण्याची असलेली नितांत गरज, मात्र शासनाची याकडे पाहण्याची दिसून येत असलेली उदासीनता, परिणामी मुस्लीम समाजात पसरलेली निराशेची व संतापाची भावना, सदर</p>	८०	

न्याय मागणीवर सकारात्मक निर्णय घेऊन कार्यवाही करण्याची आवश्यकता व यावर शासनाची प्रतिक्रिया.”

१३५. १३० डॉ. वजाहत मिळांगा, श्री. शरद रणपिसे, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, श्री. रामहरी रुपनवर, श्री. आनंदराव पाटील, श्री. हरिसिंग राठोड, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स.

“राज्यात मान्यताप्राप्त व्यवसायिक व बिगर व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये शिकणाऱ्या आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील विद्यार्थ्यांना राजश्री छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्तीसाठी पालकांचे उत्पन्न मर्यादा रूपये सहा लाखावरून आठ लाखांपर्यंत शासनाच्या उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने दिनांक ३१ मार्च, २०१८ च्या शासन निर्णयानुसार केलेली असणे, या योजनेचा लाभ सदर अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश घेतलेल्या आर्थिकदृष्ट्या मागास विद्यार्थ्यांसाठी शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून देण्यात येत असणे, मुस्लिम समाजाचे विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक मागासलेपण पाहता सदर योजनेच्या धर्तीवर मुस्लिम विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक प्रगतीसाठी कार्यरत असलेल्या मौलाना आझाद शैक्षणिक कर्ज योजनेची पालकांसाठीची वार्षिक उत्पन्न मर्यादा २.५० लाखावरून आठ लाख रुपयांपर्यंत करण्याची आवश्यकता असणे, तसेच महाविद्यालय स्तरावर प्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्यांनाही राजश्री छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क योजनेचा लाभ मिळावा तसेच त्याच विद्यार्थ्यांना डॉ. पंजाबराव देशमुख वस्तिगृह निवांह भत्ता योजनेचाही लाभ मिळावा, अशी नागरिकाकडून सातत्याने मागणी होत असणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१३६.	८	<p>श्री. किरण पावसकर, श्री. हेमंत टकले, श्री. आनंद ठाकुर, अँड. राहुल नार्वेकर, कित्ता. श्रीमती विद्या चक्हाण, श्री. खवाजा बेग, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चक्हाण, श्री. अनिकेत तटकरे, श्री. प्रकाश गजभिये, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. रामराव वडकुते, श्री. अरुणकाका जगताप, श्री. अब्दुल्लाखान दुर्राणी, श्री. अनिल भोसले वि.प.स.</p> <p>“मुंबईतील ना.म.जोशी मार्ग, नायगांव व वरळी येथील बी.डी.डी.चार्टीच्या पुनर्विकासासाठी शासनाने म्हाडाची नियुक्ती केलेली असणे, चार्टीची देखभाल सावर्जनिक बांधकाम विभागाचे कार्यकारी अभियंता पाहत असून त्यासाठी संचालक बी.डी.डी.चाळ असे स्वतंत्र पद निर्माण केलेले असणे, या चार्टीत ३ हजार पेक्षा जास्त अनधिकृत भाडेकरू राहत असून याप्रकरणी लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाकडून चौकशी सुरू असणे, या अनधिकृत भाडेकरूना पात्र करण्यासाठी संबंधित अधिकारी प्रयत्न करीत असून लाभार्थ्यांची संख्या दिवसेदिवस वाढत असणे, मुदत संपल्यानंतर सुद्धा अनधिकृत भाडेकरूना व दुकानदारांना ते १९९२ पासून राहत असल्याच्या पावत्या देण्यात येत असल्याची बाब नुकीच उघडकीस येणे, यासर्व प्रकरणांची चौकशी करून संबंधिताविरुद्ध कारवाई करण्याची होत असलेली मागणी, यावर शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना.”</p>		
१३७.	१०	<p>डॉ. (श्रीमती) मनिषा कायंदे, अँड. अनिल परब, श्री. विलास पोतनीस, श्री. रविंद्र फाटक, श्री. जयंत पाटील, श्री. बाठाराम पाटील वि.प.स.</p> <p>“अंधेरी पूर्व येथील अंबेवाडी विटभट्टी परिसरातील मोगरा पाडा सीटीएस क्र.२१५ येथील स्टारविंग बिल्डरमार्फत सुरू असणे, सदर प्रकल्पाजवळून जात असलेला महापालिकेचा नाला अडथळा ठरत असल्याने विकासकाने बेकायदेशीररित्या तोडून प्रवाह वळविल्याप्रकरणी तेथील नागरिकांनी महापालिकेच्या अंधेरी के पूर्व विभागाच्या परिरक्षण - ३ विभागाकडे</p>		कित्ता.

जानेवारी २०१९ मध्ये केलेल्या तक्रारी सदरहू तक्रारीनुषंगाने महापालिकेने जागेची पाहणी करून दिनांक ३१ जानेवारी, २०१९ रोजी बिल्डरला पाठविलेली नोटीस, तसेच महापालिकेने दि. २८ मार्च २०१९ रोजीच्या पत्रान्वये बिल्डरवर कारवाई करण्यासाठी एसआरएला पाठविलेले लेखी पत्र सदरहू पत्रानुषंगाने बिल्डरवर कारवाई करण्याएवजी एसआरएला कडून विकासकाला मिळणारे संरक्षण व पाठीशी घालण्याचा होत असलेला प्रकार, बिल्डरच्या या बेकायदा नाला तोडण्याच्या प्रकारामुळे पावसाळयात त्या परिसरात पाणी तुंबण्याची दाट शक्यता असल्याने मोठ्या प्रमाणात दुर्घटनाही होण्याची परिस्थिती, या संपूर्ण प्रकरणाची सखोल चौकशी होवून विनाविलंब सर्व संबंधित दोर्षीविरोधात कारवाई करण्याची आवश्यकता याबाबत शासनाने करावाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

श्री. हेमंत टकले, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. किरण पावसकर, श्री. आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. अनिकेत तटकरे, श्री. प्रकाश गजभिये, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. रामराव वडकुते, श्री. अरुणकाका जगताप, श्री. ख्वाजा बेग, श्री. अब्दुल्लाखान दुर्राणी, श्री. अनिल भोसले विप्रसंघ.

“ मुंबईतील संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानातील आदिवासी पाडयांचे तसेच अरेमधीत आदिवासी पाडयांचे एकाच ठिकाणी स्थलांतर करून त्यांना पक्की घरे देण्याचा निर्णय गृहनिर्माण मंत्री यांनी नुकत्याच झालेल्या अधिकांयांच्या बेठकित घेण्यात येणे, अनेक वर्षांपासून पाडयांमध्ये मूलभूत सुविधांचीदेखील पूर्तता प्रशासनाने केली नसताना अचानक स्थलांतरणाचा प्रस्ताव आणल्यामुळे सदर प्रस्ताव अन्यायकारक असल्यांमुळे आदिवासींनी स्थलांतराला विरोध म्हणून सोमवार दिनांक २७ मे, २०१९ रोजी रस्त्यावर उत्तरून

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		छेडलेले आंदोलन, आदिवासींमध्ये पसरलेले असंतोषाचे वातावरण, शासनाबद्दल निर्माण झालेली तीव्र चीड, संतापाची भावना, ज्या पाडऱ्यांवर आता आदिवासी राहत आहेत त्याच ठिकाणी त्यांना मुलभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत तसेच आरेमधील अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वन निवासींना वन हक्क, २००६ नुसार वनहक्क दावे मान्य करावे, अशा मागण्यांचे निवेदन आदिवासी बांधवांनी सादर करणे, त्यांना पक्की घरे तसेच पाणी, वीज इत्यादी मुलभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्याची गरज, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची उपाययोजना.”		
१३९.	१६६	श्री. धनंजय मुंडे, श्री. हेमंत टकले, श्री. अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. खाजा बेग, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. किरण पावसकर वि.प.स.	कित्ता.	४०४

“समता नगर कांदिवली येथील म्हाडा वसाहतीमधील ८० सहकारी सोसायट्यापैकी ४७
सोसायट्याच्या एकत्रित पुनर्विकास परवानगी असतांना शासनाच्या पत्राचा गैरअर्थ काढून
संपूर्ण २३ हेक्टरवरील इमारतीच्या पुनर्विकासासाठी महापालिका व म्हाडाच्या अधिकाऱ्यांना
हाताशी धरून विकासक मे. एस.डी. कापोरेशन यांनी अभिन्यास मंजूर करून घेतलेला
असणे, एकत्रित पुनर्विकासाची मंजुरी तत्कालीन उपाध्यक्ष म्हाडा यांनी दोन दिवसात
मिळवून दिलेली असणे, मे. एस.डी. कापोरेशन यांनी A.G.M. च्या पूर्वीच एम.ओ.यू.
केलेला असणे, आय.ओ.डी.सी.सी. शिवाय २९६ लॅट निष्कासित केलेले असणे, ३००
चौ.फू. अनुज्ञेय असतांना रहिवाशांसोबत विकासकाने ५०० चौ.फू. चा करार केलेला
असणे, इमारत क्र. १ मधील जी विंग व एफ विंग मध्ये मंजूर आराखड्याप्रमाणे बांधकाम
करण्यात न येणे, मनपाने म्हाडाच्या नाहरकत प्रमाणपत्राशिवाय कोर्टाच्या आदेशाचे
उल्लंघन करून विकासकास विक्री घटकास परवानगी दिलेली असणे, इमारत क्र. १

मधील ‘जी’ विंग ला आयओडी / सीसी नस्तानाही विकासकाने सात मजल्यापर्यंत बांधकाम केलेले असणे, मनपाने दिलेल्या व म्हाडाचे नाहरकत प्रमाणपत्र असलेल्या इमारत क्रमांक २, १९, २०, २६ T-१, T-२ यांना तत्कालिन उपाध्यक्ष यांनी विकासकाच्या सांगण्यावरून निष्कासनास परवानगी दिलेली असणे, या प्रकल्पातील संपूर्ण जमीन म्हाडाच्या मालकीची असताना विकासकाने सदर जमीन गहाण ठेवून हजारो कोटीचे कर्ज घेवून शासनाची फसवणूक केलेली असणे, म्हाडाने विक्रीकरिता दिलेली नाहरकत तसेच तत्कालीन उपाध्यक्षाने पारीत केलेले आदेश रद्द करण्याची तसेच विक्री घटकाच्या बांधकामास न्यायालयाच्या निर्णयापर्यंत स्थगिती देण्याची होत असलेली मागणी, अर्धाहून अधिक सोसायट्यांनी स्वतंत्र पुनर्विकास करण्याकरिता केलेली मागणी व त्यांना परवानगी देण्याची आवश्यकता या प्रकरणी आर्थिक गुन्हे शाखा, लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग तसेच विशेष चौकशी पथकामार्फत तपास करण्याची मागणी, याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

१४०. ५४८

श्री. शरद रणपिसे, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री. रामहरी रुपनवर, श्री. आनंदराव पाटील, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, श्री. हरिसिंग राठोड, डॉ. वजाहत मिर्जा, आर्कि. अनंत गाडगीळ, वि.प.स.

“मुंबईत सध्या म्हाडाच्या ५६ गृहनिर्माण वसाहती असून त्यातील अनेक इमारती मोडकळीस आलेल्या असणे, त्यापेकी काही इमारतींची तातडीने दुरुस्ती करण्याची आवश्यकता असणे, सदर म्हाडा वसाहतींच्या पुनर्विकासाचा प्रश्न सन २०१० च्या सुमारापासून प्रलंबित असणे, काही वसाहतींच्या पुनर्विकासासाठी विकासकांची नियुक्ती झालेली असणे, मात्र

४४

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

गेल्या सुमारे सहा वर्षांपासून प्रत्यक्षात पुर्णिकासाची कोणतीही कार्यवाही झालेली नसणे, मोडकळीस आलेल्या इमारतीबाबत तातडीने निर्णय न झाल्यास मोठ्या प्रमाणात इमारती कोसळण्याची निर्माण झालेली शक्यता, तसे झाल्यास जीवित व वित्त हानी होण्याचा निर्माण झालेला धोका, त्यामुळे या वसाहतीतील रहिवाशांमध्ये पसरलेले भितीचे व असुरक्षिततेचे वातावरण, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, कोणतीही दुर्घटना होऊ नये यासाठी तातडीने पुर्णिकासाचा प्रश्न मार्गी लावण्याची गरज, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१४१. ६६१ श्री. रविंद्र फाटक वि.प.स.

“ महात्मा फुले एस आर ए सहकारी गृहनिर्माण संस्था (नियो.), चेंबूर मुंबई नं.भू.क्र. ६१ (भाग) येथील संस्थेच्या सभासदांनी मे.सृष्टीराज इंटरप्राईजेस (इंडिया) प्रा.लि यांनी नवीन विकासक नियुक्त करण्यास दिलेल्या सहमतीनुसार त्यांची नियुक्ती रद्द करून नवीन विकासक म्हणून मे.तनिष्ठ दर्शन डेव्हलपर्स प्रा.लि., मे.पोद्यार हाऊसिंग ॲण्ड डेव्हलपमेंट लि.यांची नियुक्ती करणे आणि विकासक म्हणून नेमणूक केली व त्यानुसार प्रस्ताव सादर असणे त्याप्रमाणे प्राधिकरणाने नियम १३(२) अंतर्गत आदेश देऊन याबाबत सहनिबंधक, संस्था (पूर्व व पश्चिम उपनगरे) झोपुणा, मुंबई यांनी दि. २३ फेब्रुवारी २०१८ रोजीच्या पत्रानुसार कार्यकारी अभियंता (पूर्व उपनगर) झोपुणा यांना कळविणे. त्याप्रमाणे नवीन विकासक म्हणून प्रारूप परिशिष्ट-२ चा दाखला निर्गमित करून त्यांचा अहवाल इंजिनिअरिंग विभागास एलओआयची प्रक्रिया सुरू करण्याच्या अनुषंगाने सादर करणे, १३(२) च्या अंतर्गत नवीन विकासकाची नियुक्ती सर्वसाधारण सभा घेऊन निश्चित करण्याबाबत संस्थेस कळविण्यात आले असणे, त्यानुसार संस्थेने सहायक निबंधक यांच्याशी पत्रव्यवहार करून बैठकीची वेळ व एसआरएचे प्राधिकृत अधिकारी नियुक्ती

कित्ता.

करण्याबाबत विनंती केली होती, दिनांक १० एप्रिल २०१८ रोजीच्या पत्रान्वये सहनिबंधक, झोपुप्रा यांनी दि १३ एप्रिल २०१८ रोजी संस्थेच्या सभासदांची सभा आयोजित करण्याबाबत कळविले होते, मात्र दि १२ एप्रिल २०१८ रोजी सहनिबंधक, सहकारी संस्था (पूर्व व पश्चिम उपनगरे) झोपुप्रा यांनी सदर आयोजित केलेली सर्वसाधारण सभा कांही कारणास्तव रद्द करण्यात आल्याचे मूळ मुख्यप्रवर्तक श्री.दिलीप मगरे यांना न कळविता मूळ संस्थेच्या संबंधित नसलेल्या श्री मच्छिंद्र वाघमरे यांना मुख्यप्रवर्तक म्हणून पत्र देणे, सदर प्रकरणी दिनांक १० जुलै, २०१८ रोजी मा.अतिरिक्त सचिव, गृहनिर्माण विभाग, मंत्रालय, यांनी बैठकीस पुढील सुनावणीपर्यंत स्थगिती दिली व प्रकरण हाय पॉवर कमिटीपुढे ठेवण्याच्या सूचना देण्यात आल्या, मात्र दिनांक ११ जुलै, २०१८ रोजी मे. युनिटी लॅण्ड कन्सलटन्सी या विकासकाची व वास्तुविशारद म्हणून मे.व्हर्ट यांची नेमणूक उपजिल्हाधिकारी (एसआरए) यांनी कोणत्या आधारे निश्चित केली, तथापि प्राधिकरणाच्या कांही अधिकाऱ्यानी मूळ संस्थेशी संबंधित नसलेल्या कांही समाजकंठकांशी हातमिळवणी करून दिनांक २१ ऑगस्ट, २०१८ रोजी ओआरएस झोपुप्रा यांनी संस्थेच्या सभासदांच्या बायोमॅट्रीकच्या आधारावर जीबीआर नसतांना मे.युनिटी लॅण्ड कन्सलटन्सी या विकासकाची तसेच वास्तुविशारद म्हणून मे.व्हर्ट यांच्या नेमणूकीस मान्यता देणे तसेच श्री.मंगेश कोळंबेकर, श्री नितीन कांबळे हे या प्रकल्पातील रहिवाशी नसूनदेखील त्यांना झोपुप्राने प्रकल्पात कोणत्या आधारे सहभागी करून घेतले हे स्पष्ट होत नसणे, प्रस्तुत प्रकरणी मे.तनिष्क दर्शन डेक्लपसर्स प्रा.लि व मे.पोद्यार हाऊसिंग ॲण्ड डेक्लपमेंट लि. हे विकासक असतांना मे. युनिटी लॅण्ड कन्सलटन्सी या विकासकाची नियुक्ती कोणत्या आधारावर

---

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

करण्यात येणे, त्याचप्रमाणे प्रस्तुत प्रकरणी अंजीआरसी मध्ये कोणी अर्ज सादर केला व अर्ज करण्यास कोणते सबळ कारण होते व स्थगिती का उठवण्यात आली? याबाबत प्राधिकरणाकडे विचारणा केली असता कोणतेही समर्पक उत्तर न मिळणे, दिनांक २५ ऑक्टोबर, २०१८ला शिखर तक्रार निवारण समिती (अंजीआरसी) ने जीबीआर संदर्भातील स्थगिती उठविली व याबाबत दिनांक २७ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी सोसायटी आणि मे.तनिष्क दर्शन डेव्हलपर्स प्रा.लि यांनी सहनिबंधक, झोपुप्रा कडे जीबीआर वरील स्थगिती उठविल्याबाबत पत्र दिले. परंतु सदर पत्रास अंगारएस कडून प्रतिसाद न मिळणे, सदर प्रकरणी मे.तनिष्क दर्शन डेव्हलपर्स प्रा.लि व मे.पोद्यार हाऊसिंग अण्ड डेव्हलपमेंट लि.या विकासकाची दिनांक २३ फेब्रुवारी २०१८ रोजी नियुक्ती झालेली असतांना तसचे सदर प्रकरणी अंजीआरसीचे स्थगिती आदेश असतांना उप निबंधक व विकासकाची नियुक्ती निश्चित करणे, यात फार मोठ्या प्रमाणात आर्थिक भ्रष्टाचार असल्याचे दिसून येणे, तसेच मूळ संस्थेकडून सदर प्रकल्पाच्या प्रकरणामध्ये शासनाने हस्तक्षेप करून प्राधिकरणाने बोगस पणे नियुक्ती निश्चित केलेल्या मे.युनिटी लॅंड कन्सलटन्सी या विकासकाची नियुक्ती रद्द करणेबाबत केलेली मागणी, तसचे या प्रकरणी प्राधिकरणातील अधिकाऱ्यांविरुद्ध कठोर कारवाई करण्याची होत असलेली मागणी, याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कारवाई व उपाययोजना .”

१४२. ७०९

ॲड. राहुल नार्वेकर वि.प.स.

“सिंधुदूर्ग जिल्ह्यातील सावंतवाडी तालुक्यामध्ये भालावल ते कोनशी रस्ता हा “पंतप्रधान ग्रामसडक योजनेअंतर्गत” सन २०१० साली बांधण्यात येणे, या रस्त्याच्या दर्जोन्नतीसाठी शासनाने रु. २.५ कोटी मंजूर देखील करणे, असे असतानाही त्या ठिकाणच्या बेहिशेबी

३०९

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

सामाईक जमिनी बळकावून स्वतःच्या स्वार्थासाठी उभारलेल्या फार्म हाऊसची सोय करण्यासाठी काही तथाकथीत गावपुढाऱ्यांनी कागदोपत्री अस्तित्वात नसलेल्या कोनशी गावापासून दाभिलच्या दिशेने जाणारा नवीन रस्ता बांधण्यासाठी ही रक्कम वळविण्याचा घाट घातला असल्याचे माहे नोव्हेंबर, २०१८ च्या पहिल्या आठवड्यात निर्दर्शनास येणे, शासनाने मान्यता न दिलेल्या सदर रस्त्याचे काम झाल्यास बन्याच अल्प भू-धारकांच्या उरल्यासुरल्या जमिनी, फळझाडे व मौल्यवान वनसंपत्ती रस्त्याच्या बांधकामात जाऊन त्यांचेवर उपासमारीची पाढी येण्याची शक्यता, त्यामुळे ह्या अल्प भू-धारकांच्या मनात भिती निर्माण होऊन, हा अनधिकृत रस्ता होऊ नये म्हणून ग्रामस्थांनी शासनाच्या विविध स्तरावर अन्याय निवारणासाठी अनेक अर्ज विनंत्या करूनही कार्यवाही न होणे, परिणामी त्या पंचक्रोशीतील सर्व ग्रामस्थांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे वातावरण व असुरक्षिततेची भावना, सबव या असंतोषाचा उद्रेक होण्यापूर्वी शासनाने तातडीने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया.”

१४३. ७४३

श्री. प्रविण दरेकर, श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री. नागोराव गाणार, श्री. गिरीशचंद्र व्यास वि.प.स.

“ मौजे देवडे- अधिष्ठावाडी ता. संगमेश्वर, जि. रत्नागिरी ग्रामपंचायतीच्या अखत्यारितील चारही जिल्हा परिषद शाळांमधील एकही शिक्षक मुख्यालयी राहत नाही यांची तक्रार केल्यानुसार मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद, रत्नागिरी यांना कक्ष अधिकारी, ग्रामविकास विभाग, मुंबई यांनी दि.१८.१.२०१९ रोजी च्या सुमारास कार्यवाही करण्याबाबतचे दिलेले आदेश, याबाबत तक्रारदाराने बीडीओना शिक्षक मुख्यालयी राहत नसल्याचे

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

प्रत्यक्ष पुरावे सादर करणे, कक्ष अधिकारी (क्र. तक्रार ५०१९/प्र.क्र.३६/ आस्था-१४, ग्रामविकास विभाग, मंत्रालय व जा.क्र.रजिप / शिक्षण/अ-८/ ७७६/ २०१९ शिक्षणाधिकारी (प्राथ.) जिल्हा परिषद रत्नागिरी यांनी पत्रव्यवहार केल्याप्रमाणे बीडीओनी प्रत्यक्ष जागेवर जाऊन अहवाल सादर करण्याचे आदेश गटविस्तार अधिकाऱ्यांना दिलेले असतांनाही गटविस्तार अधिकाऱ्यांनी आर्थिक व्यवहार करून प्रत्यक्ष तक्रारदार समक्ष पंचयादी न करता गटस्तरावर अभिलेख सादर करणे, माहितीच्या अधिकारात तक्रारदाराने मागविलेल्या माहितीच्या आधारे प्राप्त झाल्यानुसार गावातील चारही शाळेतील एकही शिक्षक मुख्यालयी राहत नसल्याचे निर्दर्शनास येणे, गटविस्तार अधिकाऱ्यांनी जे दाखले शासनाला सादर केले आहेत, ते पूर्णतः खोटे असणे, ग्रामपंचायतीने तक्रारदाराला लेखी कठविले आहे की, एकही शिक्षक मुख्यालयी राहत नसणे, त्याचप्रमाणे जि.प.शाळा क्र.१ देवडे आवाराची जागा जिप परवानगीशिवाय खाजगी वापरासाठी सोडण्यात येणे, शाळा आवारात खाजगी सभामंडप जाऊन त्याला सभामंडप बांधणाऱ्याने स्वतःच्या आईचे नावाचे फलक जि.प. परवानगीशिवाय लावण्यात येणे, सदरचा फलक हटविण्याबाबत ग्रामपंचायतीने शालेय कमिटीला ठराव करून तसेच शिक्षण विभागाने फलक हटविण्याचे आदेश दिलेले असतांनाही अद्याप त्यावर कोणतीच कारवाई करण्यात न येणे, त्याचबरोबर शासनाने अनधिकृत ठरविलेली पिकअप शेड ग्रामपंचायतीकडून हटविण्यात न येणे, याबाबत वारंवार तक्रारी होऊनही शासनाला संबंधित ग्रामपंचायत व जिल्हा परिषदेकडून खोटी माहिती पुरविण्यात येणे, अशा प्रकारे या ग्रामपंचायतीच्या गलथान कारभाराच्या अनेक तक्रारी असतांनाही या ग्रामपंचायतीवर अद्यापर्यंत कोणतीच कारवाई करण्यात न येणे, तरीही अशा प्रकारे ग्रामपंचायतीने शिक्षक मुख्यालयी राहतात असे खोटे दाखले व खोटी माहिती पुरवून शासनाची दिशाभूल व नियमांचे उल्लंघन करणे, या संदर्भात शासनाने

फेर चौकशी करून तक्रारदारासमक्ष पंचयादी करण्याचे आदेश देऊन संवंधित दोषी अधिकाऱ्यांवर कडक कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने केलेली व करावयाची कारवाई, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”

श्री. शरद रणपिसे, श्री. रामहरी रुपनवर, श्री. आनंदराव पाटील, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, ॲड. हुस्नबानू खलिफे, श्री. हरिसिंग राठोड, प्रा. जोगेन्द्र कवाढे, डॉ. सुधीर तांबे, डॉ. वजाहत मिझांग, श्री. जनार्दन चांदूरकर, श्री. चंद्रकांत रघुवंशी, श्री. सुभाष झांबड, श्री. अमरनाथ राजूरकर **वि.प.स.**

धनगर समाजाला आरक्षण देण्याची गेल्या अनेक वर्षांपासून असलेली न्याय मागणी, या मागणीच्या पूर्ततेसाठी धनगर समाजामार्फत सनदशीर मार्गाने करण्यात आलेले प्रयत्न त्यात आलेले अपयश, त्यामुळे धनगर समाजामार्फत राज्यात विविध ठिकाणी अनेकवेळा केलेली तीव्र स्वरूपाची आंदोलने, या मागणीच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या सन २०१५ च्या पावसाळी अधिवेशनात विधानपरिषद सभागृहात मा. मुख्यमंत्री यांनी घोषित केल्याप्रमाणे टाटा इन्स्टिट्यूट ॲफ सोशल सायन्सेस, मुंबई या संस्थेस संशोधन करून अहवाल सादर करण्यास दिनांक २२ सप्टेंबर, २०१५ रोजी शासनाने कळविलेले असणे, त्या अनुषंगाने सदर संस्थेने दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०१८ रोजी शासनास सादर केलेला अहवाल, त्यावर निर्णय घेण्यास होत असलेला अक्षम्य विलंब, परिणामी धनगर समाजात पसरलेले संतापाचे वातावरण, लवकर निर्णय न झाल्यास राज्यात स्फोटक परिस्थिती निर्माण होण्याची निर्माण झालेली स्थिती, याबाबत त्वरीत निर्णय घेण्याची गरज व यावर शासनाने केलेली कार्यवाही व प्रतिक्रीया.”

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१४५.	३४३	ॲड. निरंजन डावखरे वि.प.स.	कित्ता.	
१४६.	४१६	<p>“ ग्रामीण भागातील मुलींना शहरात सुरक्षित निवारा देण्याच्या हेतूने मुलींच्या वसतिगृहासाठी ठाण्यात पर्यायी जागेचा विचार समाजकल्याण विभागाकडून होत असणे, सध्या कार्यरत असलेले वसतिगृह लांब असल्याने पर्यायी जागा शोधली जाणे, ठाणे शहरातील कोपरी महानगरपालिकेच्या शाळेत राहणाऱ्या मुलींच्या वसतिगृहाचा स्लॅब कोसळून एक विद्यार्थीनी यात जखमी झाल्यानंतरही अद्याप प्रशासनाने सुरक्षेच्या दृष्टीने कोणतीच उपाययोजना केलेली नसणे, त्यामुळे विद्यार्थीनींना जीव मुठीत धरून याच इमारतीत राहवे लागत असणे, नवीन पर्यायी वसतिगृहाकरिता जागा निश्चित करून ती सुरक्षित व प्राथमिक सुविधांनी परिपूर्ण असावी अशी विद्यार्थीनी व पालकांची मागणी असणे, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p> <p>श्री. धनंजय मुंडे, श्री. अनिकेत तटकरे, श्री. किशोर दराडे वि.प.स.</p> <p>“आदिवासी विकास विभागांतर्गत ठाणे, नाशिक, अमरावती व नागपूर या विभागांकरीता लागणाऱ्या सुमारे ३२५ कोटी रुपयाचा फर्निचर खरेदीसाठी दिनांक ७ फेब्रुवारी २०१९ रोजी निविदा प्रसिद्ध करण्यात येणे, सदर निविदा प्रक्रियेत शासन निर्णय क्रमांक भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-III/उद्योग-४ मधील प्रकरण क्र. ४ निविदा दरपत्रक प्रक्रियेसाठी मार्गदर्शक सूचना मुद्दा क्रमांक ४.४.३.१ चे पूर्णपणे उल्लंघन करण्यात आलेले असणे, निविदा स्पर्धात्मक होण्यासाठी किमान तीन निविदाकार असणे आवश्यक असतांना नाशिक व ठाणे विभागात फक्त एका ठेकेदारास तर अमरावती व नागपूर विभागात दोन ठेकेदारास तांत्रिकदृष्ट्या पात्र ठरविण्यात येणे, या प्रकरणी निविदेस मुदतवाढ देण्याची आवश्यकता असतांना ती देण्यात न येणे, या संपूर्ण निविदा प्रक्रियेतील अटी व शर्ती या स्पर्धा मर्यादित होण्यासाठी व विशिष्ट ठेकेदारांचे हित जपण्यासाठी टाकण्यात आलेल्या</p>	कित्ता.	०४

१४७. ३

असणे, वेगवेगळ्या विभागासाठी खरेदी करण्यात आलेल्या एकाच वस्तूच्या दरात प्रचंड तफावत असणे, या प्रक्रियेतील दोषी अधिकाऱ्यांवर कारवाई करून नव्याने निविद प्रक्रिया राबविण्याची आवश्यकता, मात्र याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

श्री. शरद रणपिसे, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री. आनंदराव पाटील, श्री. रामहरी रुपनवर, अॅड. हुस्सबानू खलिफे, श्री. जनार्दन चांदूरकर, श्री. चंद्रकांत रघुवंशी, डॉ. वजाहत मिर्जां, श्री. हरिसिंग राठोड, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, श्री. अमरनाथ राजूरकर, श्री. सुभाष झांबड कि.प.स.

“राज्यातील अंगणवाड्यांमार्फत लाभार्थ्यांना पूरक पोषण आहार पुरविण्यासाठी ६३०० कोटी रुपये खर्चाची कंत्राटे देण्यासंदर्भात दिनांक २३ फेब्रुवारी, २०१६ च्या सुमारास राज्य शासनाने घेतलेला निर्णय, त्यानुसार पूरक पोषण आहार पुरविण्यासाठी दिनांक ८ मार्च, २०१६ रोजीच्या सुमारास महिला व बालविकास विभागाने ६३०० कोटी रुपये खर्चाची दिलेली कंत्राटे, सदर ६३०० कोटी रुपये खर्चाची देण्यात आलेली कंत्राटे/निविदा नियमबाबृह्य व बेकायदेशीर असल्याच्या कारणांमुळे ती रद्द करण्याचा आदेश मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०१९ रोजीच्या सुमारास दिलेला असणे, तसेच यासंदर्भात त्वरीत कार्यवाही करण्याचेही मा. सर्वोच्च न्यायालयाने आदेश दिलेले असणे, याप्रकरणी मोठ्या प्रमाणात झालेल्या अनियमितता, त्याचप्रमाणे मोठ्या प्रमाणात झालेले गैरव्यवहार, याप्रकरणी तातडीने फेरविचार करून नियमबाबृह्य कृतीस व गैरव्यवहारास जबाबदार असणाऱ्यांविरुद्ध कारवाई करण्याची नितांत गरज, लाभार्थ्यांना पूरक पोषण आहार पुरविण्याची असलेली आवश्यकता, या सर्व बाबींकडे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, त्यामुळे दोषी व्यक्तींना मिळत असलेले संरक्षण, यावर शासनाने करावयाची प्रतिक्रिया व तातडीने करावयाची कार्यवाही.”

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	
१४८.	३२	<p>श्री. हेमंत टकले, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. किरण पावसकर, श्री. आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. अनिकेत तटकरे, श्री. प्रकाश गजभिये, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. रामराव वडकुते, श्री. अरुणकाका जगताप, श्री. खाजा बेग, श्री. अब्दुल्लाखान दुर्राणी, श्री. अनिल भोसले, श्री. नरेंद्र दराडे वि.प.स.</p> <p>“ राज्यात विशेषतः नाशिक जिल्ह्यात कुपोषणाची समस्या गंभीर झाली असून तीव्र कमी वजनाची ७, ३१९ बालके आढळली असून मध्यम गंभीर कुपोषित बालकांची संख्या २, ३७७ तर तीव्र गंभीर कुपोषित बालके ३५३ आढळून येणे, फेब्रुवारी, २०१९ पर्यंत नाशिक जिल्ह्यात ग्राम बालविकास केंद्रे सुरु करण्यात आली असून या केंद्राना ३ महिन्यांपर्यंतचा पोषण आहार पुरविण्यात येणे, हा पोषण आहार संपल्यानंतर ही ग्राम बालविकास केंद्रे शासनाने बंद करणे, परिणामी कुपोषित बालकांना पोषण आहार मिळत नसल्यामुळे तीव्र गंभीर कुपोषित बालकांच्या संख्येत होत असलेली वाढ, कुपोषणाचे प्रमाण कमी करण्यासाठी शासनाने वेळीच तातडीने उपाययोजना करणे गरजेचे असताना त्याकडे करण्यात आलेले दुर्लक्ष, या कुपोषित बालकांचे वजन वाढविण्यासाठी ग्राम बालविकास केंद्रे वेळीच सुरु करणे आवश्यक असतांना अधिकाऱ्यांनी त्याकडे केलेले दुर्लक्ष, ही ग्राम बालविकास केंद्रे त्वरित सुरु करून कुपोषित बालकांना सकस आहार देण्याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना.”</p>	कित्ता.	१४९.	६३०
१४९.	६३०	<p>श्री. विलास पोतनीस, श्री. किरण पावसकर, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. हेमंत टकले, श्री. आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. खाजा बेग वि.प.स.</p> <p>“ अन्न आणि औषध प्रशासनाच्या अन्न सुरक्षा अधिकाऱ्यांनी दि. १६/०६/२०१९ रोजी लोणावळ्यातील दहा हॉटेल्स व रिसोर्ट्वर टाकलेल्या छाप्यात यातील बहुताश हॉटेल्स व</p>	कित्ता.	१४९	

रिसोर्ट मुदतबाबू पदार्थ वापरून तयार केलेल्या खाद्यपदार्थाची सरार्स विक्री होत असल्याची धक्कादायक बाब उघडकीस आलेली असणे, या छाय्यात मुदतबाबू डाळी, पीठे, ब्रेड, चिकन, फिश फिंगर, मसाले, सडक्या भाज्या यांचा राजरोसपणे वापर करून खाद्यपदार्थ बनवत असल्याचे आढळून येणे, तसेच शाकाहारी आणि मासांहारी पदार्थाची साठवणूक एकाच फ्रीजमध्ये केल्याचे तपासणीत आढळून आलेले असणे, शिवाय या ठिकाणचे भटारखाने अतिशय गलिच्छ असल्याचे आणि स्वच्छतेचे प्राथमिक निकषहि पाळण्यात येत नसल्याचे निष्पत्र झाले असणे, कायद्याने नायट्रोजनचा वापर आईस्क्रीमसाठी करण्यास बंदी असतानाही लोणावळ्यात नायट्रोजनचा वापर करून आईस्क्रीम बनविण्यात येत असल्याचे समोर येणे, अशाप्रकारे नायट्रोजनचा वापर करून बनविलेले आईस्क्रीम पर्यटकांच्या आरोग्यास घातकअसणे, पावसाळ्यातील वर्षासहलीकरिता मोठ्या प्रमाणावर पर्यटक लोणावळ्यात येत असल्याने हॉटेल्स आणि रिसोर्टमधून दर्जेदार अन्नपदार्थ आणि सेवा मिळत नसल्याने त्यांच्या आरोग्याच्या सुरक्षिततेचा निर्माण झालेला प्रश्न, सदर प्रकारामुळे पर्यटक आणि नागरिकांत पसरलेले भीतीचे वातावरण, यास्तव शासनाने लोणावळ्यात तपासणी केलेल्या हॉटेल्स व रिसोर्टने अन्न सुरक्षा आणि मानके कायदा २००६ चा भंग केला असल्याने त्यांचा परवाना तात्काळ निलंबित करण्याबाबत, तसेच राज्यातील इतर पर्यटन स्थळावरील हॉटेल्स व रिसोर्टवर सातत्याने छापे टाकून तेथील सेवेचा दर्जा तपासण्याबाबत करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया.”

---

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१५०.	७८	<p>श्री. जगन्नाथ शिंदे, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्री. अनिकेत तटकरे, श्री. हेमंत टकले, कित्ता. श्री. जयंत पाटील, श्री. बालाराम पाटील, श्री. प्रसाद लाड, श्री. विलास पोतनीस, श्री.</p> <p>विजय ऊर्फ भाई गिरकर वि.प.स.</p> <p>“राज्यात विशेषकरून मुंबई, नवी मुंबई, ठाणे, पुणे यासारख्या शहरांमध्ये सर्वांसपणे मोठ्या प्रमाणात बेकायदा लॅंबचा वाढलेला सुळसुळाट, अशा बेकायदा लॅंब बिनधास्त चालू राहणे ही प्रशासनाची आरोग्य विषयक अकार्यक्षमता दिसून येणे, सदरहू बेकायदा लॅंब चालकांच्या विरोधात राज्यातील पालिका आरोग्य अधिकारी, अन्न व औषधी द्रव्ये प्रशासन विभाग आर्द्धकडे सातत्याने निवेदन देऊनही कोणत्याही प्रकारची कारवाई होत नसल्याची महाराष्ट्र असोसिएशन ॲफ प्रॅक्टिसिंग पॅथॉलॉजिस्ट संघटनेचे अध्यक्ष डॉ. संदीप यादव यांनी जाहीरपणे केलेले वक्तव्य, कायदे, बोगस डॉक्टरांवरील कारवाई या संदर्भात विविध शासन निर्णय व परिपत्रके यानुसार आरोग्य विभागामार्फत कार्यक्षेत्रातील वैद्यक व्यवसायाचे सर्वेक्षण करावे, चालकांच्या प्रमाणपत्राची तपासणी करून वैद्यकीय परिषदेची नोंदणी नसल्याचे आढळल्यास उपकरणे सील करण्यात यावीत तसेच महाराष्ट्र वैद्यकीय व्यवसाय अधिनियम १९६१ चे कलम ३३ व इतर कायद्यानुसार गुन्हे दाखल करण्यात यावेत अशी मार्गदर्शक तत्वे राज्य सरकारने घालून दिलेली असतानाही त्याची ठोसपणे अंमलबजावणी न होणे, मान्यताप्राप्त पदवी नसताना अवैधिरत्या मुंबई, पनवेल, नवीमुंबई पालिकेच्या कार्यक्षेत्रात कार्यरत असलेल्या ९ बेकायदा लॅंबोरेटरी चालकांच्या तक्रारी महाराष्ट्र असोसिएशन ॲफ प्रॅक्टिसिंग पॅथॉलॉजिस्ट संघटनेने पोलिसांकडे केलेल्या असतानाही मात्र अद्याप त्यांच्यावर कोणतीही कारवाई झालेली नसल्याचे संघटनेने संबंधित महापालिका आयुक्तांना अलिकडेच पाठविलेल्या पत्रात स्पष्टपणे नमूद करणे, राज्यात सुरु असलेल्या बेकायदा बोगस लॅंब धारकांवर अधिक कठोरपणे कारवाई होण्याच्यादृष्टीने शासनाने विनाविलंब करावयाची ठोस कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>		४९

“ अंबाजोगाई, ता.जि. बीड येथील स्वामी रामानंद तिर्थ वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय हे महाराष्ट्रातील सर्वात मोठे ग्रामीण रुग्णालय असणे, या रुग्णालयात नर्सिंग होम सह सर्व आजाराच्या लहान - मोठ्या शस्त्रक्रिया होत असणे, या रुग्णालयाचा फायदा गोर गरीब रुग्णांसहित अंबाजोगाई तालुक्याव्यतिरिक्त शेजारील तालुके व जिल्ह्यातील रुग्णांना होणे, परंतु येथे येत असलेल्या गोर गरीब व सामान्य रुग्णांना अनेक अडचणीना सापोरे जावे लागत असणे, येथे दलालांची संख्या मोठ्या प्रमाणात असणे, रुग्णालयात रुग्णांची विविध प्रकारच्या तपासण्या, औषधी, रक्त, शस्त्रक्रिया व इतर उपचारांकरिता येथील डॉक्टर खाजगी रुग्णालयात जाण्याचा सल्ला देत असणे, यासोबतच डॉक्टर हे दलालामार्फत जाण्याचेही संगत असणे, रुग्णालयात रुग्ण मोठ्या आशेने येत असणे परंतु येथील सर्व गोरसोयी, दुर्गंधी, उपचाराच्या असोयी सुविधा, कर्मचारी, डॉक्टर यांचे उद्घटपणे बोलणे या कारणास्तव हे रुग्णालय प्रचंड मोठे असूनही जनतेला त्याचा काहीही फायदा न होणे, याबाबत येथे वारंवार अंदोलने होत असणे, याबाबत डॉक्टरांचे खाजगी रुग्णालयाशी आर्थिक संबंध असणे, येथील डॉक्टरांचे अंबाजोगाई शहरात मोठमोठे खाजगी रुग्णालये असणे, रुग्णांना आपल्या खाजगी रुग्णालयात येण्याचा सल्ला देत असणे, या सर्व बाबींची शासनाने गंभीरपूर्वक दग्खल घेणे, गरज असणे, शासनाबद्दल जनतेत पसरलेला तीव्र असंतोष व शासनाची प्रतिक्रिया.”

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१५२.	१२४	श्री. सतिश चळाण, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. विक्रम काळे, श्री. अब्दुल्लाखान दुर्गाणी वि.प.स.	कित्ता.	
१५३.	१४२	<p>“ मराठवाडा विभागात लघु व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पासाठी शेतकऱ्यांच्या लाखो हेक्टर जमिनी संपादित केल्या असणे, या शेतकऱ्यांच्या जमिनीवर लघु व मध्यम प्रकल्पाचे २९१ कामही पुर्ण झालेले असणे, संपादित जमिनीचा मावेजा रु. १२५५.०० कोटी रुपये शेतकऱ्यांना देणे बाकी असणे, शेतकऱ्यांच्या जमिनीचा मावेजा देणेसाठी शासन काहीच कार्यवाही करत नसणे, मावेजा मिळणेसाठी शेतकऱ्यांची वेळोवेळी आयुक्त कार्यालयाकडे मोर्चे काढले, आंदोलने केली. परंतु याचा काहीही उपयोग झालेला नसणे, त्यामुळे मराठवाड्यातील शेतकऱ्यांवर अन्याय केला जात असणे, काही शेतकऱ्यांना मूळ मावेजा सुन्दर मिळाला नसणे, तर काहीना न्यायालयाच्या आदेशानुसार वाढीव मावेजा मिळत नसणे, शेतकऱ्यांना आर्थिक अडचणीना तोंड दयावे लागत असणे, शासन शेतकऱ्यांच्या आर्थिक परिस्थितीचा विचार करत नसणे, त्यामुळे शासनाविषयी शेतकऱ्यांमध्ये संतापाचे वातावरण असणे, तरी मराठवाड्यातील शेतकऱ्यांचा संपादित जमिनीचा मावेजा त्वरीत मिळणेसाठी होत असलेली मागणी यावर शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p> <p>श्री. शरद रणपिसे, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री. रामहरी रुपनवर, श्री. आनंदराव पाटील, अॅड. हुसनबानू खलिफे, डॉ. सुधीर तांबे, श्री. जनार्दन चांदूरकर, आर्कि. अनंत गाडगीळ, श्री. चंद्रकांत रघुवंशी, श्री. हरिरंगन राठोड, श्री. अमरनाथ राजूरकर, श्री. सुभाष झांबड, डॉ. वजाहत मिर्जां, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे वि.प.स.</p> <p>“नवी मुंबई, नेरळ, कर्जत, खोपोली, खालापूर, पनवेल, उरण आणि मुंबई महानगर क्षेत्रातील अन्य काही शहरांना पाणी पुरवठा करण्याच्या हेतून रायगड जिल्ह्याच्या पेण तालुक्यातील बाळांग नदीवर अंदाजित १२६० कोटी रुपये खर्चाचे धरण बांधण्याचा घेण्यात आलेला निर्णय, या प्रकल्पावर जवळपास ८०० कोटी रुपये खर्च झालेला</p>	कित्ता.	३४

असतानाही या धरण प्रकल्पातून पाण्याची सोय झालेली नसणे, या धरण प्रकल्पावर ८०० कोटी रुपये खर्च झालेला असताना व धरणाचे काम अपूर्णावस्थेत असताना या धरण प्रकल्पासाठी दिलेली कंत्राटे सन सप्टेंबर, २०१६ च्या सुमारास रद्द करण्याचा घेण्यात आलेला निर्णय, सदर कंत्राट रद्द करण्याचा निर्णय मा. उच्च न्यायालयाने नेमलेल्या लवाद मंडळाने मनमानी व बेकायदा ठरवून सन एप्रिल, २०१९ च्या पहिल्या आठवड्यात अथवा त्यासुमारास रद्द केलेला असणे, कंत्राटदाराला २८६.२३ कोटी रुपये ९ टक्के व्याजदराने देण्याचा व लवादाच्या खर्चापोटी ३० लाख रुपये देण्याचा लवाद मंडळाने निर्णय दिलेला असणे, त्यामुळे शासनाचे कोट्यावधी रुपयांचे होणारे नुकसान, धरण प्रकल्पावर झालेला ८०० कोटी रुपयांचा खर्च वाया गेलेला असणे, मूळ धरण प्रकल्पानुसार पाणी पुरवठा करावयाच्या शहरांचा व भागांचा पाणी पुरवठयाचा प्रश्न गंभीर झालेला असणे, त्यामुळे याबाबत फेरविचार करून सदर धरण प्रकल्प पूर्ण करून पाण्याची व्यवस्था करण्याची नितांत गरज, यात अनियमितता झाल्या असल्यास दोषीविरुद्ध कारवाई करण्याची गरज, यावर शासनाची प्रतिक्रिया व तातडीने करावयाची कार्यवाही.”

१५४. १९० श्री. शरद रणपिसे, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री. रामहरी रुपनवर, कित्ता.

श्री. आनंदराव पाटील, ॲड. हुसनबानू खलिफे, श्री. मोहनराव कदम, आर्कि. अनंत गाडगीळ, डॉ. सुधीर तांबे, श्री. अमरनाथ राजूरकर, श्री. सुभाष झांबड, डॉ. वजाहत मिझां, श्री. जनार्दन चांदूरकर, श्री. चंद्रकांत रघुवंशी, श्री. हरिसिंग राठोड, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे वि.प.स.

“पुणे जिल्ह्यातील मुळशी परिसरात ५ हजार ९१४ एकर जागेवर कुंडलिका नदी खोन्यात लवासा सारखा गिरीस्थान प्रकल्प उभारण्यास जलसंपदा विभागाने मुंबईतील एका खाजगी

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		कंपनीस अलिकडेच दिलेली मान्यता, या प्रकल्पासाठी तीन दशलक्ष घनमीटर पाणी बिगर सिंचनासाठी वापरण्यासही राज्य शासनाने दिलेली मान्यता, कृष्णा खोरे पाणीतंटा लवाद आणि सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार पश्चिम महाराष्ट्रात नव्याने धरण बांधण्यास मान्यता नसणे, राज्यातील दुष्काळी परिस्थितीमुळे पिण्यासाठी व शेतीसाठी पाण्याची गरज असताना या प्रकल्पासाठी तीन दशलक्ष घनमीटर पाणी बिगर सिंचनासाठी वापरण्यास राज्य शासनाने मान्यता देताना पाणी वापराचे प्राधान्य विचारात घेतलेले नसणे, यामुळे यात अनेक प्रकारच्या झालेल्या अनियमितता, यात मोठ्या प्रामणात गैरव्यवहार झाल्याचा व्यक्त होत असलेला संशय, या निर्णयाचा त्वरीत फेरविचार करून पकल्पास दिलेली मान्यता रद्द करण्याची गरज व यावर शासनाची प्रतिक्रिया.”		
१५५.	२३२	श्री. रविंद्र फाटक वि.प.स.	कित्ता.	८४
		“ठाणे जिल्ह्यातील कल्याण जवळच्या मोहने येथील बंधान्यातून ठाणे, भिवंडी, मिराभाईंदर, कल्याण-डोऱ्यावली आणि उल्हासनगर, अंबरनाथ, बदलापूर तेथील एमआयडीसीला पाणीपुरवठा करण्यात येणे, तथापी मोहने बंधारा परिसरात तसेच उल्हासनदी पात्रात जलपर्णी तसेच घाणीमुळे बंधान्यातील पाण्याची गुणवत्ता खालावली गेल्यामुळे सदर बंधान्यातील पाणी पिण्यायोग्य नसल्याचे माहे मे, २०१९ च्या पहिल्या आठवड्यात उघडकीस येणे, या बंधान्यातील दुषित पाणी पुरवठ्यामुळे उपरोक्त शहरातील नागरीकांचे आरोग्य धोक्यात येणे, दुषित पाण्यामुळे जुलाब, टायफाईड आणि काविळ इत्यादी आजारांच्या रुग्णांची वाढ होणे, त्यामुळे दुषित पाणी पुरवठ्यामुळे नागरीक त्रस्त झाले असून त्यांच्यात पसरलेला असंतोष त्यामुळे याप्रकरणी तातडीने पहाणी करून यासंदर्भात तातडीने कार्यवाही होण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”		

१५६. ३४८

ॲड. निरंजन डावखरे वि.प.स.

“ शहापूर तालुक्यातील (जि.ठाणे) कसारा घाटातील खोऱ्यात अमृतकुंभ जलसागर धरण उभारावे अशी मागणी तेथील स्थानिक, शेतकरी, लोकप्रतिनिधी यांनी करणे, सदर धरणातून गुरुत्वाकर्षन पद्धतीने पाणीपुरवठा झाल्यास शहापूर तालुक्यातील सुमारे २०० गावा-पाड्यांची पाणी टंचाईतून कायमची मुक्तता होणे शक्य असणे, मुंबई-ठाण्याला पाणीपुरवठा करणारी धरणे शहापूर मध्ये असूनही शहापूर मधील आतिवासी दुर्गम भागातील सुमारे २०० गाव-पाड्यांना त्याचा लाभ न होणे, येथील ग्रामस्थांना पाण्यासाठी पायपीट करावी लागणे, पाण्याची पातळी खोल गेल्याने ग्रामस्थांचे हाल होणे, त्यामुळे अमृतकुंभ जलसागर धरण अस्तित्वात आल्यास येथील गावकन्यांना दिलासा मिळणार असणे, सदरहू प्रकल्पास मान्यता देण्याबाबत शासनाने तातडीने निर्णय घेण्याची गरज, याकरीता करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१५७. ४०१

श्री. नरेंद्र दराडे वि.प.स.

“कळवन तालुक्यातील (जि.नाशिक) धनोली येथील धरणाचे गेट अज्ञात व्यक्तिकडून तोडले जाणे, धरणाचे गेट तोडल्याने धरणातील अंदाजे ७ ते ८ एमसीएफटी इतके पाणी वाया गेल्याने ऐन उन्हाळ्याच्या दिवसात शेतकन्यांना व नागरीकांना बसलेली दुष्काळाची झळ, सदर धरणाचे गेट तोडल्याचे तेथील आदिवासी शेतकन्यांच्या लक्षात आल्यानंतर त्या शेतकन्यांनी तातडीने गेटच्या बाजूने धाव घेऊन गेट तोडणाऱ्यांना पकडून गावातील मंदिरात कोऱ्हून ठेवणे, धनोलीचे उप सरपंच यांनी या इसमांची चौकशी करून कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, कळवन यांच्या ताब्यात दिल्यानंतर त्यांच्यावर अद्यापही

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

४०

कित्ता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		कोणतीच कारवाई करण्यात न येणे, परिणामी कळवन तालुक्यातील धनाली गावातील शेतकरी व ग्रामस्थांमध्ये वाढता तीव्र असंतोष व असंतोषाचा भडका होण्याची निर्माण झालेली गंभीर स्थिती, शासनाने तातडीने याप्रकरणी धरणाचे गेट तोडणाऱ्या व्यक्तिवर कारवाई करण्याची आवश्यकता.		
१५८.	६९४	श्री. सतेज ऊर्फ बंटी पाटील वि.प.स.	कित्ता.	
		“कोल्हापूर जिल्ह्यामध्ये एकूण २९७ कोल्हापूर टाईप बंधारे अस्तित्वात असणे, सदर बंधारे हे शाहूकालीन असून या बंधान्यांची अवस्था मोडकळीस आलेली असणे, त्यामुळे बंधान्यात पाणी साठत नसणे पाणी वाहून जात असणे त्यामुळे येथील सिंचनावर त्याचा विपरीत परिणाम होत असणे, कोल्हापूर जिल्ह्यातून पिण्याचे पाणी व औदयोगिक वसाहतीना पुरवठा करण्याऱ्या पाण्याच्या पोटी बिगर सिंचन वसूली वर्षाला सुमारे २५ कोटीचा महसूल शासनाला मिळणे, या जमा होण्याऱ्या महसूलामधून या जिल्ह्यातील कोल्हापूर टाईप बंधारे दुरुस्ती होणे, अग्रक्रमाने आवश्यक असणे, मात्र सदर महसूल रक्कम ही इतर जिल्ह्यातील उपसा सिंचन प्रकल्पाकरिता खर्च करण्यात येणे, त्यामुळे या प्रत्यक्षात जमा झालेला महसूलापैकी ४० टक्के रक्कम शासन नियमानुसार जिल्ह्यातील बंधारे दुरुस्तीसाठी बंधनकारक असतानाही सदर निधी इतर जिल्ह्यातील प्रकल्पासाठी खर्च करण्याचे प्रयोजन काय, असा प्रश्न उपस्थित झाला असतानाही शासन करीत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष परिणामी येथील जनतेत पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व नाराजीची भावना त्यामुळे शासनाने कोल्हापूर येथील कोल्हापूर पद्धतीचे बंधान्यांची तातडीने दुरुस्ती करण्याबाबत करावाही कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”	४९ ०४	
१५९.	३६१	श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप वि.प.स.	कित्ता.	
		“राज्यात दुचाकीचालक व त्यावरील सहकाऱ्यांना हेल्मेट न घालणे जिवावर बेतत असणे, हेल्मेट न घातल्याने राज्यात सन २०१७ व २०१८ मध्ये झालेल्या रस्ते अपघातातं		

एकूण ९ हजार ६२१ दुचाकीचालक व त्यावरील सहकाऱ्यांना मृत्यूला सामोरे जावे लागल्याची माहिती महामार्ग पोलिसांनी दिलेल्या आकडेवारीतून माहे जुन, २०१९ च्यासुमार समोर येणे, दुचाकीचालकाबरोबरच त्यासोबत मागे बसून प्रवास करणाऱ्यानेही हेल्मेट घालणे बंधनकारक असणे, मात्र काही दुचाकीचालक हेल्मेट घालतात, तर सोबत प्रवास करणाऱ्याकडून मात्र दुर्लक्ष केले जात असणे, वाहतूक पोलिसांकडून कारवाई करूनही त्याचा काही एक फायदा मात्र होताना दिसत नसणे, एखादा अपघात झाला आणि चालकाने किंवा सहकाऱ्याने हेल्मेट घालते तर प्राण वाचतील अशी कारवाईमार्गील धारणा असणे परंतु त्याला अनेक जण फाटाच देत असणे, त्याकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या ९ हजार ६२१ जणांना रस्ते अपघातात प्राण गमवावे लागले असणे, हेल्मेट नसल्यामुळे च हे जीव गेल्याचे निर्दर्शनास आले असणे, यात मोठी वाढ झाली असणे, सन २०१७ मध्ये ४ हजार ३६९ चालक व सहकाऱ्यांचा मृत्यू झाला असतानाच २०१८ मध्ये हीच संख्या ५ हजार २५२ एवढी झाली असणे, वाढत्या विनाहेल्मेट नाहक बढी संख्या हि चिंतेची बाब असून राज्य शासनाने राज्यात विना हेल्मेट दुचाकीस्वारांच्या मृत्यू होणाऱ्या अपघातांवर आळा बसण्यासाठी शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रीया.”

१६०. ६३९ श्री. विनायकराव मेटे वि.प.स.

कित्ता.

“ बीड जिल्हा हा अतिशय मागासलेला व दुष्काळग्रस्त असणे, येथे मोठ्या प्रमाणात बेरोजगारी व गरिबी असणे, त्यामुळे येथे स्थलांतर व उसतोड मजुरांची संख्या मोठ्या प्रमाणात असणे, पुढील पिढीच्या भवितव्याकरिता येथे रोजगार उपलब्ध होणे गरजेचे असणे, बीड शहर हे धुळे-सोलापूर राष्ट्रीय महामार्गावर आहे तसेच बीड तालुक्यातील

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	
१६१.	७०१	<p>इतरही राष्ट्रीय महामार्ग जात असणे, बीड येथे मागील काळात MIDC करिता जमीन होती परंतु शासनाच्या निष्क्रियपणा व दुर्लक्षतेमूळे या जमिनीवर मोठ्या प्रमाणात लोक वसाहत झालेली असणे, येथे बेरोजगारीचे प्रमाण अधिक प्रमाणात असून मागासलेपणाचे संकट दूर करायचे असेल तर येथील युवक व युवर्तीना नवीन उद्योग उभारण्याकरिता MIDC उभारणे गरजेचे असणे, त्याकरिता बीड शराच्या आसपास कमीतकमी २०० हेक्टर नवीन जागा अधिग्रहण करणे आवश्यक असणे, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया.”</p> <p>श्री. सतिश चव्हाण, श्री. विक्रम काळे वि.प.स.</p> <p>“माळेगाव ता.सिन्हर जि.नाशिक औद्योगिक वसाहतीमधील भगवती स्टील या उद्योगाकडून मोठ्या प्रमाणात प्रदूषण होत असल्याच्या तक्रारी असणे, या उद्योगातून बाहेर पडणाऱ्या काळ्या धुरामुळे या वसाहतीमधील इतर लहान-लहान उद्योगांदयामधील नागरिकांना प्रदूषणाचा मोठा त्रास होत असल्याने येथील इतर उद्योग व्यवसाय धोक्यात आलेले असणे, त्यामुळे येथील कामगार व नागरिकांमध्ये संतापाची भावना निर्माण होणे, याबाबत लोकप्रतिनिधीनी दिनांक ७ जून २०१९ रोजी वा त्यापूर्वी अनेकदा मा.मंत्री पर्यावरण यांचेकडे तक्रार केलेली असणे, मात्र या उद्योगातील प्रदूषणाबाबत कारवाई करण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य पर्यावरण महामंडळ व शासनाकडून दिरंगाई व टाळाटाळ केली जात असणे, त्यामुळे सर्वसामान्य नागरिकांमध्ये संध्रमाचे व चिंडीचे वातावरण, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>	कित्ता.	४४	
१६२.	१५२	<p>श्री. धनंजय मुंडे, श्री. हेमंत टकले, श्री. अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. खाजा बेग, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. किरण पावसकर, श्री. रामदास आंबटकर, प्रा. अनिल सोले, श्री. नागोराव गाणार वि.प.स.</p> <p>“दुष्काळी परिस्थिती असूनही सन २०१८ च्या खरीपचा पीकविमा नामंजूर केल्याप्रकरणी न्याय मिळण्यासाठी शेतकरी संघर्ष समिती, जालना यांच्या वतीने जून महिन्याच्या पहिल्या</p>	कित्ता.		

आठवड्यात धरणे आंदोलन झालेले असणे, जालना जिल्ह्यातील मुख्य पीक असलेल्या कापूस, सोयाबीन आणि तूर या पीकांचा विमा व वगळण्यात आलेला मोसंबी फळपीक विमा रक्कत तातडीने अदा करण्याची आंदोलकांची मागणी असणे, माहे जून, २०१८ मध्ये टाटा विमा कंपनीने मोसंबी पिकाचा विमा घेतलेला होता मात्र विमा देण्याचे मान्य करूनही एक वर्षानंतरही माहे जून, २०१९ उजाडला तरी कंपनीने विमा दिलेला नसणे, सन २०१८ च्या खरीप हंगामामध्ये जालना जिल्ह्यात आय.सी.आय. लॉबार्ड कंपनीने सर्व खरीप पिकांचा विमा भरणा केलेला असणे, मात्र फक्त मुग, बाजरी या पिकांचाच विमा मंजूर केलेला असणे, अन्य पिकांसाठीचा विमा मंजूर न होणे, काही बोटावर मोजता येतील एवढ्या कमी शेतकऱ्यांना पीक विमा मंजूर करून बहुसंख्य शेतकऱ्यांना विमा नाकारलेला असणे, विमा कंपन्याकडून शेतकऱ्यांची वारंवार दिशाभूल करण्यात येणे, शासनाच्या पीक विमा योजनांमुळे विमा कंपन्यांना कोट्यावधीचा फायदा होणे, मात्र शेतकरी विमा लाखांपासून वंचित असणे, राज्यातील प्रत्येक जिल्ह्यामध्येच पीक विम्याबाबत शेतकऱ्यांच्या मोठ्या प्रमाणात तक्रारी असणे, मात्र राज्य शासनाचा या विषयाकडे पाहण्याचा दृष्टीकोन उद्दिसिन असणे, शेतकऱ्यांना वेळेवर पीक विमा भरपाई देऊन त्यांना नवसंजीवनी देण्याची गरज, मात्र याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१६३. १७७ श्री. धनंजय मुंडे, श्री. हेमंत टकले, श्री. अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, कित्ता.
श्री. खालजा बेग, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. किरण पावसकर **वि.प.स.**

“कृषी खात्याच्या गुणनियंत्रण विभागाने माहे मार्च, २०१९ वा त्यासुमारास राज्यभर टाकलेल्या धार्डीमध्ये कोट्यवधी रुपयांची अप्रमाणित कीटकनाशके व खते जप्त केली

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१६४.	३३६	गेली असणे, राज्यात मोठ्या प्रमाणावर दुय्यम दर्जाची, भेसळयुक्त कीटकनाशके व खते विकणाऱ्या टोळ्या निर्माण झाल्या असणे, यामध्ये कृषी खात्यातील काही अधिकारी, कर्मचारी, विक्रेते व व्यावसायिक सहभागी असणे, धाड टाकल्यानंतर आर्थिक हितसंबंधापायी संबंधितांविरुद्ध गुहे दाखल करण्यास गुणनियंत्रण विभागाने अक्षम्य दिरंगाई दाखविल्याची बाबही समोर येणे, २ वर्षांपूर्वी विदर्भात, विशेषत: यवतमाळमध्ये कापसावरील कीटकनाशक फवारणीमुळे ५० पेक्षा जास्त शेतकरी/शेतमजुरांना जीव गमवावा लागला असणे, परंतु, अद्याप दोषी कंपन्यांविरुद्ध कोणतीही अंतिम कारवाई झालेली नसणे, कृषी विभागाकडून केवळ चौकशीचा फार्स केला जात असल्याचा व बोगस कीटकनाशके व खते विकणाऱ्यांची भीड चेपल्याचा आरोप शेतकरी वर्गाकडून केला जात असणे, कर्करोगास कारण ठरणाऱ्या मोन्सॅटो कंपनीस अमेरिकेच्या न्यायालयाने दोषी ठरवून दंड केल्याची बाब नुकतीच पुढे आली असताना राज्यात मोठ्या प्रमाणावर काळ्या बाजारात याच कंपनीचे कापसाचे वाण विकले जात असल्याच्या तक्रारी शासनाकडे आल्या असणे, बोगस खते, कीटकनाशके व बि-बियाणांमुळे राज्यातील शेती व शेतकरी उद्धवस्त होत असणे, अवैध व्यावसायिकांविरुद्ध ठोस कारवाईची मागणी होत असणे, याकडे शासनाचे होणारे दुर्लक्ष, परिणामी शेतकऱ्यांमध्ये पसरलेले भितीचे व असंतोषाचे वातावरण, शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”	९४	कित्ता.
		श्री. प्रकाश गजभिये वि.प.स.		

“बोंड अळीचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी १ जूनपर्यंत कृषी विभागाद्वारे कापूर बियाणे विकण्यास विक्रेत्यांना सूचना देण्यात आल्या, याचाच फायदा घेत अवैध रित्या विना मान्यता प्राप्त कापूस बियाणे (आर आर कॉटन) गावा गावा पर्यंत विक्रेत्यांनी विकला असणे, गुजरात व अंग्रेजी येथून आणून हे बियाणे मार्च पासूनच शेतकऱ्यांना विक्रेत्यांद्वारे

१६५. १७२

विकण्यात येणे, प्रत्येक गावातील शेतकऱ्यां पर्यंत विना मान्यता कापूस बियाणे पोहचल्याने शेतकरी मार्केट पर्यंत न येणे, मार्गील ३ वर्षात कापूस बियाणे खरीदी ५ लाख पैकेट होत होती मात्र विना मान्यता प्राप्त कापूस बियाणे आधीच शेतकऱ्यापर्यंत पोहचल्याने २ लाख पैकेट पेक्षा कमी विक्री मार्केटमध्ये झाली असणे, मार्गील वर्षी ज्या शेतकऱ्यांना नकली कापूस बियाणे मिळाले त्यांच्या शेतात कापसाचे उत्पादन फारच कमी व निकृष्ट दर्जाचे झाले असणे, तेच पुनरावृत्ती या वर्षीही होण्याची तिक्र शक्यता असणे, यामुळे शेतकऱ्यांचे अतोनात नुकसान होत असणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

श्री. धनंजय मुंडे, श्री. हेमंत टकले, श्री. अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. खाजा बेग, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. किरण पावसकर वि.प.स.

“रायगड जिल्ह्यातील तळोजा एमआयडीसीमध्ये असलेल्या एकूण ९९२ कारखान्यांपैकी ३७० कारखाने रासायनिक उत्पादन करणारे असणे, केमिकलमिश्रित सांडपाण्यावर प्रक्रिया करण्यासाठी एमआयडीसीने ट्रिटमेंट प्लान्ट उभारला असला तरी अनेक कारखाने प्रक्रिया न करता केमिकलमिश्रित सांडपाणी कासाडी व घोट नदीत सोडत असल्याचे वारंवार निर्दर्शनास आलेले असणे, संवर्धित शासकीय यंत्रणांकडून कारखान्यावर केवळ दंडात्मक कारवाई केली जात असणे, तळोजा एमआयडीसी क्षेत्र राज्यात सर्वाधिक प्रदूषण करणारे क्षेत्र असल्याचे राज्य पर्यावरण विभागाने जाहीर केले असणे, माजी न्यायाधीश श्री. डॉ. ए.म. कानडे यांच्या समितीने यासंदर्भातील अहवाल राज्याला सादर केलेला असणे,

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

२२५

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१६६.	१११	<p>वर्षानुवर्षांपासून या परिसरातील नागरीक जल व वायू प्रदूषणामुळे त्रस्त झालेले असणे, अनेक नागरिकांना गंभीर आजारांनी ग्रासले असणे, माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये राष्ट्रीय हरीत लवादाने कारखान्यांना टाळे ठोकण्याचे आदेश महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाला दिलेले असणे, मोठ्या उद्योगांना स्वतंत्र सांडपाणी प्रक्रिया केंद्र उभारण्याचे बंधनकारक असताना त्याची पूरता न केली जाणे, तळोजा व त्या परिसरातील नागरिकांनी वारंवार जल व वायू प्रदूषणाबाबत राज्यसरकारकडे निवेदने दिलेले असणे, परंतु, शासनाकडून व प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडून कोणतीही कठोर कारवाई होत नसल्यामुळे नागरिकांच्या भावना तीव्र झालेल्या असणे, प्रदूषण करणाऱ्या कारखान्यांवर कायमची बंदी घालावी, कारखान्यांचे मालक व प्रदूषण मंडळाच्या अधिकाऱ्यांविरुद्ध फौजदारी गुन्हे दाखल करावेत आणि उद्योजकांनी प्रदूषणापोटी एमआयडीसीकडे भरलेल्या दंडात्मक रकमेत शासनाने भर घालून कासाडी व घोट या दोन्ही नद्या प्रदूषणमुक्त कराव्यात, अशा मागण्या परिसरातील नागरिकांनी केलेल्या असणे, परंतु, याकडे शासनाचे होणारे दुर्लक्ष, यामुळे परिसरात पसरलेला तीव्र असंतोष, शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”</p> <p>श्री. शरद रणपिसे, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री. रामहरी रूपनवर, श्री. आनंदराव पाटील, श्री. जनार्दन चांदूरकर, ॲड. हुसनबानू खलिफे, डॉ. वजाहत मिश्रा, श्री. हरिसिंग राठोड, श्री. अमरनाथ राजूरकर, आर्कि. अनंत गाडगीळ, डॉ. सुधीर तांबे, श्री. मोहनराव कदम, श्री. सुभाष झांबड, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे विप्र.स.</p> <p>“ राज्यातील तब्बल ५३ नद्या प्रदूषित असून त्यापैकी गोदावरी, मूळा-मुठा, मिठी, मोरना, वैनगंगा या नद्या जास्त प्रदूषित असल्याचे दिसून आलेले असणे, नद्या प्रदूषणामुळे राज्यातील जनतेच्या आरोग्यास गंभीर स्वरूपाचा धोका निर्माण झालेला असणे, या बाबी राज्य शासनाच्या व महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या निर्दर्शनास आलेल्या असतानाही</p>	३८९	कित्ता.

त्यानुसार उपाययोजना करण्याकडे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत तातडीने आढावा घेऊन प्रतिबंधात्मक उपाययोजना करण्याची नितांत गरज व यावर शासनाची प्रतिक्रिया.”

१६७. १३४

श्री. शरद रणपिसे, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री. रामहरी रुपनवर, श्री. आनंदराव पाटील, अॅड. हुसनबानू खलिफे, डॉ. सुधीर तांबे, आर्कि. अनंत गाडगीळ, डॉ. वजाहत मिझार्हा, श्री. हरिसिंग राठोड, श्री. मोहनराव कदम, श्री. जनार्दन चांदूरकर, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे विप्र.

“ अदानी इलेक्ट्रिसिटी मुंबई लि. कंपनीने मुंबई उपनगरातील सुमारे २७ लाख वीज ग्राहकांपैकी जवळपास एक लाख १० हजार निवासी ग्राहकांना १० ते २० टक्के या वाढीव दराने वीज बिले आकारल्याचे दिनांक ७ डिसेंबर २०१८ रोजीच्या दरम्यान स्पष्ट झालेले असणे, याबाबत राज्य शासनाने चौकशीचे दिलेले आदेश, त्यानुसार वीज नियामक आयोगाने सुरु केलेली चौकशी, मात्र चौकशी मंद गर्तीने सुरु असणे, त्यामुळे वीज ग्राहकांवर होत असलेला अन्याय, त्यांच्यात पसरलेला संताप, याबाबतची चौकशी तातडीने पूर्ण करून दोषीविरुद्ध कारवाई करण्याची व वीज ग्राहकांना दिलासा देण्याची गरज, शासनाने यात त्वरीत लक्ष देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१६८. १४७

श्री. धनंजय मुंडे, श्री. हेमंत टकले, श्री. अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, कित्ता, श्री. ख्वाजा बेग, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. किरण पावसकर, श्री. शरद रणपिसे, श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री. रामहरी रुपनवर, श्री. आनंदराव पाटील, अॅड. हुसनबानू खलिफे, डॉ. सुधीर तांबे, आर्कि. अनंत गाडगीळ,

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

श्री. जनार्दन चांदूरकर, श्री. चंद्रकांत रघुवंशी, श्री. हरिसिंग राठोड, श्री. मोहनराव कदम,
डॉ. वजाहत मिर्झा, श्री. सुभाष झांबड, श्री. अमरनाथ राजूरकर, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे
वि.प.स.

“ठाणे जिल्ह्यातील भिवंडी महानगरपालिका प्रशासनाने १७६.५० कोटी रुपयांच्या थकीत
मालमत्ता कराबाबत टोरेंटो कंपनीविरुद्ध मालमत्ता जप्तीची कारवाई माहे मार्च, २०१७ वा
त्यासुमारास सुरु केली असणे, तथापि, कंपनीने राज्य सरकारकडून कारवाईम स्थगिती
मिळविली असणे, कायद्यात तरतूद नसताना नगरविकास विभागाने स्थगिती देऊन सुनावणी
ठेवली असणे, तथापि, महाराष्ट्र महापालिका अधिनियमांतर्गत सुनावणीचे अधिकार
सरकारला नसल्यामुळे ही सुनावणी नंतर नगरविकास विभागाकडूनच रद्द केली जाणे,
यानंतर महानगरपालिकेने टोरेंटो कंपनीला पुन्हा थकीत मालमत्ता कराची नोटीस बजावून
मालमत्ता जप्तीच्या कारवाईच्या इशारा दिला असणे, दुसऱ्या बाजूला टोरेंटो कंपनीने
मालमत्ता कर भरल्यास भिवंडीच्या नागरिकांवर कोणत्याही प्रकारचा आर्थिक बोजा
पडणार नाही, मालमत्ता कर आकारणी महापालिका अधिनियमातील तरतुदीनुसार करण्यात
आली आहे, टोरेंटो कंपनी महाराष्ट्र राज्य वीज वितरण कंपनीकडून सवलतीच्या दरात
वीज घेत आहे, या सर्व बाबी कायद्याने स्वायत्त असलेल्या भिवंडी महानगरपालिकेने
राज्यसरकारच्या निर्दर्शनास आणून मालमत्ता कराची नोटीस रद्द न करण्याची विनंती
केली असणे, तथापि, महानगरपालिकेने बजावतेली नोटीस तोकहिताविरुद्ध असल्यामुळे
ती रद्द करण्याचा निर्णय माहे मे, २०१९ मध्ये राज्यसरकारने घेतला असणे, जकात कर,
एलबीटी कर रद्द झाल्यामुळे व अन्य कारणामुळे अगोदरच आर्थिक कोंडीत सापडलेल्या
महानगरपालिकचे सुमारे १७७ कोटी रुपयांचे आर्थिक नुकसान झाले असणे, राज्यसरकारने
कंपनीचा फायदा होईल व स्वायत्त महापालिकेचा आर्थिक तोटा होईल, अशाप्रकारचा

४०

निर्णय घेतल्यामुळे भिवंडीतील नागरिकांमध्ये प्रचंड असंतोषाचे वातावरण तयार झालेले असणे, कंपनीला फायदा देण्याचा निर्णय घेताना महापालिकेला नुकसानीची भरपाई देण्याबाबत राज्य सरकार कोणता निर्णय घेणार आहे, असेही प्रश्न जनसामान्यांकडून उपस्थित केले जाणे, राज्य सरकारने घेतलेला निर्णय, महापालिकेची अर्थिक परिस्थिती व मालमत्ता कराबाबत पालिकेचे म्हणणे, कायद्यातील तरतुदी याचा सर्वकष विचार करण्यासाठी तज्ज्ञ समितीचे गठण करण्याची व तोपर्यंत राज्यसरकारने घेतलेला निर्णय स्थगित करण्याची मागणी विधानपरिषदेच्या विरोधी पक्ष नेत्यांनी मुख्यमंत्री महोदयांना दिनांक २६ मे २०१९ रोजीच्या पत्रान्वये केलेली असणे, तथापि, अद्याप याबाबत सरकारकडून कोणताही निर्णय घेतला न जाणे, यामुळे जनतेत पसरलेले चिंडीचे व असंतोषाचे वातावरण याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना व प्रतिक्रिया.”

१६९. ४४८

श्री. बाळाराम पाटील, श्री. प्रसाद लाड वि.प.स.

“वीजेचे खांब आणि वीजवाहीन्यांमुळे दरवर्षी पावसाळयात अनेकांचा बळी जाण्याच्या होत असलेल्या दुर्घटना, वाढा तालुक्यातील (जि.ठाणे) कांभारे गावासह अन्य गावातील वीजेचे सिमेंटचे खांब जुनाट झाल्याने त्यांना तडे जावून त्यांची दुरवस्था होणे, तसेच विद्युत वाहीन्याही सडलेल्या असल्यामुळे पावसाळयात केवळाही दुर्घटना घडण्याची परिस्थिती निर्माण होईल म्हणून तेथील ग्रामस्थांनी तसेच ग्रामपंचायतींनी मागील २ वर्षांपासून सातत्याने वीजेचे खांब आणि वीजवाहीन्या बदलण्याची केलेली मागणी, गावातील माळीपाडा येथील ट्रान्सफॉर्मर मागील २ वर्षांपासून बंद असल्यामुळे तो त्वरीत बदलण्यात यावा म्हणून सातत्याने महाराष्ट्र राज्य वीज वितरण कंपनीकडे मागणी केलेली असताना

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१७०.	३९२	त्याकडे झालेले दुर्लक्ष व बेपर्वाई, सिमेंटच्या तडे गेलेल्या खांबांना लाकडी टेकू लावून वीज मंडळाकडून करण्यात आलेली मलमपडी, पावसाळ्यात वादळीवाळ्याने हे काम मोडून पडण्याची शक्यता असल्याने सदरहू जुनाट व नादुरूस्त वीजवाहीन्या तातडीने बदलण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”	कित्ता.	
	श्री. प्रकाश गजभिये वि.प.स.	“देशात बिहारस गुजरातस मणिपूरस नागालेंड तसेच संपूर्ण महाराष्ट्र राज्यात दारुबंदी करण्यासाठी वेगवेगळ्या संस्थांद्वारे वेळोवेळी आंदोलन करण्यात येणे, तरीही दारुबंदीकडे सरकारने दुर्लक्ष करणे, त्यामुळे वेळप्रसंगी समाजामध्ये तसेच माणसा-माणसांमध्ये होत असलेले कलह, वेळप्रसंगी दारुच्या नशेत होणारी हाणामारी, तसेच तरुण पिढी, शालेय विद्यार्थी यांच्यामध्ये दारुचे व्यसनात होणारी प्रचंद वाढ, अनेकांचे संसार दारुपायी देशो धडीला लागणे, या कारणांमुळे यवतमाळ व बुलढाणा जिल्ह्यामध्ये दारुबंदीसाठी आंदोलन व मोर्चे काढण्यात येणे, व राज्यात दर वर्षी ८० % अपघात हे दारुपायी लोकांमुळे होणे त्यासाठी शासनाने दंडात्मक कार्यवाही करणे तरी ही त्याचा मध्ये वाढ होणे. राज्यात फक्त २६ जानेवारी, १५ ऑगस्ट, ३० जानेवारी शहीद दिन, १ मे महाराष्ट्र दिन, २ ऑक्टोबर, आषाढी व कार्तीकी एकादशी निमित्त शासनातर्फ संपूर्ण दिवस दारुबंदी ठेवण्यात येत असणे, इतर दिवशी दारु विक्रीकरिता मुभा असणे, तसेच वेगवेगळ्या समाजाच्या वरीने साजरे करण्यात येणाऱ्या सणांच्या दिवशी व इतर घरगूती लग्न समारंभात दारुच्या मेजवान्या झोडत असणे, घणून सर्वसामान्यांकडून डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जयंती, बुद्ध जयंती, ईद मिलादू नब्बी, महावीर जयंती, रामनवमी, ख्रिसमस, गुरुनानक जयंती व अण्णासाहेब साठे जयंती या दिवशी ड्राय डे ठेवण्याची मागणी होत असणे, राज्यात उत्पादन शूलक अधिकारी यांच्याकडे वरील दिवशी ड्राय डे ठेवण्याबाबत	९४०	

निवेदन देणे, त्यांच्या माध्यमातून जिल्हाधिकाऱ्यांच्या माध्यमातून राज्यशासनाकडे या मागणीचा प्रस्ताव पाठविणे व महाराष्ट्र प्रोक्षिपिशन ॲक्ट १९४९ मधील कलम ९ ए (२) (बी) व कलम २६ (बी) मध्ये अमेंडमेंड करणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१७१. १६० श्री. धनंजय मुंडे, श्री. हेमंत टकले, श्री. अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. ख्वाजा बेग, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. किरण पावसकर वि.प.स.

“मुंबईला सर्वाधिक पाणीपुरवठा करणारी तानसा, भातसा व वैतरणा ही धरणे शहापूर तालुक्यात असणे, परंतु, धरण परिसर आणि पठारी भागातील गाव/पाडे हे समुद्र सपाटीपासून २२० ते ५४४ मी. एवढ्या उंचीवर असल्यामुळे या भागाला धरण स्त्रोतातून पाणी योजना करणे तांत्रिकदृष्ट्या शक्य होत नसणे, शहापूर तालुक्याचा बहुतांश भाग खडकाळ असल्याने भूगर्भात पाणी साठत नसणे व त्यामुळे २२०० मि.मी.पाऊस होऊन देखील तालुका टंचाईग्रस्त असणे, या तालुक्यातील पाणी प्रश्न सोडविण्याकरिता ठाणे जिल्हा परिषदेने सादर केलेल्या १७ गावांच्या प्रादेशिक नळ पाणीपुरवठा योजनेस शासनाने मान्यता दिलेली असणे, तसेच या योजनेसाठी इगतपुरी तालुक्यातील भावली धरणातून १२.६९ द.ल.घ.मी.पाणी आरक्षणाला जलसंपदा विभागाने दिनांक २३ मार्च, २०१८ रोजी मंजुरी दिलेली असणे, शहापूर तालुक्याच्या पाणी प्रश्नाबाबत यापूर्वी अनेक वेळा तारांकित प्रश्न, लक्षवेधी सूचना व अन्य आयुधांमार्फत लक्ष वेधूनही अद्याप या योजनेस शासनाने प्रशासकीय मान्यता व निधी मंजूर केलेला नसणे, परिसरात पाण्याचे प्रचंड दुर्भिक्ष

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		असल्यामुळे पाण्यासाठी जनतेला वणवण करावी लागत असणे, यामुळेच मागील काळात २ तरुणांना आपले प्राणही गमवावे लागले असणे, ३-३ धरणांचा तालुका असताना आणि या भागातील जनतेने धरण प्रकल्पांसाठी आपल्या जमिनी दिलेल्या असताना त्यांनाच पाण्यासाठी अतोनात त्रास सहन करावा लागत असल्यामुळे परिसरात प्रचंड असंतोष निर्माण झालेला असणे, कायदा व सुव्यवस्थेची स्थितीही निर्माण होण्याची दाट शक्यता असणे, त्यामुळे तातडीने ९७ गावांच्या प्रादेशिक नळ पाणीपुरवठा योजनेस प्रशासकीय मान्यता व निधीची तरतूद करावी, अशी आग्रही मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी केलेली असणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी जनतेत पसरलेला तीव्र असंतोष याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.”		
१७२.	२१७	श्री. प्रकाश गजभिये वि.प.स.	कित्ता.	९४
		“विदर्भ-मराठवाडा सीमेवरून वाहणाऱ्या पैन गंगा नदीचे पात्र कोरडे पडल्याने अनेक गावातील पाणीपुरवठा योजना बंद पडल्या आहेत. पैनगंगा धरणाचे पाणी नदीत सोडण्याची मागणी नदी काठावरील गावकरी करीत असतांना इसापूर धरणाची १९ कोटींची पाणीपट्टी यवतमाळ जिल्हापरिषदेने भरली नसल्याच्या कारणावरून ४५ गावांचे पाणी प्रकल्प अधिकाऱ्यांनी रोखले असणे, पैनगंगा नदी पात्रात इसापूर धरणातून पाणी सोडले जाते, या पाणी वापरा बदल पाणी पट्टीभरण्याची जबाबदारी यवतमाळ जिल्हापरिषदेची असतांना २००८ पासून जिल्हापरिषदेने पाणीपट्टी भरणा केला नसणे, ४५ गावांतील पाणीपुरवठा योजना सुरु राहण्यासाठी ३० दशलक्ष घनमीटर पाणी आरक्षित केले असून जिल्हाधिकाऱ्यांच्या आदेशानंतर दर वर्षी पाणीपुरवठा योजना साठी धरणातील पाणी नदीत सोडण्यात येत होते मात्र थकीत पाणी पट्टी वारंवार कळवून जिल्हापरिषदेने प्रकल्प कार्यालयाकडे जमा केली नाही परिणामी अधिकाऱ्यांनी ४५ गावांतील पाणी पुरवठ्यासाठी आरक्षित असलेले		

पाणी रोखले असणे, त्यामुळे पाण्यासाठी नागरिकांना व जनावरांना वण वण भटकावे लागत असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१७३. ४२८

श्री. आनंद ठाकूर, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. हेमंत टकले वि.प.स.

“ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग जिल्हा परिषद रत्नागिरीसाठी राष्ट्रीय पेयजल कार्यक्रम शासकीय खर्चाकरिता रक्कम रु. ५३८.३२ लक्ष निधी उपलब्ध करून देण्यात येणे, साखरपा, जाधववाडी, तळवाडी येथे नळपाणी पुरवठा योजनेसाठी अंदाजपत्रकिय रक्कम रु. २६,८०,२२२ एवढीच वर्ग करण्याचे शासनाचे आदेश अतानाही फक्त रक्कम १,८५,२३१ एवढीच रक्कम देण्यात येणे, सदर योजना राबविताना कोणताही ठराव किंवा स्थानिक नागरिकांना कोणतीही सूचना किंवा माहिती देण्यात न येणे, यामध्ये मोठ्या प्रमाणात रक्कमेची अफरातफर करण्यात येवून गैरव्यवहार करण्यात आल्याचे माहे डिसेंबर, २०१७ मध्ये उघडकिस येणे, परिणामी स्थानिक नागरिकांमध्ये शासनाबद्दल निर्माण झालेली तीव्र चीड, संतापाची भावना, या प्रकरणाची सखोल चौकशी करून यात दोषी आढळल्यावर तात्काळ कारवाई करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१७४. १०६

श्री. धनंजय मुंडे, श्री. हेमंत टकले, श्री. अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. कित्ता.

ख्वाजा बेग, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. किरण पावसकर वि.प.स.

“बीड जिल्ह्यात विविध आजारांची भिती दाखवत कमी वयाच्या महिलांवर सर्वांसपाणे गर्भपिशव्या काढण्याचा गोरखधंदा सुरु असल्याचा धक्कादायक प्रकार उघडकीस आल्यावर या प्रकरणाच्या चौकशीत जिल्ह्यातील १० रुग्णालयाची यादी माहे एप्रिल, २०१९ च्या

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

४४

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

सुमारास तयार करण्यात येणे, या रुग्णालयात १०० ते २७७ पर्यंत शस्त्रक्रीया झाल्या परंतु त्या महिलांना नेमका कोणता आजार होता त्यामुळे गर्भपिशवी काढणे आवश्यक आहे का ? याबाबत कोणताच खुलासा न होणे, यात रुग्णांची आर्थिक पिळवणूक केल्याचेही निष्पत्र होणे, या प्रकरणी जिल्ह्यात १३२० गावांचा सर्व करून या रॅकेट प्रकरणी चौकशी करण्याचे निर्देशही मा. मुख्यमंत्र्यांनी देण्यात येणे, या संदर्भातील चौकशीनुसार संबंधित डॉक्टरांवर कडक कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१७५. ३२८ श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. हेमंत टकले, श्री. किरण पावसकर, श्री. आनंद ठाकूर, कित्ता.
अॅड. राहुल नार्वेकर, श्री. खाजा बेग वि.प.स.

“केंद्र शासनाचे निर्देश आणि राज्य शासनास तातडीने अंमलबजावणी करण्याचे आदेश आल्यानंतर मोठ्या दिमाखात राज्यात सर्व ठिकाणी सेनेटरी नॅपकीन्स, वॅर्डिंग मशीन्स लावल्या जातील किंवडुना राज्यात ते सर्व शासकीय आणि निमशासकीय, आणि खाजगी आस्थापना यांना बंधनकारक असेल अशी घोषणा करणे मात्र प्रत्यक्षात सरकारी, निमसरकारी कार्यालये, खाजगी आस्थापना, बाजारपेठा, सार्वजनिक दवाखाने, रेल्वे आणि बस स्थानके, सार्वजनिक शौचालये, शाळा, महाविद्यालये, प्राथमिक आरोग्य केंद्रे, ग्रामीण, तालुका, उपजिल्हा, जिल्हा, सर्वसाधारण आणि स्त्री, कुटीर रुग्णालये या कोणत्याही ठिकाणी मुबलक सेनेटरी नेपकीन्सची उपलब्धता नसणे परिणामी वयात आलेल्या मुली, महिला, विद्यार्थिनी, महिला कर्मचारी यांना अचानक गंभीर समस्यांचा सम्पन्न करावा लागणे, राज्यातील ग्रामीण आदिवासी, डोंगराळ भागात आजही प्राथमिक आरोग्य केंद्रात औषधाप्रमाणे या सेनेटरी नेपकीन्स उपलब्ध होत नसल्याने ग्रामीणआदिवासी महिला जुन्या फाटक्या, कापडाचा वापर करण्याची वेळ येणे त्यातून संसर्ग होणे, संसर्गाचे रोगात रूपांतर आणि

शेवटी संसर्जन्य आजाराने मृत्यु ओढवणे अशी गंभीर स्थिती निर्माण झाल्याने राज्यातील कोट्यवधी युवती, महिला, गरोदर महिला, बाळंटीनीकरिता सार्वजनिक आरोग्य, आणि स्वच्छतेबाबत ठोस कृती कार्यक्रम करण्याबाबत तातडीने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया”

१७६. ३४०

ॲड. निरंजन डावखरे वि.प.स.

“ सार्वजनिक आरोग्य विभागातील महाराष्ट्र वैद्यकीय आरोग्य सेवा गट अ संवर्गातील वैद्यकीय अधिकारी पदावर नियमित वैद्यकीय अधिकारी उपलब्ध होत नसणे, त्यामुळे राज्यातील आरोग्य विभागात अनेक पदे रिक्त राहणे, तात्पुरत्या स्वरूपात अस्थायि वैद्यकीय अधिकारी नियुक्त केल्यास असे वैद्यकीय अधिकारी कालांतराने कायम समावेश करण्याची मागणी करणे, त्यामुळे नियमित वैद्यकीय अधिकारी उपलब्ध होईपर्यंत वैद्यकीय अधिकारी पदावर केवळ कंत्राटी पद्धतीने वैद्यकीय अधिकारी यांच्या नेमणुका करण्याबाबत सार्वजनिक आरोग्य विभागाचा शासन निर्णय निर्गमित करणे, शासन निर्णयान्वये वैद्यकीय अधिकारी गट अ या पदावर एमबीबीएस अर्हता धारक उमेदवार उपबल्घ होऊ शकत नसल्यास अशा प्राथमिक आरोग्य केंद्र व प्राथमिक आरोग्य पथक येथे बीएमएस अर्हताधारक उमेदवारांना प्राधान्य देण्याबाबत शासन निर्णयात नमुद असणे, कोकण विभागातील ठाणे, पालघर, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील काही ठिकाणी एमबीबीएस उमेदवार उपलब्ध नसल्याने त्याएवजी बीएमएस अर्हताधारक उमेदवार हे सेवा देत असल्याचे निर्दर्शनास येणे, एमबीबीएस अर्हताधारक उमेदवाराला दरमहा ४०००० एवढे मानधन निश्चित करणे, परंतु एमबीबीएस उमेदवारा ऐवजी बीएमएस

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

४५

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		उमेदवार सेवा देत असल्यास त्याला अत्यंत कमी मानधन प्राप्त होणे, शासनाच्या समान काम समान वेतन या धोरणानुसार बीएमएस अर्हताधारक उमेदवाराला एमबीबीएस अर्हताधारक उमेदवारा एवढे मानधन मिळण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी (कोकण पदवीधर) यांनी शासनाकडे मा.आरोग्य मंत्री यांच्याकडे जून २०१९ मध्ये मागणी करणे, परंतु याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याकरीता शासनाने तातडीने निर्णय घेऊन बीएमएस उमेदवारांबाबत समान काम समान वेतन हे धोरण अवलंबण्याची आवश्यकता, यावर शासनाची प्रतिक्रिया.”		
१७७.	३७७	श्री. रामदास आंबटकर, प्रा. अनिल सोले, श्री. नागोराव गाणार वि.प.स.	कित्ता.	९ ३४

“गडचिरोली जिल्हा हा नक्षलप्रभावी अतिसंवेदनसिल, आदिवासी दुर्गम जिल्हा म्हणून ओळख असणे, जिल्ह्यातील ३० प्राथ. आरोग्य पंथकाचे आरोग्य केन्द्रात रूपांतर करण्याचा प्रस्ताव शासनाकडे गेल्या २ वर्षांपासून पढून असणे, त्यातच आरमोरी ता. वैरागड आरोग्य केन्द्रा अंतर्गत ४७ हजार लोकसंख्या असून या केन्द्रा अंतर्गत पळसगांव येथील प्राथ. आरोग्य पथकाचे रूपांतर आरोग्य केन्द्रात करण्याबाबत प्रस्ताव तर त्याचप्रमाणे चामोर्सी, ता. झेंडाळा, येणापूर, पावीमरांडा, गडचिरोली, ता. बोदली, अहेरी ता. वेलगूर, एटापल्ली ता. जारांवडी, कुरखेडा ता. पूरांडा, चारभट्टी या प्रा.आ. पथकाचे प्रस्ताव आरोग्य केन्द्रात करण्याबाबत सादर केला जाणे, वास्तविकता नागरीकांना ३० ते ४० कि.मी. अंतरावर असलेल्या प्रा.आ. केन्द्रात उपचारासाठी जावे लागत असल्याने व सदर भाग नक्षलप्रभावी असून रस्ते योग्य नसणे, तर पूलाचा समस्या तर जाण्यास वेळेत मिळत नसलेली साधणाची समस्या यासारखे समस्याना तोड देवून आरोग्य सुविधा करीता त्रास भोगून २५ ते ३० कि.मि. अंतरावर पायी जाण्याची येत असलेली रूग्णावर पाढी, त्यामूळे रूग्ण रस्त्यातच दगांवण्याचे घडत असलेल्या कित्येक घटना, वास्तविकता

१७८. ४३४

दोन प्रा. आरोग्य केन्द्राचे अंतर १५ कि.मि. नसावे असा निकष शासनाचा असतांना रुग्णाना ३०-४० कि.मि.आरोग्य केन्द्रात उपचारासाठी जाण्याची येत असलेली पाढी, परिस्थिती अभावी रुग्णाना अर्धश्रदा बाजुला ठेवून वैदिक/मांत्रिक उपचार करण्याची अदिवासीना येत असलेली वेळ, त्यामूळे शासनाने आदिवासी व दुर्गम भागाकरीता कोट्यावधी रूपये निधी उपलब्ध होवूनही आरोग्य सेवेच्या अपूऱ्या सोयीमूळे आदिवासी भागातील रुग्णाचे होणारे हाल, त्यामूळे शासनाकडे प्रा.आ. पथकाचे प्रा.आरोग्य केन्द्रात रूपांतरण करण्याच्या प्रस्तावास त्वरीत मान्यता देऊन सोयी सुविधा व निधी उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, शासनाने यावर तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

श्री. आनंदराव पाटील, श्री. हरिसिंग राठोड वि.प.स.

“राज्यात गेल्या अनेक वर्षांपासून राष्ट्रीय अंधत्व नियंत्रण कार्यक्रमातंगत राज्यात नेत्रदान प्रोत्साहन आणि संकलन कार्य केले जात असतानाही सन २०१७-१८ या कालावधीत केवळ ७ हजार ५६० नेत्र संकलन होणे विशेष गंभीर वाव म्हणजे नेत्रदाण्यांमध्ये संकलित होणाऱ्या नैत्रापैकी ४० टक्के नेत्र अत्याधुनिक तंत्रज्ञान व साधने नसल्यामुळे वाया जात असल्याची धक्कादायक माहिती आय बँक असोसिएशन ॲफ इंडियाने देण्यात येणे, राज्यातील मृत्युंचे प्रमाण व पश्चात होणारे नेत्रसंकलन यामध्ये मोठी तफावत असतानाही शासन त्याकडे करीत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष परिणामी राज्यातील जनतेत पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व नाराजीची भावना त्यामुळे प्रभावी जनजागृती करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रीया.”

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

कित्ता.

४३४

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१७९.	५९३	श्री. विनायकराव मेटे वि.प.स.	कित्ता.	
१८०.	१८३	<p>“बीड येथील जिल्हा शासकीय रुग्णालय हे धुळे-सोलापूर राष्ट्रीय महामार्गवरील मध्यवर्ती ठिकाणावर असलेले सर्वात मोठे रुग्णालय असणे, या रुग्णालयात नर्सिंगहोम सह सर्व आजाराच्या लहान-मोठ्या शस्त्रक्रिया होत असणे, या रुग्णालयाचा फायदा गोर गरीब रुग्णांसहित बीड तालुक्या व्यतिरिक्त शेजारील तालुक्यातील रुग्णांना होणे, परंतु येथे येत असलेल्या गोर गरीब व सामान्य रुग्णांना अनेक अडचणीना सामोरे जावे लागत असणे, येथे दलालांची संख्या मोठ्या प्रमाणात असणे, रुग्णालयात रुग्णांची विविध प्रकारच्या तपासण्या, औषधी, रक्त, शस्त्रक्रिया व इतर उपचारांकरिता येथील डॉक्टर खाजगी रुग्णालयात जाण्याचा सल्ला देत असणे, रुग्णालयात रुग्ण मोठ्या आशेने येत असणे परंतु येथील सर्व गैरसोयी, दुर्गंधी, उपचाराच्या असोयी सुविधा, कर्मचारी, डॉक्टर यांचे उद्घटपणे बोलणे या कारणास्तव जनतेला त्याचा काहीही फायदा न होणे, याबाबत येथे वारंवार आंदोलने होत असणे, याबाबत डॉक्टरांचे खाजगी रुग्णालयाशी आर्थिक संबंध असणे, या सर्व बाबीची शासनाने गंभीर्यपूर्वक दखल घेणे, गरजचे असणे, या कारणास्तव शासनाबद्दल जनतेत पसरलेला तीव्र असंतोष व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p> <p>श्री. धनंजय मुंडे, श्री. हेमंत टकले, श्री. अनिकेत तटकरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. ख्वाजा बेग, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. किरण पावसकर वि.प.स.</p> <p>“ज्यांना आपल्या वेदनाही कथन करता येत नाहीत, अशा मूळ व कर्णबधीर मुलांनी दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास पुणे येथे आपल्या मागण्यांसाठी मोर्चा काढला असणे, मूळ व कर्णबधीर मुलांना बारावीनंतर शिक्षण घेण्यासाठी विशेष महाविद्यालये सुरु करावीत, सांकेतिक भाषेत शिक्षण मिळावे, तंत्रशिक्षण संस्था उभाराव्यात, अशा</p>	कित्ता.	२४९

वास्तव मागण्यांचे निवेदनही त्यांनी अंग कल्याण आयुक्तांना दिलेले असणे, अनेकवेळा निवेदने देऊन सुद्धा मागण्यांची तड लागलेली नसल्यामुळे आंदोलनकर्त्यांनी लिखित आश्वासनाची मागणी केलेली असणे व त्यासाठी ते आग्रही असणे, मूक व कर्णबधीर मुलांना आपले नेमके म्हणणे मांडता येत नसल्यामुळे पोलीस व इतर अधिकाऱ्यांनी त्यांची ही अडचण लक्षात घेऊन त्यांच्या भावना समजून घेण्याचा, सामोपचाराने मोर्चा हाताळण्याचा प्रयत्न करण्याची आवश्यकता असणे, तथापि, पोलिसांकडून बैरिकेड्स् लावून व शक्तीप्रयोग करून मुलांना हाताळण्याचा प्रयत्न केला जाणे, मूक व कर्णबधीर मुलांवर पोलिसांकडून अमानुष लाठीमार केला जाणे, लाठीमारात काही मुले जबर जखमी झाली असणे, जखमी झालेल्या कृष्णावी कदम व शब्दीर शेख यांना ससून रुग्णालयात दाखल केल्यानंतर रात्री उशिरापर्यंत रुग्णालयाकडून त्यांच्यावर उपचार न केले जाणे, एवढेच नाही तर जबर जखमी अवस्थेत असलेल्या या मूक व कर्णबधीर मुलांना साधे पाणी किंवा खाद्यपदार्थ देण्याचे माणूसपणही रुग्णालयाकडून दाखविले न जाणे, मूक व कर्णबधीर मुलांवर करण्यात आलेल्या लाठीमाराच्या चौकशीचे आदेश झाले असले तरी अद्याप कुणावरही कारवाई झालेली नसणे, दुसरीकडे त्यांच्या मागण्यांबाबत शासनस्तरावरुनही निर्णय झालेले नसणे, यामुळे राज्यातील मूक व कर्णबधीर मुलांमध्ये व कुटुंबीयांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, दोषी पोलीस अधिकारी व ससून रुग्णालय प्रशासनाविरुद्ध कारवाईची तसेच मूक व कर्णबधीर मुलांच्या मागण्यांबाबत शासन स्तरावरुन शीघ्रगतीने निर्णय होण्याबाबतची होत असलेली आग्रही मागणी, तथापि, शासनाचे याकडे होणारे दुर्लक्ष, शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१८१.	३९६	<p>श्री. कपिल पाटील वि.प.स.</p> <p>“राज्यात विभागीय ठिकाणी एक हजार क्षमतेची मुला-मुलींची सात विभागीय वस्तीगृह सुरु करण्याचे शासनाने जाहिर करणे, मुंबई वगळता राज्यातील सर्व विभागात वस्तीगृह सुरु असणे, राज्याच्या कानाकोपन्यातून मागासवर्गीय विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उच्च शिक्षणासाठी मुंबईत येणे, आर्थिक परिस्थिती हलाखीची असल्यामुळे त्यांच्या निवासाची व्यवस्था मुंबईत होत नसल्यामुळे अशा विद्यार्थ्याना अर्धवट शिक्षण सोडून पुन्हा गावी परत जावे लागणे, यामुळे कष्टकरी, गरीब विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होणे, यामुळे या विद्यार्थ्यांमध्ये पसरलेला असंतोष आणि संताप. याबाबत शासनाची भूमिका आणि करावयाची कार्यवाही.”</p>	दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवणेकरिता.	
१८२.	४८०	<p>श्री. विनायकराव मेटे वि.प.स.</p> <p>“सामाजिक न्याय विभागाच्या विशेष घटक योजनेतंर्गत सन २०११ पासून प्रलंबित अनुसूचित जातीच्या ओद्योगिक सहकारी संस्थाच्या ४४९ प्रस्तावाना मंजुरी देण्यासाठी मा.उच्च न्यायालयाने सहा महिन्यांचा अवधी देऊनही शासनाकडून वर्षे होऊनसुद्धा निर्णय न होणे, हा मा. उच्च न्यायालयाचा अवमान असणे, याच संदर्भात सन २०१८ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात राज्याचे सामाजिक न्याय मंत्री व राज्यमंत्री यांनी लक्षवेधी सूचना क्र.१३२ अन्वये चर्चेला तीन महीन्यात मंजुरी देण्याचे आश्वासन देऊन सुद्धा अद्याप त्यावर निर्णय न होणे, राज्याचे सामाजिक न्याय मंत्री यांनी दिलेल्या आधासनानंतर सामाजिक न्याय विभागाने प्रलंबित ४४९ प्रस्तावांवर मंजुरी देण्यासाठी नव्याने या प्रस्तावाची छानगी करणे, त्यासाठी एका समितीची नियुक्ती करणे, समितीच्या वतीने अद्यापही छानगी न होणे या प्रलंबित प्रस्तावांवांमा मान्यता मिळण्यासाठी होत असलेला विलंब त्यामुळे उद्योजकांमध्ये पसरलेली तीव्र असंतोष याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>	कित्ता.	१९०

श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, डॉ. सुधीर तांबे, श्री. बालाराम पाटील,
श्री. दत्तात्रेय सावंत, श्री. नरेंद्र दराडे, श्री. कपिल पाटील **वि.प.स.**

“राज्यातील ३४ पैकी सुमारे २० जिल्हास्तरीय जातपडताळणी समित्यांचे अध्यक्षपद तसेच २२ जिल्ह्यात सदस्य सचिव पद रिक्त असल्याची धक्कादायक बाब नुकतीच उघडकीस येणे, ही पदे रिक्त असल्यामुळे जात पडताळणीची प्रक्रिया ठप्प झाली असून त्याचा फटका विद्यार्थी, नोकरदार व लोकप्रतिनिधींना बसत असणे, सन २०१६ मध्ये १९० रिक्त असलेली पदे तात्काळ भरण्याचे निर्देश मा. न्यायालयाने दिले असतानासूद्धा शासनाचे त्याकडे झालेले दुर्लक्ष, जातपडताळणीसाठी दररोज ६,००० अर्ज केले जातात परंतु, जातपडताळणी समित्यांच्या अध्यक्षांची व सदस्य सचिवांची पदे रिक्त असल्यामुळे त्यावर तातडीने निर्णय घेणे शक्य होत नसल्यामुळे अर्ज तसेच प्रलंबित राहत असणे, त्यामुळे विद्यार्थी, नोकरदार व लोकप्रतिनिधींमध्ये पसरलेला तिन्ही असंतोष, ही पदे तातडीने भरण्याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.”

श्री. रविंद्र फाटक वि.प.स.

“मौजे खोडाळा, ता.मोखाडा, जि.पालघर येथील बंधान्यातील गाळ उपसणे, रुदीकरण करणे, सांडवा तयार करणे, पिचिंग करणे, आदि कामांकरिता ७१ लाख रुपयांचा निधी मंजूर होऊनही सदरचे काम ठेकेदाराने जुजबी स्वरुपात कामे अर्धवट टाकून गायब झाल्याचे नुकतेच माहे मे, २०१९ मध्ये उघडकीस येणे, ऐन पाणी टंचाईच्या हंगामात बंधान्यातील पाणी सोडून दिल्याने पाण्याचे प्रचंड दुर्भिक्ष निर्माण झालेले असतांनाही बंधान्याची कामे अर्धवट टाकून ठेकेदार गायब होणे, बंधान्याची कामे तात्काळ पूर्ण झावी याकरिता खोडाळा ग्रामपंचायतीचे संरपच, उपसरपंच व सर्व सदस्य यांनी दिनांक ३०/५/

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१८५.	५३५	<p>२०१९ रोजी आमरण उपोषणास बसण्याचा दिलेला इशारा, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालून दोषी ठेकेदारांविरुद्ध कडक कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका .”</p> <p>श्री. अनिकेत तटकरे, श्री. धनंजय मुंडे वि.प.स.</p> <p>“रायगड जिल्ह्यात राज्य शासनामार्फत जलयुक्त शिवार ही महत्वाकांक्षी योजना राबविली जात असणे, क्षेत्रीय स्तरावर मात्र कृषी अधिकाऱ्यांनी या योजनेचा बोजवारा उडविलेला असणे, म्हसळा, श्रीवर्धन, माणगांव इत्यादी तालुक्यात या योजनेत अनेक कामे निकृष्ट दर्जाची झालेली असणे, जलयुक्त शिवारच्या मृद व जलसंधारण या उद्देशालाच कृषी अधिकाऱ्यांनी हरताळ फासलेला असणे, क्षेत्रीय स्तरावर कामाची निवड व निकड विचारात न घेता ही कामे केलेली असणे, कोणत्याही स्थानिक लोकप्रतिनिधींना विश्वासात न घेता ही कामे केलेली असणे, या योजनेत लोकप्रतिनिधींचा व ग्रामस्थांचा सहभाग नसल्याने ही योजना फक्त कागदोपत्री राबविलेली असणे, ठेकेदार व क्षेत्रीय अधिकारी/ कर्मचारी यांच्या संगनमताने अनुदानाचा गैरव्यवहार केलेला असणे, माणगांव उप विभागामध्ये अनेक प्रस्तावांना तांत्रिक मान्यता देण्यामध्ये वेळकाढूपणा केलेला असणे, आर्थिक हितसंबंध जोपासल्याशिवाय तांत्रिक मंजूरीच दिली जात नसणे, आर्थिक गैरव्यवहार होत असल्याने ठेकेदारानेसुद्धा ही कामे दर्जदार केलेली नसणे, स्थानिक लोकप्रतिनिधी व ग्रामस्थांना विश्वासात न घेतल्याने तांत्रिकदृष्ट्या ही कामे चुकीची झालेली असणे, या तालुक्यातील सर्व कामांची तपासणी होणे आवश्यक असणे, तपासणीमध्ये दोषी आढळलेल्या अधिकारी/ कर्मचारी यांचेवर त्वरीत कारवाई होणे आवश्यक असणे, येणाऱ्या पावसाळ्यात या जलयुक्त शिवारच्या अंतर्गत करण्यात आलेल्या कामामध्ये पाणीसाठा होण्याविषयी ग्रामस्थांच्या मनात शंका असणे, एकूणच या तालुक्यातील अधिकाऱ्यांच्या मनमानी</p>	कित्ता.	४९८

कारभारामुळे च क्षेत्रीय स्तरावर योजना राबविली गेली नसल्याने याची सखोल चौकशी होऊन दोषींवर त्वरीत कार्यवाही होण्याची आवश्यकता, याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

१८६. १३५

श्री. हरिसिंग राठोड वि.प.स.

“ राज्य मागासवर्ग आयोग पुणे यांनी दिनांक २८ ऑक्टोबर, २०१४ रोजी शासनास, भटक्या विमुक्तांना क्रिमिलिअरच्या सज्जेमधून वगळण्याबाबत स्वयंस्पष्ट अहवाल सादर करून सुद्धा, शासन कर्त्याचे अक्षम्य दुर्लक्ष व शासनाचे उदासीन धोरण, या मुळे कायदेशीर बाब असूनही, बेकायदेशीर क्रिमिलिअर मध्ये भटक्या विमुक्तांना आणून सातत्याने शासन अन्याय करीत असणे, राज्य मागासवर्ग आयोगाने केलेल्या शिफारशींचा आधार घेऊन, भटके विमुक्त, विशेष मागास प्रवर्ग (एस बी सी) मधील काही जारींना आरक्षणाच्या लाभासाठी, क्रिमिलिअरच्या अटी मधून, वगळण्याच्या हालचाली राज्य सरकारने सुरु केल्या असणे, त्यात काही राजकीय दृष्ट्या प्रभावी असलेल्या जारींचा समावेश असणे, भटके विमुक्त, आणि परंपरागत व्यवसाय करणारे जाती, त्यांना एक प्रकारचा कलंक लागलेला असणे, आणि म्हणून सर्वांच्या न्यायालयाच्या नेमलेल्या जस्टीस प्रसाद कमिटीने नेमलेल्या समितीच्या शिफारशी नुस्खा भटक्या विमुक्तांन मधील धनगर, लोहार, बेलदार, गोंधळी, भोई, कोल्हाटी, वेदू, मुस्लिम मदारी, गोपाळ, बंजारा, बंजारा, बेरड, भामटा, कैकाडी, वडार, पारधी ओबीसी मधील, माळी, तेली, भंडारी, सोमवंशी, पाठारे, कुंभार, कासार, नाभिक, भावसार, सुतार, शिंपी, तांडेल, खाटीक, कुरेशी एस बी सी मधील गोवारी, गवारी, कोट्ठी, हलबा कोट्ठी, साळी, कोळी, मच्छिमार कोळी इत्यादी

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

४४

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१८७.	३४६	जार्तीना वगळण्याबाबत राज्य मागास आयोगांनी शिफारस केली असणे, क्रिमिलिअर मधून वरील जार्तीना वगळणे हे कायदेशीर, बंधनकारक असल्यामुळे आणि सर्वोच्च न्यायालयाच्या इंद्रा साहनी प्रकरणी, दिलेल्या निर्दशानुसारच, राज्य शासन कार्यवाही करणे अपेक्षित असतांना, वास्तविक कार्यवाही मध्ये दिरंगाई होत असणे, त्यामुळे या जाचक अशा क्रिमिलिअर मधून भटक्या विमुक्तांना वगळण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”	कित्ता.	
१८८.	७३९	अॅड. निरंजन डावखरे वि.प.स. “महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाच्या दोन हाऊस बोटी ‘कोयना’ आणि ‘पंचगंगा’ दुरुस्तीअभावी दाखोळ आणि बाणकोट खाडीमध्ये उभ्या असणे, वेळोवेळी एमटीडीसी कार्यालयाच्या निर्दर्शनास आणून देऊनही त्यांनी बोटी दुरुस्ती करण्याबाबत कोणतीही कार्यवाही न करणे, त्यामुळे शासनाचे तीन कोटी रुपयांचे नुकसान होणे, त्यामुळे याचा परिणाम रत्नागिरीच्या जलपर्यटनावर होणे, सदरहू भागात दापोली-गुहागर या दोन तालुक्यांना जोडणारा दाखोळ खाडीत फेरीबोट सुरु आहे परंतु पाण्यामध्ये वास्तव्य करण्याचा अनुभव हा हाऊस बोटमध्ये येत असल्याने तो पर्यटकांना घेता येत नसणे, त्याचीरीता शासनाने सदरहू दोन्ही बंद असलेल्या हाऊस बोटी तातडीने दुरुस्ती करून त्याचा पर्यटकांना फायदा करून देण्याकरीता करावयाची कार्यवाही व यावर शासनाची प्रतिक्रिया.”	कित्ता.	२९२
		प्रा. जोगेन्द्र कवाडे वि.प.स. “राज्यातील अनेक भागांत पुरातन बौद्ध स्तूप, लेणी भग्न होऊन या वास्तूंची दुरावस्था झाल्याचे निर्दर्शनास येत असणे, काही भागातील बौद्ध स्तूप व लेण्यांना अनाधिकृत बांधकामांचा विळऱा पडलेला दिसून येणे, या पुरातन वास्तूंच्या बांधकामाभोवती झोपडपड्याचा	कित्ता.	

विळखा पडलेला असणे, या बौद्ध स्तूप व लेण्यांविषयी माहितीचा उल्लेख पुरातत्व शास्त्रज्ञांच्या शोध प्रबंधामध्येही आढळून येणे, मात्र शासनाकडून या पुरातन वास्तूकडे अक्षम्य दुर्लक्ष होत असणे, परिणामी राज्यातील जनतेत तीव्र असंतोषाची भावना निर्माण होणे, त्यामुळे या ऐतिहासिक पुरातन वास्तूचे जनत व संवर्धन होण्याकरीता शासनाने धोरण ठरवून त्याची तातडीने अंमलबजावणी करण्याबाबत करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१८९. ४०९

श्री. प्रविण दरेकर, श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री. नागोराव गाणार, श्री. गिरीशचंद्र व्यास वि.प.स.

“परभणी पिपल्स को. ऑप. बैंक ही सहकारी संस्था सन २००७ मध्ये अवसायनात निघणे, या बैंकेवर अवसायक नेमण्यात आला असून सदर बैंकेच्या मालकीच्या सेलू, मानवत, मंठा, परतूर येथील इमारतीची करण्यात आलेली विक्री, मात्र अद्यापपर्यंत सदर बैंकेच्या ठेवीदारांच्या ठेवी, कर्मचाऱ्यांची थकित पगार देण्यात न येणे, इमारत विक्री करून आलेले पैसे अवसायक व संबंधित अधिकारी मनमानी पद्धतीने उधळपट्टी करून आपल्या पदाचा करीत असलेला दुरुपयोग, नुकतीच परभणी येथील बैंकेच्या मालकीची इमारत विक्री करण्यास काढण्यात आली असून ही इमारत राष्ट्रीय महामार्ग क्र. २२२ ला लागून असून भर वस्ती असल्याने त्याचे बाजारी मूल्य हे ७५ कोटी रुपयापेक्षा अधिक असणे, मात्र संबंधित अधिकारी, अवसायक व काही ठेकेदार या इमारतीचे मूल्यांकन मनमानी पद्धतीने कमी दाखवून ती मिळकत भ्रष्ट मार्गाने हडप करण्याचे करीत असलेले प्रयत्न, चुकीचे मूल्यांकन दाखवून लिलाव करण्याचा संबंधित सहकारी खाते अधिकारी, बैंक

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

४५

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		आवसायक याचा वाईट हेतू असणे, यामुळे शासनाचे कोट्यावधी रूपयाचे होत असलेले नुकसान, या प्रकरणात वरिष्ठ स्तरावरून या सर्व प्रकरणात कोट्यावधी रूपयांची टक्केवारी ठरवून ही जागा कवडीमोल दरात विकण्याचा घाट, सदरील लिलाव प्रक्रिया तातडीने रद्द करण्याची मागणी न्यू व्यापारी असोसिएशन, महाराष्ट्र राज्य यांनी दिनांक २७ मे, २०१९ रोजी च्या सुमारास मा.मुख्यमंत्री यांना लेखी निवेदन देण्यात येणे, परंतु या संदर्भात तातडीने शासनाने निर्णय घेण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”		
११०.	४१२	श्री. प्रविण दरेकर, श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री. नागोराव गाणार, श्री. गिरीशचंद्र व्यास वि.प.स.	कित्ता.	३२९

“समर्थनगर लोखंडवाला कॉम्प्लेक्स को.ऑप.होसिंग रेसिडन्ट्स असोसिएशन, सेलिब्रेशन स्पोर्ट्स क्लब, लोखंडवाला कॉम्प्लेक्स, अंधेरी- पश्चिम, मुंबई या संस्थेमध्ये २०१३ पासून २०१८ पर्यंत संस्थेचे पदाधिकारी आणि सचिव “हेमंत नायर” यांनी सुमारे १९ कोटी रुपये खर्च करणे, त्यांची फेर-चौकशी करण्याबाबत व संस्थेची व्यवस्थापकीय कमिटी बरखास्त करून तात्काळ संस्थेवर शासनाचा प्रशासक नेमण्याबाबत, यापूर्वी दिलेल्या तक्रारीच्या नंतर क्र.८३ ची चौकशी नेमणे, चौकशी अधिकारी श्री. सतिश तोटावार यांनी संस्थेच्या पदाधिकाऱ्याबरोबर देवाण-घेवाण करूनन “निर्दोष रिपोर्ट” देण्यात येणे, कलम ८३ खाली परत सखोल चौकशी करण्यात यावी, तसेच याबाबतची उच्च पातळीवर संस्थेची चौकशी करण्यात यावी आणि संस्थेवर प्रशासक नेमण्यात यावा, अशी मागणी करण्यात येणे, परंतु या संदर्भात कोणतीच कारवाई होत नसल्याने सर्वसामान्य नागरिकांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

१११. २७

श्री. हेमंत टकले, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. किरण पावसकर, श्री. आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्री. विक्रम काळे, श्री. सतिश चव्हाण, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. अनिकेत तटकरे, श्री. प्रकाश गजभिये, श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. रामराव बडकुते, श्री. अरुणकाका जगताप, श्री. ख्वाजा बेग, श्री. अब्दुल्लाखान दुर्गाणी, श्री. अनिल भोसले, श्री. जयंत पाटील, श्री. बालाराम पाटील वि.प.स.

“राज्यातील माथाडी कामगार व सुरक्षारक्षक यांना असंघटित कामगार समजले जात असून, त्यांना संरक्षण मिळावे यासाठी माथाडी कायद्यातील तरतुदीनूसार विविध मंडळाकडून या कामगारांच्या मजूरीतून भविष्य निर्वाह निधी, उपदान व कल्याणकारी योजनांसाठी कापलेला निधी या मंडळांकडे जमा केला जात असणे, या १०० कोटीच्या ठेवी विविध बँकांत ठेवण्यात येणे, मुंबई लोखंड व पोलाद कामगार मंडळ आणि धातू व कागद बाजार मंडळ आणि रेल्वे गुड्स क्लोअरिंग मंडळ यांच्या १०० कोटी रुपयांच्या ठेवी परस्पर काढून घेऊन त्याचा अपहार करण्यात आल्याची धक्कादायक बाब नुकतीच उघडकिस येणे, या संदर्भात उच्च स्तरिय चौकशी करण्याची व संबंधिताविरुद्ध कारवाई करण्याची होत असलेली मागणी, यावर शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.”

११२. ७७

श्री. जगन्नाथ शिंदे, श्री. किरण पावसकर, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्री. अनिकेत तटकरे, कित्ता. श्री. हेमंत टकले, श्री. रविंद्र फाटक, अॅड. अनिल परब, श्री. विलास पोतनीस, डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, श्री. जयंत पाटील, अॅड. निरंजन डावखरे, श्री. बालाराम पाटील, श्री. प्रसाद लाड वि.प.स.

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

“तारापूर एमआयडीसीतील बजाज हेल्थकेअर प्रा.लि.व सीऑन ड्रग्स या कंपनीत दिनांक ६ मे, २०१९ रोजी झालेल्या केमिकलच्या बाधेमुळे २५ कामगारांच्या डोळयांना इजा होण्याची घडलेली दुर्घटना तदनंतर दिनांक ११ मे, २०१९ रोजी स्क्वेअर केमिकल कंपनीत वायूगळतीने ३ कर्मचाऱ्यांचा हकनाक बळी गेल्याचा प्रकार या घटनांचा तपास होत नाही तोच दिनांक १४ मे, २०१९ रोजी आरती ड्रग्स या कंपनीत वायू गळतीमुळे ४ महिला कर्मचाऱ्यांना बाधा झाली असून त्यांना उपचारासाठी बोईसर येथील विकास रूग्णालयात दाखल करण्याची आलेली पाढी, १५ दिवसांतील ही तिसरी दुर्घटना असल्याने तारापूर एमआयडीसीतील सुरक्षेचा प्रश्न पुढ्हा ऐरणीवर आलेला असल्यामुळे या संपूर्ण प्रकरणाची विनाविलंब सखोल चौकशी होवून सदरहू एमआयडीसीमध्ये काम करणाऱ्या कामगारांच्या सुरक्षिततेच्या दृष्टीने ठोस कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

११३. ३६४ प्रा. जोगेन्द्र कवाडे वि.प.स.

“परभणी जिल्ह्यातील शासकीय दूध योजनेतर्गत दुधशाळेत आजवर संकलित झालेल्या जवळपास ३० लाख लीटरवर दुधाची अंदाजे ७ कोटी ५० लाख रुपये रक्कमेची देयके गेल्या दोन महिन्यांपासून थकित असल्याची बाब माहे जून, २०१९ च्या तिसऱ्या आठवड्यात उघडकीस आलेली असणे, दुष्काळी परिस्थितीमुळे परभणीसह हिंगोली, गांगाखेड, पाथरी येथील शेतकरी पर्यायी उत्पन्नाचा स्रोत म्हणून दुध व्यवसायाकडे वळलेली असणे, आधीच दुष्काळामुळे आर्थिक संकटात असलेल्या शेतकरी दुध व्यवसायात जोम धरत असतांना शासकीय यंत्रणेच्या कमालीच्या अनास्थेमुळे बेभाव दराने दुधाळ जनावरांची विक्री करीत असणे, शासकीय दुधशाळेकडून खरेदी करण्यात आलेल्या दूधाचे पैसे वेळेवर मिळत नसल्याने शेतकरी हलाखीच्या परिस्थिती असणे, शासकीय दुधशाळेकडून

पैसे वेळेवर मिळत नसल्याने सहकारी दूध संकलन संस्थांचे कमिशनदेखील ५ महिन्यांपासून थकलेले असणे, परिणामी त्यांच्यामध्ये पसरलेला तीव्र स्वरुपाचा असंतोष व संतापाचे वातावरण, शासकीय दूध योजनेतर्गत संकलित करण्यात आलेल्या दूधाची रक्कम त्वरीत शेतकऱ्यांना देण्याबाबत शासनाने करावयाची कारवाई व शासनाची भूमिका.”

११४. ४८१

श्री. विनायकराव मेटे वि.प.स.

“मौजे अंतरवन, पिंपरी, ता. जि. बीड येथे जानेवारी महीन्यात शेळी, मेंढी, फैस, गाय व रेडा अशी १०० ते १२५ जनावरे मरण पावली असणे, यामुळे अनेक पशुधन मालकांचे लाखो रुपयांचे नुकसान होणे, जनावरे मेल्यामुळे पशुधन मालकांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान होणे, जनावरांचा मृत्यु हा केवळ जिल्हा पशुधन अधिकारी यांच्या हलगजीपणामुळे झाल्याचे सिद्ध होणे, बीड जिल्ह्यात व मराठवाड्यात प्रचंड दुष्काळ पसरलेला असताना त्यातच जनावरे मेल्यामुळे शेतकऱ्यांवर कसे जगावे व बँकेचे, सावकाराचे कर्ज कसे फेडावे असा प्रश्न निर्माण झाला असणे, शेतकऱ्यांवरील या सर्व आस्मानी व अतिशय गंभीर संकटाला जिल्हा पशुधन अधिकारी जबाबदार असणे, याबाबत शासनाने जिल्हा पशुधन अधिकाऱ्यांवर करावयाची बडतर्फी व फौजदारी स्वरुपाची कारवाई करण्याबाबत शासनाने करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.”

११५. २७३

श्री. रमेशदादा पाटील, श्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री. प्रविण दरेकर, ॲड. निरंजन कित्ता.

डावखरे, श्री. नागोराव गाणार, श्री. निलय नाईक वि.प.स.

“पालघर जिल्ह्यातील सातपाटी गावांतील (१) धी सातपाटी फिशरमेन्स सर्वोदय सहकारी संस्था, (२) सातपाटी मच्छमार विविध कार्यकारी सहकारी संस्था मर्यादित या दोन सहकारी संस्थांच्या नोकाधारक सभासदांना व जिल्ह्यातील इतर संस्थांच्या नोकाधारकांना

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

४४
४०

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		माहे फेब्रुवारी, २०१७ ते मे, २०१८ कालावधी पर्यंतच्या मुल्यवर्धित डिझेल कर (कॅट रिफंड) परताव्याची रक्कम अद्यापही मिळाली नसल्याची बाब निर्दर्शनास आली असणे, विशेष म्हणजे २०१८ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनामध्ये सदर डिझेल परताव्यासाठी राज्य शासनाने ४१ कोटी रुपयांची तरतूद केलेली असणे, या मंजुर निधीतून मुंबई, रायगड, रत्नागिरी आणि सिंधुरुग जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांना १० कोटी रुपयांचा निधी दिला असणे, मात्र पालघर जिल्ह्याला फक्त १.२५ कोटी रुपयांचाच निधी दिला असणे व प्रत्यक्षात मात्र ७.५० कोटीची तेथील सहकारी संस्थांकडून होत असलेली मागणी अद्यापर्यंत मिळत नसल्याने नौकाधारकांमध्ये पसरलेला असंतोष व नाराजगीची भावना, यावर शासनाने केलेली उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.		
११६.	५८७	श्री. विलास पोतनीस, ॲड. हुसनबानू खलिफे वि.प.स.	कित्ता.	०९८
		“गोवा, कर्नाटक, केरळ या परराज्यातील एलईडी आणि पर्सीन, मिनी पर्सीन बोटीच्या प्रमाणेच स्थानिक रत्नागिरी व सिंधुरुग जिल्ह्यातील काही श्रीमंत मच्छिमारही एलईडी आणि पर्सीन, मिनी पर्सीन बोटीच्या मार्फत मासेमारी करत असणे, या मासेमारीला बंदी करणारे शासनाने केलेले कायदे धाव्यावर बसवून बेकायदेशीरपणे राजरोसपणे मासेमारी सुरुच असल्याचे प्रकार परिणामतः कोकणच्या किनारपट्टीवरील मोठ्या संख्याने असलेल्या पारंपारिक मच्छिमारांवर निर्माण झालेले बेरोजगारीचे असमानी संकट अत्याधुनिक करण्याच्या माध्यमातून मोठ्या प्रमाणात मासेमारीची लूट करण्याच्या या एलईडी मिनी पर्सीन, पर्सीन बोटीच्या हव्यासातूच कोकण किनारपट्टीवरील मासळीची बेसुमार लूट होणे काही ठिकाणी त्यांना विरोध करणाऱ्या मच्छिमारांवर हल्ले करण्यापासून ते त्यांची लाखो रुपये किमतीची जाळी तोडून त्यांचे आर्थिक नुकसान करण्यापर्यंतची मुजोरी हे धनदांडगे करत असल्याचे प्रकार, कायद्याची अंमलबजावणी करून या बेकायदेशीर		

मासेमारीला आळा घालणाऱ्या संबंधित सरकारी यंत्रणांकडे सद्यस्थितीत सक्षम यंत्रणा तसेच कर्मचारी वर्गाचा असलेला अभाव, पोलीस तसेच मस्त्यव्यवसाय खात्याकडे या धनदांडया मच्छिमारीवर वचक निर्माण करण्यासाठी त्या हायस्पीड बोर्टींना पकडू शकतील आणि त्यांच्यावर कारवाई करू शकतील अश्या वेगवान बोटीही नसल्याची परिस्थिती शासनाचे मस्त्यव्यवसाय खाते कारवाई करत नाही म्हणून सागर पुत्रांनी एलईडी लाईट मच्छिमारी बोटी मस्त्यव्यवसाय खात्याच्या ताब्यात दिल्या तर अपहरण, दरोडा यासारखे गुन्हे मच्छिमारांवर लावण्याचे घडलेले प्रकार, मच्छिमारांवर ओढवलेल्या सदरहू गंभीर समस्यांबाबत गंभीर्याने विचार करून शासनाने बेकायदा मासेमारी रोखण्यासाठी विनाविलंब ठोस कारवाई करण्याची आवश्यकता, याप्रकरणी शासनाने केलेली कार्यवाही, करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.”

११७. ३६८

श्री. श्रीकांत देशपांडे विप्रस.

“ उक्त प्रश्नासंबंधी राज्य सरकारी कर्मचारी मध्यवर्ती संघटना (व्य.पि.व प्रश्न.खाते अंतर्गत अमरावती) यांनी संचालक व्य.पि. व प्रश्न. संचालनायल, मुंबई यांनी २९/१ व ७/२/२०१९ रोजी तर मा. आयुक्त विभागीय आयुक्तालय, अमरावती यांना दि. ०७/०२/२०१९ रोजी निवेदने सादर केली. मा. आयुक्त, अमरावती यांनी सहसंचालक प्रादेशिक कार्यालय, अमरावती यांना निवेदनावर आवश्यक कार्यवाही करून अनुपालन अहवाल तातडीने सादर करावा यासाठी दि. २०-०२-२०१९] १८-०३-२०१९] १२-०४-२०१९ रोजी पत्र व स्मरणपत्र दिली. मात्र आजतागत अनुपालन अहवाल प्रादेशिक कार्यालयाकडून दिल्या गेला नाही. मागासवर्गीय कक्ष विभागीय आयुक्त कार्यालय]

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी

निवेदन सभागृहाच्या पटलावर

ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
अमरावती यांनी सहसंचालक प्रादे. कार्यालय, अमरावती यांना दि. २६-०२-२०१९ व ०३-०५-२०१९ रोजी दिलेल्या पत्राच्या अनुशंगानेही कोणताही अहवाल दिल्या गेला नाही. मा. संचालक व्य.षि. व प्रषि. संचालनालय, मुंबई यांना दि. १५-०१-२०१८ व दि. ११-०२-२०१९ ल संघटनेने दिलेल्या निवेदनाच्या अनुशंगाने न्याय देण्यासाठी संचालनालय स्तरावर त्रिसदस्यीय चौकशी समिती नेमल्याचे समजते. परंतु दिलेल्या नियमबाबू पदोन्नती संबंधी चौकशी समितीची कार्यवाही प्रलंबित असून न्याय प्राप्त झाला नाही. पदोन्नती प्रकरणी बिंदु नामावली, शासन व न्यायालयीन निर्णयाची झालेली पायमल्ली व गंभीर अनियमितता यावाबतची वस्तुस्थिती याप्रमाणे आहे. - मा.सहसंचालक व्य.षि. व प्रषि. विभाग, अमरावती मध्ये वर्ष २०१८ ला झालेल्या गटनिदेशक पदाच्या पदोन्नतीमध्ये मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या मार्गदर्शक सुचनेनुसार (अ) दि. ०१-०१-२०१८ ची खुल्या प्रवर्गाची शिल्प निदेशक या पदाची जेष्ठता सुची प्रसिद्ध केल्या गेली नाही (ब) पदोन्नती पात्रता यादी समावेश नसलेल्या अनेक सेवा कनिष्ठ कर्मचाऱ्यांना पदोन्नती दिल्या गेल्या मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार केवळ खुल्या प्रवर्गातील सेवा जेष्ठतेनुसार रिक्त पदावर पदोन्नतीच्या देण्याच्या स्पष्ट सुचना असतांना बिंदु नामावली व आरक्षणाचे नियम लागु नसतांना २५ वर्ष सेवा कनिष्ठ कर्मचारी एस.डी. आवारे यांना समांतर आरक्षणाचा लाभ देऊन पदोन्नती देण्यात आली. अनेक सेवाजेष्ठ कर्मचाऱ्यांना बाजू मांडण्याची संधी न देता डावलण्यात आले. पदोन्नती नाकारणारे कर्मचारी श्री. आर.एल.राणे यांचेवर १२-०८-२०१६ च्या शासन निर्णयाप्रमाणे दंडात्मक कार्यवाही न करता व प्रतिक्षा यादीतील कर्मचाऱ्यांना डावलून त्यांच्या मर्जीनुसार ओ.प्र.संस्था अमरावती येथे नियमबाबूरित्या रिक्त नसलेल्या पदावर दि.१० जानेवारी २०१९ रोजी पदोन्नती देण्यात आली. अंग कर्मचाऱ्यांना सा.प्र. विभागाच्या दि. ५ मार्च २००२ च्या शासन निर्णयाप्रमाणे पदोन्नती धोरण न राबविता अनेक वर्षांपासून	४९			

मर्जीप्रमाणे सेवा कनिष्ठ अंपंग कर्मचाऱ्यांना पदोन्नती देण्यात आल्या. त्याबाबत सातत्याने झालेली गंभीर प्रशासकिय अनियमितता पुढील प्रमाणे आहे. (अ) अंपंग कर्मचाऱ्यांची संवर्गनिहाय जेष्ठतासुची गेल्या १० वर्षापासून तयार करण्यात आली नाही (ब) संवर्गनिहाय प्रत्येक प्राप्त अंपंग गटास १ टक्के प्रमाणे आळीपाळीने पदोन्नती धोरण राबविल्या गेले नाही. (क) अंपंग पदोन्नतीसाठी संवर्गनिहाय बिंदुनामावली रोस्टर रजिस्टर गेल्या १० वर्षापासून तयार करण्यात आलेले नाही. (ड) १३ विविध संवर्गाना एकत्रित करून गट क अंपंग कर्मचाऱ्यांची गेल्या १० वर्षापासून एकत्रित जेष्ठता यादी तयार करण्यात आली. कोणतेही अंपंग रोस्टर रजिस्टर तयार न करता संवर्गनिहाय जेष्ठतेचा व आरक्षण टक्केवारीचा विचार न करता व संबंधीत शासन निर्णय दि. ०५.०२.२००२ मधील मार्गदर्शक तत्वाचा व रोस्टर बिंदूचा अवलंब न करता मर्जीतल्या अंपंग कर्मचाऱ्यांना सेवाकनिष्ठ असूनही नियमबाबू पदोन्नत्या देण्यात आल्या. (इ) शिल्प निदेशक या संवर्गात सेवा जेष्ठ असलेले अंपंग कर्मचारी एस.टी. नवरंगे व पी.एच.धोटे या पात्र अंपंग कर्मचाऱ्यांना डावलून अंध या एकाच गटातील सेवाकनिष्ठ असलेल एस.टी. आवारे व बि.जे. राठोड यांना नियमबाबूपणे गटनिदेशक पदावर पदोन्नती देण्यात आल्या विभागामध्ये कार्यरत दिव्यांग कर्मचाऱ्यांना आरोग्य विभागाकडून ॲनलाईन पुनर्तपासणी युनिक आय.डी. द्वारे करून घेणे प्रशासनास बंधनकारक असताना त्यांची अनेक वर्षापासून अंमलबजावणी झाली नाही. पुनर्तपासणीविनाच पदोन्नती देण्यात आल्या. शिल्प निदेशक या संवर्गात ओ.एच व एच.एच या अंपंग गटाचे कर्मचारी पात्र असतांना अंध गटातील कर्मचारी गेल्या आठ वर्षापासून कार्यरत ठेवून शासनाची व कर्मचाऱ्याची फसवणूक

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

झाली आहे अपेंगासाठी सुनिश्चित केलेल्या पदावर अनेक अपेंग कर्मचारी काम करण्यास शासन निर्णयात नमूद कार्यक्षमतेनुसार अनफिट असतांना संबंधित शासन निर्णय व अधिसुचनेच्या अनुशंगाने आरोग्य विभागास माहिती देऊन व तपासणीस कर्मचाऱ्यांना पाठवुन प्रमाणपत्र सादर करण्यास आदेशित करण्यात आले नाही. सेवेत असतांना विषेश लाभ घेण्याच्या हेतूने अपेंग प्रमाणपत्र सादर करणारे कर्मचारी त्यांच्या अपेंग गटानुसार अपात्र ठरले असतांनाही अर्थिक लाभ घेऊन शासनाची व प्रशिक्षणार्थ्यांची प्रशासकिय वरदहस्तामुळे सातत्याने फसवणूक करीत आहे उक्त विषयासंबंधी सहसंचालक प्रादेशिक कार्यालय, अमरावती यांनी त्यांच्या दि. २५-०३-२०१९ रोजी पदोन्नती अहवालाद्वारे दिलेली माहिती पुर्णपणे चूकीची व शासनाची दिशाभुल करणारी आहे. शिल्प निदेशक या संवर्गात चलनवलन विषयक विकलांगता या अपेंग गटात सेवाजेष्ठ असलेल्या कोणत्याही कर्मचाऱ्यास अपेंग गटातुन पदोन्नती देण्यात आली नाही. मात्र संबंधीत पदोन्नती अहवालात श्री. एस.टी. नवरंगे व पी.एच. धोटे यांचे नाव अपेंग गटातुन पदोन्नती या रकान्यात दर्शवून दिलेली संपुर्ण माहिती प्रशासनाची व कर्मचाऱ्यांची दिशाभुल करणारी आहे.”

१९८. ३८७ श्री. प्रकाश गजभिये वि.प.स.

“सामाजिक न्याय विभागाच्या विशेष घटक योजनेतर्गत अनुसूचित जातीच्या औद्योगिक सहकारी संस्थांच्या ४४९ प्रस्तावना मंजुरी देण्यासाठी मा. उच्च न्यायालयाने सहा महिन्यांचा अवधी देऊनही शासनाकडून वर्ष लोटून सुद्धा निर्णय न होणे. हा मा. उच्च न्यायालयाचा अवमान असणे, याच संदर्भात २०१८ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात राज्याचे सामाजिक न्याय मंत्री व राज्यमंत्री यांनी लक्षवेदी सूचना क्रमांक ९३२ अन्वये चर्चेला तीन महिन्यात मंजुरी देण्याचे आश्वासन देऊन सुद्धा अद्याप त्यावर निर्णय न होणे, राज्याच्या सामाजिक न्याय मंत्र्यांनी दिलेल्या आश्वासनानंतर सामाजिक न्याय विभागाने प्रलंबित ४४९ प्रस्तावावर

१९९. ४३६

मंजुरी देण्यासाठी नव्याने या प्रस्तावाची छाननी करणे त्यासाठी एक समितीची नियुक्ती करणे समितीच्या वरीने अद्यापही प्रस्तावाची छाननी न होणे, या प्रलंबित प्रस्तावांना शासनाकडे निधी उपलब्ध नसणे त्यामुळे प्रलंबित प्रस्तावांना मान्यता मिळण्यासाठी होत असलेला विलंब, त्यामुळे उद्योगकामध्ये पसरलेली तीव्र असंतोष यासाठी शासनच्या वरीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

श्री. धनंजय मुंडे, श्री. अनिकेत तटकरे, श्री. सतिश चव्हाण, श्री. विक्रम काळे **वि.प.स.** “शासकीय आधारभूत किंमतीने धान्य खरेदी योजनेत खरेदी झालेल्या तुर, हरभरा, मुग, उडीद आदी पिकांचे कोठ्यावधी रुपये शेतकऱ्यांना मिळालेले नसणे, शासनाने खरेदी केलेल्या धान्याचे चुकारे न मिळाल्यामुळे शेतकऱ्यांमध्ये शासन विरोधी संतापाची भावना निर्माण झालेली असणे, फेब्रुवारी २०१८ मध्ये गेवराई, जि.बीड खरेदी केंद्रावर शासनाने खरेदी केलेल्या तुरीचे ५ कोटी ७० लाख आणि हरभन्याचे २ कोटी ७४ लाख रुपये शेतकऱ्यांना मिळालेले नसणे, बीड जिल्ह्यात बीडसह परळी, वडवणी, धारुर व इतर खरेदी केंद्रावरही शेतकऱ्यांना मागील दोन वर्षांपासून पैसे मिळालेले नसणे, सबएंजंट संस्था आणि मार्केटिंग फेडरेशन यांनी संगनमताने भ्रष्टाचार, आर्थिक अपहार आणि अनागोंदी कारभार करून शेतकऱ्यांची फसवणुक केलेली असणे, सन २०१७-१८ या हंगामात खरेदी केलेल्या उडीदाचे पैसे शेतकऱ्यांना न दिल्याप्रकरणी पेठबीड पोलीस ठाण्यात सुमारे ६२ लाख रुपयांच्या अपहाराबाबतचा गुन्हा सबएंजंट संस्थेवरुद्ध दाखल झालेला असणे, ऑफलाईन व ऑनलाईन खरेदीमध्ये मोठ्या प्रमाणावर गैरव्यवहार झाल्यामुळे शेतकऱ्यांचे करोडो रुपये अद्याप मिळालेले नसणे, मार्केटिंग फेडरेशनने थेट

दिनांक २ जुलै, २०१९ रोजी
निवेदन सभागृहाच्या पटलावर
ठेवणेकरिता.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
-----	-----	-----	-----	-----

शेतकऱ्यांच्या खात्यात पैसे टाकताना खातरजमा न केल्यामुळे गोंधळाचे वातावरण निर्माण होणे, जिल्हा मार्केटिंग अधिकारी यांच्याकडे धान्य खरेदी बाबतची माहिती अधिकारात मागणी करूनही संबंधितांना देण्यात न येणे, मौजे पाडळसिंगी येथील खाजगी बाजार समितीमध्ये मुग खरेदीमध्ये मोठ्या प्रमाणावर गैरव्यवहार झालेला असणे, दुष्काळी परिस्थिती असतानाही दरवर्षी पेक्षा पाचपट अधिकची मुग खरेदी या केंद्रावर करण्यात येणे, व्यापारी, सब एजंट संस्था आणि खाजगी बाजार समिती यांनी मुग खरेदीमध्ये लाखोंचा अपहार करत प्रती कट्टा तीन-चार किलो धान्याचा अपहार करत खाजगी दाळमिलमध्ये खरेदी केलेल्या मुगाचेही चुकारे या योजनेतून देण्यात येणे, मार्केटिंग फेडरेशन व नाफेडने मुग खरेदी थांबविण्याचे निर्देश दिलेले असताना आणि बारादान्याचा अभाव असतानाही येथे मुग खरेदी मोठ्या प्रमाणावर कशी झाली ? या बाबतचा संशय शेतकऱ्यांच्या मनात असणे, मा.उच्च न्यायालयाने गेवराई येथे खरेदी झालेल्या तुरीचे पैसे शेतकऱ्यांना मिळवून देणेबाबत जिल्हाधिकारी, बीड यांना आदेशित करणे, अद्याप तुर उत्पादकांना त्यांचे पैसे मिळालेले नसणे, राज्यभर मोठ्या प्रमाणावर हमीभावाने धान्य खरेदी योजनेअंतर्गत गैरव्यवहार, अपहार आणि भ्रष्टाचार झाल्यामुळे दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्यांची आर्थिक लुट झालेली असणे, या बाबत शेकडो तक्रारी दाखल होऊनही शासनाने कोणतीही कार्यवाही केलेली नसणे, शेतकऱ्यांना फेडरेशनचे अधिकारी आणि सब एजंट संस्थेकडून सातत्याने धमकाविण्यात येणे, हमीभावाने धान्य खरेदी योजनेअंतर्गत खरेदी झालेल्या धान्याचे चुकारे तात्काळ व्याजासह अदा करण्यासाठी शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

विवरण क्रमांक २२

सन २०१९ द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम १०२ अन्वये अशासकीय ठराव

(१) आलेल्या सूचनांची संख्या	-	१६१
(२) स्वीकृत सूचनांची संख्या	-	१२७
(३) चर्चा झालेल्या सूचनांची संख्या	-	- - -

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव व विषय	ज्या तारखेस	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)
१.	(सन २०१६ च्या प्रथम अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात सभागृहात चर्चा झालेला परंतु मंत्री महोदयांचे उत्तर प्रलंबित असलेल्या श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा अशासकीय ठराव क्रमांक ८६) श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ८६ व (मंत्र्यांचे उत्तर) - “राज्यातील सुशिक्षित बेरोजगारांचे वाढते प्रमाण, नोकरी व रोजगाराअभावी त्यांच्यात निर्माण झालेले २१ जून २०१९ मंत्र्याचे उत्तर वैफल्य, शासनाने बंद केलेला सुशिक्षित बेरोजगार भत्ता, रोजगाराच्या भागभांडवलासाठी बँकांसारख्या आर्थिक संस्थांकडून येणाऱ्या अडचणी, या बाबी विचारात घेता बेरोजगारांच्या समस्या परिणामकारकपणे सोडविण्यासाठी व गरीब कुटुंबातील व्यक्तिला रोजगार मिळविण्याच्यादृष्टीने एक सक्षम व स्वतंत्र यंत्रणा स्थापन करण्यात यावी व सुशिक्षित बेरोजगारांना पुन्हा भत्ता सुरू करावा, रोजगारासाठी भागभांडवलाची सोय करावी व बंदी घालण्यात आलेली नोकर भरती पुन्हा सुरू करावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करीत आहे.”	सूचना सभागृहात घेतली ती तारीख	८६

(१)	(२)	(३)	(४)
(मंगळवार, दिनांक १८ जून, २०१९ रोजीच्या बॅलेटद्वारा ठरविलेल्या प्राथम्यक्रमानुसार खालील ठराव दाखविण्यात आले आहेत) —			
२. श्री. विक्रम काळे, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक २० —	२१ जून २०१९	ठरावावर चर्चा झाली नाही.	
“राज्यातील सर्व विद्यार्थ्यांना घ्यावयाचे सर्व माध्यमातील शिक्षण हे अधिक परिणामकारक, प्रभावी होण्यासाठी आणि भविष्यात सक्षम पिढी उभी राहण्यासाठी सर्व शिक्षण विभाग (शालेय शिक्षण, उच्च शिक्षण, तंत्रशिक्षण, आश्रमशाळा, अंध, अंग, मूक-बद्धिर शाळा, आदिवासी आश्रम शाळा) हे मंत्रालयातील एकाच विभागाच्या अधिपत्याखाली आणावे, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करीत आहे.”	२१ जून २०१९	ठरावावर चर्चा झाली नाही.	
३. श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ८५ —	२१ जून २०१९	ठरावावर चर्चा झाली नाही.	८९
“राष्ट्रीय स्तरावर भारतीय प्रशासकीय सेवा, भारतीय पोलीस सेवा व तत्सम विविध स्पर्धामध्ये उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांमध्ये इतर राज्यांच्या तुलनेत महाराष्ट्र राज्यातील विद्यार्थ्यांचे अल्प प्रमाण लक्षात घेता, हे प्रमाण अधिकरित्या वाढविण्यासाठी व उमेदवारांची अद्यावत पद्धतीने योग्य प्रकारे पूर्व तयारी करून घेण्यासाठी राज्यातील प्रत्येक जिल्ह्यात किमान एक प्रशासकीय सेवेसंदर्भातील प्रशिक्षण केंद्र स्थापन करण्याच्या दृष्टीने आवश्यक ती उपाययोजना करावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करीत आहे.”	२१ जून २०१९	ठरावावर चर्चा झाली नाही.	
४. श्री. रामदास आंबटकर, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक २५ —	२१ जून २०१९	ठरावावर चर्चा झाली नाही.	
“राज्यातील आदिवासी विकास विभाग व सामाजिक न्याय विभागामार्फत चालविल्या जाणाऱ्या शासकीय व अनुदानीत आश्रमशाळा तसेच मुर्लीच्या वसतिगृहात तेथील कर्मचाऱ्यांकडून अल्पवयीन मुर्लीचे होत असलेले लैंगिक शोषण, पुरुष कर्मचाऱ्यांच्या त्याठिकाणी नेमणूका होत असल्यामुळे अल्पवयीन आदिवासी मुर्लीवरील सतत होणाऱ्या अत्याचाराच्या घटनेत वाढ होत आहे, यामुळे			

आदिवासी मुलींच्या शिक्षण, त्यांच्या बौद्धिक विकासावर तसेच सामाजिक जीवनावर आणि उर्वरित आयुष्यावर परिणाम होत असून या पिढीत मुलींना न्याय मिळण्याकरिता अत्याचार करणाऱ्यांना कठोर कारवाई करण्यासाठी शासनाने तातडीने उपाययोजना करावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करीत आहे.”

विवरण क्रमांक २३

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम १०६ अन्वये शासकीय ठराव

(१) आलेल्या सूचनांची संख्या	- -	१
(२) स्वीकृत सूचनांची संख्या	- -	१
(३) चर्चा झालेल्या सूचनांची संख्या	- -	१

अ. क्र.	मंत्री व विषय	ज्या तारखेस शेरा	
		सूचना सभागृहात	घेतली ती तारीख
(१)	(२)	(३)	(४)
१. मुख्यमंत्री यांचा म.वि.प. नियम १०६ अन्वये शासकीय ठराव :			१०६
	ज्याअर्थी, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण अधिनियम, १९७४ (१९७५ चा महा.४) (यात यापुढे ज्याचा निर्देश 'उक्त अधिनियम' असा करण्यात आला आहे) खाली मुंबई महानगर प्रदेशातील क्षेत्रांचा योग्य, सुव्यवस्थित आणि जलद विकासाचे नियोजन करणे, त्याचा समन्वय साधणे व त्यावर देखरेख ठेवणे यांच्या प्रयोजनार्थ, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (यात यापुढे ज्याचा निर्देश 'उक्त प्राधिकरण' असा करण्यात आला आहे) स्थापन करण्यात आले आहे ; आणि ज्याअर्थी, उक्त अधिनियमाला जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये मुंबई महानगर प्रदेशाचे (यात यापुढे ज्याचा निर्देश 'उक्त प्रदेश' असा करण्यात आला आहे) क्षेत्र विनिर्दिष्ट केलेले आहे ; आणि ज्याअर्थी, उक्त प्राधिकरणाने उक्त अधिनियमाला जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये, सुधारणा करण्यासाठी, माननीय राष्ट्रपतींनी अनुसूचित क्षेत्रे म्हणून वेळोवेळी घोषित केलेली क्षेत्रे उक्त प्रदेशातून वगळून, पालघर जिल्ह्याचा संपूर्ण पालघर तालुका व वसई तालुक्याचा उर्वरित भाग	२० जून २०१९ मा. मुख्यमंत्री यांनी मांडलेल्या ठरावावर चर्चा झाली व ठराव संपत करण्यात आला.	

आणि रायगड जिल्ह्याचा अलिबाग, पेण, पनवेल व खालापूर तालुक्यांचे उर्वरित भाग (यात यापुढे ज्याचा निर्देश ‘उक्त क्षेत्रे’ असा करण्यात आला आहे) यांचा उक्त प्रदेशामध्ये समावेश करून उक्त क्षेत्राचा विस्तार करण्याचा ठराव राज्य शासनाला सादर केलेला आहे;

आणि ज्याअर्थी, उक्त क्षेत्रांमध्ये पायाभूत सुविधांचा विकास साध्य करण्याच्या उद्देशाने, उक्त अधिनियमास जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये नमूद केलेल्या मुंबई महानगर प्रदेश क्षेत्रामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करणे; आणि उक्त अधिसूचना महाराष्ट्र शासन राजपत्रात प्रसिद्ध करण्यापूर्वी, त्या प्रयोजनार्थ राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची मान्यता मिळवल्यानंतर राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे, उक्त प्रदेशामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करून त्या प्रदेशाच्या क्षेत्रात वाढ करणे, इष्ट आहे;

त्याअर्थी, आता, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण अधिनियम, १९७४ (१९७५ चा महा.४) याच्या कलम २ च्या खंड (ब) च्या परंतुकाढ्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा आणि याबाबतीत त्यास समर्थ करणाऱ्या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र विधानपरिषद याढ्वारे, यापुढे जोडलेल्या अधिसूचनेच्या मसुद्यामध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणांतर्गत मुंबई महानगर प्रदेशाच्या क्षेत्रामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करण्याकरिता आणि त्यामुळे, मुंबई महानगर प्रदेश क्षेत्राच्या क्षेत्रांमध्ये वाढ करण्याकरिता, उक्त अधिसूचनेचा खालील मसुदा निर्गमित करण्यास मान्यता देत आहे :-

अधिसूचनेचा मसुदा

ज्याअर्थी, मुंबई महानगर प्रदेशातील क्षेत्रांचा योग्य, सुव्यवस्थित आणि जलद विकासाचे नियोजन, समन्वय व पर्यवेक्षण यांच्या प्रयोजनार्थ, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण अधिनियम, १९७४ (१९७५ चा महा.४) (यात यापुढे ज्याचा निर्देश ‘उक्त अधिनियम’ असा करण्यात आला आहे) या

(१)	(२)	(३)	(४)
-----	-----	-----	-----

अन्वये मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (यात यापुढे ज्याचा निर्देश ‘उक्त प्राधिकरण’ असा करण्यात आला आहे) स्थापन करण्यात आला आहे;

आणि ज्याअर्थी, उक्त अधिनियमाला जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये मुंबई महानगर प्रदेशाची (यात यापुढे ज्याचा निर्देश ‘उक्त प्रदेश’ असा करण्यात आला आहे) क्षेत्र विनिर्दिष्ट केलेले आहे;

आणि ज्याअर्थी, उक्त प्राधिकरणाने, उक्त अधिनियमाला जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये सुधारणा करण्यासाठी, माननीय राष्ट्रपतीनी अनुसूचित क्षेत्रे म्हणून वेळोवेळी घोषित केलेली क्षेत्रे उक्त प्रदेशातून वगळून, पालघर जिल्ह्याचा संपूर्ण पालघर तालुका व वसई तालुक्याचा उर्वरित भाग आणि रायगड जिल्ह्याचा अलिबाग, पेण, पनवेल व खालापूर तालुक्यांचे उर्वरित भाग (यात यापुढे ज्याचा निर्देश ‘उक्त क्षेत्र’ असा करण्यात आला आहे) यांचा उक्त प्रदेशामध्ये समावेश करून उक्त क्षेत्राचा विस्तार करण्याचा ठराव राज्य शासनाला सादर केलेला आहे;

आणि ज्याअर्थी, उक्त क्षेत्रामध्ये पायाभूत सुविधांचा विकास साध्य करण्याच्या उद्देशाने, उक्त अधिनियमास जोडलेल्या अनुसूची एक मध्ये नमूद केलेल्या मुंबई महानगर प्रदेश क्षेत्रामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करणे; आणि उक्त अधिसूचना महाराष्ट्र शासन राजपत्रात प्रसिद्ध करण्यापूर्वी, त्या प्रयोजनार्थ राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची मान्यता मिळवल्यानंतर, राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे, उक्त प्रदेशामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करून त्या प्रदेशाच्या क्षेत्रात वाढ करणे, इष्ट आहे;

आणि ज्याअर्थी, या प्रयोजनाकरिता, महाराष्ट्र विधानसभा आणि महाराष्ट्र विधानपरिषदने उक्त अधिनियमाच्या कलम २ च्या खंड (ब) च्या परंतुकानुसार, त्यांच्या, अनुक्रमे ** आणि ** रोजी घेण्यात आलेल्या बैठकीमध्ये ठराव संमत करून अधिसूचनेच्या मसुदा प्रसिद्ध करण्यासाठी मान्यता दिली आहे ;

त्याअर्थी, आता, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण अधिनियम, १९७४ (१९७५ चा महा.४) याच्या कलम २ च्या खंड (ब) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा आणि याबाबतीत त्यास समर्थ करणाऱ्या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र शासन याद्वारे, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणांतर्गत मुंबई महानगर प्रदेशाच्या क्षेत्रामध्ये उक्त क्षेत्रे समाविष्ट करण्याकरिता आणि मुंबई महानगर प्रदेश क्षेत्राच्या क्षेत्रांमध्ये वाढ करीत आहे आणि या प्रयोजनाकरिता, उक्त अनुसूचीमध्ये पुढीलप्रमाणे सुधारणा करीत आहे:-

उक्त अधिनियमामध्ये, अनुसूची एक ऐवजी, पुढील अनुसूची दाखल करण्यात येईल:-

“ अनुसूची एक

(कलम २ चा खंड (ब) पहा)

४३

मुंबई महानगर प्रदेश हा पुढील सीमा समाविष्ट असलेले वृहन्मुंबईचे संपूर्ण क्षेत्र आणि पालघर, ठाणे व रायगड या जिल्ह्यांचे भाग मिळून होईल:-

पश्चिम : अरबी समुद्र

उत्तर : पालघर तालुक्याची उत्तर व पूर्व सीमा, आणि नंतर वसई तालुक्याची तानसा नदीपर्यंत पूर्व सीमा, आणि नंतर तानसा नदी

पूर्व : कल्याण, भिवंडी व अंबरनाथ या तालुक्यांच्या पूर्व सीमा, आणि नंतर कर्जत तालुक्यातील सह्याद्रीच्या पायथ्याशी असलेली पुढील गावे : शेळू ते कळंबोली तर्फ वरेडी आणि ताकवे, भालोवडी, सावेळे, हेदवली, मांडवणे, भिवपूरी (कॅम्प), हुमगाव, साईडोंबर, ढाक, साल्ये, खरवंडी ते चोची गावापर्यंत आणि नंतर खालापूर तालुक्याची पूर्व सीमा

दक्षिण : खालापूर, पेण आणि अलिबाग तालुक्यांची दक्षिण सीमा.

विवरण क्रमांक २४
तारांकित व अतारांकित प्रश्नांच्या सूचनांवरील कार्यवाही

प्रश्नांचा प्रकार	प्राप्त झालेल्या सूचना	कार्यवाहीत घेतलेल्या सूचना	जादा सूचना	तारांकित स्वीकृत सूचना	सदस्य/ विभाग निर्देशित	*अ- तारांकित प्रश्नांसोबत महणून स्वीकृत (सम्मिलित)	स्वीकृत प्रश्नांसोबत जोडलेले	अस्वीकृत सूचना	व्यपगत झालेल्या पस्थितीमुळे सूचना	सदस्य अनु- पत्तीमुळे प्रश्न	तॉंडी उत्तरीत झालेले अनुत्तरीत प्रश्न	सभागृहात उत्तरीत झालेल्या प्रश्नांची एकूण टक्केवारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)
तारांकित प्रश्न	२८२५	२२४०	५८५	९७२	- -- -	२५६	७७७	१००	१३५	- -	३७	३.८१%
अतारांकित प्रश्न	०४	०४	- -	०३	- -	- -	- -	- -	०१	- -	- -	- -

* मूळ तारांकित महणून आलेले परंतु अतारांकित महणून स्वीकृत.

द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन, २०१९

विवरण क्रमांक - २५

अल्प सूचना प्रश्नांवरील कार्यवाही

आलेल्या सूचना	अस्वीकृत सूचना	मागे घेतलेल्या सूचना	सदस्य/विभागाकडे खुलाशासाठी पाठविलेले प्रश्न	संमिलित केलेल्या सूचना/अतारांकित स्वीकृत	स्वीकृत सूचना	उत्तरीत झालेल्या सूचना	व्यपगत झालेल्या सूचना	सदस्यां- कडून विचारण्यात न आलेल्या सूचना	उत्तर दिलेल्या सूचनांची टक्केवारी	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)

०८

०७

--

--

--

--

०१

--

--

--

५

द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन - २०१९

विवरण क्रमांक - २६

तारांकित प्रश्नांची विभागनिहाय सांख्यकीय माहिती

विवरण क्रमांक - २६-चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)	(१४)
१८)	नगरविकास विभाग	३३०	१४	१३६	-	४५	३२	९३	०७	-	८६	१०	७.५३%
१९)	जलसंपदा विभाग	६६	०३	६	-	१४	४	३५	०३	-	३२	४	८.५७%
२०)	सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण विभाग	१७२	०४	३१	-	६६	११	५५	०१	-	५४	५	१.८२%
२१)	सार्वजनिक बांधकाम विभाग (सार्वजनिक उपक्रम वगळून)	९६	०३	२०	-	१७	८	४५	०१	-	४४	३	२.२२%
२२)	सार्वजनिक बांधकाम विभाग (सार्वजनिक उपक्रम)	१३	-	-	-	८	२	३	-	-	०३	-	-
२३)	सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	७९	०७	८	-	२०	५	३६	०१	-	३५	३	२.७८%
२४)	वित्त विभाग	२४	०५	-	-	८	४	७	०२	-	०५	-	२८.५०%
२५)	नियोजन विभाग	०६	-	१	-	१	१	३	-	-	०३	-	-
२६)	विधि व न्याय विभाग	१८	०१	१३	-	-	१	३	-	-	०३	-	-
२७)	खनिकर्म विभाग	०२	-	-	-	-	१	१	-	-	०१	-	-
२८)	कामगार विभाग	२५	-	२१	-	१	१	२	-	-	०२	-	-
२९)	उद्योग विभाग	३७	०१	२	-	१०	७	१३	-	-	१३	४	-
३०)	ऊर्जा विभाग	७५	०३	७	-	२९	६	२५	-	-	२५	५	-
३१)	ग्रामविकास विभाग	८३	०२	१०	-	८	१०	४७	-	-	४७	६	-
३२)	मृद व जलसंधारण विभाग	२१	०१	१	-	१	५	१३	०२	-	११	-	१५.३८%
३३)	रोजगार हमी योजना विभाग	२३	-	१	-	८	२	११	-	-	११	१	-
३४)	अन्न, नागरी पुरुषठा व ग्राहक संरक्षण विभाग	३०	०३	-	-	१२	१	८	-	-	०८	६	-
३५)	गृहनिर्माण विभाग	१३५	-	४५	-	३९	१५	२६	०१	-	२५	१०	३.८५%
३६)	वैद्यकीय शिक्षण विभाग	८६	०२	२६	-	११	४	३१	०२	-	२९	४	६.४५%
३७)	अन्न व औषध प्रशासन विभाग	३२	०२	२	-	१३	१	१०	-	-	१०	४	-

६९

विवरण क्रमांक - २६-समाप्त

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)	(१४)
३८)	पर्यावरण विभाग	६१	०२	३	-	२०	२	२८	०१	-	२७	६	... %
३९)	आदिवासी विकास विभाग	७१	०३	३	-	२८	१२	२३	-	-	२३	२	-
४०)	सहकार विभाग	४१	-	४	-	१५	४	१७	०३	-	१४	१	१७.६५%
४१)	पणन विभाग	२०	-	३	-	८	१	६	-	-	०६	२	-
४२)	वस्त्रोदय विभाग	०१	-	-	-	-	-	१	-	-	०१	-	-
४३)	उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग	९८	०४	२४	-	१४	१३	३५	०१	-	३४	८	२.८६%
४४)	महिला व बालविकास विभाग	५६	-	६	-	३१	२	१६	-	-	१६	१	-
४५)	पाणीपुरवटा आणि स्वच्छता विभाग	१०९	०२	१५	-	३८	३	४०	-	-	४०	११	-
४६)	पर्यटन विभाग	११	०१	३	-	६	२	७	-	-	०७	-	-
४७)	सांस्कृतिक कार्य विभाग	०५	-	३	-	-	१	१	-	-	०१	-	-
४८)	अल्पसंख्यांक विकास विभाग	१८	०१	२	-	८	-	५	-	-	०५	२	-
४९)	कौशलत्व विकास व उद्योजकता विभाग	२८	-	१५	-	५	४	४	-	-	०४	-	-
५०)	माहिती व जनसंरक्षक विभाग	०४	-	-	-	२	२	-	-	-	-	-	-
५१)	माजी सेनिकांचे कल्याण विभाग	०४	-	३	-	-	-	१	-	-	०१	-	-
५२)	खारभूमी विकास विभाग	०८	-	-	-	४	१	३	-	-	०३	-	-
५३)	विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग कल्याण विभाग	१६	०३	२	-	२	१	८	०२	-	०६	-	२५%
५४)	नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा विभाग	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	-
५५)	वक्फ विभाग	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५६)	भूकंप पुनर्वसन विभाग	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५७)	संसदीय कार्य विभाग	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५८)	राजशिष्टाचार विभाग	१	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-
एकूण		२८२५	१००	५८५	-	७७७	२५६	१७२	३७	-	९३५	१३५	-

२३९

द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन, २०१९
विवरण क्रमांक २७
अतारांकित प्रश्नांची विभागनिहाय आकडेवारी दर्शविणारे विवरणपत्र

अ.क्र.	विभाग	गत सत्रात प्रलंबित राहिलेल्यांपैकी लेखी उत्तर प्राप्त झालेले अतारांकित प्रश्न		
		(१)	(२)	(३)
(१)	अन्न व औषध प्रशासन विभाग		२	
(२)	आदिवासी विकास विभाग		४	
(३)	उद्योग विभाग		२	
(४)	ऊर्जा विभाग		२	
(५)	कामगार विभाग		१	
(६)	कृषी विभाग		२	
(७)	कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग		१	
(८)	क्रीडा विभाग		१	
(९)	गृह विभाग		१२	
(१०)	गृहनिर्माण विभाग		-	
(११)	ग्रामविकास विभाग		६	
(१२)	जलसंपदा विभाग		१	
(१३)	नगरविकास विभाग		३	
(१४)	नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा विभाग		१	
(१५)	नियोजन विभाग		१	
(१६)	पणन विभाग		१	
(१७)	परिवहन विभाग		२	
(१८)	पर्यटन विभाग		१	
(१९)	पर्यावरण विभाग		१	
(२०)	पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग		१	

विवरण क्रमांक २७—चालू

(१)	(२)	(३)
(२१) मदत व पुनर्वसन विभाग		१
(२२) महसूल विभाग		८
(२३) मृद व जलसंधारण विभाग		१
(२४) रोजगार हमी योजना विभाग		३
(२५) विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण विभाग		३
(२६) विशेष सहाय्य विभाग		१
(२७) वैद्यकीय शिक्षण विभाग		२
(२८) शालेय शिक्षण विभाग		४
(२९) सहकार विभाग		७
(३०) सांस्कृतिक कार्य विभाग		१
(३१) सामाजिक न्याय विभाग		१२
(३२) सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण विभाग		९
(३३) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) विभाग		२
(३४) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) विभाग		१
एकूण ..		१००

विवरण क्रमांक-२८
तारांकित प्रश्नाबाबतचा तपशील

अनुक्रमांक (१)	तपशील (२)	संख्या (३)
१.	सभागृहासमोर प्रश्नोत्तरे चर्चेकरिता दाखविण्यात आलेल्या दिवसांची संख्या	११
२.	सभागृहासमोर प्रश्नोत्तरे चर्चेकरिता न ठेवलेल्या दिवसांची संख्या	०१
३.	प्रश्नांच्या सूचना दिलेल्या सदस्यांची संख्या	६१
४.	(अ) तोंडी उत्तरे दिली गेलेल्या प्रश्नांची संख्या	३७
	(ब) तोंडी उत्तरे दिली गेलेल्या अल्प सूचना प्रश्नांची संख्या	..
५.	एका सदस्याकडून जास्तीत जास्त आलेल्या प्रश्नांची संख्या - श्री. विलास पोतनीस, वि.प.स.	१२४
६.	एका सदस्याचे जास्तीत जास्त स्वीकृत झालेल्या प्रश्नांची संख्या श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स.	३५
७.	एकाच दिवशी जास्तीत जास्त उत्तरे दिलेल्या प्रश्नांची संख्या	०७
८.	एकाच दिवशी कमीत कमी उत्तरे दिलेल्या प्रश्नांची संख्या	०२
९.	एकाच दिवशी एका मंत्री महोदयांकडून जास्तीत जास्त उत्तरे दिलेल्या प्रश्नांची संख्या	०५
१०.	प्रत्येक दिवसाला उत्तरे दिली गेलेल्या प्रश्नांची सरासरी संख्या	०३

विवरण क्रमांक २९
महाराष्ट्र विधानपरिषद
द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन, २०१९
नियम २८९ अन्वये प्राप्त झालेल्या सूचनांचा तक्ता

अ.क्र.	दिनांक	सदस्यांची नावे	विषय	निर्णय
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
(१)	दिनांक १७ जून, २०१९	सर्वश्री. दत्तात्रय सावंत, बाळाराम पाटील, श्रीकांत देशपांडे, विक्रम काळे, वि.प.स.	विना अनुदानित उच्च माध्यमिक, माध्यमिक, प्राथमिक शाळा व वर्ग तुकड्या यांना अनुदान देण्याबाबत.	अमान्य
(२)	दिनांक १८ जून, २०१९	सर्वश्री. विक्रम काळे, सतिश चव्हाण, दत्तात्रय सावंत, डॉ. सुधीर तांबे, श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स.	कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षक व कायम विना अनुदान कृती समितीच्या मागण्यांबाबत.	अमान्य
(३)	दिनांक १८ जून, २०१९	सर्वश्री. सतिश चव्हाण, विक्रम काळे, वि.प.स.	जुनी पेन्शन योजना लागू करण्याबाबत	अमान्य
(४)	दिनांक १८ जून, २०१९	श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स.	मोसमी पाऊस लांबणीवर पडल्याने कपाशीचे बी संपूर्णतः नष्ट होऊन दुबार पेरणी करण्याची वेळ शेतकऱ्यांवर आल्याबाबत.	अमान्य
(५)	दिनांक १८ जून, २०१९	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.	राज्यात चार लाख कनेक्शन देण्यासाठी सरकारकडे मीटरच उपलब्ध नाहीत.	अमान्य
(६)	दिनांक १८ जून, २०१९	श्री. धनंजय, मुंडे, वि.प.स.	राज्यातील दुष्काळी परिस्थिती संदर्भात	अमान्य
(७)	दिनांक १८ जून, २०१९	श्री. धनंजय, मुंडे, वि.प.स.	वर्धा जिल्ह्यातील अल्पवर्यीन मागासवर्गीय मुलास झालेली मारहाण.	अमान्य

विवरण क्रमांक २९—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
(८) दिनांक १९ जून, २०१९	श्री. विक्रम काळे, वि.प.स.	राज्यातील शासकीय, निमशासकीय कर्मचाऱ्यांना जुनी पेन्शन योजना लागू करण्याबाबत.		अमान्य
(९) दिनांक १९ जून, २०१९	सर्वश्री. धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, आनंदराव पाटील, रामहरी रुपनवर, डॉ. वजाहत मिञ्चा, अॅड. श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.हरिसिंग राठोड, वि.प.स.	आर्वा (जि.वर्धा) येथे ८ वर्षांच्या मागासर्वांगीय मुलावर करण्यात आलेल्या अत्याचाराबाबत		अमान्य
(१०) दिनांक १९ जून, २०१९	श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स.	राज्य सरकारी सेवेतील कर्मचाऱ्यांची १ लाख ९१ हजार पदे रिक्त असल्याबाबत		अमान्य
(११) दिनांक १९ जून, २०१९	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.	राज्यात वीज पुरवठा करण्याकरिता मीटर उपलब्ध नसल्याबाबत		अमान्य
(१२) दिनांक १९ जून, २०१९	सर्वश्री. धनंजय मुंडे, जयंत पाटील, वि.प.स.	राज्यातील दुष्काळी परिस्थितीत शासनाने निराशाजनक अर्थसंकल्प सादर केल्याबाबत		अमान्य
(१३) दिनांक २० जून, २०१९	श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स.	यवतमाळ येथील नगरपरिषदेच्या सफाई कामगारांनी केलेल्या आंदोलनाबाबत		अमान्य
(१४) दिनांक २० जून, २०१९	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.	मुंबईत पाणी टंचाई निर्माण झाल्याबाबत		अमान्य
(१५) दिनांक २० जून, २०१९	श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स.	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल (EWS) घटकातील विद्यार्थ्यांच्या वैद्यकीय प्रवेश प्रक्रियेबाबत		अमान्य
(१६) दिनांक २० जून, २०१९	सर्वश्री.धनंजय मुंडे, विक्रम काळे, वि.प.स.	विनाअनुदानित शाळांना २० टक्के अनुदानानंतर पुढील अनुदान देणेबाबत		अमान्य

विवरण क्रमांक २९—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
(१७) दिनांक २१ जून, २०१९	श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स.	राज्य सामाईक प्रवेश प्रक्रियेमध्ये सुरु असलेल्या गैरकारभाराबाबत		अमान्य
(१८) दिनांक २४ जून, २०१९	सर्वश्री. धनंजय मुंडे, कपिल पाटील, वि.प.स.	मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा देण्याबाबत		अमान्य
(१९) दिनांक २४ जून, २०१९	सर्वश्री. धनंजय मुंडे, जयंत पाटील, अनिकेत तटकरे, वि.प.स.	माहिती तंत्रज्ञान विभागामार्फत सुरु करण्यात येण्याचा महानेट प्रकल्पात होत असलेल्या गैरव्यवहाराबाबत		अमान्य
(२०) दिनांक २४ जून, २०१९	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.	महाराष्ट्र वीज नियामक आयोगाने महावितरणच्या मध्यवर्ती वीज दर वाढ करण्याबाबत		अमान्य
(२१) दिनांक २५ जून, २०१९	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.	कर्ज न देताच अपेंग शेतकऱ्यांच्या ७/१२ उत्ता-यावर कर्जाचा बोजा चढण्यात आल्याबाबत		अमान्य
(२२) दिनांक २६ जून, २०१९	श्री. प्रकाश गजभिये, जयंत पाटील, धनंजय मुंडे, बाळाराम पाटील, वि.प.स.	मु.पो.वरखेड (ता. नेवासा, जि. अहमदनगर) येथील अंगणवाडीमध्ये पुरवडा केलेल्या धान्यात रासायनिक खत आढळून आल्याबाबत		अमान्य
(२३) दिनांक २७ जून, २०१९	श्री.प्रकाश गजभिये, वि.प.स.	राज्यात सर्व शासकीय महाविद्यालयांमध्ये औषधांचा तुटवडा असल्याबाबत		अमान्य
(२४) दिनांक २७ जून, २०१९	श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स.	राज्यात इनामी जमिनी विक्री व आरक्षण गैरव्यवहाराबाबत		अमान्य
(२५) दिनांक २८ जून, २०१९	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.	राज्यात सर्व शासकीय महाविद्यालयांमध्ये औषधांचा तुटवडा असल्याबाबत		अमान्य
(२६) दिनांक २८ जून, २०१९	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.	राज्यातील मुस्लिम समाजाला आरक्षण मिळणेबाबत		अमान्य

विवरण क्रमांक २९—समाप्त.

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
(२७) दिनांक १ जुलै, २०१९	श्री. शरद रणपिसे, आर्कि अनंत गाडगीळ, सर्वश्री. अशोक उर्फ भाई जगताप, रामहरी रुपनवर, आनंदराव पाटील, हरिसिंग राठोड, धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चक्षाण, श्री. अनिकेत तटकर, वि.प.स.	पुणे शहरातील कोंडवा येथील बांधकामाच्या ठिकाणी उभारलेल्या तात्पुरत्या पत्राशेडवर दिनांक २८ जून, २०१९ रोजी मध्यरात्री इमारतीची संरक्षक भिंत कोसळून १५ जानांचा जागीच मृत्यू झालेला असणे, अशा घटना मुंबई, पुणे, नागपूर या महानगरामध्ये घडत असणे		
(२८) दिनांक १ जुलै, २०१९	श्री.प्रकाश गजभिये, वि.प.स.	शासनाने छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजनेतर्गत शेतकऱ्यांना कर्जमाफीची घोषणा केली असून या घोषणेला दोन वर्ष होवूनही कर्जमाफी न मिळणे		अमान्य
(२९) दिनांक २ जुलै, २०१९	श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.	शासनाने छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजनेतर्गत शेतकऱ्यांना कर्जमाफीची घोषणा केली होती या घोषणेला दोन वर्षांचा कालावधी लोटला असला तरी याद्या तयार करण्याची प्रक्रिया सुरुच असण्याबाबत		अमान्य
(३०) दिनांक २ जुलै, २०१९	सर्वश्री. किरण पावसकर, धनंजय मुंडे, जगन्नाथ शिंदे, श्रीमती विद्या चक्षाण, सर्वश्री. हेमंत टकले, आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री. कपिल पाटील, जयत पाटील वि.प.स.	राज्यात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे पुणेसह अमान्य मुंबईतील मालाड व कल्याण या ठिकाणी भिंत कोसळून झालेल्या दुर्घटनेत २२ पेक्षा जास्त व्यक्तींचा मृत्यू झाल्याबाबत		
(३१) दिनांक २ जुलै, २०१९	सर्वश्री. सतिश चक्षाण, विक्रम काळे वि.प.स.	वैद्यकीय प्रवेशाचा ७०-३० फॉर्मूला रद्द करणेबाबत		अमान्य

विवरण क्रमांक ३०

सन २०१९ द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ४६ अन्वये मंत्री महोदयांनी केलेली निवेदने

अ.क्र.	मंत्री	विषय	निवेदनाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)
(१) परिवहन मंत्री	राज्य शासनाने लोकहितास्तव घेतलेल्या निर्णयास अनुसरुन सामाजिक बाधिलकी जोपासण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाकडून वेळोवेळी शासनाच्या सुसंगत/ सहाय्यभूत /धोरणात्मक ठरणाऱ्या कार्यक्रमांची अंमलबजावाणी करण्यात येते या विषयावरील निवेदन.		दिनांक २१ जून, २०१९
(२) महसूल मंत्री	मुंबई म.न.पा. यांच्या मालकोच्या जुन्या इमारती/चार्लीच्या पुनर्विकास प्रस्तावासंबंधी होणाऱ्या विपक्षीय करारनाम्यावर महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियमाच्या अनुसूची -१ च्या अनुच्छेद ५(ग-अ) नुसार आकारणी योग्य असलेले मुद्रांक शुल्क रु. १००० इतके निश्चित करणे या विषयावरील निवेदन.		दिनांक २१ जून, २०१९
(३) शालेय शिक्षण मंत्री	सन २०१९-२०२० साठीच्या इयता ११ वी प्रवेश प्रक्रिया या विषयावरील निवेदन		दिनांक २१ जून, २०१९
(४) शालेय शिक्षण मंत्री	सन २०१९-२०२० या शैक्षणिक वर्षात व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशप्रक्रियेतील सुधारणा या विषयावरील निवेदन.		दिनांक २४ जून, २०१९
(५) वने मंत्री	नगरपालिका, नगरपंचायती, महानगरपालिका व शहर विकास प्राधिकरणे यांच्या क्षेत्रात व ग्रामीण भागात “अटल आनंदवन घन वन प्रकल्प” कार्यान्वित करणे या विषयावरील निवेदन.		दिनांक २५ जून, २०१९
(६) परिवहन मंत्री	शासनाच्या परिवहन विभागाद्वारे राज्यातील बेरोजगार तरुण, विधवा महिला, शहीद जवानांचे वारस, आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांचे वारस, दुष्काळग्रस्त भागातील तसेच, सामाजिकदृष्ट्या मागासलेल्या तरुणांना रोजगार उपलब्ध करून देणे या विषयावरील निवेदन.		दिनांक २५ जून, २०१९

विवरण क्रमांक ३०—समाप्त.

(१)	(२)	(३)	(४)
(७) परिवहन मंत्री	मोटार वाहन मालकाच्या मृत्युपश्चात वाहनाचा कब्जा ज्या वारसाकडे असेल त्या व्यक्तीने वाहनमालकाच्या मृत्युनंतर ३० दिवसाच्या आत नोंदणी प्राधिकाऱ्याला वाहनमालकाच्या मृत्युची आणि ते वाहन वापरण्याच्या आपल्या उद्देशाची माहिती देणे या विषयावरील निवेदन.		दिनांक १ जुलै, २०१९
(८) परिवहन मंत्री	मोटार वाहन नियमानुसार वाहन चालविणाऱ्या वाहनधारकाकडे संबंधित वाहन चालविण्याची अनुज्ञाप्ती असणे आवश्यक आहे या विषयावरील निवेदन.		दिनांक १ जुलै, २०१९
(९) वने मंत्री	शेतकऱ्यांना टिशू कल्वर बांबू रोपांचा पुरवठा करण्यासाठी “अटल बांबू समृद्धी योजना” राबविणे या विषयावरील निवेदन.		दिनांक १ जुलै, २०१९
(१०) विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण मंत्री.	विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग तसेच खुल्या भटक्या जमाती, प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक या विषयावर निवेदन.		दिनांक २ जुलै, २०१९

विवरण क्रमांक ३१

महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम ४७ अन्वये मंत्र्यांनी / सदस्यांनी केलेली वैयक्तिक निवेदने

निरंक

विवरण क्रमांक ३२
सन २०१९ मध्ये झालेल्या द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनातील
शासकीय विधेयकासंबंधी आकडेवारी

अ.क्र.	विधेयकाची संज्ञा	विभाग	प्रभारी मंत्री	पुरःस्थापनेचा दिनांक	पुरःस्थापित झालेल्या विधेयकासंबंधी प्रस्ताव	विधान- संमत झाल्याचा दिनांक	विधान- संमत सदस्यांची झाल्याचा दिनांक	सुधारणा सादर केलेल्या संख्या	सुधारणा मांडण्यात आलेल्या सदस्यांची संख्या	सुधारणा मांडण्यात आलेल्या सदस्यांची संख्या	संमत	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)
१.	“सन २०१९ चे वि.प.वि. क्रमांक १ - महाराष्ट्र कृषि विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०१९”	कृषि	कृषि मंत्री	२५	विधेयक विचारात फेब्रुवारी, घेण्यात यावे, खंडश: २०१९ २०१९	२६ फेब्रुवारी, २५ जून, विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	-	-	-	-	-	विधानसभेने कोणतीही सुधारणा न करता विधान परिषदेने संमत केल्याप्रमाणे दिनांक २५ जून, २०१९ रोजी विधेयक संमत केले.
२.	“सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ६४ - महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१७”	पणन	पणन मंत्री	...	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडश: विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	-	विधानसभेत प्रलंबित	-	-	-	-	सदर विधेयक विधानसभेत प्रलंबित आहे.
३.	“सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक २९ - महाराष्ट्र (लोकसेवकांनी) विसंगत प्रमाणातील मालमत्ता सरकार जमा करण्याबाबत विधेयक, २०१८”	गृह	मुख्यमंत्री		विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडश: विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	-	विधानसभेत प्रलंबित	-	-	-	-	सदर विधेयक विधानसभेत प्रलंबित आहे.

०६०

विवरण क्रमांक ३२—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)
४.	“सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३४ - हैदराबाद अतिवात चौकशी (सुधारणा) विधेयक, २०१८”	महसूल	महसूल मंत्री	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडशः विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	-	विधानसभेत प्रलंबित	-	-	-	-	सदर विधेयक विधानसभेत प्रलंबित आहे.	
५.	“सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ६१-महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (शुल्क विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१८”	शालेय	शालेय	विधेयक विचारात विधान- घेण्यात यावे, खंडशः परिषदेत विचारात घ्यावे, प्रलंबित संमत करण्यात यावे.	२६	-	-	-	-	सदर विधेयक विधानपरिषदेत प्रलंबित असून दिनांक २० जून, २०१९ रोजी विधानपरिषदे समोर ठेवण्यात आल्यापासून एक महिन्याचा कालावधी लोटल्यानंतर भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ११७(२)(ख) अन्वये दोही सभागृहांनी पारित केले असल्याचे मानण्यात येईल.		
६.	“सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ७० - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०१८”	सहकार	सहकार मंत्री	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडशः विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	-	सदर विधेयक विधानसभेत मागे घेण्यात आले	-	-	-	-	सदर विधेयक विधानसभेत मागे घेण्यात आले	

७.	“सन २०१८ चे वि.स.वि. सहकार क्रमांक ७७ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (चोथी सुधारणा) विधेयक २०१८”	सहकार मंत्री	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडशः विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	-	विधानसभेत प्रलंबित	-	-	-	सदर विधेयक विधानसभेत प्रलंबित आहे.
८.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. महसूल क्रमांक १ - महाराष्ट्र मुदांक (सुधारणा व विधिप्रावृत्करण) विधेयक, २०१९”	महसूल मंत्री	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडशः विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	-	२६	-	-	-	सदर विधेयक दिनांक १७ जून, २०१९ रोजी विधानपरिषदेत मागे घेण्यात आले.
९.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. महसूल क्रमांक २ - महाराष्ट्र शेतजमीन (जमीनधारणेची कमाल मर्यादा) (सुधारणा) विधेयक, २०१९”	महसूल मंत्री	विधेयक विचारात १ जुलै, घेण्यात यावे, खंडशः २०१९ विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	२६	-	-	-	-	दिनांक १ जुलै, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडशः विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)
१०.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. महसूल क्रमांक ३ - महाराष्ट्र जमीन महसूल व विशेष आकारणी यामध्ये वाढ करण्याबाबत (सुधारणा) विधेयक, २०१९”	महसूल मंत्री	विधेयक विचारात १ जुलै, घेण्यात यावे, खंडशः २०१९ विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	२६	-	-	-	-	दिनांक १ जुलै, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडशः विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत) ४०
११.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. विधि व न्याय मुख्य मंत्री क्रमांक ४ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्तव्यवस्था (सुधारणा) विधेयक, २०१९”	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडशः २०१९ विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	२१ जून, २०१९	१९ जून, २०१९	-	-	-	-	दिनांक २१ जून, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडशः विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)
१२.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. ग्राम पंचायत आणि महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (सुधारणा) (सुधारणा) विधेयक, २०१९”	ग्राम पंचायत आणि महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (सुधारणा) (सुधारणा) विधेयक, २०१९	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडशः परिषदेत विचारात घ्यावे, प्रलंबित संमत करण्यात यावे.	१ जुलै, २०१९	विधान-घेण्यात यावे, खंडशः परिषदेत विचारात घ्यावे, प्रलंबित	-	-	-	सदर विधेयक विधानपरिषदेत प्रलंबित आहे.

विवरण क्रमांक ३२—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)
१३.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ६ - सोमव्या विद्याविहार शिक्षण विद्यापीठ, मुंबई विधेयक, २०१९”	उच्च व तंत्र क्रमांक ६ - सोमव्या विद्याविहार शिक्षण मंत्री	उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडशः २०१९ विचारात यावे,	२१ जून, २०१९ विचारात यावे,	१९ जून, २०१९ संमत करण्यात यावे.	-	-	-	-	दिनांक २१ जून, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडशः विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)	
१४.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक ७ - डॉ. वाय. पाटील विद्यापीठ, पुणे विधेयक, २०१९”	उच्च व तंत्र क्रमांक ७ - डॉ. वाय. पाटील विद्यापीठ, पुणे विधेयक, २०१९”	उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडशः २०१९ विचारात यावे,	२१ जून, २०१९ विचारात यावे,	१९ जून, २०१९ संमत करण्यात यावे.	-	-	-	-	दिनांक २१ जून, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडशः विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)	
१५.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक १३ - महाराष्ट्र महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (सुधारणा) विधेयक, २०१९”	नगरविकास मुख्यमंत्री	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडशः	विधानसभेत प्रलंबित	-	-	-	-	-	-	सदर विधेयक विधानसभेत प्रलंबित आहे.	
१६.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक १४ - महाराष्ट्र मुद्राक (सुधारणा व विधिग्राहीकरण) (पुढे चालू ठेवणे) विधेयक, २०१९”	महसूल मंत्री	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडशः २०१९ विचारात यावे,	१ जुलै, २०१९ विचारात यावे,	२६ जून, २०१९ संमत करण्यात यावे.	-	-	-	-	-	दिनांक १ जुलै, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडशः विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)	

१७.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. उच्च व तंत्र उच्च व तंत्र क्रमांक १५ - महाराष्ट्र शिक्षण सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०१९”	विधेयक विचारात २६ जून, २४ जून - - - - दिनांक २६ जून, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संपत) खंडश: विचारात घ्यावे (संपत) संमत करण्यात यावे (संपत)
१८.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. उच्च व तंत्र उच्च व तंत्र क्रमांक १६ - स्पायसर अँडवेन- शिक्षण शिक्षण मंत्री टिस्ट विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०१९”	विधेयक विचारात १ जुलै, २६ जून, - - - - दिनांक १ जुलै, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संपत) खंडश: विचारात घ्यावे (संपत) संमत करण्यात यावे (संपत)
१९.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. सहकार क्रमांक १७ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) विधेयक, २०१९”	विधेयक विचारात १ जुलै, २७ जून, - - - - दिनांक १ जुलै, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संपत) खंडश: विचारात घ्यावे (संपत) संमत करण्यात यावे (संपत)
२०.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. सहकार क्रमांक १८ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१९”	विधेयक विचारात - विधान-घेण्यात यावे, खंडश: सभेत विचारात घ्यावे, प्रलंबित संमत करण्यात यावे. - - - - सदर्व विधेयक विधानसभेत प्रलंबित आहे.
२१.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. वित्त क्रमांक २० - महाराष्ट्र कर-विषयक कायदे (सुधारणा व विधिग्राहीकरण) विधेयक, २०१९”	विधेयक विचारात २७ जून, २६ जून, घेण्यात यावे, खंडश: २०१९ विचारात घ्यावे. - - - - दिनांक २७ जून, २०१९ रोजी कोणतीही शिकारस न करता विधानसभेकडे परत पाठविण्यात आले.

विवरण क्रमांक ३२—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)
२२.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. सामान्य क्रमांक २१-महाराष्ट्र राज्यातील प्रशासन सामाजिक व शैक्षणिकद्रष्टव्या मागास (एसर्डीसी) वर्गाकरिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्था-मधील प्रवेशाकरिता जागांचे आणि राज्याच्या नियंत्रणा-खालोल लोकसेवामधील नियुक्त्यांचे आणि पदांचे) आरक्षण (सुधारणा व विधि-ग्राहीकरण) विधेयक, २०१९”		सामान्य मुख्यमंत्री		विधेयक विचारात २१ जून, घेण्यात यावे, खंडश: २०१९	२० जून, २०१९		-	-	-	दिनांक २१ जून, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडश: विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)	
२३.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. क्रमांक २२ - मुंबई महानगर-पालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१९”	नगर विकास	मुख्यमंत्री		विधेयक विचारात १ जुलै, घेण्यात यावे, खंडश: २०१९	२६ जून, २०१९		-	-	-	दिनांक १ जुलै, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडश: विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)	
२४.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. कृषि, पशु विद्यापीठ आणि महाराष्ट्र पशु आणि मत्स्यव्यवसाय विज्ञान विद्यापीठ (सुधारणा व विधि-ग्राहीकरण) विधेयक, २०१९”	कृषि, पशु विकास	कृषि मंत्री		विधेयक विचारात २६ जून, घेण्यात यावे, खंडश: २०१९	२४ जून, २०१९		-	-	-	दिनांक २६ जून, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडश: विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)	

२५.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. उच्च व उच्च व तंत्र क्रमांक २५ - श्री बालाजी तंत्र शिक्षण शिक्षण मंत्री विद्यापीठ, पुणे विधेयक, २०१९”	विधेयक विचारात २६ जून, घेण्यात यावे, खंडश: २०१९ विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	२५ जून, २०१९	-	-	-	दिनांक २६ जून, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडश: विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)
२६.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. उच्च व उच्च व तंत्र क्रमांक २८ - रामदेवबाबा तंत्र शिक्षण शिक्षण मंत्री विद्यापीठ, नागपूर विधेयक, २०१९”	विधेयक विचारात २६ जून, घेण्यात यावे, खंडश: २०१९ विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	२५ जून, २०१९	-	-	-	दिनांक २६ जून, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडश: विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)
२७.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. ग्रामविकास ग्रामविकास क्रमांक २९ - महाराष्ट्र ग्राम-पंचायत आणि महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती (सुधारणा) विधेयक, २०१९”	विधेयक विचारात घेण्यात यावे, खंडश: विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	सदर विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्या-बाबतच्या प्रस्तावास विधानपरिषदेने दिनांक १ जुलै, २०१९ रोजी सहमती दिली.	सदर	-	-	८८

विवरण क्रमांक ३२—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)
२८.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. नगर विकास मुख्यमंत्री क्रमांक ३० - मुंबई महानगर-पालिका आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१९”		विधेयक विचारात १ जुलै, घेण्यात यावे, खंडश: २०१९ विचारात यावे, संमत करण्यात यावे.	२८ जून, २०१९	-	-	-	-	-	दिनांक १ जुलै, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडश: विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)		
२९.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. विधि व न्याय मुख्यमंत्री क्रमांक ३१ - पंढरपूर मंदिर (सुधारणा) विधेयक, २०१९”		विधेयक विचारात १ जुलै, घेण्यात यावे, खंडश: २०१९ विचारात यावे, संमत करण्यात यावे.	२८ जून, २०१९	-	-	-	-	-	दिनांक १ जुलै, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडश: विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)		
३०.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. उच्च व तंत्र उच्च व तंत्र क्रमांक ३२ - एमजीएम शिक्षण शिक्षण मंत्री विद्यार्थी, औरंगाबाद विधेयक, २०१९”		विधेयक विचारात १ जुलै, घेण्यात यावे, खंडश: २०१९ विचारात यावे, संमत करण्यात यावे.	२६ जून, २०१९	-	-	-	-	-	दिनांक १ जुलै, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडश: विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)		
३१.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. वित्त वित्त मंत्री क्रमांक ३३ - महाराष्ट्र कर, व्याज, शास्त्री किंवा विलंब शुल्क यांच्या थकबाबीची तडजोड करण्याबाबत विधेयक, २०१९”		विधेयक विचारात २८ जून, घेण्यात यावे, खंडश: २०१९ विचारात घ्यावे.	२७ जून, २०१९	-	-	-	-	-	दिनांक २८ जून, २०१९ रोजी कोणतीही शिफारस न करता विधानसभेकडे परत पाठविण्यात आले.		
३२.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. वित्त वित्त मंत्री क्रमांक ३४ - महाराष्ट्र विनियोजन विधेयक, २०१९”		विधेयक विचारात २८ जून, घेण्यात यावे, खंडश: २०१९ विचारात घ्यावे.	२७ जून, २०१९	-	-	-	-	-	दिनांक २८ जून, २०१९ रोजी कोणतीही शिफारस न करता विधानसभेकडे परत पाठविण्यात आले.		

<p style="text-align: right;">(શા.મ્ભ. પણવી ૧૯૬-૮૫-૦૩-૪૪-૦૩)</p> <p style="text-align: right;">૧૪</p> <p style="text-align: right;">૧૫</p> <p style="text-align: right;">૧૬</p> <p style="text-align: right;">૧૭</p>	<p>૩૩. “સન ૨૦૧૯ ચે વિ.સ.વિ. મહસૂલ મહસૂલ ક્રમાંક ૩૫ - ભૂમિસંપાદન, પુર્વસન વ પુર્વસાહત કરતાના ઉચિત ભરપાઈચા આણ પાર- દર્શકતેચા હક્ક (મહારાષ્ટ્ર સુધારણા) વિધેયક, ૨૦૧૯”</p>	<p>મહસૂલ મંત્રી</p>	<p>વિધેયક વિચારાત ૧ જુલૈ, ૨૮ જૂન, - - - દિનાંક ૧ જુલૈ, ૨૦૧૯ ઘેણ્યાત યાવે, ખંડશ: ૨૦૧૯ વિચારાત ઘ્યાવે, સંમત કરણ્યાત યાવે.</p>	<p>રોજી વિધેયક વિચારાત ઘ્યાવે (સંમત) ખંડશ: વિચારાત ઘ્યાવે (સંમત) સંમત કરણ્યાત યાવે (સંમત)</p>
	<p>૩૪. “સન ૨૦૧૯ ચે વિ.સ.વિ. ઉદ્યોગ ઉદ્યોગ મંત્રી</p>	<p>ઉદ્યોગ મંત્રી</p>	<p>વિધેયક વિચારાત ૧ જુલૈ, ૨૮ જૂન, - - - દિનાંક ૧ જુલૈ, ૨૦૧૯ ઘેણ્યાત યાવે, ખંડશ: ૨૦૧૯ વિચારાત ઘ્યાવે, સંમત કરણ્યાત યાવે.</p>	<p>રોજી વિધેયક વિચારાત ઘ્યાવે (સંમત) ખંડશ: વિચારાત ઘ્યાવે (સંમત) સંમત કરણ્યાત યાવે (સંમત)</p>
	<p>૩૫. “સન ૨૦૧૯ ચે વિ.સ.વિ. વિત્ત વિત્ત મંત્રી</p>	<p>વિત્ત મંત્રી</p>	<p>વિધેયક વિચારાત ૧ જુલૈ, ૨૮ જૂન, - - - દિનાંક ૧ જુલૈ, ૨૦૧૯ ઘેણ્યાત યાવે, ખંડશ: ૨૦૧૯ વિચારાત ઘ્યાવે.</p>	<p>રોજી કોણતીહી શિફારસ ન કરતા વિધાનસભેકડે પરત પાઠવિણ્યાત આલે.</p>
	<p>૩૬. “સન ૨૦૧૯ ચે વિ.સ.વિ. વિત્ત વિત્ત મંત્રી</p>	<p>વિત્ત મંત્રી</p>	<p>વિધેયક વિચારાત ૧ જુલૈ, ૧ જુલૈ, - - - દિનાંક ૧ જુલૈ, ૨૦૧૯ ઘેણ્યાત યાવે, ખંડશ: ૨૦૧૯ વિચારાત ઘ્યાવે.</p>	<p>રોજી કોણતીહી શિફારસ ન કરતા વિધાનસભેકડે પરત પાઠવિણ્યાત આલે.</p>

विवरण क्रमांक ३२—समाप्त

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)
३७.	“सन २०१९ चे वि.स.वि. सामान्य क्रमांक ४०-महाराष्ट्र राज्यातील प्रशासन सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसर्वबीसी) वर्गाकरिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थां- मधील प्रवेशाकरिता जाणाचे आणि राज्याच्या नियंत्रणा- खालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे आणि पदांचे) आरक्षण (सुधारणा) विधेयक, २०१९”	सामान्य मुख्यमंत्री	विधेयक विचारात १ जुलै, घेण्यात यावे, खंडशः २०१९ विचारात घ्यावे, संमत करण्यात यावे.	१ जुलै, २०१९	-	-	-	-	दिनांक १ जुलै, २०१९ रोजी विधेयक विचारात घ्यावे (संमत) खंडशः विचारात घ्यावे (संमत) संमत करण्यात यावे (संमत)	२८		

विवरण क्रमांक ३३

सन २०१९ मध्ये झालेल्या द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनातील पुरःस्थापनार्थ अशासकीय विधेयके

अनु- क्रमांक (१)	विधेयकाची संज्ञा (२)	विभाग (३)	प्रभारी सदस्य (४)	पुरःस्थापित केल्याचा दिनांक (५)	प्रसिद्ध केल्याचा दिनांक (६)	शेरा (७)
१	सन २०१९ चे वि.प.वि. क्रमांक २ - महाराष्ट्र शैक्षणिक परिसंरक्षा (व्यवस्थापन) (सुधारणा) विधेयक, २०१९.	शालेय शिक्षण	श्री. नागोराव गाणार वि.प.स.	२१ जून, २०१९	२१ जून, २०१९	—
२	सन २०१९ चे वि.प.वि.क्रमांक ३ - महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१९.	नगरविकास	श्री. शरद रणिपसे, वि.प.स.	२१ जून, २०१९	२१ जून, २०१९	—
३	सन २०१९ चे वि.प.वि. क्रमांक ४ - डॉ. बाबा- साहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ (सुधारणा)	उच्च व तंत्रशिक्षण	श्री. नागोराव गाणार वि.प.स.	—	—	सदर विधेयक दिनांक २८ जून, २०१९ रोजीच्या विधानपरिषदेच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात पुरःस्थापनार्थ दर्शविण्यात आले होते. तथापि, सदर विधेयक पुरःस्थापित झालेले नाही.

विवरण क्रमांक ३४

सन २०१९ मध्ये झालेल्या द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनातील

विचारात घेण्यासाठी अशासकीय विधेयके

अनु क्रमांक	विधेयकाची संज्ञा	विभाग	प्रभारी सदस्य	पुरःस्थापित केल्याचा दिनांक	गेल्या अधिवेशनात पुरःस्थापित करण्यात आलेल्या	चालू अधिवेशनात पुरःस्थापित करण्यात आलेल्या	सुधारणा सूचिविलेल्या सदस्यांची संख्या	सुधारणांची संख्या	संपत्ति	शेरा			
									विधेयकासंबंधी प्रस्ताव	विधेयकासंबंधी दिनांक	विधेयकासंबंधी प्रस्ताव		
									सावर	मांडण्यात	केलेल्या		
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६अ)	(६ब)	(७अ)	(७ब)	(८)	(९अ)	(९ब)	(१०)	(११)
१.	सन २०१९ चे	शालेय	श्री. नागोराव	२१	-	-	-	-	-	-	-	-	सदरहू विधेयक दि. २८ जून, २०१९
	वि.प.वि. क्रमांक २	शिक्षण	गाणार,	जून,									रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात विचारार्थ दाखविण्यात आले होते परंतु चर्चला घेण्यात आले नाही.
	- महाराष्ट्र शैक्षणिक		वि.प.स.	२०१९									
	परिसंख्या												
	(व्यवस्थापन) (सुधारणा)												
	विधेयक, २०१९.												
२.	सन २०१९ चे	नगर	श्री. शरद	२१	-	-	-	-	-	-	-	-	सदरहू विधेयक दि. २८ जून, २०१९ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात विचारार्थ दाखविण्यात आले होते परंतु चर्चेता घेण्यात आले नाही.
	वि.प.वि. क्रमांक ३ -	विकास	रणपिसे,	जून,									
	महानगरपालिका		वि.प.स.	२०१९									
	सुधारणा विधेयक, २०१९.												

४०

३.	<p>सन २०१७ चे सामाजिक श्री. रामहरी ३१ - - - - - - -</p> <p>वि.प.वि. क्रमांक ३ - न्याय रुपनवर, मार्च,</p> <p>महाराष्ट्र शेतकरी, वि.प.स. २०१७</p> <p>कागांगर व भूमीहिन</p> <p>मजूर यांना निवृत्तीवेतन</p> <p>देण्याबाबत विधेयक,</p> <p>२०१७.</p>	<p>सदरहू विधेयक</p> <p>दि. २८ जून, २०१९</p> <p>रोजी दिवसाच्या</p> <p>कामकाजाच्या क्रमात</p> <p>विचारार्थ दाखविण्यात</p> <p>आले होते परंतु चर्चेला</p> <p>घेण्यात आले नाही.</p>
४.	<p>सन २०१८ चे वि.प.वि. सहकार श्रीमती २० - - - - - - -</p> <p>क्रमांक ३ - महाराष्ट्र विद्या जूलै,</p> <p>सावकारी (नियमन) चव्हाण, २०१८</p> <p>(सुधारणा) विधेयक,</p> <p>वि.प.स. २०१८.</p>	<p>सदरहू विधेयक दि. २८</p> <p>जून, २०१९ रोजी</p> <p>दिवसाच्या कामकाजाच्या</p> <p>क्रमात विचारार्थ</p> <p>दाखविण्यात आले होते</p> <p>परंतु चर्चेला घेण्यात</p> <p>आले नाही.</p>

विवरण क्रमांक ३५
महाराष्ट्र विधानपरिषद
वैधानिक प्राधिकाराखाली विधानपरिषदेसमार ठेवलेल्या कागदपत्रांची यादी
द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन, २०१९

टीप.—एक : अनुक्रमांक १ ते १० वरील अधिसूचना सन २०१९ च्या प्रथम (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन कालावधीत महाराष्ट्र विधानपरिषदेसमार ठेवण्यात आल्या होत्या. परंतु स्तंभ (५) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या संबंधित अधिनियमातील तरतुदीनुसार या अधिवेशनातदेखील या अधिसूचनांमध्ये फेरफार करता येईल किंवा त्या रद्द करता येतील.

दोन : यादीच्या स्तंभ (५) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या संबंधित अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार स्तंभ (२) मध्ये उल्लेखिलेल्या ज्या नियमात फेरफार करता येतील किंवा ते रद्द करता येतील, त्या नियमात फेरफार करण्यासंबंधीच्या प्रस्तावांच्या सूचना, महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम २५७ अन्वये सत्र समाप्तीपूर्वीचे पूर्ण दहा दिवस अगोदरच्या दिनांकापर्यंत देता येतील.

४४

अ.क्र.	विषय	विधानमंडळ	विधानपरिषद	विधानपरिषदेत
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१.	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्ण वेळ व्यावसायिक पदविका तांत्रिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन), (सुधारित) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक टीईएम-२०१८/(प्र.क्र.१०३/१८)/तांशि-५, दिनांकित ५ जून, २०१८.	१७ जुलै, २०१८	१९ जुलै, २०१८	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.

२.	. महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्ण वेळ व्यावसायिक पदव्युत्तर पदवी तांत्रिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन), (सुधारित) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक टीईएम-२०१८/सी.आर.२८/टीई-४, दिनांकित ५ जून, २०१८.	१७ जुलै, २०१८	१९ जुलै, २०१८	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम (२) अन्वये. महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.
३.	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्ण वेळ व्यावसायिक पदवीपूर्व तांत्रिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन), (सुधारित) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक टीईएम-२०१८/सी.आर.२६/टीई-४, दिनांकित ५ जून, २०१८.	१७ जुलै, २०१८	१९ जुलै, २०१८	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.
४.	महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास वर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक सीबीसी.१०/२०१७/प्र.क्र.२१९/ मावक, दिनांकित ३ जुलै, २०१८	१९ जुलै, २०१८	२० जुलै, २०१८	महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० च्या कलम १८ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.
५.	महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास वर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) (दुसरी सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक सीबीसी /२०१६/प्र.क्र.२१३/ मावक, दिनांकित ३ जुलै, २०१८.	१९ जुलै, २०१८	२० जुलै, २०१८	महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन)

विवरण क्रमांक ३५—चालू

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
			अधिनियम, २००० च्या कलम १८ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.	
६.	महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम २००२ च्या कलम ९ च्या उप- २ ऑगस्ट २०१८ कलम (१) द्वारे उक्त अधिनियमास जोडलेल्या अनुसूची “ख” मध्ये केलेली सुधारणा प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक मुवक-१५१७/ प्र.क्र.१३६(अ)/कराधान-१, दिनांकित २४ ऑगस्ट, २०१७.	१९ नोव्हेंबर २०१८	महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ च्या कलम ८३ च्या पोट-कलम (६) अन्वये.	
७.	महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) (पहिली सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक वेतन १०१४/ प्र.क्र. २१४/ १४/ टीएनटी-३, दिनांकित १६ ऑक्टोबर, २०१८.	२६ नोव्हेंबर, २०१८	महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) विनियमन अधिनियम, १९७७ च्या कलम १६ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.	४० ४१
८.	महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ अभिनशमन विभागातील अधिकारी/ कर्मचारी (वर्गीकरण, सेवाभरती व पदोन्नती) विनियम, २०१३ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक - आयडीसी - २००८/ प्र.क्र.१९७/ उद्योग-१४, दिनांकित २१ ऑगस्ट, २०१८.	२६ नोव्हेंबर, २०१८	महाराष्ट्र औद्योगिक विकास अधिनियम, १९६१ च्या कलम ६४ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.	
९.	महाराष्ट्र कापूस बी-बियाणे (पुरवठा, वितरण, विक्री व विक्रीच्या किमतीचे निश्चितीकरण यांचे विनियमन) नियम, २०१० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बियाणे २००९ / सीआर-०४ / १ अे, दिनांकित १५ ऑक्टोबर, २०१०.	२६ नोव्हेंबर, २०१८	महाराष्ट्र कापूस बी-बियाणे (पुरवठा, वितरण, विक्री व विक्रीच्या किमतीचे निश्चितीकरण यांचे विनियमन) अधिनियम, २००९ च्या कलम २२ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.	

१०. महाराष्ट्र खाजगी सुरक्षा रक्षक (नोकरीचे नियमन व कल्याण) योजना २००२ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एसजीए २०१७/प्र.क्र.२८७/कामगार-५, दिनांकित १४ फेब्रुवारी, २०१९.
११. महाराष्ट्र राज्य वक्फ न्यायाधिकरण (अध्यक्ष व सदस्यांची नियुक्ती व सेवाशर्ती) नियम, २०१५ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक वक्फ २०१५/प्र.क्र.५७/का.४, दिनांकित २९ डिसेंबर, २०१५.
- २२ फेब्रुवारी, २०१९ २५ फेब्रुवारी, २०१९ महाराष्ट्र खाजगी सुरक्षा रक्षक (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९८१ च्या कलम (३०) अन्वये.
- ७ मार्च, २०१९ १७ जून, २०१९ वक्फ अधिनियम, १९९५ च्या कलम (१११) अन्वये.

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक १७ जून, २०१९.

जितेंद्र भोळे,
सचिव (का.),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

विवरण क्रमांक ३५अ

महाराष्ट्र विधानपरिषद

द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन, २०१९ च्या कार्यावलीचे पुरवणी पत्र

**कार्यावलीतील बाब क्रमांक ‘एकोणतीस’ सभागृहासमोर ठेवण्यात आलेल्या
कागदपत्रांच्या यादीचे पुरवणी पत्र.(अनुक्रमांक ‘अकरा’ नंतर पुढील बाबी वाचाव्यात.)**

अ.क्र.	विषय	ज्या तारखेला विधानपरिषदेत ठेवण्यात आली तो दिनांक	विधानपरिषदेत ठेवण्यासाठी वैधानिक प्राधिकार
(१)	(२)	(३)	(४)
अधिसूचना			
(१२)	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था [व्यावसायिक पदवी व पदव्युत्तर शिक्षक प्रशिक्षण अध्ययनक्रमांना (शिक्षणशास्त्र पदवी, शारीरिक शिक्षण पदवी, शिक्षणशास्त्र पदव्युत्तर पदवी, शारीरिक शिक्षण पदव्युत्तर पदवी) द्यावयाच्या प्रवेशाचे विनियमन] (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीएड-४६१९/प्र. क्र. ७८/ मरिं-२, दिनांकित १४ जून, २०१९.	२ जुलै, २०१९	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम २ अन्वये.
(१३)	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ) व्यावसायिक विधि पदवीपूर्ण पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक विधि-२०१९/प्र.क्र. ७९/मरिं-२, दिनांकित १४ जून, २०१९.	२ जुलै, २०१९	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम २ अन्वये.

४५

“घ”

विविध महामंडळाचे अहवाल इत्यादी कागदपत्रे

(१४) महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा हक्क आयोग यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा पहिला वार्षिक अहवाल	११ जून, २०१९	महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या कलम १९ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.
(१५) श्री विठ्ठल रुक्मिणी मंदिर समिती, पंढरपूर यांचे सन १९८५-१९८६ ते सन २०१२-२०१३ या वर्षाचे लेखापरीक्षण अहवाल.	२० जून, २०१९	श्री विठ्ठल रुक्मिणी मंदिरे समिती, पंढरपूर मंदिरे अधिनियम, १९७२ च्या कलम ४९ च्या पोट-कलम (१) व (२) अन्वये.
(१६) श्री साईबाबा संस्थान विश्वस्तव्यवस्था, शिर्डी, यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	२० जून, २०१९	श्री साईबाबा संस्थान विश्वस्तव्यवस्था अधिनियम, २००४ च्या कलम २९ च्या पोट-कलम (१) व (२) अन्वये.
(१७) महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांचा सन २०१५-२०१६ व सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा लेखापरीक्षण अहवाल.	२० जून, २०१९	महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या (जलप्रदूषण व नियंत्रण) अधिनियम, १९७४ च्या कलम ४० च्या पोट-कलम (७) अन्वये.
(१८) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे.	२४ जून, २०१९	महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम २०१६ च्या कलम १३५ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.
(१९) संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे लेखे.	२४ जून, २०१९	महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम २०१६ च्या कलम १३५ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.
(२०) गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे अहवाल.	२४ जून, २०१९	महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम २०१६ च्या कलम १३५ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.
(२१) महाराष्ट्र लघु उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा चौपन्नावा अहवाल.	२४ जून, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१) (ब) अन्वये.
(२२) महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा तेरावा वार्षिक अहवाल.	२४ जून, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१) (ब) अन्वये.
(२३) पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा अडतिसावा वार्षिक अहवाल.	२४ जून, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.

(१)	(२)	(३)	(४)
(२४) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ यांचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे (अंकेक्षण अहवालासह)	२५ जून, २०१९	महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १३५ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.	
(२५) स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड यांचा दिनांक १ एप्रिल, २०१७ ते ३१ मार्च, २०१८ या कालावधीचा वार्षिक अंकेक्षण अहवाल.	२५ जून, २०१९	महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १३५ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.	
(२६) श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई यांचा दिनांक १ एप्रिल, २०१४ ते ३१ मार्च, २०१५ या कालावधीचा अंकेक्षण अहवाल.	२५ जून, २०१९	महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १३५ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.	
(२७) महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ, नागपूर यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	२५ जून, २०१९	महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ अधिनियम, १९९८ मधील कलम ६० अन्वये.	८०५
(२८) मैफको महामंडळाचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा सत्तेचाळीसावा वार्षिक अहवाल.	२७ जून, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१) (ब) अन्वये.	
(२९) महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांचा सन २०१४-२०१५ या वर्षाचा त्रेपन्नावा वार्षिक अहवाल.	२७ जून, २०१९	महाराष्ट्र औद्योगिक विकास अधिनियम, १९६१ च्या कलम ५५ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.	
(३०) महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा तेरावा अहवाल.	२७ जून, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१) (ब) अन्वये.	
(३१) महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळ, मुंबई यांचा सन २०१४-२०१५ व २०१५-२०१६ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	२७ जून, २०१९	इमारत व इतर बांधकाम कामगार (रोजगार नियमन व सेवाशर्ती) अधिनियम, १९९६ मधील नियम २७ च्या पोट-कलम (५) अन्वये.	
(३२) महाराष्ट्र राज्य महिला आयोग यांचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा तेवोसावा वार्षिक अहवाल.	२८ जून, २०१९	महाराष्ट्र राज्य महिला आयोग अधिनियम, १९९३ च्या कलम १९ अन्वये.	

(३३) महिला आर्थिक विकास महामंडळ यांचा सन २०१७-२०१८	२८ जून, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९४ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.
(३४) महाराष्ट्र पेट्रोकेमिकल्स महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा सदतीसावा अहवाल.	२८ जून, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१) (ब) अन्वये.
(३५) महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना— महाराष्ट्र व राज्य रोजगार हमी योजना या योजनांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	२८ जून, २०१९	महाराष्ट्र रोजगार हमी अधिनियम, १९७७ (दिनांक ०६ ऑगस्ट, २०१४ पर्यंत सुधारित) मधील कलम ४ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.
(३६) शबरी आदिवासी वित्त व विकास महामंडळ, मर्यादित, नाशिक यांचा सन २०१५-२०१६, २०१६-२०१७ व २०१७-२०१८ या वर्षाचे अनुक्रमे सतरावा, अठरावा व एकोणीसावा वार्षिक अहवाल.	२८ जून, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९४ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.
(३७) मुंबई विद्यापीठ, मुंबई यांचा सन २०१३-२०१२, सन २०१२-२०१३ व सन २०१३-२०१४ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	१ जुलै, २०१९	महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील कलम १३६ च्या पोट-कलम (१) व (२) अन्वये.
(३८) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणे-रे- रायगड यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	१ जुलै, २०१९	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ अधिनियम, २०१४ मधील कलम ९२ अन्वये.
(३९) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	१ जुलै, २०१९	महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १३६ च्या पोट-कलम (१) व (२) अन्वये.
(४०) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	१ जुलै, २०१९	महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १३६ च्या पोट-कलम (१) व (२) अन्वये,

(१)	(२)	(३)	(४)
(४१) शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचे सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा चौपन्नावा वार्षिक अहवाल.	१ जुलै, २०१९	महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १३६ च्या पोट-कलम (१) व (२) अन्वये,	
(४२) शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचे सन २०१६-२०१७ व सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे.	१ जुलै, २०१९	महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १३५ च्या पोट-कलम (४) अन्वये,	
(४३) कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा अद्विविसावा वार्षिक अहवाल.	१ जुलै, २०१९	महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १३६ च्या पोट-कलम (१) व (२) अन्वये.	
(४४) महाराष्ट्र राज्य शेती महारंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा पंचावन्नावा वार्षिक अहवाल.	२ जुलै, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९४ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.	
(४५) महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोग, मुंबई यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा स्वतंत्र लोखापरीक्षा अहवाल.	२ जुलै, २०१९	राष्ट्रीय बाल हक्क संरक्षण आयोग अधिनियम २००५ च्या कलम ३० च्या पोट-कलम (४) अन्वये.	
(४६) महाराष्ट्र लघु उद्योग विकास महारंडळ मर्यादित यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा पंचावन्नावा अहवाल.	२ जुलै, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१) (ब) अन्वये.	
(४७) महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ सूत्रधारी कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा तेरावा वार्षिक अहवाल.	२ जुलै, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१) अन्वये.	
(४८) महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महारंडळ मर्यादित, नवी मुंबई यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा सेहेचाठीसावा वार्षिक अहवाल.	१ जुलै, २०१९	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१) (अ) अन्वये.	
(४९) महाराष्ट्र स्थावर संपदा नियामक प्राधिकरण, मुंबई प्राधिकरणाचे सन २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक लेखे.	२ जुलै, २०१९	केंद्रिय स्थावर संपदा (विनियमन व विकास) अधिनियम, २०१६ मधील कलम ७७ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.	

विधान भवन,
नागपूर,
दिनांक २ जुलै, २०१९.

जितेंद्र भोळे,
सचिव (का.)
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग एक—मध्य उप-विभाग

उपर्युक्त अंक द्वारा	मानस्कारा, गुरु ने, २०१६/आषाढ १०, शाक १९५६
	[पृष्ठ १, लिखित : राज्य ५०१]

असाधारण अभांक ५१

प्राधिकृत प्रकाशन

अधिकृतपत्र

महाराष्ट्र विधानसंग्रह सचिवालय
विधान भवन, मुंबई ४०० ००२.
दिनांक २ जून २०१६

भारताचे संविधान

मनांक १३२१५/अ.—महाराष्ट्र विधानसंग्रह घोलाचे आठें—
संविधानसंग्रह अधिकारी प्रबोधित करावले येत आहे।—

“या, वे, विधानात राज, असाधारण राजव्यात, मानस्कारा
संविधानसंग्रह १०५, लड (१), उप लड (क) तार
मान आले करावले आलेला अधिकारीचा वारप करावा,
आहारे सांजवार, दिनांक २ जून २०१६ रोजी होणाऱ्या
संविधानसंग्रह विधानसंग्रहात समाप्त विधानपत्राचे
अंतिमेवं भागात येणावेत आहे।

अंतिमेवं भागात येणावेत आहे।

वे, विधानात राज,

महाराष्ट्राचे संविधान।”

मनांक (मार्गी) —५१.

(१)

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND BOUND INDOOR BY CONTRACTOR ON NAME OF KONDIA BHOSALE, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21A, NETTUM SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PUBLISHING STATIONERY AND PUBLICATIONS, 21A, NETTUM SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 EDITOR: DIRECTOR, NAME OF KONDIA BHOSALE.

શાસકીય મધ્યવર્ત્ત મુદ્રણલય, મુંબઈ